

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

RAPORT DE ACTIVITATE
2013

RAPORT DE ACTIVITATE

2013

CUPRINS

7	Introducere
11	Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate
37	▶ Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin
49	▶ Institutul Cultural Român de la Bruxelles
59	▶ Institutul Cultural Român de la Budapesta și Filiala Seghedin
69	▶ Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău
85	▶ Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul
95	▶ Institutul Cultural Român de la Lisabona
105	▶ Institutul Cultural Român de la Londra
123	▶ Institutul Cultural Român de la Madrid
135	▶ Institutul Cultural Român de la New York
145	▶ Institutul Cultural Român de la Paris
159	▶ Institutul Cultural Român de la Praga

169	▶	Accademia di Romania din Roma
177	▶	Institutul Cultural Român de la Stockholm
187	▶	Institutul Cultural Român de la Tel Aviv
201	▶	Institutul Cultural Român de la Varșovia
213	▶	Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția
223	▶	Institutul Cultural Român de la Viena
231		Direcția Generală Promovarea Creației
259		Direcția Generală Cooperări Externe
275		Direcția Generală Românii de Pretutindeni
287		Direcția Comunicare
295		Contul de execuție bugetară

INTRODUCERE

2013 a fost primul an în care Institutul Cultural Român a funcționat într-un nou cadru legislativ.

Ordonanța de urgență nr. 12/2012 privind unele măsuri în domeniul cultural, care a modificat Legea nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român, a fost votată de Parlamentul României și aprobată prin Legea nr. 55/2013, consfințindu-se astfel trecerea ICR din subordinea Președinției în cea a Senatului României și schimbările aferente în privința numirii Consiliului de Conducere al instituției.

Strategiile și programele ICR au fost reconfigurate ca urmare a desemnării unor echipe noi la conducerea instituției (inițial în luna septembrie 2012, odată cu desemnarea președintelui Andrei Marga și a vicepreședinților Horia Gârbea și Vladimir Simon, apoi, începând cu luna iunie 2013, după numirea noului președinte, Lilian Zamfiroiu, urmată de cea a vicepreședinților Liviu Jicman și Nagy Mihály Zoltán, în lunile octombrie, respectiv noiembrie 2013). O serie de ajustări au fost impuse și de condițiile financiare rezultate în urma rectificărilor bugetare. Organigrama instituției a suferit, de asemenea, modificări semnificative, prima în luna decembrie a anului anterior, 2012, iar cea de-a doua la sfârșitul lui 2013.

În acest context de regândiri strategice și transformări administrative, Institutul Cultural Român a organizat participarea României la un număr de manifestări culturale internaționale majore. Între acestea se disting prezențele României ca țară invitată de onoare la două târguri internaționale de carte importante: prestigiosul *Salon du Livre* de la Paris și *Bok & Bibliotek* de la Göteborg, cel mai important eveniment de profil din spațiul scandinav. Aceste acțiuni au necesitat un efort logistic notabil și alocarea unor resurse financiare importante.

La Salonul Cărții de la Paris, unde prezența românească a fost organizată de ICR în parteneriat cu Ministerul Culturii, au participat peste 30 de editori români, în calitate de expozanți, și peste 50 de autori români reprezentând toate genurile literare. Pavilionul României a fost vizitat de președintele Franței, François Hollande, de doamna Aurélie Filippetti, ministrul Culturii, domnul Manuel Valls, ministrul francez de Interne, precum și de numeroase alte personalități franceze. Evenimentul a fost consemnat pe larg în publicații de prestigiu precum *Le Monde*, *Magazine Littéraire*, *Lire*. La Târgul Internațional de Carte de la Göteborg au fost expuse volume publicate de 30 de edituri din România și au fost invitați scriitori importanți din țară și din diaspora, precum și personalități culturale din Suedia. Standul României a fost vizitat de un număr de aproximativ 22 000 de persoane, iar multe dintre evenimentele organizate de ICR Stockholm au avut loc cu sala plină. Publicații de prestigiu, precum și televiziunea națională suedeză, prin emisiuni de mare audiență, au reflectat amplu prezența românească la Göteborg. Printre partenerii ICR pentru acest proiect s-au numărat Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Culturii, Ministerul Educației Naționale, precum și o serie de instituții suedeze și internaționale.

Alături de aceste prezențe la târgurile de carte de la Paris și de la Göteborg, unde autorii și industria editorială din România s-au aflat în prim-plan, Institutul Cultural Român a mai coordonat participarea românească la manifestările de profil de la Londra, Torino, Madrid și Bruxelles (în cadrul

standului EUNIC) și Chișinău și a contribuit la programul din cadrul standurilor României organizate de Ministerul Culturii la alte evenimente similare (Budapesta, Ierusalim, Praga, Varșovia).

La capitolul promovarea culturii scrise din România se cuvine menționat, de asemenea, faptul că numărul aparițiilor susținute de Institutul Cultural Român, prin programele de finanțare a traducerilor din autori români și a publicațiilor dedicate culturii române în străinătate, a trecut, în luna octombrie 2013, de 400.

Cinematografia din România a înregistrat, în 2013, un nou succes internațional remarcabil – Marele Premiu, *Ursul de Aur*, obținut la competiția oficială a Festivalului de la Berlin de filmul *Poziția copilului*, regizat de Călin Peter Netzer. Institutul Cultural Român a susținut prezența echipei filmului la festival, fiind astfel, în continuare, alături de reprezentanții noului val regizoral din România, prin demersuri menite să consolideze prestigiul deja dobândit de cinematografia românească la nivel mondial.

În rețeaua institutelor culturale românești din străinătate s-au desfășurat, în 2013, 796 de proiecte culturale (518 finanțate din bugetul alocat Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate și 278 proiecte fără finanțare). Prin intermediul institutelor a căror activitate o coordonează, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a realizat mai multe serii de proiecte culturale care, fie sincronizat, fie pe parcursul întregului an 2013, au urmărit o promovare coerentă, sistematică, a valorilor culturii române. Au avut loc, astfel, manifestări dedicate sărbătoririi Zilei Culturii Naționale, marcării celor 1900 de ani de la ridicarea monumentului Columna lui Traian, aniversării a 80 de ani de la nașterea scriitorului Nichita Stănescu, împlinirii a 100 de ani de la nașterea artistei Maria Tănase și a compozitorului român Constantin Silvestri, comemorării unui secol de la moartea pionierului aviației române Aurel Vlaicu, sărbătoririi pentru prima oară a Zilei Limbii Române (31 august), și

sărbătoririi Zilei Naționale a României (de către toate cele 17 reprezentanțe). O atenție deosebită a fost acordată proiectelor dedicate Zilei Culturii Naționale (15 ianuarie), prin manifestările, simpoziioanele, expozițiile și proiecțiile de film organizate în opt institute culturale românești în străinătate (Chișinău, Istanbul, Lisabona, Madrid, New York, Praga, Varșovia, Viena).

Prin Direcția Generală Cooperări Externe – care a inclus departamentul responsabil de relația ICR cu partenerii din EUNIC (European Union National Institutes for Culture, rețeaua institutelor de cultură din țările Uniunii Europene) – au fost derulate, în colaborare cu reprezentanțele diplomatice ale României, proiecte culturale în spații în care nu există, în acest moment, filiale ICR. Amintim, astfel, sprijinul acordat participării Orchestrei Naționale Radio la Shanghai International Spring Festival (aprilie-mai), proiect realizat în colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune. Tot în spațiul asiatic au mai fost organizate sau sprijinite acțiuni culturale în Regatul Thailandei (la aniversarea a 40 de la stabilirea relațiilor diplomatice bilaterale), în Coreea de Sud și în Iran. ICR a fost reprezentat, și în 2013, la Dialogul Cultural Europa-China, un proiect EUNIC cu tradiție și de mare anvergură, organizat anual, prin rotație, în Europa și în China. În 2013, acesta a avut loc în luna octombrie, la Xi'an, provincia Shaanxi, în China. Se cuvine menționată și colaborarea strânsă cu Ambasada României de la Beirut, concretizată, printre altele, prin organizarea unor cursuri de limba română și prin participarea la Festivalul Filmului European din Liban.

Dintre programele derulate de Institutul Cultural Român în țară, amintim seria „Caractere”, constând din dezbateri lunare dedicate memoriei și istoriei recente, serie găzduită de Institut în primul semestru al anului. Fiecare întâlnire a fost consacrată unei personalități din detenția politică de dinainte de 1989.

Comunitățile românești din țări aflate în vecinătatea României, dar și românii stabiliți departe de țară au fost, și în 2013, destinatarii unor programe derulate de ICR prin Direcția Generală Români de Pretutindeni. Evenimente de impact au fost, astfel, organizate pentru comunitățile românești din Bulgaria, Republica Moldova, Serbia, Ucraina, precum și pentru diaspora din Canada, Finlanda, Germania, Portugalia și Spania. Diaspora literară a figurat printre temele seriei de întâlniri și dezbateri organizate în cadrul programului românesc organizat de ICR la *Salon du Livre* de la Paris. Programe de anvergură, cu un număr semnificativ de evenimente, au fost prilejuite de Ziua Limbii Române (31 august) și de Ziua Națională a României (1 decembrie).

Moment de tranziție în istoria Institutului Cultural Român, care a împlinit anul trecut un deceniu de existență în actuala formă, anul 2013 a oferit prilejul unor reevaluări în privința modalităților celor mai eficiente de îndeplinire a rolului conferit prin lege instituției. Reușitele obținute într-un context dinamic constituie premise pentru o evoluție favorabilă a credibilității Institutului Cultural Român și un motiv de încredere în recunoașterea și confirmarea internațională binemeritate, atât a creatorilor din întreg spațiu cultural românesc – fără limitări geografice – cât și a operelor acestora, pe baza unui singur criteriu de selecție – cel al valorii autentice.

DIRECȚIA GENERALĂ A REPREZENTANȚELOR ÎN STRĂINĂTATE

Profil și misiune

Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate are misiunea de a gestiona programele și proiectele de promovare externă a culturii și civilizației românești, prin institutele culturale românești din străinătate, în conformitate cu prevederile Regulamentului de Ordine și Funcționare al Institutului Cultural Român.

În acest sens, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate asigură coordonarea activității întregii rețele a institutelor culturale românești din străinătate (la Berlin, Bruxelles, Budapesta – cu filială la Seghedin, Chișinău, Istanbul, Lisabona, Londra, Madrid, New York, Paris, Praga, Roma, Stockholm, Tel Aviv, Varșovia, Veneția, Viena), cooperarea culturală în vederea extinderii rețelei institutelor culturale românești din străinătate, în acord cu obiectivele de politică externă ale României, precum și dezvoltarea unor proiecte strategice menite să creeze prestigiu și o vizibilitate crescută și pe termen lung culturii române în străinătate, în conformitate cu strategia Institutului Cultural Român și cu misiunea încredințată acestuia prin Legea nr. 356 din 11 iulie 2003, republicată.

Prin activitatea sa și a institutelor culturale românești din străinătate, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate asigură dialogul cultural între România și Austria, Belgia, Cehia, Franța, Germania, Israel, Italia, Marea Britanie, Polonia, Portugalia, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia, Turcia, Ungaria, prin diseminarea informației culturale și integrarea valorilor culturale românești în circuitul european și internațional.

Pentru crearea și implementarea tuturor programelor și proiectelor, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate și institutele culturale românești din străinătate folosesc permanent și aportul cultural al diasporei.

Majoritatea proiectelor se adresează deopotrivă membrilor comunităților românești de peste hotare și publicului local interesat și sunt organizate în regim de cofinanțare, partenerii de proiect asigurând, după caz, plata unor servicii necesare pregătirii, organizării și promovării evenimentelor.

Prin programele și proiectele organizate, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate și institutele culturale românești din străinătate pun în context universal diversitatea și bogăția culturii române, facilitând receptarea valorilor culturii și civilizației românești și încurajând, prin acțiunile desfășurate, dialogul intercultural.

Obiectivele reprezentanțelor Institutului Cultural Român în străinătate vizează atragerea unui public cât mai larg și din zone cât mai diverse ale țării gazdă, dar și ale diasporei românești, către diferite aspecte reprezentative ale vieții culturale din România, prin organizarea cât mai multor proiecte în parteneriat și asocierea la proiecte de anvergură, prin acoperirea cât mai multor domenii (artă, film, teatru, muzică, arhitectură, istorie, filosofie, științe, diplomatie publică), precum și prin distribuția proiectelor pe întreg teritoriul țărilor în care Institutul Cultural Român este prezent.

Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate monitorizează periodic și evaluează anual activitatea desfășurată de întreaga rețea a institutelor culturale românești din străinătate, solicitând conducerii acestora planuri anuale de programe, sinteze, analize, auto-evaluări și rapoarte de activitate, în conformitate cu misiunea și obiectivele Institutului Cultural Român.

Pentru îndeplinirea obiectivelor sale, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate colaborează permanent cu direcțiile de specialitate din cadrul Institutului Cultural Român, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Culturii din România, dar și cu alte instituții culturale naționale și internaționale.

Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate acordă sprijin pentru identificarea și sensibilizarea partenerilor instituționali și a personalităților reprezentative cu reală influență în mediile culturale, artistice, științifice, academice și universitare din țară și de peste hotare, în măsură să contribuie la mai buna poziționare publică a institutelor culturale românești în străinătate, la impulsivitatea activității lor și la afirmarea acestora în calitate de centre active de difuzare și promovare a valorilor autohtone în ariile culturale vizate.

Pe parcursul anului 2013 au fost implementate și monitorizate, în urma rapoartelor de auto-evaluare primite și a ecourilor din mass-media, un număr de **796 de proiecte culturale**, dintre care 518 proiecte finanțate din bugetul alocat Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate și 278 proiecte fără finanțare. În conformitate cu datele prezentate de

reprezentanțe în rapoartele de activitate pe anul 2013, cele 796 de proiecte culturale au inclus peste 1200 de evenimente și au reunit 1800 de personalități invitate.

Structură

În organigrama anului 2013, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a avut în componență Direcția Programe, care a avut, la rândul ei, în subordine două Servicii (Serviciul Institute Culturale în Străinătate și Serviciul Noi Institute), precum și Serviciul Proiecte Strategice.

Direcția Programe din cadrul Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate coordonează programele și proiectele desfășurate de rețeaua celor 17 institute culturale românești din străinătate, precum și cooperarea culturală în vederea extinderii rețelei institutelor culturale românești.

În construirea programelor și proiectelor sale, Direcția Programe a avut în vedere operele validate, creatorii consacrați, personalitățile de prim-plan ale vieții românești actuale, care asigură prestigiu cultural României, atât în domeniul artistic/literar, cât și în sfera descoperirilor cognitive, inovațiilor tehnologice, științelor.

Programele și proiectele desfășurate de Direcția Programe au vizat și pe parcursul anului 2013 cultura română și civilizația actuală în ansamblul ei, precum și consolidarea poziției limbii române între limbile europene.

În acest sens, Direcția Programe a monitorizat și cursurile de limba și civilizația română organizate semestrial, de 11 institute culturale românești din străinătate (23 module și programe), a coordonat la nivelul rețelei de reprezentanțe toate proiectele EUNIC realizate de acestea (36 proiecte) și a implementat toate programele desfășurate de reprezentanțe ca evenimente conexe în cadrul târgurilor de carte organizate de ICR Paris, ICR Madrid, ICR Bruxelles, ICR Chișinău, ICR Budapesta, ICR Praga, ICR Londra, ICR Stockholm, IRCCU Veneția.

Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate, prin Direcția Programe, Serviciul Institute Culturale în Străinătate și Serviciul Proiecte Strategice, a conceput, coordonat și implementat programe-cadru complexe realizate în întreaga rețea a reprezentanțelor, printre care seria proiectelor consacrate marcării unor aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române (Nichita Stănescu, Constantin Silvestri, Maria Tănase, Aurel Vlaicu),

Ziua Culturii Naționale, Ziua de 15 iunie – un omagiu lui Mihai Eminescu, Ziua Limbii Române, Ziua Europeană a Limbilor, Ziua Națională a României, în conformitate cu strategia-cadru pentru institutele culturale românești din străinătate, adoptată de Consiliul de Conducere al Institutului Cultural Român în februarie 2013, precum și o serie de turnee ale unor spectacole reprezentative din repertoriul teatrelor din România.

Serviciul Institute Culturale în Străinătate din cadrul Direcției Programe coordonează activitatea institutelor culturale românești din străinătate, în conformitate cu strategia și obiectivele Institutului Cultural Român.

Pe parcursul anului 2013, Serviciul Institute Culturale în Străinătate a evaluat, împreună cu Direcția Generală Economică, coordonatele economico-financiare și administrative și a gestionat bugetele destinate celor 518 programe culturale cu finanțare derulate de institutele din străinătate, în colaborare cu direcțiile și serviciile de specialitate din cadrul Institutului Cultural Român și cu echipele institutelor culturale românești din străinătate, conform procedurilor interne.

Serviciul Institute Culturale în Străinătate a oferit asistență institutelor culturale românești din străinătate pentru derularea activității și a programelor proprii și a asigurat implementarea proiectelor propuse, furnizând expertiză de management al proiectelor.

Serviciul Noi Institute din cadrul Direcției Programe colaborează cu direcțiile de specialitate din cadrul Institutului Cultural Român, Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Culturii în vederea deschiderii de noi institute culturale românești în străinătate, conform obiectivelor Institutului Cultural Român.

Pentru anul 2013, în acțiunea externă vizată de conducerea Institutului Cultural Român, a fost preconizată deschiderea a două noi reprezentanțe în străinătate: Institutul Cultural de la Moscova (Federația Rusă) și Institutul Cultural de la Kiev (Ucraina) după încheierea de către Ministerul Afacerilor Externe a acordurilor și formalităților bilaterale necesare.

Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate prin Serviciul Noi Institute a fundamentat documentațiile necesare în vederea stabilirii priorităților, necesităților și resurselor umane, materiale și financiare (rațional dimensionate) pentru demararea activităților cultural-artistice în aceste noi reprezentanțe, pentru susținerea lor constantă și pentru

asigurarea condițiilor de funcționare a noilor institute culturale românești în străinătate.

Serviciul Proiecte Strategice din cadrul Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate a elaborat cadrul general și a definitivat direcțiile de acțiune, obiectivele pe termen lung și mediu ale proiectelor strategice, conform strategiei cadru a Institutului Cultural Român, aprobată de Consiliul de Conducere al ICR în luna februarie 2013.

Pe parcursul întregului an 2013 au fost transmise solicitări, propuneri și coordonate pentru realizarea și implementarea unor proiecte propuse și a fost monitorizat periodic stadiul de implementare a proiectelor strategice care au susținut programele-cadru ale strategiei de programe a Institutului Cultural Român.

Politica de programe a Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate a urmărit prioritar modul în care strategia de promovare a culturii române în străinătate a fost conformă cu misiunea Institutului Cultural Român, așa cum este aceasta statuată de prevederile Legii nr. 356 din 11 iulie 2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român. Atât programele desfășurate la nivelul întregii rețele, cât și strategiile proprii, contextuale, ale fiecărei reprezentanțe, au fost analizate, aprobate și finanțate în funcție de concordanța acestora cu lista obiectivelor cuprinse în articolul 3 al Legii amintite, cu aplicabilitate la activitatea institutelor culturale românești din străinătate.

În conformitate cu misiunea încredințată pentru anul 2013, de implementare a strategiei cadru pentru institutele culturale române din străinătate, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate, prin intermediul întregii rețele de reprezentanțe, a realizat câteva serii de proiecte culturale care au prezentat un tablou coerent pentru promovarea valorilor culturii române. **Strategia a fost axată pe trei linii directoare majore privind promovarea României culturale:** profilul identitar, creativitatea românească și creația contemporană în dialogul intercultural, menite să contureze în spațiul cultural internațional o imagine amplă și reprezentativă pentru cultura română. Pentru anul 2013, strategia a fost îndeplinită printr-o serie de manifestări, evenimente, proiecte culturale dedicate sărbătoririi Zilei Culturii Naționale, a mărcării celor 1900 de ani de la ridicarea monumentului Columna lui Traian, a aniversării a 80 de ani de la nașterea scriitorului Nichita Stănescu, a împlinirii a 100 de ani de la nașterea artistei Maria Tănase și a compozitorului român Constantin Silvestri, a comemorării unui secol de la moartea pionierului aviației române Aurel

Vlaicu, a sărbătoririi Zilei Limbii Române, la data de 31 august 2013, și a sărbătoririi Zilei Naționale a României.

Strategia de programe

În 2013, o atenție deosebită a fost acordată proiectelor desfășurate pentru sărbătorirea **Zilei Culturii Naționale** (15 ianuarie), prin manifestările, simpozioanele, expozițiile și proiecțiile de film organizate în opt institute culturale românești în străinătate (Chișinău, Istanbul, Lisabona, Madrid, New York, Praga, Varșovia, Viena).

În primăvara anului 2013, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a implementat **proiectul strategic „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”**, sincronizat în întreaga rețea a celor 17 institute culturale românești din străinătate. Proiectul a adus în atenția publicului iubitor de literatură poezii din vasta creație a lui Nichita Stănescu, traduse în limbile ebraică, engleză, germană, franceză, italiană, spaniolă, portugheză, turcă, polonă, cehă, maghiară și suedeză. Proiectul „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere” a inclus expoziția de grafică și fotografie realizată de criticul Ioan Cristescu și graficianul Mircea Dumitrescu și a fost realizat în parteneriat cu Muzeul Național al Literaturii Române. Profilul liricii lui Nichita Stănescu a fost evocat de o serie de personalități marcante, precum: Peter Jay, directorul editurii Anvil Press Poetry și traducătorul britanic al poetului Nichita Stănescu, Abel Murcia, directorul Institutului Cervantes din Cracovia, traducătoarea suedeză Inger Johansson, actrița Anamaria Marinca, profesorul Bruno Mazzone de la Universitatea din Pisa, poeta Doina Uricariu, director al Institutului Cultural Român de la New York, poeta Daniela Crăsnaru, director adjunct, Accademia di Romania, poetul și traducătorul Andrei Codrescu, Florin Oprescu, lector de limba română la Institutul de Romanistică din cadrul Universității din Viena și alții. La Institutul Cultural Român de la Londra, traducătorul britanic Peter Jay le-a făcut un dar admiratorilor marelui poet: o poezie inedită, scrisă în ianuarie 1975 la Londra. La Institutul Cultural Român de la Budapesta a fost prezentat un poem scris al lui Nichita Stănescu, dedicat poetului Páskándi Géza.

Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc a fost realizat prin marcarea aniversării în anul 2013 a celor **1900 de ani împliniți de la ridicarea monumentului Columna lui Traian**, prin proiecte ample, de prestigiu științific, organizate de Accademia di Romania de la Roma și de Institutul Cultural Român de la Londra. În acest sens, în luna iunie a anului 2013, Accademia di Romania a organizat un

Colocviu internațional cu tema „Columna lui Traian: 1900 de ani de la inaugurare”, în colaborare cu Academia Română, Muzeul Național de Istorie a României și Universitatea din Perpignan. Au avut loc mai multe sesiuni de comunicări și o vizită ghidată la Columna lui Traian din cadrul Museo dei Mercati di Traiano și Museo dei Fori Imperiali. În cadrul colocviului au susținut comunicări numeroase personalități din lumea academică română și italiană.

Cu scopul de a promova importanța istorică și culturală a Columnei pentru istoria și identitatea poporului român, Institutul Cultural Român de la Londra a inițiat în luna noiembrie, împreună cu muzeul londonez „Victoria and Albert” (V&A Museum), un program amplu de celebrare a celor 1900 de ani de la ridicarea Columnei lui Traian. Muzeul Victoria and Albert a marcat, totodată, 140 de ani de la achiziția din 1873 a replicii Columnei, expusă în sala Casts Court a muzeului, în cadrul colecției unice de replici ale unor monumente publice celebre din Europa. Programul a cuprins o serie de evenimente desfășurate la Muzeul V&A și la sediul Institutul Cultural Român de la Londra: proiecții video și sunet ambiental create de artiștii Silviu Vișan (Dreamrec) și Cătălin Matei (Rochițe) special pentru punerea în valoare a narațiunii istorice de pe reliefurile Columnei, un seminar despre Columna lui Traian și semnificația sa istorică, vernisajul expoziției de fotografie stereoscopică cu cele 125 de reliefuri desfășurate ale Columnei în galeria „Brâncuși”, proiect realizat de arhitectul Matei Filip în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României, proiecția filmului românesc

Columna, r.: Mircea Dragan, în prezența actorului britanic Richard Johnson, ș.a.

Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate a organizat la nivelul întregii rețele a institutelor culturale românești din străinătate și un **program consacrat poetului național Mihai Eminescu** și comemorării a 124 de ani de la trecerea în eternitate a scriitorului român. Au fost programate recitaluri de poezie, lansări și expoziții de carte, conferințe, lecturi, proiecții de film/fotografii/documente, cursuri speciale pentru studiul poeziilor eminesciene.

Într-o manieră clară, prin alegerea unui reper semnificativ pentru cultura română, programul și-a propus să contribuie la conturarea identității românești în spațiul cultural internațional și la îmbunătățirea cooperării cu comunitățile românești. La Praga, Berlin și Viena au avut loc lecturi din corespondența Veronica Micle – Mihai Eminescu, sub titlul „Eminul meu iubit”, în interpretarea actorilor Renate Müller Nica și Cătălin Neghină. La Viena, lectura a fost urmată de conferința „În intimitatea textului eminescian”, susținută de dr. Florin Oprescu, lector de limba română la Institutul de Romanistică din cadrul Universității din Viena. La Bruxelles, Londra și Varșovia au avut loc recitaluri de poezie din lirica eminesciană (și câteva pagini de corespondență), în interpretarea maestrului Ilie Gheorghe. La Bruxelles a fost prezent poetul clujean Vasile Igna, invitat la cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie de la Namur. Recitalul a fost însoțit de o expoziție de carte (Bruxelles) și, la Londra, de intervenții muzicale – Vlad Maistorovici (vioară), Antoine Francoise (pian), Harry Cameron-Penny (clarinet) – și proiecții video inspirate din poezia lui Eminescu, realizate de artistul Cristian Luchian. Recitalul de la Londra a fost prefațat de filmul *Eminescu, Veronica, Creangă* – primul documentar despre Eminescu, realizat de Octav Minar în 1914, produs de Pathé și descoperit recent în Arhiva Națională de Filme.

La Varșovia recitalul a fost însoțit de un material tipărit cuprinzând versuri în limbile română și polonă. La Budapesta, Veneția și Roma a fost prezentat recitalul „La steaua care-a răsărit”, susținut de actorul Emil Boroghina, însoțit de expoziții tematice de carte, iar la Budapesta a avut loc și ceremonia de acordare a diplomelor absolvenților cursului de limba română. În Italia, recitalul în limba română a fost însoțit de o prezentare multimedia de poeme eminesciene traduse în limba italiană.

În S.U.A. a avut loc evenimentul „Eminescu – An American Perspective (A Tribute to Mihai Eminescu – the Last Great

Romantic Poet)". Directorul reprezentanței de la New York, Doina Uricariu, a susținut o scurtă prelegere despre viața și opera poetului Mihai Eminescu, iar Adrian G. Săhlean (unul dintre cei mai cunoscuți traducători ai operei lui Eminescu în limba engleză) a recitat poeme de Mihai Eminescu, în

traducere proprie. Au fost proiectate fotografii ale poetului, ale manuscriselor, copertelor volumelor eminesciene în diferite ediții românești și americane, precum și imagini ale portretelor poetului național realizate de cunoscuți pictori și sculptori români. Au fost ascultate fragmente muzicale inspirate de versurile lui Eminescu, fiind expuse, de asemenea, volumele de sau despre Eminescu aflate în biblioteca Institutului Cultural Român de la New York.

Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a organizat expoziția „Mihai Eminescu – 124 de ani de la trecerea în eternitate”, în Grădina Publică din Chișinău. Tot la Chișinău a avut loc, la Academia de Științe a Moldovei, lansarea oficială a volumului *Mihai Eminescu. Dicționar Enciclopedic* de Mihai Cimpoi. La Paris, Madrid și Lisabona au avut loc recitaluri extraordinare ale actorului Dorel Vișan; cel organizat de Institutul Cultural Român din capitala Spaniei a fost urmat de proiecția filmului *Un bulgăre de humă*, în regia lui Nicolae Mărgineanu, care prezintă relația dintre poetul Mihai Eminescu și scriitorul Ion Creangă. La Lisabona, recitalul a fost însoțit de o expoziție de fotografii, facsimile și poezii traduse în portugheză. A fost proiectat și un montaj cu secvențe din cele mai importante filme ale actorului român.

La Stockholm a fost proiectat documentarul *Eminescu – călătorie virtuală în absolut*, regizat de Anca Damian, în cadrul Zilelor Filmului Românesc. La Biserica Sf. Muceniță

Paraschieva din Istanbul au avut loc o slujbă de pomenire și o serie de activități cultural-artistice la care au participat familii mixte româno-turce: recitaluri bilingve, în limbile română și turcă, susținute de copii, o prezentare multimedia cu date biografice și privind opera lui Mihai Eminescu, precum și un concert de muzică autentică românească în interpretarea vocală și instrumentală, la cobză, a rapsodului Ion Crețeanu.

Ziua Limbii Române, instituită prin Legea nr. 53/2013, a fost marcată în rețeaua institutelor culturale românești din străinătate prin sărbătorirea simultană a acestei noi aniversări din calendarul oficial în majoritatea țărilor în care este reprezentat. Au avut loc expoziții în Republica Moldova („Sufletul satului românesc” la Leova, expoziție de fotografie a artiștilor orădeni Constantin Dancoglu și Gheorghe Petrilă, realizată în câteva zone etno-folclorice ale Transilvaniei; expoziția „Mihai Eminescu” la Strășeni, însoțită de prezentarea lucrării *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic* și a CD-ului aniversar „Rămâi, iubirea mea, rămâi”; expoziția „Grigore Gafencu” la Hîncești, realizată de Unitatea Arhive Diplomatie a Ministerului Afacerilor Externe; expoziția „Gavriil Bănulescu-Bodoni – un ierarh ortodox apărător al culturii și limbii române” la Edineț; expoziția „Basarabia 1812-1947. Oameni. Locuri. Frontiere” la Drochia; expoziția „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere” la Bălți; expoziția „Alexei Mateevici – Odă limbii române” la Chișinău) și la Accademia di Romania de la Roma (expoziție de fotografie cu 50 de portrete ale scriitorilor și poezilor români, precum și facsimile sau manuscrise ale acestora). De asemenea, au fost organizate recitaluri de pozie (Emil Boroghină la Istanbul; Constantin Chiriac în S.U.A. și Canada; *Sunt un orb*, în interpretarea lui Horațiu Mălăele, la Paris), un eveniment de diplomatie publică (proiectul EUNIC – „Promovarea institutelor culturale naționale și a cursurilor de limbă, în transportul public la Bruxelles – STIB”), spectacole interactive (povești, jocuri și cântece pentru copiii români din Micherechi), conferințe internaționale (la Chișinău: „Limba Română – limbă a integrării europene”), lansări de carte (Adrian Păunescu - *Maluri de Prut*), spectacole (Ansamblul Academic Național de Dansuri Populare „Joc” din Republica Moldova la Leova și Hîncești), o campanie online de promovare a literaturii române traduse în spaniolă, un stand cu produse românești, un concert de muzică și dansuri populare românești, un mini curs de limba română și un quiz despre România la Praga, evenimentul literar „Eterna Călătorie și dilemele identitare. Despre neliniștea și provocările Drumului”, cu Carmen Firan, Adrian Sângeorzan și Vlad Solomon la Tel Aviv, un eveniment de promovare a învățării limbii române la Varșovia.

Una dintre liniile directoare majore pe care a fost structurată strategia cadru a Institutului Cultural Român în 2013, a fost **promovarea, într-o manieră unitară, a valorilor incontestabile ale creativității românești** în spațiul internațional.

Un astfel de eveniment a fost cel care l-a adus în prim-plan pe pionierul aviației Aurel Vlaicu. Pentru marcarea a 100 de ani de la moartea aviatorului român, Institutul Cultural Român de la Londra a expus, la sediu, fotografii de arhivă, obiecte ce au aparținut marelui aviator, costumul și casca de zbor, precum și o replică a machetei Vlaicu II, puse la dispoziție de Autoritatea Națională pentru Tineret și Sport / Muzeul Sportului din București și Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva, Jud. Hunedoara. Au fost organizate o conferință și o proiecție de film care au urmărit să prezinte publicului britanic personalitatea de excepție a pionierului aviației române și contribuția României la aviația mondială, atrăgând, totodată, un public nou, interesat de știință și tehnică.

Interpreta Maria Tănase a fost omagiată la împlinirea unui centenar de la naștere, prin concerte care au valorificat creativ moștenirea artistică lăsată de interpretă, prin recitaluri de mare succes ale artiștilor Oana Cătălina Chițu, Maria Răducanu, Nicolae Voiculeț, Marius Mihalache Band și Irina Sârbu, Sanda Weigl, Teodora Enache și ale Cvartetului Bălănescu, organizate de Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin, Institutul Cultural Român de la Bruxelles, Institutul Cultural Român de la Budapesta, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul, Institutul Cultural Român de la Londra, Institutul Cultural Român de la New York, Institutul Cultural Român de la Paris și Institutul Cultural Român de la Stockholm.

De asemenea, centenarul de la nașterea compozitorului român Constantin Silvestri a fost sărbătorit prin concerte organizate de Accademia di Romania, Institutul Cultural Român de la Bruxelles, Institutul Cultural Român de la Londra, Institutul Cultural Român de la Paris și Institutul Cultural Român de la Praga.

Unul dintre proiectele strategice majore realizate pe parcursul anului 2013 a constat în **promovarea arhitecților români creatori de patrimoniu cultural** printr-o serie de comunicări tematice și expoziții de panouri informative. Proiectul, realizat în parteneriat cu Uniunea Arhitecților din România, a oferit o imagine amplă și bine sintetizată a valorilor arhitecturale românești. În anul 2013, expoziția itinerantă „Arhitecți români creatori de patrimoniu cultural” a fost vernisată la sediul

Institutului Cultural Român de la București, apoi la Institutul Cultural Român de la Londra, Institutul Cultural Român de la Budapesta și Institutul Cultural Român de la Praga, urmând ca

pe parcursul anilor următori alte reprezentanțe să continue prezentarea expoziției, îmbogățită cu rezultatele unor noi cercetări. Scopul proiectului constă în promovarea operelor arhitecților români din ultimii 120 de ani, de la formarea organizației profesionale și a învățământului superior de arhitectură, care au contribuit la constituirea patrimoniului cultural național, la cunoașterea și mediatizarea acestor valori la nivel european. Expoziția prezintă unele dintre cele mai importante opere de arhitectură edificate între anii 1869 și 1989, evidențiind evoluția temporală constantă și de calitate a spațiului construit românesc, indiferent de vicisitudinile istoriei. La sfârșitul lunii decembrie, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a organizat vernisajul celei de-a doua expoziții, constând într-un număr de 34 de panouri, concentrată pe perioada postbelică, punând în valoare atât calitatea școlii românești de arhitectură cât și contribuția arhitecturii la coagularea spiritului comunitar și la dezvoltarea identității naționale.

O altă linie strategică dezvoltată și pe parcursul anului 2013 a fost cea a încurajării promovării culturale prin intermediul unor manifestări ample, sincretice, care înglobează numeroase proiecte aparținând unor sfere culturale diverse, sub genericul „Zilele Culturii Române”. În 2013, prin acțiunile reprezentanțelor de la Paris, Berlin, Londra, Madrid și Varșovia au fost organizate evenimente de mare vizibilitate precum „Zilele Culturii Române la Lyon”, „Zilele Culturii Române la München”, „Zilele Culturii Române la Reykjavik”, „Zilele Culturii Române la Getxo”, „Zilele României la Plzeň”, „Festivalul Culturii Române la Cracovia”.

Anul 2013 consemnează și **finalizarea proiectului multianual european „Childhood. Remains and Heritage”** (Copilăria. Rămășițe și patrimoniu). Institutul Cultural Român a participat în calitate de coorganizator, alături de Muzeul Țăranului Român, Asociația Artées din Paris și Muzeul din Leobork, Polonia, la proiectul „Childhood. Remains and Heritage” (Copilăria. Rămășițe și patrimoniu). Acest proiect a participat la licitația deschisă de programul Uniunii Europene „Cultura 2007-2013” și a obținut o cofinanțare de 50% din bugetul total al proiectului. Perioada de derulare a fost cuprinsă între 1 mai 2011 – 30 aprilie 2013, perioadă în care Institutul Cultural Român a organizat o serie de expoziții itinerante la Londra (iunie 2012), Paris (septembrie 2012), Madrid (octombrie 2012), Roma (noiembrie 2012), Stockholm (ianuarie 2013), Varșovia (februarie 2013), București (aprilie 2013).

În plus, față de proiectele și evenimentele din sfera culturală pe care Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate și institutele culturale românești din afara țării le-au organizat în anul 2013, trebuie menționată și **componenta academică** desfășurată cu precădere de Accademia di Romania de la Roma și de Institutul Român de Cultură și Cercetare

Umanistică de la Veneția. Echipelile celor două reprezentanțe gestionează și activitatea câștigătorilor burselor de cercetare și formare postuniversitară și postdoctorală „Vasile Pârvan” (Accademia di Romania de la Roma) și „Nicolae Iorga” (Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția), instituite prin H.G. nr. 101/2002. Activitatea de îndrumare a tinerilor cercetători sau artiști români bursieri în Italia presupune facilitarea accesului acestora în bibliotecile și arhivele care prezintă interes pentru temele de studiu avute în vedere, evaluarea progreselor pe care aceștia le înregistrează pe parcursul perioadei de ședere la Roma sau Veneția și, nu în ultimul rând, implicarea lor în organizarea unor evenimente din sfere proprii de interes: de la expoziții la colocvii și simpozioane. Un alt aspect foarte important al activității academice desfășurate de cele două reprezentanțe din Italia este reprezentat de dimensiunea editorială, prin publicații precum *Quaderni della Casa Romana di Venezia*, *Annuario dell'Istituto Romano di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia* și *Anuarul Ephemeris Dacoromana* (Roma). Conferințe de nivel academic, organizate în colaborare cu prestigioase universități locale, au mai avut loc în cadrul rețelei reprezentanțelor din străinătate și în Israel, Marea Britanie, Germania, Republica Moldova ș.a.

Toate programele/proiectele/evenimentele organizate de reprezentanțele Institutului Cultural Român din străinătate sunt destinate în egală măsură publicului local, dornic să intre în contact cu valori ale culturii noastre, cât și membrilor comunității românilor de peste hotare. Cu toate acestea, unele dintre proiectele și evenimentele organizate sunt rezervate cu precădere **publicului vorbitor de limbă română**, fiind gândite special pentru cei care doresc să intre în contact direct, în orașelor lor de reședință, cu artiști sau oameni de cultură din România. Un astfel de proiect major s-a desfășurat în luna iunie a anului 2013, în Spania, în mai multe orașe în care comunitățile de români sunt bine reprezentate și dornice să mențină legăturile cu țara-mamă: Barcelona, Valencia, Castellon de la Plana, Alicante, Ciudad Real, Alcalá de Henares, Salamanca, Zaragoza. În toate aceste orașe a fost programat spectacolul de teatru românesc pentru copii *Capra cu trei iezi*, realizat de trupa de păpuși și marionete de la Teatrul „Luceafărul” din Iași și prezentat în cadrul unui turneu-maraton care a inclus zece reprezentații. Tot pentru menținerea legăturilor cu limba și cultura română au fost special organizate proiecte și cursuri interactive cu copiii din Micherechi (Ungaria), Istanbul sau Praga. Au avut loc ateliere de lectură (povești, cântece și jocuri tradiționale), lecții de limbă română, recitaluri de poezie clasică.

Cursurile de limbă și civilizație românească

Pe parcursul anului 2013, 11 dintre cele 17 reprezentanțe ale Institutului Cultural Român din străinătate au organizat cursuri de limba română. Acestea s-au adresat unui public cu motivații diverse, personale sau profesionale, având, în special, rolul de a stimula, prin cunoașterea limbii, interesul pentru cultura și civilizația românească. Limba română a putut fi studiată, datorită susținerii financiare a Institutului Cultural Român, la Berlin, Bruxelles, Budapesta, Istanbul, Lisabona, Madrid, Praga, Roma, Stockholm, Tel Aviv și Viena.

La nivelul întregii rețele a reprezentanțelor Institutului Cultural Român în străinătate au beneficiat de cursurile de limba română peste 250 de persoane. Au fost organizate cursuri pentru adulți la nivelurile: A1, A2, B1, B2, C2 (conform descrierii propuse de Cadrul european comun de referință pentru limbi străine). Cursurile de limba română pentru copii, școlari și preșcolari, organizate de unele reprezentanțe (precum Istanbul sau Viena) au încercat să-i familiarizeze pe cei mici cu limba, cultura și civilizația română, prezentând un program educativ și cultural, bazat pe jocuri, poezii, cântece, obiceiuri și datini românești. La cursurile de limba română organizate la Bruxelles au participat și diplomați din cadrul reprezentanțelor statelor membre UE, precum și membri din echipa EUNIC – European Union National Institutes for Culture. Cursurile s-au desfășurat după o programă flexibilă, adaptată solicitărilor și necesităților cursanților, metodele de predare fiind interactive. Toate reprezentanțele Institutului Cultural Român au pus la dispoziția cursanților materialele

documentare pe care le dețin în bibliotecă și arhiva audio-video. Cursurile de limbă română au fost completate cu proiecții de film, audiții muzicale, dezbateri literare sau pe teme istorice, oferind nu doar o introducere în studiul limbii române, ci și o familiarizare a cursanților cu viața culturală românească. Cursanții au fost încurajați, de asemenea, să participe la activitățile organizate de reprezentanțele Institutului Cultural Român din străinătate. Cursurile de limba română organizate de reprezentanțele Institutului Cultural Român în străinătate oferă, de asemenea, un important mijloc de promovare pentru programul de studii organizat în fiecare vară de Institutul Cultural Român la Brașov - „Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească”.

Un proiect inedit de diplomație publică a fost cel derulat de Institutul Cultural Român de la Varșovia în anul școlar 2012-2013, prin intermediul unui curs de cultură, istorie și limbă română, la care au participat elevii ai Liceului „Jan Kochanowski” din Varșovia (una dintre clasele a XI-a). Desfășurarea cursului a fost precedată de mai multe etape pregătitoare, în care au fost concepute și tipărite materiale de prezentare a proiectului și materiale didactice. Programul a fost lansat pe 14 septembrie 2012. Pe parcursul anului școlar, elevii au participat la ateliere și cursuri despre imaginea României contemporane, istoria României, cultura, limba și literatura română. Atelierele au avut loc săptămânal, fiind pregătite și conduse de Agnieszka Majewska (Fundăția Nowe Media). Elevii au avut ocazia să se întâlnească cu profesori polonezi de limba și literatura română, cu artiști și jurnaliști polonezi preocupați de România și să realizeze un ziar on-line despre țara noastră. Rezultatele preliminare, în urma analizei activității la clasă, sunt deosebit de îmbucurătoare. Cadrele didactice și părinții elevilor intenționează, în urma desfășurării cursului, organizarea, din fonduri proprii, a unei tabere de vacanță în România. Elevii clasei au inițiat și un grup pe Internet, cu informații despre România și prezențele românești în Polonia, participând, de asemenea, și la evenimentele organizate de Institutul Cultural Român de la Varșovia. Alte școli din Varșovia și-au anunțat interesul și dorința de a organiza acest tip de lecții, iar Institutul Cultural Român de la Varșovia studiază posibilitatea extinderii proiectului și în alte orașe poloneze. În acest sens, ICR a susținut continuarea cursului de cultură, istorie și limbă română destinat elevilor din liceele poloneze până la finalul anului școlar 2013-2014, la Liceul nr. XXIV „C.K. Norwid” din Varșovia.

Participări românești la târgurile internaționale de carte

Participările românești la târgurile internaționale de carte au fost, și în anul 2013, principale instrumente de promovare a scriitorilor români și a industriei de carte din România. Totodată, inserțiile românești în aceste evenimente de maximă vizibilitate au prilejuit, de fiecare dată, întâlniri cu traducători profesioniști și edituri interesate să traducă din limba română texte literare sau să realizeze numere tematice dedicate culturii române. Destinate specialiștilor în domeniu, precum și maselor largi de cititori, târgurile internaționale de carte atrag în fiecare an zeci de mii de vizitatori. ICR a organizat lansări de carte, prezentări, dezbateri, ateliere pe diverse teme, lecturi, sesiuni de autografe ș.a.

- 10-15 februarie / Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim, la Jerusalem International Convention Center. Standul României a fost organizat de Ministerul Culturii în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Tel Aviv și cu sprijinul Ambasadei României în Statul Israel. Invitații

cele de-a XXVI-a ediții a târgului au fost scriitorii Varujan Vosganian, Vasile Ernu, Lucian Dan Teodorovici și Bogdan-Alexandru Stănescu.

- 7-11 martie / Prezența românească la cea de-a XXXIII-a ediție a Târgului de carte francofon de la Bruxelles, în cadrul standului EUNIC, la TOUR & TAXIS. Invitat: scriitorul Varujan Vosganian.

- 20-24 martie / Participarea scriitorului Mircea Cărtărescu la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Internațional de Literatură Passa Porta de la Bruxelles.

- 22-25 martie / România, țară invitată de onoare la Salonul Internațional de Carte de la Paris, proiect organizat de Direcția Generală Cooperări Externe, cu sprijinul Direcției Generale Români de Pretutindeni, al Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate și al Direcției Generale Promovarea Creației. Sub sloganul „La Roumanie se livre”, au fost prezentați peste 60 de autori români aparținând tuturor generațiilor creative literare, precum și spațiilor de exprimare

Salon du Livre 2013 © Claudia Droc/ICR Paris

român și francofon. În cele patru zile, în cadrul Pavilionului României au avut loc 29 de mese rotunde cu participarea personalităților marcante ale culturii române și franceze.

- 15-17 aprilie / Participarea românească la ediția din 2013 a Târgului Internațional de Carte de la Londra, a șasea organizată de Institutul Cultural Român (Institutul Cultural Român de la Londra și Centrul Național al Cărții), intitulată generic „Romanian Books in Britain: A Tribute to the Labours of Love”, a urmărit, printr-o serie de evenimente organizate fie la standul de la Earls Court, fie la sediu, să recupereze tradiția relațiilor literare româno-britanice și să o evoce cu ajutorul unor traducători, editori, scriitori, promotori literari, jurnaliști care, în ultimele decenii, au reușit să creeze și să pună în circulație o substanțială și diversă bibliotecă de proză, poezie, carte academică în traducere, la care se adaugă importante opere de ficțiune și jurnale de călătorie scrise în limba engleză. Proiectul a fost implementat de Direcția Cooperări Externe cu sprijinul Centrului Național al Cărții și al Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate.

- 20 aprilie / Participarea poetului Ioan Es. Pop la Târgul Internațional de Carte (Book Festival) de la Budapesta. A fost lansat cu această ocazie, la standul României, volumul de poezie *Nem mertem kiáltani soha (N-am avut curajul unui strigăt niciodată)* de Ioan Es. Pop, tradus în limba maghiară de Attila F. Balázs, la Editura AB-ART din Slovacia, în 2012, cu sprijinul programului TPS derulat de Centrul Național al Cărții.

- 16-19 mai / Cea de-a V-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, la Chișinău și la Iași. Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat marele premiu poetei Ileana Mălăncioiu.

- 16-19 mai / Participare românească la Târgul Internațional de Carte „Svět knihy”/„Lumea cărții” de la Praga. Tema Târgului din 2013 a fost „Rozmanité cesty poezie. Čteme jedním dechem aneb Když se řekne bestseller” („Necunoscute sunt căile poeziei. Citim dintr-o suflare sau Ce e un bestseller”).

- 16-20 mai / Ediția a XXVI-a a Salonului Internațional de Carte de la Torino. Pentru al cincilea an consecutiv, Institutul Cultural Român a organizat participarea României, sub titlul „LIBROmania al Salone di Torino”. Au fost invitați peste 30 de scriitori români (Gabriela Adameșteanu, Doina Ruști, Stelian Turea, Ingrid Beatrice Coman, Tatiana Niculescu Bran, Vasile Boldiș), româniști (Bruno Mazzoni, Roberto Scagno, Roberto Merlo, Celestina Fanella, Giovanni Rotiroli), reprezentanți ai unor edituri italiene (Francesca Chiappa, Mariavera Speciale,

Violeta Popescu), traducători de literatură română în limba italiană (Anita Natascia Bernacchia, Ingrid Beatrice Coman, Maria Floarea Pop, Mauro Barindi, Paola Polito), jurnaliști și critici literari (Marco Dotti, Marilia Piccone, Alina Breje), istorici (Francesco Guida, Annunziata Nobile) și filosofi preocupați de cultura română (Antonio Di Gennaro, Ermis Segatti). Parteneri: Salonul Internațional de Carte de la Torino, Il Circolo dei Lettori, Reprezentanța de promovare turistică a României în Italia și Librăriile Humanitas. Proiectul a fost implementat de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Direcția Generală a Cooperărilor Externe, cu sprijinul Centrului Național al Cărții.

- 31 mai – 16 iunie / Cea de-a LXXII-a ediție a Târgului de Carte din parcul Retiro, Madrid, cel mai important târg de carte cu vânzare din Spania. Târgul s-a deschis în prezența reprezentanților Casei Regale spaniole. Invitați: Dinu Flămând, Dan Munteanu Colán, Cătălina Iliescu Gheorghiu, Carlos Pardo.

- 4-7 iulie/ Participarea scriitoarei Ruxandra Cesereanu și a muzicianului Nicolas Simion la cea de-a X-a ediție a Festivalului Literar al Sardiniei de la Gavoi.

- 31 august – 3 septembrie / Participarea românească la Salonul Internațional de Carte de la Chișinău, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. În cadrul evenimentului au fost acordate următoarele distincții: Premiul „Mihai Eminescu” pentru cel mai bun volum de versuri prezentat la salon – acordat post-mortem poetului Vasile Toma, Premiul „Titu Maiorescu” pentru eseu și critică literară – criticului Teodor Codreanu, Premiul „A. D. Xenopol” pentru istorie – istoricului Ion Costăș, Premiul „Liviu Rebreanu” pentru proză – scriitorului Mircea Danieliuc, Premiul „Nicolae Labiș” pentru debutul poetei Nadia Pădure.

- 26-29 septembrie / România, țară invitată la Târgul de Carte de la Göteborg. Sub sloganul „România are cuvântul!”, la eveniment au participat 15 scriitori, 18 sociologi, politologi și artiști din România, precum și profesori de limbă română din Suedia, au fost organizate 16 seminarii, 28 programe la stand și 16 evenimente pe alte scene din cadrul târgului. În cele patru zile, standul României a fost vizitat de aprox. 22 000 de persoane. Programul amplu al acestei prezențe românești a fost implementat de Centrul Național al Cărții, cu sprijinul Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate și al Direcției Generale Cooperări Externe.

- 2-6 octombrie / Participarea românească la cea de-a XXXI-a ediție a Târgului Internațional de Carte LIBER. Institutul

Comisarul european Androulla Vassiliou la standul României de la Târgul de Carte de la Göteborg

Cultural Român de la Madrid a participat cu stand propriu, iar scriitorii invitați, alături de jurnaliști și critici literari spanioli, au fost Cătălin Dorian Florescu, Ioana Gruia, Ion Manolescu și Marius Daniel Popescu.

- 12 și 18 octombrie / Evenimente dedicate literaturii române prezentate în cadrul Festivalului Literaturilor din Europa Centrală și de Est „Endemity” de la Poznań, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Varșovia (întâlnirea cu poetul Ioan Es. Pop, prilejuită de apariția traducerii în limba polonă a volumului *leudul fără ieșire* și prezentarea traducerii volumului de M.B., *Întâmplări în irealitatea imediată* (Zdarzenia w bliskiej nierzeczywistości).

Manifestări de mare vizibilitate pentru sărbătorirea Zilei Naționale a României

Cu ocazia Zilei Naționale a României – 1 Decembrie, Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și institutele culturale românești din străinătate au organizat, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe și al Ambasadelor României și cu concursul unor parteneri strategici, o serie de evenimente de diplomatie culturală, destinate atât oficialităților și membrilor corpului diplomatic acreditat în țările în care și Institutul Cultural Român este prezent, cât și publicului larg. Cu acest prilej, în

toate țările în care Institutul Cultural Român are reprezentanțe au avut loc concerte, expoziții, proiecții de film, dezbateri, lansări de carte și decernări de premii. Programul a marcat această dată prin proiecte reprezentative, de anvergură, realizate cu sprijinul și participarea unor personalități din domeniul cultural. Lista manifestărilor organizate în întreaga rețea a reprezentanțelor, prin desfășurarea unor proiecte consistente și reprezentative pentru promovarea culturii române, demonstrează, o dată în plus, importanța acordată de Institutul Cultural Român acestei aniversări identitare:

Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin a organizat un concert extraordinar de muzică clasică la Filarmonica din Berlin (Philharmonie Berlin), una dintre cele mai prestigioase săli de concerte din Germania (2400 de locuri). Concertul a fost susținut de soliști români de renume internațional, Ruxandra Donose (mezzosoprană), Mihaela Martin (vioară), Frans Helmerson (violoncel) și Cristian Niculescu (pian), acompaniați de celebra orchestră Berliner Symphoniker, sub conducerea muzicală a directorului său artistic, dirijorul Lior Shambadal. Programul evenimentului a cuprins lucrări de George Enescu, Ludwig van Beethoven, Giuseppe Verdi, Wolfgang Amadeus Mozart. Parteneri: Ambasada României în Republica Federală Germania, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe (Departamentul

Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni), Deutsch-Rumänisches Forum și Verein der Rumänen in Berlin und Brandenburg.

Institutul Cultural Român de la Bruxelles a organizat, cu ocazia Zilei Naționale a României, concertul de gală și recitalul „Constantin Silvestri”, la Conservatorul Regal din Bruxelles. Concertul a fost un eveniment omagial în memoria compozitorului român Constantin Silvestri, de la nașterea căruia s-au împlinit în 2013, 100 de ani. Invitați: soprana Olga Busuioc și ansamblul London Schubert Players, condus de pianista Anda Anastasescu. Evenimentul a beneficiat de sprijinul misiunilor diplomatice românești acreditate la Bruxelles și al Ambasadei Republicii Moldova în Regatul Belgiei, precum și al Delegației Permanente a României la NATO.

Institutul Cultural Român de la Bruxelles a mai organizat, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos, un concert dedicat Zilei Naționale a României, care a marcat și aniversarea centenarului Maria Tănase, la sediul Primăriei Wassenaar din Haga. Concertul a fost susținut de Teodora Enache, acompaniată de instrumentiștii Liviu Butoi (saxofon și flaut) și Ionuț Dorobanțu (chitară).

Institutul Cultural Român de la Budapesta, împreună cu Ambasada României la Budapesta, a organizat concertul de jazz „Rădăcini”, la Hotelul Gellért. Interpreta Teodora Enache împreună cu doi importanți muzicieni de jazz din România – Liviu Butoi (flaut și saxofon) și Ionuț Dorobanțu (chitară) – au adus un omagiu *doamnei cântecului românesc*, Maria Tănase, la un secol de la nașterea sa.

Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a organizat, în colaborare cu Ambasada României din Republica Moldova, un concert de muzică clasică, la Sala cu Orgă din Chișinău (800 de locuri). Concertul a fost susținut de Orchestra Națională de Cameră, cu participarea violonistei Laura Buruiană, sub bagheta maestrului Cristian Florea. De asemenea, ICR Chișinău a organizat, în colaborare cu Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul și cu sprijinul Primăriei Municipiului Chișinău expoziția „Dimitrie Cantemir – homo universalis” la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Expoziția a marcat 340 de ani de la nașterea savantului Dimitrie Cantemir. Evenimentul a fost însoțit și de o expoziție de carte (opere de Dimitrie Cantemir, documente istorice din epocă, precum și studii despre opera și viața celebrului savant).

În colaborare cu Clubul Național de Artă „Minerva” și Casa-Muzeu „Alexie Mateevici” din Zaim, a fost vernisată expoziția itinerantă „Alexie Mateevici – Odă limbii române”, dedicată aniversării a 125 de ani de la nașterea poetului Alexie Mateevici. În cadrul expoziției găzduite de Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, au fost prezentate manuscrise, fotografii și poezii, măturii ale cronicarilor, scriitorilor clasici și contemporani despre limba română și poezii dedicate limbii române. De asemenea, în colaborare cu Consiliul Raional Cahul și Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu”, a fost organizată expoziția „Sufletul satului românesc”, la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul. Realizată de artiștii fotografi Constantin Dancoglu și Gheorghe Petrilă, expoziția a cuprins fotografii color din câteva zone etno-folclorice ale Transilvaniei. Totodată, a avut loc premiera filmului documentar *Tătărești, centrul Basarabiei*, r.: Gheorghe Mârzenco, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Filmul redă istoria dramatică a Basarabiei prin prisma unor personalități ale timpului, martori ai evenimentelor. Comentariul peliculei este semnat de istoricul Ion Varta, iar lectura îi aparține actorului Valeriu Mârza.

Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a mai organizat, pentru celebrarea Zilei Naționale a României, în colaborare cu Consiliul Raional Soroca, expozițiile „Gavriil Bănulescu-Bodoni – un ierarh ortodox apărător al culturii și limbii române” și „Poemele limbii române”, la Biserica „Sfinții Martiri Brâncoveni” din Soroca (Mitropolia Basarabiei). Cea din urmă a fost inițiată de Muzeul Național al Literaturii Române din București și completată de Institutul Cultural Român de la Chișinău, și a cuprins poeme dedicate limbii române de Mihai Eminescu, Gheorghe Sion, Alexie Mateevici, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Vasile Voiculescu, Ștefan Augustin Doinaș, Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Grigore Vieru, Ioan Alexandru, Ana Blandiana, precum și fotografii ale poezilor.

De asemenea, în colaborare cu Primăria orașului Edineț – expoziția „Lupta cu inerția – Poezii generației '60”, în Piața Centrală din orașul Edineț. Expoziția a fost dedicată unor personalități reprezentative ale culturii române pentru generația '60 precum Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ion Gheorghe, Ion Alexandru, Ana Blandiana, Cezar Baltag, Adrian Păunescu, Gabriela Melinescu, Leonid Dimov, Ioanid Romanescu, Victor Teleucă, Liviu Damian, Gheorghe Vodă, Pavel Boțu, Anatol Codru, Ion Vatamanu, Dumitru Matcovschi.

Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul a organizat un concert susținut de taraful Nicolae Voiculeț și Arzu Bozkurt, solistă alto a Operei de Stat din Istanbul, „Maria Tănase 100 – în sunetul naiului”, la sala de spectacole „Cemal Reşit Rey”. Peste trei sute de persoane au aplaudat prestația în limba română a solistei turce Arzu Bozkurt, în premieră alături de taraful Nicolae Voiculeț, printre acestea aflându-se reprezentanți ai consulatelor străine, membri ai diasporei române, precum și personalități din sfera artistică locală, studenții de la cursurile de limba română organizate de ICR Istanbul și alți iubitori ai culturii române. Parteneri: Consulatul României la Istanbul, Agenția Golden Bridge și Primăria Metropolitană Istanbul.

Institutul Cultural Român de la Lisabona a organizat două concerte cu ocazia Zilei Naționale a României, susținute de Cvartetul „Cellissimo” – Marin Cazacu, Alexandra Guțu, Răzvan Șumă și Octavian Lup – la Centro Cultural de Belém din Lisabona și la Casa da Música din Porto. Evenimentele au fost organizate în colaborare cu Ambasada României la Lisabona și Consulatul Onorific al României la Porto.

Institutul Cultural Român de la Londra a propus recitalul extraordinar al sopranei Anita Hartig, în seria „Concertelor Enescu”. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului, în colaborare cu Ambasada României în Marea Britanie. Programul a cuprins lieduri compuse de compozitori români, colinde, dar și arii celebre din opere. Un alt eveniment dedicat Zilei Naționale a fost organizat la Barbican Centre: proiecția filmului *Independența României* cu muzică live, compusă și interpretată de pianista Lola Perrin, compozitoare și muziciană de origine americană.

Institutul Cultural Român de la Madrid a organizat, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Spaniei, un concert de muzică clasică susținut de Cvartetul Enescu, la Ateneo de Madrid. Cvartetul Enescu este format din Constantin Bogdănaș (vioară), Florin Szigeti (vioară), Vladimir Mendelssohn (violă) și Dorel Fodoreanu (violoncel).

Institutul Cultural Român de la New York a inițiat, cu ocazia Zilei Naționale a României, o serie de evenimente, la New York și Washington D.C, în colaborare cu Ambasada României în S.U.A.. Au avut loc o expoziție de fotografii,

Recital Anita Hartig cu ocazia Zilei Naționale a României © Răzvan Dănăilă / ICR Londra

documente, înscrisuri și afișe dedicate Marii Uniri de la Alba Iulia, Zilei Naționale a României și Tricolorului. Sub genericul „Romanian Roots Revival From Maria Tănase to The World Symphony – De la Maria Tănase la jazzul european și mondial“, au fost programate două concerte menite să pună în valoare izvoarele și rădăcinile muzicii tradiționale românești autentice, susținute de Irina Sârbu și Marius Mihalache, alături de formația acestuia.

Institutul Cultural Român de la Paris a organizat un concert dedicat lui George Enescu, la Sala Bizantină a Palatului de Bé Hague. A interpretat ansamblul ConTempo: Cristian Niculescu – pian, Teodor Coman – violă, Mihaela Smolean – vioară, Oana Unc – violoncel, Florence Binder – vioară. Un alt eveniment menit să marcheze Ziua Națională a României a avut loc la sediul Institutului Cultural Român de la Paris: lansarea albumului *Roumanie, un autre regard*, care prezintă obiective importante ale patrimoniului cultural din România: centrul istoric al Sighișoarei, mănăstirile din Bucovina, ansamblul mănăstirilor din lemn din Maramureș, fortărețele dacice din munții Orăștiei, mănăstirile din zona Horezu, bisericile fortificate din Transilvania, Delta Dunării.

Institutul Cultural Român de la Praga a organizat evenimentul „Centenar Constantin Silvestri“, la Academia de Muzică din Praga. A avut loc un concert susținut de muzicienii Anda Anastasescu, Cozmin Sime și Nicholas Carpenter.

Pentru a marca Ziua Națională, Accademia di Romania de la Roma a propus un concert susținut de chitaristul Maxim Belciug, în sala de concerte a Hotelului Aldrovandi – Villa Borghese.

Institutul Cultural Român de la Stockholm a decernat, cu ocazia Zilei Naționale a României, Premiul „Marin Sorescu“, instituit în 2007 și acordat anual unui scriitor suedez. Premiul Sorescu a revenit în 2013 scriitoarei suedeze Marie Silkeberg, care a susținut în cadrul evenimentului prelegerea „A treia oglindă“. Actorul Christian Fex a citit câteva poeme ale laureatei și versuri din creația lui Marin Sorescu în traducere suedeză.

Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a organizat, în colaborare cu Ambasada României în Israel, cu ocazia Zilei Naționale, un concert de muzică clasică și operă, la Centrul Cultural ENAV din Tel Aviv. Concertul a fost susținut de pianistul Andrei Licareț și de soprana Dika Philosoph (Israel), acompaniată la pian de Sofia Mazar (Israel). Înaintea concertului a fost proiectat un fragment din filmul documentar *Wild Carpathia*, produs de Travel Channel. Cu

aceeași ocazie, a avut loc și expoziția „Portrete de oameni. Minorități naționale“, organizată în colaboare cu Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti“ și Golf & Co.

Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat, în colaborare cu Ambasada României, un spectacol de muzică, lumini și culoare, pentru a marca Ziua Națională a României. Spațiul de desfășurare ales a fost Muzeul de Istorie a Evreilor Polonezi. Deschiderea evenimentului, după discursurile oficiale, a fost făcută de violonistul Alexandru Tomescu, printr-un recital inedit însoțit de proiecții video, special concepute de Silviu Vișan.

Institutul Român de Cultură și Civilizație Umanistică de la Veneția a organizat la Verona, Torino și Veneția, o serie de concerte susținute de trio-ul Răzvan Popovici, Christian Naș și Vlad Maistorovici. Evenimentele muzicale au avut loc la Conservatorio di Verona Evaristo Felice Dall'Abaco, în colaborare cu Consulatul General al României de la Trieste, Conservatorul din Verona și Asociația Open Onlus din Verona; la Torino, la Conservatorio Statale di Musica „Giuseppe Verdi“, în colaborare cu Consulatul General al României de la Torino și Primăria din Torino; la Veneția, la Conservatorio „Benedetto Marcello“ di Venezia, în colaborare cu Consulatul General al României de la Trieste și Conservatorul din Veneția. Cele trei concerte au avut loc sub patronajul Ambasadei României în Republica Italiană. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a mai organizat, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură Prahova, expoziția „Patrimoniul arhitectural al județului Prahova“, eveniment desfășurat sub patronajul Ordinului Arhitecților din România – Filiala Prahova, al Regiunii Veneto, Provinciei Veneția și al Primăriei Veneției.

Activitatea reprezentanțelor ICR din străinătate în 2013

Institut	Total proiecte	Proiecte cu finanțare	Proiecte fără finanțare
ICR Berlin	55	41 / 75%	14 / 25%
ICR Budapesta	42	30 / 71%	12 / 29%
ICR Bruxelles	41	28 / 68%	13 / 32%
ICR Chișinău	87	48 / 55%	39 / 45%
ICR Istanbul	41	30 / 73%	11 / 27%
ICR Lisabona	36	29 / 81%	7 / 19%
ICR Londra	72	48 / 67%	24 / 33%
ICR Madrid	45	18 / 40%	27 / 60%
ICR New York	33	27 / 82%	6 / 18%
ICR Paris	59	47 / 80%	12 / 20%
ICR Praga	56	21 / 37%	35 / 63%
Accademia di Romania, Roma	31	20 / 65%	11 / 35%
ICR Stockholm	35	26 / 74%	9 / 26%
ICR Tel Aviv	47	25 / 53%	22 / 47%
ICR Varșovia	48	36 / 75%	12 / 25%
IRCCU Veneția	38	19 / 50%	19 / 50%
ICR Viena	30	25 / 83%	5 / 17%
TOTAL	796	518 / 65%	278 / 35%

Proiecte în funcție de locul de desfășurare:

LA SEDIU – ÎN SPAȚIILE DEDICATE	272	34%
LA SEDIU ȘI ÎN ALTE SPAȚII (ITINERANT)	293	37%
ÎN SPAȚII DIN ORAȘUL DE REȘEDINȚĂ	200	25%
ÎN SPAȚII DIN ALTE LOCALITĂȚI	31	4%

Numărul și ponderea proiectelor organizate în parteneriat sau colaborare:

Institut	Total proiecte	Proiecte realizate în parteneriat sau în colaborare	
ICR Berlin	55	22	40%
ICR Budapesta	42	16	38%
ICR Bruxelles	41	30	73%
ICR Chișinău	87	55	63%
ICR Istanbul	41	22	54%
ICR Lisabona	36	25	69%
ICR Londra	72	56	78%
ICR Madrid	45	28	62%
ICR New York	33	18	55%
ICR Paris	59	26	44%
ICR Praga	56	21	38%
Accademia di Romania, Roma	31	13	42%
ICR Stockholm	35	16	46%
ICR Tel Aviv	47	36	77%
ICR Varșovia	48	32	67%
IRCCU Veneția	38	15	39%
ICR Viena	30	11	37%
Total proiecte	796	442	56%

Ponderea fiecărui domeniu cultural (din totalul de 796 proiecte organizate în rețeaua celor 17 reprezentanțe):

DOMENII	BE	BR	BU	CH	IS	LI	LO	MA	N-Y	PA	PR	RO	ST	T-A	VA	VE	VI	% din 796 pr
artă postmedia*	5%	-	2%	-	5%	-	-	4%	3%	3%	2%	3%	6%	4%	-	11%	10%	3%
dans/balet	-	-	-	1%	2%	3%	4%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3%	1%
film	25%	24%	14%	6%	17%	19%	19%	33%	6%	12%	11%	13%	20%	13%	32%	5%	7%	16%
limbă / literatură /istorie	24%	39%	24%	34%	24%	25%	14%	20%	21%	24%	25%	23%	31%	17%	26%	34%	40%	26%
muzică	24%	15%	21%	18%	10%	22%	32%	2%	27%	22%	14%	13%	9%	13%	6%	8%	10%	17%
teatru	7%	2%	12%	3%	10%	3%	10%	4%	9%	17%	7%	6%	3%	9%	11%	-	-	7%
arhitectură / urbanism	-	-	2%	1%	2%	3%	6%	-	-	-	2%	3%	3%	-	2%	-	-	2%
ceramică /art deco/design	2%	2%	-	-	5%	-	1%	-	-	-	2%	-	-	-	-	-	3%	1%
gravură / desen / BD	-	-	-	1%	-	-	-	20%	3%	-	-	-	6%	2%	-	-	3%	2%
fotografie / colaj	-	2%	5%	1%	2%	3%	-	-	3%	2%	4%	-	3%	2%	2%	8%	-	2%
pictură / sculptură	-	-	10%	2%	-	-	3%	2%	9%	2%	7%	10%	9%	6%	4%	11%	7%	4%
tapiserie/ etnografie/ antropologie	4%	2%	2%	1%	5%	-	1%	-	12%	3%	7%	3%	3%	13%	6%	3%	3%	4%
mix (proiecte sincretice)	9%	12%	7%	30%	17%	22%	9%	13%	6%	15%	20%	26%	9%	21%	11%	21%	13%	16%

*artă postmedia - mixaj inedit de forme, mijloace și materiale artistice într-un limbaj estetic contemporan

BE - ICR BERLIN	IS - ICR ISTANBUL	N-Y - ICR NEW YORK	RO - ACCADEMIA DI ROMANIA, ROMA	VA - ICR VARȘOVIA
BR - ICR BRUXELLES	LI - ICR LISABONA	PA - ICR PARIS	ST - ICR STOCKHOLM	VE - IRCCU VENEȚIA
BU - ICR BUDAPESTA	LO - ICR LONDRA	PR - ICR PRAGA	T-A - ICR TEL AVIV	VI - ICR VIENA
CH - ICR CHIȘINĂU	MA - ICR MADRID			

Numărul și ponderea proiectelor strategice organizate pe cele trei linii directoare majore:

Reprezentanța ICR în străinătate	Număr total de proiecte	Proiectele strategice: număr și %	Profilul identitar românesc	Creativitatea românească	Creația românească contemporană în dialog intercultural
ICR Berlin	55	7/ 13%	3	2	2
ICR Budapesta	42	7 /17%	1	3	3
ICR Bruxelles	41	7 / 17%	3	2	2
ICR Chișinău	87	9 / 10%	3	3	3
ICR Istanbul	41	5 / 12%	3	1	1
ICR Lisabona	36	6 / 17%	3	1	2
ICR Londra	72	9 / 13%	2	3	4
ICR Madrid	45	5 / 11%	1	1	3
ICR New York	33	5 / 15%	3	1	1
ICR Paris	59	6 / 10%	2	2	2
ICR Praga	56	9 / 16%	4	2	3
Accademia di Romania, Roma	31	6 / 19%	1	2	3
ICR Stockholm	35	4 / 11%	1	1	2
ICR Tel Aviv	47	6 / 13%	1	2	3
ICR Varșovia	48	5 / 10%	1	1	3
IRCCU Veneția	38	6 / 16%	3	1	2
ICR Viena	30	6 / 20%	3	1	2
TOTAL	796	108 / 13,6%	38 / 35%	29 / 27%	41 / 37%

Proiecte de mare vizibilitate și impact organizate în rețeaua celor 17 reprezentanțe în străinătate ale Institutului Cultural Român

Proiectele organizate de Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și de institutele culturale românești din afara țării au fost realizate pentru a pune cât mai inspirat în lumină subiectele alese și personalitățile participante, în acord cu recomandările partenerilor de proiect și din dorința de a răspunde cât mai bine așteptărilor publicului țintă, fie că acesta provenea din mediul academic sau din rândul tinerilor interesați de arta contemporană. Câteva proiecte și evenimente se individualizează din punctul de vedere al prestigiului, impactului mediatic și al însemnătății lor, **selecția** prezentată mai jos fiind departe de a fi una exhaustivă:

- Difuzarea filmului *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer (câștigătorul Ursului de Aur la Festivalul de Film de la Berlin, 2013, și propunerea României pentru Premiile Oscar 2013): în cadrul Festivalului de Film Istanbul (30 martie – 14 aprilie), Festivalului Internațional de Film „Primăvara filmelor” de la Varșovia (13 aprilie); la Berlin, în colaborare cu distribuitorul german, X-Verleih (8 mai); la Festivalul Filmului European de la Chișinău (19 mai); în Praga (12-15 septembrie); în cadrul evenimentului cultural „Săptămânile filmului românesc la Strasbourg”, a II-a ediție, în colaborare cu Cinematograful Odyssee din Strasbourg și Asociația Studenților Români din Strasbourg (2-28 octombrie); în cadrul Festivalului de film CinEast – Luxemburg, a V-a ediție (9-27 octombrie); în cadrul celei de-a VI-a ediții a Săptămânii anuale de film românesc de la Nisa, la cinematograful „Mercury” (7-12 octombrie) și în cadrul secțiunii dedicate filmelor românești în cadrul celei de-a XXI-a ediții a Festivalului Internațional de Film „Tofifest” de la Toruń (21-27 octombrie).

- Concert de jazz dedicat Zilei Europei, sub genericul „EU Jazz Express”, eveniment organizat în Piața Erzsébet din capitala Ungariei de Institutul Cultural Român de la Budapesta, în colaborare cu membrii rețelei EUNIC și Reprezentanța Comisiei Europene la Budapesta. Concertul de jazz a reunit muzicieni din România, Ungaria, Marea Britanie, Cehia, Austria, Danemarca și Israel. ICR Budapesta a coordonat proiectul EUNIC și a propus participarea solistei de jazz Luiza Zan, câștigătoare a numeroase premii naționale și internaționale.

- Expoziția itinerantă „Childhood. Remains and heritage”. Proiectul a participat la licitația deschisă de programul Uniunii Europene „Cultura 2007-2013” și a obținut co-finanțare de 50% din suma totală a proiectului. Perioada de derulare

a fost 1 mai 2011 – 30 aprilie 2013. În perioada iunie 2012 – martie 2013, ICR a organizat o serie de expoziții la Londra (iunie 2012), Paris (septembrie 2012), Madrid (octombrie 2012), Roma (noiembrie 2012), Stockholm (ianuarie 2013), Varșovia (februarie 2013) și București (aprilie 2013).

- Expoziția „Metadecorativul românesc” la Kunstverein Kunst im Hafen, Düsseldorf (10-31 august). Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural și a constat în organizarea unei expoziții și în lansarea albumului de artă trilingv: *ȘAPTE*, vol. III, publicat de editura germană Klartext. Au fost expuse lucrări semnate de șapte artiști români specializați în artă decorativă din ceramică și/sau sticlă: Gherghina Costea (ceramică, obiect), Nicolae Moldovan (ceramică, obiect), Mariana Gheorghiu-Bădeni (fibra textilă, obiect), Ileana Dana Marinescu (obiect, asamblaj, bricolaj), Ioan Nemțoi (sticlă, obiect), Cristina Russu (ceramică, obiect), Mihai Țopescu (sticlă). Proiectul a urmărit familiarizarea publicului german din landul Renania de Nord-Westfalia cu operele acestor artiști și, implicit, cu „Metadecorativul românesc”, ca arie complexă a creației artistice contemporane. În urma expoziției, o lucrare a artistului Mihai Țopescu, intitulată „Portret de fată cu panglică verde”, a fost achiziționată de Muzeul de sticlă Hentrich din Düsseldorf.

- Cele patru reprezentații ale spectacolului *D'ale noastre/Ta Ra Ta Tam*, în regia lui Gigi Căciuleanu, la Teatrul Național D. Maria II (Sala Garrett, 436 locuri) de la Lisabona, în perioada 23-24 noiembrie și la Teatrul Național „Mihai Eminescu” de la Chișinău (500 de locuri), în perioada 2-3 noiembrie. Spectacolul s-a bucurat de aprecierea publicului și a criticii de specialitate, fiind considerat cea mai bună producție tematică a „Anului Caragiale – 2012”. Spectacolul a fost nominalizat la Premiile UNITER 2013 la două categorii: „Cel mai bun actor în rol principal” – Lari Giorgescu și „Cel mai bun spectacol”. Proiectul este unul de maximă vizibilitate pentru Institutul Cultural Român, fiind asumat prin strategia cadru a anului 2013 și dezvoltat atât prin Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, cât și prin Institutul Cultural Român de la Lisabona.

- Programul amplu organizat de Institutul Cultural Român de la Londra, împreună cu muzeul londonez Victoria and Albert (V&A), în perioada 21 noiembrie 2013 – 17 ianuarie 2014, pentru celebrarea a 1900 de ani de la ridicarea Columnei lui Traian. Muzeul Victoria and Albert a marcat, totodată, 140 de ani de la achiziția replicii Columnei în 1873,

**Lucrarea „Portret de fată cu panglică verde”
a artistului Mihai Țopescu**

piesă centrală în cadrul colecției unice de replici ale unor monumente publice celebre din Europa, realizată în timpul Reginei Victoria.

- *Performance-ul* artiștilor Alexandra Pirici, Manuel Pelmuș și Rolando Matsangos în cadrul FIAC 2013 Foire Internationale d'Art Contemporain (Târgul Internațional de Artă Contemporană din Paris, 22-27 octombrie). *Performance-ul* a fost realizat pe baza proiectului prezentat în cadrul Bienalei de Artă Contemporană de la Veneția 2013.

- Ediția a VI-a a Festivalului Culturii Române la Cracovia (10-13 octombrie), un eveniment devenit tradițional și un punct de reper în programul de manifestări derulate în Polonia, prin complexitate și numărul de participanți. Conceput ca un proiect sincretic de Institutul Cultural Român de la Varșovia, cuprinzând diferite forme artistice și culturale (muzică, film, literatură, prelegeri ș.a.), festivalul s-a desfășurat cu sprijinul unor importante instituții cracoviene, printre care: Centrul Internațional pentru Cultură, Universitatea Jagiellonă, Cinematograful Pod Baranami, Centrul Cultural Rotunda, Biblioteca Voievodală. Un moment deosebit al ediției din 2013 l-a reprezentat reluarea activității Catedrei de Românistică din cadrul Universității Jagiellone.

- Evenimentul de promovare a Festivalului Internațional „George Enescu” în Portugalia (5-29 septembrie). Denumit „Vioara lui George Enescu la Lisabona”, programul a fost compus din două momente: un recital de vioară și pian în interpretarea artiștilor Gabriel Croitoru și Horia Mihail și expoziția de fotografie „Sonorul în instantanee”, la „Pequeno Auditório” din cadrul Centro Cultural de Belém.

- Prezența României la Jocurile Francofoniei de la Nisa, desfășurate între 7-15 septembrie, în baza memorandumului pe care Institutul Cultural Român de la București l-a semnat alături de Ministerul Tineretului și Sportului, Autoritatea Națională pentru Turism și Consulatul Onorific al României la Nisa. Ajunse la cea de-a VII-a ediție, Jocurile Francofoniei au loc sub egida Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF). Institutul Cultural Român a susținut recitalul de mare succes al maestrului Gheorghe Zamfir și a organizat un stand de prezentare, în colaborare cu Direcția Generală României de Pretutindeni.

- Prezența românească în cadrul secțiunii „Beckett at the Festival” a Festivalului Internațional de Teatru de la Edinburgh (25 august - 1 septembrie). Seria a cuprins mai multe seminarii și conferințe dedicate marelui dramaturg: „Infinite Possibilities:

Drama on the Radio", „Beckett and Contemporary Art: Make Sense Who May" și „Quad", printre participanți numărându-se personalități precum Jeremy Howe (editorialist la BBC Radio 4), Derval Tubridy (profesor la Goldsmiths University of London), Conor Houghton (matematician), Mark Nixon (specialist în opera lui Beckett). Participarea profesorului, scriitorului și criticului de teatru Octavian Saiu, în calitate de moderator și conferențiar, la Edinburgh International Festival a reprezentat o premieră pentru teatrul românesc. Evenimentul a prilejuit stabilirea unui dialog între specialiști români și britanici, în contextul unuia dintre cele mai mari festivaluri internaționale de teatru din lume.

- „Zilele Culturii Române la Reykjavik" (6-13 octombrie), în organizarea Institutului Cultural Român de la Londra. Cuprinzând evenimente din domeniile muzicii, filmului, literaturii, istoriei, turismului cultural și gastronomiei, derulate de-a lungul unei săptămâni în cele mai cunoscute spații culturale islandeze, Zilele Culturii Române au reprezentat primul mare proiect românesc realizat în Islanda.

- Sprijinirea organizării Pavilionului Românesc la Marché du Film, în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Cannes (15-26 mai), în colaborarea Institutului Cultural Român de la Paris cu Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc (APFR). Scopul realizării pavilionului a fost promovarea cinematografului național și a industriei de film românești pe plan internațional, în cadrul unuia dintre cele mai importante evenimente anuale din industria mondială de film. Pavilionul românesc de la Cannes a creat un cadru pentru întâlniri între producătorii români și diferiți parteneri străini. Partener instituțional: Centrul Național al Cinematografului.

- Participarea românească în cadrul proiectului „New Approaches in the Romanian Public Memory of the Holocaust", la Institutul Yad Vashem și Parlamentul Israelian din Ierusalim (10-15 mai), în organizarea Institutului Cultural Român de la Tel Aviv. Proiectul a cuprins trei evenimente și a avut ca scop prezentarea în Israel a ultimelor cercetări în domeniul Holocaustului din România, dar și a unor personalități consacrate în domeniu.

- Expoziția internațională „Spazi Aperti", ajunsă la ediția a XI-a, la sediul Accademia di Romania de la Roma (13-23 iunie). Expoziția internațională de artă contemporană, video-art, instalații, pictură, sculptură, arhitectură, fotografie, muzică, dans și teatru, având tema „Borderless", a reunit peste 40 de artiști rezidenți ai academiei și institutelor străine prezente la Roma, alături de invitați speciali, personalități

ale scenei artistice românești și italiene. Expoziția de artă contemporană „Spazi Aperti" este unicul eveniment care presupune implicarea academiei și institutelor culturale din Roma într-un eveniment unitar de promovare a artei contemporane.

- Turneul Fanfarei Ciocârlia în S.U.A. și Canada (4-26 iulie), susținut de Institutul Cultural de la New York. Au avut loc douăzeci de concerte la Montreal, Toronto, Chicago, New York, Washington, Los Angeles, San Francisco ș.a.

- Spectacol-colaj de Radu Afrim în deschiderea Festivalului Internațional Move Opera, la sediul Operei Neukölln din Berlin (16 august). Au fost prezentate momente muzicale din spectacolele unuia dintre cei mai importanți regizori de teatru români ai momentului, Radu Afrim. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Neuköllner Oper și Ambasada României de la Berlin.

- Campania de diplomatie publică pentru promovarea culturii și gimnasticii românești în cadrul evenimentului „Gimnastica între artă și sport. Promovarea excelenței românești (Campionatele mondiale de gimnastică în Belgia-CMGA)", la Anvers (30 septembrie – 6 octombrie), realizată de Institutul Cultural Român de la Bruxelles.

- Expoziția „Centenar – Gheza Vida 1913-2013", în sala de expoziții Accademia di Romania din Roma, cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la nașterea marelui sculptor român. Opera sculptorului Gheza Vida se află în patrimoniul mai multor muzee din țară: Muzeul Național de Artă al României, Muzeul de Artă „Centrul artistic Baia Mare", Muzeul Brukenthal Sibiu, Muzeul de Artă Cluj-Napoca, Muzeul de Artă Contemporană Galați, Muzeul de Artă Constanța, Muzeul de Artă Brașov, Muzeul Banatului Timișoara, Muzeul Țării Crișurilor Oradea. Lucrări semnate de Vida se află și în numeroase colecții private din țară, dar și în colecții și muzee din Franța, Spania, Italia, Ungaria, Israel, Rusia și Iran.

- Turneul scriitorului Norman Manea în Benelux, la Centrul cultural academic „Spui 25" din Amsterdam (8 octombrie) și la Casa internațională a literaturii „Passa Porta" din Bruxelles (9 octombrie).

- Participarea violonistului Alexandru Tomescu în cadrul celei de-a X-a ediții a Festivalului „Istanbul Bach Days 2013", la Catedrala St. Antuan (28 octombrie), susținută de Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir" de la Istanbul.

- Participarea românească la ViennaFair (9-13 octombrie). România a fost reprezentată de opt galerii: Anca Poterășu

Centenar Gheza Vida (1913-2013)
la Accademia di Romania
 © Muzeul de Artă Cluj-Napoca

Gallery (București), BARIL (Cluj-Napoca), Club Electroputere (Craiova), Experimental Project (București), Ivan Gallery (București), JECZA Gallery (Timișoara), KILOBASE (București), Salonul de proiecte (București). Artiști prezentați: Călin Dan, Irina Botea, Lea Rasovszky, Oana Fărcaș, Zoltán Béla, Maxim Liulca, Sorin Neamțu, Tiberiu Adelman, Mihail Trifan ș.a. Parteneri: Erste Bank Austria, OMV Austria, Ministerul Federal al Educației Artei și Culturii.

- Expoziția „Geta Brătescu: Atelierele artistului” la MUSAC, Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León, curator Magda Radu. Partener: MUSAC, Muzeul Național de Artă Contemporană. Expoziția a avut loc în perioada 9 martie – 29 septembrie, în organizarea Institutului Cultural Român de la Madrid.

- Turneul muzical „De dragoste” susținut de Grigore Leșe în S.U.A., pe Strada 74 din Elmhurst, în sala de concerte a Comunității din Queens și în sala Auditorium a Institutului

Cultural Român de la New York în perioada 26 septembrie – 2 octombrie. Artistul Grigore Leșe a susținut în cadrul Festivalului Românesc de la New York trei mari recitaluri, care au inclus dansuri și prezentări de costume populare din mai multe zone ale României cu tradiție pastorală, piese melodice, însoțind texte străvechi și un workshop despre arta fagotului și a altor instrumente străvechi folosite de comunitățile pastorale.

- Turneul Centrului Cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” din București, cu spectacolul *Familia Tót* de István Örkény, în regia lui Victor Ioan Frunză. Primul spectacol a avut loc în data de 27 septembrie, la sala Studio a „Teatrului din Cetate” din Gyula. Cel de al doilea spectacol a avut loc pe 29 septembrie, pe scena Teatrului „Katona József” din Budapesta, în organizarea Institutului Cultural Român de la Budapesta. Turneul a contribuit la prezentarea valorilor culturale românești în Ungaria, a școlii de teatru românesc având în vedere, de asemenea, omagierea scriitorului István Örkény.

- Evenimente organizate de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău (26-29 octombrie) cu ocazia aniversării a 340 de ani de la nașterea și 290 de ani de la trecerea în eternitate a lui Dimitrie Cantemir. A avut loc conferința științifică „340 de ani de la nașterea ilustrului cărturar și Domn Dimitrie Cantemir”, la Academia de Științe a Moldovei, proiect realizat în colaborare cu Academia de Științe a Moldovei, Secția de Științe Umaniste și Arte și Institutul de Istorie; concertul omagial dedicat creației lui Dimitrie Cantemir, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, în colaborare cu compania publică Teleradio – Moldova, Ambasada Turciei și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova (UCMM) și expoziția „Dimitrie Cantemir – homo universalis”, la Galeria de la Rond, în colaborare cu Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul și Primăria Municipiului Chișinău.

- Seminarul de studii „Italia, România și Europa centro-orientală. Diplomatie culturală și imperative geopolitice de la Versailles până în zilele noastre”, la Universitatea din Perugia (22 noiembrie). Evenimentul a fost structurat în două părți: o sesiune dedicată politicilor culturale și una dedicată acțiunilor politico-diplomatice desfășurate de cele două state în aria europeană centro-orientală. Au participat Stefano Santoro, Lorenzo Medici, Carmen Burcea, Lucian Jora și experți în istoria Europei de Est și în actualitatea internațională, precum Luigi Vittorio Ferraris, Emanuela Costantini și Alberto Basciani. Seminarul a avut ca scop promovarea diplomatiei culturale românești, networking instituțional (prin participarea specialiștilor de la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române și a cercetătorilor și profesorilor din Universitățile italiene Roma Tre, Perugia și Trieste), precum și menținerea Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, organizator al evenimentului, în circuitul universitar și academic de elită din Italia.

- Participarea românească la Architecture Week Prague 2013, la Biserica Sf. Gheorghe, Castelul Praghez și Galeria Institutului Cultural Român din Praga (23 septembrie – 20 octombrie). Aflat la cea de-a VII-a ediție, Architecture Week Prague 2013 s-a desfășurat sub patronajul Președintelui Republicii Cehe, Miloš Zeman. Tema festivalului a fost „Patrimoniul arhitectural și arhitectura contemporană în contextul dezvoltării turismului”. România a participat la secțiunile: „Expoziție – Patrimoniul Arhitectural”; „Expoziție – Arhitectura în Lume 2013”; „Expoziție dedicată Studenților – Proiecte studențești UAUIM 2012-2013”. În cadrul festivalului, conf. dr. Codina Dușoiu, membru al Uniunii Arhitecților din

România, a susținut o conferință despre monumentele UNESCO din România (3 octombrie) și a participat la vernisajul expoziției „Arhitecți români creatori de patrimoniu (1892 – 2012)” (2 octombrie). La Biserica Sf. Gheorghe și la Castelul Praghez, a avut loc prezentarea, în cadrul expoziției de machete „Arch World 2013”, a proiectului „O casă din garaje” – laureat al Premiului Secțiunii Locuințe din cadrul BNAB 2012, realizat de Abruptarhitectura (arh. Cosmin Pavel și arh. Cristina Constantin).

Dotarea bibliotecilor reprezentanțelor în străinătate

În îndeplinirea misiunii sale prioritare de promovare a valorilor culturale românești în străinătate, Institutul Cultural Român are ca preocupare permanentă și asigurarea transferului de carte în limba română și în limbi de circulație internațională, despre istoria, limba și literatura română, civilizația materială și spirituală cu care românii se înscriu în circuitul universal.

Conform unor hotărâri ale Comitetului Director, începând cu anul 2013, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a monitorizat și starea bibliotecilor institutelor culturale românești din Străinătate. În urma analizei fondului de carte și multimedia existent, au fost achiziționate și expediate în rețeaua reprezentanțelor din străinătate cărți, albume, CD-uri și DVD-uri noi, cursuri de limba română pentru străini, necesare desfășurării în condiții optime a programelor culturale. Volumele trimise către reprezentanțele românești din străinătate pentru Biblioteca Culturii Române au acoperit și în 2013 domenii diverse precum: științe socio-umane, literatură clasică și contemporană, cultură, arte și turism.

Proiectul de promovare a valorilor culturale românești a continuat prin trimiterea unui număr de aproximativ o sută de volume fiecărei reprezentanțe românești din străinătate. Apelului lansat de Institutul Cultural Român i-au răspuns editurile Hasefer, Ars Docendi, Editura Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Editura Muzicală, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, Editura Monitorul Oficial.

În condițiile bugetului definitivat și aprobat pe anul 2013, Institutul Cultural Român a demarat procedura de achiziție a manualelor de învățare a limbii române pentru străini destinate bunei desfășurări a cursurilor de limbă, cultură și civilizație română. Venind în întâmpinarea solicitărilor transmise de reprezentanțele românești din străinătate, Institutul Cultural Român a achiziționat 350 de manuale de la Editurile Compania, Polirom și Casa Cărții de Știință

din Cluj-Napoca. De asemenea, au fost achiziționate și expediate o serie de volume, albume, DVD-uri și CD-uri menite să completeze fondul de carte și multimedia al bibliotecilor fiecărei reprezentanțe, printre care: seria *Opere fundamentale* publicată de Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă a Academiei Române, seria *Biblioteca pentru toți*, două seturi a câte 25 de volume ale *Manuscriselor Integralei Cantemir*, editată de Fundația Tudor, publicațiile Muzeului Național de Istorie a României precum *90 de ani de la Încoronarea de la Alba Iulia*, *Capodopere din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României* și *Tezaurul*, enciclopedii, dicționare enciclopedice și istorii ale României, CD-ul cu muzică folclorică *Cinci veacuri din istoria cântecului popular românesc – 780 de nestemate folclorice*, albumul *Valentin Gheorghiu – Ediție Aniversară*, seria de DVD-uri de la Editura Video: *Mănăstiri din Bucovina și Spirit și spațiu baroc*, *Eminescu – călătorie virtuală în absolut*, *Enescu – la răspântie de vremi*, *Cucuteni*, *Crăciun în Maramureș*, *Szathmary*, *Pictura românească în epoca impresionistă*, *Brâncuși – Târgu Jiu – România și C. Brâncuși – coloana sau lecția despre infinit* ș.a.

Dezbateri și întâlniri

Pe parcursul anului 2013, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate, în baza mandatului primit de la Comitetul Director al Institutului Cultural Român a organizat la sediul din București câteva dezbateri și întâlniri de lucru de interes atât pentru publicul participant cât și pentru organizatori.

Dezbaterea „România și Uniunea Europeană”, la care au luat parte Nicolae Idu, șeful reprezentanței Comisiei Europene la București, și Lilian Onescu, secretar general la Ministerul Fondurilor Europene, alături de alți invitați, a punctat un scurt bilanț de etapă la șase ani de la aderarea României la Uniunea Europeană și a abordat subiecte precum accesarea fondurilor europene, înfruntarea actului de cultură, nevoile bugetare și extrabugetare, vectorii de imagine și promovarea valorilor culturale românești în spațiul european.

Întâlnirea de lucru cu tema *Sistemul național al cărților on-line*, organizată de Serviciul Proiecte Strategice din cadrul Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate, a fost prilejuită de inițiativa Institutului Cultural Român de a contribui la crearea unui sistem național al cărților on-line. La întâlnirea organizată la București au participat 13 reprezentanți ai

bibliotecilor și editurilor, dar și din domenii conexe (Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Mitropolitană București, Biblioteca Centrală Universitară București, Biblioteca Centrală Universitară Craiova, Biblioteca Județeană Mureș, Asociația Editorilor din România, Institutul Național al Patrimoniului, Clusterul IT Cluj, Pergam - Societatea Autorilor și editorilor Români de Opere Științifice, Editura ICR și Centrul Național al Cărții).

O altă dezbatere, „Literatura română de expresie franceză/ Ecriture roumaine en francais”, organizată împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, a avut loc în cadrul Târgului de carte Gaudeamus, cu ocazia aniversării a 20 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei. Au participat scriitorii Gabriela Adameșteanu, Bogdan Ghiu, Marius Daniel Popescu, Matei Vișniec, Emilian Galaicu-Păun; moderator: Adrian Cioroianu. În fața unui public numeros, scriitorii invitați s-au referit la particularitățile exprimării într-o altă limbă, la rolul francofoniei în contextul cultural actual și la importanța susținerii de către Institutul Cultural Român a programelor de traducere.

La sfârșitul lunii august 2013, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a organizat întâlnirea de lucru cu directorii institutelor culturale în străinătate, prilejuită de Reuniunea Anuală a Diplomației Române. Cu această ocazie, noua conducere a Institutului Cultural Român (președinte Lilian Zamfiroiu, din data de 11 iulie 2013) a prezentat situația financiară rezultată în urma rectificării bugetare negative, strategia Institutului Cultural Român în materie de programe și proiecte culturale până la sfârșitul anului calendaristic și liniile mari strategice avute în vedere în perioada următoare. A fost subliniată, în concordanță cu temele abordate și cu panelul de diplomație culturală organizat la sediul Ministerului Afacerilor Externe, necesitatea ca efortul de promovare culturală să nu mai fie unul singular, ci rezultatul unei strategii comune a Ministerului Afacerilor Externe, Institutului Cultural Român, Ministerului Culturii ori Ministerului Educației, pentru promovarea imaginii României în lume. Au fost dezbătute, în prezența reprezentanților Ministerului Afacerilor Externe, ai ambasadorilor din țările gazdă pentru institutele culturale românești din străinătate (în prima parte a întâlnirii de lucru) apoi cu conducerea Institutului Cultural Român și cu colectivul Direcției Generale a Reprezentanțelor în Străinătate (în partea a doua a întâlnirii) subiecte precum necesitatea coordonării diplomației culturale cu strategiile de politică externă, întărirea cooperărilor culturale, valorizarea produsului cultural românesc prin

interacțiunea cu valorile culturale europene și internaționale, integrarea valorilor culturale românești în concertul valorilor europene prin dialogul intercultural, politica dezvoltării parteneriatelor active în cadrul dialogului intercultural. Din dialogul cu directorii reprezentanțelor în străinătate au reieșit mai multe soluții creative de promovare culturală în efortul de eficientizare a demersurilor reprezentanțelor.

A fost transmis un mesaj referitor la strategia de programe a Institutului Cultural Român pentru reprezentanțele sale din exterior, invitate să caute, în culturile majore, spații de exprimare compatibile cu produsul promovat. În acest sens, se impun crearea și continuarea parteneriatelor solide cu mari instituții culturale ale lumii (muzee și galerii naționale, scene literare internaționale etc.) și o reorientare strategică în axarea pe proiecte de mare vizibilitate.

Programele culturale ale fiecărei reprezentanțe în străinătate prezentate în continuare reprezintă o oglindă fidelă pentru ceea ce a oferit Institutul Cultural Român în materie de promovare a valorilor culturii române, în conformitate cu misiunea Institutului Cultural Român și cu beneficii de vizibilitate autentică și de prestigiu pentru imaginea României în lume.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
„TITU MAIORESCU“ DE LA BERLIN**

IANUARIE

15 ianuarie / Ziua Națională a Culturii Române: seară de poezie cu Dan Nuțu și Anna Schumacher, la Ambasada României de la Berlin. A fost prezentat volumul de versuri *Mihai Eminescu, Lucian Blaga și George Bacovia*, tradus în limba germană de Hans Bergel, în prezența acestuia. Poeziile au fost citite de actorii români Ana Schumacher și Dan Nuțu. De asemenea, pe un ecran au fost proiectate imagini montate pe muzica lui Johann Sebastian Bach.

18 ianuarie / Concert de muzică clasică susținut de Valentin Răduțiu (violoncel) și Per Rundberg (pian), la sediul Institutului. Violoncelistul român Valentin Răduțiu este considerat unul dintre cei mai talentați și promițători interpreți din noua generație. Pianistul suedez Per Rundberg a studiat la Salzburg, Paris, Budapesta și Roma. În program: Ludwig van Beethoven – *Sonata pentru pian și violoncel Nr. 4, op.102*, Felix Mendelssohn – *Sonata pentru violoncel și pian Nr. 2, op.58*, George Enescu – *Sonata pentru violoncel și pian Nr. 2 op. 26*, Béla Bartók – *Dansuri populare românești* (prelucrare pentru violoncel și pian).

FEBRUARIE

6 februarie / „Ziua Cărților Deschise”, eveniment care a marcat lansarea Bibliotecii Institutului Cultural Român de la Berlin după actualizarea colecției cu noi titluri. Biblioteca numără peste 4000 de cărți împărțite în 20 de domenii și subdomenii (Literatură română, Literatură universală, Memorialistică, Artă, Muzică, Istorie, Religie, Filosofie, Turism, Medicină, Folclor, Critică literară, Teatru), în cea mai mare parte în limba română, dar și în germană, engleză și franceză. Au fost inaugurate noi spații de lectură și a fost pus la dispoziția vizitatorilor catalogul special creat pentru acest eveniment, conținând toate titlurile disponibile. În cadrul

evenimentului au putut fi ascultate audiobook-urile: *Insula de Gellu Naum*, *Secretul doctorului Honigberger* de Mircea Eliade, *Die Vermessung der Welt* de Daniel Kehlmann, *Die Wissenden* de Mircea Cărtărescu, *Musikimprovisationen* de Mircea Tiberian. De asemenea, a fost proiectat scurtmetrajul *Superman, Spiderman sau Batman*, r.: Tudor Giurgiu.

7-17 februarie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Berlin, unde pelicula *Poziția copilului*, regizată de Călin Peter Netzer, singurul film românesc din competiția oficială, a primit trofeul Ursul de Aur, cea mai importantă distincție acordată de juriul festivalului, dar și premiul criticii internaționale – FIPRESCI (Fédération Internationale de la Presse Cinématographique). Din juriul competiției oficiale a Festivalului Internațional de Film de la Berlin au făcut parte Wong Kar Wai (președinte), Susanne Bier, Tim Robbins, Shirin Neshat, Athina Rachel Tsangari, Andreas Dresen și Ellen Kuras. *Poziția copilului* s-a aflat în competiția oficială a Berlinalei alături de alte 18 filme, rolul principal aducându-i actriței Luminița Gheorghiu și o nominalizare la premiile Academiei de Film Europene 2013. Distincția a fost primită de regizorul Călin Peter Netzer și de producătorul Ada Solomon de la celebrul cineast Wong Kar Wai. Institutul Cultural Român de la Berlin a acordat sprijin logistic și mediatic participanților români la festival și a distribuit catalogul *Romanian Films*. De asemenea, filmul românesc *Marussia*, r.: Eva Pervolovici, a fost prezentat în cadrul secțiunii Berlinale Generation. Actrița Ada Condeescu a participat, alături de alți nouă tineri actori europeni talentați, la programul Berlinale Shooting Stars, fiind selectată pentru rolul din filmul *Loverboy*. Actrița a avut întâlniri cu directori de casting, producători și regizori, a participat la un workshop cu agenți internaționali, la ședințe

Regizorul Călin Peter Netzer
a primit trofeul Ursul de Aur
la Berlin

foto, la o conferință de presă internațională, totul culminând cu ceremonia de decernare a Premiilor Shooting Stars în cadrul Festivalului de Film de la Berlin.

De asemenea, cinematografia românească a fost prezentată la Standul României de la European Film Market, organizat la Martin Gropius Bau.

15 februarie / „Trecutul în prezent cu Radu Gabrea” – seară dedicată regizorului la sediul Institutului, în cadrul căreia au fost prezentate cele mai recente documentare ale sale: *Trei zile până la Crăciun și Evrei de vânzare. Trei zile până la Crăciun* este un documentar istoric, bazat pe documente, reconstituiri și imagini de arhivă, care prezintă ultimele trei zile ale cuplului Elena și Nicolae Ceaușescu. Scenariul este semnat de Grigore Cartianu. Documentarul *Evrei de vânzare* este inspirat de cartea lui Radu Ioanid *The Ransom of Romanian Jews / Răscumpărarea evreilor români*, apărută în SUA și tradusă în România, la Editura Polirom, și vorbește despre comerțul cu ființe umane din România comunistă. Regizorul Radu Gabrea și actrița Victoria Cociăș au fost prezenți la proiecții și au participat la o discuție cu publicul. Ținând cont de prezența masivă a cineaștilor la Festivalul Internațional de Film de la Berlin, evenimentul și-a propus atragerea unui public internațional, prezentând o trecere cinematografică prin două capitole importante ale istoriei României.

MARTIE

8-9 martie / Reuniunea catedrelor de română și a specialiștilor în studii românești din Germania, la Ambasada României din Berlin și la sediul Institutului. Evenimentul a fost deschis de E.S. dr. Lazăr Comănescu, Ambasadorul României în Germania, prof. dr. Michèle Mattusch (Universitatea Humboldt, Institutul de Limbi Romanice), iar invitații au fost lectori de limbă, cultură și civilizație românească și specialiști în studii românești: prof. dr. Michèle Mattusch, dr. Maren Huberty, dr. Ioana Scherf, dr. Valeriu Stancu, prof. dr. Rudolf Windisch, prof. dr. Peter Mario Kreuter, dr. Alexandra Crăciun, dr. Romanița Constantinescu, dr. Sabine Krause, dr. Flagner Heide-Ingrid, prof. dr. Thede Kahl (videoconferință), prof. dr. Michael Metzeltin (videoconferință), dr. Ilie Moisuc, dr. Iliana Gregori, dr. Josef Sallanz, prof. dr. Elton Prifti. Proiectul a urmărit crearea unor legături mai strânse între catedrele de limbă română de la facultățile din Germania și a specialiștilor în studii românești, precum și stimularea dialogului între

instituții de profil, pe tema identității românești și a istoriei relațiilor filogermane în context european.

11-14 martie / Participare românească la prima conferință internațională a Societății Germane pentru Filosofia Științei, desfășurată sub titlul „Cât de multă filosofie mai este în filosofia științei?”, la Universitatea din Hanovra. Conferențieri invitați: Peter Godfrey-Smith (New York), Stephan Hartmann (München), James Ladyman (Bristol), Sandra D. Mitchell (Pittsburgh), Chrysostomos Mantzavinos (Athena), Margaret Morrison (Toronto), Wolfgang Spohn (Konstanz). România a fost reprezentată de dr. Iulian Toader, care a susținut prelegere „Împotriva Scepticismului Wylean”. Iulian Dănuț Toader este cercetător științific la Facultatea de Filosofie din cadrul Universității din București. Deține două titluri de doctor în filozofie, obținute la Universitatea din București și la University of Notre Dame, SUA.

13 martie / Seară de lectură cu scriitoarele Gabriela Adameșteanu și Doina Ruști, la Ambasada României la Berlin, eveniment organizat în parteneriat cu Forumul Româno-German. Scriitoarea Gabriela Adameșteanu a citit din romanul *Drumul egal al fiecărei zile*, apărut în luna februarie la editura Schoeffling & Co., în traducerea lui Georg Aesch. Romanul a primit în anul 2010 premiul „Jean Monnet” pentru literatură europeană, fiind recompensat și cu Premiul de debut al UR și Premiul Academiei Române. Scriitoarea Doina Ruști și-a prezentat romanul *Lizoanca*, apărut în luna martie la editura Horlemann, în traducerea lui Jan Cornelius.

15-20 martie / Expoziție Mircea Maurice Novac, la Kunstverein VirtuellVisuell din Dorsten. La vernisaj a avut loc și lansarea albumului *Mircea Maurice Novac*, realizat de Doina Talmann și publicat de editura germană Klartext cu sprijinul Centrului Național al Cărții, prin programul Publishing Romania. Parteneri: VirtuellVisuell și KunstART.

21 martie / Proiecția filmului *Moromeții*, r.: Stere Gulea, la sediul Institutului, în cadrul programului permanent „Cinema-Tek”, care prezintă cele mai importante creații românești de gen din toate timpurile, adresat atât publicului vorbitor de limbă germană, cât și diasporei din Berlin. Proiecția filmului *Moromeții* a fost urmată de o discuție cu regizorul Stere Gulea.

22 martie / Participare românească în cadrul expoziției „One Sixth of the Earth. Ecologies of Images”, la Muzeul de Artă

Contemporană ZKM, Karlsruhe. Expoziția a prezentat lucrări aparținând unor artiști din țările fostului bloc comunist și s-a concentrat asupra conceptului „ecologic” în societăți și culturi diferite. În cadrul evenimentului a avut loc o discuție la care au participat și artiștii români Dan Acostioaei, Matei Bejenaru, Irina Botea, Mircea Cantor, Ștefan Constantinescu, Mircea Nicolae, Mona Vătămanu, Florin Tudor, Livia Pancu, Daria Ghiu. Scopul dezbaterii a fost acela de a prezenta și căuta soluții pentru problemele actuale ale artei contemporane românești în contextul apartenenței la spațiul european.

APRILIE

1 aprilie – 15 iulie / „Reuniunea Catedrelor de Română și a specialiștilor în studii românești din Germania”, la Heidelberg. Ida Danciu a coordonat grupurile de lucru formate din lectori care promovează limba și cultura română în centrele universitare din Germania. De asemenea, a coordonat întâlnirea lectorilor de la Heidelberg, în perioada 12-13 iulie 2013. Parteneri: Institutul Transilvănean, Catedra de limbă română a Facultății de Litere din cadrul Universității București, Ministerul Afacerilor Externe, Ambasada României la Berlin.

5 aprilie – 10 mai / Expoziție și concert dedicat memoriei poetului Nichita Stănescu la sediul Institutului. În data de 31 martie 2013 s-au împlinit 80 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai cunoscuți și iubiți poeți români – Nichita Stănescu. Concertul a fost susținut de baritonul Yuriy Tsiple și pianista Ana Silvestru, în data de 5 aprilie. Evenimentul s-a încadrat în strategia Institutului Cultural Român, „Program cadru pentru Promovarea Creației Românești”.

10-16 aprilie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film „goEast Wiesbaden”. Filmele din cadrul competiției oficiale au fost: *Domestic*, r.: Adrian Sitaru, și *Rocker*, r.: Marian Crișan. Festivalul Filmului din Europa Centrală și de Est „goEast Wiesbaden” a fost înființat în anul 2001 de Institutul de Film din Frankfurt/Main și s-a dezvoltat ca o platformă de dialog între Est și Vest. Temele importante abordate vizează mai ales schimbările marcante din Europa Centrală și de Est, dar și identitatea europeană.

14 aprilie / Ziua prieteniei româno-germane, organizată la inițiativa companiei românești Rumänische Weine și a Primăriei orașului Ladenburg, la Glashaus. În cadrul evenimentului au fost prezentate vinuri alese românești, obiecte de artă și un moment muzical. Seara s-a încheiat

cu un concert de jazz susținut de Duo Luiza Zan & Jimmy Cserkesz (România) și muzicienii Johannes Bartmes și Erwin Ditzner (Germania). Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Asociația Interculturală ArtCiclova și cu Galeria Sinnbild din Ladenburg.

17-19 aprilie / Proiecție de film și expoziția „Bucureștiul de altădată – amintirile unei tinere din zona Căuzași a Bucureștiului”, la sediul Institutului. Proiectul a continuat seria de evenimente dedicate promovării personalităților culturale românești și a valorilor patrimoniale, prin organizarea unei seri de film și a vernisajului expoziției cu fotografii și lucrări ale artistei Liane Birnberg. Filmul documentar realizat de Barbara Kasper a completat expoziția. În cadrul evenimentului, a avut loc și o vizită în atelierul artistei Liane Birnberg. Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu asociațiile româno-germane, cu diaspora română din Germania și cu societatea româno-germană Deutsch-Rumänische Gesellschaft e.V.

18 aprilie / Seară literară cu Filip Florian și Jan Konnefke, la sediul Ambasadei României din Berlin. Proiectul a deschis seria evenimentelor dedicate de Institutului Cultural Român de la Berlin unor lecturi care au în centrul lor România de astăzi, văzută atât din perspectiva unor scriitori români, cât și a unor scriitori germani interesați de România. Astfel, proiectul a creat premisele unui dialog autentic, deschis și antrenant, despre subiectele actuale din societatea românească și germană. Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu Forumul German de Cultură pentru Europa de Est (Deutsches Kulturforum östliches Europa) și Ambasada României la Berlin și a avut ca invitați doi scriitori contemporani foarte cunoscuți: Filip Florian, publicat la Editura Suhrkamp și Jan Konnefke, laureat al premiului Usedom pentru Literatură. Scriitorii au vorbit, în cadrul serii moderate de traducătorul Georg Aeschl (traducător și al altor scriitori români, precum Gabriela Adameșteanu, Norman Manea) despre România și București, în diferite momente istorice.

19 aprilie / Proiecția filmului documentar *Un secol pentru România*, produs de Televiziunea Română după un scenariu al istoricului Adrian Cioroianu și prelegere, la sediul Institutului. Documentarul a fost prezentat de istoricul Adrian Cioroianu. Proiectul a avut ca scop încurajarea dezbaterilor pe tema problemelor și a realităților istorice din România, colaborarea cu instituții de prim rang din capitala Germaniei și promovarea creațiilor românești în spațiul german. Evenimentul a făcut parte din seria de conferințe propuse în „Programul cadru pentru poziționarea creației românești

în dialogul intercultural", capitol important al strategiei Institutului Cultural Român.

25 aprilie / Proiecția filmului *Secvențe*, r.: Alexandru Tatos, la sediul Institutului, în cadrul programului permanent „Cinema-TEK”, care prezintă cele mai importante creații românești de gen din toate timpurile, adresat atât publicului vorbitor de limbă germană, cât și diasporei din Berlin. Pelicula *Secvențe* este compusă din trei episoade independente: *Telefonul*, *Prospecție* și *Patru palme*, având ca liant echipa de filmare și implicit atmosfera și problemele specifice muncii depuse de aceasta la realizarea unui film. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Centrul Național al Cinematografiei.

26-28 aprilie / Turneu organizat de Institutul Cultural Român și Teatrul „Nottara”, în colaborare cu Teatrul Pygmalion (Austria) și Asociația „Alexandru Ioan Cuza” (Germania), cu spectacolul *Variațiuni enigmatice* de Eric-Emmanuel Schmitt, în regia lui Claudiu Goga. Spectacolul îi are în distribuție pe actorii Alexandru Repan și Mircea Diaconu și a fost prezentat la Frankfurt (26 aprilie), Stuttgart (27 aprilie) și München (28 aprilie). Proiectul s-a încadrat în Programul-cadru pentru strategia institutelor culturale românești din străinătate pe anul 2013 și în seria „Teatrul ca identitate – turneele Teatrului <<Nottara>> pentru românii din afara granițelor”.

MAI

8 mai / Proiecția filmului *Poziția copilului*, în regia lui Călin Peter Netzer, la sediul Institutului. Câștigător al trofeului Ursul de Aur la Festivalul Internațional de Film de la Berlin, filmul a intrat în circuitul cinematografic din Germania. Pentru a populariza acest start cinematografic, Institutul Cultural Român de la Berlin a realizat, în colaborare cu distribuitorul german, X-Verleih, o proiecție în avanpremieră a filmului.

9 mai / Concert de folk progresist cu influențe jazz susținut de formația Zmei Trei (Mihai Victor Iliescu – chitară, Paula Țurcaș – vocal și Oli Bott – vibrafon), la sediul Institutului. Concertul a fost organizat cu prilejul Zilei Europei.

15-16 mai / Proiecția filmului *Filantropica*, r.: Nae Caranfil, la sediul Institutului, în cadrul programului „Cinema-TEK” care prezintă cele mai importante creații românești de gen din toate timpurile, filme de ficțiune semantice de mari regizori precum Alexandru Tatos, Lucian Pintilie, Mircea Săucan, Stere Gulea, Mircea Danieliuc sau Dan Pița, dar și filme

documentare, care prezintă personalități ale vieții culturale din România. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Lectoratul de Limba Română al Universității din Leipzig și Cinematograful Schaubühne Leipzig.

24 mai / Concert susținut de pianistul Cătălin Șerban, în seria de concerte desfășurate la sediul Institutului. Cătălin Șerban a absolvit Universitatea de Arte din Berlin și este câștigătorul a numeroase premii, la concursuri naționale din România și Italia. Din anul 2007, predă la Facultatea de muzică a Universității Lübeck.

IUNIE

7-15 iunie / Proiectul „Poezii români pe portalul virtual Lyrikline”, în colaborare cu Literaturwerkstatt. Proiectul presupune o actualizare a site-ului Lyrikline, de cel puțin două ori pe an, cu lirică românească. Institutul Cultural Român de la Berlin a încărcat pe site-ul Lyrikline un material (circa 10 poezii/autor traduse în limba germană, în lectura autorului) selecționat de autoarea Svetlana Cârstea. Poezii propuse pentru această primă etapă au fost: Angela Marinescu, Sorin Gherguț și Vasile Leac. Poeziile au fost traduse de Eva Ruth Wemme. Proiectul care ca scop mediatizarea liricii românești contemporane, printr-o prezență dinamică în mediul virtual, mult mai des accesat de publicul actual și crearea de oportunități pentru publicarea în limba germană a autorilor români.

14 iunie / Concert de jazz susținut de muzicienii Nicholas Simion (saxofon), Bojan Assenov (pian), Arthur Balogh (contrabas) și Roland Schneider (baterie), la sediul Institutului, în cadrul Sărbătorii Muzicii de la Berlin. Evenimentul a avut ca scop promovarea muzicienilor români și sensibilizarea publicului german față de produse culturale românești. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada României de la Berlin.

25 iunie / Ziua Eminescu la Ambasada României din Berlin. Proiectul dedicat zilei de 15 iunie a constat în organizarea unei lecturi din corespondența Veronicăi Micle cu Mihai Eminescu, „Eminul meu iubit”, în interpretarea actorilor Renate Müller Nica și Cătălin Neghină. Proiectul a făcut parte din programul „România brand cultural de țară” și a fost organizat în colaborare cu Ambasada României de la Berlin.

28 iunie / Concertul Cvartetului Maxim în cadrul Festivalului Săptămânii Europene, la Passau, Ostbayern, Oberösterreich

și Böhmen. „Welt treffen – Menschen entdecken / Să întâlnești lumea – să descoperi oameni" a fost tema generală a festivalului în 2013. Cvartetul Maxim din București a fost invitat să participe la ceremonia de deschidere a festivalului. Format în anul 2011, cvartetul reunește artiști de prim rang ai scenei concertistice românești: Horia Maxim – pian, Mihaela Anica – flaut, Fernando Mihalache – acordeon și Săndel Smărăndescu – bass.

IULIE

3-9 iulie / Săptămâna românească la Universitatea din Regensburg. Ca urmare a Reuniunii lectorilor de limbă română și a specialiștilor în studii românești din Germania, desfășurată în luna martie, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu" de la Berlin a fost partener al proiectului „Săptămâna românească la Regensburg", eveniment organizat de lectoratul din cadrul Universității Regensburg, coordonat de dr. Alexandra Crăciun. Evenimentul s-a desfășurat în perioada vizitei E.S. Lazăr Comănescu, Ambasadorul României în Germania, la Regensburg, prilej cu care au avut loc și întâlniri cu personalități din mediul academic și reprezentanți ai mediului de afaceri local. Proiectul a inclus organizarea unui concert dedicat poetului Nichita Stănescu susținut de Nicu Alifantis. Universitatea din Regensburg a devenit, începând cu anul 2011, sediul unui program de studii românești, RUMAENICUM, care, prin caracterul său interdisciplinar, are o structură unică în spațiul german. Regensburg este cel mai important Centru de Studii Est-Europene din Bavaria.

12-14 iulie / A II-a ediție a Reuniunii catedrelor de limba română și a specialiștilor în studii românești din Germania, la Universitatea din Heidelberg. Au fost organizate sesiuni, conferințe și mese rotunde ale profesorilor germani și români. Participanți: prof. dr. Klaus Heitmann, prof. dr. Jens Lüdtke, prof. dr. Edgar Radtke, dr. Edda Binder-Iijima, prof. dr. Liviu Papadima, prof. dr. Caius Dobrescu, prof. dr. Florin Manolescu, conf. dr. Carmen Mușat. În cadrul reuniunii a fost prezentată teza de masterat a Petronelei Soltesz despre opera avangardistului român Jules Perahim, a avut loc o prezentare a cărții *Nichita Stănescu: Elf Elegien, Nachdichtung von Dieter Schlesak. Gedichte*, apărută la editura Pop – marcarea a anului Nichita Stănescu, a fost organizată lansarea cărții *Deutsche Erzähler aus Rumänien nach 1945: eine Prosa-Anthologie / Scriitori germani din România de după 1945: o antologie de proză*, coordonator Olivia Spiridon, apărută la editura Curtea Veche în 2012 și

a fost proiectat filmul *Niki and Flo / Niki Ardelean, colonel în rezervă*, r.: Lucian Pintilie. Proiectul și-a propus să stimuleze dezvoltarea unei rețele profesionale și realizarea unei platforme integrate de cooperare și dezvoltare a studiilor românești în țările de limbă germană (Germania, Austria, Elveția) și din România. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Ambasada României la Berlin, Universitatea din Heidelberg, Asociația Balcano-Româniștilor Germani, Universitatea din București – Facultatea de Litere, Asociația Culturală „Al. Philippide" – Institutul de Filologie Română „Al. Philippide" din Iași al Academiei Române, Centrul de cercetare „Studiile românești în context internațional" de la Universitatea „Ovidius" din Constanța, Școala Românească Berlin-Brandenburg, Institutul pentru Studii Transilvănene de pe lângă Universitatea din Heidelberg, Asociația „A.I. Cuza" pentru Literatură, Muzică și Artă, Institutul pentru Istoria și Cultura Șvabilor Dunăreni, Editura Pop, Ludwigsburg.

AUGUST

2 august / „Music of the Roots": concert de muzică clasică și expoziție de fotografie la sediul Institutului. Concertul de muzică clasică a fost susținut de Jacques Thibaud Trio (Andrei Banciu – pian, Bogdan Jianu – violoncel, Burkhard Maiss – vioară) și a adus în fața publicului piese cu influențe folclorice din repertoriul național și internațional, aparținând compozitorilor George Enescu, Ciprian Porumbescu, Franz Schubert și Ludovic Feldman. Expoziția fotografică de artă comparată „Muzica rădăcinilor – Arhetipuri din arta tradițională românească și influențe în arta contemporană" a prezentat influențe tradiționale, elemente arhetipale, precum și vechi motive arhaice. Fotografii expuse au adus în fața publicului sculpturi ale unor artiști români celebri – Marian Zidaru, Vasile Gorduz și Mihai Sârbulescu – dar și opere anonime ale unor meșteri populari români. Evenimentul a fost organizat de comunitatea Meșteșugari Români, în parteneriat cu Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu" de la Berlin, Muzeul Bucovinei Suceava, Complexul Muzeal Arad, Asociația Tradiția Românească și Auer Packaging.

10-31 august / Expoziția „Metadecorativul românesc" la Kunstverein Kunst im Hafen, Düsseldorf. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural. Proiectul a constatat în organizarea unei expoziții și în lansarea albumului de artă trilingv (germană, engleză și română) ȘAPTE, vol. III,

Expoziția „Metadecorativul românesc” la Kunst im Hafen, Düsseldorf © ICR Berlin

publicat de editura germană Klartext. Au fost expuse lucrări semnate de șapte artiști români specializați în artă decorativă din ceramică și/sau sticlă: Gherghina Costea (ceramică, obiect), Nicolae Moldovan (ceramică, obiect), Mariana Gheorghiu-Bădeni (fibra textilă, obiect), Ileana Dana Marinescu (obiect, asamblaj, bricolaj), Ioan Nemțoi (sticlă, obiect), Cristina Russu (ceramică, obiect), Mihai Țopescu (sticlă). Proiectul a urmărit familiarizarea publicului german din landul Renania de Nord-Westfalia cu operele acestor artiști și, implicit, cu „Metadecorativul românesc”, ca arie complexă a creației artistice contemporane. În urma expoziției, o lucrare a artistului Mihai Țopescu, intitulată „Portret de față cu panglică verde”, a fost achiziționată de Muzeul de sticlă Hentrich din Düsseldorf.

16 august / Spectacol-colaj de Radu Afrim în deschiderea Festivalului Internațional Move Opera, la sediul Operei Neukölln din Berlin. Au fost prezentate momente muzicale din spectacolele unuia dintre cei mai importanți regizori

de teatru români ai momentului, Radu Afrim. Evenimentul a avut ca scop atragerea unor noi parteneri prestigioși și continuarea parteneriatelor cu instituții importante germane, precum și promovarea culturii române în străinătate, în forme cât mai competitive.

29 august / Proiecția filmului *Niki Ardelean, colonel în rezervă*, r.: Lucian Pintilie, la sediul Institutului, în cadrul programului Cinema-TEK.

SEPTEMBRIE

1 septembrie / Participarea formației Trei Parale la festivalul „Europa în Langenfeld”, organizat în orașul Langenfeld. Ediția din acest an a fost dedicată culturii române, sub motto-ul „Salut România”. Formația Trei Parale este compusă din Florin Iordan (fluier, caval), Daniel-Mircea Pop (fluier, țilincă), Beatrice Iordan (cobză) și George Ștefan Kudor (percuție,

violoncel popular). Repertoriul trupei este format exclusiv din melodii tradiționale.

19 septembrie / Proiecția filmului *Faleze de nisip*, r.: Dan Pița, la sediul Institutului, în cadrul programului Cinema-TEK.

25 septembrie / Concert susținut de Petruța Küpper la sediul Institutului. Artista a interpretat trei melodii din repertoriul tradițional (*Suita din Ardeal*, *Suita din Oltenia*, *Suita din Banat*), precum și câteva piese din albumul său de debut (*Weisst du wieviel Sternlein Stehen*, *Liebestraum*, *Fly the Lonely Shepard*). Petruța Küpper a fost eleva lui Gheorghe Zamfir la Universitatea Națională de Muzică din București. În 2010, după lansarea primului său album, *Panträume*, Petruța Küpper a fost nominalizată la Premiile Muzicale ECHO, la categoria „Cel mai bun debut național”.

25-26 septembrie / Cursuri de limbă și cultură română în cadrul evenimentului EUNIC – „Ziua europeană a limbilor”, la Biblioteca Märkisches Viertel, Reinickendorf, Berlin. Ziua Europeană a Limbilor a fost inițiată în anul 2001. În cadrul acestei manifestări, Institutul Cultural Român de la Berlin și-a propus să atragă atenția tinerilor elevi din Berlin asupra importanței limbii și culturii române în cadrul culturii europene actuale. Tema de anul acesta a fost „Limbi străine to go – engleza nu este suficientă!” („Sprachen to go – Englisch ist nicht genug!”). În ambele zile au avut loc cursuri de limbă și cultură pentru elevi de clasa a treia și a patra din școlile primare din Berlin, în biblioteci publice din capitala Germaniei. În seara zilei de 26 septembrie a avut loc o dezbatere deschisă, cu participarea unor adolescenți care au avut experiența șederii în străinătate, fie în cadrul unor programe de mobilitate, fie în contextul emigrării. Evenimentul a fost moderat de jurnalistul Maximilian Kall. Cursurile de limba și cultura română (4 ore) au fost predate de prof. Ida Danciu, doctorand al Universității din Hamburg.

28 septembrie / Spectacolul *Dvořák Remastered. Remixes of Antonín. Dvořák's music*, realizat de artiștii români Cristian și Gabriela Fierbințeanu, Cătălin Matei și Gili Mocanu la Konzerthaus Berlin. Manifestarea a făcut parte dintr-un eveniment mai amplu intitulat „Dvořák Marathon”, organizat de Centrul Ceh din Berlin în cinstea compozitorului Antonín Dvořák. De-a lungul întregii zile, în cele șapte săli din Konzerthaus Berlin a putut fi ascultată muzica lui Dvořák, unul dintre concertele speciale dedicate compozitorului ceh a fost susținut de cei patru artiști români în sala Werner-Otto (capacitate de 400 de locuri). Spectacolul a cuprins interpretări electronice inedite (live acts & dj sets cu voci

live) ale unor fragmente din opera lui Dvořák. Remixurile pe muzica lui Antonín Dvořák ale celor patru artiști au fost premiate în anul 2011 la concursul „Dvořák Remastered”, organizat de Centrul Ceh din București cu ocazia împlinirii a 170 de ani de la nașterea compozitorului.

OCTOMBRIE

6-12 octombrie / Miniturneul omagial dedicat Centenarului Mariei Tănase, susținut de Maria Răducanu Cvarțet, la Clubul de Jazz Unterfahrt, München; Clubul de Jazz Aufsturz, Berlin și Clubul de Jazz Laboratorium Stuttgart. Cvarțetul, format din Maria Răducanu – vocal, Niko Meinhold – pian, Chris Dahlgren – bass și Michael Griener – tobe, a interpretat piese originale ale Mariei Tănase adaptate în variantă ethno-jazz.

10 octombrie – 9 noiembrie / Ediția a XII-a a Zilelor Culturii Române la München, una dintre cele mai importante manifestări culturale și de diplomatie publică realizată de asociații ale românilor din Germania, împreună cu Consulatul General al României la München și în colaborare cu Staatskanzlei Bayern. Evenimentul a cuprins o serie de manifestări culturale din diverse domenii: teatru, film, muzică, arte vizuale. Institutul Cultural Român de la Berlin a susținut prezența a două spectacole de teatru în cadrul acestui eveniment: *Absolut!*, cu Marcel Iureș, spectacol al Teatrului Act din București (12 octombrie) și *Actorul*, cu Mihai Mălaimare și Mircea Tiberian, spectacol al Teatrului Masca din București (27 octombrie). Evenimentul a mai inclus o secțiune dedicată filmului românesc la Filmmuseum, la care au participat cineaștii Luminița Gheorghiu și Dan Pița; expoziția de cartografie „Dunărea în Europa”, realizată în colaborare cu Muzeul Național de Cartografie din București; o secțiune muzicală intitulată „Pădurea în România – un tezaur european”, precum și o expoziție de etnică și simbolică. În cadrul evenimentului, Asociația „Ge-Fo-Rum” a acordat un premiu de excelență actorilor Luminița Gheorghiu și Victor Rebengiuc. Organizatorul principal al evenimentului a fost asociația „Ge-Fo-Rum” (Gesellschaft zur Förderung der Rumänischen Kultur und Tradition / Asociația pentru promovarea culturii și a tradițiilor române) din München, manifestarea desfășurându-se sub patronajul Consulatului General al României la München, în colaborare cu Staatskanzlei Bayern, Centrul Național al Cinematografiei și Triarte International.

15 octombrie – 14 decembrie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, la sediul Institutului. Cursurile au fost susținute de dr. Valeriu Stancu, lector-invitat la Institutul de Romanistică din cadrul Universității Humboldt din Berlin; fiecare modul conține săptămânal 10 unități de predare a câte 45 minute. Cursurile se adresează unui public divers, având, în special, rolul de a stimula – prin cunoașterea limbii – interesul pentru cultura și civilizația românească.

18-20 octombrie / Un amplu eveniment teatral românesc la Karlsruhe, în colaborare cu Badisches Staatstheater Karlsruhe și Teatrul German de Stat din Timișoara. Programul evenimentului a cuprins reprezentațiile spectacolelor *Ținuturile joase* de Herta Müller, regia Nikolaus Wolcz și *Nu ne-am născut în locul potrivit* de David Schwartz și Alice Monica Marinescu, regia Manuel Braun, un spectacol-lectură al textului *Familia Offline* de Mihaela Michailov și o instalație „Take a peek. The city. The people. The absurd. Bucharest”, realizată de arhitectul Dan Lancea, despre oameni și locuri din București. Evenimentul a avut loc în cele două săli ale teatrului din Karlsruhe, cu 400, respectiv 150 de locuri. Partener: Badisches Staatstheater Karlsruhe.

24 octombrie / Expoziție de postere și prelegere susținută de prof. univ. dr. Svend Hansen și dr. Agathe Reingruber, intitulată „Arheologia în România: așezarea din epoca cuprului de la Pietrele și cel mai vechi aur din istoria umanității”, la sediul Institutului. Proiectul a făcut parte din seria de evenimente academice realizate în parteneriat cu Societatea româno-germană (Deutsch-Rumänische Gesellschaft e.V.). În satul românesc Pietrele (jud. Giurgiu) au fost scoase la iveală fundațiile a 120 de locuințe, a căror vechime este de circa 6300 de ani. Descoperirile sitului arheologic de la Pietrele sunt excepționale: au fost găsite mii de vase ornamentate artistic, unelte, mici figurine și cioburi sub obiecte din cupru și aur. Printre aceste piese deosebite se numără recipiente de păstrare de dimensiuni foarte mari, având 1,20 metri înălțime și o capacitate de 400 litri.

25 octombrie / Concert al pianistului Luca Toncian, la sediul Institutului. Evenimentul a făcut parte din programul de concerte la care au fost invitați muzicieni români din Berlin sau din spațiul european: Cătălin Șerban, Valentin Răduțiu, Alina Azario, Daniel Bucurescu, Maria Magdalena Pițu. Programul a cuprins lucrări de Bach, Beethoven, Haydn. Luca Toncian a studiat la prestigiosul Mozarteum din Salzburg, a cântat cu

Orchestra Filarmonică din Bangkok, Orchestra Filarmonică din Cluj, Orchestra Simfonică din Berlin și la Filarmonica Bad Reichenhaller. A obținut premii la Concursul Internațional de Pian din Thailanda și la Concursul Internațional „Memorial Isidor Baijic”.

31 octombrie / Seară omagială dedicată regizorului Ion Popescu-Gopo, la sediul Institutului. Au fost proiectate lungmetrajul *S-a furat o bombă* și scurtmetrajele de animație: *Scurtă istorie*, *Homo Sapiens* și *Șapte Arte*, în cadrul programului Cinema-TEK, ce prezintă cele mai importante creații românești de gen din toate timpurile, adresat atât publicul larg, cât diasporei din Berlin. Jurnalistul și criticul de film Mihai Fulger a realizat o prezentare introductivă a filmelor și a moderat o discuție cu publicul după proiecții.

NOIEMBRIE

5-10 noiembrie / Filme românești la Festivalul Internațional de Film de la Cottbus. Festivalul promovează filmele din Europa de Est pe piața germană și evidențiază modalitatea în care regizorii din fostele țări socialiste reflectă și redau pe peliculă

schimbările sociale și politice din statele lor de proveniență. În cadrul competiției internaționale pentru lungmetraj au fost proiectate: Roxanne, r.: Vali Hotea, *The Unsaved*, r.: Igor Cobileanski; în cadrul competiției internaționale pentru scurtmetraj: *Claudiu și peștele*, r.: Andrei Tănase; *Probleme de familie*, r.: Ruxandra Ghițescu, *Colecția de arome*, r.: Igor Cobileanski. La secțiunea Spektrum: *Killing Time*, r.: Florin Piersic Jr.; Fokus: *Talking letters*, r.: Pavel Brăila (regizorul a susținut o prelegere înaintea proiecției). Filmul *La limita de jos a cerului*, r.: Igor Cobileanski a fost distins cu premiul FIPRESCI.

14 noiembrie / Proiecția documentarului *Odessa*, r.: Florin Iepan, în prezența regizorului, la sediul Institutului, în cadrul programului Cinema-TEK. Unul dintre cele mai ambițioase proiecte ale lui Florin Iepan, filmul *Odessa* este o coproducție România-Germania care prezintă un capitol sumbru al istoriei naționale: masacrarea evreilor de trupele române în cel de-al Doilea Război Mondial. Produs de compania românească Sub-Cult-Ura, împreună cu companiile germane Starcrest Media și Saxonia Entertainment în anul 2011, filmul a fost proiectat pentru prima dată în Germania. La eveniment au participat regizorul Florin Iepan și producătorul Ramona Iepan.

15 noiembrie / Ediția a III-a a evenimentului „Lunga noapte a liricii tinere românești”, în colaborare cu Literaturwerkstatt Berlin, gazda evenimentului. Evenimentul dedicat secțiunii românești, „LivePoesie – ROformularea puterii/revoluții și evoluții”, a reunit o parte dintre cei mai importanți poeți care au debutat în ultimii ani: Alex Văsieș, Tăușance (Vlad Tăușance), Silvia T (Silvia Grădinaru), Iulia Militaru, Anca Bucur, Radu Nițescu, Anatol Grosu, Andrei Doșa, Anca Bucur, Claudiu Komartin, Răzvan Țupa, Bandesnaci (Vladimir Coman-Popescu) și Alina Daniela Nicu. Moderatorul evenimentului și realizatorul conceptului a fost Răzvan Țupa. Literaturwerkstatt este instituția cea mai importantă de literatură din Berlin și inițiatorul programului „Lyrikline”, cea mai cunoscută platformă de poezie din Germania. Pe acest portal pot fi accesate mii de poezii din peste 50 de țări, opere citite în original de autorii lor. Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin a inițiat, în anul 2009, o colaborare cu Literaturwerkstatt Berlin pentru organizarea seriilor de prezentare a liricii și prozei românești, care au loc o dată la doi ani.

30 noiembrie / Concert susținut de Jacques Thibaud Ensemble, la sediul Institutului. În program: Gaetano Donizetti, *Sonată pentru flaut și pian în Do major*; Ludwig

van Beethoven, *Trio Op. 1 Nr. 3 în do minor*; Wolfgang Amadeus Mozart, *Simfonia în Do major Nr. 41 Jupiter KV 551*. Evenimentul a făcut parte din programul de concerte organizate la sediu, la care au fost invitați muzicieni români din Berlin sau din spațiul european afirmați sau aflați în curs de afirmare. Format din Andrei Banciu (pian), Bogdan Jianu (violoncel), Burkhard Maiss (vioară) și Eleonore Pameijer (flaut), ansamblul Jacques Thibaud a susținut concerte în Europa, Asia, S.U.A., Canada, în săli de concerte de renume din întreaga lume, precum Wigmore Hall, Carnegie Hall, Concertgebouw, Mozarteum și Berliner Philharmonie.

DECEMBRIE

3 decembrie / Prelegerea „Cața/Katzendorf: Un an petrecut într-un sat românesc” susținută de dr. Elmar Schenkel, la sediul Institutului. În anul 2011, Elmar Schenkel a primit premiul „Condeierul satului Cața” pentru întreaga carieră literară, câștigătorului oferindu-i-se posibilitatea să locuiască timp de un an în parohia acestei localități. În cadrul prelegerii, Elmar Schenkel a relatat despre șederea sa în satul Cața (anul 2012), prezentând publicului experiența sa din Transilvania. Proiectul a făcut parte din seria de evenimente academice

Concert extraordinar cu participarea soliștilor Ruxandra Donose, Mihaela Martin, Frans Helmerson și Cristian Niculescu la Filarmonica din Berlin © ICR Berlin

realizate în parteneriat cu Societatea româno-germană (Deutsch-Rumänische Gesellschaft e.V.).

6-29 decembrie / Participarea artiștilor români Radu Cioca, Farid Fairuz, Apparatus 22, Anca Benera și Arnold Estefan la expoziția colectivă „oeconomy, an already tumultuous landscape where phantasms cross”, organizată de Galeria Oberwelt din Stuttgart. Expoziția a reunit un grup de tineri artiști cunoscuți la nivel internațional, ale căror opere dezvoltă concepte legate de o perspectivă critică asupra cunoștințelor economice. Artistul Radu Cioca a chestionat instituția *nouveau riche* în lucrarea sa „Golden Shoes for Golden Routes”: modificarea și plasarea unui obiect utilitar, din viața cotidiană, într-un nou context, pentru schimbarea sensului de bază. Video-ul „AFIFARID” a prezentat performance-ul realizat de Farid Fairuz în cel mai mare mall din București – un atac disimulat îndreptat împotriva shopping-ului. Apparatus 22 a realizat un chestionar digital de investigare a fenomenului imitației. Anca Benera și Arnold Estefan au prezentat instalația „Acord bilateral” și au analizat statul-națiune acolo unde acesta atinge limita ficționalității. Prezența la expoziția colectivă de la Galeria Oberwelt din Stuttgart a fost un prim pas către o expoziție Apparatus 22 la Akademie Solitude din Stuttgart, în anul 2014.

7 decembrie / Participarea românească la European Film Awards de la Berlin. Academia Europeană de Film onorează anual, în cadrul unei ceremonii, cele mai bune filme din cinematograful european. Cea de-a XXVI-a ediție a Premiilor Europene de Film a avut loc la Berlin, în renumita sală a Berliner Festspiele. Actrița Luminița Gheorghiu, protagonista filmului

Poziția copilului, r.: Călin Peter Netzer, a fost nominalizată la secțiunea „Cea mai bună actriță europeană”. În cadrul ceremoniei, Ada Solomon, producătorul filmului, a primit trofeul Eurimages pentru coproducție. Institutul Cultural Român de la Berlin a sprijinit participarea actriței Luminița Gheorghiu.

10 decembrie/ Concert de muzică clasică, cu participarea soliștilor Ruxandra Donose, Mihaela Martin, Frans Helmerson și Cristian Niculescu, la Filarmonica din Berlin (Philharmonie Berlin), cu ocazia Zilei Naționale a României. Concertul a avut loc în Sala mare a Filarmonicii din Berlin (cu o capacitate de 2 400 de locuri), fiind susținut de soliști români de renume internațional și de celebra orchestră Berliner Symphoniker, sub conducerea muzicală a directorului său artistic, dirijorul Lior Shambadal. Din program: *Rapsodia Română Nr. 1 în La major* de George Enescu, *Aria pentru soprană, pian și orchestră* „Che io mi scordi di te” de W.A. Mozart, arii și duete celebre din opere pentru soprană, mezzosoprană și orchestră de Giuseppe Verdi și Richard Wagner, *Triplu Concert pentru pian, vioară și violoncel* de Ludwig van Beethoven.

17 decembrie / Spectacolul de teatru *Kiki van Beethoven* după Éric-Emmanuel Schmitt, în regia lui Alice Barb, la sediul Institutului. Spectacolul prezintă aventura unei femei sexagenare, interpretată de Simona Bondoc, care reușește cu ajutorul muzicii să-și schimbe propria viață și să influențeze viețile prietenilor ei. Fragmente din muzica lui Beethoven însoțesc povestea, marele compozitor devenind, de fapt, personajul principal al piesei.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA BRUXELLES**

IANUARIE

15 ianuarie / Seară cinematografică româno-franceză, la Espace Delvaux, în parteneriat cu Asociația Le P'tit Ciné. A fost proiectat filmul documentar *Après le silence – ce qui n'est pas dit n'existe pas*, coproducție franco-română, în regia Vaninei Vignal. Regizoarea este o foarte bună cunosătoare a culturii române, în special a cinematografeiei. După proiecție a avut loc o dezbatere moderată de Serge Morin, la care a luat parte și Vanina Vignal.

27 ianuarie / Concertul „Forever yours, Mozart” la Conservatorul regal Bruxelles. La invitația Asociației Kalophonia, Institutul Cultural Român de la Bruxelles s-a alăturat proiectului muzical-teatral „Forever yours, Mozart”, în care sunt implicați patru muzicieni români și o actriță din Belgia: piano duo-ul Anima (Anemona Neagu-Fortu și Ioana-Cristina Mihai), soprana Ana-Camelia Ștefănescu, tenorul Ciprian-Zeno Popescu, actrița Lisa Debauche. Ciprian-Zeno Popescu, președintele Asociației Kalophonia, a conceput regia artistică a evenimentului.

MARTIE

7-11 martie / Prezența românească la cea de-a XXXXIII-a ediție a Târgului de carte francfon de la Bruxelles, în cadrul standului EUNIC, la Tour&Taxis. Pentru a doua oară consecutiv, Institutul Cultural Român de la Bruxelles a fost coordonatorul standului EUNIC. Tema ediției din 2013 a fost „Écrits Meurtriers”, iar invitatul Institutului Cultural Român a fost scriitorul Varujan Vosganian. În data de 7 martie, scriitorul român a participat la o conferință organizată la Fundația Boghossian; în data de 8 martie, a susținut o conferință la Universitatea Liberă din Bruxelles, organizată în parteneriat cu Lectoratul de Limba Română din cadrul Universității Libere din Bruxelles, cu sprijinul decanilor Manuel Couvreur (Facultatea de Filosofie și Litere) și Jean-Michel de Waele (Facultatea de Științe Politice). În data de 9 martie, Varujan

Vosganian a participat la o întâlnire cu scriitorul spaniol Abilio Estévez, în cadrul pavilionului Spaniei (țară invitată de onoare la ediția din 2013 a Târgului de carte). Cu ocazia participării scriitorului Varujan Vosganian la Târgul de carte, a fost lansată traducerea în limba franceză a volumului *Cartea șoaptelor*, apărută la Editions des Syrtes. În cadrul Târgului, în data de 10 martie, a fost lansat catalogul *EUNIC Yearbook 2012-2013*. Parteneri: Alliance française Bruxelles-Europe, IFA (Institutul german pentru relații culturale externe), Institutul Cultural Italian Bruxelles și Casa flamando-neerlandeză de Buren.

18-24 martie / Proiectul „Săptămâna culturală România-Republica Moldova”, la Colegiul Europei din Bruges (College of Europe). Săptămâna românească a fost organizată de studenții din România și Republica Moldova ai Colegiului Europei din Bruges, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Bruxelles și al Ambasadelor României și Republicii Moldova în Belgia. Colegiul a găzduit conferințe, proiecții de filme,

o expoziție de carte, degustări de produse tradiționale, la care au participat studenți din 47 de țări. Tradiționalele săptămâni culturale naționale contribuie la aprofundarea dialogului intercultural și reliefează rolul ocupat de cultură în cadrul relațiilor internaționale. Studenții din România și din Republica Moldova au pregătit o serie de evenimente care au pus în valoare patrimoniul cultural comun. Conferințele au fost axate pe teme de actualitate ale UE având invitați și oficialități din cele două țări. Proiecția de scurtmetraje din Republica Moldova a reprezentat o inițiativă singulară în Belgia. Parteneri: Colegiul Europei din Bruges, Ambasada României în Belgia, Ambasada Republicii Moldova.

20-24 martie / Participarea scriitorului Mircea Cărtărescu la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Internațional de Literatură Passa Porta, desfășurat la Bruxelles. Festivalul Passa Porta a devenit parte integrantă a vieții literare din Bruxelles, cu o largă deschidere internațională. Tema ediției din 2013 a fost „Imagine” – literatura și imaginarul sau utopia în creația literară. În data de 23 martie, Mircea Cărtărescu a participat la o întâlnire cu publicul la librăria Europa Nova, a răspuns întrebărilor cititorilor și a semnat autografe. În data de 24 martie, la BOZAR (Palais des Beaux Arts), a avut loc o întâlnire între Mircea Cărtărescu și scriitorul belgian Erwin Mortier, cunoscut și apreciat autor și jurnalist flamand, moderată de criticul literar Maria Vlaar (Olanda). Teatrul Vaudeville a găzduit, în aceeași zi, o întâlnire a scriitorilor europeni Mircea Cărtărescu, Cees Nooteboom, Adam Zagajewski și Leonard Nolens cu publicul belgian. Mircea Cărtărescu a citit un fragment din poemul *Cea mai fericită zi din viața mea*.

22 martie / Oratoriul *Le Mystère du Salut* în interpretarea Orchestrei Simfonice București, condusă de Benoît Fromanger, cu participarea soliștilor români Ana-Camelia Ștefănescu și Zeno Ciprian Popescu. Evenimentul a fost organizat de Asociația Les Grandes Heures de la Cambre și s-a desfășurat sub înaltul patronaj al Majestății Sale Regina Paola, la abația Catedralei Notre Dame de la Cambre. A fost prezentată în premieră o creație originală a compozitorului Jacques-Alphonse De Zeegant. Alături de Corul du Petit Sablon, sub bagheta dirijorului Thibaut Lenaerts, Orchestra Simfonică București a interpretat lucrări ale compozitorului belgian. Textul oratoriului a fost creat în colaborare cu contesa Marguerite de Werszowec Rey. Proiectul s-a înscris în direcția strategică a Institutului Cultural Român de promovare a culturii române și de susținere a artiștilor români de valoare.

APRILIE

2-30 aprilie / Evenimentul aniversar „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, la sediul Europa Nova. Evenimentul a inclus o expoziție de planșe cu poeme în română, franceză și engleză. La vernisaj, studenții care învață limba română la cursurile organizate de ICR Bruxelles au citit poezii de Nichita Stănescu traduse în limbile lor materne, respectiv franceză, engleză, germană, italiană, neerlandeză și spaniolă, dar și în română. Poetul Andrei-Paul Corescu a prezentat, în premieră, propriile traduceri în franceză ale câtorva poeme de Nichita Stănescu, precum și lirica proprie. În cadrul evenimentului au putut fi ascultate înregistrări cu Nichita Stănescu recitând două din poemele sale, prezentarea personalității poetului fiind realizată de Robert Adam, director al Institutului Cultural Român de la Bruxelles, și de Andrei Corescu. După recitarea poemelor în cele șase limbi au avut loc discuții libere, timp în care au fost proiectate imagini cu și despre Nichita Stănescu. La eveniment au fost prezenți și membri ai cercului literar al Comisiei Europene.

17-21 aprilie / Participarea românească la cea de-a VII-a ediție a Festivalului Balkan Trafik din Bruxelles, la Palais des Beaux-Arts. Alături de fanfara Ciocârlia, au mai concertat saxofonistul Nicolas Simion, precum și alți instrumentiști de origine romă. Un atelier de dansuri țigănești a fost organizat sâmbătă, 20 aprilie. A fost proiectată pelicula *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude. Festivalul a programat și premiera filmului belgian *Ion*, r.: Olivier Magis, un documentar despre viață, destin și literatură care îl are ca protagonist pe Ion Beleaua, român emigrat în Belgia la începutul anilor '90.

26 aprilie / Proiecția documentarului *Videogramele unei revoluții*, r.: Harun Farocki și Andrei Ujică, la cinematograful Nova din Bruxelles. Documentarul a fost proiectat în cadrul retrospectivei „Harun Farocki”, desfășurată în perioada 17-28 aprilie. Filmul de debut al lui Andrei Ujică, *Videogramele unei revoluții* (1992), a devenit o operă de referință în ceea ce privește relațiile dintre media și puterea politică în Europa sfârșitului de eră comunistă. Vasile Neacșa, profesor la Institutul de Studii în Relații Internaționale și Politici Publice din Bruxelles, a susținut o prezentare despre contextul istoric în care s-a desfășurat Revoluția din decembrie '89.

MAI

15 mai / Inaugurarea mediatecii Institutului Cultural Român de la Bruxelles și constituirea unui fond inițial de carte francofonă legată de România: traduceri din literatura română, științe sociale și memorialistică. Mediateca poartă numele „Anna de Noailles”, prima femeie membră a Academiei Regale Belgiene.

25-27 mai / Maria Tănase, omagiată la centenar (1913-1963), prin noul album *Divine* al Oanei-Cătălina Chițu. Proiectul face parte din „Programul-cadru pentru promovarea creativității românești”. Au avut loc trei concerte în interpretarea Oanei Cătălina Chițu la Tilburg (26 mai), Bruxelles (10 octombrie) și Bruges (11 octombrie). Artista Oana Cătălina Chițu a lansat în 2013 un album dedicat Mariei Tănase, în parteneriat cu Asphalt Tango Production (lansarea oficială în Belgia și Olanda a avut loc în data de 27 mai). Concertul de la Tilburg a avut loc în cadrul festivalului internațional Gipsy. Oana-Cătălina Chițu a fost acompaniată de trupa Bucharest Tango formată din: Dejan Jovanovic – acordeon, Vladimir Karparov – saxofon, Alex Wagner – chitară acustică, Alexander Franz – bas dublu, Dimitris Christides – percuție, Veaceslav Anton – vioară și József Csurkulya – țambal.

31 mai – 9 iunie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Documentar Millenium de la Bruxelles, ediția a V-a, la Flagey, Cinema Vendome și Centrul de Arhitectură și Peisaj. Festivalul Millenium este cel mai mare eveniment cinematografic dedicat peliculelor documentare

din Belgia. Anul acesta au fost selectate peste 100 de filme documentare, provenind din peste 50 de țări, printre ele două filme românești: *24 Găleți*, 7 șoareci, *18 ani*, r.: Marius Iacob și *Pe drumuri neumblate*, r.: Dieter Auner.

31 mai – 10 iunie / Expoziția „Industrii creative românești”, la sediul Comitetului Economic și Social European, Bruxelles. Proiectul a făcut parte din Programul-cadru pentru promovarea creativității românești. Expoziția a reunit lucrările unui grup de artiști și designeri români, selectați de Bucharest Design Center și AUTOR și a fost dedicată industriilor creative din România, în particular designului contemporan de produs și bijuterii. Cele două organizații de design de produs și bijuterii au o solidă reputație pe piața industriilor creative din România. Compania de produse software CS Vision a realizat o masă cu ecran tactil de prezentare a exponatelor și conceptului. Au expus câțiva dintre cei mai reprezentativi artiști din partea AUTOR: Andra Lupu, Carla Szabo, Doru Dumitrescu, Lidia Puică, Mihaela Ivana, Raluca Buzura și Romana Țopescu. Din partea organizației Bucharest Design Center au fost expuse lucrări aparținând: 11am Architects, 201 Design Studio, Agnes Lukacs, Alexe Popescu, Anca Fetcu, Anca Trestian și Alina Turdean, arhiDOT Design, Atelier A4, Izzi Design – Constantin Alupoaiei, mOyO – Iulian Mosu, Nuca Studio – Robert Marin, POINT 4 – Justin Baroncea, YaU Concept. Evenimentul a fost susținut de librăriile Cărturești. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Direcția Generală Cooperări Externe. Din partea CESE a fost prezent co-președintele instituției, dl. Patrizio Pesci.

IUNIE

5 iunie / Dezbateră cu scriitorul Varujan Vosganian, la librăria Europa Nova din Bruxelles. Manifestarea s-a înscris în Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural. *Cartea șoaptelor* de Varujan Vosganian a fost deja tradusă ori este în curs de traducere în unsprezece limbi. Versiunea franceză, apărută la Editions des Syrtes cu sprijinul Institutului Cultural Român, a fost lansată în acest an, la Bruxelles, la Târgul de carte din luna martie. Dezbateră și-a propus să mențină în atenția scenei culturale locale romanul propus de trei uniuni naționale ale scriitorilor (România, Armenia, Israel) la Premiul Nobel și să impulsioneze apariția unei traduceri neerlandeze. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Librăria Europa Nova.

10-25 iunie / Expoziția „București – micul Paris“, la sediul Asociației Europa Nova din Bruxelles. Au fost expuse fotografii și cărți poștale de la început de secol XX, ziare și periodice din perioada interbelică, care au pus în valoare patrimoniul arhitectural al Bucureștiului, penițe semnate de pictorița și graficiana Tia Peltz (în 2013 s-au împlinit 90 de ani de la nașterea artistei) și albume, hărți și atlase ale capitalei. Exponatele fac parte din colecțiile private ale mai multor colecționari români și, în special, din fondul privat al colecționarului Sorin Rădulescu. În cadrul expoziției, au avut loc și o prezentare a patrimoniului arhitectural bruxellez, făcută de reprezentanți ai Direcției de Monumente și Situri din cadrul Ministerului Bruxelles Region Capitale și o prezentare a patrimoniului arhitectural al Bucureștiului, proiecții de clipuri și de cărți poștale digitalizate pe aceeași temă. Sorin Rădulescu a participat și la Salonul Internațional de Cartofilie de la Bruxelles și a avut întâlniri profesionale cu colecționari din Bruxelles, Namur și Bruges. Expoziția a reprezentat posibilitatea inițierii unor parteneriate între asociațiile de colecționari din România și Belgia, diversificând tipul proiectelor promovate și deschizând porțile către noi actori privați în promovarea patrimoniului românesc, artelor vizuale și artiștilor români. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc și a fost realizat în colaborare cu Asociația EuropaNova colecționari din România, Direcția de Monumente și Situri din cadrul Ministerului Bruxelles Region Capitale.

11-15 iunie / Participarea poetului Daniel Bănuțescu la cea de-a XXXIV-a ediție a Festivalului Poetry International de la Rotterdam. În anul 2013, Institutul Cultural Român de la

Bruxelles a pus accent pe promovarea literaturii și, în special, a poeziei românești, prin susținerea prezenței românești în cadrul festivalurilor de la Anvers și de la Rotterdam. Proiectul s-a înscris în strategia de dinamizare a prezenței culturale românești în Olanda. În cadrul acestei ediții, 19 poeți, printre care și Daniel Bănuțescu, au luat parte la manifestările găzduite de Teatrul Municipal Rotterdam. Daniel Bănuțescu a susținut o lectură în cadrul festivalului Felix Poetry de la Anvers. Colaborarea cu Poetry International a reprezentat o premieră pentru institut și confirmă eforturile făcute în ultimii doi ani pentru promovarea liricii românești în spațiul neerlandofon. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Poetry International Rotterdam.

13-14 iunie / Participarea românească la Felix Poetry Festival din Anvers, în seria de manifestări „Anvers, oraș al cărții“. Proiectul a făcut parte din strategia de dinamizare a traducerilor în neerlandeză lansată de Institutul Cultural Român de la Bruxelles în 2011. Atât la Anvers, cât și la Rotterdam au fost organizate, în luna iunie, prestigioase festivaluri de poezie, la care institutul a asigurat prezența românească. În cadrul aceluiași proiect a fost lansat și numărul special dedicat literaturii române al revistei *Deus ex Machina*, realizat de Jan Willem Bos și Jan H. Mysjkin. În cuprinsul revistei se regăsesc texte de Mihail Sebastian, Max Blecher, Nichita Stănescu, Alexandru Ecovoiu, Adriana Bittel, Ion Mureșan, Cristian Teodorescu, Aurel Maria Baros, Mircea Cărtărescu, Doina Ioanid, Bogdan Suceavă, Marin Mălaicu-Hondrari, Florin Lăzărescu, Nicoleta Esinencu, Linda Maria Baros și Rita Chiriac. *Deus ex Machina* prezintă literatura nouă din Belgia și din străinătate, axându-se în special pe debutanți, tineri autori și traducători și oferă spațiu pentru eseuri a căror problematică este autentică și îndrăzneată, care pun în evidență evoluțiile principale într-o conviețuire globalizată. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Felix Poetry Festival Anvers și cu revista *Deus ex Machina*.

13-15 iunie / Participarea academicianului Marius Sala la Colocviul internațional „Poetică, mituri și credințe“. Colocviul a reprezentat un omagiu adus profesorului Mihai Nasta și a avut loc în mai multe spații, printre care sediul Ambasadei, Université Libre de Bruxelles, campus Solbosch. Colocviul a fost dublat de reuniunea lectorilor de limba română din Europa și a urmărit ca teme principale: mitul, avatarurile și deconstrucția lor; poetica generală; poetica și învățarea altor limbi; miturile și „latinitatea“ europeană. Din România au participat: acad. Solomon Marcus; acad. Marius Sala, vicepreședintele Academiei Române; prof.

Rodica Zafiu (Universitatea din București); prof. Oana Murăruș (Universitatea din București); prof. Liviu Papadima (Universitatea din București); prof. Petre Gheorghe Bârlea (Universitatea din Constanța); Emilia Parpala-Afana (Universitatea din Craiova); conf. univ. dr. Doina Butiurcă (Universitatea „Petru Maior” Târgu-Mureș); conf. univ. dr. Claudia Costin (Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava); lect. dr. Maria Savu-Cristescu (Universitatea „Valahia” Târgoviște). Participanți belgieni: acad. prof. Baudouin Decharneux (director al Institutului pentru Studierea Religiilor și a Laicității, Université Libre de Bruxelles, membru al Academiei); acad. prof. emerit Lambros Couloubartsis (Université Libre de Bruxelles, membru al Academiei); prof. emerit Mihai Nasta (Université Libre de Bruxelles); prof. Marianne Mesnil (Université Libre de Bruxelles); Pierre Swiggers (Katholieke Universiteit Leuven KUL). Participanți internaționali: José Zamora (Universidad Autónoma de Madrid); Makoto Sekimura (University of Hiroshima); Gisèle Vanesse (Università di Calabria); prof. emerit. dr. h.c. Lorenzo Renzi (Universitatea Padova). Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Université Libré de Bruxelles, Institutul Limbii Române, MEN și cu Ambasada României în Regatul Belgiei.

15 iunie / Lansarea traducerii în neerlandeză a poemelor în proză ale Doinei Ioanid, la sediul Fundației Perdu din Amsterdam. Fundația Literară Perdu, înființată în 1984 este specializată în explorarea noilor tendințe din poezie și proză, precum și în corespondențele dintre literatură și alte arte. Perdu a publicat o selecție din poemele în proză ale Doinei Ioanid, în traducerea lui Jan H. Mysjkin, traducătorul celor două volume (*Engel in het raam op het oosten* și *Voor prijs van mijn mond*) apărute cu sprijinul Institutului Cultural Român (prin programul TPS – Translation and Publishing Support Programme) la Poëziecentrum din Gent. Au participat Doina Ioanid, traducătorul Jan H. Mysjkin, traducătorul și scriitorul Jan Willem Bos, precum și criticul literar olandez Miriam Rasch. Pentru o mai bună promovare a traducerii volumului Doinei Ioanid, în data de 17 iunie, autoarea a acordat un interviu pentru postul de radio olandez VPRO (www.vpro.nl). Fundația Perdu a selectat-o pe Doina Ioanid în urma participării sale din 2011 la Festivalul de poezie de la Rotterdam și la recomandarea traducătorului Jan Mysjkin, un foarte bun cunoscător al vieții literare neerlandofone, poet și traducător de limbă română. Poemele Doinei Ioanid au fost traduse în franceză, neerlandeză, maghiară, turcă, slovenă și croată. În ultimii ani, grație colaborării cu poetul Jan H. Mysjkin, i-au apărut mai multe volume: în traducere neerlandeză volumele *Duduca de marțipan* la editura

Douane din Rotterdam și *Interval*, ediție bibliofilă în 30 de exemplare. Jan Willem Bos, cel de-al doilea traducător de literatură română în neerlandeză, de asemenea scriitor, a prezentat selecția sa de proză românească realizată pentru revista *Deus ex Machina*, precum și o panoramă a literaturii române contemporane. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Fundația Perdu.

18 iunie / Recital de poezie din lirica eminesciană și o expoziție de carte Mihai Eminescu, la sediul Asociației Europa Nova din Bruxelles. Proiectul a facut parte din seria „Programelor cadru pentru promovarea profilului identitar românesc” de evocare a unor personalități marcante ale culturii române. În cadrul evenimentului literar dedicat operei și personalității lui Mihai Eminescu au fost invitați actorul Ilie Gheorghe și poetul clujean Vasile Igna, prezent și la cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie de la Namur. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Asociația Europa Nova.

19-23 iunie / Participarea românească la cea de-a X-a ediție a Festivalului și târgului francofon de poezie de la Namur, desfășurat sub egida Casei Poeziei și Limbii Franceze. Festivalul de poezie francofon a reunit poeți din Franța, Québec, Camerun, Polonia, Croația, România, Ciad și Flandra. Fiecare autor și editor a dispus de un spațiu dedicat vânzării și prezentării operelor sale. La eveniment au fost invitați 15 poeți, printre care și doi români: Vasile Igna și Doina Ioanid, precum și traducătorul de literatură română în neerlandeză și franceză, la rândul său poet, Jan H. Mysjkin. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Maison de la poésie et de la langue française Wallonie-Bruxelles și cu Asociația Europa Nova din Bruxelles.

23 iunie / Participarea filmului *Rocker* la cea de-a XI-a ediție a Brussels Film Festival, la Centrul Cultural Flagey. Proiectul s-a înscris în Programul cadru privind poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural. Regizorul și scenaristul Marian Crișan a fost distins în 2008 cu Palme d'Or la Cannes pentru scurtmetrajul *Megatron* și în 2010 cu Premiul Special al juriului la Locarno pentru pelicula *Morgen*. Al doilea lungmetraj al lui Marian Crișan, *Rocker* (2013) explorează relația dramatică tată-fiu și a rulat în afara competiției oficiale.

IULIE

24 iulie – 31 august / Campanie de promovare a filmului românesc *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei, cu prilejul lansării filmului în cinematografele belgiene, la Cinemateca Regală din Bruxelles, sala Flagey. Parteneri: Casa de distribuție BrunBro Films, Centrul cultural Flagey, Cinemateca regală.

SEPTEMBRIE

9-22 septembrie / Proiectul EUNIC „Promovarea institutelor culturale naționale și a cursurilor de limbă la Bruxelles”. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Societatea de Transport în Comun din Bruxelles (STIB) și patru institute culturale naționale de la Bruxelles, sub egida EUNIC, și s-a concretizat printr-o campanie de promovare a institutelor și a cursurilor de limbă organizate de acestea în anul universitar 2013/2014. Banner-ul de promovare a fost afișat în mijloacele de transport în comun din centrul orașului. Parteneri: Goethe-Institut, Institutul Cervantes, Institutul Italian de Cultură și Institutul Cultural Turc „Yunus Emre”.

20 septembrie / Colocviul „Sursum Linguae”. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Institutul Cervantes, Institutul Italian de Cultură, Goethe-Institut, Alianța Franceză și Institutul Cultural turc „Yunus Emre” și a fost dedicat formării profesorilor de limbi străine ai institutelor culturale naționale reprezentate în capitala Belgiei. Evenimentul a constat într-un colocviu și o dezbatere dedicate promovării multilingvismului la nivel european.

24-29 septembrie / Participare românească la Festivalul Europa Nova, la Bruxelles. Organizator: Asociația Europa Nova, înființată la Bruxelles în anul 2012, care, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Bruxelles, a deschis prima librărie de carte est-europeană cu dominantă românească. Prima ediție a festivalului a fost dedicată limbii și spiritualității românești și s-a desfășurat sub patronajul Ambasadei României și a Republicii Moldova la Bruxelles. Programul a cuprins diferite evenimente literare, teatru, dans, conferințe și expoziții de artă fotografică și pictură. În data de 25 septembrie a avut loc o conferință având ca temă vocația europeană a Republicii Moldova și provocările cărora trebuie să le facă față, pornind de la lucrarea semnată de doi cercetători români, Nicolas Trifon și Matei Cazacu, *La République de Moldavie: un Etat en quete de*

nation (Republica Moldova: un stat în căutarea națiunii), apărută la editura pariziană Non Lieu, în 2010. Moderator: Robert Adam. Participanți la dezbatere: Nicolas Trifon și E.S. dl. Mihai Gribincea, Ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Belgiei, istoric și asiduu cercetător al rolului Republicii Moldova în spațiul românesc.

26 septembrie – 31 octombrie / Cea de-a treia ediție a TRANSPOESIE, proiect organizat în colaborare cu rețeaua EUNIC Bruxelles. În data de 26 septembrie, în cadrul UE, a fost sărbătorită Ziua Europeană a Limbilor, prilej cu care rețeaua EUNIC Bruxelles a organizat proiectul european de anvergură dedicat poeziei, TRANSPOESIE, ce a reunit anul acesta 25 de țări participante. Tema ediției din 2013 a fost „Poésie engagée”, în concordanță cu European Year of Citizenship. România a fost reprezentată de poetul Ion Mureșan, cu poemul *Speranța*, apărut în volumul *Alcool* din 2010, la editura Charmides. Poezia *Speranța* este tradusă în limba franceză de Luiza Palanciuc, iar traducerea în neerlandeză a fost asigurată de Jan Mysjkin. Expoziția a fost deschisă la Galerie Anspach. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru al Institutului Cultural Român pentru promovarea profilului identitar – „Ziua Europeană a Limbilor”. Parteneri: STIB – Compania de Transport public interurban din Bruxelles, Loteria Națională, municipalitatea orașului Bruxelles, Librăria Libris Agora și Passa Porta – Casa Internațională a Literaturilor din Bruxelles.

27 septembrie – 4 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Francofon de la Namur. Aflat la cea de-a XXVIII-a ediție, festivalul a inclus competiții pentru lungmetraje, scurtmetraje și pentru spot-uri. Filmul *Poziția copilului* a câștigat cele două mari premii: *Bayard d'or pentru cel mai bun film* și *Bayard d'or pentru cea mai bună actriță* (Luminița Gheorghiu). Bayard d'Or presupune și acordarea a 30 000 EUR din partea mai multor instituții pentru distribuirea filmului în Belgia și în țările francofone.

30 septembrie – 6 octombrie / Campania de diplomație publică pentru promovarea culturii și gimnasticii românești – „Gimnastica între artă și sport. Promovarea excelenței românești” – în cadrul Campionatelor mondiale de gimnastică de la Anvers. Institutul Cultural Român de la Bruxelles a organizat un stand propriu la Palatul Sporturilor, cu scopul de a promova cultura română. La stand a rulat spotul de prezentare a rețelei ICR și au avut loc întâlniri cu figuri de prim-plan ale gimnasticii românești. De asemenea, a fost expusă una dintre sculpturile artistului român Marian Sava, rezident în Belgia, lucrare intitulată sugestiv „Nadia”. Multipla campioană olimpică Nadia Comăneci a fost prezentă la standul Institutului Cultural Român de la Bruxelles, a făcut cunoștință cu sculptorul român stabilit în Belgia, a acordat autografe și s-a fotografiat cu admiratorii. Suporterii i-au mai putut întâlni și pe Octavian Bellu, Sandra Izbășa, Marius Urzică. Pe durata Campionatelor mondiale, a fost organizată și o expoziție cu fotografii ale campionilor gimnasticii românești, surprinse de fotoreporterii Tanya Schoenmaker, Nicole Citroen (Olanda) și Russell Neal (Marea Britanie). Au fost realizate tricouri galbene personalizate. Peste 120 de persoane au participat la concursul ICR al cărui premiu a fost un tricou semnat de Sandra Izbășa, Larisa

Nadia Comăneci și sculptorul Marian Sava la standul ICR de la Anvers © ICR Bruxelles

Iordache și Ștefania Stănilă. Parteneri: Federația Flamandă de Gimnastică, Ambasada României la Bruxelles, Federația Română de Gimnastică și asociațiile românești din Belgia (Miorița, Arthis, Rombel).

30 septembrie 2013 – 30 iunie 2014 / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, în anul universitar 2013-2014, în spațiile publice ale Reprezentanței Permanente a României la UE din apropierea instituțiilor europene. Cursurile se derulează pe durata a 60 de ore anual (30 de ședințe).

OCTOMBRIE

2-28 octombrie / „Săptămânile filmului românesc la Strasbourg”, a doua ediție, în colaborare cu Cinematograful Odyssée și Asociația Studenților Români din Strasbourg (ADERS). În cadrul evenimentului au fost proiectate filmele: *Undeva la Palilula*, r.: Silviu Purcărete, *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giugu, *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, *Aurora*, r.: Cristi Puiu, *Morgen*, r.: Marian Crișan, *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude, *Crulic – drumul spre dincolo*, r.: Anca Damian, *Polifist, adjectiv*, r.: Corneliu Porumboiu, *Struma și Evrei de vânzare*, r.: Radu Gabrea. Regizorul Radu Gabrea a fost prezent la deschiderea evenimentului. Parteneri: misiunile diplomatice ale României la Strasbourg.

5-12 octombrie / Turneul scriitorului Norman Manea în Benelux, la Centrul cultural academic „Spui 25” din Amsterdam (8 octombrie) și la Casa internațională a literaturii „Passa Porta” din Bruxelles (9 octombrie). La „Spui 25”, scriitorul Norman Manea a purtat un dialog cu criticul literar Margot Dijkgraaf, voce apreciată în lumea literară olandeză. La eveniment au participat profesorii Dorin Perie și Alex Drace-Francis de la Universitatea din Amsterdam. La seara literară organizată la Casa Internațională a Literaturii „Passa Porta”, moderator a fost scriitorul Johan de Boose, profesor la Universitatea din Gent și specialist în studii est-europene. Totodată, Norman Manea a fost invitat al forumului „Rethinking Europe” la Bruxelles, organizat de Le Nouvel Observateur (11-12 octombrie). Parteneri: Casa internațională a literaturii „Passa Porta” din Bruxelles; Centrul cultural academic „Spui 25” din Amsterdam; Ambasada României în Olanda, Reprezentanța Permanentă a României pe lângă UE; Le Nouvel Observateur, organizatorul forumului „Rethinking Europe”.

9-27 octombrie / Participarea filmelor românești la Festivalul de film CinEast – Luxemburg, ediția a V-a. Festivalul

CinEast aduce în fiecare an la Luxemburg cele mai bune producții cinematografice din Europa Centrală și de Est. În 2013, festivalul a avut participanți din 15 țări și a inclus 90 de proiecții (50 de filme). Proiecțiile au avut loc în centre culturale importante din Luxembourg (Cinematograful Utopia, Cinematecă etc.). Festivalul a inclus și numeroase alte manifestări culturale – concerte, expoziții, dezbateri sau evenimente gastronomice. Lungmetrajele românești propuse pentru competiția din 2013 au fost: *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, *Domestic*, r.: Adrian Sitaru, *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, *O lună în Thailanda*, r. Paul Negoescu, documentarul *8 martie*, r.: Alexandru Belc. Au mai fost proiectate scurtmetrajele *Șanțul*, r.: Adrian Silișteanu și *Betoniera*, r.: Liviu Săndulescu. Actrița Ilinca Goia a participat la sesiunea de Q&A care a avut loc după avanpremierea filmului *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer. La atelierul tinerilor producători a luat parte Anamaria Antoci.

10-11 octombrie / „Omagiu Mariei Tănase” – Oana Cătălina Chițu & Ensemble în concert la Muziekpubliek din Bruxelles și la Centrul cultural din Bruges. Interpreta Oana Cătălina Chițu a adus un omagiu Mariei Tănase la centenar (1913-1963), prin lansarea, la Bruxelles și Bruges, a albumului *Divine* apărut la casa de producție Asphalt Tango Production din Berlin (2013). Oana Cătălina Chițu a concertat alături de Veaceslav Anton, Valeriu Cașcaval, Dejan Jovanovic, Alexej Wagner, George Donchev, Dimitris Christides, Florian Trübsbach. Parteneri: Muziekpublik și Centrul Cultural Bruges; Festivalul de muzică Tilburg.

NOIEMBRIE

7-9 noiembrie / Trei reprezentații în premieră ale spectacolului *La femme comme champ de bataille* / *Femeia ca un câmp de luptă* de Matei Vișniec, organizate pe scena teatrului Espace Senghor, centrul cultural al comunei Etterbeek din Bruxelles. Spectacolul *La femme comme champ de bataille*, r.: Marie Hossenlopp, din a cărei distribuție fac parte actorii Marie Denys, Sophie Jaskulski și Florin Jubin, este o producție a companiei *La Loba*, realizată în parteneriat cu Théâtre de la Place Liège și centrul cultural Espace Senghor. Institutul Cultural Român de la Bruxelles a inițiat un parteneriat cu centrul cultural Espace Senghor care vizează promovarea teatrului și a cinematografului românesc.

24 noiembrie / Proiecția filmului *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu, în colaborare cu Centrul cultural Espace Senghor,

gazda evenimentului. Espace Senghor este unul dintre cele mai active centre culturale din capitala Belgiei. Prin filmul lui Cristian Mungiu a fost pusă în valoare cooperarea română-belgiană, *Les Films du Fleuve* fiind unul dintre coproducătorii filmului.

25-26 noiembrie / Conferința „Mircea Eliade și India anilor '30”, în colaborare cu Institutul Cultural Irlandez din Leuven, la amfiteatrul Leuven Institute for Ireland in Europe. Au participat prof. Sorin Alexandrescu și prof. Udaya Narayana Singh (India). Cei doi invitați au dialogat pe tema profilului scriitorului Mircea Eliade, pornind de la subiectul romanului *Maitreyi*, în contextul cultural specific Indiei anilor '30, și au adus în discuție relațiile culturale actuale dintre Europa și India. Moderatorul dezbaterii a fost prof. Patrick Pasture, directorul programului de master în Studii europene din cadrul Universității Catolice din Leuven (KUL). În data de 26 noiembrie, a avut loc o întâlnire de lucru a prof. Sorin Alexandrescu cu traducătorii de literatură română, în cadrul Clubului traducătorilor de literatură română din spațiul BENELUX, la sediul Institutului.

28 noiembrie / Concert susținut de Teodora Enache, acompaniată de doi instrumentiști din trupa Teodora Enache Group – Liviu Butoi (saxofon și fluier) și Ionuț Dorobanțu (chitară) – de Ziua Națională a României, la Raadhuis De Paauw din Wassenaar din Haga, eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos. Concertul a marcat și aniversarea centenarului Mariei Tănase (1913-1963) și a fost însoțit de lansarea albumului muzical *Rădăcini III*. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada României la Haga.

DECEMBRIE

1 decembrie / Concert de gală și recital „Constantin Silvestri”, susținut de soprana Olga Busuioc (Republica Moldova) și Ansamblul London Schubert Players, condus de pianista Anda Anastasescu. Evenimentele au avut loc la Conservatorul Regal din Bruxelles și au fost dedicate Zilei Naționale a României, spațiului cultural comun România – Republica Moldova și centenarului nașterii compozitorului și dirijorului român Constantin Silvestri. La două zile după summitul Parteneriatului Estic de Vilnius (28-29 noiembrie), Institutul Cultural de la Bruxelles a subliniat vocația europeană a Moldovei și continuitatea spațiului cultural românesc. În deschiderea concertului, președintele Institutului Cultural

Român s-a adresat audienței – înalți oficiali europeni, membri ai corpului diplomatic, personalități locale, pentru a sublinia încărcătura simbolică a momentului. Mesajul pe care organizatorii au dorit să îl transmită prin acest eveniment în capitala Europei a fost acela că integrarea Republicii Moldova în UE constituie o prioritate pentru România, iar apartenența Republicii Moldova la spațiul cultural european consolidează ireversibilul proces de integrare. Programul a cuprins lucrări de George Enescu, Constantin Silvestri, Adina Dumitrescu (piesă compusă pentru centenarul Silvestri) și Franz Schubert. Evenimentul a fost organizat în cooperare cu Ambasada Republicii Moldova în Belgia și Delegația Permanentă a României la NATO.

1-3 decembrie / Dialog al scriitorului român Varujan Vosganian cu Anita Bernacchia, traducător italian de limba română, la sediul Institutului Italian de Cultură din Bruxelles. Proiectul s-a înscris în linia de cooperare instituțională pentru susținerea și promovarea scriitorilor români în spațiul literar belgian, promovarea traducerilor literare și fidelizarea

traducătorilor din spațiul Benelux. Anita Bernacchia a făcut numeroase traduceri din autori români contemporani: Nina Cassian, Cecilia Ștefănescu, Vasile Ernu, Varujan Vosganian, Dan Lungu, fiind autoarea traducerii în italiană a romanului *Cartea Șoaptelor* (*Il libro dei sussuri*), apărut la editura Keller, în septembrie 2011.

9-10 decembrie / Proiecția filmului *Reconstituirea*, r.: Lucian Pintilie, la cinematograful de artă Zed din Leuven în cadrul festivalului „40 de ani de CLL” care a marcat aniversarea a 40 de ani de la înființarea Centrului pentru Limbi Moderne al Universității Catolice din Leuven. Au fost proiectate 18 filme clasice, câte unul în fiecare limbă predată, în perioada 16 octombrie 2013 – 1 aprilie 2014. Organizatori: Cinema Zed, Centrul pentru Limbi Moderne (Centre for Living Languages – CLL). Parteneri: Cinema Zed, Centre for Living Languages, The Finnish Film Foundation, Portuguese Cinemateca, Swedish Film Institute, Danish Film Institute și Centrul Național al Cinematografiei din România.

Soprana Olga Busuioc și Ansamblul London Schubert Players
la Conservatorul Regal din Bruxelles © ICR Bruxelles

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA BUDAPESTA
ȘI FILIALA DE LA SEGHEDIN**

IANUARIE

11-13 ianuarie / „Bursa de jazz“ la Palatul Artelor din Budapesta. România a fost reprezentată de două grupuri: Mihai Iordache Quartet (Mihai Iordache – saxofon, Dan Alex Mitrofan – chitară, Uțu Pascu – chitară bas, Tavi Scurtu – tobe) și Sebastian Spanache Trio (Sebastian Spanache – pian, Csaba Sánta – contrabas, Radu Pieloiu – tobe). Ediția a fost dedicată creației și interpretării de jazz din Balcani și a avut ca invitați muzicieni din Croația, România, Serbia și Slovenia.

18 ianuarie / Expoziția „Capitale ale Uniunii Europene“, care a inclus fotografii ale artiștilor Clubului „Nufărul“, în cadrul celei de-a VII-a ediții a Salonului internațional al artiștilor fotografi români și maghiari de pretutindeni. A fost prezentată o selecție de 43 de fotografii realizate de artiști fotografi români și maghiari care trăiesc în România, Ungaria, Slovacia și Australia, participanți la concursul lansat în 2012 de Clubul Fotografic „Nufărul“, coorganizatorul evenimentului de la Budapesta, alături de Asociația „Euro Foto Art“ din Oradea și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor. La vernisaj a susținut o prelegere curatorul expoziției, Ștefan Tóth, președintele Asociației „Euro Foto Art“ din Oradea.

FEBRUARIE

14 februarie / Lansarea traducerii în limba română a volumului *Vieți mărunte* de Sándor Zsigmond Papp, în cadrul „Serilor de literatură“, la sediul Institutului. Evenimentul a fost însoțit de o masă rotundă la care au participat, alături

Cvartetul Mihai Iordache la Bursa talentelor de jazz de la Palatul Artelor din Budapesta © Csaba Bartha/ICR Budapesta

de autor, editorul cărții în limba maghiară, Bence Sárközy, reprezentanți ai mediului academic, jurnaliști și studenți. Sándor Zsigmond Papp s-a născut la Rădăuți, este jurnalist și coordonator al departamentului cultural al cotidianului *Népszabadság* de la Budapesta. Volumul *Vieți mărunte* a fost publicat în 2011, în Ungaria, de Editura Libri. Traducerea în limba română a fost realizată de Marius Tabacu și publicată în 2012 de Editura Polirom.

20 februarie / „Film Klub”: proiecția documentarului *Wild Carpathia*, realizat de Travel Channel, în anul 2011, care prezintă zone pitorești și obiceiuri din Transilvania. În plus, documentarul surprinde prezența în Ardeal a Alteței Sale Regale Prințul Charles de Wales, reprezentant al Casei Regale a Regatului Unit al Marii Britanii.

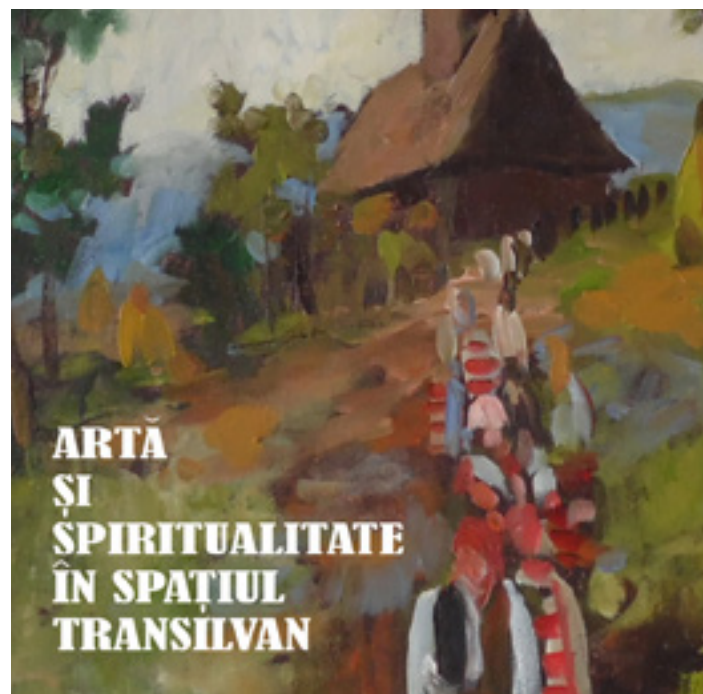
MARTIE

3 martie / Proiecția filmului *O lună în Thailanda*, r.: Paul Negoescu, în sala Csontos a Cinematografului de artă Urânia. Proiecția, în premieră în Ungaria, a avut loc în cadrul „Zilelor filmului francofon” ce s-au desfășurat în perioada 1-9 martie la Budapesta. Partener: Institutul Francez din capitala maghiară.

14 martie / „Seară Vișniec” organizată la sediul Institutului. Evenimentul a debutat cu o masă rotundă în cadrul căreia a fost prezentată întreaga activitate a scriitorului Matei Vișniec, precum și legăturile acestuia cu lumea teatrului din Ungaria. De asemenea, au fost aduse în discuție și cele mai recente volume ale autorului în limba română: *Cabaretul cuvintelor*, *Exerciții de muzicalitate pură pentru actorii debutanți*, Editura Cartea Românească, 2012 și *Scrisori de dragoste către o prințesă chineză*, Editura Humanitas, 2012. Seara s-a încheiat cu o lectură a autorului, urmată de un monolog, în limba română, în interpretarea actorului Florin Ionescu. Acest eveniment a fost precedat, în data de 13 martie, de lansarea oficială a volumului *A kommunismus története elmebetegeknek (Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal)* de Matei Vișniec, apărut în 2012, cu sprijinul Institutului Cultural Român, la Editura L'Harmattan din Ungaria. Participanți: Matei Vișniec, Anna Scarlat, Ildikó Frank, Florin Ionescu. La discuție au fost invitați poeți, traducători și dramaturgi maghiari care au mai colaborat cu Matei Vișniec de-a lungul anilor.

19 martie / Spectacolul *Caviar, vodka și bye-bye* de George Astaloș, r.: Dan Puican, la Teatrul Katona din Budapesta. Spectacolul, aflat în repertoriul Teatrului Național Radiofonic, a primit Premiul pentru cel mai bun spectacol radiofonic al anului, la cea de-a IX-a ediție a Premiilor UNITER și se adresează diasporei românești, avându-i în distribuție pe Tamara Buciuceanu-Botez, Stela Popescu, Alexandru Arșinel și Eugen Cristea.

21 martie / Seară muzicală cu Oana Lianu și expoziție de carte franceză veche și carte bibliofilă românească publicată în limba franceză, la sediul Filialei Seghedin, în cadrul Sărbătorii Francofoniei. Parteneri: Consulatul General al României la Seghedin, Consiliul Județean Bihor, Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” din Oradea, Centrul Județean pentru Valorificarea și Promovarea Culturii Tradiționale din Bihor, Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu din Bihor. Oana Lianu este conferențiar universitar, doctor în muzică și șeful Catedrei de Pedagogie muzicală a Facultății de Muzică a Universității din Oradea. În program: șansonete, fragmente din opera *Carmen* de Bizet și cântece populare românești. Evenimentul a fost adresat atât vorbitorilor de limbă română din Seghedin, cât și publicului maghiar.

28 martie – 29 mai / Expoziția „Artă și spiritualitate în spațiul transilvan” la sediul ICR Budapesta (28 martie – 28 aprilie) și la Filiala Seghedin (29 aprilie – 29 mai). Expoziția a cuprins 50 de lucrări ale unor artiști plastici contemporani din Brașov, Baia Mare, Satu Mare, Constanța și Republica Moldova, selectate de curatorul expoziției Ovidiu Cărpuşor, director general al Galeriei de Artă „Transilvania” din Brașov. La vernisajul de la Budapesta au fost prezenți Ovidiu Cărpuşor, János Miklós, Ágnes Domokos și artista Ștefania Nistoreanu.

APRILIE

2 aprilie – 17 mai / „80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu”. Cu această ocazie, a fost vernisată o expoziție fotodocumentară oferită de Muzeul Național al Literaturii Române și a avut loc o masă rotundă de evocare a personalității lui Nichita Stănescu, la care au participat Marius Miheț, lector universitar la Universitatea din Oradea, redactor asociat al revistei *Familia* și colaborator al revistei *România literară* și Florin Cioban, lector la Catedra de Limba Română a Universității ELTE din Budapesta. Moderator: Gabriela Matei, director al Institutului Cultural Român de la Budapesta, a vorbit despre manifestările omagiale dedicate lui Nichita Stănescu de Muzeul Literaturii Române, Academia Română și Institutul Cultural Român. Institutul Cultural Român de la Budapesta a integrat în expoziția „80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu” trei lucrări de grafică donate Institutului de graficianul Mircea Dumitrescu. Punctul de atracție al serii l-a constituit prezentarea unui poem manuscris inedit Nichita Stănescu, dedicat poetului Géza Páskándi în jurul anului 1966, la București, oferit prin amabilitatea scriitoarei Anna P. Sebök. Seara s-a încheiat

cu audiția poemului *Salut, murim!*, în lectura autorului. La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai Ambasadei României la Budapesta, ai comunității românești, iubitori de literatură. Expoziția omagială „80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu” s-a aflat pe simezele Institutului Cultural Român de la Budapesta în perioada 2 aprilie – 17 mai 2013.

4 aprilie / *Apropo, ați chemat pompierii?* – one-man show cu actorul Zoltán Lovas la sediul Filialei Seghedin a Institutului Cultural Român de la Budapesta. *Apropo, ați chemat pompierii?* de Aldo Nicolaj, în regia Liane Didilescu, este unul dintre cele mai longevive și îndrăgite spectacole ale Teatrului din Arad.

5 aprilie – 13 iunie / Cursurile de limba română (nivelul A1.1.) organizate la sediul Institutului. Modulul a constatat din 32 de ore de curs, derulate pe parcursul a opt săptămâni. La final, cursanții au primit câte o diplomă de absolvire. Jenő Farkas, profesor universitar la Catedra de Română a Universității Eötvös Loránd (ELTE) din Budapesta și bun cunoscător al culturii și civilizației românești a utilizat pentru acest curs *Manualul de limbă română ca limbă străină* (Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vâlcu, Editura Casa Cărții de Știință, 2012).

17 aprilie / Prima ediție a evenimentului cultural „Transarte”, la sediul Institutului. Muzica grupului 3 Circles (Adalbert Cserkés – chitară, Petra Acker – voce, Áron Ferencz – cajon) a fost completată cu interludii de poezie în lectura poetului Ioan Es. Pop, traducerea în maghiară fiind proiectată simultan pe un ecran. Evenimentul a constituit un preambul la cea de-a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Carte de la Budapesta, desfășurat la Complexul Millenaris, unde Ioan Es. Pop și-a prezentat oficial volumul tradus în limba maghiară.

20 aprilie / Participarea poetului Ioan Es. Pop la Târgul Internațional de Carte (Book Festival) din capitala Ungariei. a fost lansat, cu această ocazie, la Standul României, volumul de poezie *Nem mertem kiáltani soha* (*N-am avut curajul unui strigăt niciodată*), tradus în limba maghiară de Attila F. Balázs și publicat la Editura AB-ART din Slovacia, în 2012 cu sprijinul Centrului Național al Cărții, prin programul TPS. La lansarea de carte au participat E.S. domnul Victor Micula, ambasadorul României la Budapesta, scriitorul Horia Gârbea, vicepreședinte al Institutului Cultural Român și Gabriela Matei, directorul al Institutului Cultural Român de la Budapesta, reprezentanți ai Ministerul Culturii din România, ai

mediului academic și ai presei de limbă română din Ungaria. Standul României la cea de-a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Carte de la Budapesta a fost vizitat de un public numeros, interesat de cartea în limba română, precum și de reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, între care E.S. domnul Ilan Mor, ambasadorul Statului Israel la Budapesta; Francois Laquieze, directorul Institutului Francez la Budapesta, Rosa Sanchez, directorul Institutului Cervantes din Budapesta. Din partea oficialilor ungari a fost prezent domnul László Sándor-Tibor, consilier în cadrul Secretariatului de Stat pentru Cultură din Ministerul Resurselor Umane din Ungaria. Partenerul evenimentului a fost Ministerul Culturii din România, organizatorul oficial al standului național, care a avut ca invitați scriitori, traducători și editori, între care îi amintim pe Horia Gârbea, George Volceanov și Ioan Cristescu. În cadrul festivalului, scriitorul Horia Gârbea a prezentat cele mai recente volume de poezie ale sale: *Pantera sus, pe clavecin* și *Trecutul e o sărbătoare*, ambele apărute la Editura Tracus Arte în 2011, respectiv 2012. De asemenea, autorul a prezentat și o ediție revăzută a volumului său *Rață cu portocale*, în limba maghiară, publicată la Editura Tracus Arte, în 2013.

26 aprilie / Conferința „Strategii identitare și culturale în istoria Catedrei de Filologie Română din Budapesta”, cu ocazia aniversării a 150 de ani de existență a Catedrei de Filologie Română de la Universitatea Eötvös Loránd (ELTE) din Budapesta, în sala de conferințe a Universității ELTE și la sediul Institutului. Conferința s-a desfășurat în două paneluri, primul găzduit de Universitatea ELTE și cel de-al doilea de Institutul Cultural Român de la Budapesta. Printre invitații din România s-au numărat: prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, Președintele Părții Române în Comisia Mixtă de Istorie Româno-Ungară; prof. dr. Ioan Bolovan, Prorector al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; dr. Remus Câmpeanu, Academia Română, Institutul de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca; prof. dr. Sorin Șipoș, Prorectorul Universității din Oradea, Corina Chertes, directorul Institutului Limbii Române din București iar din Ungaria: Botond Zákonyi, directorul Institutul Ungar pentru Relații Internaționale; dr. Zoltán Szász, Institutul de Istorie al Academiei Ungare, Președintele Părții ungare în Comisia Mixtă de Istorie Româno-Ungară; dr. Gheorghe Petrușan, fost șef al Catedrei de Limbă și Literatură Română de la Universitatea din Seghedin, precum și profesori ai Universității ELTE: dr. Barna Mezey, rectorul Universității ELTE; dr. Tamás Dezső, decanul Facultății de Litere a Universității ELTE; conf. dr. Levente Nagy, prof. dr. Ambrus Miskolczy, conf. univ. dr.

Katalin Kесе, dr. László Lajtai, lect. univ. dr. Florin Cioban, lect. dr. Tibor Hergyán, reprezentanți ai Catedrei de Filologie Română de la Universitatea ELTE. Evenimentul s-a adresat studenților din Budapesta dar și publicului larg, deopotrivă român și maghiar.

MAI

11 mai / Eveniment dedicat Zilei Europei la Budapesta: participarea interpretei de jazz Luiza Zan la concertul „EU Jazz Express”, organizat în Piața Erzsébet, alături de muzicieni din România, Ungaria, Regatul Unit al Marii Britanii, Cehia, Austria, Danemarca și Israel. Au fost prezenți reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta: E.S. Victor Micula, ambasadorul României la Budapesta; Tamás Szűcs, șeful Reprezentanței Comisiei Europene la Budapesta; Hanne Tornoe, directorul Institutului Danez din Kecskemet; Michal Cerny, directorul Centrului Ceh din Budapesta și Vered Glickmann, directorul Institutului Cultural Israelian la Budapesta, Balázs Bágyi, președintele Federației Maghiare de Jazz și Robert Maloschik, redactor-șef al publicației online *JazzMa.hu*. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Punctul de Informare al Comisiei Europene la Budapesta (Europa Pont). Institutul Cultural Român de la Budapesta a asigurat coordonarea Grupului de lucru EUNIC pentru organizarea evenimentului de jazz dedicat Zilei Europei la Budapesta.

17 mai – 17 septembrie / Expoziția „Lumea, un loc minunat”, organizată la sediul institutului, cu lucrări aparținând artiștilor Marcel Lupșe, Mariana Moldovan și George Mircea, membri ai Uniunii Artiștilor Plastici din Bistrița. Curator: Oliv Mircea, critic de artă și președintele UAP Bistrița. În cadrul

vernisaajului a fost subliniată importanța școlii românești de pictură contemporană și dorința de a familiariza publicul din Budapesta cu creațiile unor artiști plastici din România. Expoziția a fost vizitată de Răzvan Theodorescu, profesor universitar, membru al Academiei Române, Secretar general al Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene, președintele Secției de Arte, Arhitectură și Audiovizual a Academiei Române. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu UAP Bistrița.

IUNIE

6-9 iunie / Turneul concertistic „Bijuterii muzicale” în Ungaria, cu Ilinca Dumitrescu (pian) și Vasile Macovei (fagot). Institutul Cultural Român de la Budapesta a inaugurat programul „Bijuterii muzicale” prin trei recitaluri susținute de Ilinca Dumitrescu și Vasile Macovei, două nume de referință ale muzicii clasice din România. Recitalurile au avut loc în săli prestigioase din importante centre culturale din Ungaria: Palatul Regal din Gödöllő, Sala de marmură a Radiodifuziunii Ungare din Budapesta, și Filarmonica din Seghedin. Au fost interpretate piese semnate de Domenico Scarlatti, Antonio Vivaldi și din repertoriul compozitorilor români: Mihail Jora, Zoltan Aladar, Ion Dumitrescu și Paul Constantinescu. Concertul de la Budapesta a fost difuzat pe canalul muzical al Radiodifuziunii Ungare.

17 iunie / Recitalul de poezie „La steaua care-a răsărit”, în interpretarea actorului Emil Boroghină, la sediul Institutului. Emil Boroghină este actor, regizor, societar de onoare al Teatrului Național „Marin Sorescu” Craiova, director fondator al Festivalului Internațional „Shakespeare” din România, președintele Fundației „Shakespeare”, vicepreședintele Rețelei Europene a Festivalurilor „Shakespeare”, membru al Senatului Uniunii Teatrale din România. Din programul evenimentului au făcut parte și o expoziție de carte și ceremonia de înmânare a diplomelor absolvenților cursului de limba română nivelul A1. Proiectul a contribuit la întărirea platformei identității culturale a minorității etnice românești din Ungaria, la consolidarea cooperării cu comunitatea românească, dar și la creșterea interesului publicului vorbitor de limba română pentru evenimentele organizate de institut.

IULIE

3 iulie / „Film Klub”: proiecția filmului *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, r.: Adrian Sitaru, la sediul Institutului.

AUGUST

7 august / „Film Klub”: proiecția filmului *Mănuși roșii*, r.: Radu Gabrea, la sediul Institutului.

21 august / Concert de muzică clasică și contemporană susținut de Horia Dumitrache și Ansamblul „Qaartsiluni”, la sediul Institutului. În perioada 19-22 august, la sediul Institutului s-au desfășurat repetițiile ansamblului, alături de clarinetistul Horia Dumitrache, în vederea participării la Festivalul „Arcus temporum” din Pannonhalma, Ungaria. Repetițiile s-au finalizat în data de 21 august cu un recital care a inclus lucrări de Robert Schumann, Sergei Newski, Johann Sebastian Bach, Klaus Lang, Maksym Kolomiiets și Jeppe Just Christensen.

SEPTEMBRIE

2 septembrie / „Ziua Limbii Române” aniversată la Micherechi prin spectacolul interactiv pentru copii *Magia cuvântului*. Evenimentul a fost conceput pe grupe de vârstă (clasele I-IV și clasele V-VII). Peste 120 de elevi s-au bucurat de poveștile interpretate de actrița Giorgia Popan, de la Teatrul Clasic din Arad. Dovedind abilități pedagogice deosebite, actrița a reușit să-i atragă pe școlari cu interpretarea modernă a poveștilor tradiționale românești, punctând în același timp aspectele morale abordate în povești. Promovarea limbii și literaturii române în Ungaria constituie o preocupare permanentă a Institutului Cultural Român de la Budapesta.

4 septembrie / „Film Klub”: proiecția filmului *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei, la sediul Institutului. Au participat peste 75 de cinefili, studenți, tineri, jurnaliști, reprezentanți ai comunității românești, reprezentanți ai Ambasadei României la Budapesta.

8 septembrie / Concertul de jazz al grupului Sebastian Spanache Trio în cadrul festivalului „Újbuda Jazzfestival”, pe terasa clubului „VaporA38”. Cu această ocazie, muzicienii români Sebastian Spanache – pian, Csaba Sánta – contrabas, Radu Pielciu – tobe au lansat și noul album intitulat „Humanized”. Grupul este cunoscut publicului din capitala ungară după ce, în luna ianuarie 2013, a fost prezent la „Bursa talentelor de jazz” / „Jazz Showcase” de la „Palatul Artelor” din Budapesta.

19 septembrie / Cea de-a doua ediție a evenimentului cultural „TransArte”, la sediul Institutului. Au participat saxofonistul și

Ziua Limbii Române sărbătorită la Micherechi – Georgiana Elena Popan
în spectacolul Magia Cuvântului © Bartha Csaba/ICR Budapesta

clarinetistul Nicolas Simion și poetul Ion Mureșan. Pe parcursul serii, Ion Mureșan a interpretat, în limba română, poemele: *Bătaia*, *Poem (către Nichita Stănescu)*, *Poemul alcoolicilor*, *Pahar*, *Acoperișul*, *Între draperiile existenței*, *Orfeu și Lanțurile peste ferestre*, care au fost proiectate simultan în traducere maghiară. Un moment inedit al evenimentului l-a constituit piesa de final, *Joc de nuntă din Banat*, în interpretarea lui Nicolas Simion.

24 septembrie – 22 noiembrie / Cursuri de limbă română, nivel A1.2., la sediul Institutului. Cei 14 cursanți, vorbitori nativi de limbă maghiară, provenind din Ungaria, Slovacia și Germania, și-au exprimat la încheierea primului curs (aprilie-iunie) intenția continuării studiilor de limbă română. Noul modul a cuprins 32 de ore de curs, pe parcursul a 9 săptămâni. Metoda de lucru a avut la bază materialul propus de Institutul Cultural Român de la București, *Manual de limba română ca limbă străină (A1-A2)* de Elena Platon, Ioana Sonea și Dinu Vilcu, apărut la Casa Cărții de Știință, în 2012. La finalul modulului, fiecare cursant a primit câte o diplomă de absolvire.

26 septembrie / „European Languages Cocktail Bar” – eveniment organizat de Clusterul EUNIC Ungaria pentru a marca „Ziua Europeană a Limbilor” și pentru a promova diversitatea lingvistică europeană, pe terasa clubului „Vapor A38”. Evenimentul a cuprins: activități de inițiere în limba română, jocuri lingvistice și dialoguri cu vorbitori nativi, la standul Institutului Cultural Român de la Budapesta deschis pe puntea vaporului. Cu această ocazie a fost înmănat „Premiul European al Limbilor”, destinat profesorilor din Ungaria care au dovedit inventivitate și creativitate în predarea limbilor străine. Campania online a mobilizat peste 5 000 de tineri. Standul institutului a fost vizitat de peste 100 de persoane. Evenimentul s-a încheiat cu un concert susținut de grupul „Budapest Bar”.

27-29 septembrie / Turneul Centrului Cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” din București, cu spectacolul *Familia Tót* de István Örkény, în direcția de scenă a lui Victor Ioan Frunză. Traducerea în limba română a textului, decorul și costumele au fost realizate de Adriana Grand. În distribuție: George Costin, Adrian Nicolae, Sorin Miron, Nicoleta Hâncu, Alexandru Ion. Primul spectacol a avut loc în data de 27

septembrie, la sala Studio a „Teatrului din Cetate” din Gyula, iar cel de-al doilea la 29 septembrie, pe scena Teatrului „Katona József” din Budapesta, în fața unui public numeros (peste 300 persoane). Organizarea turneului s-a înscris între preocupările Institutului Cultural Român de la Budapesta legate de prezentarea valorilor culturale românești în Ungaria, a școlii de teatru românesc și a avut în vedere, de asemenea, omagierea unui scriitor respectat în Ungaria, István Örkény, de la nașterea căruia s-au împlinit 100 de ani în 2012.

30 septembrie – 31 octombrie / Expoziția retrospectivă „Ștefan Oroian – 45 ani de activitate artistică”, la sediul Filialei Seghedin a Institutului Cultural Român de la Budapesta. Expoziția a cuprins tablouri și lucrări de plastică mică, unele realizate de artist special pentru acest eveniment. Expoziția a fost vernisată de criticul și istoricul de artă Pál Szuromi. Ștefan Oroian, artist plastic român originar din Gyula (Ungaria) a fost decorat de Guvernul României cu „Ordinul Cultural în grad de cavalier” – categoria „Arte plastice” și cu „Crucea de Merit” a Republicii Ungare de către Guvernul Ungariei. Artistul a avut expoziții la București, Brașov, Cluj-Napoca, Oradea, Sibiu, Zürich, Paris, Hanovra și Veneția.

OCTOMBRIE

4 octombrie – 4 decembrie / „Școala de Arte” – proiect dedicat copiilor, la sediul Institutului. În cadrul evenimentului, aflat la prima ediție, s-au desfășurat un curs de pictură și unul de muzică, ambele dedicate copiilor cu vârste cuprinse între 4 și 14 ani. Cursul de pictură a fost susținut de pictorița Ica Mária Zilahi, artist plastic originar din România. Mădălina Lupu (maica Nicodima) de la Centrul Cultural și Pastoral-Misionar „Sfântul Vasile cel Mare” din Budapesta a predat cursanților elemente de teorie muzicală și noțiuni de ritm, ulterior cunoștințele teoretice găsindu-și corespondent în lucrul practic prin intermediul cântecelor și poeziilor învățate. Prin diversitatea activităților, proiectul a urmărit apropierea copiilor de arta plastică și de lumea muzicii.

8 octombrie – 2 decembrie / Expoziția „Arhitecți români creatori de patrimoniu cultural” – eveniment dedicat arhitecturii, organizat în parteneriat cu revista Octogon, în cadrul „Lunii Arhitecturii” în Ungaria. Cu aceasta ocazie a avut loc și o masă rotundă pe tema „Identitate și arhitectură”, la care au fost invitați importanți arhitecți din România. Expoziția, realizată de Uniunea Arhitecților din România, a

făcut parte din proiectele strategice ale Institutului Cultural Român din anul 2013 și a fost vernisată de prof. dr. arh. Cristina Olga Gociman, comisarul Bienalei Naționale de Arhitectură București și dr. arh. Viorica Curea, președintele Uniunii Arhitecților din România. Moderată de dr. Augustin Ioan de la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, dezbaterile pe tema identității în arhitectură a prilejuit dialogul dintre invitații români și personalități de marcă din Ungaria precum dr. Zorán Vukoszávlyev, reprezentantul „Camerei Arhitecților” din Ungaria, profesor universitar la Universitatea Politehnică din Budapesta, catedra de Istoria Arhitecturii și a Patrimoniului Național, prof. János Krähling, șeful catedrei de Istoria Arhitecturii și a Patrimoniului Național de la Facultatea de Arhitectură a Universității de Științe și Economie din Budapesta și dr. Péter Sugár, arhitect laureat cu premiul „Ybl”, membru al Academiei de Arte „Széchenyi”. Au fost prezentate realizările școlii românești de arhitectură și s-a urmărit dinamizarea schimbului de experiență între specialiștii din România și Ungaria.

15-19 octombrie / Cea de-a VIII-a ediție a „Săptămânii filmului românesc la Budapesta”. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Cinematograful „Urania”, Ministerul Resurselor Umane – Secretariatul de Stat pentru Cultură din Budapesta și Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică din Budapesta. Evenimentul a debutat cu o conferință de presă la care a participat actorul Bogdan Dumitrache, interpret al rolului principal din filmul *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, difuzat în deschiderea festivalului. În cadrul evenimentului au mai fost proiectate filmele: *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu, *Domestic*, r.: Adrian Sitaru, *Rocker*, r.: Marian Crișan și filmul documentar *Într-o furtună*. *Insula*, r.: Laurențiu Damian.

Săptămâna Filmului Românesc la Budapesta
© Bartha Csaba/ICR Budapesta

30 octombrie – 7 decembrie / Expoziția „urban-suburban/ Teodor Graur și Imre Bukta” la Galeria „Viltin” din Budapesta. Expoziția-eveniment a Institutului Cultural Român de la Budapesta s-a bucurat de interesul a peste 700 de vizitatori și a evidențiat, prin intermediul operelor de artă prezentate, două stiluri de viață din spațiul Europei de Est, din două țări care împărtășesc un trecut comun, creațiile selectate punând în discuție momente de referință ale anilor '80 sau '90, dar și anumite concepții, idei și utopii moderniste, avangardiste, comuniste și consumiste prin care au trecut cele două țări. Curatorii expoziției au fost Tibor Iski Kocsis din Ungaria și Erwin Kessler din România.

NOIEMBRIE

2 noiembrie – 27 decembrie / Proiectul „Aradul, cetatea Marii Uniri”, organizat în colaborare cu Senatul Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, la sediul Filialei Seghedin a Institutului Cultural Român de la Budapesta. Evenimentul a inclus o expoziție fotodocumentară, o lansare de carte și un film documentar, seria manifestărilor fiind dedicată personalității lui Vasile Goldiș, unul dintre cei mai importanți promotori ai Marii Uniri de la 1 decembrie 1918. Prof. univ. dr. Marius Grec, decanul Facultății de Științe Umaniste Creștine din cadrul Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a susținut o prelegere având ca temă personalitatea lui Vasile Goldiș. Cu aceeași ocazie, au fost prezentate publicului trei volume dedicate celui care a redactat actele de bază ale acțiunii de pregătire și de înfăptuire a Marii Uniri: *Vasile Goldiș 150 de ani de la naștere (1862-1934)*, autori Marius Grec, Marțian Iovan și Stelean Boia (Editura Academiei Române, București, 2012), *Vasile Goldiș și Marea Unire*, autori Virgiliu Jireghie și Marius Grec (Editura Meridiane, București, 2012), *Vasile Goldiș părintele patriei*, autor Eugen Gagea (Editura „V. Goldiș” University Press, Arad, 2012). Lector univ. dr. Virgiliu Jireghie, șeful Departamentului „Mass-Media” din cadrul aceleiași universități a prezentat filmul *Aradul, cetatea Marii Uniri* (15 min.), un documentar de autor realizat în 2013 în studioul de producție „Goldiș TV”. Expoziția fotodocumentară „Aradul cetatea Marii Uniri”, de la sediul Filialei Seghedin a Institutului Cultural Român de la Budapesta a fost deschisă publicului în perioada 2 noiembrie – 27 decembrie 2013.

5 noiembrie / Spectacolul *Întâmplări din viața lui I.L. Caragiale*, pe scena Muzeului Comerțului și Industriei Turistice din Ungaria. Scenariul, regia și interpretarea: Niculae Urs.

Textele prezentate, puțin cunoscute, au fost adaptate de Niculae Urs după corespondența și însemnările lui Caragiale, și descriu relația autorului cu contemporanii săi: Mihai Eminescu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Paul Zarifopol, Constantin Dobrogeanu Gherea, Ion Creangă, Garabet Ibrăileanu sau Tudor Arghezi. Evenimentul teatral a fost dedicat, cu precădere, publicului vorbitor de limbă română din Ungaria.

12 noiembrie / Recitalul „George Enescu și generația sa”, susținut de Bianca-Luigia Manoleanu (voce) și Remus Manoleanu (pian), la sediul Institutului. Recitalul a evidențiat perspectivele creatoare ale generației de compozitori contemporani cu George Enescu: Béla Bartók, Igor Stravinski, Maurice Ravel, Anton Webern, Paul Hindemith, Alban Berg și Serghei Prokofiev.

27 noiembrie / Celebrarea Zilei Naționale a României, prin organizarea concertului de jazz „Rădăcini”, la Hotelul „Gellért”. Alături de doi importanți muzicieni de jazz din România – Liviu Butoi (flaut și saxofon) și Ionuț Dorobanțu (chitară) – vocea gravă a Teodorei Enache a dat viață, cu o intensitate specifică, unor piese tradiționale din repertoriul Mariei Tănase și unor lucrări de Béla Bartók. Concertul a fost urmat de o recepție oferită de Ambasada României, la care au luat parte oficialități ungare, reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, reprezentanți ai mediului academic și cultural și ai comunității românești din Ungaria.

DECEMBRIE

4-30 decembrie / „Icoana din fereastră”, expoziție de icoane ortodoxe la sediul Institutului, cu participarea artiștilor Marcel Naste și Klára Balázs, reprezentanți ai Grupului de Artă Religioasă „Deisis” din Târgu-Mureș. Plecând de la sugestiile de simbolistică teologică, „Icoana – fereastră între cer și pământ”, Grupul de Artă Religioasă „Deisis” a valorificat ferestrele caselor, pentru a configura icoane în compoziții tematice coerente. Marcel Naste (fondatorul grupului) a venit cu notele sale personale, atât în încercările de interpretare a formelor iconografice bizantine, cât și în ciclul de „Prapuri” – o valorificare inspirată a semnului crucii, ca purtător de biruință. Klára Balázs s-a remarcat în pictura de icoane pe sticlă prin acuratețe cromatică și inventivitate compozițională pe spații mari, păstrând totodată

Expoziția „Icoana din Fereastră” – Gabriela Matei, Nicolae Băciuț, Klara Balazs, Marcel Naste, Zsuzsa Veress © ICR Budapesta

rafinamentul în detalii. Scenografia expoziției compusă din circa 40 de exponate i-a aparținut lui Nicolae Băciuț, curator. Expoziția a avut loc în cadrul programului strategic „România culturală”.

6 decembrie / „Crăciunul în Europa”, concert de colinde susținut de corul „Pro Musica” din Gyula, la sediul Filialei

Seghedin a Institutului Cultural Român de la Budapesta. Sub bagheta dirijorului orădean Adrian Ștefan Bugyi, corul, al cărui coordonator este artistul plastic Ștefan Oroian, a susținut un program alcătuit din colinde tradiționale românești și maghiare. În cadrul spectacolului au fost prezentate și colinde românești culese de Béla Bartok.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
„MIHAI EMINESCU“ DE LA CHIȘINĂU**

IANUARIE

15 ianuarie / Ziua Culturii Naționale, organizată în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova. Evenimentul a avut loc la Sala Răut a Leogrand Convention Center din Chișinău și a cuprins o conferință susținută de academicianul Andrei Eșanu pe tema „Medieval și modern în cultura română”, urmată de o recepție. Au fost invitați reprezentanți ai Președinției, Guvernului și Parlamentului Republicii Moldova, membrii corpului diplomatic, personalități culturale, politice și economice, reprezentanți ai principalelor instituții de cultură din Republica Moldova, profesori universitari și studenți.

24 ianuarie / Conferință științifică dedicată Unirii Principatelor Române de la 1859, la Muzeul Național de Arheologie și Istorie al Republicii Moldova. Participanți: Ion Agrigoroaiei și Ion Constantin. Rolul conferinței a fost acela de a contribui la o cunoaștere mai bună a evenimentelor petrecute în secolul al XIX-lea, care au dus la formarea statului național român. De asemenea, a fost promovată colaborarea la nivel academic între centrele universitare din Chișinău și Iași. În cadrul conferinței au fost prezentate lucrări care valorifică cercetările asupra societății românești din secolul al XIX-lea, efectuate în ultimul an de istoricii de pe ambele maluri ale Prutului. Parteneri: Fundația Konrad-Adenauer, Antena din Chișinău a Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Republica Moldova, Asociația Istoricilor din Republica Moldova, Muzeul Național de Arheologie și Istorie al Republicii Moldova, Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

25 ianuarie / Conferința „Educația națională din epoca

lui Alexandru Ioan Cuza până astăzi: origini și perspective” susținută de Petre Guran, la Liceul Teoretic Experimental „Waldorf” din Chișinău. Evenimentul s-a înscris în seria de manifestări dedicate zilei de 24 ianuarie, care marchează Unirea Principatelor Române de la 1859.

25 ianuarie / Expoziția „Basarabia 1812-1947. Oameni. Locuri. Frontiere”, deschisă la Biblioteca Publică Raională din Leova. Evenimentul a marcat împlinirea a 200 de ani de la anexarea teritoriului dintre Prut și Nistru cunoscut sub numele de Basarabia de Imperiul Țarist. Expoziția a urmărit evoluția Basarabiei în perioada cuprinsă între două momente extrem de importante ale istoriei sale: momentul 1812 (încheierea Păcii de la București și anexare), respectiv momentul 1947 (încheierea Tratatului de la Paris care a consfințit statutul Moldovei dintre Prut și Nistru ca parte componentă a U.R.S.S.). Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român de la Chișinău în colaborare cu Muzeul Național de Istorie al României, Consulatul General al României la Cahul, Consiliul Raional și Primăria din Centrul Raional Leova. Pe parcursul anului 2013, expoziția „Basarabia 1812-1947. Oameni. Locuri. Frontiere” a fost itinerată în mai multe localități din Republica Moldova: Soroca, Bălți, Hîncești, Edineț, Ungheni, Ștefan Vodă, etc.

MARTIE

3 martie / Participarea Orchestrei Naționale Radio din România la Festivalul internațional de muzică „Mărțișor”, desfășurat în perioada 28 februarie – 9 martie la Palatul Național din Chișinău. Ajuns la a XXXVII-a ediție, festivalul se bucură de o mare popularitate datorită spectrului larg de genuri muzicale pe care le promovează: muzică populară, folk, etno-jazz, muzică de cameră, corală și clasică. Orchestra Națională Radio a evoluat sub bagheta dirijorului Yuri Botnari (Republica Moldova). În program: *Simfonia a 5-a în Mi Minor, Op. 64* de Piotr Ilici Ceaikovski, *Concertul nr 2 în Do Minor pentru pian și orchestră, Op. 18* de Serghei Rahmaninov și *Rapsodia Română nr 1 în La Major, Op. 11* de George Enescu. Parteneri ai evenimentului: Ministerul Culturii din Republica Moldova, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova, Sala cu Orgă, Teatrul Național de Operă și Balet, Palatul Național și Filarmonica Națională „Serghei Lunchievici”.

16 martie / Premii de carte la Olimpiada de Limbă și Literatură Română pentru nativi, din Republica Moldova, oferite de Institutul Cultural Român de la Chișinău elevilor de liceu

participanți. Au fost acordate 4 premii I, 4 premii II, 4 premii III și 24 de mențiuni. Premiile au constat în cărți și albume de artă apărute la Editura Institutului Cultural Român și au fost înmânate elevilor de directorul adjunct al Institutul Cultural Român de la Chișinău, Nichita Danilov.

23 martie / Premi de carte la Olimpiada de Limbă și Literatură Română pentru Alolingvi din Republica Moldova. Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat premii de carte elevilor de liceu care au participat. Au fost acordate 4 premii I, 4 premii II, 4 premii III și 16 mențiuni. Premiile au constat în cărți și albume de artă apărute la Editura Institutului Cultural Român și au fost înmânate elevilor de directorul adjunct al Institutul Cultural Român de la Chișinău, Nichita Danilov.

27 martie / Concert dedicat aniversării a 95 ani de la Unirea Basarabiei cu România și de la primul concert susținut la Chișinău de George Enescu, organizat în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova, Sala cu Orgă și IPNA Compania Teleradio Moldova. Evenimentul a avut loc la Sala cu Orgă din Chișinău, cu participarea Orchestrei de cameră a Sălii cu Orgă, dirijor Cristian Florea, iar partitura de violoncel a fost interpretată de Laura Buruiană. Programul concertului a cuprins: *Simfonia concertantă pentru violoncel și orchestră simfonică* și *Intermezzo pentru corzi* de George Enescu, *Divertisment pentru corzi* de Béla Bartók. Concertul a fost transmis în direct pe TV Moldova 1 și pe Radio Moldova. A doua parte a proiectului, realizată în colaborare cu IPNA Compania Teleradio Moldova, reprezintă înregistrarea unui CD ce va conține muzica interpretată în cadrul concertului. Parteneri: Ambasada României la Chișinău, Banca Comercială Română, Sala cu Orgă IPNA Teleradio Moldova.

27 martie / Colocviul „Unirea Basarabiei cu România la 27 martie 1918”, la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, în sala în care s-a semnat actul de Unire a Basarabiei cu România, în urmă cu 95 de ani. Participanți: prof. Ion Agrigoroaiei, Ion Negrei – președintele Asociației Istoricilor din Moldova; Gheorghe Cojocar – directorul Institutului de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Moldovei; Gheorghe Negru – jurnalist și istoric; Aurelian Dănilă – directorul Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Valeriu Popovschi – istoric; Gheorghe Paladi – istoric în cadrul Universității de Stat din Moldova; Nicolae Cibotaru – istoric, Universitatea de Stat Pedagogică „Ion Creangă”. Prelegerile și discuțiile s-au axat pe următoarele teme majore: „Mișcarea națională în Basarabia la începutul secolului al XX-lea”; „Anii 1917-1918

– evenimentele ce au condus la Unirea Basarabiei”; „Anul 1918 – aspectele geopolitice ale Basarabiei”; „Enescu în Basarabia anului 1918”. Colocviul a fost urmat de un concert de muzică clasică susținut de studenții Facultății de Muzică a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Parteneri: Asociația Istoricilor din Republica Moldova, Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Moldovei, Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Moldova.

30-31 martie / Spectacolul *Umor, amor, fior de dor... în București*, regia și scenariul: Diana Lupescu, producție a Teatrului Nottara, la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău. În distribuție: Crenguța Hariton, Ioana Calotă, Raluca Gheorghiu, Cristina Păun, Roxana Colceag, Alexandra Timoffe, Gabriel Răuță, Cristian Nicolaie, Vlad Gălățianu, Alexandru Mike Gheorghiu și Ionuț Anghel. Coregrafia: Roxana Colceag. Concept video: Ciprian Duică. Direcția muzicală: prof. univ. dr. Dan Ardelean. Evenimentul s-a înscris în linia de implementare a Programului cadru din strategia institutelor culturale românești din străinătate din anul 2013.

APRIIE

2 aprilie – 3 mai / „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere” – expoziție omagială la Biblioteca Națională a Republicii Moldova din Chișinău. Biblioteca Națională a organizat și o expoziție de carte Nichita Stănescu, în completarea expoziției de fotografie propuse de Institutul Cultural Român de la Chișinău. La vernisaj au participat membrii cenaclului „Republica” al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

2-20 aprilie / Continuarea masteratului „Marile Cărți ale Civilizației Europene”, organizat în colaborare cu Facultatea de Litere a Universității de Stat din Republica Moldova, pe o perioadă de doi ani, între 2012 și 2014. Programul de master este inclus în programa de studii aprobată de Ministerul Educației din Republica Moldova. Masteratul interdisciplinar se adresează absolvenților Facultăților de Istorie și Filosofie, Litere, Limbi și Literaturi Străine, Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, Jurnalism și Științe ale Comunicării. Programul masteratului este bilingv (în română și franceză) și a fost conceput în vederea creării unor parteneriate durabile cu universități prestigioase din România și din rețeaua Agenției Universităților Francofone; masteratul urmărește să

dezvolte abilități ale expresiei scrise și orale în limbile română și franceză, capacitatea de analiză și de sinteză, organizarea riguroasă a ideilor; propune o cercetare fundamentală în științele umanistice și sociale și o activitate de concepție și inovație în organizarea și reforma societăților europene contemporane. Fiecare curs a fost condus de un profesor invitat și de un profesor al universității de Stat din Republica Moldova. Cursurile pentru al doilea semestru al primului an de master au avut loc după cum urmează: 2-5 aprilie 2013 – cursuri susținute de Andreea Șerban (*Hamlet, Visul unei nopți de vară, Regele Lear, Furtuna, Macbeth* de William Shakespeare); 9-13 aprilie 2013 – cursuri susținute de Sorin Lavric (*Dialogurile lui Platon: Gorgias, Protagoras, Banchetul, Apologia lui Socrate*); 17-20 aprilie 2013 – cursuri susținute de Mira Mocan (*Divina Comedie* de Dante). Parteneri: Antena din Chișinău a Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Vest din Timișoara.

7 aprilie / Acordarea premiilor de carte câștigătorilor Olimpiadei de Istorie din Republica Moldova. Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat 4 premii I, 4 premii II, 4 premii III, și 16 mențiuni elevilor de liceu participanți. Premiile au constat în cărți și albume de artă apărute la Editura Institutului Cultural Român și au fost înmânate elevilor de directorul adjunct al Institutul Cultural Român de la Chișinău, domnul Nichita Danilov.

8-14 aprilie / Participarea școlilor românești de teatru și film la a treia ediție a Festivalului Internațional al Școlilor de Teatru și Film „ClassFest” la Chișinău, la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Teatrul „Eugene Ionesco”, Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, Teatrul Republican „Luceafărul”, Teatrul „Ginta Latină”, Teatrul Național „Mihai Eminescu”, Teatrul Național Satiricus „I.L. Caragiale” și Teatrul Dramatic Rus de Stat „A.P. Cehov”. Participanți din România: Universitatea de Arte „G. Enescu”, Universitatea de Arte din Târgu-Mureș, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București, Teatrul Maska. Printre cei care au susținut workshop-uri și conferințe se numără: prof. David Esrig (Academia de Teatru și Film „Athanol”, Burghausen, Germania), Mihai Mălaimare (Teatrul Maska), Svetlana Tărtău (directorul artistic al Festivalului). Evenimentul a fost adresat atât reprezentanților mediului academic și cultural din Republica Moldova, cât și publicului larg. Parteneri: Ministerul Culturii din Republica Moldova, Centrul Cultural German ACCENTE, Institutul Polonez din București, Centrul Rus de Știință și Cultură, EXIMBANK Gruppo Veneto Banka.

11 aprilie – 15 iunie / Achiziția lucrării *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic* a academicianului Mihai Cimpoi. Au fost achiziționate 200 de exemplare de la Tipografia Centrală din Chișinău, pentru bibliotecile din Republica Moldova. Lucrarea cuprinde o analiză amplă a poeziei, prozei, dramaturgiei și publicisticii lui Mihai Eminescu, o prezentare panoramică a operei și vieții acestuia precum și rezumate în limbile română, germană, engleză, franceză, spaniolă, italiană și rusă. Dicționarul a fost apreciat în cadrul Congresului Mondial al Eminescologilor, care a avut loc în septembrie 2012, la Chișinău.

16 aprilie – 31 mai / Itinerarea expoziției „Basarabia 1812-1947. Oameni, locuri, frontiere”, la Muzeul Ținutului Natal din orașul Edineț. Proiect realizat în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României și Primăria orașului Edineț. Expoziția a fost deschisă în data de 28 mai 2012, la Biblioteca Națională a Moldovei din Chișinău și a mai fost expusă la Cimișlia, Căușeni, Cahul și Leova. Proiectul a marcat împlinirea a 200 de ani de la anexarea Basarabiei de către Imperiul Țarist și a prezentat evoluția Basarabiei în perioada cuprinsă între momentul 1812 (încheierea păcii de la București și anexarea de către Rusia), respectiv momentul 1947 (încheierea tratatului de la Paris care a consfințit statutul Moldovei dintre Prut și Nistru ca parte componentă a URSS). Parteneri: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeului Ținutului Natal din orașul Edineț și Primăria orașului Edineț.

19 aprilie / Participarea poetei Ana Pușcașu la proiectul „Sesiuni”, inițiat de cenaclul literar „Republica” al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și desfășurat în perioada 19-21 aprilie la Biblioteca Națională din Chișinău. În cadrul evenimentului, autorii invitați au participat, împreună cu scriitorul Dumitru Crudu, la realizarea unui atelier de creație. De asemenea, programul a cuprins: sesiuni de lectură deschise publicului larg și participarea în cadrul emisiunii „Cărțile săptămânii”, moderată de scriitorul Gheorghe Erizeanu, la postul Publika TV. „Sesiuni” este un proiect ce presupune întâlnirea tinerilor din Republica Moldova cu tineri scriitori din România și cu reprezentanți ai editurilor, revistelor literare etc., în cadrul cenaclului „Republica” al Bibliotecii Naționale din Chișinău. Ana Pușcașu urmează masteratul de Comunicare Interculturală al Facultății de Litere din Timișoara și a publicat texte în antologiile *Pavel Dan 50* și *Orbitorul din oglindă*, dar și în reviste literare: *România literară*, *Orizont*, *Stare de urgență*, *Luceafărul*, *Discobolul*, *Revista la plic*. Anul acesta, la Editura Casa de Pariuri Literare, a apărut volumul de poezie *Te aștept ca pe un glonte* de Ana Pușcașu.

19-20 aprilie / Participarea dirijorului Voicu Enăchescu la Festivalul Național de Interpretare Corală „Gavril Musicescu”, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchievici” și la Sala cu Orgă din Chișinău. Voicu Enăchescu, președintele Asociației Naționale Corale din România și prim-dirijorul Corului de cameră „Preludiu” al Centrului Cultural „Tinerimea Română” din București, a fost invitat în calitate de președinte al juriului festivalului și pentru a susține un masterclass adresat studenților de la instituțiile de învățământ cu profil muzical, în data de 20 aprilie 2013. Festivalul Național de Interpretare Corală „Gavril Musicescu” este unicul eveniment de asemenea amploare din Republica Moldova, organizat o dată la doi ani, cu participarea colectivelor de tineret de la instituțiile de învățământ cu profil artistic. Parteneri: Uniunea Muzicienilor din Moldova, Filarmonica Națională „Serghei Lunchievici” și Sala cu Orgă.

MAI

14-19 mai / Conferințe susținute de Klaus Bochmann în cadrul Programului de Studii Avansate „Alexandru Scarlat Sturza”, la Universitatea de Stat din Chișinău, având temele: „România, Republica Moldova și vecinii lor. Ce poate învăța un romanist (și nu numai el!) prin studiul limbii și a culturii țărilor românofone?” și „La Francophonie: d'un principe d'ordre interne de la France à une communauté mondiale”. Klaus Bochmann a făcut o donație de carte pentru Biblioteca Universității de Stat. Totodată, i s-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa al Universității de Stat din Chișinău. Parteneri: Antena din Chișinău a Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat Pedagogică „Ion Creangă”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova.

16-19 mai / Cea de-a V-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, la Chișinău și la Iași. Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat marele premiu poetei Ileana Mălăncioiu, câștigătoarea concursului. Din juriu au făcut parte: acad. Mihai Cimpoi, președintele Asociației Naționale a Oamenilor de Creație; Daniel Corbu, scriitor; Valeriu Matei, directorul Institutului Cultural Român de la Chișinău; Nichita Danilov, director adjunct al Institutului Cultural Român de la Chișinău; Nicolae Dabija, redactor-șef al săptămânalului *Literatura și arta*, președinte al Centrului Cultural „Grigore Vieru”; Claudia Balaban, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”. De asemenea, Institutul Cultural Român de la Chișinău a

susținut participarea în cadrul festivalului a actorului Eusebiu Ștefănescu și a naistului Gheorghe Zamfir. În plus, prezentarea operei poetului Grigore Vieru s-a realizat prin organizarea, pe parcursul a patru zile, a unor manifestări culturale în orașele Târgu Neamț, Iași și Chișinău. Organizatori: Centrul cultural-științific „Grigore Vieru” din Chișinău, Asociația Culturală „Feedback” din Iași și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău. Parteneri: Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Ministerul Culturii din România, Primăria Municipiului Chișinău, Primăria Municipiului Iași, Academia de Științe a Republicii Moldova. Partenerii media: IPNA „Teleradio Moldova”, săptămânalul *Literatura și arta*, cotidianul *Timpul*, Jurnal TV și săptămânalul *Jurnal de Chișinău*.

19 mai / Participarea românească la Festivalul Filmului European de la Chișinău. La sugestia Ambasadei României în Republica Moldova, în data de 19 mai, a fost proiectat filmul *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, câștigătorul trofeului Ursul de Aur la Festivalul de Film de la Berlin din 2013. Prezentarea în cadrul acestui festival a unui film românesc proaspăt premiat la Berlin a reprezentat un plus de imagine pentru România și a contribuit la promovarea filmelor românești atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și în rândul reprezentanților ambasadelor și consulatelor europene. Evenimentul a fost organizat de Comisia Europeană.

26 mai / Proiecția filmului *Tatăl fantomă*, r.: Lucian Georgescu, în cadrul Festivalului Filmului European de la Tiraspol.

30 mai / Expoziția internațională „Orașe ale Uniunii Europene”, organizată în colaborare cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Au fost prezentate 97 de lucrări realizate de artiști fotografi români și maghiari, lucrări acceptate la ediția a VII-a a Salonului Internațional al Artiștilor Fotografi Români și

Maghiari de Pretutindeni, organizat de Asociația „Euro Foto Art” din Oradea, în parteneriat cu Clubul Fotografic „Nufărul” din Oradea. Fotografiele prezintă, în manieră artistică, mai multe capitale europene: Atena, Berlin, Budapesta, București, Londra, Paris, Praga, Riga, Roma și Viena. La vernisajul de la Biblioteca Națională a Republicii Moldova a participat fotografii Ștefan Tóth, președintele Asociației „Euro Foto Art”. Expoziția a fost prezentată și la sediul Institutului Cultural Român de la Budapesta, la Institutul Maghiar din București, la Galeria „Euro Foto Art” din Oradea și la Galeria „Stars” din Cluj-Napoca.

30 mai–3 iunie / Cea de-a XI-a ediție a Festivalului Internațional de Film Documentar „Cronograf”, la cinematograful Odeon din capitala Republicii Moldova. Institutul Cultural Român de la Chișinău a sprijinit participarea producătorului Ada Solomon, ca președinte al juriului la „Secțiunea principală”, și a regizorului Dan Curean, ca membru al juriului la secțiunea „cadRo”. De asemenea, Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat câștigătorului „Secțiunii principale” marele premiu. Pe lângă filmele înscrise în concurs la cele trei secțiuni tradiționale, „Secțiunea principală”, „cadRo” și „Producții locale”, noutățile ediției din acest an au fost: „un like pentru un documentar” – program dedicat adolescenților și tinerilor, și seria de proiecții speciale „Cu ochii spre Moldova”, în cadrul căreia au fost prezentate filme documentare despre Moldova, realizate de regizori străini. Parteneri: Ministerul Culturii din Republica Moldova, OWH Studio și Studioul „Moldova-Film”.

30 mai–16 iunie / Cea de-a treia ediție a Bienalei Internaționale de Pictură, la Centrul Expozițional „Constantin Brâncuși” din Chișinău. Au expus artiști din 32 de țări (România, Austria, Armenia, Belgia, Bulgaria, Cipru, Costa Rica, Coasta de Fildeș, Franța, Germania, India, Mozambic, Olanda, Polonia, Rusia, S.U.A. etc.), selectați pe baza unui portofoliu. Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat câștigătorului, Răzvan Mihalcea, marele premiu. De asemenea, Institutul a sprijinit deplasarea a șapte participanți: Adina Rentea, director general al Muzeului Național Cotroceni; Faraon Mirzoyan, director al Galeriei Naționale de Artă din Armenia; Adrian-Silvan Ionescu, director al Institutului de Artă al Academiei Române – președintele juriului; Petru Lucaci, președintele UAP din România; Vasile Tolan; Adam Kowalczewski, directorul galeriei ADI-ART din Lodz, Polonia, Răzvan Mihalcea. Parteneri: Muzeul Național Cotroceni, București, Galeria ADI-ART din Łódź, Muzeul Național de Artă Modernă din Sankt Petersburg, Primăria orașului Capo D’Orlando din

Italia, Muzeul Național de Artă al Republicii Moldova, Centrul Expozițional „Brâncuși”, Ministerul Culturii din Republica Moldova, Uniunea Artiștilor Plastici din Republica Moldova, Fundația Sturdza.

IUNIE

4-14 iunie / Conferințe susținute de cercetătorii Gabriel Marin și Mihai Dinu Gheorghe în cadrul Programului de Studii Avansate „Alexandru Scarlat Sturdza”, organizate în colaborare cu Antena din Chișinău a Agenției Universitare pentru Francofonie (AUF). Gabriel Marin a susținut, la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, conferința „Memoria fără istorie. Monumentele orașului, educația istorică și incendierea trecutului în epoca fierului de după comunism” și a participat la o întâlnire cu profesorii de la Universitatea Pedagogică și Universitatea de Stat din Moldova. Mihai Dinu Gheorghe a susținut, la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău conferința pe tema „Intelectualii români înainte și după 1989. Metamorfozele unui grup social” și a avut întâlniri cu profesorii de la universitățile din Chișinău și de la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei.

9 iunie / Spectacolul *Despărțitorul*, al actorului și regizorului Ion Sapdaru, la sala Atelier a Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău. Participanți: Ion Sapdaru; Stela Lupan, regizorul spectacolului; actorii Ina Surdu, Eugenia Pasat, Dan Melnic, Sergiu Terente, Emil Gaju. Piesa a apărut în volumul *Natură moartă cu nepot obez*, la Editura Tracus Arte, București, 2012. Evenimentul a fost precedat de un masterclass de dramaturgie contemporană susținut de autorul textului, Ion Sapdaru, urmat de lansarea volumului *Natură moartă cu nepot obez* la Biblioteca „B.P. Hasdeu” din Chișinău. Parteneri: Centrul de Dramaturgie Contemporană și Casa Actorului.

14-28 iunie / Expoziția „Mihai Eminescu – 124 de ani de la trecerea în eternitate”, în Grădina Publică din Chișinău. În cadrul proiectului au fost prezentate manuscrise și fotografii. Eveniment inclus în „Programul-cadru pentru Promovarea Creației Românești”.

15 iunie / Lansarea oficială a volumului *Mihai Eminescu. Dicționar Enciclopedic* de Mihai Cimpoi, la Academia de Științe a Moldovei. Evenimentul a fost însoțit de o serie de dezbateri pe marginea volumului, la care au participat și

reprezentanți ai bibliotecilor din Republica Moldova, directori ai unor licee, scriitori, poeți și reprezentanți ai mediului academic și universitar. Volumul, achiziționat de institut, a fost distribuit atât în bibliotecile publice, cât și în instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar din Republica Moldova. Participanți: acad. Mihai Cimpoi, acad. Nicolae Dabija, acad. Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe a Moldovei. Parteneri: Asociația Națională a Oamenilor de Creație din Moldova și Primăria Municipiului Chișinău.

26 iunie – 4 iulie / Participarea pianistului Viniciu Moroian la cea de-a XI-a ediție a celui mai important festival de muzică pentru pian și orchestră din Republica Moldova: „Noaptea pianistică din Moldova – Marea Neagră”, la Sala cu Orgă din Chișinău. Festivalul a fost organizat de Alianța Franceză în Republica Moldova și Ambasada Franței la Chișinău. Pianistul român Viniciu Moroian concertat în încheierea festivalului.

30 iunie / Institutul Cultural Român de la Chișinău a acordat 15 premii participanților la concursul de poezie, organizat în cadrul celei de-a XXVII-a ediții a Festivalului Eminesciana din Strășeni. Premiile au constat în cărți de poezie și albume de artă apărute la Editura Institutului Cultural Român.

IULIE

2 iulie – 9 octombrie / Expoziția „Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746-1821) – un ierarh ortodox apărător al culturii și limbii române”, în Grădina Publică din Chișinău, proiect având în centru manuscrise și fotografii existente în arhiva Primăriei Municipiului Chișinău. Parteneri: Asociația Națională a Oamenilor de Creație și Primăria Municipiului Chișinău.

15 iulie / Lansarea CD-ului aniversar *Rămâi, iubirea mea, rămâi*, cu poezii de Nicolae Dabija, la Academia de Științe a Republicii Moldova, în colaborare cu studioul Neo-Muzica SRL. La eveniment au participat reprezentanții mediului artistic, universitar, academic și politic din Republica Moldova și România. CD-ul este dedicat aniversării a 65 de ani de la nașterea poetului și conține o selecție din versurile de dragoste scrise de Nicolae Dabija. CD-ul, realizat într-un tiraj de 1 000 de exemplare, a fost distribuit, gratuit, în bibliotecile și instituțiile de învățământ din Republica Moldova și România, și prin rețeaua Institutelor Culturale Românești din străinătate. La înregistrările care au avut loc în perioada

1-15 iulie au participat: Nicolae Jelescu (actor), Nina Caranfil (actriță) și Tutunaru Veaceslav (muzician). Nicolae Dabija este scriitor, istoric literar și om politic din Republica Moldova, membru de onoare al Academiei Române, din 2003.

28 iulie – 8 august / Participarea românească la cea de-a XI-a ediție a Taberei de creație de la Parcova (Republica Moldova). Pe parcursul celor 10 ani de desfășurare a taberei, patrimoniul cultural a fost îmbogățit cu peste 200 de lucrări semnate de artiști consacrați din România, Republica Moldova, Rusia, Polonia, Belarus, Olanda, Franța, Ucraina. Atelierele au fost susținute de artiști ai Uniunii Artiștilor Plastici – filialele din Iași și Botoșani: Raluca Hreniuc, Aurel Istrati, Corneliu Dumitriu, Maria Boz, Mihai Zait, Ofelia Huțul, Gabriel Gheorghiu, Viorica Bulat, Dorin Lehaci, Victor Foca. Tabăra de creație s-a finalizat cu o expoziție.

AUGUST

4 august – 29 decembrie / Serie de emisiuni la Radio Vocea Basarabiei.

8-22 august / Chișinău Youth Orchestra: „Muzică clasică pentru toți”. Au participat 70 de tineri instrumentiști din Republica Moldova și România, cu vârste cuprinse între 14 și 28 de ani, care studiază în cadrul unor instituții preuniversitare și universitare cu profil muzical din Chișinău, Chicago, Londra, Gent, Viena, Turku, Suceava, Botoșani, Iași, Cluj-Napoca, București, Kiev, Sankt-Petersburg, Moscova. Parteneri: Ministerul Tineretului și Sportului din Republica Moldova, Fundația „Edelweiss”, Primăria Municipiului Chișinău, Gas Natural Fenosa.

10-24 august / Participarea a trei studenți din Republica Moldova - Ion Mocanu, Radu Dumbravă și Gheorghe Caraji - la workshop-ul de meșteșuguri tradiționale de la Castelul Bánffy, Bonțida, jud. Cluj. Workshop-ul a promovat excelența în reabilitarea mediului construit și a transmis tehnici tradiționale de construire, care pot fi utilizate în cazul lucrărilor de restaurare și întreținere a clădirilor istorice. Activitățile s-au axat pe trei direcții principale: examinarea bunelor practici legate de managementul și întreținerea patrimoniului construit, practica legată de construcție prin implicarea directă într-un proiect de restaurare existent și restaurarea, și reabilitarea patrimoniului construit prin metode tradiționale

de construcții. Cei trei participanți din Republica Moldova au fost studenți în anul IV la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău, Secția Pictură Monumentală.

18-23 august / Expoziția „Mihai Eminescu” la Vălenii de Munte. Manifestarea a avut loc în cadrul Universității Populare de Vară „Nicolae Iorga”. Au fost prezentate lucrarea *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic*, CD-ul aniversar *Rămâi, iubirea mea rămâi*, precum și o selecție din versurile de dragoste ale poetului Nicolae Dabija.

25 august / Expoziția itinerantă „Basarabia 1812-1947. Oameni. Locuri. Frontiere”, la Biblioteca raională din Drochia. Proiectul a marcat împlinirea a 200 de ani de la anexarea teritoriului dintre Prut și Nistru, cunoscut sub numele

de Basarabia, de către Imperiul Țarist și a urmărit evoluția Basarabiei în perioada cuprinsă între două momente extrem de importante ale istoriei sale: momentul 1812 (încheierea păcii de la București și anexarea de către Rusia), respectiv momentul 1947 (încheierea tratatului de la Paris care a consfințit statutul Moldovei dintre Prut și Nistru ca parte componentă a U.R.S.S.).

25 august – 20 septembrie / Expoziția „Gavril Bănulescu-Bodoni (1746-1821) - un ierarh ortodox apărător al culturii și limbii române” la Primăria din Edineț, eveniment prilejuit de împlinirea a 200 ani de la crearea Mitropoliei Basarabiei și de la fondarea Seminarului Teologic din Chișinău. la Edineț. Mitropolitul Gavril Bănulescu-Bodoni s-a înscris, prin dimensiunea faptelor sale culturale, în pleiada marilor

**Concert Chișinău Youth Orchestra în
Scurul Catedralei din Chișinău © Ecaterina
Dimancea-Dumbrăveanu/ICR Chișinău**

cărturari-teologi români care au marcat istoria sud-estului european pe parcursul întregului ev mediu și al epocii premoderne.

26-31 august / Participare la a II-a ediție a Concursului Internațional de Dirijat Simfonic, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, prin acordarea marelui premiu și invitarea prof. univ. dr. Stela Drăgulin în juriul concursului. Concursul Internațional de Dirijat Simfonic, singurul eveniment de acest gen organizat la Chișinău, reprezintă o rampă de lansare pentru tinerii dirijori aflați în curs de afirmare. Marele Premiu în valoare de 2 500 EUR oferit de Institutul Cultural Român de la Chișinău a fost câștigat de concurenta Maria del Mar Munoz Varo din Spania. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, sub egida Ministerului Culturii din Republica Moldova, „Conducting International Competition”, prin Departamentul de Cultură a Consiliului Județean Malaga din Spania și Primăria Municipiului Chișinău.

27 august / Expoziția „Mihai Eminescu” la Strășeni. Expoziția a fost însoțită de prezentarea lucrării *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic* și a CD-ului aniversar *Rămâi, iubirea mea rămâi*, conținând o selecție din versurile de dragoste ale poetului Nicolae Dabija.

28 august – 27 septembrie / Expoziția „Sufletul satului românesc”, la Casa de Cultură din Leova. Fotografii orădeni Constantin Dancoglu și Gheorghe Petrilă au expus o selecție de 42 de fotografii color realizate în unele zone etno-folclorice ale Transilvaniei, cu precădere în Bihor, Maramureș și Bistrița-Năsăud. Proiectul a marcat Ziua Limbii Române pe teritoriul Republicii Moldova.

28-30 august / Două spectacole susținute de Ansamblul Academic Național de Dansuri Populare „Joc” din Republica Moldova cu ocazia Zilei Limbii Române, la Leova și Hîncești.

29 august – 7 septembrie / Expoziția „Alexie Mateevici – Odă limbii române”, la Galeria de la Rond, dedicată aniversării a 125 de ani de la nașterea poetului Alexie Mateevici. Expoziția a cuprins manuscrise, fotografii, poezii, mărturii ale cronicarilor, scriitorilor clasici și contemporani despre limba română și poezia dedicată limbii române. Parteneri: Primăria Municipiului Chișinău, Clubul Național de Artă „Minerva” și Casa-Muzeu „Alexie Mateevici” din satul Zaim.

30 august – 30 septembrie / Expoziția „Grigore Gafencu” la Palatul Culturii din orașul Hîncești. Expoziția foto-document a fost realizată de Unitatea Arhive Diplomatie a Ministerului Afacerilor Externe. Au fost prezentate aspecte inedite din activitatea diplomatului și omului politic român Grigore Gafencu.

31 august – 2 septembrie / Conferința internațională „Limba Română – limbă a integrării europene”, la Academia de Științe a Moldovei și instituții de învățământ superior din Republica Moldova. Proiectul a contribuit la promovarea valorilor istorice și culturale românești în Republica Moldova, marcând în același timp Ziua Limbii Române. Au participat: acad. Marius Sala, prof. dr. Gheorghe Chivu, prof. dr. Eugen Munteanu, prof. dr. Doina Buturică, acad. Solomon Marcus, acad. Mihai Cimpoi, Anatol Ciobanu, dr. hab. Vasile Bahnaru, Gheorghe Popa, dr. hab. Anatol Eremia, dr. hab. Anatol Gavrilov, dr. hab. Vasile Pavel, Nicolae Dabija, Ion Hadârcă, dr. hab. Ion Bărbuță.

31 august – 3 septembrie / Participarea românească la Salonul Internațional de Carte de la Chișinău, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. În cadrul evenimentului au fost acordate următoarele distincții: Premiul „Mihai Eminescu” pentru cel mai bun volum de versuri prezentat la salon – acordat post-mortem poetului Vasile Toma, Premiul „Titu Maiorescu” pentru eseu și critică literară – criticului Teodor Codreanu, Premiul „A. D. Xenopol” pentru istorie – istoricului Ion Costăș, Premiul „Liviu Rebreanu” pentru proză – scriitorului Mircea Danieliuc, Premiul „Nicolae Labiș” pentru debutul poetei Nadia Pădure. Prin participarea la acest eveniment au fost promovați editorii români în Republica Moldova, consumul de carte în limba română, iar Institutul Cultural Român de la Chișinău a fost identificat ca partener constant al evenimentelor culturale din Republica Moldova.

SEPTEMBRIE

2 septembrie – 30 septembrie / Expoziția „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Republica Moldova.

3-4 septembrie / Cea de-a doua ediție a Congresului Internațional al Eminescologilor, la Academia de Științe din Moldova. Această ediție a fost organizată sub patronajul Președintelui Republicii Moldova, E.S. dl Nicolae Timofti, și

s-a desfășurat sub egida Academiei Române, Academiei de Științe din Moldova și a Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău, întrunind eminescologi importanți din România, Italia, Germania, China, Franța, Ucraina, Turcia, Slovacia, Cehia și Bulgaria. Printre participanți s-au numărat: Kopi Kyçyku (Albania), prof. Libuše Valentová (Cehia), prof. Libuše Vajdova (Slovacia), prof. Su Yan (China), Oleg Goncarencu (Ucraina), Mario Castro Navarrette (Chile), prof. Giuseppe Manitta (Italia), prof. İrfan Ünver Nasrattinoğlu (Turcia), acad. Eugen Simion (București), acad. Dimitrie Vatamaniuc (București), prof. Nicolae Georgescu (București), prof. Theodor Codreanu (Iași), prof. Tudor Nedelcea (Craiova), prof. Adrian Dinu Rachieru (Timișoara), prof. Florian Copcea (Drobeta-Turnu Severin), prof. Irina Petraș (Cluj-Napoca), prof. Constantin Cubleşan (Cluj-Napoca), prof. Mircea Popa (Cluj-Napoca), Cassian Maria Spiridon (Iași), prof. Victor Crăciun (București), prof. Dumitru Tiutiucă (Galați), prof. Lucia Nenati-Olaru (Botoșani), prof. Diana Câmpan (Alba-Iulia), Florina Ilis (București), Alex Ștefănescu (București), prof. Săluc Horvat (Baia-Mare), prof. Ștefan Munteanu (Bacău), prof. Dumitru Grumăzescu (Iași), prof. Ion Filipciuc (Câmpulung-Moldovenesc), Adrian Dinu Rachieru. În program: inaugurarea Congresului Mondial al Eminescologilor (ediția a II-a) la Academia de Științe a Moldovei, în Sala Azurie; comunicări în plen urmate de un concert de române pe versuri de Mihai Eminescu la Teatrul Național „Mihai Eminescu”; inaugurarea Cafenelei literar-artistice *Galbenă gutuie* și lansarea volumului *Modele de existență. Eugen Simion* a acad. Mihai Cimpoi, la Hotel Bella Donna, masă rotundă dedicată poetului român la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”.

20-25 septembrie / Cea de-a cincea ediție a Festivalului Internațional de muzică violonistică „Regina Vioara”, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, Sala cu Orgă și Palatul Național, organizată în colaborare cu Asociația „Art Goya Internațional”, Primăria Municipiului Chișinău și cu sprijinul companiei JTI. Programul evenimentului: 20 septembrie, la deschiderea Festivalului au participat Orchestra Simfonică a Filarmonicii și soliștii violoniști Ionel Manciuc, Grigore Cuciuc, Anna Savkina și Maria-Montserrat Florea. Invitați speciali: Artur Kaganovskiy, Ioana Petcu. Dirijori: Steven Huang, Tom Crowley, Cristian Florea, Alexandru Ganea, Mihai Agafița, Vasile Goia; 21 septembrie, la Sala mică a Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” s-a desfășurat evenimentul „Profesoara Galina Buinovschi și discipolii săi”; 22 septembrie, la Sala cu Orgă, a avut loc un concert cu participarea Orchestrei Naționale de Cameră. În program: J. Brahms – *Dublu concert pentru vioară, violoncel*

și orchestră, soliști: Gabriel Croitoru, Marin Cazacu, dirijor Dumitru Goia; S. Prokofiev – *Concertul nr.1 pentru vioară și orchestră*, solist Ilian Gârneț, dirijor Steven Huang; Toru Takemitsu *Nostalgie*, solistă Aya Sanada, dirijor N.Takahashi; Wolfgang Amadeus Mozart *Concertul nr.5*, solistă Anna Savkina, dirijor Dumitru Goia; 23 septembrie, la Sala cu Orgă a avut loc un concert de muzică camerală cu Ionel Manciuc, Grigore Cuciuc, Anna Savkina, Maria-Montserrat Florea, Eszter Szilveszter, Artur Kaganovskiy, Ioana Petcu; la pian – Margareta Cuciuc; 25 septembrie: la Sala Palatului Național a avut loc concertul de încheiere „De la folclor spre culmile muzicii clasice”, la care au participat: Orchestra Festivalului (Orchestra Simfonică compusă din muzicienii Orchestrei Naționale de Cameră, suflători din alte orchestre și un taraf) și toți artiștii prezenți în cadrul festivalului.

20 septembrie – 20 octombrie / Expoziția „Poemele limbii române” la Liceul „Mihai Eminescu” din Sângerei în cadrul Universității Populare „Mitropolit Iosif Naniescu”.

21 septembrie / Lansarea cărții *Povestea vieții mele* de Ecaterina Chele, la Liceul „Mihai Eminescu” din Sângerei, în colaborare cu Consiliul Raional Sângerei, Direcția Raională Educație și Universitatea Populară „Mitropolit Iosif Naniescu”. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul programului „Calvarul deportărilor” al Universității Populare „Mitropolit Iosif Naniescu”. Volumul *Povestea vieții mele* de Ecaterina Chele a apărut în anul 2013 la Editura Institutului Cultural Român.

21 septembrie / Lansarea lucrării *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic* de Mihai Cimpoi, la Liceul „Mihai Eminescu” din Sângerei, în colaborare cu Consiliul Raional Sângerei, Direcția Raională Educație și Universitatea Populară „Mitropolit Iosif Naniescu”. Evenimentul a avut loc în prezența autorului, acad. Mihai Cimpoi, și a reprezentanților lumii academice și universitare, a liceenilor, studenților și profesorilor prezenți la Universitatea Populară „Mitropolit Iosif Naniescu”.

21 septembrie / Lansarea CD-ului *Rămâi, iubirea mea, rămâi...*, versuri de Nicolae Dabija, în lectura actorilor Ninela Caranfil și Nicolae Jelescu, la Liceul „Mihai Eminescu” din Sângerei, în colaborare cu Consiliul Raional Sângerei, Direcția Raională Educație și Universitatea Populară „Mitropolit Iosif Naniescu”. Evenimentul a avut loc în prezența actorului Nicolae Jelescu, care a susținut și un scurt recital, a reprezentanților lumii academice și universitare, a liceenilor, studenților și profesorilor prezenți la Universitatea Populară „Mitropolit Iosif Naniescu”.

21 septembrie – 20 octombrie / Organizarea expoziției „Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746-1821) – un ierarh ortodox apărător al culturii și limbii române”, la Casa de Cultură din Sîngerei, cu ocazia inaugurării Universității Populare „Mitropolitul Iosif Naniescu”, în colaborare cu Asociația Națională a Oamenilor de Creație și cu Consiliul Raional Sîngerei. Președinte onorific a fost ales acad. Valeriu Matei, directorul Institutului Cultural Român de la Chișinău.

22 septembrie / Lansarea albumului *Covoare basarabene* de Varvara Buzilă, la Liceul „Mihai Eminescu” din Sîngerei, în colaborare cu Consiliul Raional Sîngerei, Direcția Raională Educație și Universitatea Populară „Mitropolit Iosif Naniescu”. Albumul a apărut la Editura Institutului Cultural Român.

29 septembrie / Concert omagial Maria Tănase, susținut de formația Trigon și Maria Răducanu, în cadrul celei de-a XII-a ediții a Festivalului Internațional Ethno-Jazz, la Sala cu Orgă din Chișinău. În cadrul festivalului au mai avut concertat Geta Burlacu, Cristina Pintilie și Cornelia Ștefăneț. Anul acesta, evenimentul s-a desfășurat în perioada 26-29 septembrie în Chișinău, Tiraspol și Comrat și a marcat aniversarea a 100 de ani de la nașterea legendarei Maria Tănase. Partener principal al Festivalului a fost Direcția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare în Moldova. Festivalul a fost susținut de Primăria Municipiului Chișinău, Ambasada S.U.A., Ambasada Suediei, Ambasada Germaniei, OSCE, Alianța Franceză, Centrul Cultural German Akzente, Austrian Forum, OWH Studio.

OCTOMBRIE

1 octombrie / Expoziția itinerantă „Basarabia 1812-1947. Oameni. Locuri. Frontiere”, la Soroca.

3 octombrie – 3 noiembrie / Bienala Internațională de Gravură Contemporană „Iosif Iser” la Muzeul Național de Artă al Moldovei. Inițiată în 1993, cu ocazia organizării Retrospectivei de Pictură „Iosif Iser”, Bienala, derulată sub egida Muzeului Județean de Artă „Ion Ionescu-Quintus” Prahova, pornește de la personalitatea pictorului, desenatorului și gravorului Iosif Iser (1881-1958). Expoziția organizată la Chișinău a permis prezentarea, în premieră în Republica Moldova, a unei panorame mondiale a gravurii. Partener: Muzeul Național de Artă al Republicii Moldova.

4 octombrie / Concertul de muzică folk „Tandrețuri pentru femei cu cei patru corifei”, la Palatul Național din Chișinău, în colaborare cu Societatea Culturală „Muzicounivers”. Concertul a fost susținut de Nicu Alifantis, Mircea Vintilă, Mircea Baniciu și Alexandru Andrieș și a conținut o selecție din cele mai apreciate melodii ale genului. Partener: Societatea Culturală „Muzicounivers”.

4 octombrie – 4 noiembrie / Expoziția „Grigore Gafencu” la Casa de Cultură din Leova, în colaborare cu Consiliul Raional Leova. Expoziția foto-document a fost realizată de Unitatea Arhive Diplomatie a Ministerului Afacerilor Externe și prezintă aspecte inedite din activitatea diplomatului și omului politic român Grigore Gafencu. Expoziția a fost deschisă în data de 30 ianuarie 2012 la Muzeul Național de Artă al Moldovei din Chișinău, cu ocazia împlinirii a 120 de ani de la nașterea diplomatului român, și a fost prezentată ulterior în mai multe muzee și centre de cultură.

7-23 octombrie / Expoziția „Lupta cu inerția – Poeții generației '60”, în colaborare cu Primăria Municipiului Chișinău, la Grădina Publică din Chișinău – Monumentul lui Ștefan cel Mare. Expoziția a fost dedicată unor personalități reprezentative ale culturii române pentru generația '60 precum: Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ion Gheorghe, Ion Alexandru, Ana Blandiana, Cezar Baltag, Adrian Păunescu, Gabriela Melinescu, Leonid Dimov, Ioanid Romanescu, Victor Teleucă, Liviu Damian, Gheorghe Vodă, Pavel Boțu, Anatol Codru, Ion Vatamanu, Dumitru Matcovschi. Au fost expuse manuscrise, fotografii etc. Evenimentul s-a încadrat în programul „Aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române în 2013”.

10 octombrie / Seria de manifestări cu ocazia Zilelor Universității de Stat „Alec Russo” și a Zilelor Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, în colaborare cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Programul a cuprins: expozițiile „Mihai Eminescu”, „Gavriil Bănulescu-Bodoni – un ierarh ortodox promotor al românismului” și „Poemele limbii române”, lansările de carte: *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic*, *Povestea vieții mele* de Ecaterina Chele și *Covoare basarabene*, precum și lansarea CD-ul omagial *Rămâi, iubirea mea, rămâni...*, cu poezii ale acad. Nicolae Dabija.

15-18 octombrie / Conferința internațională „Cărțile de călătorii: Un model intercultural și de cunoaștere a lumii”, la Universitatea de Stat din Chișinău, în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine și Universitatea Complutense din Madrid, Facultatea de Filologie, Grupul de Cercetare „La aventura de viajar y sus escrituras”, Ambasada Spaniei în România și Republica Moldova, Institutul Cervantes din București, Universitatea Deusto (Spania), Universitatea A Coruña (Spania), Universitatea București și Universitatea din Craiova. Tematica conferinței s-a axat pe cercetarea interdisciplinară a cărților de călătorie, a conceptului de „călătorie” ca fenomen cultural, literar, istoric, antropologic și religios. Profesorii invitați în cadrul conferinței, Juan Ribera Llopis și Carmen Meja Ruiz de la Universitatea Complutense din Madrid, au susținut și cursuri în cadrul Programului de Masterat „Marile Cărți ale Civilizației Europene”, inițiat de Institutul Cultural Român de la Chișinău, în colaborare cu Antena din Chișinău a Agenției Universitare pentru Francofonie și organizat de Universitatea de Stat.

21-29 octombrie / Seria de conferințe publice „Poduri de carte – promovarea literaturii române în Basarabia”. Conferințele publice au fost susținute de membrii Uniunii Scriitorilor din România și Republica Moldova, astfel: Etapa I: 21-22 octombrie, în localitățile: Ialoveni, Costești, Bardar, Ruseștii Noi – raionul Ialoveni; participanți: Nicolae Băciuț, Valentin Marica (revista *Vatra* din Târgu-Mureș) și Mihai Cimpoi, Dumitru Dan Maxim, Serafim Belicov (revista *Viața Basarabiei* din Chișinău); Etapa a-II-a: 24-25 octombrie, în localitățile: Orhei, Trebujeni, Perisecina, Donici, raionul Orhei; participanți: Florentin Popescu, Emil Lunganu (revista *Bucureștiul Literar*) și Nicolae Dabija, Nina Josu, Raisa

Poduri de carte © ICR Chișinău

Ciobanu (revista *Literatura și Artă* din Chișinău); Etapa a-III-a: 28-29 octombrie, în localitățile: Hâncești, Sărata Galbenă, Caracui, Buțeni – raionul Hâncești; participanți: Daniel Corbu, Adi Cristi (revista *Feed Back* din Iași) și Vasile Gârneț, Vitalie Ciobanu, Grigore Chiperi (revista *Contrafort* din Chișinău). În cadrul conferințelor au fost prezentate noi apariții editoriale și reviste de literatură.

22-25 octombrie / Cea de-a II-a ediție a proiectului radiofonic „Festivalul Doinei”, la Casa Radio, în colaborare cu Radio Moldova al IPNA, compania Teleradio Moldova, TV Moldova 1, Ministerul Culturii din Republica Moldova, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial, Comisia națională pentru UNESCO și Uniunea Muzicienilor din Republica Moldova. Festivalul a fost organizat în trei etape: preselecția concurenților (22-23 octombrie), concursul (24 octombrie), și anunțarea rezultatelor, decernarea premiilor și Gala laureaților (25 octombrie). În cadrul Festivalului, în data de 25 octombrie, la Studioul literar-artistic (Casa Radio), a fost organizat simpozionul „Doina: Identitate, destin, valorificare”, la care au participat soliști vocali și instrumentiști din Republica Moldova, precum și culegători de folclor. Invitatul de onoare al acestei ediții a fost interpretul Grigore Leșe. Proiectul radiofonic „Festivalul Doinei” are ca obiective aducerea în circuitul de valori vocale și instrumentale a doinei autentice și a derivatelor acesteia, descoperirea celor mai talentați interpreți vocali și instrumentiști și culegerea informațiilor legate de folclor, în vederea valorificării și promovării doinei tradiționale în spațiul public prin intermediul mass-media. Partener: Teleradio Moldova.

24-27 octombrie / Festivalul Internațional de Film de Animație „AnimEst”, la Cinema Odeon, în colaborare cu Asociația Este'n'Est, Casa de producție și distribuție AltFilm și Ministerul Culturii din Republica Moldova. Programul din 2013 a inclus o retrospectivă românească cu o selecție de scurtmetraje românești din Arhiva Națională de Filme de la București, o retrospectivă moldovenească cu filme din arhivele Moldova Film, Creepy Animation Night, programe de copii, competițiile video & advertising și o retrospectivă Michel Ocelot. Parteneri: Asociația Este'n'Est, Casa de producție și distribuție AltFilm, Ministerul Culturii din Republica Moldova.

26 octombrie / Concertul omagial dedicat creației lui Dimitrie Cantemir, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” din Chișinău. Proiectul a fost realizat în colaborare cu compania Teleradio Moldova, Ambasada Turciei și Uniunea

Concert omagial Dimitrie Cantemir,
dirijor Gheorghe Mustea © ICR Chișinău

Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova (UCMM). În anul 2013 s-au împlinit 340 de ani de la nașterea și 290 de ani de la trecerea în eternitate a lui Dimitrie Cantemir. Concertul jubiliar, alcătuit din creații de Dimitrie Cantemir în transcripții contemporane pentru orchestră simfonică, precum și din piese originale ce i-au fost dedicate, a reprezentat un omagiu adus marelui om de cultură și știință. Parteneri: Filarmonica Națională „Serghei Lunchievici”, compania Teleradio Moldova, Ambasada Turciei, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova (UCMM).

26 octombrie / Expoziția „Dimitrie Cantemir – homo universalis”, la Galeria de la Rond, în colaborare cu Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul și Primăria Municipiului Chișinău. Expoziția a fost dedicată celor 340 de ani de la nașterea savantului Dimitrie Cantemir și a cuprins manuscrise inedite, fotografii, mărturii ale cronicarilor și citate despre Cantemir din contemporanii săi. În cadrul vernisajului, Pavel Vasile a susținut o prelegere despre savantul român.

27 octombrie / Concertul de muzică ușoară al formației Millenium în cadrul Festivalului Prutului de la Leova, în colaborare cu Consiliul Raional Leova. Trupa Millenium a fost înființată la Chișinău, în 1997, de Vlad Gorgos, și este alcătuită din copii cu vârsta cuprinsă între 11-14 ani. În perioada 1997-2010, Millenium a obținut mai multe premii la concursuri și festivaluri internaționale.

29 octombrie / Conferința științifică „340 de ani de la nașterea ilustrului cărturar și Domn Dimitrie Cantemir”, la Academia de Științe a Moldovei. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Academia de Științe a Moldovei, Secția de Științe Umaniste și Arte și Institutul de Istorie. Institutul Cultural Român de la Chișinău a susținut participarea a trei invitați români: prof. univ. dr. Ion Deaconescu, Președintele Fundației Europene „Mihai Eminescu” din Craiova, ing. Paul Tudor și prof. dr. Constantin Barbu, alături de alți invitați precum Nicolae Dabija și Andrei Eșanu, membri de onoare ai Academiei Române, Demir Dagnev, prof. dr. Dinică Ciobotea, cerc. șt. Valentina Eșanu și prof. dr. Gheorghe Bobână. În deschiderea manifestării, directorul Institutului Cultural Român de la Chișinău, acad. Valeriu Matei, a ținut o prelegere despre Dimitrie Cantemir. În cadrul evenimentului, cvartetul de coarde al Orchestrei Naționale a Companiei TeleRadio Moldova a interpretat fragmente din creația muzicală a compozitorului Dimitrie Cantemir, sub conducerea acad. Gheorghe Mustea.

30 octombrie – 4 noiembrie / Programul concertistic „Și de-ar fi...” cu interpretul Ducu Bertzi la Bălți, Soroca, Orhei, Călărași, Leova și Chișinău, în colaborare cu Asociația Obștească „Arată-ți inima”. Turneul a constat în organizarea unei serii de șase concerte, la Casa de Cultură din Leova (30 octombrie), Casa de Cultură din orașul Orhei (31 octombrie), Teatrul „Vasile Alexandri” din orașul Bălți (1 noiembrie), la Palatul de Cultură din orașul Soroca (2 noiembrie), la Casa de Cultură din orașul Călărași (3 noiembrie), la Filarmonica Națională „Serghei Lunchievici” din Chișinău (4 noiembrie).

NOIEMBRIE

2-3 noiembrie / Două reprezentații ale spectacolului *D'ale noastre/Ta Ra Ta Tam* de Gigi Căciuleanu la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, în seria „Întâlnirile JTI”. Parteneri: Centrul de Cercetare și Creație Teatrală „Ion Sava” și Fundația Art Production, cu sprijinul JTI și al Bibliotecii Naționale a României.

8 noiembrie / Conferința științifică „Ștefan Ciobanu – vicisitudinile vieții și memoria posterității”, în colaborare cu Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei, Centrul de Istorie Militară, Primăria satului Talmază, la Liceul Teoretic „Ștefan Ciobanu”. Evenimentul a marcat 130 de ani de la nașterea lui Ștefan Ciobanu și a avut în vedere cultivarea memoriei marilor personalități ale culturii române de origine basarabeană. Ștefan Ciobanu a fost istoric și academician român, autor al unor lucrări despre literatura română veche, cultura românească în Basarabia sub ocupație rusească, demografia Basarabiei, susținător al introducerii limbii române în școlile din Basarabia, vicepreședinte al Academiei Române între 1944-1948.

15-17 noiembrie / Festivalul Național de Epigramă și Fabulă „Donici, cuib de-nțelepciune”, la Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a acordat 12 premii în cadrul celei de-a IX-a ediții a festivalului, singurul eveniment de acest gen organizat la Chișinău – o rampă de lansare pentru tinerii epigramiști și fabuliști aflați în curs de afirmare. În cadrul Galei de premiere din data de 16 noiembrie 2013, juriul format din Valeriu Matei, directorul Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, acad. Mihai Cimpoi (președintele Asociației Naționale a Oamenilor de Creație), Gheorghe Bălici (directorul festivalului), Ion Diziva (scriitor, epigramist) și Efim Tarlapan (epigramist) a desemnat următorii câștigători: la secțiunea „Epigramă” – Premiul I – George Petrone; Premiul II – Nicolae Bunduri; Premiul III – Ionel Iacob-Bencei; Mențiuni – Laurențiu Ghiță, Janet Nică, Dan Căpruciu; la secțiunea „Fabulă” – Premiul I – Vasile Vajoga; Premiul II – Vasile Larco; Premiul III – Petru Ioan Gârda; Mențiuni – Vali Slav, Laurențiu Orășanu, Cătălina Orșivșchi.

18 noiembrie – 18 decembrie / Expoziția „Dimitrie Cantemir – homo universalis”, în colaborare cu Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul, cu sprijinul Primăriei Municipiului Chișinău, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Expoziția a fost dedicată celor 340 de

ani de la nașterea savantului Dimitrie Cantemir și a cuprins: manuscrise inedite, fotografii, mărturii ale cronicarilor, citate despre Cantemir din contemporanii săi, scriitori și savanți contemporani. Evenimentul a fost însoțit și de o expoziție de carte conținând volume de Dimitrie Cantemir, documente istorice din epocă, precum și studii despre opera și viața celebrului savant, organizată de Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Participanți: acad. Mihai Cimpoi – scriitor, acad. Andrei Eșanu – istoric, acad. Valeriu Matei – directorul Institutului Cultural Român de la Chișinău, Alexei Rău – directorul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și Nichita Danilov – directorul adjunct al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău. Expoziția a făcut parte din seria de evenimente organizate la „Galeria la Rond” inițiată de Institutul Cultural Român de la Chișinău în luna iunie 2013, unde au mai fost prezentate expozițiile: „Mihai Eminescu”, „Gavriil Bănulescu-Bodoni”, „Alexie Mateevici – Odă limbii române” sau „Lupta cu inerția – generația anilor '60”.

26 noiembrie – 20 decembrie / Expoziția itinerantă „Alexie Mateevici – Odă limbii române”, în colaborare cu Muzeul Național de Istorie al Republicii Moldova, Primăria Municipiului Chișinău, Clubul Național de Artă „Minerva” și Casa-Muzeu „Alexie Mateevici” din Zaim. Dedicată celor 125 de ani de la nașterea poetului Alexie Mateevici, expoziția, găzduită de Muzeul Național de Istorie al Republicii Moldova, a cuprins manuscrise, fotografii și poezii, mărturii ale cronicarilor, scriitorilor clasici și contemporani despre limba română și poezii dedicate limbii române. La inaugurare au vorbit acad. Mihai Cimpoi și m.c. Ion Hadârcă, directorul Institutului de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, filologul dr. hab. Vasile Bahnaru, precum și acad. Valeriu Matei, directorul Institutului Cultural Român de la Chișinău.

27 noiembrie – 26 decembrie / Expoziția „Lupta cu inerția – Poezii generației '60”, în colaborare cu Primăria orașului Edineț, în Piața Centrală din orașul Edineț. Expoziția a fost dedicată unor personalități reprezentative ale culturii române pentru generația '60: Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ion Gheorghe, Ion Alexandru, Ana Blandiana, Cezar Baltag, Adrian Păunescu, Gabriela Melinescu, Leonid Dimov, Ioanid Romanescu, Victor Teleucă, Liviu Damian, Gheorghe Vodă, Pavel Boțu, Anatol Codru, Ion Vatamanu, Dumitru Matcovschi.

27 noiembrie – 27 decembrie / Expoziția „Sufletul satului românesc”, cu ocazia Zilei Naționale a României, în colaborare cu Consiliul Raional Cahul și Universitatea de

Stat „B.P. Hasdeu“, la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu“ din Cahul. Expoziția a fost realizată de artiștii fotografi Constantin Dancoglu și Gheorghe Petrilă și a cuprins fotografii color realizate în câteva zone etno-folclorice ale Transilvaniei, cu precădere în Bihor, Maramureș și Bistrița-Năsăud.

27 noiembrie 2013 – 12 ianuarie 2014 / Expoziția itinerantă „Nichita Stănescu“ și un simpozion dedicat poetului la Soroca, de Ziua Națională a României, în colaborare cu Consiliul raional din Soroca și Liceul „Ion Creangă“ din Soroca. Expoziția a fost vernisată cu ocazia împlinirii a 80 de ani de la nașterea lui Nichita Stănescu. Deschisă în data de 2 aprilie, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova din Chișinău, expoziția a fost itinerată ulterior la Biblioteca Științifică a Universității „Alec Russo“ din Bălți și la Biblioteca Raională din Drochia. În același context, a fost organizat simpozionul „Nichita Stănescu“ și lansarea cărții lui Nichita Danilov, *Celălalt Nichita* (Editura Tracus Arte, București, 2013). Invitați: acad. Valeriu Matei, directorul Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău, Nichita Danilov, directorul adjunct al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău, Anatolie Iavorschi, directorul liceului „Ion Creangă“ din Soroca și Iurie Cujbă, profesor de istorie.

27 noiembrie 2013 – 12 ianuarie 2014 / Expoziția „Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746-1821) – un ierarh ortodox apărător al culturii și limbii române“ în colaborare cu Consiliul Raional Soroca, la Biserica „Sfinții Martiri Brâncoveni“ din Soroca (Mitropolia Basarabiei). Teologul Gavriil Bănulescu-Bodoni s-a născut în Transilvania în 1746, în familia dorobanțului Grigorie Bănulescu, refugiat din Moldova, și a devenit rector al seminarului teologic de la Poltava. Este fondatorul Seminarului Teologic din Chișinău. În 1814, a inaugurat o tipografie mitropolitană, unde s-au tipărit în românește *Noul Testament* (1817) și *Biblia* (1819).

27 noiembrie 2013 – 12 ianuarie 2014 / Expoziția „Poemele limbii române“, în colaborare cu Consiliul Raional Soroca, la Biserica „Sfinții Martiri Brâncoveni“ din Soroca (Mitropolia Basarabiei), cu ocazia Zilei Naționale a României. Expoziția a fost inițiată de Muzeul Național al Literaturii Române din București și a fost completată de Institutul Cultural Român de la Chișinău. Au fost prezentate poeme dedicate limbii române, semnate de Mihai Eminescu, Gheorghe Sion, Alexie Mateevici, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Vasile Voiculescu, Ștefan Augustin Doinaș, Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Grigore Vieru, Ioan Alexandru, Ana Blandiana ș.a., precum și fotografii ale poeților. Expoziția a fost itinerată

și în alte localități din Republica Moldova: Bălți, Soroca, Leova, Edineț, Cimișlia, Ocnița, Strășeni și Cahul.

28 noiembrie / Concertul extraordinar de muzică clasică dedicat Zilei Naționale a României, în colaborare cu Ambasada României din Republica Moldova, la Sala cu Orgă din Chișinău. În acest an, concertul a fost susținut de Orchestra Națională de Cameră, cu participarea violonistei Laura Buruiană, sub bagheta maestrului Cristian Florea. În program: Ion Dumitrescu – *Concert pentru orchestră de coarde* (premieră), Ulpui Vlad – *Piesa de concert „Flori de câmp“* (premieră), Edward Elgar – *Concert pentru violoncel și orchestră* (violoncel – Laura Buruiană); George Enescu – *Intermezzo* și o piesă pentru două violoncele.

28 noiembrie / Lansarea CD-ului George Enescu și Béla Bartók, în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova, Sala cu Orgă și IPNA Compania Teleradio Moldova, la Sala cu Orgă din Chișinău. Editat în variantă bilingvă (franceză-engleză) cu un text de prezentare semnat de Evan Dickerson (Enescu Society in London), CD-ul conține înregistrarea pieselor prezentate în cadrul Concertului extraordinar Enescu, organizat pe data de 27 martie 2013, cu ocazia împlinirii a 95 de ani de când orchestra condusă de maestrul Enescu a concertat pentru prima dată la Chișinău. CD-ul cuprinde piesele: George Enescu – *Simfonia concertantă pentru violoncel și orchestră simfonică* (piesa nu a avut parte de o înregistrare profesionistă până acum din cauza complexității și a dificultății sale), George Enescu – *Intermezzo în Re major pentru coarde* și Béla Bartók – *Divertisment pentru orchestra de cameră*. A interpretat orchestra de cameră a Sălii cu Orgă, sub bagheta maestrului Cristian Florea. Partitura de violoncel a fost interpretată de Laura Buruiană. CD-ul va fi distribuit către principalele posturi de radio ale Uniunii Europene, precum și în majoritatea magazinelor de profil.

DECEMBRIE

4 decembrie / Premiera națională a filmului documentar *Tătărești, centrul Basarabiei*, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Filmul redă istoria dramatică a Basarabiei prin prisma unor personalități ale timpului, martori oculari ai evenimentelor. Comentariul peliculei este semnat de istoricul Ion Varta, iar textul filmului este citit de actorul Valeriu Mârza. Acțiunea s-a încadrat în suita de manifestări

culturale prilejuite de Ziua Națională a României. La premiera filmului au participat Gheorghe Mârzenco, regizor, producător și co-scenarist, Ion Varta, istoric, directorul Arhivei Naționale a Republicii Moldova, Alexei Rău, directorul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, acad. Nicolae Dabija, scriitor, precum și oameni de cultură din Basarabia, personalități politice, jurnaliști și publicul larg.

19 decembrie 2013 – 10 ianuarie 2014 / Expoziția „Alexie Mateevici – Odă limbii române“, în colaborare cu Clubul Național de Artă „Minerva“ și Casa-Muzeu „Alexie Mateevici“ din satul Zaim, la Universitatea de Stat „Alecu Russo“ din Bălți. În cadrul expoziției dedicate celor 125 de ani de la nașterea

poetului Alexie Mateevici, au fost expuse manuscrise, fotografii și poezii, mărturii ale cronicarilor, scriitorilor clasici și contemporani despre limba română și poezii dedicate limbii române. Institutul Cultural Român de la Chișinău va itinera expoziția și în alte localități din Republica Moldova: Căușeni, Soroca, Bălți, Leova, Edineț, Cimișlia, Ocnița, Strășeni și Cahul.

21-22 decembrie / Două concerte de colinde de Crăciun, susținute de Maria Gheorghiu, alături de Ion Marinescu-Țurlă și pianistul Radu Grațianu, la Filarmonica Națională din Chișinău și la Casa de Cultură din satul Sipoteni, raionul Călărași. Proiect organizat în colaborare cu Societatea culturală „Muzicounivers“.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
„DIMITRIE CANTEMIR“ DE LA ISTANBUL**

IANUARIE

23 ianuarie / Serie de evenimente pentru a marca Ziua Culturii Române și a poetului național Mihai Eminescu. Evenimentele au avut ca scop favorizarea deschiderii publicului turc către cultura română și stimularea interesului față de limba și literatura română, prin familiarizarea cu creațiile celor mai importanți poeți români. Evenimentul a inclus o prezentare în limbile română și turcă a vieții poetului Mihai Eminescu și a ținutului său natal, Moldova și o lectură în limba română și limba turcă din marii reprezentanți ai poeziei românești (Mihai Eminescu, Tudor Arghezi, Nichita Stănescu și Nina Cassian), susținută de absolvenții primelor module de cursuri de limbă română. În aceeași zi a avut loc și festivitatea de acordare a diplomelor de competență lingvistică absolvenților cursului de limbă, cultură și civilizație românească, desfășurat de Institutul Cultural Român de la Istanbul sub semnul Zilei Culturii Române. Directorul Institutului Cultural Român de la Istanbul, Silvana Rachieru, profesoarele Andreea Vlad, filolog și membră a diasporei din Istanbul, și Șeila Suliman, coordonator proiect, au înmănat diplomele obținute de participanți în urma susținerii testului de evaluare finală.

FEBRUARIE

8 februarie / Spectacolul de dans contemporan *Transperformance*, în interpretarea balerinei Natalia Murariu, la teatrul SAHNE din Istanbul, unul dintre cele mai cunoscute teatre independente din Istanbul. A fost prezentată, timp de două ore, o transpunere coregrafică a câtorva motive românești, începând cu *Baltagul* – interpretarea coregrafică a operei lui Mihail Sadoveanu, inspirată din *Miorița* și terminând cu o secvență de dans pe muzică veche românească (Maria Tănase). În datele de 9 și 10 februarie, Fundația „Sanat Odasi” a organizat vizite de documentare ale Nataliei Murariu în vederea unor proiecte viitoare.

15 februarie / Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul s-a asociat platformei interactive de schimburi culturale InEnArt – Interactive Enthusiasts in Arts, la invitația fundației Diyalog. Platforma, organizată pe subdomenii culturale, este menită să genereze cooperare și dialog intercultural bazat pe creație artistică și schimburi academice. Parteneri: Asociația Diyalog, Institutul de Cultură și Management Media al Universității Libere din Berlin, SALT Istanbul. Proiectul beneficiază de susținerea financiară a Ministerului de Externe al Germaniei și de cea a Ministerului Culturii și Turismului din Turcia. Platforma este un proiect de lungă durată, care va contribui la diversificarea vieții culturale în Turcia, la generarea de noi parteneriate internaționale în domeniul cultural și la mediatizarea evenimentelor.

MARTIE

1 martie / Cea de-a III-a ediție a Târgului de primăvară, la sediul Institutului, eveniment organizat în colaborare cu Asociația România pentru Asistență și Solidaritate Socială, Comunitatea Ortodoxă Română din Turcia, Consulatul General al României în Istanbul și Asociația Diasporei Române din Istanbul. Promovarea tradițiilor populare și sărbătorilor creștin-ortodoxe românești este importantă pentru înțelegerea și perpetuarea specificului național românesc în diasporă. Adriana Boghiu Akkalp, cofetar patiser și membră a diasporei române din Turcia a făcut o demonstrație de artă culinară, preparând dulciuri specifice zonei Moldovei. Ultima parte a evenimentului a cuprins un program artistic, specific momentului, în limbile română și turcă susținut de copiii din diasporă sub îndrumarea Andreei Vlad, reprezentanta comunității ortodoxe române din Turcia.

7-10 martie / Participare românească la conferința „Italian Architects and Builders in the Ottoman Empire and Modern Turkey, 1780-2000”, la Institutul Italian de Cultură și la Universitatea Boğaziçi. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu parteneri prestigioși: Faculty of Arts and Sciences, Centro Interdipartimentale per l'Archivio del Progetto, Università degli Studi di Napoli „Federico II”, Consolato d'Italia, Dipartimento di architettura, Università di Firenze, Dipartimento di architettura e design, Politecnico di Torino, Dipartimento di Architettura e Studi Urbani, Politecnico di Milano, İstanbul Teknik Üniversitesi. Directorul ICR Istanbul, dr. Silvana Rachieru, a făcut parte din Comitetul științific al evenimentului. Conferința este al patrulea eveniment dintr-o serie dedicată arhitecturii italiene în spațiul mediteranean, precedentele întâlniri având loc la Alexandria (2007), Tunis (2009) și Tirana (2011). Lucrările au fost consacrate studiilor cu privire la răspândirea arhitecturii italiene în Anatolia și zona balcanică, specialiști din cinci țări prezentând lucrări originale bazate pe cercetare și studiul arhivelor. Raluca Tomi (doctor în istorie, cercetător științific III la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” și Academia Română, București) și Alina Dorogan (doctorand la Universita di Roma Tre) au participat la conferință cu lucrările *Prezența italiană în Moldova și Valahia în sec. XIX: perspective culturale și istorice*, respectiv *Arhitecți italieni în București la jumătatea sec. XIX*. În cadrul evenimentului, participanții au vizitat sediul Institutului Cultural Român de la Istanbul și expoziția documentară „Conacul Musurus Paşa – valoare simbolică și culturală”. Parteneri: Institutul Italian de Cultură din Istanbul, Universitatea Boğaziçi.

11 martie – 7 iulie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească organizate la sediul Institutului. Pentru optimizarea procesului de învățare, s-a lucrat cu grupuri restrânse, formate din 8-12 cursanți. Cursurile au fost împărțite în module a câte 32 de ore. Durata unui modul a fost de 8 săptămâni, ședințele standard fiind bi-săptămânale. S-au organizat 2 grupuri pentru nivelul elementar 1 – Modulul A 1.1., 2 grupe pentru nivelul elementar 2 – Modulul A1.2. și un grup pentru nivelul pre-intermediar 1 – Modulul A2.1. Au fost organizate cursuri de limbă română pentru adulți și la sfârșit de săptămână, săptămă, cu o durată de 4 ore. Pe lângă asimilarea de cunoștințe gramaticale și deprinderea unei pronunții corecte, în cadrul cursului de predare a limbii române au avut loc audiții muzicale, proiecții de filme artistice și documentare. Cursanții au avut astfel și oportunitatea de a aprofunda domenii ce aparțin de cultura română: istorie, artă, literatură și civilizație românească.

13-15 martie / Expoziția și conferința „Covoare otomane în Transilvania” la sediul Institutului Cultural „Yunus Emre” din Ankara. Cele două evenimente au fost organizate în colaborare cu Ambasada României la Ankara și Institutul Cultural „Yunus Emre”, cu ocazia vizitei Ministrului Afacerilor Externe al României la Ankara, în data de 14 martie, și au prezentat colecția de covoare otomane din bisericile reformate din Transilvania. Expoziția a avut la bază volumul *Covoare otomane în Transilvania* de Ștefan Ionescu, care a fost prezent la vernisajul expoziției și a susținut o conferință pe această temă. Parteneri: Ambasadei României la Ankara și Institutul Cultural „Yunus Emre”.

22 martie / Lansarea volumului *Viețile noastre și viețile altora* de Niculina Oprea, la sediul Institutului. Volumul de poezii a fost tradus în limbile engleză și turcă de poetul Mesut Şenol (*The Lives of Others and the Lives of Ours / Başkalarının Yaşamları ve Bizim Yaşamlarımız*). În cadrul aceluiași eveniment autoarea a prezentat iubitorilor de poezie din Istanbul și primul volum de poezii *Aproape negru (Neredeyse Siyah)*, tradus în limba turcă de Ayten Mutlu, poeta turcă, și publicat la editura Artshop din Istanbul. Prezentarea volumelor de poezie a fost urmată de discuții cu publicul, iar cei prezenți au avut ocazia să își procure exemplare ale cărților cu autograful autorului.

30 martie – 14 aprilie / Participare românească la Festivalul de Film Istanbul. După succesul din 2012, când a obținut mențiunea specială a juriului cu filmul *Crulic – Drumul spre dincolo*, regizoarea Anca Damian a fost invitată să prezideze juriul competiției din cadrul secțiunii „Human Rights”. Filmul *Poziția copilului*, câștigător al Ursului de Aur 2013, a fost difuzat în cadrul festivalului în zilele de 7, 9 și 10 aprilie, regizorul Călin Peter Netzer fiind invitat la festival. Un al doilea film românesc a fost *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, ambele pelicule având premiera în Turcia cu această ocazie. A fost promovată cinematografia românească contemporană și a fost facilitat contactul între artiștii români și publicul turc în cadrul celui mai important festival de film din Turcia, aflat la cea de-a XXXII-a ediție. Parteneri: Fundația de Artă și Cultură Istanbul (IKSV). Proiectul a făcut parte din Programul-cadru de promovare a creativității românești.

APRILIE

2 aprilie / Aniversarea împlinirii a 80 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai cunoscuți și iubiți poeți postbelici, Nichita Stănescu, printr-un eveniment ce a inclus o expoziție

omagială și o seară de lectură. Expoziția a cuprins 15 panouri, în format 70/100 cm, cu versurile poetului traduse în limbile turcă și engleză. La vernisaj, poetul și traducătorul Erkut Tokman a susținut o scurtă prelegere despre personalitatea poetului, urmată de lectură în română și turcă din poezia lui Nichita Stănescu.

MAI

1-15 mai / Participare românească la Festivalul Internațional „Marea Neagră”, (ediția a XIV-a) din Trabzon, Turcia. Proiectul a făcut parte din Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural și a constatat în participarea Companiei de teatru „Passe-Partout Dan Puric”, cu spectacolul *Doi dintre noi*, scenariu și regia Ana Pepine și Paul Cimpolieru. Festivalul de la Trabzon este considerat unul dintre cele mai importante evenimente teatrale anuale din Turcia, dedicat țărilor riverane Mării Negre: Bulgaria, Georgia, Rusia, Armenia, România, Ucraina. Parteneri: Festivalul Internațional „Marea Neagră” din Trabzon și International Relations & Festivals Turkish State Theatres.

7-10 mai / Participare românească la cea de-a XVI-a ediție a Istanbul International Puppet Festival, la Institutul Cultural Francez din Istanbul. Proiectul a făcut parte din Programul-cadru pentru promovarea creativității românești și a constatat în susținerea a două reprezentații ale spectacolului Teatrului de Marionete „Gepetto” din Arad, *Tovarășul de drum*, după Hans Christian Andersen, scenariu și regia Radu Dinulescu. Realizarea spectacolului a fost posibilă datorită unei finanțări europene în cadrul Programului Cultura (2007–2013). Spectacolul a fost rezultatul unei colaborări între Teatrul de Marionete Arad și artistul Armand Richelet Kleinberg, care a creat personajele, decorurile și coloana sonoră. Într-o demonstrație specială organizată la sediul ICR Istanbul, păpușarii Adina Doba, Carmen Mărginean și Cristian Bordaș i-au învățat atât pe copiii din diasporă, cât și pe elevii unei școli generale din vecinătatea institutului să învețe să mănuiască marionetele.

8 mai – 8 iunie / Expoziția retrospectivă „subReal”, la centrul SALT din Istanbul, un rezultat al programului de mobilitate derulat de Institutul Cultural Român de la Istanbul, care a sprijinit prezența unor curatori turci în România în 2012. Artiștii Călin Dan și Iosif Király au susținut câte o prelegere despre activitatea lor artistică în România și la nivel internațional, în

seria „Artist Talk”. Expoziția a fost prezentată inițial la Muzeul Național de Artă Contemporană din București (MNAC), în 2012, curator: Raluca Velisar. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru de promovare a creativității românești și a avut ca obiectiv menținerea legăturilor permanente de lucru cu partenerii locali de prestigiu. Colaborarea cu SALT prevede anul acesta și o cercetare colectivă pe tema arhitecturii de vilegiatură de la Marea Neagră, Turcia-România, împreună cu Ska Architects și Alina Șerban (curator). Evenimentul a fost realizat în colaborare cu SALT și MNAC.

8 mai – 5 iulie / Proiectul „Visul turc”, câștigător al concursului „Încurajarea practicilor artistice / Fostering Artistic Practices”, ediția 2012, la Galeria DEPO. Evenimentul a fost inițiat în colaborare cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, cu sprijinul Galeriei DEPO din Istanbul și s-a înscris în strategia de promovare a creativității românești. Prin intermediul concursului, Institutul Cultural Român de la Istanbul a urmărit selectarea proiectelor în domeniul artelor vizuale pe principiile transparenței și valorii, promovării creativității românești și a artiștilor vizuali din România în spațiile expoziționale din Istanbul, îmbunătățirea calității proiectelor în domeniul artelor vizuale pe care le organizează. Proiectul a fost realizat de „Biroul de Investigații Melodramatice” (Irina Gheorghe și Alina Popa) și de „Paradis Garaj” (Ștefan Tiron și Claudiu Cobilanschi) și s-a desfășurat după cum urmează: aprilie – mai 2013 – perioada de cercetare în România (interviuri, căutarea articolelor de presă și reprezentărilor mediatice ale antreprenorului de pe piața neagră: „traficantul”, „contrabandistul”, „piratul”); mai – iunie 2013 – perioada de cercetare la Istanbul, pregătire și organizare eveniment (călătorie la mina de aur Ovacik, interviuri cu angajați și localnici despre situația exploatarea aurului în Turcia; întâlniri cu rețele locale de activiști sociali și conectarea acestora cu activiști români de la Roșia Montană, realizarea unor întâlniri de lucru; vizite de lucru la Istanbul Gold Exchange, Istanbul Gold Refinery, Grand Bazar; analiza emblemelor, reclamelor și designului magazinelor care vând aur, editarea materialului filmat etc.). Participanților li s-au alăturat membrii colectivului „Postspectacol” (Florin Flueraș și Ion Dumitrescu). Cei din urmă au analizat, într-o serie de imagini, rolul jucat de reprezentările aurite și opulența din cultura contemporană românească, explorând o gamă de relații ignorate. Colectivele „Biroul de Investigații Melodramatice” și „Paradis Garaj” au susținut *performance-uri* și dezbateri, în colaborare cu artiști locali. Expoziția prezentată la galeria DEPO a conținut o instalație video pe baza materialelor filmate în perioada de cercetare

petrecută la Istanbul, documentări ale *performance*-urilor, obiecte (ready-made), ghiduri tipărite sub formă de broșuri.

11 mai / Participare românească la proiectul „Rythm of Europe Street Festival”, pe Istiklal Caddesi din Istanbul, principala arteră pietonală a orașului. În program: concerte de muzică, numere cu jongleri și saltimbanci, spectacole de teatru. România a participat, în cadrul evenimentului, cu două reprezentații ale spectacolului stradal *Commedia dell'Arte*, r.: Anca Bucura Oprea, al trupei de teatru Octopus. Proiectul a reprezentat o primă colaborare cu Delegația Uniunii Europene în Turcia, precum și un bun prilej de a face cunoscut teatrul românesc contemporan. Evenimentul a fost organizat de Delegația Uniunii Europene în Turcia, în colaborare cu clusterul EUNIC Turcia și ambasadele și consulatele statelor Uniunii Europene.

Trupa Octopus la Rythm Of Europe Street Festival, Istanbul © Costin Zamfir/ICR Istanbul

14-24 mai / Participare românească la cea de-a doua ediție a proiectului EUNIC „European Cultural Days – Art in Movement”, la Samsun, Trabzon, Ordu, Erzurum, Sinop. România a fost reprezentată de filmele *Morgen*, r.: Marian Crișan, și *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, r.: Adrian Sitaru. Parteneri: Austrian Cultural Forum, British Council, Goethe-Institut, Hellenic Foundation for Culture, Institut Français, Istituto Italiano di Cultura și Instituto Camões.

22-26 mai / Participarea Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova, cu spectacolul *Chinezii* de Michael Frayn, în regia lui Mircea Cornișteanu, la Festivalul Internațional de

Teatru din Antalya. Proiectul a făcut parte din Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural. Festivalul Internațional de Teatru din Antalya este unul dintre cele trei festivaluri internaționale din Turcia organizate de Direcția Teatrelor de Stat, cu care Institutul Cultural Român de la Istanbul are un parteneriat de lungă durată.

IUNIE

1-6 iunie / Participare românească la cea de-a VI-a ediție a Festivalului de Film Documentar „Documentarist”, la Istanbul. Proiectul, parte a Programului-cadru pentru promovarea creativității românești, a constat în prezentarea documentarelor: *Turn off the Lights*, r.: Ivana Mladenovic, *Gutuiul japonez*, r.: Mara Trifu și *Există gânduri*, r.: Carmen Tofeni. Organizator: Eurasia Art Colective. Festivalul facilitează întâlnirea dintre profesioniști ai filmului din întreaga lume și documentariștii local, atât la proiecții, cât și la workshopurile organizate în perioada festivalului. Proiecțiile au avut loc în spații importante din Istanbul, printre care Muzeul Pera, Institutul Francez, Goethe-Institut, festivalul fiind susținut de clusterul EUNIC Turcia. La sediul Institutului au avut loc sesiunile de discuții „Just talking”, în cadrul cărora regizorii prezenți la festival au avut oportunitatea de a se întâlni și discuta.

3 iunie / Participare românească la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Intercultural „Art Dialogues Days”. Proiectul, parte a Programului-cadru pentru promovarea creativității românești, a constat într-un concert al trupei Cobzality, trupă care promovează folclorul românesc autentic, datinile și tradițiile. Cobzality îmbină elementele esențiale ale folclorului românesc cu o gamă vastă de sunete și instrumente moderne, iar pentru voci și linii melodice se folosesc și înregistrări vechi, unele dintre ele depășind o jumătate de secol. Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu Primăria Beyoğlu și a avut loc la sediul Institutului.

4-9 iunie / Reportaj pentru emisiunea săptămânală „Lumea și noi”, realizat în colaborare cu TVR Internațional, la Istanbul. Emisiunea își propune să aducă în prim-plan poveștile de viață ale românilor care trăiesc și muncesc în afara granițelor. În acest context, echipa de filmare s-a întâlnit cu membrii reprezentativi ai comunității românești din Istanbul. De asemenea, în ciclul de reportaje dedicate patrimoniului arhitectural românesc din afara granițelor țării, a fost realizat un material despre sediul Institutului, clădire istorică

din centrul orașului. Reportajul a fost difuzat în ziua de 17 octombrie, pe canalul TVR Internațional, în cadrul emisiunii „Lumea și noi”.

5-9 iunie / Prezența regizorilor Ramin Martin și Abdurahman Oner la cea de-a XII-a ediție a Festivalului Internațional de Film Transilvania 2013 (TIFF), în cadrul programului de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România.

16 iunie / „Ziua poetului național Mihai Eminescu celebrată la Istanbul” la Biserica Sf. Muceniță Parascheva. Comemorarea poetului Mihai Eminescu a fost oficiată prin săvârșirea slujbei de pomenire și printr-o serie de activități cultural-artistice în trapeza lăcașului de cult, în prezența familiilor mixte româno-turce. Evenimentul cu dublă dimensiune, spirituală și culturală, a inclus recitaluri bilingve, din creațiile eminesciene, în limbile română și turcă, susținute de copii din diasporă, o prezentare multimedia cuprinzând date biografice și opera lui Mihai Eminescu și un concert de muzică autentică românească, în interpretarea vocală și instrumentală la cobză a rapsodului Ion Crețeanu. Totodată, pentru a marca ziua poetului național, în data de 15 iunie, Institutul Cultural Român de la Istanbul a trimis un poem tradus în limba turcă tuturor contactelor din baza de date. Evenimentul a fost

realizat în parteneriat cu Biserica Sf. Muceniță Parascheva din Istanbul și a făcut parte din Programul-cadru „România: brand cultural de țară”.

IULIE

12 iulie / Festivitatea de încheiere a cursurilor de limba română, la sediul Institutului. Absolvenții care au urmat cursuri în semestrul martie – iulie 2013 s-au implicat în derularea evenimentului: și-au etalat cunoștințele de gramatică și vocabular dobândite. Programul a inclus și o sesiune de karaoke în limba română, metodă de predare care pune accent pe corectitudinea pronunției și capacitatea de memorare. Absolvenții au primit diplomele de competență lingvistică obținute în urma promovării testului de evaluare de la finalul fiecărui modul.

AUGUST

29 august / „Ziua Limbii Române sărbătorită la Istanbul: Emil Boroghina – Recital de poezie populară românească”, la sediul Institutului. Proiectul a făcut parte din strategia Institutului Cultural Român de promovare a culturii române prin sărbătorirea simultană a zilei limbii române în rețeaua institutelor culturale din străinătate. Recitalul „Vârstele omului” a cuprins poezie populară românească selectată de actorul Emil Boroghina în decursul a șapte ani de cercetare.

SEPTEMBRIE

11 septembrie – 27 octombrie / Participarea românească la forumul internațional „After All” de la Istanbul. Proiectul a propus o serie de conferințe și dezbateri pe teme actuale legate de strategiile internaționale de promovare culturală și dezvoltare socială. Au susținut prelegeri, în calitate de „keynote speaker”, specialiștii în domeniu Rarita Zbranca și Eugen Pănescu, la forum fiind prezent și artistul Mircea Nicolae. De asemenea, Alexandru Bălășescu, director adjunct al Institutului Cultural Român de la Istanbul, a fost invitat să participe la dezbateri pe data de 11 septembrie. Participarea a adus în prim-plan practicile din industria culturală și creațiile artiștilor contemporani din România.

14 septembrie – 20 octombrie / Participarea românească la cea de-a XIII-a ediție a Bienalei de Artă Contemporană

Absolvenții cursurilor de limba română
© ICR Istanbul

Istanbul 2013, la „Galeria Arter” și în alte spații din Istanbul. Artiștii români Anca Benera și Arnold Estefan au organizat o expoziție și o serie de dezbateri publice. Artiștii au fost selecțiați de curatorul Fulya Erdemci și de directorul bienalei, Bige Örer, cu ocazia vizitei în România, în perioada 2-3 mai 2013, prin programul de mobilitate al Institutului Cultural Român. Bienala de la Istanbul s-a desfășurat sub titlul „Mom, am I a Barbarian?”. Tema aleasă a explorat legăturile între poezie, poetică spațiului, literatură și artă.

15 septembrie 2013 – 22 martie 2014 / Decernarea a trei premii în cadrul concursului școlar „Francofonia” de la Istanbul. Proiectul, lansat de Institutul Cultural Francez din Istanbul, se adresează tinerilor de vârstă școlară și are ca scop evidențierea prezenței francofoniei în Istanbul printr-un concurs de scurtmetraje. Participanții au fost invitați să realizeze un scurtmetraj pe tema migrației provenite din țări francofone și să le trimită organizatorilor până la data de 31 ianuarie 2014. Premiile vor fi acordate în luna martie 2014, în urma deciziei juriului.

16 septembrie 2013 – 17 ianuarie 2014 / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, la sediul Institutului. Cursurile au fost structurate pe 5 niveluri (A1 – începător, A2 – pre-

intermediar, B1 – intermediar, B2 – intermediar-avansat, o grupă pentru copiii din diasporă). Fiecare nivel a fost împărțit în două module, cu durată de câte 8 săptămâni, respectiv 32 ore de curs. Ședințele standard (100 de minute) s-au desfășurat bi-săptămânal. Au fost organizate cursuri de limbă română pentru adulți și sâmbăta, în grupe restrânse, de 6-10 cursanți. Număr de cursanți: 40.

28 septembrie / Participarea românească la „Ziua Europeană a Limbilor” din Turcia, la sediul Consulatului General al Republicii Grecia, Sismanoglio Megaro, din Istanbul. Diversitatea culturală și cea lingvistică au fost celebrate printr-o varietate de acțiuni în peste 10 limbi diferite: jocuri lingvistice interactive, standuri de prezentare a institutelor culturale europene, cursuri de dansuri tradiționale și contemporane, vânzătoare de comori (clădirea institutului a fost unul dintre obiective), cursuri introductive de limbi străine, cutia magică cu surprize „Feel and Taste Europe”, colțul de pictură pe obiecte naționale, quiz-uri de limbă, concursuri video și de fotografii etc. Institutul Cultural Român de la Istanbul a coordonat evenimentul „Common Words Activity” și a organizat un stand de prezentare a cursurilor introductive de limbă română, susținute de profesoara Andreea Vlad.

OCTOMBRIE

Octombrie / Realizarea volumului *Black Sea Historiographies Proceedings*. Institutul Cultural Român de la Istanbul a organizat în anul 2012 două workshop-uri în cadrul proiectului „Black Sea Historiographies”, „The Challenge of Modern Diplomacy in SE Europe” (iulie) și „19th Century SE Europe from Socio-Economic Perspectives” (decembrie) care au reunit 16 istorici din România, Turcia și Bulgaria. Dat fiind ineditul informațiilor prezentate în cadrul lucrărilor celor două workshop-uri, un volum de studii de specialitate privitoare la istoria sud-estului european va fi publicat de Editura ISIS Istanbul, editură specializată în publicarea studiilor de istorie otomană și turcă, în 2014. Editura coordonează prestigioasa serie a publicațiilor Centrului de Istorie Diplomatică Otomană. Volumul va include prezentările de la workshop-uri și studii suplimentare dedicate istoriei moderne a sud-estului Europei. Vor fi publicate 12 studii de istorie socială, economică și diplomatică, dedicate sud-estului Europei în perioada 1800-1915, realizate de istorici din România, Bulgaria și Turcia. Parteneri: Center for Ottoman Diplomatic History Istanbul, centru de cercetare specializat în publicarea de documente diplomatice din arhivele otomane și studii de specialitate, Centrul de Istorie Diplomatică Otomană și editura ISIS Istanbul.

28 octombrie / Participarea violonistului Alexandru Tomescu la cea de-a X-a ediție a Festivalului „Istanbul Bach Days 2013”, la Catedrala St. Antuan. Festivalul, organizat de Hakan Erdogan Productions și desfășurat în perioada 10 octombrie – 3 noiembrie 2013, este cel mai important eveniment dedicat muzicii lui Johann Sebastian Bach în Turcia. Evenimentul, aflat sub egida EUNIC, a debutat cu un concert al European Union Baroque Orchestra. În fața unui public numeros și entuziast, violonistul român a concertat pentru prima dată pe malul Bosforului.

31 octombrie – 1 decembrie / Organizarea expoziției de ceramică a artistei Yildiz Ibram, „Straie de curte otomane la Yildiz Saray”, la Muzeul Yildiz Sarai. Expoziția a cuprins o serie de lucrări executate de Yildiz Ibram, reprezentând cafthane otomane care au inspirat și straietele boierești de curte din România până în secolul al XIX-lea. Yildiz Ibram este o artistă specializată în lucrul pe ceramică, recunoscută internațional pentru opera sa, cu expoziții personale notabile. Dubla sa origine româno-turcă (originară din Cernavodă, absolventă a programului de master al Universității de Arte Plastice, București) o plasează într-o poziție creativă privilegiată, care se reflectă în lucrările sale.

NOIEMBRIE

7-8 noiembrie / Workshop-ul „Design or Not Design? On Open Digital Production and Its Contexts” condus de Tincuța Heinzl, în cadrul festivalului de artă și tehnologie „amber'13 Art and Technology Festival”, Istanbul. Workshop-ul a reunit, timp de două zile, specialiști în domeniul designului, artiști, ingineri, profesori de artă și design din regiune în discuții legate de statutul artei și designului în societatea de consum.

23 noiembrie / „Maria Tănase 100 – în sunetul naiului” – concert susținut de taraful Nicolae Voiculeț și solista Arzu Bozkurt, cu ocazia Zilei Naționale a României, la sala de spectacole „Cemal Reşit Rey”. Proiectul și-a propus recuperarea valorilor tradiționale românești. Arzu Bozkurt, solistă alto a Operei de Stat din Istanbul, are în repertoriu și câteva piese ale Mariei Tănase. Parteneri: Agenția Golden Bridge și Primăria Metropolitană Istanbul.

29 noiembrie – 15 decembrie / Participarea românească în cadrul celei de-a XIX-a ediții a Festivalului de Film „On Wheels“, la Ankara, Sinop și Samsun. Organizatorii au selectat în programul festivalului filmul *Solitudes*, regizat de Liova Jedlicki, după un scenariu de Alexandra Badea, co-producție franco-română a anului 2012. *Solitudes* a câștigat Premiul pentru cea mai bună ficțiune la Ismailia International Film Festival, Premiul pentru interpretare feminină la Clermont-Ferrand, Mențiunea juriului și a presei la Clermont-Ferrand, Marele Premiu al juriului la Festival Cinéma d'Alès – Itinerance ș.a.

DECEMBRIE

1-31 decembrie / Expoziția de icoane pe sticlă „Un strop de divinitate“ realizată de Gabriel Trașcă, la Biserica Sf. Parascheva din Istanbul. Membru al Asociației Artiștilor Plastici din București, Gabriel Trașcă este cunoscut pentru lucrările de pictură sacră pe sticlă executate în bisericile și mănăstirile din sudul țării: mănăstirea Dridu din județul Ialomița, Capela Sfântul Gheorghe din incinta Spitalului Floreasca și biserica cu hramul Sfântul Nicolae din Piața Amzei. Din programul evenimentului inițiat de Comunitatea ortodoxă română din Turcia a făcut parte și un scurt recital de muzică tradițională românească în interpretarea Otiliei Rădulescu-Ipek, soprana la Opera de Stat din Istanbul.

6 decembrie / Două concerte de colinde, în cadrul proiectului „Institutul Cultural Român de la Istanbul îl aduce pe Moș Crăciun copiilor din diasporă“, în interpretarea solistei Ioana State. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului și a fost realizat în parteneriat cu Asociația România pentru Asistență și Solidaritate Socială și Comunitatea Ortodoxă Română din Turcia.

6-15 decembrie / Participarea românească la „Human Rights Film Days“, festival dedicat drepturilor omului, desfășurat în opt orașe din Turcia și organizat de Delegația UE în Turcia, în colaborare cu ambasadele, consulatele și institutele culturale din țările membre UE în Turcia și clusterul EUNIC Turcia. Au fost proiectate filmele *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu și *Muzica în sânge*, r.: Alexandru Mavrodineanu. Au participat actrița Cristina Flutur și regizorul Alexandru Mavrodineanu. Proiecțiile au avut loc la Ankara, Istanbul, Izmir, Bursa, Eskisehir, Sinop, Trabzon și Diyarbakir.

9 decembrie / Prelegerea „Considerații asupra limbii turco-tătare din Dobrogea“, susținută de drd. Gihan Curtomer. Expunerea a avut loc la sediul Institutului și a făcut parte din seria de prelegeri „Limbă, cultură și tradiții în rândul popoarelor turcice mai puțin cunoscute: din Balcani până în nord-estul Chinei“, serie organizată în toamna și iarna 2013/2014 de Orient-Institut Istanbul. Gihan Curtomer este doctorand al Universității Ankara, Facultatea de Filologie, și cercetător al Universității din București, Facultatea de Limbi străine – secția turcologie.

10-12 decembrie / Cea de-a VI-a ediție a atelierului de traduceri literare din limba română în limba turcă, la sediul Institutului. Au participat nouă traducători: Leyla Unal, Sunia Iliaz Akmambet, Ana-Maria Ștefan, Jenny Marilena Yukruk, Semra Selim, Amyra Syoufi, Gina Tudose, Gihan Curtomer și Oana Aksoy. Participanții au avut oportunitatea de a dobândi, consolida și aplica tehnici de traducere literară și de a discuta despre problemele ridicate de traducerea unui text literar, sub îndrumarea prof. dr. Luminița Munteanu și a agentului literar Nermin Mollaoglu. Între 10 și 12 decembrie au avut loc sesiunile de lucru (traducătorii au primit în avans fragmente din primele capitole ale romanelor publicate în ultimii doi ani; analiza traducerilor a fost realizată în cadrul unor sesiuni de lucru). Evenimentul s-a încheiat cu un cocktail la sediul Institutului Cultural Român de la Istanbul, la care au participat editori, jurnaliști culturali, critici și agenți literari etc. Proiectul continuă linia celor cinci ateliere de traduceri literare, desfășurate între 2008 și 2012, ale căror rezultate au determinat publicarea unor traduceri în limba turcă (din operele lui Dan Lungu, Dumitru Țepeneag, Gabriela Adameșteanu, Mircea Cărtărescu, Norman Manea) și, totodată, impunerea unor traducători români pe piața literară turcă.

20 decembrie / Institutul Cultural Român de la Istanbul a inițiat un proiect de realizare a unei hărți interactive, disponibilă online, pe site-ul institutului, care să ofere informații cu privire la moștenirea culturală și istorică românească și obiectivele românești din Istanbul. În cadrul proiectului au fost identificate, fotografiate, descrise și cartografiate monumente, cartiere istorice, zone culturale, precum și alte puncte de interes din fosta capitală otomană ce au legătură cu trecutul istoric comun româno-turc. Printre obiectivele deja cunoscute: Muzeul Dimitrie Cantemir, Conacul Musurus Pașa – sediul Institutului Cultural Român de la Istanbul, Biserica românească Sfânta Parascheva, Fortăreața celor

*Cea de-a VI-a ediție a atelierului de traducere
organizat ICR Istanbul © Costin Zamfir/ICR Istanbul*

7 turnuri, Topkapi, Palatul Dolmabahce etc. Prima fază a proiectului derulată în perioada august-septembrie a cuprins identificarea și fotografierea zonelor de interes, în cea de-a doua etapă (octombrie-noiembrie) strângându-se informații despre obiectivele prezentate, și în cea de-a treia fază a proiectului a fost realizată harta interactivă. Identificarea și

descrierea obiectivelor au fost realizate de Silvana Rachieru și Costin Zamfir, în urma documentării în arhive și biblioteci și a cercetării de teren. Traducerea textelor în limba turcă a fost realizată de Șeila Suliman. Lansarea hărții a fost programată pe 15 ianuarie 2014, marcând astfel Ziua culturii române. Harta va putea fi consultată la adresa: www.hartaicristanbul.ro.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA LISABONA**

IANUARIE

15-31 ianuarie / Zilei Culturii Române – proiect online. Institutul Cultural Român de la Lisabona a postat zilnic pe pagina sa de Facebook poezii și fragmente de proză din literatura română traduse în portugheză, documentare despre România și personalități românești. Cu aceeași ocazie, au fost prezentate traduceri în portugheză din literatura română disponibile în librăriile portugheze sau online.

FEBRUARIE

28 februarie / Ceremonie de decernare a titlurilor „Amicus Romaniae 2013”, a cincea ediție, organizată la sediul Institutului Cultural Român de la Lisabona. Titlurile au fost conferite de către E.S. DI Vasile Popovici, Ambasador al României în Portugalia. Au fost premiate personalitățile care au contribuit în mod activ la promovarea culturii române în Portugalia sau au susținut semnificativ activitatea Institutului Cultural Român de la Lisabona, reprezentanți ai elitei culturale și instituționale portugheze, ai mediului academic, diplomatic și administrativ. În program: decernarea titlurilor onorifice „Amicus Romaniae 2013”; recital de vioară solo prezentat de prim-violonistul Orchestrei Metropolitane din Lisabona, Liviu Scripcaru și un cocktail. Lista titlurilor onorifice „Amicus Romaniae 2013”: João Almeida – director-adjunct al postului de radio cultural Antena 2, Cecília Andrade – redactor la editura Dom Quixote, Cláudia Carvalho – jurnalistă la ziarul *Público*, António Jorge Pacheco – programator la Casa da Música, Piñero Nagy – director al Festivalului de Muzică de

la Estoril, António Costa Pinto – profesor de știință politică și istorie europeană contemporană la Institutul de Studii Sociale al Universității din Lisabona, Manuel Halpern – critic de muzică și film, Carlos da Veiga Ferreira – redactor la editura Teodolito, Alfredo Falamino Barroso – primar al municipiului Redondo, Henrique Duprat Tanimoto – secretar general Institut Français du Portugal și Joviano Vitorino – primar al municipiului Alter do Chão. Premiații au primit diploma „Amicus Romaniae 2013”, un CD și un album de artă. CD-ul *Arta lui George Georgescu: Beethoven și Cele trei dive* – Adina Nițescu, Ruxandra Donose și Teodora Gheorghiu a fost oferit de Editura Casa Radio. Laureatii au primit albumele: *Piatră. Case din Nordul Olteniei / Stone. Houses of Northern Oltenia* (text: Luiza Zamora, Foto: Șerban Bonciocat), Ordinul Arhitecților din România; *Lemn. Biserici din Nordul Olteniei / Wood. Churches oh Northern Oltenia* (text: Luiza Zamora, Foto: Șerban Bonciocat), Ordinul Arhitecților din România; *Stuf. Tradițional înseamna modern*, Igloo, 2009; *Olane. Case tradiționale din Dobrogea*, Igloo, 2012; *Hațeg. Țara bisericilor de piatră*, Igloo, 2007; *Geamii. Minarete pe cerul Dobrogei*, Igloo, 2012; *Romania, NOI*; *Le grand écran totalitaire / affiches*, NOI. Albumele au fost obținute în urma donației revistei de arhitectură *Igloo*, Asociației 37 și a Editurii NOI.

MARTIE

3-24 martie / Participare românească în cadrul evenimentului multicultural „Saberes e Sabores de outras Gentes”, organizat de Primăria Municipiului Redondo la Centrul Cultural din localitate. A fost organizată expoziția de fotografie „Romania Seen Through Your Camera (A Roménia através da tua câmara)”, prezentată și publicului din Lisabona în 2011. Expoziția este rezultatul călătoriei în Transilvania a unui grup de patru tineri portughezi (Daniela Guerreiro de Oliveira, Hugo da Mota Peixoto, João Pedro Correia, Joana Carvalho Fernandes), în cadrul proiectului european intercultural „Romania Seen Through Your Camera”. Programul participării românești: 3 martie – inaugurarea expoziției de fotografie „A Roménia através da tua câmara” la Centrul Cultural din Redondo; 5 martie – Ciclu de cinema, proiecția filmului *La drum*, r.: Dumitru Budrala (Astrafilm), la Auditoriul Centrului Cultural din Redondo; 9 martie – Expoziție de artizanat românesc – „Artesanato ao vivo”; 9 martie – Spectacol de muzică și dansuri populare românești susținut de grupul *Doina* al Asociației Românilor și Moldovenilor din Algarve; 9 martie – Spectacol folcloric în interpretarea grupului folcloric „Mărțișorul” din Cluj-Napoca; 10 martie – workshop de bucătărie românească. Evenimentul s-a bucurat de

participarea comunităților de imigranți din Portugalia și a fost organizat în colaborare cu o serie de ambasade și institute culturale străine aflate în Portugalia. Evenimentele culturale românești au fost organizate în parteneriat cu comunitățile de români și Parohia Ortodoxă Română din Setúbal.

23 martie / Participarea românească la „Săptămâna Francofoniei”, în Auditoriul Institutului Francez din Lisabona. În închiderea Festivalului Francofoniei a fost prezentat spectacolul muzical *Ponte de almas – Promenadă muzicală prin Portugalia, Franța și România*, în interpretarea a trei artiști rezidenți în Portugalia: mezzosopra Liliانا Bizineche, violonistul Liviu Scripcaru și pianistul de origine rusă Yan Mikirtumov. În timpul spectacolului a avut loc o proiecție cu imagini din România, Franța și Portugalia, fiecare dintre aceste imagini însoțind repertoriul dedicat țării respective. Absolventă a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, Liliانا Bizineche a primit numeroase premii la concursurile internaționale de canto de la Atena, Barcelona, Leipzig, Geneva, Rio de Janeiro, Budapesta și Paris. Liviu Scripcaru este membru al Orchestrei Metropolitane din Lisabona și profesor la Academia Superioară de Orchestră, concertmaistru și solist la Orchestra Municipală din Sintra. Institutul Cultural Român de la Lisabona a organizat evenimentul în colaborare cu Ambasada României în Portugalia.

APRIIE

2 aprilie / Expoziție „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, desfășurată la sediul Institutului. În program: vernisarea expoziției realizată de criticul Ioan Cristescu și de graficianul Mircea Dumitrescu; recital, în limba portugheză, din poemele lui Nichita Stănescu în interpretarea actriței Luminița Pereira; evocarea marelui poet – prelegere susținută de directorul Institutului Cultural Român de la Lisabona, Daniel Nicolescu. Expoziția a cuprins panouri cu versuri de Nichita Stănescu traduse în portugheză de Caetano Valdrigue Galindo, Daniel Falkemback Ribeiro și João Monteiro, la care s-au adăugat alte traduceri în limbile franceză și engleză.

10 aprilie / Spectacolul *Proeminente / Proeminências*, găzduit de Casa Fernando Pessoa. Actorii portughezi Tiago Gomes și Tiago Barbosa au interpretat versuri din poemele lui Mihai Eminescu, Lucian Blaga, Nichita Stănescu și Dinu Flămând, acompaniați de chitaristul Francisco Rebelo.

12-20 aprilie / Participare românească în cadrul celei de-a II-a ediții a Festivalului Internațional de Film Panazorean „Migrație și Interculturalitate”, la Ponta Delgada, Insulele Azore. Cinematografia românească a fost reprezentată de scurtmetrajul *24 de găleți, 7 șoareci, 18 ani*, r.: Marius Iacob, inclus în Competiția Internațională de scurtmetraje. La invitația organizatorilor și cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Lisabona a fost prezent la festival coproducătorul și sound designerul filmului, Vlad Voinescu.

14-21 aprilie / Prelegerea „Connections between Number Theory and Operator Algebras” susținută de Florin Rădulescu la Instituto Técnico Superior din Lisabona. Evenimentul a fost dedicat anului 2013, Anul Matematicii Pământului (Mathematics of Planet Earth). Prelegerea a urmărit expunerea cercetării lui Florin Rădulescu intitulată „Ramanujan Petersson conjectures and Operator Algebras” și s-a referit la aspecte dezvoltate recent de prestigiosul matematician român, cu privire la utilizarea sistemului matematic al mecanicii cuantice în anumite problematici din Teoria Numerelor. Pe lângă prelegere, Florin Rădulescu a desfășurat o activitate de cercetare și de colaborare științifică alături de profesorii Paulo Pinto și Nuno Martins (Instituto Superior Técnico) precum și Vasile Staicu (Universitatea din Aveiro). Florin Rădulescu este în prezent profesor la Universitatea „Tor Vergata” din Roma. În iunie 1991 a obținut doctoratul la Universitatea din California, Los Angeles, cu teza *Grupul fundamental al grupului liber cu infinit de mulți generatori este $R+\{0\}$* . Printre premiile obținute se numără: „Simion Stoilov” al Academiei Române 1994; „NSERC-NATO Research grant”, Toronto, 1994; Premiul Fundației „Frații Serghie”, București.

18-28 aprilie / Festivalul Internațional de Cinema Independent IndieLisboa, a X-a ediție. Cinematografia românească a fost reprezentată de lungmetrajul *Rocker*, r.: Marian Crișan, care a fost proiectat în secțiunea „Cinema Emergent”. La invitația organizatorilor festivalului, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Lisabona, au fost prezenți regizorul Marian Crișan și Andreea Chiriac Hentea, jurnalist și critic de film.

MAI

2 mai – 31 iulie / Cursuri de limbă română – semestrul de primăvară-vară. Cursul de limbă română se desfășoară din anul 2007 la sediul Institutului Cultural Român de la Lisabona,

cu sprijinul profesorilor Rodica Adriana Covaci și dr. Simion Doru Cristea.

7 mai/ Conferința „70 de ani de Limbă Română la Universitatea din Lisabona: Continuitate în Discontinuitate”, la Facultatea de Litere de la Universitatea din Lisabona, prilejuită de împlinirea a 70 de ani de la deschiderea oficială a primului Lectorat de Limba Română în Portugalia, sub conducerea profesorului Victor Buescu. Au fost evocate personalități românești prezente în Portugalia de-a lungul anilor: Mircea Eliade, Lucian Blaga, Scarlat Lambrino, Mihai Zamfir etc., dar și personalități portugheze prezente în România. Daniel Perdigão, lectorul de limba portugheză de la Facultatea de Litere a Universității București și reprezentantul Institutului Camões la București, a susținut prelegerea „A «última flor do

Lácio» e a «mui dulce e bela» linguas. Ensinar romeno em Portugal e português na Roménia”. Discursurile inaugurale au fost susținute de ES. domnul Vasile Popovici, Ambasadorul României în Portugalia, reprezentanți ai Facultății de Litere de la Universitatea din Lisabona, directorul Institutului Cultural Român de la Lisabona ș.a. În cadrul conferinței au fost proiectate două filme despre România: *Wild Carpathia* (Travel Channel) și *Endereço Desconhecido – Roménia* (RTP 2).

18 mai / „Ziua Internațională a Muzeelor”, la Casa-Muzeu „Guerra Junqueiro” din Porto, proiect organizat în parteneriat cu Primăria orașului Porto și muzee și școli din orașul Porto. Institutul Cultural Român de la Lisabona a organizat prelegerea „Tradiții arhitecturale românești – perspective turistice”, susținută de Tanțy Ungureanu și recitalul de vioară cu piese ale unor compozitori români, susținut de violonistul Radu Ungureanu. În perioada 9-31 mai, a fost prezentată, în același spațiu, expoziția multimedia „Lemn și Piatră. Case și biserici tradiționale din România”, coordonată de istoricul de artă Luiza Zamora și de artistul Sașa Liviu Stoianovici și organizată de Ambasada României la Lisabona. Tanțy Ungureanu predă limba română la Facultatea de Litere a Universității din Porto și este membră a Asociației Portugheze a Traducătorilor. Violonistul Radu Ungureanu este concertmaistru asistent al Orchestrei Sinfonice din Porto și profesor de vioară la Școala Superioară de Muzică din Porto. Partener: Casa-Muzeu „Guerra Junqueiro”.

23 mai / Concert „Ponte de almas – Promenadă muzicală prin București, Paris și Lisabona”, la Palácio Fronteira din Largo São Domingo de Benfica. Evenimentul a avut loc în cadrul „Ciclului de muzică și poezie franceză din secolul XX”, organizat de Fundação das Casas de Fronteira e Alorna și Institutul Francez din Portugalia. Au concertat mezzosoprana Liliana Bizineche și violonistul Liviu Scripcariu, membru al Orchestrei Metropolitane din Lisabona și profesor la Academia Superioară de Orchestră și de pianistul de origine rusă Yan Mikirtumov. Parteneri: Ambasada Franței, Institutul Francez din Portugalia și Fundação das Casas de Fronteira e Alorna.

23-28 mai / „European Literature Nights” la Orpheu Caffé, proiect organizat de EUNIC Portugalia și coordonat de British Council, având ca scop promovarea literaturii și a autorilor din țările membre EUNIC Portugalia, prin sesiuni de lectură din operele a opt autori din Marea Britanie, Franța, Italia, Finlanda, Portugalia, Germania și România. Evenimentul a

cuprins opt lecturi cu o durată de 15 minute. Scriitorul Lucian Vasilescu și actrița de origine română Luminița Pereira au recitat patru poeme, traduse în limba portugheză de Anca Milu-Vaideseșan. De asemenea, poetul Lucian Vasilescu a participat la „Edinburgh World Writers Conference (EWWC)” din Lisabona (în cadrul Feira do Livro, principalul târg de carte din Lisabona) și la cea de-a șasea ediție a Festivalului „LeV – Literatura em Viagem (Literatură în Călătorie)” din Matosinhos. Realizarea proiectului „European Literature Nights” a fost posibilă cu sprijinul financiar al Comisiei Europene.

26 mai / „Ziua Românilor și a Moldovenilor din Portugalia”, la Museu da Cidade, Lisabona. Evenimentul a marcat sărbătoarea populară a comunităților și asociațiilor românești de pe teritoriul Portugaliei. La eveniment au fost prezenți și reprezentanți ai comunităților moldovenești. Au participat artiștii Grigore Leșe și Zinaida Bolboceanu. Partener: Ambasada României din Lisabona.

IUNIE

7-17 iunie / Participarea directorului Teatrului Național „D. Maria II” din Lisabona, João Manuel da Mota Rodrigues, și a directorului artistic al Teatrului din Almada, Rodrigo Francisco, la cea de-a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu. João Manuel da Mota Rodrigues este actor, scenarist, profesor, teatrolog, directorul celui mai important teatru portughez, fondator și director al companiei A Comuna – Teatro de Pesquisa (Comuna – Teatru de Investigație). Rodrigo Francisco este directorul artistic al Teatrului din Almada și director al Festivalului de Teatru din Almada. Cei doi au participat la Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu în scopul realizării unor eventuale parteneriate și selecționării unor piese românești care ar putea să fie jucate în Portugalia în anii următori. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu.

7-28 iunie / Ciclu de cinema românesc la Centrul Cultural al Primăriei din Cartaxo. Proiecțiile s-au derulat în trei sesiuni și au cuprins câteva dintre cele mai apreciate creații ale regizorilor noului val: *Oamenii de la bloc mor după muzică*, *Mihai și Cristina*, *Poveste de la Scara C*, *Marilena de la P7*, r.: Cristian Nemescu; *Marfa și banii*, r.: Cristi Puiu; *Furia*, r.: Radu Muntean. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Centrul Cultural al Primăriei Cartaxo.

20 iunie / Recital dedicat poetului național Mihai Eminescu, în interpretarea actorului Dorel Vișan, la auditoriul Palatului Independenței, aflat sub tutela Sociedade Histórica da Independência de Portugal. Evenimentul a inclus o expoziție de fotografie, facsimile și poezii eminesciene traduse în portugheză. În preambulul recitalului, a fost proiectat un montaj cu secvențe din cele mai importante filme ale actorului Dorel Vișan.

25 iunie / Seară românească în cadrul „Convenției Internaționale Rotary de la Lisabona”, la sediul Institutului. „Districtul 2241 - România și Republica Moldova” a organizat o reuniune pentru delegații săi. În cadrul evenimentului a avut loc un recital vocal-instrumental de muzică românească în interpretarea baritonului Nicolae Lupu și a rapsodului Constantin Negură. Nicolae Lupu este solist la Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian” din București, câștigător a numeroase premii naționale și internaționale. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Rotary Club România și Republica Moldova.

IULIE

6-14 iulie / Participare la cea de-a XXI-a ediție a Festivalului Internațional de Scurtmetraje „Curtas Vila do Conde”, în patru spații culturale din orașul Vila do Conde: Teatro Municipal, „Solar” – Galeria de artă cinematografică, „Centro de Memória” și Clube do Festival. „Curtas Vila do Conde” este cel mai important festival de gen din Portugalia și unul dintre cele mai prestigioase din Europa. Premiul publicului „Mateus Rosé Sparkling” a revenit coproducției *Luminița*. Pelicula, a cărei premieră a avut loc în cadrul acestui festival, aparține regizorului portughez André Marquês și are o distribuție exclusiv românească: Dragoș Bucur, Damian Oancea, Constantin Cojocaru, Dorina Lazăr, Emilia Dobrin și Ion Haiduc. În acest an, au fost prezente în diferite secțiuni ale festivalului opt scurtmetraje românești: *Wonderland*, r.: Peter Kerek (Competiția internațională), cinci scurtmetraje prezentate de Asociația Este'n'est în cadrul Panoramei europene, *Luminița* r.: André Marquês (Competiția națională) și *Superman, Spiderman or Batman*, r.: Tudor Giurgiu (secțiunea Short Matters!).

10-28 iulie / Conferința și expoziția de fotografie „Carol al II-lea. Regele culturii – cultul regelui”, la Hotel Palácio și vila „Rei Carol” din Estoril. Cele două evenimente au adus în atenția publicului portughez un episod important

din istoria României: contribuția regelui Carol al II-lea la înflorirea culturală a României și, în paralel, încercările sale de a o subordona cultului personal. Prințul Charles Philippe d'Orléans a vorbit despre exilul lui Carol al II-lea la Estoril, iar istoricii Cornel Constantin Ilie și Mihaela Georgescu Delafras au vorbit despre viața lui Carol al II-lea și povestea reședinței sale lusitane. A fost organizată și o vizită ghidată la vila „Rei Carol”, susținută de Mihaela Georgescu Delafras. Expoziția realizată de Cornel Constantin Ilie, alcătuită din 32 de panouri, a fost expusă în „Salonul Regilor” din cadrul hotelului, unde în mod tradițional se află fotografii ale capetelor încoronate și ale membrilor familiilor regale europene, oaspeți de-a lungul timpului ai Hotelului Palácio. Cornel Constantin Ilie este un reputat cercetător al Muzeului Național de Istorie a României. Principele Charles-Philippe d'Orléans este autorul cărții *Rois en exil* în care vorbește despre monarhii aflați în exil la Estoril, începând cu anii '40. În această carte, un capitol îi este dedicat fostului suveran al României. Mihaela Georgescu Delafras, cercetător cu un master în istorie la Universitatea Harvard, este unul dintre reperele diasporei intelectuale românești din Portugalia. Proiect realizat în colaborare cu Hotel Palácio, Muzeul Național de Istorie a României, Casa de Vinuri Iordache (Drăgășani) și Asociația Fronteira Encantada a românilor stabiliți în Portugalia.

13 iulie – 14 septembrie / Proiectul expozițional „Duplex româno-portughez: Gili Mocanu și Cláudio Garrudo”, în colaborare cu galeriile das Salgadeiras din Lisabona și H'ART din București. Proiectul a constat în prezentarea expoziției de fotografie „Borderline” a artistului portughez Cláudio Garrudo în luna iunie, la București și a expoziției de pictură „The Double” a artistului Gili Mocanu, în luna iulie, la Lisabona. Expoziția „The Double” se centrează pe latura geometrică a creației pictorului și este o prezentare în oglindă a unei serii din operele sale. Cláudio Garrudo este fotograf, absolvent al Școlii Superioare de Comunicare Socială din Lisabona. Proiectul a fost realizat în colaborare cu „Galeria das Salgadeiras”.

SEPTEMBRIE

1-24 septembrie/ Deplasarea criticului muzical Bernardo Maria Neto dos Santos Mariano și a jurnalistei Cláudiei Sofia Lima de Carvalho la cea de-a XXI-a ediție a Festivalului Internațional „George Enescu”. Muzicolog și profesor în învățământul superior, Bernardo Maria Neto dos Santos Mariano este critic muzical la jurnalul *Diário de Notícias*, iar

Cláudia Sofia Lima de Carvalho este jurnalist cultural la ziarul *Público*. Vizita celor doi la București a urmărit stabilirea de contacte cu reprezentanți ai festivalului și cu artiști români. Jurnaliștii portughezi au scris în publicațiile pe care le reprezintă („George Enescu: O festival que põe a Roménia no mundo”/ „George Enescu: festivalul care poziționează România pe harta lumii”, articol de Cláudia Carvalho în cotidianul *Público* din data de 1 septembrie 2013, „A magia de um festival que quer dar uma nova imagem da Roménia”/ „Magia unui festival care dorește să dea o nouă imagine a României”, articol de Cláudia Carvalho în cotidianul *Público* din data de 12 septembrie 2013, „George Enescu celebrado hoje no CCB com um concerto especial”/ „George Enescu celebrat azi la CCB printr-un concert special”, articol de Cláudia Carvalho în cotidianul *Público* din data de 5 septembrie 2013, „A diretora das orquestras e coros da Rádio Nacional Romena falou ao DN sobre o Festival Enescu e atividade musical no seu país”/ „Directoarea orchestrelor și corurilor Radio a vorbit cu ziarul *Diário de Notícias* despre Festivalul Enescu și despre activitatea muzicală din țara sa”, articol de Bernardo Mariano în cotidianul *Diário de Notícias* din data de 19 septembrie 2013, „Um violino ilustre e um piano espalham a fama de George Enescu”/ „O vioară celebră și un pian răspândesc faima lui George Enescu”, articol de Bernardo Mariano în cotidianul *Diário de Notícias* din data de 5 septembrie 2013).

2 septembrie – 20 decembrie / Cursuri de limba română. S-au format patru tipuri de grupe, două sedințe/săptămână, cu o durată de 90 de min./sedință. Cursurile de limbă română au fost susținute de profesorii Rodica Adriana Covaci și dr. Simion Doru Cristea, selecțai grație experienței profesionale, atât în domeniul didactic, cât și în calitate de traducători și promotori culturali.

5-29 septembrie / „Vioara lui George Enescu la Lisabona”, eveniment de promovare a Festivalului Internațional „George Enescu”, compus din două momente: un recital de vioară și pian în interpretarea artiștilor Gabriel Croitoru și Horia Mihail și expoziția de fotografie „Sonorul în instantanee”, la Pequeno Auditório din cadrul Centro Cultural de Belém. În data de 5 septembrie, Centro Cultural de Belém a găzduit în sala Micului Auditoriu (Pequeno Auditório 400 de locuri), recitalul de vioară și pian. În deschiderea recitalului a avut loc vernisajul expoziției „Sonorul în instantanee” de Eugen și Virgil Oprina, dedicată Festivalului Internațional „George Enescu” și conținând o selecție de imagini surprinse la diferite ediții ale festivalului. Expoziția a putut fi vizitată în perioada

5-29 septembrie 2013. La Lisabona au fost prezenți Oltea Șerban-Pârâu, redactor-șef la Radio România Cultural și director artistic al Orchestrelor și Corurilor Radio, precum și muzicologul și fotograful Virgil Oprina. În deschiderea recitalului, Oltea Șerban-Pârâu a susținut conferința cu titlul „Vioara lui Enescu – un proiect de promovare a muzicii clasice”. Parteneri: Centro Cultural de Belém și Radio România Cultural.

6 septembrie – 12 octombrie / Proiectul „Jurnalul unei călătorii spirituale: José Saramago în România”, la Galeria Fundației „Millennium BCP” și Fundația „José Saramago” din Lisabona, care a cuprins următoarele evenimente: expoziția „Studii despre orbire”, a cărei inaugurare a avut loc la Galeria Fundației „Millennium BCP”, în data de 6 septembrie 2013; o expoziție de book design și conferința intitulată „Memória de Saramago”, desfășurate în data de 18 septembrie 2013, la Fundația „José Saramago”. Prin organizarea celor trei evenimente, Institutul Cultural Român de la Lisabona a adus un omagiu scriitorului portughez José de Sousa Saramago (laureat al Premiului Nobel în 1998) și a oferit portughezilor prilejul să descopere felul în care Saramago este perceput

în România. Expoziția „Studii despre orbire” a pictorului Laurențiu Midvichi a fost denumită astfel după unul dintre cele mai faimoase romane ale lui Saramago, *Eseu despre orbire*. Laurențiu Midvichi este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din anul 2003 și autorul copertelor seriei dedicate lui José Saramago, publicată de editura Polirom. La inaugurare au fost prezenți președintele consiliului administrativ al „Millennium BCP”, E.S. dl. António Monteiro și E.S. dl. Vasile Popovici, Ambasadorul României în Portugalia. Expoziția de grafică de carte a fost dedicată seriei de autor José Saramago aparută la Editura Polirom. Bogdan-Alexandru Stănescu, director al colecției *Biblioteca Polirom*, a fost curatorul expoziției și a susținut prelegerea „Apostazie și orbire”. „Memória de Saramago” a fost titlul prelegerii susținute de Mioara Caragea, doctor în filologie și lector la Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, principala traducătoare a lui José Saramago în România. Pilar del Rio, soția marelui scriitor portughez și președintă a Fundației „José Saramago”, a fost prezentă la expoziția de grafică de carte și la conferința „Memória de Saramago”.

Expoziția „Studii despre orbire” de Laurențiu Midvichi la Galeria Millennium © José Cruz

20-29 septembrie / Participare românească la cea de-a XVII-a ediție a Queer Lisboa Film Festival, la Cinema São Jorge. Institutul Cultural Român de la Lisabona a răspuns propunerii organizatorilor de a desemna o personalitate din cinematografia românească în juriul festivalului, și a sprijinit, astfel, venirea la Lisabona a lui Andrei Rus. La ediția de anul acesta, filmul românesc a fost reprezentat în competiția internațională de scurtmetrajul *De azi înainte*, r.: Dorian Boguță. Andrei Rus este programator la Timishort Film Festival, doctor și asistent universitar în cadrul Facultății de Film, din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, București. De asemenea, este coordonatorul revistei de cinema *Film Menu*, realizată în cadrul UNATC.

26 septembrie / Participarea românească în cadrul „Zilei Europene a Limbilor”, eveniment desfășurat la sediul Alliance Française & Institut Français du Portugal și într-un autocar turistic. „Ziua Europeană a Limbilor” este un eveniment organizat anual de cele opt institute culturale membre ale clusterului EUNIC Portugalia, cărora li s-au adăugat, în acest an, și reprezentanța Comisiei Europene în Portugalia și Ambasada Republicii Cehe. Pentru sărbătorirea „Zilei Europene a Limbilor”, EUNIC Portugalia s-a asociat pentru prima dată cu festivalul „Lisbon Week”, o manifestare deschisă tuturor artelor, al cărei scop este afirmarea Lisabonei ca oraș multicultural și cosmopolit. „Lisbon Week” propune vizite ghidate în diverse situri cu importantă rezonanță culturală, conferințe, expoziții, concerte și degustări gastronomice. Pentru proiectul EUNIC Portugalia a fost închiriat un autocar, inscripționat cu siglele tuturor participanților. Câte un profesor din partea fiecărui institut cultural a asigurat, pe un traseu anume, o scurtă lecție de limbă și civilizație. Persoana aleasă de Institutul Cultural Român de la Lisabona pentru lecția de limbă română a fost Corneliu Popa, traducător experimentat. Simultan, la sediul Alliance Française & Institut Français du Portugal au fost organizate standuri cu materiale promoționale ale fiecărui institut și s-au desfășurat sesiuni de inițiere lingvistică. Parteneri: Comisia Europeană, British Council (președinte EUNIC Portugalia), Institut Français, Istituto Italiano di Cultura, Instituto Cervantes, Institutul Ibero-American al Finlandei, Instituto Camões, Goethe-Institut, Ambasada Republicii Cehe, XN Dynamics, Primăria din Lisabona și banca portugheză Caixa Geral dos Depósitos.

OCTOMBRIE

3 octombrie – 30 noiembrie / Expoziția de artă plastică și fotografie „Escapes” a tinerilor artiști români Iulia Nistor, Alexandru Rădvan, Mihail Coșulețu și Simona Vilău, la Casa-Muzeu „Guerra Junqueiro” din Porto. Au fost expuse lucrări de pictură, grafică și fotografie din creația recentă a protagoniștilor: Simona Vilău – „Unsent Postcards”, Mihail Coșulețu – „Colonia”, Alexandru Rădvan – „Ulysses”, Iulia Nistor – „Eco-geografii”. Casa-Muzeu „Guerra Junqueiro” este un centru cultural înființat în memoria celebrului poet și jurnalist Abílio Manuel Guerra Junqueiro, om politic și colecționar, chiar în ultima reședință a acestuia.

16-21 octombrie / Participarea lui André Santos și Manuel Halpern la cea de-a XX-a ediție a Astra Film Festival. André Santos este director executiv și fondator al Festivalului Internațional de Cinema Panazorean, care se desfășoară la Ponta Delgada, în Insulele Azore. Manuel Halpern, jurnalist cultural și critic de cinema, scrie cu precădere despre muzică și cinema în revista culturală *Jornal de Letras, Artes e Ideias*. A dedicat o serie de articole cinematografiei românești, care se regăsește tot mai des pe ecranele portugheze și în festivalurile de specialitate din Portugalia. Vizita lor la Sibiu a urmărit, pe lângă vizionarea unui număr însemnat de filme, și stabilirea de contacte cu reprezentanți ai festivalului și cu artiști români. La întoarcerea în Portugalia, jurnalistul Manuel Halpern a scris despre această experiență în publicația *Jornal de Letras* („Astra Film Festival/Cronică din Transilvania”, articol online, 17 octombrie, „Cronică din Transilvania”, ediția 30 noiembrie), iar André Santos, pe lângă promovarea intensă a Astra Film Festival, atât pe site-ul festivalului portughez al cărui director executiv este, cât și în presa locală, a avut posibilitatea de a face direct selecția filmelor românești pentru următoarele ediții ale festivalului de cinema din Azore.

NOIEMBRIE

8 noiembrie – 13 decembrie / Expoziția de fotografie „România. Peisaje acvatice. Delta Dunării” la sediul Institutului. Fotografii José Luís Jorge și Alexandru Tomazatos au realizat un inedit tandem plastic, cuprinzând fotografii făcute în Delta Dunării. Expoziția a prezentat fotografii realizate în 2012 și 2013. Proiectul a fost gândit ca o dublă privire asupra aceleiași realități, prin intermediul a două obiective, reflectând sensibilități și abordări complementare.

Alexandru Tomazatos a fost unul dintre câștigătorii concursului de fotografie de peisaj „Ansel Adams” din România și a expus la Târgul de Design Românesc ROD din București, la Institutul Francez din București, la Centrul Cultural Francez din Iași și Librăria Cărturești din București. José Luís Jorge este fotoreporter pentru publicații precum *Público*, *Expresso*, *Visão*, *Diário de Leiria*, *Sol*, *Tempo Livre*, *Invest* și *Volta ao Mundo* și a realizat mai multe expoziții personale în Portugalia, Spania și Germania. Expoziția organizată de Institutul Cultural Român de la Lisabona a avut loc în contextul organizării la București a Forumului Anual al Strategiei UE pentru regiunea Dunării 2013 cu tema „Mai puternici împreună, mai puternici în lume” (București, 28-29 octombrie).

11-16 noiembrie / Participare românească la prima ediție a festivalului „Elogiul Măinilor”, dedicat tinerilor interpreți, la sala Auditorium a Universității din Évora. Institutul Cultural Român de la Lisabona a susținut prezența pianistului Mihai

Ritivoiu, care urmează un masterat la Guildhall School of Music & Drama cu Joan Havill. Mihai Ritivoiu a lucrat cu Dimitri Bashkurov, Dominique Merlet și Richard Goode și este câștigătorul premiului al II-lea la Concursul Internațional de Pian de la San Sebastian (2004), al premiului I al Concursului Internațional de Pian „Jeunesses Musicales” de la București (2006) și al premiului al III-lea la categoria „Premiu special pentru cea mai bună interpretare a unei Sonate pentru Pian de George Enescu” la Concursul Internațional „George Enescu” de la București (2011).

23-24 noiembrie / Două reprezentații ale spectacolului *D'ale noastre/Ta Ra Ta Tam* în regia lui Gigi Căciuleanu, la Sala Garrett a Teatrului Național D. Maria II din Lisabona. Spectacolul este o producție a Teatrului Național București și a Fundației Art Production (Gigi Căciuleanu Romanian Dance Company). Reprezentațiile de pe scena prestigiosului Teatru Național din capitala Portugaliei au fost un real

Spectacolul *D'ale noastre/Ta Ra Ta Tam* de Gigi Căciuleanu, la Teatrul Național D. Maria II din Lisabona © ICR Lisabona

succes. Ovații prelungi și ropote de aplauze au certificat faptul că dans-actorii maestrului Gigi Căciuleanu au reușit să impresioneze publicul lusitan, prezent în număr foarte mare la spectacolul românesc.

DECEMBRIE

2-5 decembrie / Două concerte susținute de Cvartetul „Cellissimo” cu ocazia Zilei Naționale a României, la Centro Cultural de Belém din Lisabona și la Casa da Música din Porto. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Ambasada României la Lisabona și Consulatul Onorific al României la Porto. Cvartetul român de violoncele „Cellissimo”, format din Marin Cazacu, Alexandra Guțu, Răzvan Suma și Octavian Lup, a susținut câte un concert, în sala Pequeno Auditório a Centrului Cultural de Belém din Lisabona în data de 2 decembrie și la Casa Muzicii din Porto, în data de 5 decembrie. Primul concert a fost înregistrat și promovat prin spoturi audio de cel mai important post radio cu profil cultural din Portugalia – Antena 2. Parteneri: Centro Cultural de Belém și Casa da Música.

7-11 decembrie / Seria de concerte „Colinde de Crăciun în Portugalia în interpretarea corului Theoforos”, la Lisabona (Basilica da Estrela, 7 decembrie – în deschiderea programului muzical, de mare tradiție în Portugalia, „Natal em Lisboa 2013”), Santarém (Igreja Catedral, 8 decembrie), Setúbal (Igreja São Sebastião, 10 decembrie) și Lagos (Igreja de São Sebastião, 11 decembrie). Turneul corului Theoforos, coordonat de dirijorul Bogdan Radu Cosmin, a fost organizat de Institutul Cultural Român de la Lisabona în colaborare cu EGEAC – Departamentul cultural al Primăriei orașului Lisabona, Ambasada României la Lisabona și Parohia Ortodoxă Română din Portugalia. Parteneri: Ambasada României la Lisabona, parohiile ortodoxe ale comunităților române din orașele în care au avut loc concertele.

11-16 decembrie / Deplasarea lui Mário Micaelo, director și fondator al festivalului Internațional de Film de Scurtmetraj Curtas Vila do Conde, la Festivalul Internațional de Film Experimental București (BIEFF), în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Vizita la București a urmărit vizionarea celor mai noi producții românești de gen, în vederea selecției pentru festivalul Curtas Vila do Conde, cât și pentru alte festivaluri cinematografice din Portugalia.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA LONDRA**

IANUARIE

7 ianuarie / Concert de muzică contemporană, susținut de muzicienii Iancu Dumitrescu, Ana-Maria Avram și Ansamblul Hyperion, împreună cu Mats Lindström, Tim Hodgkinson, Chris Cutler, Stephen O'Malley. Programul concertului a cuprins lucrări recente de Iancu Dumitrescu, Ana-Maria Avram și Mats Lindström. Prin colaborarea cu Café OTO, cea mai importantă scenă alternativă a muzicii contemporane și de avangardă din Londra, Institutul Cultural Român de la Londra își poate face cunoscută activitatea în rândurile unui public nou, iubitor de muzică clasică contemporană, din ce în ce mai apreciată de melomanii britanici.

14-28 ianuarie / Etapa londoneză a proiectului internațional de mobilitate și creație „E-MOTIONAL Bodies and Cities”. Institutul Cultural Român de la Londra a găzduit la sediu, în data de 27 ianuarie, o întrunire a reprezentanților tuturor instituțiilor partenere în proiect: Centrul Național al Dansului, Gabriela Tudor Foundation, Dublin Dance Festival, Dance Ireland, Dance House Limassol, British Council și asociația Body.Data.Space. Din partea României au participat coregrafii Cosmin Manolescu și Mircea Ghinea. Proiectul și-a propus facilitarea de schimburi artistice, formare profesională și creație în domeniul dansului contemporan, reunind artiști și manageri din cinci țări europene – România, Cipru, Irlanda, Letonia și Marea Britanie. În data de 26 ianuarie a avut loc, la Watermans Arts Centre, o prezentare a coproducției realizate de participanți. Evenimentul final al proiectului a constat într-un Forum Internațional, care a avut loc în aprilie 2013, la București.

28 ianuarie / Proiecția filmului *Călătoria lui Gruber*, r.: Radu Gabrea, la sediul Institutului, organizată cu ocazia Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului (27 ianuarie), în cadrul programului „Cinemateca românească”. „Cinemateca” este un program permanent al Institutului

Cultural Român de la Londra, adresat atât publicului larg, cât și diasporei române din Londra, care a debutat în martie 2010 și prezintă lunar filme românești din toate perioadele, reconstituind practic parcursul cinematografului noastre de la constrângerile regimului comunist la originalitatea și succesul regizorilor tineri, afirmați după anii '90. Partener: Centrul Național al Cinematografului (CNC).

FEBRUARIE

13-25 februarie / Expoziția de design vestimentar românesc „The Rest is Tomorrow”, parte a London Fashion Week (LFW). Aceasta a reprezentat a treia participare românească la programul „International Fashion Showcase”, inițiat de British Council în 2012. Expoziția a cuprins creații din colecțiile toamnă-iarnă 2013 ale designerilor români Doina Levintza, Irina Schrotter, Lucian Broscățean, Andreea Bădală, Carla Szabo (bijuterii) și Dinu Bodiciu (pălării). Fiecare designer a prezentat o creație special concepută pentru proiect, inspirată din specificul și valorile tradiționale românești, fie din industria textilelor, fie din domeniul etnografic, științific sau artistic. Expoziția, organizată în colaborare cu Galeria Galateca, a fost deschisă ulterior și la București, în martie 2013. Artiștii au fost selectați de Institutul Cultural Român de la Londra, având în vedere sugestiile editorilor *Elle România*. S-a urmărit obținerea unei selecții nu numai valoroase, ci și reprezentative a designerilor de modă români, incluzând mai multe generații și diferite opțiuni estetice. Partener: British Council, coordonatorul întregului program.

14 februarie / Proiecția filmului *Înghițitorul de săbii*, r.: Alexa Visarion, la sediul Institutului, organizată în cadrul programului „Cinemateca românească”. Filmul este o examinare emoționantă a relației dintre artă și putere prin intermediul câtorva episoade din existența tragică a unui mărunț artist ambulant de circ, în România începutului de secolul XX.

26 februarie – 7 mai / Itinerarea unei expoziții de ouă încondeiate la Muzeul Valence House (26 februarie – 7 mai), respectiv la Muzeul Vestry House (26 martie – 7 mai). Expoziția „Easter Eggs of Romania”, realizată inițial, în anul 2012, în parteneriat cu prestigiosul Muzeu de etnografie Horniman, cuprinde peste o sută de ouă încondeiate din Bucovina și materiale video despre arta încondeierii. Proiectul a urmărit expunerea unui segment semnificativ și insuficient exploatat al culturii tradiționale românești – obiceiul sărbătorii ortodoxe românești a Paștelui. Valence House și Vestry House sunt două case istorice, din secolul al XVII-lea, aflate în cartierele Dagenham și Waltham Forest din estul Londrei, care prezintă colecții de artă veche și programe de expoziții contemporane și educaționale în regim muzeal.

MARTIE

5-10 martie / Nouă reprezentații ale spectacolului *Am omorât-o pe mama* de András Visky, la Rosemary Branch Theatre din Londra. Spectacolul a fost produs special pentru scena londoneză de Summer Dialogues Productions și prezentat în parteneriat cu Centrul Cultural Maghiar. Producția

a fost evidențiată pe site-ul UK Theatre și recomandată în *Time Out London*, *Whatsonstage* și *Youngertheatre*. De asemenea, unul dintre cei mai importanți jurnaliști culturali de la *The Times*, Oliver Moody, a scris pe blogul personal o recenzie atent documentată despre această producție. Dramaturgul András Visky a fost prezent la Londra și a participat la discuții cu publicul după reprezentațiile din 8, 9 și 10 martie. Spectacolul a fost regizat de Natalia Gleason, iar din distribuție au făcut parte Orsolya Csiki și Antal Nagy, foști membri ai Companiei „Harag György” a Teatrului de Nord din Satu Mare. Traducerea textului a fost asigurată de Ailisha O’Sullivan și Agnes Lehoczky.

7 martie / Concert din Seria „Enescu”, program inițiat de Institutul Cultural Român de la Londra în colaborare cu Societatea Enescu din Marea Britanie. Ca de fiecare dată în luna martie, evenimentul a avut ca protagoniști tineri studenți români de la cele mai prestigioase școli de muzică din Londra, Royal Academy of Music și Royal College of Music, și invitații lor: Radu Ropotan – vioară, Francesco Ionașcu – vioară, George White – violă, Raphael Lang – violoncel și Alexandra Văduva – pian. Ansamblul a oferit publicului o interpretare memorabilă a celebrelor *Cvintete* pentru pian de Enescu

și Dvořák. Seria „Concertelor Enescu“ a fost lansată în anul 2007, aflându-se în 2012/2013 la cea de-a șasea stagiune, și reprezintă unul dintre programele permanente ale Institutului Cultural Român de la Londra. Seria „Concertelor Enescu“ își propune să promoveze în Marea Britanie muzica lui George Enescu, geniul tutelar al componisticii românești, dar și să prezinte publicului londonez, prin evenimente periodice, muzicieni români sau internaționali de succes care au inclus în repertoriul lor partituri enesciene.

8 martie / Concert de gală dedicat membrilor corpului diplomatic acreditat la Londra, comunității oamenilor de afaceri și diasporei românești din capitala Marii Britanii, organizat în parteneriat cu Ambasada României. Invitați au fost soprana Alexandra Coman și pianistul Alexandru Petrovici. Cu această ocazie, E.S. dr. Ion Jinga a decernat Diploma Ambasadorului pianistei Anda Anastasescu, promotoare a muzicii românești pe scena britanică, și Mihaelei Cârmaciu, medic, vicepreședinte al Societății Medicale Române din Marea Britanie. De asemenea, Tessa Dunlop, jurnalist britanic, a primit Diploma pentru promovarea imaginii României în Regatul Unit.

8 martie / Schubert Ensemble, unul dintre cele mai renumite ansambluri camerale britanice, a susținut, la centrul cultural londonez Kings Place, un concert dedicat lui George Enescu. Concertul a făcut parte din seria de evenimente prin care ansamblul a sărbătorit 30 de ani de activitate. Schubert Ensemble a devenit, în ultima perioadă, un promotor constant al muzicii enesciene. Concertul a fost prezentat de Kings Place și Schubert Ensemble Trust cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Londra. Evenimentul a oferit publicului nu numai șansa de a asculta *Cvartetul de pian nr. 1* de George Enescu și *Cvartetul de pian nr. 2* de Gabriel Fauré, dar și posibilitatea de a audia o scurtă prelegere despre viața și opera lui Enescu. Ansamblul britanic a fost ulterior invitat să susțină un concert în cadrul ediției din 2013 a Festivalului Enescu, în seria „Enescu și contemporanii săi“, în data de 28 septembrie, la Sala mică a Palatului. Schubert Ensemble este alcătuit din: Simon Blendis – vioară; Douglas Paterson – violă; Jane Salmon – violoncel, William Howard – pian, și Peter Buckoke – contrabas.

13 martie / Proiecția filmului documentar *Warwick Davis: The Seven Dwarves of Auschwitz*, produs de compania Chameleon TV pentru televiziunea britanică ITV, la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Ambasada Israelului în Marea Britanie și a beneficiat de prezența actorului Warwick Davis, naratorul filmului.

Proiecția a fost urmată de lansarea cărții *Giants: The Dwarfs of Auschwitz*, scrisă de autorii israelieni Yehuda Koren și Eilat Negev, cu o prefață semnată tot de Warwick Davis. Subiectul cărții și, bineînțeles, al filmului este istoria extraordinară a familiei Ovitz din Maramureș, care a supraviețuit experimentelor doctorului Mengele în lagărul de la Auschwitz. Warwick Davis a purtat un dialog cu prof. Marius Turda (istoric și specialist în eugenie, profesor la Oxford Brookes University), Judy Ironside (director executiv UK Jewish Film), Ursula Macfarlane (regizoarea filmului) și autorii cărții, Eilat Negev, Yehuda Koren, dar și cu publicul. La eveniment a participat și primarul comunei Rozavlea, Vasile Mârza, care a povestit, într-un intermezzo emoționant, despre cum își amintesc sătenii istoria familiei Ovitz.

21 martie / Proiecția filmului *Adela*, r.: Mircea Veroiu, ecranizarea romanului omonim al scriitorului Garabet Ibrăileanu, una dintre cele mai tulburătoare povești de dragoste din literatura română, la „Cinemateca românească“ de la sediul Institutului.

22 martie / Pianistul Florian Mitrea, fost câștigător al Bursei „Enescu“, oferită de Institutul Cultural Român și Royal Academy of Music (în perioada 2010-2011), a susținut un recital în cadrul „Pianists of the World“, una dintre cele mai populare dintre seriile muzicale de la St Martin-in-the-Fields. Artistul a prezentat un program ce a inclus *Sonata pentru pian op. 111* de Ludwig van Beethoven, precum și *Pavana* și *Bourrée* din *Suita pentru pian nr. 2 op. 10* de George Enescu. Concertul lui Florian Mitrea a reprezentat debutul programului românesc din anul 2013 de pe această prestigioasă scenă muzicală din centrul Londrei. Seria de concerte găzduită de St Martin-in-the-Fields este unul dintre cele două programe permanente de promovare a muzicii clasice ale Institutului Cultural Român de la Londra, alături de Seria „Concertelor Enescu“, desfășurată la sediul din 1 Belgrave Square.

24 martie / Recitalul pianistului Ferenc Vizi, la Institutul Francez din Londra, în cadrul festivalului „It's All about Piano“. Festivalul, care s-a desfășurat în perioada 22-24 martie, este o inițiativă originală a Institutului Francez de celebrare a celui mai seducător dintre instrumentele muzicale. Artistul a impresionat publicul printr-o interpretare de excepție a unora dintre cele mai vestite partituri scrise vreodată pentru pian, compuse de Mozart, Debussy, Piazzolla și Gershwin. Pe afișul festivalului s-au regăsit nume unor mari pianiști, precum Imogen Cooper, Baptiste Trotignon, Anne Queffélec sau Nick van Bloss.

27 martie / Nichita Stănescu (1933-1983) a fost sărbătorit la Institutul Cultural Român de la Londra cu ocazia aniversării a 80 de ani de la naștere. Invitații speciali ai serii au fost Peter Jay, traducătorul și principalul editor al poetului în Marea Britanie, și actrița Anamaria Marinca, care au vorbit despre viața și opera lui Nichita Stănescu, influența pe care el a exercitat-o asupra cititorilor, dar și asupra confracților, receptarea sa în Marea Britanie și, desigur, au citit poeme și alte texte, mai puțin cunoscute, ale acestuia. Peter Jay a prezentat, de asemenea, o surprinzătoare inedită a marelui poet, pe care o deține în păstrare. Evenimentul a făcut parte dintr-o serie de evenimente organizate de institutele culturale românești din mai multe capitale, în perioada 27 martie – 10 aprilie 2013, pentru a aniversa, printr-o adevărată celebrare globală, 80 de ani de la nașterea scriitorului. La Londra, seara s-a deschis cu proiecția documentarului *Nichita Stănescu*, r.: Marian Baci, urmată de vernisajul expoziției „80 de ani cu Nichita” semnată de Ioan Cristescu și Mircia Dumitrescu. Expoziția cuprinde fotografii din colecția Muzeului Literaturii Române și din arhiva de fotografii a Dorei Stănescu, soția poetului, precum și poeme traduse în limba engleză.

31 martie / Renumitul Cvartet ConTempo a interpretat *Cvartetul nr. 2* de George Enescu la prestigioasa Galerie Hugh Lane din Dublin. Programul a mai inclus *Cvintetul pentru pian* de J.S. Brahms. Cvartetului i s-a alăturat pianistul Ishay Shaer, unul dintre cei mai talentați tineri pianiști din Israel. Evenimentul s-a deschis cu prezentarea unei apariții editoriale de excepție, *George Enescu – un exil supraviețuit?* de Ladislau Csendes, care dezvăluie o latură până acum necunoscută a exilului marelui compozitor, aflat constant sub amenințarea Securității. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Ambasada României la Dublin și Hugh Lane Gallery, concertul fiind primul din cadrul turneului ConTempo, care a continuat cu alte trei evenimente la Londra.

APRILIE

2-25 aprilie / Luna „Amza Pellea” – la împlinirea celor 30 de ani de la moartea marelui actor – în cadrul programului „Cinemateca românească” de la sediul Institutului. Au fost proiectate filmele: *Atunci i-am condamnat pe toți la moarte*, r.: Sergiu Nicolaescu, *Duios Anastasia trecea*, r.: Alexandru Tatos, *Mihai Viteazul*, r.: Sergiu Nicolaescu, *Nea Mărin miliardar*, r.: Sergiu Nicolaescu. Gala de deschidere a avut loc, în prezența actriței Oana Pellea, pe 2 aprilie, cu proiecția filmului *Atunci i-am condamnat pe toți la moarte*

(1972). Filmul, a cărui acțiune se petrece în ultimele zile ale ocupației germane din Transilvania, este o ecranizare a nuvelei *Moartea lui Ipu*, publicată de Titus Popovici în 1970, și este considerat de critici unul dintre cele mai bune filme ale regizorului Sergiu Nicolaescu. De asemenea, invitații au putut vedea, în premieră, câteva dintre fotografiile de arhivă aparținând familiei Pellea.

4-7 aprilie / Turneul Cvartetului ConTempo în Marea Britanie. Primul concert a avut loc la sediul Institutului, în seria „Concertelor Enescu” și a cuprins *Cvartetul de coarde nr. 1* de Enescu și *Cvintetul pentru pian*, op. 34 de Brahms. Cvartetului i s-a alăturat pianistul Ishay Shaer, unul dintre cei mai valoroși tineri pianiști din Israel. În deschiderea concertului, Ladislau Csendes, membru în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și autor al recentei apariții editoriale *George Enescu – un exil supraviețuit?*, a prezentat o latură până acum obscură a vieții marelui compozitor, confruntat, în ultimii ani ai vieții, cu încercările Securității de a-l convinge să devină un susținător al României sovietizate. Cel de-al doilea concert a fost organizat la Biserica St Swithun din Londra, programul cuprinzând lucrări de Paul Constantinescu, Joseph Haydn, George Enescu și Felix Mendelssohn-Bartholdy, iar ultimul concert a avut loc în data de 7 aprilie, la Mill Hill Music Club, cu un program ce a inclus, de asemenea, compoziții de Constantinescu, Haydn, Brahms și Mendelssohn-Bartholdy.

15-17 aprilie / Participarea românească la Târgul Internațional de Carte de la Londra, a șasea organizată de Institutul Cultural Român (Institutul Cultural Român de la Londra și Centrul Național al Cărții). Intitulat „Romanian Books in Britain: A Tribute to the Labours of Love”, programul a urmărit, printr-o serie de evenimente organizate la standul de la Earls Court și la sediu, să recupereze tradiția relațiilor literare româno-britanice și să o evoce cu ajutorul unor traducători, editori, scriitori, promotori literari, jurnaliști care, în ultimele decenii, au reușit să creeze și să pună în circulație o substanțială și diversă bibliotecă de proză, poezie, carte academică în traducere, la care se adaugă importante opere de ficțiune și jurnale de călătorie scrise direct în limba engleză. Conceptul curatorial și coordonarea executivă a participării la Târg au aparținut Institutului Cultural Român de la Londra. Programul a inclus patru discuții de tip panel organizate la stand și, ca eveniment-conex, vernisajul unei expoziții de carte românească în traducere, organizată la sediul Institutului. La evenimentele de la stand au luat parte: Paul Bailey – prozator și eseist, Alan Brownjohn – poet,

romancier și publicist, Tessa Dunlop – scriitoare și jurnalistă, George Szirtes – poet traducător și editor (dezbateră „România ca topos literar”); Carmen Bugan – autoarea volumului autobiografic *Burying the Typewriter*, nominalizat în 2013 la prestigiosul George Orwell Prize, Cecilia Ștefănescu – autoarea romanului *Sun Alley*, apărut în traducere engleză la editura Istros Books, autorii de carte universitară Irina Marin – cu *Contested Frontiers in the Balkans: Ottoman, Habsburg and Communist Rivalries in Eastern Europe*, și Marius Turda – cu *Crafting Humans. From Genesis to Eugenics and Beyond*, Susan Curtis-Kojakovic – editoare (Istros Books), Ramona Mitrică – editoare (Profusion Publishers, care publică o serie de proză *noir* românească) și Miranda Spicer – editoare (University of Plymouth Press, editura universitară ce a tipărit în ultimii ani o serie de proză și poezie sprijinită financiar de Institutul Cultural Român) (dezbateră dedicată celor mai recente apariții editoriale românești în Marea Britanie); Alexandra Dugdale – poetă și traducătoare, redactor-șef al revistei *Modern Poetry in Translation*, Daniel Hahn – scriitor și traducător, director al British Center for Literary Translation, Peter Jay – poet, traducător și editor, fondator al editurii Anvil Press, care i-a pus în circulație în limba engleză pe Ana Blandiana, Ștefan Augustin Doinaș și Nichita Stănescu, Miranda Spicer – editoare (University of Plymouth Press),

Stephen Watts – poet, traducător și editor (dezbateră „Cinci decenii de traduceri românești în Marea Britanie”); Tim Burford – autor de ghiduri de călătorie despre România, Lucy Abel-Smith – scriitoare și istoric de artă, organizatoarea Festivalului Cărții româno-britanic de la Sibiu, Charlie Ottley – vedeta Travel Channel, prezentatorul documentarului *Wild Carpathia*, și Bronwen Riley – autoarea unui album de lux având ca obiect munții României (dezbateră „România: Călătorii, așteptări, descoperiri”).

16 aprilie / Vernisajul expoziției de carte „Labours of Love: Romanian Books in English”, parte a programului românesc la Târgul Internațional de Carte de la Londra (15-17 aprilie) și lansarea extensiei site-ului Institutului Cultural Român de la Londra pentru „Biblioteca românească”. Cu prilejul participării României la Târgul Internațional de Carte de la Londra, complementar programului de la stand, Institutul Cultural Român de la Londra a organizat la sediu o expoziție de carte cu titlul „Labours of Love. Romanian Books in English” / „50 de ani de carte românească în Marea Britanie”, în colaborare cu Biblioteca de pe lângă School of Slavonic and East European Studies a University College London, sub patronajul E.S. dr. Ion Jinga, ambasadorul României în Regatul Unit. Expoziția a ilustrat, prin volume

Tessa Dunlop, George Szirtes, Paul Bailey, Alan Brownjohn și Dorian Branea la Târgul de Carte de la Londra © Răzvan Dănciă / ICR Londra

apărute în ultimele decenii, istoria prolifică a prezenței literaturii românești în spațiul anglo-saxon. Ca un moment distinct în cadrul evenimentului, a fost lansată extensia electronică a „Bibliotecii românești” a Institutului, o pagină derivată specială (www.icr-london.co.uk/books-and-stories) unde amatorii de literatură română pot nu doar să consulte catalogul bibliotecii și să afle condițiile de împrumut, ci și să găsească informații despre locurile în care se studiază limba română în Marea Britanie și, nu în ultimul rând, să parcurgă lista titlurilor semnate de autori români în limba engleză și în traducere scoase la iveală de cercetarea realizată în 2013 de către Institutul Cultural Român de la Londra – în principal autori publicați de-a lungul ultimelor decenii în țările anglofone, dar și la edituri din România, începând cu marii clasici până la scriitorii contemporani. Evenimentul a fost însoțit de un recital de pian oferit de Sergiu Tuhuțiu și de o recepție în onoarea promotorilor literaturii și, implicit, ai culturii române în Marea Britanie, dar și în cinstea participării României, pentru a șasea oară consecutiv, la târgul de carte londonez.

30 aprilie – 30 mai / Expoziția artistului Marin Gherasim în galeria „Brâncuși” de la sediul Institutului. Pictorul Marin Gherasim este o personalitate marcantă a artei contemporane românești, unul dintre fondatorii Grupului 9+1, alături de Horia Bernea, Sorin Dumitrescu și Vasile Gorduz. În anul 2002, a primit Premiul Ununii Artiștilor Plastici din România pentru întreaga carieră. Pictura sa explorează universul simbolic al arhitecturii și ritualurilor religioase, reordonat pe pânză în constelații de semne și culori vibrante. Artistul a studiat, de asemenea, vioara și pianul, pasiunea pentru muzică influențându-l în egală măsură, imprimând lucrărilor sale structură și ritm. Expoziția de la Londra a inclus 20 de lucrări de pictură (ulei pe pânză), din ciclurile „Zidirea” și „Memoria absidei”, precedând retrospectiva artistului de la Sala Dalles din București (deschisă în 10 mai 2013). Vernisajul a fost însoțit de un concert cu piese muzicale clasice interpretate la harpă de Paula Popa, absolventă a Colegiului Regal de Muzică din Londra. Recitalul a inclus piese de Beethoven, Einaudi, Satie, Schubert și Yiruma, care au ilustrat tematica spirituală a picturilor maestrului Gherasim.

30 aprilie – 30 iunie / Artistul român Bogdan Rață a participat la expoziția „Caleidoscop: Unitate în diversitate” de la Farnleigh Gallery din Dublin, alături de nume de prestigiu precum Pierre Soulages (Franța), Mirosław Balka (Polonia) sau Deimantas Narkevicius (Lituania). Expoziția a fost organizată în cadrul programului „Culture Connects”, coordonat de

Guvernul irlandez prin Ministerul Culturii și Patrimoniului. La expoziție au fost invitați artiști din toate statele membre ale Uniunii Europene, cu scopul de a contribui la crearea unor rețele la nivel european, care să faciliteze cooperarea culturală și artistică. Sculptura „Lonely” (2011), realizată de Bogdan Rață, problematizează identitatea individului în societatea globală dominată de valori consumiste. Prezența lucrării artistului român în cadrul expoziției a constituit o ocazie specială de vizibilizare și de promovare culturală pentru România. Partener: Ambasada României în Irlanda.

MAI

10 mai / Pianista Alexandra Siloceă, câștigătoare a numeroase premii internaționale, a oferit un recital în cadrul seriei „Pianists of the World” de la St Martin-in-the-Fields. Alexandra Siloceă, una dintre cele mai apreciate și cunoscute pianiste românce din Anglia, a debutat cu London Philharmonic Orchestra, sub bagheta lui Vladimir Jurowski, în decembrie 2012, fiind caracterizată de critici ca o „pianistă de o eleganță supremă”. Artista a prezentat un program ce a cuprins *Les jeux d'eau à la Villa d'Este* de Franz Liszt, *Jeux d'eau* de Maurice Ravel, *Reflets dans l'eau* și *Poissons d'or* de Claude Debussy, *Variațiuni pe Cantata de Bach*, *Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen* de Franz Liszt, *Der Müller und der Bach* și *Auf dem Wasser zu singen* de Franz Schubert și Franz Liszt, tema concertului fiind „apa”.

12 mai / Gala de balet „Alina Cojocaru și invitații săi”, eveniment organizat la Sadler's Wells, cel mai important teatru de dans din Marea Britanie de fundația caritabilă Hospices of Hope (Casa Speranței), cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Londra. Scopul proiectului a fost strângerea de fonduri pentru activitatea pe care fundația o desfășoară în România pentru ajutorarea bolnavilor incurabili. Evenimentul a celebrat marile tradiții coregrafice, prin intermediul unui program cuprinzând piese din repertoriul clasic, dar și lucrări coregrafice noi sau rar prezentate, semnate de Marius Petipa, John Neumeier, Tim Rushton, Johan Kobborg. Au participat dansatori de renume internațional, precum Daria Klimentova și Vadim Muntagirov, prim-balerini ai English National Ballet, Steven McRae și Johan Kobborg de la Royal Ballet, Thiago Bordin de la Hamburg Ballet. Pe scenă a apărut, într-un rol original, și violonistul Charlie Siem. Acompaniamentul a fost asigurat de Manning Camerata. În plus, Alina Cojocaru a selectat pentru participarea în cadrul acestei gale trei elevi talentați de la Liceul de Coregrafie „Floria Capsali”

din București, Maria Bârțescu, Maria Mamara și Cosmin Marinescu, care au dansat în premiera britanică a lucrării *Salute* de Johan Kobborg.

16 mai / Proiecția filmului *Țapinarii*, r.: Ioan Cărmăzan, urmată de un dialog cu regizorul, în cadrul programului „Cinemateca românească”. *Țapinarii* este debutul în lungmetraj al lui Ioan Cărmăzan, un film ce urmărește, în cheie realistă cu deschideri fantastice, existența austeră a tăietorilor de lemne, explorând teme esențiale precum viața, moartea, dragostea, singurătatea destinului uman.

24 mai / Participarea românească la Festivalul Brighton Fringe, la 360 Cinema (Jubilee Square), a inclus proiecția filmului documentar *Wild Carpathia*, urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri cu naratorul filmului, Charlie Ottley. De asemenea, artista de origine română Nico de Transilvania a prezentat un program de muzică românească și internațională, intitulat „Music Without Frontiers”. Festivalul Brighton Fringe este cel mai mare festival cultural din Anglia; ediția din acest an a cuprins peste 675 de evenimente.

26 mai / Lansarea seriei „Povești spuse-n românește”, la Leicester Square Theatre (Soho). Această serie de spectacole a constituit nucleul programului teatral derulat de Institutul Cultural Român de la Londra pe parcursul anului 2013. Inițial gândit ca un program destinat exclusiv comunității românești din Marea Britanie, având drept obiectiv principal conservarea identității cultural-lingvistice a românilor, programul, care a avut un considerabil succes de public și presă, a fost deschis, odată cu cea de-a treia reprezentare, și către publicul britanic. Parteneri: producătoarele independente Claudia Cîrlig și Cristina Catalina, care au asumat o bună parte din sarcinile financiare și de implementare. În deschiderea seriei, a fost prezentat spectacolul *Caramitru-Mălăele, câte-n lună și în stele*. Dialogul celor doi mari actori, bazat pe un colaj de texte poetice și dramatice românești și universale, cu momente comice, dar și de rememorare nostalgică, a fost subliniat de intervențiile muzicale ale violoncelistului Adrian Naidin, inspirate din folclorul românesc și din repertoriul clasic internațional.

IUNIE

5 iunie / Lansarea în Marea Britanie a documentarului *Wild Carpathia II*, cu ocazia Zilei Mondiale a Mediului, la sediul BAFTA (British Academy of Film and Television Arts). Proiecția

a fost urmată de un concert al rapsodului Grigore Leșe, precum și de prezentarea unei expoziții de fotografie a celebrului fotograf Max Milligan. Evenimentul a fost realizat de Biroul de Turism al României din Londra, în colaborare cu European Nature Trust și Travel Channel Europe, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Londra, și s-a desfășurat în prezența d-nei Maria Grapini, ministru delegat pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Mediu de Afaceri și Turism, și a d-lui Răzvan Filipescu, președintele Autorității Naționale pentru Turism.

6 iunie / Ultimul concert din stagiunea 2012/2013 a Seriei „Concertelor Enescu”, dedicat marelui compozitor și dirijor român Constantin Silvestri, la 100 de ani de la naștere. Evenimentul a pus în evidență atât opera compozitorului, cât și prietenia dintre doi mari muzicieni români, Silvestri și Enescu. Concertul a fost susținut de pianista Anda Anastasescu (președinta Fundației Internaționale „Silvestri”) și ansamblul London Schubert Players: Natalia Lomeiko – vioară, Yuri Zhislin – violă, David Cohen – violoncel, Dominic Worsley – contrabas și Radu Bițică – vioară. Invitatul special al serii a fost baritonul român Cozmin Sime. Programul a cuprins lucrări de Silvestri, Enescu și Schubert. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Fundația Internațională „Constantin Silvestri” și cu Societatea Enescu din Marea Britanie.

6-7 iunie / Conferința internațională a angliștilor din România, „Shakespeare's Cracked Mirrors: Broken Female Bodies and Savage Male Minds”, la sediul Institutului. Proiectul, consonant cu direcțiile strategice definite în Programul-cadru al Institutului Cultural Român, a urmărit să întărească prezența universitarilor români în mediul academic britanic și să contribuie la crearea unor relații durabile între centrele de cercetare științifică din România și Marea Britanie. Conferința a reunit 37 de shakespeareologi cunoscuți din România, precum profesorii Pia Brânzeu de la Universitatea de Vest din Timișoara, Monica Chesnoiu de la Universitatea din Constanța sau Emil Sârbulescu de la Universitatea din Craiova, dar și din Franța, Italia, India, Turcia, Polonia, Grecia, Ungaria, Marea Britanie. În cadrul celor opt sesiuni de comunicări organizate, au fost abordate atât subiecte clasice referitoare la opera lui Shakespeare, cât și teme mai puțin frecventate, cum ar fi prezența marelui scriitor englez în sfera internetului, în cultura populară sau în creația pictorială prerafaeliți. Invitații speciali ai evenimentului au fost profesorii Kiernan Ryan de la Royal Holloway University, Rowland Wymer de la Anglia Ruskin University și Richard Wilson de la Kingston University of London. Evenimentul a fost realizat de un consorțiu partenerial academic, format din

Centrul Internațional Shakespeare, Centrul Interdisciplinar de Studii de Gen și Facultatea de Litere, Istorie și Teologie a Universității din Timișoara, cu sprijinul universităților Royal Holloway din Londra și Anglia Ruskin din Cambridge.

7-8 iunie / Participarea unui grup de artiști români la Festivalul „Inter-Action: Theatre of Sound”, organizat de Dublin Sound Lab, la Smock Alley Theatre din Dublin. Programul a inclus șase lucrări noi ce combină muzica, elementele video și dansul: patru piese semnate de Fergal Dowling, Jonathan Nangle, Piaras Hoban și Sabina Ulbeanu, o piesă compusă de Diana Rotaru, intitulată *Ani-motions*, și o lucrare interactivă, *Inner Dust*, semnată de Cătălin Crețu. Au interpretat Ana Chifu – flaut, Maria Chifu – fagot și Michael Quinn – clavicin, cărora li s-a alăturat renumitul dansator Philip Connaughton. Prin originalitatea conceptului, dar și prin implicarea mai multor instituții irlandeze importante, evenimentul, prilejuit de preluarea, de către Irlanda, a președinției Uniunii Europene, a fost unul dintre punctele de interes ale sezonului cultural dublinez. Proiectul a servit strategiei Institutului de a-și extinde programul de promovare a culturii române în Irlanda și a fost realizat în parteneriat cu Arts Council Dublin, Dublin City Council, Contemporary Music Centre, Dublin University, Culture Connects, The Irish EU Presidency Culture Programme și Smock Alley Theatre.

10-28 iunie / Participare românească la Festivalul de Arhitectură de la Londra, cea mai amplă manifestare britanică de profil, desfășurată anual. Proiectul a făcut parte din secțiunea „International Showcase”, organizată de British Council, în cadrul căreia au fost expuse mai multe proiecte internaționale de arhitectură, design și urbanism, prezentate în spațiul Royal Ear Hospital din centrul Londrei, aparținând prestigioasei facultăți de arhitectură Bartlett de la University College London. Expoziția, intitulată „Atlas of the Unbuilt World”, a inclus o selecție de machete ale celor mai interesante proiecte de clădiri publice neconstruite încă din 39 de țări din toată lumea. Curator: Rob Gregory, director al Architecture Centre din Bristol și editor al revistei de specialitate *Architectural Review*. România a participat cu proiectul câștigător al concursului pentru extinderea și remodelarea funcțională a sediului Universității de Arte București (UNArte), realizat de biroul de arhitectură ADNBA din București în 2008. Macheta proiectului a fost construită de biroul ADNBA special pentru festival. O a doua componentă a prezenței românești la Festival a fost expoziția „Arhitecți români creatori de patrimoniu cultural”, din galeria „Brâncuși” de la sediul Institutului. Expoziția a fost realizată

de Uniunea Arhitecților din România, curatori prof. univ. dr. arh. Cristina Olga Gociman și arh. Viorica Curea, și a făcut parte din proiectele-cadru ale strategiei Institutului Cultural Român. Cele 40 de panouri de prezentare au cuprins imagini și texte, în română și engleză, despre opere din aria neoromânescului, art-deco-ului și modernismului românesc, însoțite de o prezentare în format digital care a completat parcursul spațiului construit românesc între anii 1869 și 1989.

13 iunie / Istoricul Dennis Deletant, profesor la Catedra „Ion Rațiu” de la Georgetown University și profesor emerit la Școala de Studii Slavone și Est-europene din cadrul University College London, și Dinu Zamfirescu, membru al Colegiului CNSAS și fost președinte al Institutului pentru Memoria Exilului Românesc, au discutat, la Institutul Cultural Român de la Londra, despre rolul și activitățile Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității în tranziția politică din România, precum și despre schimbările aduse în viața tuturor generațiilor din România de această instituție a memoriei și identității naționale. Organizat de Uniunea Liberală Româno-Britanică din Londra, evenimentul s-a desfășurat sub patronajul E.S. dr. Ion Jinga, ambasadorul României în Regatul Unit, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Londra. Discuția a fost moderată de Iolanda Costide, unul dintre liderii comunității românești din capitala britanică.

20 iunie / Recital dedicat poetului Mihai Eminescu, susținut de actorul Ilie Gheorghe, la sediul Institutului. Recitalul a inclus poezie și pagini de publicistică, fiind punctat de intervențiile muzicale live ale lui Vlad Maistorovici – vioară, Antoine Françoise – pian și Harry Cameron-Penny – clarinet și ilustrat de proiecții video inspirate din poezia eminesciană, concepute de artistul multimedia Cristian Luchian. Versurile au fost recitate cu supratitrare în limba engleză. Recitalul a fost precedat de proiecția filmului *Eminescu, Veronica, Creangă* – primul documentar despre Eminescu, realizat de Octav Minar în 1914 și produs de celebra companie Pathé, descoperit recent în Arhiva Națională de Filme. Evenimentul a urmărit să pună în valoare un reper esențial al culturii române, într-o formulă modernă, captivantă pentru un public internațional, în mare măsură tânăr și puțin familiarizat cu universul poetic eminescian.

28 iunie / Spectacolul *Sexul femeii ca un câmp de luptă în războiul din Bosnia*, urmat de un dialog cu dramaturgul Matei Vișniec, la sediul Institutului. Spectacolul, după unul dintre cele mai cunoscute texte ale lui Matei Vișniec, regizat de Alexandru Nagy, a fost susținut în baza protocolului

de colaborare dintre Institutului Cultural Român și UNATC București. Din distribuție au făcut parte actrițele Simina Lavinia Cojocaru și Anna Burkholder, scenografia fiind semnată de Marcio Andrey Santarosa. Evenimentul a fost realizat împreună cu UNATC și East 15 Acting School din Londra.

29 iunie / Premiera în Marea Britanie a filmului *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, în cadrul celei de-a LXVII-a ediții a Festivalului de Film de la Edinburgh. Proiecțiile au fost urmate de o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul, la care a participat regizorul.

IULIE

2 iulie / Seară dedicată componisticii românești contemporane, pe scena clubului londonez „The Forge”, în interpretarea Cvartetului Mercury. Evenimentul, parte a seriei RADAR, dedicată compozitorilor din mai multe țări europene, a prezentat compoziții de Dan Dediu, Ștefan Niculescu și Julian Anderson, alături de Diana Rotaru, Oliver Weeks și Mihai Măniceanu. Din program au făcut parte două noi lucrări, în premieră mondială, de Diana Rotaru și Oliver Weeks, premiera britanică a lucrării *Ecouri II* a lui Ștefan Niculescu, *Concertul gotic* al lui Dan Dediu și piesa *Bearded Lady*, semnată de Julian Anderson. Înaintea concertului, a avut loc o conversație despre școala actuală de compoziție din România, la care au participat Julian Anderson, șeful catedrei de compoziție de la Guildhall School of Music and Drama, Jonathan Cole, șeful catedrei de compoziție de la Royal College of Music, și violonistul Vlad Maistorovici. Mercury Quartet, unul dintre ansamblurile londoneze în plină ascensiune, este condus de violonistul și compozitorul român Vlad Maistorovici și îi are în componență pe Harry Cameron-Penny (clarinet), Colin Alexander (violoncel) și Antoine Françoise (pian). Proiect realizat în colaborare cu PRS for Music Foundation, Vaughan-Williams Trust, Musician Benevolent Fund și Royal College of Music.

6-8 iulie / Premiera britanică a filmelor *Trois exercices d'interpretation*, r.: Cristi Puiu și *Rocker*, r.: Marian Crășan, la Festivalul Internațional de Film East End din Londra. După proiecția filmului *Rocker*, actorul principal, Alin State, a luat parte la o sesiune de întrebări și răspunsuri. Participarea din 2013 a venit în continuarea evenimentelor românești realizate în anii trecuți în cadrul acestui important festival

londonez – secțiunea „Focus pe România” din 2011 și proiecția specială a filmului *Undeva la Palilula*, în prezența regizorului Silviu Purcărete, din 2012.

10-12 iulie / Simpozion internațional de diplomație culturală, la sediul Institutului. Institutul de Diplomație Culturală (ICD) din Berlin a organizat, la Londra, un simpozion internațional de diplomație culturală cu titlul „Cultural Diplomacy throughout the Commonwealth of Nations”. Evenimentul a făcut parte dintr-o serie de conferințe desfășurate, în 2013, la Bruxelles, Berlin, București, Washington, New York și Roma. La propunerea lui Mark Donfried, directorul ICD, Institutul Cultural Român de la Londra a fost invitat să găzduiască prima și ultima zi ale simpozionului. Lucrările din 11 iulie s-au desfășurat la House of Lords (Parlamentul Britanic). Directorul Institutului Cultural Român de la Londra, Dorian Branea, a fost invitat să susțină un discurs introductiv, în calitate de președinte al cluster-ului londonez al EUNIC. Simpozionul a reunit specialiști din diferite domenii, pentru a dezbate strategia și rolul pe care diplomația culturală îl joacă în obținerea unei bune cooperări internaționale.

12 iulie / Seria evenimentelor românești de la St Martin-in-the-Fields a continuat cu un recital susținut de violonista Eva Demeter și pianistul Theodoros Iosifidis. Duo-ul a prezentat un program care a inclus partituri de George Enescu (*Impresii din copilărie*), Mozart (*Sonata în Sol Major K301*) și Janáček (*Sonata*). Proiect realizat în colaborare cu St Martin-in-the Fields.

13 iulie / Programul „Povești spuse-n românește” a continuat cu producția Teatrului Nottara, *Variațiuni enigmatice*, la Leicester Square Theatre. Spectacolul, primit la fel de entuziast ca și primul, de către un public la fel de numeros, a fost realizat după un text de Eric-Emmanuel Schmitt, regia aparținându-i lui Claudiu Goga, iar din distribuție au făcut parte doi mari actori ai teatrului și filmului românești, Alexandru Repan și Mircea Diaconu.

18 iulie / Proiecția de gală a filmului *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, la cinematograful Gate Picturehouse din Londra, cu participarea regizorului și a actriței din rolul principal, Monica Bîrlădeanu, prin videoconferință, la o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul. Proiecția londoneză a succedat premiera britanică a filmului din data de 28 iunie, din cadrul Festivalului de Film de la Edinburgh. Sesiunea de întrebări și răspunsuri le-a permis celor doi

cinești să povestească întâmplări inedite de la filmări, să prezinte istoria filmului și să dezvăluie amănunte despre proiectele lor viitoare.

22 iulie / Prezentarea, în colaborare cu Ambasada României, a filmului documentar *Wild Carpathia II* la sediul Institutului, în continuarea evenimentului de lansare a celei de-a doua părți a documentarului, în data de 5 iunie, la sediul BAFTA. Au participat reprezentanți ai Guvernului, autorităților locale, diplomați, membri ai comunității românești. Realizat de organizația britanică European Nature Trust, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Turism și Travel Channel, documentarul *Wild Carpathia* reprezintă o bună ocazie de promovare internațională a turismului cultural românesc.

AUGUST

20 august / Concert de muzică clasică al harpistei Paula Popa și al violonistei Florica Grigoraș în seria „Muzicieni români la St Martin in the Fields”. În program: lucrări de Susan Tedeschi, Claude Debussy și Camille Saint-Saëns. Proiect realizat în colaborare cu St Martin-in-the-Fields.

25 august – 1 septembrie / Participarea profesorului, scriitorului și criticului de teatru Octavian Saiu la Festivalul Internațional de Teatru de la Edinburgh, în cadrul secțiunii „Beckett at the Festival”. Seria a cuprins mai multe seminarii și conferințe dedicate marelui dramaturg: „Infinite Possibilities: Drama on the Radio”, „Beckett and Contemporary Art: Make Sense Who May” și „Quad”. Printre participanți s-au numărat personalități precum Jeremy Howe (editorialist la BBC Radio 4), Derval Tubridy (profesor la Goldsmiths University of London), Conor Houghton (matematician), Mark Nixon (specialist în opera lui Beckett). Participarea profesorului Saiu în calitate de moderator și conferențiar la Edinburgh International Festival a reprezentat o premieră pentru teatrul românesc. Evenimentul a prilejuit stabilirea unui dialog între specialiști români și britanici, în contextul unuia dintre cele mai mari festivaluri internaționale de teatru din lume.

SEPTEMBRIE

2 septembrie – 3 noiembrie / Institutul Cultural Român de la Londra a reluat programul de rezidență în diplomatie culturală, cu participarea lui Ghenadie Șonțu, manager cultural din Republica Moldova, câștigător al concursului

organizat în anul 2012. Rezidența, singura de acest tip în sistemul public românesc, presupune o acumulare de cunoștințe teoretice și practice, realizate prin studiu individual, vizite de documentare și activități desfășurate alături de echipa institutului.

12-15 septembrie / Turneul Grupului Psaltic „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din Craiova la Leeds și Londra. Turneul cunoscutului cor bărbătesc în Marea Britanie a fost prilejuit de sfințirea, pe 14 septembrie, a bisericii din Leeds, prima biserică ortodoxă din Anglia aflată în proprietatea comunității românești. Evenimentele au fost organizate de Parohia „Sfântul Macarie Cel Mare” din Leeds, Parohia „Sf. Gheorghe” din Londra, Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale și Ambasada României, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Londra. Turneul Grupului Psaltic a debutat pe 13 septembrie, la Leeds, cu un concert care s-a bucurat de prezența unui public numeros. În 14 septembrie, corul a fost prezent la ceremonia de sfințire a bisericii din Leeds, eveniment la care au participat I.P.S. Iosif, Mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale, P.S. Ignatie Mureșanul, Episcop Vicar al Episcopiei Spaniei și Portugaliei, P.S. Emilian Lovișteanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului și membri ai corpului diplomatic român din Marea Britanie. În ultima zi a turneului, grupul a concertat în timpul Liturghiei la biserica „Sf. Gheorghe” din Londra.

14 septembrie / Compozitorul și pianistul Thierry Huillet și violonista Clara Cernat au susținut la Londra un concert cu o compoziție originală semnată de Thierry Huillet și inspirată de celebra carte a lui Antoine de Saint-Exupéry, *Micul prinț*. Compoziția a fost prezentată, în premieră britanică, în cadrul prestigiosului Kings Place Festival. Evenimentul a fost organizat de centrul Kings Place în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Londra și Institutul Francez de la Londra.

21-22 septembrie / Sediul Institutului Cultural Român de la Londra a fost inclus în circuitul clădirilor participante la programul „Open House 2013”, care a constatat deschiderea spre vizitare, în regim de gratuitate, a unui număr impresionat de clădiri londoneze de patrimoniu. Astfel, peste 750 de clădiri au devenit accesibile marelui public, de la instituții guvernamentale, universități, săli de spectacol până la reședințe private. Festivalul, aflat la a XXI-a ediție, se bucură anual de un public de aproximativ 250 000 de vizitatori, modelul fiind preluat de alte mari orașe ale lumii, precum New York, Barcelona, Roma, Tel Aviv, Chicago, Melbourne și Dublin. Sediul Institutului Cultural Român de la Londra,

clădire de patrimoniu, a fost vizitat de aproximativ 1 000 de persoane, printre care s-a numărat și celebrul regizor britanic Danny Boyle.

22 septembrie / Concert aniversar Maria Tănase. Institutul Cultural Român de la Londra a celebrat 100 de ani de la nașterea Mariei Tănase printr-un concert al Cvartetului Bălănescu, format din Alexander Bălănescu – vioară, James Shenton – vioară, Katie Wilkinson – violă, Nick Holland – violoncel, și invitatul special al acestora, percuționistul Steve Arguelles. Evenimentul, o reinterpretare în cheie modernă a melodiilor de neuitat ale Mariei Tănase, a fost organizat într-una dintre cele mai prestigioase săli de concert ale capitalei britanice, LSO St Luke's, reședința Orchestrei Simfonice Londoneze. Prestația spectaculoasă a cvartetului a fost subliniată de proiecțiile artistului vizual Klaus Obermaier, ce au recompus figura iconică a Mariei Tănase din imagini inedite de arhivă. Concertul, care a fost aplaudat îndelung de o sală plină, a fost caracterizat de Alexander Bălănescu drept o „sărbătoare a culturii române”, un „motiv de bucurie nu numai pentru români, ci și pentru toți iubitorii muzicii adevărate”.

24 septembrie – 25 octombrie / La 100 de ani de la moartea pionierului aviației Aurel Vlaicu, Institutul Cultural Român de la Londra a organizat, la sediu, mai multe evenimente care i-au fost dedicate: vernisajul unei expoziții conținând detalii biografice, fotografii de arhivă, informații istorice și de context, despre alți reprezentanți de marcă ai aviației românești, dar și obiecte ce i-au aparținut lui Aurel Vlaicu, precum costumul și casca pe care acesta le-a purtat în timpul ultimului zbor, și o replică a aparatului Vlaicu II; o conferință și o proiecție de film. Expoziția, intitulată „Aurel Vlaicu – Flight Daredevil”, a încercat să redea figura complicată a marelui aviator dintr-o perspectivă inedită, privindu-l ca pe un erou modernist și, în același timp, ca pe un idol popular. Conferința a fost susținută de inginerul Dan Antoniu, co-autor al monografiei *Vlaicu*, în seara vernisajului, și a fost urmată de proiecția filmului *Aurel Vlaicu*, r.: Mircea Drăgan, 1977. Coorganizatori din România: Autoritatea Națională pentru Tineret și Sport / Muzeul Sportului din București (de unde a provenit macheta avionului Vlaicu II) și Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva (care a pus la dispoziție costumul de zbor și obiectele personale ale aviatorului). Proiectul s-a încadrat în direcția strategică a Institutului Cultural Român de la Londra de marcare a aniversărilor importante ale culturii române prin

*Violonistul Alexander Bălănescu, în concertul Maria T
© Bogdan Maran / ICR Londra*

evenimente mai puțin convenționale, accesibile și atractive și pentru publicul britanic.

26 septembrie / Lansarea numărului special al revistei *Modern Poetry in Translation* dedicat poeziei românești contemporane. Acest număr special, *Between Clay and Star*, a cărui publicare a fost inițiată de Institutul Cultural Român de la Londra, conține, pe lângă cele treizeci și două de pagini de poezie românească, prezentări, citate din recenzii și fotografii ale poezilor Liliana Ursu, Ana Blandiana, Gellu Naum, Mariana Marin și Dan Sociu. Selecția a urmărit să rețină nume din generații și orientări estetice diferite și să pună în circulație autori care nu au mai fost traduși, sau au fost insuficient traduși, în antologiile și volumele de autor apărute anterior. Traducerile în engleză au fost realizate de: Mihaela Moscaliuc, Paul Scott Derrick și Viorica Pâtea, Claudiu Komartin, Stephen Watts și Oana Sânziana Marian. Lansarea a avut loc la sediul Institutului, în prezența editoarei revistei, Alexandra Dugdale, care a rostit un discurs introductiv, și a poezilor Mihaela Moscaliuc, Oana Sânziana Marian, Claudiu Komartin și Stephen Watts, care au citit versuri din autorii traduși și au vorbit despre experiența lor ca poeți și ca traducători. Evenimentul a fost completat de un concert de etno-jazz românesc, în interpretarea grupului Monooka's Caravan, compus din muzicienii Monica Madaș – voce, Paul Moylan – contrabas și Matt Bacon – chitară, și a invitatului special Bogdan Văcărescu – vioară.

OCTOMBRIE

3 octombrie / Primul concert din stagiunea 2013/2014 a Seriei „Concertelor Enescu”, dedicat marelui compozitor și dirijor român Constantin Silvestri, la 100 de ani de la naștere. Concertul a fost susținut de Anda Anastasescu împreună cu Alberto Portugheis, Aurel Marc și doi dintre foștii bursieri „Silvestri”, Octavia Marc Răceu și Daniel Ciobanu. Programul a mai cuprins lucrări de Enescu, Mozart, Debussy, Ravel și Strauss. De asemenea, în prezența compozitorilor Jonathan Östlund și Drew Wilson, au fost interpretate lucrări compuse de aceștia special pentru seara de gală de la Institutul Cultural Român de la Londra. Parteneri: Fundația Internațională „Constantin Silvestri” și Societatea Enescu din Marea Britanie. Bursa „Silvestri” este acordată de către pianista Anda Anastasescu, în colaborare cu Pocklington School (York) și Stewart's Melville and Mary Erskine School (Edinburgh).

6 octombrie / Două reprezentanții ale spectacolului *Dumnezeul de a doua zi*, la Cockpit Theatre. Montarea a fost realizată de Teatrul Act din București și a fost prezentată la Londra în cadrul Programului „Povești spuse-n românește”. O dată cu acest spectacol, seria s-a deschis și către publicul britanic, dialogurile fiind supratitrate în limba engleză. Ca și celelalte reprezentații, și această producție, avându-i în rolurile principale pe Mirela Opreșor și Vlad Zamfirescu, s-a bucurat de un public numeros și receptiv.

Actorii Mirela Opreșor și Vlad Zamfirescu, în spectacolul *Dumnezeul de a doua zi* © Bogdan Maran / ICR Londra

6-13 octombrie / „Zilele Culturii Române la Reykjavik”, Islanda. Cuprinzând evenimente din domeniile muzicii, filmului, literaturii, istoriei, turismului cultural și gastronomiei, derulate de-a lungul unei săptămâni în cele mai cunoscute spații culturale islandeze, „Zilele Culturii Române” au reprezentat primul mare proiect românesc realizat în Islanda. Programul a debutat pe data de 9 octombrie printr-un concert de gală al muzicienilor de renume internațional Remus Azoitei (vioară) și Eduard Stan (pian), la Opera Națională Islandeză, cu un program ce a inclus compoziții de George Enescu și Gabriel Fauré, urmat de o recepție la care au participat oficialități, aproape întregul corp diplomatic din Reykjavik, precum și numeroși melomani. În deschidere au luat cuvântul E.S. Viorel Ardeleanu, ambasadorul României în Danemarca, și Dorian Branea, directorul Institutului Cultural Român de la Londra. În 10 octombrie, la Universitatea din Reykjavik, au avut loc conferința și prezentarea filmului *Un secol pentru România*, în cadrul unui eveniment ce l-a avut ca protagonist pe profesorul Adrian Cioroianu, care a explicat cele mai importante momente ale istoriei noastre

contemporane și a dialogat cu decanul Facultății de Istorie a Universității din Reykjavik și cu directorul Institutului Islandez de Istorie. Evenimentul literar, organizat ca parte din Festivalul „Reykjavik Reads” al Reykjavik UNESCO City of Literature, a fost găzduit de librăria Eymundsson, cea mai mare din capitala islandeză, în 11 octombrie, și a avut-o ca invitată pe poeta Doina Ioanid, care a citit din opera sa și a discutat despre literatura română și despre poezie în general cu Jórunn Sigurðardóttir, critic literar, realizatoarea celei mai urmărite emisiuni literare de la Radio Reykjavik. Proiecțiile de film românesc, care s-au dovedit foarte populare, s-au derulat la cinematografele Háskólabíó și Bíó Paradís, pe toată durata „Zilelor Culturii Române”. Au fost prezentate producțiile *Când se lasă seara peste București sau Metabolism*, r.: Corneliu Porumboiu, *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu și *Sunt o babă comunistă*, r.: Stere Gulea, ultimul în

prezența regizorului, ca invitat special. În 12 octombrie, în sala de festivități a Hotelului Borg, a fost organizată o „Seară românească” animată de muzicianul Lucian Nagy și formația de etno-jazz Trioelectric, dar și de proiecțiile cu piesaje urbane și naturale ale României. Evenimentul de turism cultural „Ziua României la Casa Nordică” (cuprinzând prezentări de oferte turistice, proiecția documentarului *Wild Carpathia*, degustări de bucate tradiționale și de vinuri) a avut loc duminică, 13 octombrie, fiind ultimul moment al săptămânii islandeze de evenimente românești. Programul a fost realizat în parteneriat cu Ambasada României la Copenhaga, Autoritatea Națională pentru Turism și Compania de vinuri DAVINO.

10-15 octombrie / Filme românești la Festivalul Internațional de Film de la Londra. Proiecțiile lungmetrajului *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer și a scurtmetrajului *Chefu'*, r.: Adrian Sitaru s-au desfășurat la cinematografele Odeon, Curzon, NFT și ICA din Londra, iar invitatul special a fost regizorul Călin Peter Netzer, care a participat la mai multe sesiuni de dialog cu publicul și la o serie de întâlniri cu presa de specialitate. Aflat la cea de-a LVII-a ediție, Festivalul, care beneficiază de o foarte mare expunere mediatică, a prezentat peste 200 de filme din 60 de țări.

19 octombrie / A VI-a ediție a Conferinței Studenților, Profesorilor și Cercetătorilor Români din Marea Britanie. Evenimentul a fost organizat de Ambasada României, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Londra. Ediția din acest an a avut ca generic „2014 – Valori românești în Marea Britanie” și a fost structurată în două părți: o sesiune plenară și o sesiune de dezbateri cu următoarele teme: „Românii în Marea Britanie: contribuabili sau beneficiari?”, „Punți culturale și spirituale între România și Regatul Unit” și „Bune practici pentru asociațiile studențești”. Conferința s-a desfășurat sub patronajul E.S. dr. Ion Jinga, ambasadorul României în Regatul Unit, în colaborare cu Camera de Comerț Britanico-Română și Fundația Rațiu și cu sprijinul Universității din York prin York Annual Fund.

20 octombrie / Concert susținut de Cvartetul Chilingirian și invitații săi în prestigioasa Purcell Room de la Southbank Centre. Institutul Cultural Român de la Londra a sprijinit realizarea acestui eveniment muzical datorat unuia dintre cele mai respectate ansambluri camerale din Marea Britanie, cu care Institutul a mai colaborat și în trecut. Programul concertului a cuprins *Ocfetul pentru coarde* de George Enescu, o piesă cântată foarte rar în Regatul Unit

și relativ puțin în lume, și *Sextetul pentru coarde nr. 2* de Brahms. Evenimentul a făcut parte din stagiunea 2013/2014 a „Sezonului clasic” de la Southbank Centre și a constituit o ocazie excelentă pentru promovarea creațiilor enesciene în fața unui public numeros, care a aplaudat la sfârșit în picioare, minute în șir. Componenta românească a concertului nu s-a datorat doar partiturii enesciene, ci și faptului că printre invitații Cvartetului s-au numărat și muzicienii români Horia Văcărescu (vioară) și Vladimir Mendelssohn (violă).

21 octombrie / Dublă lansare de carte la Institutul Cultural Român de la Londra: *The Traditions of Invention* de Alex Drace-Francis și *Diaspora On-line: Identity Politics and Romanian Migrants* de Ruxandra Trandafoiu. Cele două volume cu tematică românească au fost publicate în anul 2013 de editurile britanice Brill și, respectiv, Berghahn Books. Cartea lui Alex Drace-Francis sintetizează cincisprezece ani de cercetări asupra reprezentărilor României și ale românilor, atât în exterior, prin percepția străinilor, cât și în interior, prin imaginile generate de instituțiile și societatea românești în eforturile de integrare europeană. Cartea Ruxandrei Trandafoiu analizează expresiile culturale și politice ale diasporei române din Europa și America de Nord, în contextul schimburilor dintre diverse grupuri *on-line* pe teme de identitate și cetățenie, drepturi fundamentale în cadrul Uniunii Europene, mobilizare de grup și promovare culturală prin intermediul tehnologiilor digitale. Evenimentul, urmărit de un public participativ, în mare măsură britanic, a inițiat o colaborare pe termen lung între Institutul Cultural Român de la Londra și Centrul de Studii Balcanice din cadrul Goldsmiths College, University of London.

NOIEMBRIE

7 noiembrie / Concertul lunii noiembrie în Seria „Concertelor Enescu” i-a avut ca protagoniști pe violonista albaneză Alda Dizdari, absolventă a Universității Naționale de Muzică din București (fostă studentă a lui Șerban Lupu) și pe pianistul britanic Tom Blach. Programul a cuprins lucrări de Chasson, Enescu (suita *Impresii din copilărie*), Sibelius și Ravel. Alda Dizdari este o promotoare neobosită a lucrărilor enesciene, ea înregistrând, printre altele, un CD cu sonatele pentru pian și vioară ale lui George Enescu.

11 noiembrie / Prezentarea filmului documentar *Wild Carpathia III*, la sediul Institutului. Ultima parte a documentarului *Wild Carpathia* a fost proiectată în cadrul unui

eveniment organizat de Ambasada României și de Institutul Cultural Român de la Londra, cu sprijinul casei de producție Almond Films și al organizației The European Nature Trust. La proiecția specială au luat parte reprezentanți ai Guvernului, ai autorităților locale, diplomați și membri ai comunității românești. În partea a treia a filmului, prezentatorul Charley Ottley călătorește în nordul țării, unde participă la festivaluri tradiționale și descoperă folclorul românesc. Seria se încheie cu un interviu acordat de Alțeta Sa Regală Prințul Charles, care vorbește în termeni elogioși, ca și în primul episod, despre frumusețile naturale ale Transilvaniei.

14-24 noiembrie / Participarea dansatorilor români Florin Flueraș și Alina Popa la Festivalul de Dans Contemporan European „Currency”, realizat sub egida EUNIC Londra. Ediția din acest an, desfășurată la centrul londonez de dans contemporan „The Place”, a continuat prima ediție, de la Southbank Centre din 2011 (derulată sub genericul „Dance Union”), printr-o formulă nouă, menită să dezvolte colaborarea între scena de dans britanică și cea europeană și, totodată, să contribuie la diseminarea formelor inovatoare europene în rândul iubitorilor de dans contemporan din Marea Britanie. Programul a fost conceput de curatorii organizației Crying Out Loud, fiind susținut financiar și de Reprezentanța Comisiei Europene la Londra. Festivalul, la care au participat coregrafi și dansatori din nouă țări europene, a inclus spectacole, ateliere-laborator de creație și schimburi între coregrafi și artiști, precum și discuții cu publicul. Cei doi invitați români au lucrat, timp de zece zile, alături de artiști din Marea Britanie, Belgia, Franța, Portugalia, Suedia, Germania, Finlanda, Austria și Cehia, sub îndrumarea celebrului coregraf portughez Rui Horta.

20 noiembrie / Conferința „Europe – Why Bother? Artists and Intellectuals Respond to Europe”. Conferința anuală, organizată (și coordonată) de Institutul Cultural Român de la Londra în colaborare cu mai multe institute culturale străine din Londra și Reprezentanța Comisiei Europene în Marea Britanie, este unul dintre principalele proiecte anuale ale EUNIC Londra, cluster prezidat din 2012 de Dorian Branea, directorul Institutului Cultural Român de la Londra. Subiectele dezbătute aparțin, în fiecare an, fie diplomației culturale și relațiilor culturale internaționale, fie afacerilor europene în general. La toate edițiile de până acum, conferința s-a deschis printr-o intervenție specială a președintelui în exercițiu al EUNIC Global, invitatul special fiind de această dată Charles Etienne Lagasse. Desfășurată sub un titlu mai provocator, ediția din 2013 și-a propus să ofere o viziune

complementară asupra reformelor UE aparținând creatorilor, administratorilor și promotorilor patrimoniului cultural comun, expunând argumentele pentru care această construcție trebuie să dureze, iar rolul culturii trebuie să fie din ce în ce mai mare în și în afara Europei unite, în ciuda constrângerilor bugetare. România a fost reprezentată de scriitoarea și jurnalista Gabriela Adameșteanu. Moderatorii discuțiilor au fost John Kampfner, fost redactor-șef al revistei *New Statesman*, și Kasia Madera, jurnalist și prezentator BBC. Printre invitați s-au numărat Jacqueline Minor (șefa Reprezentantei Comisiei Europene în Marea Britanie), Viera Polakovičová (directoarea Institutului Cultural Slovac din Berlin), reverendul Donald Reeves (președintele Fundației „A Soul of Europe”), Graham Sheffield (directorul programelor de promovare a artelor din cadrul British Council), prof. Jürgen Elvert (profesor de istorie europeană la Universitatea din Köln), dr. Mikołaj Kunicki (directorul programului polonez de la St Antony's College, Universitatea Oxford) și prof. Fernando Vallespín (directorul Institutului „Ortega y Gasset” din Madrid). Evenimentul a fost precedat, tot în organizarea Institutului Cultural Român de la Londra și-a conferința asociațiilor EUNIC din Bruxelles, Paris, Amsterdam și Londra, la care au participat președinții și vicepreședinții acestora, precum și echipa biroului global al EUNIC din Bruxelles și președintele în exercițiu al EUNIC Global.

21 noiembrie 2013 – 17 ianuarie 2014 / Programul „Columna lui Traian 1900. O perspectivă contemporană asupra a două milenii de istorie”. Prin seria de evenimente desfășurată sub genericul „Columna lui Traian 1900”, Institutul Cultural Român de la Londra și-a propus să celebreze într-un mod modern și original cele 19 secole trecute de la ridicarea, la Roma, a Columnei lui Traian, unul dintre cele mai importante monumente antice și o referință esențială pentru istoria și identitatea românilor. Acesta fost primul program românesc de anvergură realizat în colaborare cu prestigiosul Muzeu Victoria & Albert, una dintre instituțiile culturale cunoscute ale Londrei și cel mai mare muzeu de arte decorative și design din lume. Cuprinzând șase evenimente, programul a comemorat totodată 140 de ani de la inaugurarea sălii Casts Court a muzeului londonez, în 1873, creată special pentru a găzdui o replică unică în Europa, în mărime naturală, a Columnei, achiziționată în timpul Reginei Victoria. Conceptul a fost dezvoltat în comun de echipa Institutului Cultural Român de la Londra și curatorii V&A responsabili de crearea unora dintre cele mai vizitate expoziții ale Londrei din ultimii ani. Evenimentele au urmărit să recupereze semnificația celebrului monument atât din perspectivă istorică și

identitară, cât și ca sursă de inspirație pentru formele cele mai inovatoare ale artei contemporane. Columna lui Traian și extraordinara poveste pe care aceasta o narează au fost repuse în circulație prin intermediul filmului, al fotografiei stereoscopice și al dialogurilor academice. Primul eveniment a fost vernisajul expoziției de fotografie 3D „Columna lui Traian”, la sediul Institutului, expoziție realizată în parteneriat cu Muzeul Național de Istorie a României. Aceasta a cuprins 125 de imagini stereoscopice ale scenelor de luptă de pe monument și animații 3D, semnate de arhitectul Matei Filip și ilustrate audio de o compoziție inspirată de instrumentele antice (flaut, harpă) și de sunetele tobelor de război, creată special de Rochițe (Cătălin Matei). Expoziția a fost deschisă de dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu, directorul Muzeului Național de Istorie a României, de directorul ICR Londra și de autorul fotografiilor, în prezența E.S. dr. Ion Jinga și a vicepreședintelui Institutului Cultural Român, Liviu Jicman. Vernisajul a fost urmat de proiecția filmului

„Columna lui Traian 1900. O perspectivă contemporană asupra a două milenii de istorie” la Victoria & Albert Museum
© Răzvan Dănăilă / ICR Londra

Columna, r.: Mircea Drăgan (1968), ca eveniment-conex din cadrul „Cinematecii românești”. Invitatul special al serii, starul britanic Richard Johnson, deținătorul unuia dintre rolurile principale, a purtat un dialog cu publicul, la 45 de ani după filmările de la Brașov. Programul a inclus alte patru evenimente, la Muzeul Victoria and Albert (V&A): o conferință susținută de dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu, în data de 23 noiembrie, și trei spectacole de proiecții video 3D cu muzică electronică, având drept suport replica din galeria Casts Court a Columnei lui Traian, în 22 noiembrie și 6 decembrie, respectiv 17 ianuarie 2014. Realizat de doi dintre cei mai originali artiști români ai momentului, Dreamrec (Silviu Vișan) și Rochițe (Cătălin Matei), spectacolul de video-mapping și sunet a readus la viață episoadele și personajele cuceririi romane a Daciei de pe reliefurile monumentului, cu ajutorul celor mai noi tehnologii. Reprezentațiile, reluate de mai multe ori în fiecare dintre cele trei seri, au fost precedate de proiecția unui scurt film documentar produs de V&A Museum, prezentat de celebrul istoric și jurnalist BBC Dan Snow. Inaugurarea programului s-a făcut printr-o recepție organizată la Muzeul V&A, la care au luat cuvântul Sir Paul Ruddock, președintele V&A, E.S. dr. Ion Jinga, ambasadorul României la Londra, Geoffrey Marsh, curatorul proiectului din partea V&A, și Dorian Branea, directorul Institutului Cultural Român de la Londra.

26 noiembrie – 1 decembrie / Participarea românească la expoziția „Robot Safari” de la Muzeul de Știință din Londra, dedicată roboticii, proiect al clusterului EUNIC, aflat la a doua ediție. România a participat cu trei roboți, alături de alte șase țări europene, fiind reprezentată de profesorul Viorel Gheorghe de la Universitatea Politehnică din București (prin robotul *Dodecarob*) și de cercetătorul Theodor Milian, președintele Asociației Studenților și Inginerilor cu Activitate Tehnico-Științifică X-Projects (prin robotul meduză *Jellyfish* și robotul pește *Piranha*). Expoziția și-a propus să aducă publicul în contact cu cele mai recente proiecte dezvoltate în domeniul biomimeticii europene și a făcut parte dintr-un proiect extins intitulat „Eurobotics Week”, în care cercetătorii au posibilitatea să interacționeze și să dezbată progresele în domeniu și implicațiile tehnologice și etice ale roboticii în viața de zi cu zi.

DECEMBRIE

1 decembrie / Proiecția primului film românesc, *Independența României* (1912), cu acompaniament live, la Barbican Centre. Evenimentul a fost dedicat Zilei Naționale a României și realizat împreună cu Ambasada României, cu sprijinul Arhivei Naționale de Filme, ca parte a seriei „Silent Cinema”, unul dintre programele foarte populare ale celui mai mare centru cultural din Europa. Coloana sonoră live a fost compusă și interpretată de pianista Lola Perrin, muziciană de origine americană, autoare de muzică de film. *Independența României*, r.: Aristide Demetriade (1912) este nu doar cel dintâi lungmetraj românesc, ci și una dintre puținele producții din acea perioadă care s-au păstrat. El reprezintă, totodată, o primă superproducție care a utilizat mii de figuranți, printre care și unii veterani ai Războiului de Independență.

5 decembrie / Recital extraordinar al sopranei Anita Hartig la sediul Institutului, cu ocazia Zilei Naționale a României, în Seria „Concertelor Enescu”. Eveniment realizat în colaborare cu Ambasada României la Londra. Anita Hartig este una dintre cele mai cunoscute tinere soprane române, distribuită în producțiile celor mai importante opere ale lumii, precum Covent Garden, Metropolitan sau Staatsoper Wien. La Londra, ea a cântat, acompaniată de pianistul Mats Knutsson, un repertoriu internațional și românesc ce a cuprins atât arii faimoase, cât și lieduri sau cântece ale unor compozitori români mai puțin celebri, talentul și frumusețea solistei fiind răsplătite cu aplauze prelungi. Seara a debutat cu o festivitate de premiere, în care au fost onorate cu Diploma Ambasadorului pentru servicii deosebite aduse comunității românești din Marea Britanie Felicia Buruiană, medic, Iolanda Costide, arhitect, și Ramona Mitrică, promotor cultural. E.S. dr. Ion Jinga a elogiat activitatea celor trei distinse membre ale diasporei și a rostit o alocuțiune despre semnificația Zilei Naționale a României.

6 decembrie / Eveniment din cadrul programului „Columna lui Traian 1900”. Spectacolul de proiecții video 3D însoțite de muzică, creat de artiștii Dreamrec (Silviu Vișan) și Rochițe (Cătălin Matei), a fost prezentat în Sala Mulajelor de la Muzeul Victoria & Albert, ca parte a seriei de evenimente realizate de Institutul Cultural Român de la Londra împreună cu prestigioasa instituție muzeală londoneză.

8 decembrie / Spectacolul *Vocea umană* cu Oana Pellea, la Cockpit Theatre din Londra, în continuarea seriei teatrale „Povești spuse-n românește”. Spectacolul, regizat de Sanda Manu, s-a jucat cu supratitrare în limba engleză, în fața unui public numeros, care la final a aplaudat-o în picioare, minute în șir, pe marea actriță de teatru și film.

10 decembrie / Concert de muzică clasică la St Martin-in-the-Fields, susținut de Alexandra Văduva(pian), Radu Ropotan (vioară), Ioana Forna (vioară), George White (violă) și Raphael Lang (violoncel). În program au figurat selecțiuni din *Cvintetul pentru pian op. 29* de George Enescu și *Cvintetul pentru pian op. 81* de Antonín Dvořák.

12 decembrie / Evenimentul „Inspired by... Britten”, la sediul Institutului. „Inspired by...” este cel mai nou program al EUNIC Londra, care își propune să stimuleze componistica tânără, pornind de la marile partituri ale muzicii clasice. Ediția din „Anul Britten” a fost dedicată marelui compozitor britanic, iar proiectul, finanțat integral de Reprezentanța Comisiei Europene la Londra, a fost coordonat de Institutul Cultural Român de la Londra. Concertul a fost susținut de muzicienii Vlad Maistorovici, Corentin Chassard și Harry Cameron-Penny, care au interpretat creații contemporane inspirate sau influențate de muzica lui Britten: *Court Studies from The Tempest* de Thomas Ades, *Miniatures* de Frank Bridge, *Mutations* de Vlad Maistorovici, *Fantasia XIII* de Colin Matthews, *Upon One Note* de Oliver Knussen, *Catch* de Thomas Ades.

16 decembrie / „Represiune și exil: istoria ca autobiografie”. Evenimentul, dedicat Revoluției din 1989, a oferit publicului britanic o privire introspectivă asupra suferințelor din timpul regimului comunist și asupra experienței exilului, prin intermediul lecturii unor fragmente din cartea *State Property* a artistei Mariana Gordan, volum publicat în anul 2013 la Editura Charmides, și al dramei tulburătoare din filmul *Vulpe-vânător*, r.: Stere Gulea, 1993, o ecranizare după romanul *Încă de pe atunci vulpea era vânătorul* de Herta Müller. Mariana Gordan este cunoscută pentru expozițiile de pictură și sculptură din țară și de la Londra, volumul autobiografic *State Property* marcând debutul său literar. Filmul *Vulpe-vânător* a fost inspirat de evenimentele premergătoare revoltei timișorenilor din decembrie 1989, fiind unul dintre primele din cinematografia românească de după 1990 care portretează regimul de teroare din timpul dictaturii comuniste.

31 decembrie / Concert susținut de pianistul și compozitorul Mihai Măniceanu în seria „New Music” de la St Martin-in-the-Fields. Evenimentul a încheiat, în ultima zi a anului, programul de evenimente românești realizat în 2013 de Institutul Cultural Român de la Londra. Recitalul a fost dedicat celor mai cunoscuți compozitori români contemporani: Dan Dediu, Cristian Lolea, Vlad Maistorovici, Diana Rotaru, Aurel Stroe și Mihai Măniceanu.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA MADRID**

IANUARIE

17 ianuarie / Inaugurarea bibliotecii Institutului Cultural Român de la Madrid cu ocazia zilei dedicate poetului Mihai Eminescu. Deschiderea festivă a avut loc în prezența Ambasadorului României în Spania, E.S. dl. Ion Vilcu, a numeroși intelectuali români și spanioli (printre care Iuliana Botezan, prodecan al Facultății de Științele Documentării, Universitatea Complutense; Eugenia Popeangă Chelaru, Facultatea de Filologie, Universitatea Complutense; Aurora Cuevas Cervero, Facultatea de Științele Documentării, Universitatea Complutense; Dana Oprică și Virginia Oprîșă, profesoare de limba română la Institutul Cultural Român de la Madrid) și a elevilor cursurilor de limba română organizate de Institutul Cultural Român de la Madrid. Au avut loc discursuri susținute de reprezentanții Institutului Cultural Român de la Madrid, de Ambasadorul României în Spania și de cei care au contribuit la organizarea bibliotecii, urmate de o lectură în română și spaniolă din opera poetului Mihai Eminescu. Biblioteca Institutului Cultural Român de la Madrid, catalogată în mod profesionist, în cursul anului 2012, cea mai prestigioasă instituție de profil din Spania, beneficiază de un catalog online (<http://bibliotecaicrmadrid.net/>) accesat de un număr tot mai mare de abonați din toate domeniile, având în fondul catalogat publicații în română, spaniolă și alte limbi străine. De asemenea, beneficiază de un important fond de presă românească actualizat. În public a fost prezent și E.S. dl. Valeriu Gheorghiu, Ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Spaniei.

FEBRUARIE

1 februarie – 30 iunie / „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism. În cadrul proiectului au fost proiectate filmele românești: *Un bulgăre*

de humă, r.: Nicolae Mărgineanu; *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea și Marijan Vajda; *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei, în perioada 5-7 februarie, la Biblioteca Publică din Ávila și în perioada 13-15 februarie, la Biblioteca Publică din Salamanca. Proiectul a inclus și itinerarea a două expoziții „Poveste în povești”, în perioada 1-23 februarie 2013, la Biblioteca Publică din Valladolid și „Benzi desenate românești” (curator: Alexandru Ciubotariu), în perioada 5-26 februarie 2013, la Biblioteca Publică „Casa de las Conchas” din Salamanca. Expoziția de ilustrație de carte „Poveste în povești”, realizată în colaborare cu Clubul Ilustratorilor, a propus o călătorie în universul colorat al ilustrației poveștilor românești, iar expoziția „Benzi desenate românești” a prezentat, prin intermediul a trei etape, atât evoluția fenomenului și a tehnicii BD în România, cât și paradoxurile acestei evoluții.

13-17 februarie / Participarea Galeriei Ivan din București la ARCOMadrid 2013, în cadrul secțiunii OPENING, dedicată tinerelor galerii de artă din Europa. Aflat la a XXXII-a ediție, târgul s-a desfășurat în pavilioanele 8 și 10 din cadrul FERIA de Madrid, fiind prezente 202 galerii din aproximativ 30 de țări. Galeria Ivan a fost selectată de Manuel Segade, curator independent, printre artiștii pe care i-a prezentat numărându-se Geta Brătescu, Cristina David și Ștefan Sava. Fiind unul dintre cele mai importante târguri internaționale de artă din lume, cu o tradiție de peste 30 de ani, ARCOMadrid adună anual curatori, directori de instituții, colecționari și jurnaliști din toată lumea. În acest context, Institutul Cultural Român de la Madrid a stabilit întâlniri cu directori de instituții și curatori în vederea unor proiecte viitoare.

MARTIE

1-15 martie / Expoziția „Benzi desenate românești”, curator: Alexandru Ciubotariu, la Biblioteca Publică din Valladolid, în cadrul proiectului „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism. Selecția a prezentat, prin intermediul a trei etape – „Vârsta de Aur” (1891-1947), „Socialism și BD” (1948-1989) și „Banda Desenată Contemporană” (1990-2011) – , atât evoluția fenomenului și a tehnicii BD în România (trecerea de la alb-negru la color, rafinarea scenariilor, a detaliilor, complicarea sau simplificarea bulelor de dialog), cât și paradoxurile acestei evoluții.

1-27 martie / Expoziția „Poveste în povești” la Biblioteca Publică din Ávila, în cadrul proiectului „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism. Au expus membri ai Clubului Ilustratorilor: Irina Dobrescu, Amalia Dulhan, Cristiana Radu, Oana Ispir, Mihaela Paraschivu, Sebastian Oprea, Stela Lie, Alexandra Rădulescu, Raluca Ilie și Veronica Neacșu, care au propus o călătorie în universul colorat al ilustrației poveștilor românești.

4-18 martie / România în circuitul „Otras miradas, un mismo lenguaje”, Castilla y León. Filmele *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea, *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei și *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu au compus ciclul de film românesc, organizat în colaborare cu Junta de Castilla y León. Proiectul s-a desfășurat în nouă provincii din regiunea Castilla y León și a reunit propuneri cinematografice din nouă țări: Norvegia, Polonia, Germania, Israel, Rusia, Brazilia, Croația, Franța și România. Filmele au fost proiectate în versiunea originală cu subtitrare în spaniolă, la Biblioteca Publică din Valladolid – Auditoriu.

9 martie – 29 septembrie / Expoziția „Geta Brătescu: Atelierele artistului” la MUSAC – Museo de Arte Contemporáneo de

Castilla y León (León), curator: Magda Radu. Parteneri: MUSAC – Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León și Muzeul Național de Artă Contemporană din București. „Geta Brătescu: Atelierele artistului” a fost prima expoziție în Spania a artistei Geta Brătescu, fiind versiunea extinsă a expoziției omonime organizată de Salonul de Proiecte, București (anexa MNAC), în perioada 25 septembrie – 2 decembrie 2012. Încă înainte de inaugurare, articole despre expoziție au apărut în zeci de publicații spaniole. S-a scris despre Geta Brătescu ca despre „una dintre figurile fundamentale ale artei conceptuale din Europa de Est”, care „a făcut și face dovada unei complexități remarcabile prin dezinvoltura cu care a abordat o gamă extrem de variată de materiale și medii de expresie”. Despre „atelierele” sale s-a spus că „sunt în același timp locuri fizice și mentale, tărâmurile intelectuale în jurul cărora se acumulează diferite constelații de sensuri” (Magda Radu).

18-20 martie / Colaborarea Institutului Cultural Român de la Madrid cu organizatorii Festivalului de film românesc pentru copii „Înșiră-te mărgăritar!”, prin împrumutul filmului *Amintiri din copilărie* r.: Elisabeta Bostan, pe format DVD cu subtitrare în limba spaniolă, la Carmona, Sevilla. Proiectul a inclus, pe lângă proiecția filmelor, o serie de activități legate de cultura și civilizația românească. Organizatorii au pregătit prezentări

Expoziție Geta Brătescu la MUSAC – Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León © MUSAC

despre scriitorul Ion Creangă, despre aspecte etnografice din cultura română (tradiții de Crăciun, port popular etc.), despre cariera cinematografică a regizoarei și premiile obținute în Spania, despre actorii români importanți, dar și despre activitatea Institutului Cultural Român de la Madrid. De asemenea, în cadrul cursurilor de „Cultură și civilizație românească” au fost organizate concursuri despre scriitori români clasici, iar la cursul de „Muzică și folclor românesc” elevii au învățat cântecele din filmul *Veronica*.

19-27 martie / Ziua Internațională a Francofoniei la Madrid. În contextul aniversării a 20 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei (1993), pentru a marca Ziua Internațională a Francofoniei, Institutul Cultural Român de la Madrid și Ambasada României în Regatul Spaniei au colaborat cu Institutul Francez și Ambasada Franței, organizând expoziția „Benzi desenate românești”, curator: Alexandru Ciubotariu, la sediul Institutului Francez de la Madrid. Au fost prezentate evoluția fenomenului și a tehnicii BD în România, dar și paradoxurile acestei evoluții. De asemenea, în cadrul evenimentului au fost proiectate filmele *Trenul vieții*, r.: Radu Mihăileanu și *Elevator*, r.: George Dorobanțu. În fiecare an, pe 20 martie se sărbătorește Ziua Internațională a Francofoniei, iar Ambasada Franței și Institutul Francez, în colaborare cu instituții ale diverselor țări francofone, organizează în Spania o serie de evenimente culturale sub titlul „Săptămâna francofoniei”. Printre țările participante la ediția din acest an s-au numărat Franța, Belgia, Andorra, Congo, Canada, Luxemburg, Elveția, România și Lituania.

20 martie – 29 mai / Seminarul de introducere în traducerea literară (română-spaniolă) organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid, în colaborare cu Universitatea Complutense din Madrid. Seminarul s-a înscris în programa universității din anul universitar 2012-2013 și a fost dedicat limbii și literaturii române și traducerii de texte literare din română în spaniolă, adresându-se studenților din domeniul umanist, având cunoștințe importante de limba română, dar și publicului larg, în limita locurilor disponibile. Pe lângă elevii spanioli, cursul a fost gândit și pentru elevi din diaspora română, interesați de specializarea în traduceri. Au susținut cursuri: Diego Muñoz Carrobes, autorul unui doctorat la Universitatea Complutense pe tema relațiilor lingvistice dintre română și spaniolă, cercetător în cadrul universității și traducător; Eugenia Popeangă Chelaru, profesoară în cadrul Departamentului de Lingvistică romanică, directoarea Masteratului de Studii literare din Universitatea Complutense

și coordonatoarea studiilor de românistică; Joaquín Garrigós, Mariano Martín Rodríguez și Marian Ochoa, traducători de literatură română în limba spaniolă, autori a numeroase traduceri publicate în ultimii ani în Spania; José María Pallás, profesor, autor al unui doctorat despre Alexandru Odobescu și a numeroase articole despre literatura română; Enrique Bernárdez, profesor de lingvistică comparată în cadrul Universității Complutense.

APRILIE

1-30 aprilie / Expoziția „Poveste în povești” la Ágreda, în Palacio de los Castejones, în cadrul proiectului „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism.

2-19 aprilie / Expoziția omagială „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, la sediul Institutului. În deschidere, Ioana Anghel, directorul Institutului Cultural Român de la Madrid, a descris succint programul de promovare a creației românești promovat de Institutul Cultural Român, iar Luminița Marcu, directorul adjunct al Institutului, a prezentat publicului opera și personalitatea poetului român, prelegerile fiind urmate de o lectură în română și în spaniolă din opera lui Nichita Stănescu, susținută de foști elevi ai cursurilor de limba română desfășurate la sediul Institutului Cultural Român de la Madrid. Proiectul a făcut parte din seria „Aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române în 2013”, unul dintre programele cadru ale Institutului Cultural Român pentru promovarea creației românești.

2-29 aprilie / Expoziția „Benzi desenate românești”, curator: Alexandru Ciubotariu, la Biblioteca Publică din Ávila, în cadrul proiectului „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism.

8 aprilie – 8 mai / România în circuitul „Otras miradas, un mismo lenguaje”, în provincia Segovia. Filmele *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea, *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei și *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu au compus ciclul de film românesc din cadrul programului

de filme în versiune originală „Otras miradas, un mismo lenguaje“, organizat în colaborare cu Junta de Castilla y León. Proiectul a început în luna octombrie a anului 2012, s-a desfășurat în nouă provincii din regiunea Castilla y León și a reunit propuneri cinematografice din nouă țări: Norvegia, Polonia, Germania, Israel, Rusia, Brazilia, Croația, Franța și România. În cadrul proiectului, în luna aprilie, în provincia Segovia, filmele au fost proiectate în versiunea originală cu subtitrare în limba spaniolă, la Real Sitio de San Ildefonso – Salón de actos del Ayuntamiento; Carbonero el Mayor – Centro Joven; Cuéllar – Sala Cultural „Alfonsa de la Torre“.

15 aprilie – 19 iunie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească la sediul Institutului. Perioada de înscriere și proba de nivel au avut loc în perioada 1-12 aprilie 2013. Cursanții, în număr de peste 50, au fost distribuiți în 5 grupe: 3 grupe de începători (A1-A2), o grupă de intermediari (A3-B2) și o grupă de avansați (B3-C2). Repartizarea pe grupe s-a realizat în funcție de rezultatele probelor, durata fiecărui curs a fost de 2 ore, de două ori pe săptămână, total 36 de ore de curs/grupă. Profesori: Daniela Alexandra Oprica, Virginia Oprea și Ruxandra Oancea. Dan Munteanu Colán, Dinu Flămând și Cătălina Iliescu Gheorghiu au avut întâlniri cu elevii cursurilor de limbă română pentru a discuta despre literatura română contemporană și traduceri în limba spaniolă. Traducătorul Dan Munteanu Colán a susținut conferința „De la clasici la contemporani. O viață dedicată traducerilor și investigațiilor filologice“, în data de 4 iunie, iar poetul Dinu Flămând și traducătoarea Cătălina Iliescu Gheorghiu au susținut conferința „A traduce poezie românească contemporană“, în data de 7 iunie.

16-30 aprilie / Expoziția „Patrimoniul artistic moldovenesc din secolele al XV-lea și al XVI-lea“, curator Vlad Bedros, la Centro Cívico Pilarica din Valladolid. Parteneri: Asociación de Ayuda al Inmigrante Stara Planina și Primăria din Valladolid. Expoziția a fost itinerată în vederea sprijinirii integrării comunității românești din Spania. Imaginile de la Popăuți, Bălinești, Suceava (Biserica Sf. Gheorghe), Humor, Arbore și Dragomirna, realizate de Vlad Bedros și de restauratoarele Geanina Deciu, Anca Dină, Ioana Olteanu și Carmen Solomonca, dezvăluie particularitățile moștenirii bizantine și interpretările locale.

23 aprilie / Prezentarea cărților *Rusoaica* de Gib I. Mihăescu și *La obra de Trajano* de Ramón de Bastera în cadrul evenimentului „Noaptea cărților“, în librăria Rafael Alberti din Madrid. Romanul *Rusoaica* de Gib Mihăescu a fost tradus

de Joaquín Garrigós și publicat în 2012 în Spania de Editura Pre-Textos, prin programul TPS (Translation and Publication Support Programme). *La obra de Trajano* de Ramón de Bastera a apărut în Spania în 1921 și a fost reeditată de Editura Akrón y CSED în 2012, cu o prefață semnată de Mariano Martín Rodríguez, traducător de literatură română în spaniolă. La întâlnire au participat: Joaquín Garrigós, Mariano Martín Rodríguez, jurnalistul Manuel de la Fuente (ABC) și Eugenia Popeangă Chelaru, profesoară la Universitatea Complutense. „Noaptea cărților“, adiacentă „Zilei Internaționale a Cărții“, este un eveniment de mare amploare în Madrid, organizat de Primăria Madrid împreună cu alte instituții culturale. Muzee de artă, biblioteci publice, librării, fundații culturale, centre de creație, cinematografe, institute culturale organizează evenimente dintre cele mai diverse și atractive cu scopul de a suscita interesul pentru lectură al unui public cât mai larg.

25 aprilie – 10 mai / Participarea românească la cea de-a treia ediție a D'A – Festivalul Internațional de Film de Autor de la Barcelona, cu proiectul „10 ani de film românesc“ și cu ciclul retrospectiv dedicat regizorului Cristian Mungiu. Evenimentele au avut loc la Centrul de Cultură Contemporană din Barcelona, Filmoteca de Catalunya și Cinematograful Aribau Club. Sub titulatura „10 ani de film românesc“ au fost proiectate producții reprezentative pentru cinematografia românească din ultimii ani (filme de lungmetraj și o sesiune de scurtmetraje) la Cinematograful Aribau Club și la Centrul de Cultură Contemporană din Barcelona, care au rulat în perioada festivalului (25 aprilie – 2 mai), fiind prezentat și un ciclu retrospectiv dedicat regizorului Cristian Mungiu, organizat în colaborare cu Filmoteca de Catalunya (Cinemateca din Catalonia), CNC România și U.N.A.T.C București, în perioada 30 aprilie – 10 mai. Au fost proiectate filmele: *Moartea domnului Lăzărescu*, r.: Cristi Puiu; *Cum mi-am petrecut sfârșitul lunii*, r.: Cătălin Mitulescu; *A fost sau n-a fost?*, r.: Corneliu Porumboiu; *California Dreamin' (nesfârșit)*, r.: Cristian Nemescu; *Eu când vreau să fluier, fluier*, r.: Florin Șerban; *Marți după Crăciun*, r.: Radu Muntean; *Morgen*, r.: Marian Crișan; *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, r.: Adrian Sitaru; *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu; sesiune de scurtmetraje: *Apele fac*, r.: Anca Miruna Lăzărescu; *Superman, Spiderman sau Batman*, r.: Tudor Giurgiu; *Derby*, r.: Paul Negoescu; *Colivia*, r.: Adrian Sitaru; *Megatron*, r.: Marian Crișan. Ciclul retrospectiv dedicat regizorului Cristian Mungiu a cuprins lungmetrajele: *Occident*; *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*; *Amintiri din Epoca de Aur*; *După dealuri* și scurtmetrajele: *Corul Pompierilor*; *Nici o întâmplare*;

Zapping; Mâna lui Paulișta. În perioada 28-30 aprilie, regizorul Marian Crișan a realizat prezentarea filmelor sale selectate în program și a avut întâlniri cu presa și cu publicul. La invitația organizatorilor festivalului, regizorul Cristian Mungiu a participat la evenimentul organizat împreună cu Filmoteca de Catalunya.

MAI

6-8 mai / „Otras miradas, un mismo lenguaje” la Segovia. Au fost proiectate filmele *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea, *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei și *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu. Programul de film românesc a fost realizat în parteneriat cu Junta de Castilla y León.

8 mai – 9 iunie / „Otras miradas, un mismo lenguaje”, în provincia Ávila. Au fost proiectate filmele *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea, *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei și *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu. Proiecțiile au avut loc la Barco de Ávila – Espacio Caja de Ávila, în perioada 8 mai – 1 iunie; la Sotillo de la Adrada – Centro de Exposiciones, în perioada 17 mai – 7 iunie; la Hoyo de Pinares – Salón de actos del Ayuntamiento, în perioada 19 mai – 9 iunie; la Candeleda – Auditorio Municipal, în perioada 26 mai – 9 iunie.

21 mai – 10 iunie / Expozițiile „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere” și „Patrimoniu artistic moldovenesc din secolele al XV-lea și al XVI-lea”, prezentate în cadrul primei ediții a proiectului „Variațiuni românești la Universitatea din Granada. Dimensiunea europeană a culturii române”. Propunerea a venit ca urmare a bunei colaborări dintre Institutul Cultural Român de la Madrid și Facultatea de Litere a Universității din Granada, proiectul fiind realizat în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Spaniei, Consulatul General al României în Sevilla, Institutul Limbii Române din București, Vicerectoratul de Planificare Academică al Universității din Granada.

24 mai – 17 iunie / Expoziția „Benzi desenate românești”, curator Alexandru Ciubotariu, la Casa Molino din Alba de Tormes (Salamanca), în cadrul proiectului „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism.

31 mai – 10 iunie / Turneu de teatru românesc pentru copii români și spanioli, în opt orașe din Spania, cu spectacolul pentru copii *Capra cu trei iezi*, realizat de trupa de păpuși și marionete de la Teatrul „Luceafărul” din Iași. Ideea realizatorilor a fost să readucă în atenție jocurile și jucăriile de altădată ale copiilor, prin utilizarea unor materiale și practici specifice tradițiilor românești. *Capra cu trei iezi* este o dramatizare a lui Ion Agachi, în regia lui Ion Ciubotaru, scenografia Mihai Pastramagiu, muzica Matilda Andrici, iar pictura decorului este inspirată de creațiile plastice ale artistului naiv Gheorghe Ciobanu. Traducerea în limba spaniolă a fost realizată de studenți de la secția de traductologie a Universității din Alicante. Spectacolul a fost prezentat în versiunea în română sau în versiunea în spaniolă, în funcție de publicul și locul de prezentare. Turneul a inclus un număr de zece reprezentații: 31 mai – Barcelona, la Colegio Escuelas Pias Lluria, în limba spaniolă; 1 iunie – Valencia, la Centro Cultural Ca Revolta, în limba română; 2 iunie – Castellon de la Plana, la Pabellon La Pérgola – Parque Ribalta, în limba română; 4 iunie – Alicante, la Centro Cultural Las Cigarreras – Caja Negra, în limba spaniolă, și la Colegio Mayor de la Universidad de Alicante – Salón de Actos, două spectacole (în limba română și în limba spaniolă); 5 iunie – Ciudad Real, la Museo López Villaseñor, în limba română; 8 iunie – Alcalá de Henares, la CEPI Hispano-Rumano, în limba română; 9 iunie – Salamanca, la Teatro Juan del Enzina, în cadrul Festivalului Internațional de Arte din Castilla y León „FÀCYL” din Salamanca, în limba spaniolă; 10 iunie – Zaragoza, la Teatro Arbolé, în limba română. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Direcția Generală României de Pretutindeni, Teatrul „Luceafărul” din Iași, Consulatul General al României la Barcelona, Consulatul României la Castellón de la Plana, Consulatul României la Ciudad Real, Asociația Suflet Românesc / Alma rumana din Valencia, Asociația ARIPI din Alicante, Universitatea din Alicante, Primăria orașului Alicante, Asociația hispano-română Castilla-La Mancha din Ciudad Real, Centrul hispano-român din Alcalá de Henares, Festivalul Internațional al Artelor din Castilla y León „FÀCYL” și Teatrul Juan del Enzina din Salamanca și Asociația ACASĂ din Zaragoza.

31 mai – 16 iunie / Participare românească la cea de-a LXXII-a ediție a Târgului de Carte din parcul Retiro, cel mai important târg de carte cu vânzare din Spania. La această ediție a târgului, România a fost prezentă pentru al doilea an consecutiv cu un stand de carte. Institutul Cultural Român de la Madrid a reunit un număr impresionant de volume ale scriitorilor și poezilor români ale căror opere au

fost traduse în limba spaniolă și o selecție de titluri în limba română, la standul numărul 1. În acest context au fost invitați: poetul Dinu Flămând, al cărui volum *En la cuerda de tender* a fost publicat în 2012 la editura spaniolă Ediciones Linteo (antologie 1993-2002, ediție bilingvă); Cătălina Iliescu Gheorghiu, traducătoarea volumului lui Dinu Flămând; Dan Munteanu Colan, traducătorul cărților poetului Ioan Es. Pop publicate în Spania (*El leud sin salida* și *No exit*, apărute la Editura Baile del sol, 2010), și poetul și prozatorul Carlos Pardo, un bun cunoscător al literaturii române și un poet premiat în Spania. Târgul s-a deschis în prezența reprezentanților Casei Regale spaniole. Invitații români au avut întâlniri cu elevii cursurilor de limbă română organizate de Institutul Cultural Român de la Madrid.

IUNIE

1 iunie / Participarea românească în cadrul proiectului „Vino să te joci împreună cu noi”/„Ven a jugar con nosotros”,

în Insulele Canare, organizat de Asociația Românilor din Insulele Canare, pentru a sărbători Ziua Copilului. Proiectul și-a propus să încurajeze schimbul cultural între copiii români și spanioli, prin organizarea unor activități în două dintre cele mai importante centre, unde se găsește cea mai ridicată prezență a cetățenilor români din Arhipelagul Insulelor Canare: Insulele Gran Canaria și Tenerife. Programul a urmărit aprofundarea cunoștințelor copiilor despre cultura română, prin intermediul a două filme renumite în România și premiate în Spania: *Amintiri din copilărie* și *Veronica*, r.: Elisabeta Bostan. *Amintiri din copilărie* a fost proiectat în Gran Canaria la Școala românească „Mihai Eminescu” din Gran Canaria, iar *Veronica* la Centrul Cultural din Adeje, Tenerife.

1-28 iunie / Expoziția „Poveste în povești” la Centro Cultural Tirso de Molina de Almazán, Soria, în cadrul proiectului „România în bibliotecile din Castilla y León: ciclu de filme și expoziții”, organizat în colaborare cu Junta de Castilla y León (Guvernul autonom al comunității Castilla y León), prin Departamentul de Cultură și Turism.

7 iunie – 14 iulie / Participarea românească în cadrul proiectului „Quién hace Europa? / Who makes Europe?”, organizat de Ambasada Germaniei la Madrid, Ambasada Franței la Madrid și Centrul de Creație Contemporană Matadero de Madrid, cu susținerea Comisiei EU, în contextul aniversării a 50 de ani de prietenie germano-franceză. Scopul proiectului a fost dezvoltarea un discurs critic asupra a ceea ce presupune Europa de astăzi pentru fiecare. Au fost selectați doi artiști români: Adi Matei, cu video-instalația *Jars Jaws*, și Ciprian Mureșan, cu video-ul *I'm Protesting Against Myself* (co-autor Gianina Cărbunariu). Expoziția a fost itinerată în perioada 7 decembrie 2013 – 9 februarie 2014 la Städtische Galerie din Bremen. Parteneri: Federal Foreign Office Germania, Office Affaire étrangère Franța, Comisia EU, Fondos del Tradero de Eliseo, Goethe Fundacion, Stihl Company Madrid, Delegacion de Flandes și Centrul de Creație Contemporană Matadero de Madrid.

8 iunie / Conferința „Poezie contemporană românească în spaniolă. Dinu Flămând și Ioan Es. Pop”, în cadrul celei de-a LXXII-a ediții a Târgului de Carte din parcul Retiro. În spațiul de lansări al Târgului a avut loc o discuție dedicată poeziei românești contemporane, poeziilor Dinu Flămând și Ioan Es. Pop, dar și traducerii de poezie. Au fost invitați poetul Dinu Flămând, traducătorii Cătălina Iliescu Gheorghiu și Dan Munteanu Colan, poetul și prozatorul Carlos Pardo, un bun cunoscător al literaturii române. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Librăria Antonio Machado.

16 iunie / Recitalul de poezie „Mihai Eminescu” în interpretarea actorului Dorel Vișan, la Círculo de Bellas Artes, sala Antonio Palacios. A fost proiectat și filmul *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu, care îi are în distribuție pe Dorel Vișan (în rolul lui Ion Creangă), Adrian Pinteș (în rolul lui Mihai Eminescu), Mioara Irim, Maria Ploae. Proiectat cu sprijinul regizorului Nicolae Mărgineanu, filmul a fost subtitrat în limba spaniolă.

17-19 iunie / Ciclu de film românesc la Biblioteca Publică din Burgos, în cadrul proiectului „România în Bibliotecile din Castilla y León”. Au fost proiectate filmele: *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu; *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei, *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea (în versiune originală, cu subtitrare în spaniolă).

17-30 iunie / Expoziția „Benzi desenate românești”, curator Alexandru Ciubotariu, la Centro Cultural del Ayuntamiento de Cabrerizos (Salamanca), în cadrul proiectului „România în Bibliotecile Castilla y León”.

27 iunie – 14 iulie / Participarea românească în cadrul proiectului „Curators' Network”, la Matadero de Madrid. Alături de artiști din Spania, Austria, Ungaria și Polonia, din România au participat curatorul Anca Mihuleț și artiștii Irina Botea, Daniela Pălimariu și Radu Cioca. Activitățile „Curators' Network” au fost împărțite în două secțiuni: membrii din Austria, Ungaria, Polonia și România au propus trei programe curatoriale, iar organizatorii spanioli, Hablarenarte și Intermediae, trei seminarii și activități conexe. Anca Mihuleț și curatorul din Ungaria au propus proiectul curatorial „Impossibility vs. Self-censorship”, la Intermediae-Matadero, cu un design realizat de Radu Cioca, un workshop de Irina Botea, „Translating Impossible Project”, și un performance de Daniela Pălimariu, „Gifted Brunch”, alături de intervenții ale artiștilor invitați din țările membre. Anca Mihuleț a participat la seminarii și a realizat o selecție de artă video românească, prezentată în cadrul sesiunilor de artă video în aer liber, la Cantina-Matadero. Proiectul a facilitat contactul direct între profesioniști din întreaga Europă, curatori și organizatori de evenimente, promovând artiștii emergenți în cercurile artistice internaționale și ajutând la cunoașterea reprezentanților noilor țări membre ale Uniunii Europene, și a beneficiat de susținere din partea Comisiei EU, Ministerul Educației, Culturii și Sporturilor, AC/E, precum și din partea unor instituții din Spania, Polonia (MOCAP – Muzeul de Artă Contemporană din Varșovia), Austria (prin Forumul Austriac din Spania și din Polonia și Österreichisches Generalkonsulat din Polonia), Ungaria (Ludwig Museum), Centrul de Creație Contemporană Matadero de Madrid și Intermediae.

AUGUST

31 august – 10 septembrie / Campanie online de promovare a limbii și literaturii române și totodată de omagiere a muncii traducătorilor de literatură română în limba spaniolă. Au fost postate zilnic, pe site-ul instituției și pe cele două pagini de Facebook administrate de Institutul Cultural Român de la Madrid, fragmente din literatura română, în limbile română și spaniolă. Fragmentele au fost propuse de traducătorii: Joaquín Garrigós Bueno, Viorica Pătea, Fernando Sánchez Miret, Marian Ochoa de Eribe, Cătălina Iliescu Gheorghiu, Joan Llinàs Suau, Xavier Montoliu Pauli, Corina Oproae, Dan Munteanu Colán și Corina Tulbure.

SEPTEMBRIE

5-8 septembrie / Participarea românească în cadrul primei ediții a Festivalului Internațional de Scurtmetraje „Tenerife Shorts“, în spațiul de artă TEA, din Santa Cruz de Tenerife. Festivalul a oferit publicului din Insulele Canare posibilitatea de a viziona aproximativ 60 dintre cele mai interesante scurtmetraje internaționale, prezentate recent în cadrul celor mai importante festivaluri de profil din lume. Pe lângă selecția de filme, a avut loc o proiecție specială în cadrul evenimentului de încheiere a primei ediții, fiind prezentat scurtmetrajul *Mariana*, r.: Cristian Mungiu, alături de un scurtmetraj spaniol. În cadrul Festivalului a fost proiectat și filmul *Superman, Spiderman sau Batman*, r.: Tudor Giurgiu. Parteneri: Goethe-Institut, European Film Awards, Ayuntamiento de Santa Cruz de Tenerife, Filmoteca Canaria, TEA, Cabildo de Tenerife, Gobierno de Canarias, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale“ din București.

20-28 septembrie / Participarea românească la cea de-a LXI-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la San Sebastian, la Teatrul „Principal“, Teatrul „Victoria

Eugenia“, Centrul Cultural „Kursaal“, FNAC San Sebastian, cinematografele „Principe“ și „Antiguo Berri“. Festivalul Internațional de Film de la San Sebastian este cel mai important festival de film din Spania, aflat în topul primelor cinci festivaluri internaționale de film de categoria A. La ediția de anul acesta, a avut loc cea mai amplă participare românească de până acum. În concursul Secțiunii Oficiale a participat coproducția spaniolă-română-rusă-franceză *Canibal*, r.: Manuel Martín Cuenca, ai cărei protagoniști sunt Antonio de la Torre și Olimpia Melinte, și care a câștigat premiul pentru cea mai bună imagine. Au fost prezenți actrița Olimpia Melinte și coproducătorul Tudor Giurgiu. În cadrul concursului celei de-a doua secțiuni a Festivalului, „Nuev@s Director@s“/„New Directors“, a participat filmul *Câinele japonez*, r.: Tudor Cristian Jurgiu, prezentat în premieră mondială și care a concurat pentru Premiul „Kutxa-Nuev@s Director@s“. Au fost prezenți regizorul Tudor Cristian Jurgiu, actorii Victor Rebengiuc și Șerban Pavlu, scenaristul Ioan Antoci, producătorul executiv Bogdan Crăciun. În cadrul secțiunii „Perlas“, în care au fost prezentate filme care au fost premiate deja în cadrul festivalurilor internaționale de prestigiu, a fost prezentată pelicula *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer. Au fost prezenți: regizorul Călin Peter

Șerban Pavlu, Victor Rebengiuc, Tudor Cristian Jurgiu și Ioan Antoci
la Festivalul de la San Sebastian © Festivalul de la San Sebastian

Netzer, actrița Luminița Gheorghiu și directorul de imagine Andrei Butică, care semnează și imaginea filmului *Câinele japonez*. Institutul Cultural Român de la Madrid a organizat o dezbatere pe tema filmului românesc actual, în colaborare cu rețeaua de librării FNAC, moderată de Roberto Cueto, membru al comitetului de selecție al Festivalului, și la care au participat reprezentanții români prezenți în festival.

26 septembrie / „Porți deschise culturilor europene. Ziua europeană a limbilor“/„Puertas abiertas a las culturas europeas. Día europeo de las lenguas“, ediția a II-a, organizat de EUNIC Spania, la Madrid. Institutul Cultural Român de la Madrid a coordonat proiectul alături de reprezentanți ai Alliance Française, Goethe-Institut, Institut Français, Instituto Iberoamericano de Finlandia și Embajada de Portugal (Ambasada Portugaliei). A fost organizat un maraton cultural și lingvistic european care a cuprins proiecții de filme de ficțiune, de animație și documentare, dramatizări, recitaluri de poezie, lectură de povești pentru copii, târg gastronomic, expoziții, *book-crossing*, vizite cu ghid, degustări, cursuri și ateliere de limbi străine, acordarea de premii și burse de studiu a limbilor străine. Cu această ocazie, Institutul Cultural Român de la Madrid a propus următoarele activități: degustare de mâncare românească; lectură din povești românești în limba spaniolă; proiecția filmului *Veronica*, r.: Elisabeta Bostan. De asemenea, Alliance Française a găzduit o serie de lecții demonstrative de limbi străine, printre care și pe cele de limba română, susținute de prof. Virginia Opișca. Institutul Cultural Român de la Madrid a propus acordarea ca premiu, în urma tragerii la sorți, a unui curs gratuit de limba română. Alliance Française, Goethe-Institut, Institut Français și Instituto Cervantes au organizat la sediile lor *book-crossing*-uri la care Institutul Cultural Român de la Madrid a contribuit punând la dispoziția cititorilor cărți în limba română, spaniolă și engleză. Parteneri: membrii EUNIC Spania (centre culturale și ambasade din Germania, Austria, Cipru, Spania, Finlanda, Belgia, Franța, Ungaria, Italia, Polonia, Lituania, Republica Cehă, Regatul Unit al Marii Britanii, România, Elveția, Portugalia, Slovenia), Comisia Europeană și reprezentanțele UE în Spania (Comisia și Parlamentul European).

29 septembrie 2013 – 1 decembrie 2014 / Participarea românească la prima ediție a concursului de poezie româno-spaniol „Poetic Performance“, organizat de FEDROM (Federația Asociațiilor de Români din Spania). Institutul Cultural Român de la Madrid a susținut organizarea primei ediții și a promovat concursul prin mediile proprii de comunicare. Concursul s-a adresat în primul rând tinerilor

români, dar și vorbitorilor de limbă spaniolă din capitala Spaniei.

OCTOMBRIE

2-6 octombrie / Participarea românească la cea de-a XXXI-a ediție a Târgului de Carte LIBER. Institutul Cultural Român de la Madrid a participat cu stand propriu la Târgul Internațional de Carte LIBER, iar scriitori invitați, alături de jurnaliști și critici literari spanioli, au fost Cătălin Dorian Florescu, Ioana Gruia, Ion Manolescu și Marius Daniel Popescu. Institutul Cultural Român de la Madrid a realizat, de asemenea, evenimente literare conexe târgului. La librăria La Fugitiva a avut loc lansarea versiunii în limba spaniolă a cărții *Simfonia lupului* de Marius Daniel Popescu, în prezența autorului și a Juanei Salabert, scriitoare și traducătoare a cărții, organizată de Nocturna Ediciones, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Madrid. La sediul Institutului, a avut loc o lectură publică în română și spaniolă din cărțile scriitorilor invitați: Ioana Gruia, Cătălin Dorian Florescu, Marius Daniel Popescu și Ion Manolescu. La librăria Tipos Infames, Ion Manolescu și Ignacio Vidal Folch au discutat despre relația dintre literatură și banda desenată, un gen extrem de popular în Spania, căruia îi sunt dedicate librării. A urmat o dezbatere despre „Scriitorii extrateritoriale, a scrie în altă limbă, a publica în altă țară“, la care au participat Ioana Gruia, Cătălin Dorian Florescu, Marius Daniel Popescu și Cecilia Dreymuller, critic literar și jurnalist la cel mai important ziar spaniol, *El País*. Traducerea în limba spaniolă a fost realizată de traducătoarea Marian Ochoa. Târgul de Carte LIBER este primul târg de carte străin unde România a fost țară invitată, în septembrie 2011, are loc alternativ în Madrid și Barcelona și este cel mai mare târg de carte profesionist din Spania. Participanții propuși de Institutul Cultural Român de la Madrid au fost scriitori de origine română ale căror volume de ficțiune au fost publicate în alte limbi și beneficiază de traduceri în spaniolă.

14 octombrie – 12 decembrie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, la sediul Institutului, organizate datorită cererii tot mai mari (foști cursanți, reprezentanți ai instituțiilor publice spaniole etc). Cursanții, aproximativ 60, au fost distribuiți în 6 grupe: 4 grupe de începători, o grupă de intermediari și o grupă de avansați. Profesori: Daniela Alexandra Oprica și Virginia Opișca.

17-31 octombrie / Participarea românească la prima ediție a Festivalului de film românesc în Vicálvaro, la Centrul Cultural Valdebernardo din Sectorul Vicálvaro, Madrid. Proiectul a

fost o inițiativă a Departamentului de Activități Culturale, Formative și Sportive din Sectorul Vicálvaro, din cadrul Primăriei Madrid. Filme proiectate: *Secvențe*, r.: Alexandru Tatos; *Binecuvântată fii, închisoare*, r.: Nicolae Mărgineanu; *Marfa și banii*, r.: Cristi Puiu. Filmele au fost propuse de Institutul Cultural Român de la Madrid din lista de filme de ficțiune pe format DVD, cu subtitrare în spaniolă, disponibile în cadrul fondului audiovizual al bibliotecii institutului. Coorganizatori: Primăria Madrid prin Departamentului de Activități Culturale, Formative și Sportive al Sectorului Vicálvaro.

21 octombrie – 13 noiembrie / România în circuitul „Otras miradas, un mismo lenguaje”. Filmele *Cocoșul decapitat*, r.: Radu Gabrea și Marijan Vajda; *Bună! Ce faci?*, r.: Alexandru Maftei; *Un bulgăre de humă*, r.: Nicolae Mărgineanu au fost proiectate la Biblioteca Publică din Zamora (21-25 octombrie), la Casa de Cultură „La Encomienda” din Benavente (28-30 octombrie), la Sala de evenimente „El Castillo” din Puebla de Sanabria (4-6 noiembrie) și la Casa Municipală de Cultură din Toro (11-13 noiembrie).

NOIEMBRIE

5-30 noiembrie / Prima ediție a Festivalului Filmului European, organizată în colaborare cu cluster-ul local EUNIC Spania, la Filmoteca Española (Cinemateca spaniolă) din Madrid. Tema primei ediții a fost „Anul european al cetățenilor”, sintagmă propusă de Comisia Europeană pentru 2013. Festivalul a cuprins o selecție de filme europene de ficțiune, produse după anul 2007, pe tema ediției curente, traduse și subtitrate în spaniolă. Cu această ocazie, au fost prezentate filmele: *Medalia de onoare*, r.: Călin Peter Netzer și *Morgen*, r.: Marian Crișan. Parteneri: EUNIC Spania, Filmoteca Española din Madrid.

14-30 noiembrie / „Zilele Culturii Românești la Getxo. Rumanía – Paisajes del mundo: las bibliotecas un lugar de encuentro”. Proiectul a fost organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid în colaborare cu Guvernul Țării Bascilor și Primăria orașului Getxo. Guvernul Țării Bascilor, prin Departamentul de Cultură și rețeaua bibliotecilor municipale din zona Bilbao, împreună cu Primăria orașului Getxo, organizează din 2009 programul „Paisajes del mundo: las bibliotecas un lugar de encuentro”, dedicat integrării persoanelor de diferite culturi și naționalități care conviețuiesc cu localnicii din zona respectivă. Dacă în anii anteriori au fost invitate să participe țări/regiuni precum Bolivia, Filipine, Columbia

și Magreb, în 2013 invitația a fost adresată României. Programul a promovat bibliotecile municipale ca spațiu al cunoașterii diferitelor culturi, în general, și al cărții, în special. Primăria orașului Getxo a distribuit o broșură concepută special pentru această ocazie care a cuprins o prezentare a aparițiilor editoriale recente în spaniolă, cât și a muzicii și filmului românesc distribuit pe CD/DVD în Spania. Institutul Cultural Român de la Madrid a pus la dispoziție informații și materiale despre fondul de carte, muzica și filmul românesc disponibil în limba spaniolă în biblioteca institutului. Luminița Marcu, director adjunct al Institutului Cultural Român de la Madrid, a participat la masa rotundă cu tema „Descoperind literatura română clasică și contemporană. De ce citim autori români?/„Descubriendo la literatura rumana clásica y contemporánea. Por qué leer autores y autoras rumanas”. De asemenea, expoziția „Benzi desenate românești” a fost prezentată în perioada 14-31 noiembrie la Aula de Cultura de Algorta, în același timp desfășurându-se și Salonul de benzi desenate de la Getxo (22-24 noiembrie).

25 noiembrie / Celebrarea Zilei Naționale a României în colaborare cu Ambasada României în Regatul Spaniei, prin organizarea unui concert de muzică clasică, susținut de Cvartetul Enescu, la Ateneo de Madrid – „El salon de actos”. Muzicieni: Constantin Bogdănaș (vioară), Florin Szigeti (vioară), Vladimir Mendelssohn (violă) și Dorel Fodoreanu (violoncel). În Spania, Cvartetul Enescu a participat la concerte susținute la Palatul Regal, cu celebrele instrumente Stadivarius, iar în 2014 va avea, printre altele, un concert la Auditorio de Madrid, chiar la împlinirea a 35 de ani de activitate. În program: piese de Schubert, Dvořák și George Enescu.

29 noiembrie / Sprijinirea prezentării spectacolului *Negustorul de timp* de Matei Vișniec (Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași) în Țara Bascilor, la Bilbao/Amorebieta-Etxano, la Centrul Cultural Zornotza Aretoa. Scenografia, sunetul și regia artistică îi aparțin lui Ovidiu Lazăr. Din distribuție: Doru Aftanasiu, Livia Iorga, Horia Veriveș, Catinca Tudose, Octavian Jighirgiu, Oana Sandu, Daniel Busuioc, Monica Bordeianu, Andreea Boboc, Tania Bogza, Oana Miron. Parteneri: Centrul Cultural Zornotza Aretoa (Primăria orașului Amorebieta-Etxano), Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași și Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul MAE; în colaborare cu Asociația rușilor-lipoveni din Țara Bascilor.

Concert de Ziua Națională susținut de Cvaretul Enescu la Ateneo de Madrid © ICR Madrid

DECEMBRIE

10 decembrie 2013 – 24 ianuarie 2014 / Ediția a IV-a a festivalului „Zilele Filmului Românesc”/„Muestra de cine rumano”, în parteneriat cu două dintre cele mai prestigioase instituții de profil din Spania: Filmoteca Española – Cinematograful Cine Doré și Cineteca Madrid, unicul spațiu din Spania dedicat filmului documentar, care aparține Centrului cultural multidisciplinar Matadero Madrid (Primăria Madrid). Programul a avut în vedere prezentarea unei selecții cât mai diversificate de filme: producții recente de film de ficțiune la Cinematograful Cine Doré și de film documentar la Cineteca. „Zilele Filmului Românesc”/ „Muestra de cine rumano” este un proiect anual dedicat exclusiv cinematografului românesc, pe care Institutul Cultural Român de la Madrid l-a inițiat în 2010. Filmele *Sunt o babă comunistă* și *Moromeștii*, r.: Stere Gulea au fost prezentate în

premieră în Spania, iar filmul *Matei copil miner*, r.: Alexandra Gulea, a fost prezentat în premieră la Madrid. La festival au participat regizorii Stere Gulea și Alexandra Gulea. Institutul Cultural Român de la Madrid a invitat criticii de film spanioli Javier Estrada și Carlos Reviriego să prezinte filmele și să modereze discuțiile între public și regizori. Program Cine Doré – Filmoteca Española: *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer; *Matei copil miner*, r.: Alexandra Gulea; *Rocker*, r.: Marian Crișan; *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu; *Când se lasă seara peste București sau Metabolism*, r.: Corneliu Porumboiu; *Sunt o babă comunistă*, r.: Stere Gulea; *Căinele japonez*, r.: Tudor Cristian Jurgiu; *Moromeștii*, r.: Stere Gulea. Program Cineteca: *Aici... adică acolo*, r.: Laura Căpățână Juller; *După tăcere – ceea ce nu e rostit nu există?*, r.: Vanina Vignal; *Afacerea Tănase. Leapșa pe murite*, r.: Ionuț Teianu; *În numele primarului*, r.: Anca Hirte; *Un gând, un vis, Doyle... și-un pix*, r.: Bogdan Ilie-Micu.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA NEW YORK**

IANUARIE

12 ianuarie / Cea de-a XX-a ediție a simpozionului anual dedicat poetului Mihai Eminescu, eveniment organizat de Consulatul General al României la New York, în colaborare cu Institutul Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă din New York, Academia Oamenilor de Știință din România, filiala S.U.A. și Societatea Română Creștină DORU, cu sprijin logistic oferit de Institutul Cultural Român de la New York.

APRIIE

11-28 aprilie / Proiecția scurtmetrajului *Vaca finlandeză*, r.: Gheorghe Preda, la Minneapolis St. Paul International Film Festival, în prezența regizorului. Filmul a fost selectat la importante festivaluri de profil precum Cambridge IFF, Edmonton IFF, Calgary IFF, Valladolid IFF, Festivalul Internațional al Filmului Experimental de la București și este câștigătorul Premiului CANAL+ la Festivalul de la Montpellier (Franța). Prezentarea sa la Minneapolis St. Paul International Film Festival a marcat premiera nord-americană a filmului. Proiecțiile au fost urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri. Regizorul Gheorghe Preda a discutat despre scurtmetrajul său și despre locul pe care acest gen de film îl ocupă în cinematografia română actuală.

24 aprilie – 24 mai / Comemorarea a 80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu printr-un eveniment expozițional, o prezentare susținută de directorul Institutului Cultural Român de la New York, Doina Uricariu, și un spectacol de muzică și poezie, la sediul Institutului. Vernisajul expoziției a avut loc la 24 aprilie, evenimentul fiind prezentat de Doina Uricariu,

care a susținut un discurs introductiv și a realizat o expunere despre viața și opera poetului român. Doi actori americani au recitat din poeziile lui Nichita Stănescu, moment urmat de un spectacol de poezie și muzică pe versurile autorului român, în interpretarea actorului Zoltan Butuc și a violoncelistului Adrian Naidin. Tot în cadrul vernisajului au fost proiectate fotografii ale poetului, manuscrise, coperte ale volumelor lui Nichita Stănescu, o parte primite de la Muzeul Național al Literaturii Române. Totodată, au fost expuse volumele de poezii ale poetului în limbile română și engleză și monografii aflate în biblioteca Institutului Cultural Român. Proiectul a făcut parte din Programul-cadru pentru Promovarea Creației Românești: Aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române în 2013.

26-28 aprilie / Participarea artistului vizual Mircea Nicolae la seria de expoziții „Open Studios”, organizată și găzduită de International Studio & Curatorial Program, Brooklyn, New York. Seria de expoziții „Open Studios” a prezentat lucrările a 28 de artiști din 20 de țări, aflați în rezidență la International Studio & Curatorial Program. România a fost reprezentată de artistul vizual Mircea Nicolae, sponsorizat de Fundația filantropică Victor Pinchuk (Ucraina). Întregul program s-a desfășurat în spațiile International Studio & Curatorial Program, situat în Metropolitan Avenue – Brooklyn, unul dintre cele mai aglomerate și dinamice „cartiere” ale New York-ului. Deschiderea oficială a evenimentului a fost precedată, în data de 25 aprilie, de un eveniment exclusivist dedicat reprezentanțelor diplomatice, curatorilor, artiștilor, colecționarilor și finanțatorilor programului International Studio & Curatorial Program.

MAI

17 mai – 17 iunie / Expoziția „De la costumul popular românesc la picturile lui Henri Matisse”, în galeria de artă a institutului. Cele 33 de costume populare expuse fac parte din colecția personală a lui Cristian Pascu, președintele Societății „Doru” și membru activ al comunității românești din New York. Expoziția a propus publicului larg, român și american deopotrivă, o incursiune în timp și în diferite regiuni ale României prin prezentarea unei colecții autentice de port tradițional, fiind pusă în relație cu celebrele lucrări semnate de Henri Matisse din seria *La blouse roumaine*.

19 mai / Două momente muzicale în interpretarea Sandei Weigl, în cadrul unei ample sărbători gastronomice cu degustare de vinuri și mâncare tradițională românească.

Sanda Weigl a interpretat o serie de doine, cântece de înstrăinare, balade din repertoriul autentic al Mariei Tănase și al celor mai importanți lăutari din prima jumătate a secolului al XX-lea. Institutul Cultural Român de la New York a inaugurat astfel seria de evenimente consacrate aniversării a 100 de ani de la nașterea Mariei Tănase. Sanda Weigl a susținut cele două momente muzicale alături de Peter Stan, acordeonist din Banat extrem de apreciat la New York, Jake Shulman-Ment (vioară) și Branco Brimarsky (chitară-bas). Evenimentul a fost găzduit de Restaurantul Bucharest din Sunnyside, Queens și a fost destinat comunității românești din New York.

29 mai / Lansarea volumului *The Constant Choice – An Everyday Journey From Evil Toward Good* de Peter A. Georgescu, la sediul Institutului. Peter Georgescu este președinte emerit al Young&Rubicam Inc. și membru al Camerei de Comerț Româno-Americane. Cartea descrie parcursul său în lumea afacerilor și călătoria în lumea credinței. Realizarea acestui proiect a fost posibilă cu sprijinul Camerei de Comerț Româno-Americane.

IUNIE

6 iunie / Lansarea albumului *Vlaicu Ionescu – The Artist/Pictorul* de Doina Uricariu la librăria Rizzoli din New York. Albumul prezintă, într-o ediție bilingvă româno-engleză, integrala operei plastice create de Vlaicu Ionescu, sute de tablouri și desene ce reproduc peisaje, portrete și compoziții simbolice, metafizice și abstracte. Albumul a fost prezentat de Doina Uricariu, directorul Institutului, și de Eduard Andrei.

13 iunie / Evenimentul „Eminescu – An American Perspective (A Tribute to Mihai Eminescu – the Last Great Romantic Poet)” dedicat comemorării a 124 de ani de la trecerea în neființă a poetului Mihai Eminescu. Evenimentul a fost precedat de o comunicare susținută de directorul Institutului, Doina Uricariu, despre viața și opera poetului Mihai Eminescu. Adrian G. Săhlean a recitat poeme eminesciene în traducere proprie, din volumul *Eternal Longing, Impossible Love: Odă (în metru antic), Stelele-n cer, La steaua, Legenda Luceafărului, Peste vârfuri, De ce nu-mi vii?, Cu gândiri și cu imagini, Glossă, Scrisoarea I – Satiră, Pe lângă plopii fără soț, Mai am un singur dor, Un farmec trist și nențeles*. Pe parcursul evenimentului a fost proiectat un film documentar / slideshow cu fotografii ale poetului, manuscriselor, copertelor volumelor eminesciene în diferite ediții românești și americane, precum și imagini ale portretelor poetului național realizate de cunoscuți pictori

și sculptori români. Au fost ascultate fragmente muzicale inspirate de versurile lui Eminescu, în interpretarea soliștilor Doina și Ion Aldea Teodorovici, Ștefan Hrușcă, Margareta Pâslaru, precum și lieduri interpretate de Ana Leonora Ion, Camelia Pavlenko sau Bogdan Baciuc. Totodată, au fost expuse volumele de poezii ale poetului în limbile română și engleză, precum și monografii, studii dedicate operei eminesciene, aflate în biblioteca Institutului. Evenimentul a făcut parte din Programul-cadru pentru Promovarea Creației Românești, „Aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române în 2013”.

IULIE

4-26 iulie / Turneul Fanfarei Ciocărlia în S.U.A. și Canada. Au avut loc douăzeci de concerte, la Montreal, Toronto, Chicago, New York, Washington, Los Angeles, San Francisco

ș.a. Fanfara Ciocârlia a susținut concertele după următorul program: 4 iulie – Montreal Jazz Festival, Canada; 6 iulie – SunFest, London, Ontario, Canada; 7 iulie – SunFest, London, Ontario, Canada; 10 iulie – Cleveland Museum of Art, Cleveland; 11 iulie – Martyr's, Chicago, IL; 12 iulie – Summer Dance, Chicago, IL; 13 iulie – The Rex Theatre, Pittsburgh, PA; 14 iulie – Central Park Summer Stage, NYC; 16 iulie – Kennedy Center, Washington, DC; 16 iulie – Tropicalia, Washington, DC; 17 iulie – The Dirty Bourbon, Albuquerque, NM; 18 iulie – Musical Instrument Museum, Phoenix, AZ; 19 iulie – Grand Performances, Los Angeles, CA; 20 iulie – Moe's Alley, Santa Cruz, CA; 21 iulie – Stern Grove, San Francisco, CA; 23 iulie – Alberta Rose Theatre, Portland, OR; 24 iulie – The Triple Door, Portland, WA; 25 iulie – Calgary Folk Festival, Alberta, Canada; 26 iulie – Calgary Folk Festival, Alberta, Canada.

26 iulie / Expoziția și conferința „Caragiale și arta spectacolului”, la sediul Institutului. Expoziția a cuprins fotografii din cele 25 de spectacole puse în scenă de regizorul Mircea Cornișteanu, director general al Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova, regizorul primului spectacol bazat pe corespondența lui Caragiale, *Al matală, Caragiale*. Alături de Mircea Cornișteanu a luat parte la eveniment și scenograful Cătălin Ionescu-Arbore. Conferința a abordat evoluția concepției regizorale și a artei interpretative asupra dramaturgiei lui Caragiale.

AUGUST

2-3 august / Portret de compozitor – Dan Dediú. Concertul de la Klavier Haus din New York a prilejuit întâlnirea publicului american cu muzica lui Dan Dediú, interpretată la pian de compozitor și de Valentina Sandu Dediú. Din program: concertul pentru pian la patru mâini *Idyllen & Guerrillen*, *Fantasia fantomagica sul nome B.E.C.H. op.97 pentru pian la patru mâini*, *Lévantiques op.64 pentru pian*, *Les Barricades mystérieuses – reloaded* pentru pian. Evenimentul din 3 august, la sediul Institutului Cultural Român de la New York, a prilejuit o întâlnire cu membri ai comunității româno-americane. Cei doi muzicieni au dialogat cu iubitorii muzicii clasice despre școala românească contemporană de compoziție și au prezentat publicului fregmente video din opera *O scrisoare pierdută*, al cărei libret are la bază piesa dramaturgului Ion Luca Caragiale.

28 august / Lansarea volumului *New York Magazin – istoria adnotată a unei publicații românești 1997-2012*, la sediul

Institutului. Volumul a apărut la editura clujeană Eikon în 2012 și a fost realizat de Liliana Burlacu și Doru George Burlacu. Lansarea a fost însoțită de un slideshow documentar cu ilustrații din săptămânalul *New York Magazine*, din perioada 1997 – 2012, imagini din arhiva ziarului și o expoziție cu afișe de la evenimentele culturale și artistice promovate de ziar. Grigore Culian a recitat o selecție din versurile transpuse muzical de formația Romanticii. Participanți: Grigore Culian, fondator și editor *NY Magazin*, prof. dr. Aurel Sasu, scriitorul Gabriel Pleșea, Andreea Culian, manager la Institute of World Resources. O expoziție paralelă a fost dedicată victimelor atentatelor teroriste din 11 septembrie (9/11).

29 august – 1 septembrie / Patru recitaluri de poezie românească în interpretarea lui Constantin Chiriac, cu ocazia Zilei Limbii Române, la Biserica Sfânta Maria din Queens, la Centrul Comunitar din Cote-des-Neiges – Canada, la Val David și la biserica Sfântul Ilie din Montreal, Canada. Constantin Chiriac a absolvit I.A.T.C. – București, în 1980. Din 2006 este doctor în teatru cu teza „Poezia ca spectacol”, susținută la Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu și la Universitatea de Artă Teatrală Târgu Mureș. În anul 2008 i se acordă titlul de Doctor Honoris Causa al Leeds Metropolitan University. Este director general al Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, din anul 2000, iar din 1994 este președinte al Fundației „Democrație prin Cultură” din Sibiu și director general al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

SEPTEMBRIE

12 septembrie / „Oameni de teatru în dialog”: Peter Schneider și Cătălin Ionescu-Arbore, la sala Auditorium a Institutului Cultural Român de la New York. Scenograful Cătălin Ionescu-Arbore a prezentat spectacole ale Operei bucureștene dedicate celor mai tineri spectatori, tema spectacolelor pentru copii fiind ulterior dezvoltată de Peter Schneider. Cei doi invitați au prezentat modul de lucru la realizarea spectacolului *Hot I Baltimore* de Lanford Wilson, pe scena Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova: felul în care au decurs întâlnirile de lucru, schițele și detaliile legate de producția viitorului spectacol. Cătălin Ionescu-Arbore este membru al Uniunii Arhitecților, al Uniunii Artiștilor Plastici și al Uniunii Teatrale din România (UNITER) și a absolvit Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București, specializarea scenografie. Peter Schneider este producător și regizor, cu o variată carieră în teatru și cinema. Ca regizor, a semnat montări curențe ale West End Productions – *Sister Act*, *The*

Musical, The Breakup Note Book, opera lui Mark Blitzstein
Regina, Norman's Ark de Glen Roven.

9-30 octombrie / Expoziția „Realms” a artistului Vasile Tolan, la sediul Institutului. La vernisaj au participat, alături de pictor, Dorothea Fleiss și Andrei Budescu. Expoziția a fost însoțită de catalogul operelor expuse și de o prezentare video cu imagini din atelierul său de la București și din expozițiile internaționale la care a luat parte. De asemenea, Vasile Tolan a fost invitat să prezinte lucrări ale sale în cadrul expoziției colective de la Briarcliffe College și Islip Art Museum, în cadrul Fleiss-Giacummo NY Contemporary Art Symposium 2013. Proiectul a susținut schimburile culturale ce presupun relaționarea artiștilor români cu artiști de

anvergură internațională și integrarea artei românești în peisajul multicultural din New York.

13 septembrie – 9 octombrie / Expoziția personală a artistului Ștefan Balog, „Alte realități”, la sediul Institutului. Au fost expuse lucrări de pictură în ulei pe pânză, artă grafică și sculptură - „Three-dimensional Surrealism”. În seara vernisajului, a avut loc un recital de poezie bilingv (română-franceză) susținut de poetul Ioan Hădărig. Ștefan Balog a participat în același timp la expoziția „United Nations: Water – Cultures”, organizată de Misiunea Permanentă a României la O.N.U., ce a reunit 120 de țări participante. Expoziția a fost însoțită de un catalog editat în limba engleză.

Vernisajul expoziției „Realms” – Andrei Budescu, Dorothea Fleiss, Doina Uricariu, Vasile Tolan © Rareș Trifan / ICR New York

26 septembrie – 2 octombrie / Turneul muzical „De dragoste” susținut de Grigore Leșe în S.U.A., pe Strada 74 din Elmhurst, în sala de concerte a Comunității din Queens și în sala Auditorium a Institutului Cultural Român de la New York. Grigore Leșe a susținut în cadrul Festivalului Românesc de la New York un prim recital în aer liber, însoțit de dansuri și prezentare de costume populare din mai multe zone ale României cu tradiție pastorală. Cel de-al doilea recital a cuprins piese melodice, însoțind texte străvechi ale muzicii tradiționale, recurgând la o adevărată arheologie muzicală. Al treilea recital, în sala Auditorium a Institutului Cultural Român de la New York, a fost urmat, la Princeton University, de un workshop despre arta fagotului și a altor instrumente străvechi folosite de comunitățile pastorale.

OCTOMBRIE

3-8 octombrie / Proiectul cultural „România Oameni și locuri / Romania: Icons and Landscapes” organizat la sediul Institutului, în sala Auditorium, la Columbia University și la Princeton University. Proiectul a deschis seria de evenimente (conferințe, simpozioane și seminarii) inițiate, în parteneriat, de Institutul Cultural Român de la New York, Columbia University și East Central European Center, director Alan Timberlake. Protagonist și invitat special al proiectului a fost profesorul Adrian Majuru, istoric, antropograf și jurnalist român, coordonator al Muzeului de Artă Populară „Dr. Nicolae Minovici” din București. Adrian Majuru a susținut o amplă conferință despre București, însoțită de câteva sute de imagini care au fost selectate de autor din arhive, evenimentul fiind dedicat în principal americanilor de origine

română, dar și celor născuți în Bulgaria, Albania, Grecia, Serbia. La Columbia University, Adrian Majuru a susținut o conferință-pilot, intitulată „Bucharest – The City Reflected on Our Face. Habitat and Mentality”, completată cu prelegeri susținute de prof. univ. dr. Simona Momescu, titulara lectoratului de limbă și literatură română de la Columbia University și prof. univ. dr. Alain Timberlake, director al East Central European Center. La Princeton University, Adrian Majuru a susținut o conferință în prezența profesorilor și studenților de la catedrele de antropologie, istorie, literatură comparată, religie, limbi slave și arheologie. Parteneri: East Central European Center, Columbia University, Princeton University.

14-20 octombrie / Prezența regizorului Andrei Zincă la Festivalul Filmului Independent de la New York (NYCFF), cu prilejul difuzării celui mai recent film al său, *Puzzle for a Blind Man*. Andrei Zincă a fost însoțit la eveniment de actrițele Ioana Pavelescu și Tünde Skovrán, alături de care a participat la panel-ul pentru actori și producători, în data de 19 octombrie. Filmul *Puzzle for a Blind Man*, susținut financiar de Centrul Național al Cinematografiei, îl readuce pe ecran, după o absență de treizeci de ani, pe actorul Dan Nuțu. Alături de acesta, din distribuție mai fac parte: Rodica Mandache, Ioana Pavelescu, Adrian Titieni, Cătălina Mustață, Tünde Skovrán. *Puzzle For a Blind Man* a fost prezentat și în sala Auditorium a Institutului Cultural Român de la New York, pe 22 octombrie. Proiecția filmului a fost însoțită de o expoziție cu imagini din istoria filmului românesc și de o prezentare a Festivalului Filmului Independent de la New York, urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri, la care au participat regizorul Andrei Zincă și actrițele Ioana Pavelescu și Tünde Skovrán. Pelicula a fost distinsă cu Premiul pentru cea mai bună interpretare feminină în rol principal, obținut de actrițele Ioana Pavelescu și Tünde Skovran. Totodată, în cadrul festivalului, au fost acordate și premiile publicului, la această categorie filmul primind încă trei distincții: Premiul pentru cel mai bun actor în rol masculin – Adrian Titieni și Dan Nuțu, Premiul pentru scenariu – Andrei Zincă și Premiul pentru calitate narativă.

23-27 octombrie / Soprana Mihaela Mingheraș a susținut un masterclass de canto, la sala Auditorium a Institutului Cultural Român de la New York. Studenți de la Manhattan School of Music, Lehman College, Julliard School of Music, de la școli de teatru newyorkeze și-au perfecționat tehnica vocală și și-au îmbogățit repertoriul cu piese românești și lieduri.

27 octombrie / „Honoring Liana Alexandra“, eveniment dedicat compozitoarei și pianistei Liana Alexandra (1947-2011), la Jan Hus Church (New York). Programul a cuprins: *Melodie* de Liana Alexandra, interpretată de Riko Higuma la pian și Wonki Lee la saxofon; *Fifteen Minutes of Fame* (o compoziție dedicată Liane Alexandra de compozitorii Wade Meyers, Georgiana Trandafir, Chinh-Chu Hu, David Heuser, Mike Perdue, Șerban Nichifor, Gordon Francis Blaney, Daniel Mihai, Scott Brickman, Jose Mora-Jimenez, Joshua Ransom, Andy Cohen, Guido Bisocoli, Corina Alexandra Tîrziman), interpretată de Wonki Lee, la saxofon și Riko Higuma, la pian; o compoziție a lui Douglas DaSilva, *Stabat Serban*, interpretată la violoncel de Jennifer Shaw; *Lament and Sorrow*, o compoziție a lui Robert Voisey, interpretată la violoncel de Jennifer Shaw; o compoziție de Șerban Nichifor, interpretată de violoncelista Jennifer Shaw; o compoziție a Liane Alexandra, *Quasi-Cadenza*, interpretată la vioara de Pauline Kim Harris. Programul s-a deschis cu o conferință-portret despre Liana Alexandra, susținută de americanul Robert Voisey.

NOIEMBRIE

4-5 noiembrie / Cu sprijinul Institutului Cultural Român de la New York, Răzvan Țupa a participat la un stagiul de poezie organizat de Omi International – Ledig House. Cu această ocazie, Răzvan Țupa a susținut un recital de poezie la Bowery Poetry Club, în 4 noiembrie și a luat parte la evenimentul „Poetry in Progress“ organizat la sala Auditorium a Institutului Cultural Român de la New York, în data de 5 noiembrie.

5-12 noiembrie / Participarea Teatrului de Marionete „Gepetto“ din Arad la Kids Euro Festival 2013 din Washington D.C. Kids Euro Festival este organizat de misiunile diplomatice ale statelor membre ale Uniunii Europene și Delegația Uniunii Europene, în colaborare cu Fundația Culturală Franco-Americană și cu sprijinul principalelor organizații culturale locale. În cadrul festivalului s-au desfășurat peste două sute de activități: workshop-uri, proiecții de film, teatru de animație, spectacole de dans, spectacole de magie. Spectacolul românesc prezentat, *Tovarășul de drum* (după Hans-Christian Andersen), combină teatrul, filmul și marionetele într-un spectacol 3D. De asemenea, membrii Teatrului „Gepetto“ au susținut o reprezentație la sediul Institutului.

7-30 noiembrie / Expoziția de afișe „Underground Posters“ de Klara Tamaș, în sala de expoziții a institutului. La vernisaj au luat cuvântul, în prezența autoarei, Juliet Kinchin, curator de arhitectură și design la MoMA și Doina Uricariu, directorul Institutului Cultural Român de la New York. Expoziția a cuprins cele mai importante afișe create de Klara Tamaș pentru spectacole de teatru și filme românești, de-a lungul anilor '70 și '80, perioadă marcată de cenzură, de exacerbaria cultului personalității și grandomania dictaturii ceaușiste: *Zidul* (1976), *Convoiul* (1981), *Duios Anastasia trecea*, r.: Alexandru Tatos, *Rădeți ca-n viață*, r.: Andrei Blaier, *Să mori rănit din dragoste de viață* (1984), r.: Mircea Veroiu, *Declarație de dragoste* (1985), *Pas în doi* (1986), r.: Dan Pița, *Glissando* (1989), r.: Mircea Daneliuc.

14 noiembrie / Participare românească la Festivalul Internațional „New Literature from Europe 2013“. Fragmente din romanele Danielei Zeca-Buzura – *Istoria romanțată a unui safari*, *Demonii vântului* și *Omar cel orb* (Editura Polirom) au fost lecturate în cadrul evenimentului de deschidere a festivalului.

22 noiembrie – 16 decembrie / Proiectul „Two Windows to the Music: Anatol Vieru – Ancient Modes and Avantgarism and Lena Vieru Conta – Paintings and Collages“, la sala Auditorium a institutului. Proiectul a fost alcătuit din două evenimente: un concert dedicat muzicii și personalității lui Anatol Vieru și vernisajul expoziției Lenei Vieru Conta, „Paintings and Collages“. Compozitorul a fost prezentat de Lena Vieru Conta, care a realizat un portret memorialistic și o succintă trecere în revistă a vieții artistului român. Șerban Lupu a vorbit despre Anatol Vieru din perspectiva violonistului care s-a implicat în valorizarea creației sale. Doina Uricariu s-a referit la remarcabilele creații semnate de Anatol Vieru, inspirate de literatura română, precum muzica scrisă după piesa *Iona* de Marin Sorescu, creațiile inspirate de *Praznicul calicilor* de Mihail Sorbul, *Telegramme* de I.L. Caragiale, *Music for Bacovia and Labis*, *Dechanson* după Tristan Tzara, *Questions et responses* după Paul Celan și Petre Solomon, *Iarba ochilor tăi* (*The Grass of Your Eyes*), după Paul Celan, *Lupta cu inerția* (*Struggle with Inertia*) etc. Programul concertului a cuprins piese pentru pian în interpretarea Lenei Vieru, patru lieduri cântate de Mihaela Mingheraș, acompaniată de Lena Vieru Conta, la pian; *Versete pentru vioară și pian* cu Șerban Lupu la vioară și Lena Vieru Conta la pian. Evenimentul a fost urmat de o sesiune de discuții cu publicul. Recitalul sopranei Mihaela Mingheraș a cuprins,

pe lângă piesele de muzică vocală deja menționate, și alte piese ale unor compozitori români: Eduard Caudella, Mihail Jora, Carmen Petra-Basacopol și George Enescu, cu care Anatol Vieru a colaborat. În perioada 20-25 noiembrie 2013, Mihaela Mingheraș a susținut un masterclass de canto clasic și de muzică românească la Julliard School of Music. În cadrul vernisajului expoziției „Paintings and Collages”, Andrei Vieru a interpretat fragmente muzicale din piese precum *Variațiuni Goldberg*, *Clavecinul bine temperat*, *Arta Fugii* și *Partitele* lui Bach, variațiuni de Beethoven, sonate de Liszt, lucrări de pian de Scriabin, fragmente din *Concertul nr. 3* de Rahmaninov sau *Concertul nr. 2* de Prokofiev. Expoziția Lenei Vieru Conta a rămas deschisă până la data de 16 decembrie.

23 noiembrie / Evenimentul „The Unknown Enescu”, la sala Auditorium a Institutului. Seara dedicată integral lui George Enescu l-a avut ca invitat principal pe Sherban Lupu care a fost acompaniat la pian de Martha Locker. La eveniment a participat și soprana Mihaela Mingheraș care a interpretat piese din creația vocală enesciană, acompaniată la pian de Lena Vieru. Au fost audiate piesele *Aubade* (1899), *Pastorale*, *Menuet Triste et Nocturne*, *Sarabande* (c. 1900), *Serenade lointaine* (1903), *Andantino malinconico* (1951), *Prelude and Gavotte* (1898), *Airs dans le genre roumain* (1926), *Legende* (1891), *Serenade en sourdine* (1915-1920), *Fantaisie concertante* (1932, aranjament Sherban Lupu), *Nocturne*, *Villa d'Avrayen* (1931-1936), *Hora Unirii* (1917), *Aria et Scherzino* (1898-1908, aranjament Sherban Lupu). Sherban Lupu a susținut o conferință despre partea mai puțin cunoscută a muzicii lui Enescu, subliniind importanța partiturilor create pentru vioară. Sherban Lupu a avut pe parcursul prezenței la New York și întâlniri profesionale pentru dezvoltarea unui proiect muzical comparativ George Enescu – Eugene Isaye.

DECEMBRIE

1 decembrie / Evenimente dedicate Zilei Naționale a României, organizate la Washington D.C. și la New York: două concerte susținute de Irina Sârbu și Marius Mihalache, și o expoziție documentară. Sub genericul „From Romanian Roots Revival to the World Symphony”, cele două concerte susținute de Irina Sârbu, alături de formația lui Marius Mihalache, un virtuoz al țambalului, au pus în valoare izvoarele și rădăcinile muzicii tradiționale românești autentice. Expoziția, deschisă la sediul Institutului, a inclus

fotografii, documente, înscrisuri și afișe care au celebrat de-a lungul timpului Marea Unire de la Alba Iulia, Ziua Națională, Tricolorul. Evenimentele au fost concepute ca parte a unei agende festive internaționale, din dorința de a invita, la sărbătoarea Zilei Naționale a României, nu doar membrii comunității americanilor de origine română, de la New York și Washington, D.C., ci și reprezentanții institutelor culturale europene de la New York, membrii EUNIC, ambasadori ai Misiunilor Permanente la Națiunile Unite, profesori universitari, dar și reprezentanți ai mediului de afaceri american. Proiectul a fost subintitulat „Romanian Roots Revival From Maria Tănase to The World Symphony – De la Maria Tănase la jazzul european și mondial”. Concertul susținut de Irina Sârbu și formația lui Marius Mihalache a cuprins piese din repertoriul Mariei Tănase. Formația lui Marius Mihalache a interpretat și piese din albumul *The World Symphony*. Concertul de la Washington D.C. a avut loc în data de 30 noiembrie, la Kennedy Center, iar concertul de la New York a avut loc în data de 1 decembrie la DROM.

6-20 decembrie / Expoziția de design vestimentar „Brâncuși Muses and Costume Designs” semnată Iana Berteș, la sediul Institutului. Au fost etalate 16 rochii, cu accesorii, inspirate din creația lui Brâncuși. Expoziția a fost concepută ca o suită de ecouri ale unor sculpturi brâncușiene, în spatele cărora sunt cunoscute muzele și modelele reale care l-au inspirat pe Brâncuși. Au fost expuse imagini cu „Măiastra, Une Muse” (ipsos, 1912), „Mademoiselle Pogany” (1913), „Sărutul” (1908), seria „Bird in Space”, începând cu „Bird” (1919), cu ansamblul de la Târgu-Jiu, din care face parte și „Masa Tăcerii”. Dialogul Brâncuși-postbrâncușianism a fost prezentat într-un eveniment multimedia. Programul evenimentului din 6 decembrie a inclus și proiecția unui film documentar dedicat lui Brâncuși, realizat de Centre Pompidou. Scriitoarea Doina Uricariu a susținut o conferință despre Muzele lui Brâncuși, cu referire la ultimele cercetări și studii brâncușiene și o prezentare a expoziției Ianei Berteș, despre care au mai vorbit și doi curatori de la Guggenheim Museum și Metropolitan Museum of Art, din New York.

10-12 decembrie / Masa rotundă „Cultural Heritage of Transylvania” (Moștenirea culturală din Transilvania), la Consulatul General al Ungariei. Participanți: Attila Pok, visiting professor of History la Columba University, prof. dr. Virgil Țărău, Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității „Babeș-Bolyai”, prof. univ. dr. Ioan Aurel Pop, rectorul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, profesorii Stefano Bottoni și Terez Oborni din Ungaria. Evenimentul academic a fost inițiat de

Prelegere susținută de prof. dr. Ioan Aurel Pop la masa rotundă „Cultural Heritage of Transylvania” © ICR New York

Consulatul General al Ungariei de la New York. Conferința din 11 decembrie, cu aceeași temă, a fost organizată de catedrele de Istorie și de Limbi est și sud-est europene de la Columbia University și Institutul Cultural Român de la New York. Institutul Cultural Român de la New York a organizat o dezbatere pe aceeași temă în sala Auditorium a Institutului, în data de 12 decembrie, la care a participat și Consulul General al României de la New York, Marian Pârjol.

19 decembrie / Seară dedicată tradițiilor românești de Crăciun, la sediul Institutului. Au avut loc un concert de colinde susținut de grupul coral „Harisma” din România, o expoziție cu desene și colaje ale copiilor membrilor diasporei românești din New York, având ca temă Crăciunul, iar cei mici au primit cadouri. A fost prezentat și un spectacol avându-i ca interpreți pe copiii cei mai talentați din comunitate. Au fost ascultate colinde interpretate live, dar și fragmente din albume muzicale cu înregistrări de colinde și muzică internațională, dedicată sărbătorilor de iarnă.

20 decembrie / Concert susținut de Cvartetul Bălănescu, la Michael Schimmel Center for the Arts din New York. Concertul a cuprins cele mai importante piese din albumul *Maria T*, editat în 2005, unul dintre cele mai reprezentative albume dedicate mării cântărețe Maria Tănase. La New York, cvartetul a cântat în formula: Alexander Bălănescu (vioară), James Shenton (vioară), Katie Wilkinson (violă), Nick Holland (violoncel), Steve Arguelles (percuție), Klaus Obermeier (digital video și stage design).

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA PARIS**

FEBRUARIE

1-22 februarie / Colaborare cu Théâtre de l'Orme din Paris în vederea promovării spectacolului *Fata din Curcubeu* de Lia Bugnar. Textul a fost tradus și pus în scenă de actrița de origine română Marcela Motoc Aguessy și a fost jucat la Paris în perioada 22 februarie – 22 martie.

21 februarie – 29 martie / „Saison Roumaine“, proiect organizat de Maison d'Europe și Institutul Cultural Român de la Paris. Prefațând prezența României ca țară invitată de onoare la Salon du Livre 2013, Maison d'Europe et d'Orient a propus, pentru luna martie, un program românesc în care dramaturgia română a ocupat un loc de onoare, cu nume precum Matei Vișniec, Nicoleta Esinencu, Dumitru Crudu sau Alexandra Badea. Program: 21-25 februarie, teatru – *Le septième kafana* de Dumitru Crudu, Nicoleta Esinencu, Mihai Fusu, r.: Nathalie Pivain; 1 martie, poezie – *Moi le mot* sau *Le cabaret des mots vivants*, Matei Vișniec și invitații săi; 8 martie, teatru de marionete – *M.A.D. manipuler à distance* de Cristina Iosif, în colaborare cu Alexandra Badea; 14 martie, teatru – *Compte à rebours* de Saviana Stănescu, r.: Valérie Antonijevich; 21-23 martie, teatru – *Kichinev 1903* de Zohar Wexler; 26 martie, teatru – *Benjamin Fondane écrit a Louis-Ferdinand Céline* de Benoît Vitse; 27 martie, teatru – *Cherche mon pays sur google* de Mihaela Michailov, r.: Clemence Gross; 28 martie, poezie – *Ra(ts)* de Rodica Draghinescu; 29 martie, poezie – recital *Retour de Roumanie* de M. Delagare et Cie (Compagnie de la Gare). Spectacolele au avut loc la sediul Maison d'Europe et d'Orient.

MARTIE

19 martie / Atelier de învățare a limbii române prin teatru, în sala de conferințe a Institutului Cultural Român de la Paris, cu ocazia Zilelor Francofoniei, eveniment organizat în Franța,

la nivel național, de Ministerul Culturii și Comunicațiilor, în perioada 16-24 martie 2013. Tema din acest an a fost *Dis-moi dix mots semés au loin*. Au fost alese zece cuvinte din limba franceză care sunt asemănătoare în toate limbile francofone: atelier, buchet, caset, echipă, proteja, savoir-faire, unique, vis-a-vis și voila. Pornind de la aceste cuvinte, actorii din Compagnie 28, Yann Verburgh și Eugen Jebeleanu, au susținut la sediul Institutului Cultural Român de la Paris o reprezentație interactivă.

22-25 martie / România, țară invitată la Salonul Internațional de Carte de la Paris, proiect organizat în colaborare cu Direcția Generală Cooperări Externe, Direcția Generală Româniilor de Pretutindeni și Centrul Național al Cărții. Cultura și literatura română au fost reprezentate la vârf de scriitori, academicieni, critici, poeți, esești, istorici, profesori, dintre care îi amintim pe Norman Manea, Matei Vișniec, Eugen Simion, George Banu, Ana Blandiana, Stelian Tănase, Mircea Dinescu, Ileana Mălăncioiu, Gabriela Adameșteanu, Mircea Martin, Eugen Uricaru, Ion Mureșan, Nicolae Manolescu, Solomon Marcus, Ioan Es. Pop, Marta Petreu, Dinu Flămând, Lucian Boia etc. Li s-au alăturat personalități ale lumii culturale din diaspora română și din Franța, alături de o seamă de reprezentanți ai unor edituri din România, pentru prima oară invitați să participe la un astfel de eveniment. Au fost prezenți peste șazeeci de autori români, care au luat parte la mesele rotunde și sesiunile de autografe. Numeroase personalități printre care Președintele Franței, François Hollande, au vizitat standul țării noastre, invitata de onoare. În cele patru zile, în cadrul Pavilionului României au avut loc 29 de mese rotunde cu participarea personalităților marcante ale culturii române și franceze. Programul României a fost completat de două ateliere de creație pentru copii, susținute de Ileana Surducan și Codrina Pricopoaia, de un atelier culinar susținut de Mircea Dinescu și de decernarea premiilor de literatură Benjamin Fondane și Panait Istrati. Ultima zi a Salonului a fost dedicată întâlnirilor profesionale, cea mai importantă dintre acestea fiind cea dintre editorii români și reprezentanții BIEF (Bureau international de l'édition française). În cadrul evenimentului de deschidere a Salonului, Institutul Cultural Român de la Paris a organizat un concert de jazz în interpretarea solistei Anne Ducros și a Cvartetului Marius Preda.

23 martie / Lansarea volumului *Psalmi (Psaumes)*, autor Dorel Vișan, la Ambasada României din Franța. Cartea a fost tradusă, în franceză, la editura ArsLonga, de Cristian Tămaș. Evenimentul a avut loc în cadrul programului „Recital Poètes Roumains“.

APRIIE

11-12 aprilie / Participarea scriitorilor Matei Vișniec, Ileana Mălăncioiu și Constantin Acosmei la festivalul „TèmPoésie” de la Dijon. În cadrul evenimentului au avut loc serii de lecturi, lansări de carte și dezbateri în clădirile emblematice ale orașului, la Maison de Rhénanie-Palatinat, pe 11 aprilie, respectiv la Salle de l'Académie, în data de 12 aprilie. Aflat la cea de-a șaptea ediție, Festivalul „TèmPoésie” și-a câștigat renumele pe scena regională a Burgundiei, atrăgând în fiecare an poeți și artiști din diverse colțuri ale lumii. Ediția 2013 a fost consacrată României, având în vedere statutul de țară invitată de onoare la Salonul Cărții de la Paris. Artiștii au fost selectați de asociația La Voix des Mots, în colaborare cu Editions du Murmure, care a restrâns poeziile acestora într-un volum colectiv. Parteneri: Asociația La Voix des Mots, Editions du Murmure, primăria orașului Dijon și Consiliul regional al Burgundiei.

19 aprilie – 3 mai / Expoziția „Roumanie entre les lignes”, la sediul Institutului. Expoziția reprezintă rezultatul unei călătorii tematice realizate în România în luna februarie 2013 de membrii asociației CIM & CO (Communication Interculturelle et Museale), care au avut întâlniri cu o parte dintre autorii invitați la Salonul de Carte de la Paris 2013 și cu editori din România, scopul fiind realizarea unor expoziții transversale (fotografii, video, text). Expoziția a fost găzduită, pe perioada Salonului de Carte, de standul *Courrier International*, iar prezența acesteia la sediul Institutului Cultural Român de la Paris a urmărit atragerea unui public format în principal din studenți parizieni interesați de cultura și civilizația românească.

22-28 aprilie / Etapa franceză a caravanei literare în comunitățile românești din străinătate, la Paris și Lyon, sub egida Uniunii Scriitorilor din România. Au participat din țară poeții Gabriel Chifu (vicepreședinte al USR și director executiv al revistei *România literară*), Dan Cristea (redactor-șef al revistei *Luceafărul de dimineață*), Adrian Popescu (redactor-șef al revistei *Steaua*), Nicolae Prelipceanu (redactor-șef al revistei *Viața Românească*), cărora li s-au alăturat, din Franța, criticul literar Nicolae Manolescu (Președintele USR, ambasadorul delegat al României pe lângă UNESCO), Roxana Bauduin (poetă de origine română, profesor de literatură comparată la Universitatea din Versailles) și Lilian Zamfiroiu (ministru consilier UNESCO). În cadrul caravanei au avut loc o lectură de poezie românească și o serie de conferințe la Bibliotecă Le Bal des Ardents, în data de 23

aprilie; o întâlnire cu studenții Universității din Versailles, în data de 25 aprilie; o masă rotundă la sediul Institutului pe tema literaturii române contemporane, în data de 27 aprilie. Caravana poetică în Franța s-a înscris în seria de manifestări organizate de Uniunea Scriitorilor din România în colaborare cu Institutul Cultural Român și cu alte instituții românești în țări ca Spania, Italia, Grecia și a avut rolul de a menține vii legăturile publicului românesc din Franța cu ceea ce înseamnă literatura de vârf din România.

29 aprilie / Concertul de jazz „Missing... Jancy”, în interpretarea Ramona Horvath Trio (Ramona Horvath – pian, Nicolas Rageau – contrabas, Fred Sicart – percuție), la clubul de jazz Sunset-Sunside din Paris. „Missing... Jancy” este un concert de jazz de inspirație 100% românească și un omagiu adus maestrului Jancy Körössy, creator al stilului etno-jazz. Institutul Cultural Român de la Paris contribuie la susținerea jazzului românesc pe scena pariziană și la promovarea unor tinere talente românești.

MAI

13-18 mai / Lectura piesei *Antidote* de Nicoleta Esinencu, la Teatrul 145 din Grenoble, în cadrul celei de-a XIII-a ediții a festivalului Regards Croisés. Anul acesta au fost invitați autorii Hakim Bah (Guineea), Nicoleta Esinencu (R. Moldova), Gilles Granouillet (Franța), Jonas Hassem Khemiri (Suedia), Christian Lollike (Danemarca), Paul Miro (Spania), Magali Mougel (Franța), Eric Pessan (Franța), Laura Tirandaz (Franța), Catherine Zambon (Franța). Invitați de onoare ai festivalului au fost editorii Sabine Chevallier, Editura Espaces 34 și Pierre Banos, Editions Théâtrales. Festivalul Regards Croisés este dedicat noii dramaturgii europene și vizează valorizarea scrierilor teatrale și difuzarea lor pe lângă un public larg, amator sau profesionist.

15-26 mai / Sprijinirea organizării Pavilionului Românesc la Marché du Film, în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Cannes, în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc (APFR). Scopul realizării pavilionului a fost promovarea cinematografiei naționale și a industriei de film românești pe plan internațional, în cadrul unuia dintre cele mai importante evenimente anuale din industria mondială de film. Pavilionul românesc de la Cannes a creat un cadru pentru întâlniri între producătorii români și partenerii străini. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Centrul Național al Cinematografiei.

15-26 mai / Organizarea, în colaborare cu Asociația Secvențe, a programului de scurtmetraje Romanian Short Waves, din cadrul Festivalului Internațional de Film de la Cannes, secțiunea „Short Film Corner”. Participarea României a însumat 200 de minute de scurtmetraje, produse în 2012 și 2013, proiectate în mai multe sesiuni. În ultimii trei ani, prezența României în această secțiune a fost posibilă grație programului Romanian Short Waves, coordonat de Asociația Secvențe.

16-21 mai / Cea de-a treia ediție a festivalului „Din dragoste pentru frumos”, în colaborare cu Mitropolia Ortodoxă a Europei Occidentale și Meridionale, la Ambasada României, la sediul Institutului, cât și la Parohiile Sfânta Parascheva și Sfânta Genoveva, Catedrala Mitropolitană Sfinții Arhangheli, Biserica Saint Leu et Saint Gilles, Catedrala Saint Sulpice și Parcul de activități sportive din Limours. Festivalul a fost deschis de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Iosif și de spectacolul *Cuvânt și împlinire*, în interpretarea lui Grigore Leșe. În cadrul Serii de Gală, în prezența E.S. domnului Bogdan Mazuru, Ambasadorul României la Paris, a avut loc un concert de muzică clasică, în interpretarea lui Jean-Claude Pennerier (pian), Ami Flammer (vioară), Diana Cazaban (vioară), Charlotte Coulaud (pian). Din program au făcut parte compoziții de George Enescu, Béla Bartók; Johannes Brahms, Ludwig van Beethoven, Claude Debussy. Festivalul a mai cuprins: „Cuvântul «Crucei»”, conferință socio-lingvistică susținută de prof. Sanda Golopenția, Brown University (S.U.A.); „Sfânta Cruce – semn și însemn”, conferință antropologică cu referințe teologice susținută de dr. Costion Nicolescu; o expoziție antropologică și etnografică; „Puterea Crucii – In memoriam Horia Bernea”, expoziție a Muzeului Țăranului Român din București; „Crucea în viața cotidiană a țăranului român”, expoziție de fotografie Ioniță G. Andron, „Poezia Crucii” – intervenție muzicală Grigore Leșe și moment poetic cu Silviu Batariuc; expoziție de pictură, reprezentări grafice de artă veche și iconografie „Prin jertfă spre desăvârșire” – pictură euharistică de Silviu Batariuc; „De la semn la simbol” – semiotică grafică de Constantin Cioc; „Puterea Crucii” – iconografie și iconologie; „Tema Sfinților Împărați Constantin și Elena în colecțiile Muzeului Național al Țăranului Român”, conferință susținută de dr. Virgil Ștefan Nițulescu, directorul Muzeului Țăranului Român; „Crucea și însemnele creștine în obiceiurile românilor”, conferință susținută de prof. Constantin Eretescu, etnolog și scriitor; proiecția documentarului *Constantin și Elena*, r.: Andrei Dăscălescu. Toate parohiile din Île-de-France au fost invitate la Sfânta Liturghie arhierescă; urmată de cântări bisericești din Transilvania, susținute de Grigore Leșe și grupul de săteni din

Bixad și de expoziția și târgul de artă etnografică tradițională, artă religioasă și obiecte liturgice. La masa rotundă „Puterea Sfintei Cruci invocată în rugăciunile liturgice și în icoanele bizantine” au participat pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard și Emanuela Toma, istoric de artă. Au mai avut loc evenimentele: „Despre martiri”, conferință teologică susținută de Dan Puric; concert de muzică sacră - coordonator artistic: diac. prof. Claude Delangle; „Frumusețea crucii în lume” (*Valea Arieșului – România*), expoziție de fotografie a pr. Ioan Gânscă și pr. Iulian Nistea; proiecția scurtmetrajului *AD (Abrud)*, scenariu și realizare pr. Ioan Gânscă; „Creștinismul în Franța înainte de schismă și renașterea ortodoxiei în epoca contemporană”, conferință susținută de Preasfințitul Mard Nemțeanul; „Sub semnul crucii. Creștinismul român, latinitate și ortodoxie”, conferință susținută de acad. Răzvan Theodorescu. În încheierea festivalului au avut loc Sfânta Liturghie arhierescă; un pelerinaj la Moaștele Sfintei Împărătese Elena – Biserica Saint Leu et Saint Gilles; „Actualitatea Sfinților Împărați Constantin și Elena. Pledoaria pentru dimensiunea publică a credinței”, conferință susținută de Preasfințitul Ignatie Mureșanul; one man show – spectacolul de pantomimă *Vis*, susținut de Dan Puric. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Mitropolia Ortodoxă a Europei Occidentale și Meridionale.

21 mai / Concert de lieduri în interpretarea lui Răzvan Săraru (tenor) și a Alexandrei Cherciu (pian, interpretare vocală), la auditoriul Edmond Michelet, proiect organizat în colaborare cu Cité Internationale des Arts. În program: cinci rondeluri de Alexandru Macedonski, trei lieduri pe versurile poezilor francezi Pauline Viardot și Charles Baudelaire, arii din opera *La Sainte Jeanne* d'Arc de Alexandra Cherciu. Textele românești au fost recitate în limba franceză de cei doi invitați români.

23-25 mai / Participarea scriitorului Florin Irimia și a traducătoarei textelor sale, Florica Courriol, la Festival du Premier Roman de Chambéry. Festivalul, aflat la cea de-a XXVI-a ediție, este dedicat literaturii de debut. Pentru al treilea an consecutiv, România a fost invitată să participe datorită cluburilor de lectură în limba română care activează în Franța și care promovează în mediul literar francez un roman de debut publicat în România. Câștigător al acestei ediții a fost desemnat Florin Irimia, cu romanul *Defekt*, apărut la editura Brumar, în 2011. Autorul a participat la mese rotunde, la un atelier de traducere română-franceză alături de traducătoarea Florica Courriol și a oferit o sesiune de autografe la Galerie l'Antichambre.

IUNIE

1 iunie / Spectacolul „Cabaretul Cuvintelor“, în interpretarea companiei de teatru Umbral, în cadrul proiectului „Noaptea Europeană a Literaturii“, la Biserica Saint-Germain. Spectacolul a fost organizat de Forum des Instituts Culturels Etrangers de Paris (FICEP), la inițiativa Centrului Ceh și a beneficiat de participarea a cincisprezece centre culturale străine din Paris, printre care și Comisia Europeană. Evenimentul a constat într-o după-amiază de lecturi, spectacole, dialog cu publicul și sesiuni de autografe. Publicul s-a ghidat după o hartă concepută special pentru acest eveniment, care a permis navigarea între 16 spații diferite din cartierul istoric Saint-Germain des Près. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu FICEP și Primăria Parisului.

5 iunie / Lectura *Compte à rebours* de Saviana Stănescu în interpretarea companiei teatrale Maquis'Arts, la Espace Renaudie, Aubervilliers. Regia a fost semnată de Valérie

Antonijevich, iar scenografia de James Brandily. În distribuție: Frédéric Jeannot, Yves Buchin, Laurène Curé și Evelyne Roulier. Traducerea piesei a fost realizată de Mirella Patureau și a fost publicată la editura Espace d'un instant din Paris.

6-8 iunie / Minifestival de teatru Triptic Matei Vișniec, în Sala Bizantină a Palais de Béhague, sediul Ambasadei României la Paris. Din program au făcut parte: *Du sexe de la femme comme champ de bataille*, r.: Bea Gerzsenyi și *Le cabaret des mots* în interpretarea companiei Umbral. Evenimentul a fost organizat în paralel cu Noaptea Europeană a Literaturii.

10 iunie / Lansarea cărții *Le jeune Eugen Ionescu* de Eugen Simion (apărută în martie 2013 la editura L'Harmattan), în Sala Bizantină a Ambasadei României. La eveniment au participat acad. Eugen Simion, scriitorul Virgil Tănase în calitate de traducător al volumului și scriitorul George Banu. Parteneri: Ambasada României în Republica Franceză, Academia Română.

Expoziție în cadrul Noptii Europene a Literaturii și moment Matei Vișniec la Biserica Saint-Germain ©Claudia Droc /ICR Paris

11 iunie / Recital de pian susținut de Matei Rogoz, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Din program: *Sonata op. 110 în La bemol major* de Ludwig van Beethoven, *Après une lecture de Dante - Fantasia quasi Sonata* de Franz Liszt, *Poloneza op. 44 en Fa # minor* de Frédéric Chopin, *Sonata no. 7 op. 83 în Si bemol major* de Serghei Prokofiev. Matei Rogoz este laureatul mai multor concursuri din România și al concursului internațional „Per Giovanni Pianisti” de la Roma (1993).

12 iunie / Lansarea oficială a filmului *O lună în Thailanda*, r.: Paul Negoescu la cinematograful Le Nouveau Latina. Institutul Cultural Român a sprijinit prezența regizorului la premieră.

14 iunie / Recital eminescian susținut de actorul Dorel Vișan, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Evenimentul a făcut parte din Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc, „România: brandul cultural de țară” și s-a adresat publicului francez erudit, amator de literatură română, diasporei române din Paris și Île-de-France, dar și publicului larg.

17-25 iunie / Expoziția retrospectivă de tapiserie a Gabrielei Moga Lazăr, în sala de expoziții a Institutului. Limbajul plastic al artistei se manifestă prin sugestii cosmogonice, simboluri traduse prin elemente florale și, mai rar, zoomorfe. În câteva dintre lucrările sale, aceste elemente sunt stilizate în forme geometrice în spiritul vechilor tradiții românești. Până în prezent, în Franța au fost organizate mai multe expoziții, la Paris (Primăria arondismentului IV, Galeria ADA din cartierul Marais și la Ambasada României), Montrouge, Chatillon, Montigny le Bretonneux, Masgot-Fransèches, La Menitré.

19 iunie / Concertul ansamblului româno-francez Musica Vestys, în beneficiul asociației umanitare Parrains d'Or (care vine în sprijinul copiilor din România), în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Au interpretat Bogdan Bitica (pian) și Eliad Florea (vioară). Ansamblul româno-francez Musica Vestys este o inițiativă a pianistului de origine română Bogdan Bitica, ce grupează o serie de muzicieni care abordează stiluri diferite – de la muzică clasică la jazz sau *musiques du monde*.

20 iunie / Sesiunea anuală de examinare a cunoștințelor de limbă română în Paris, în colaborare cu Institutul Limbii Române (ILR), la sediul Institutului. Examinarea, organizată încă din 2009, s-a adresat tuturor celor care studiază limba

română în Paris. ILR a pus la dispoziție testele de evaluare și a oferit diplomele de atestare a cunoștințelor. Profesori evaluatori: Doina Spiță și Laura Zăvăleanu. Evenimentul s-a adresat studenților de limba română de la INALCO, Paris III Sorbona, Paris IV Sorbona, profesioniștilor care au nevoie de o diplomă oficială pentru atestarea cunoștințelor de limba română și autodidacților.

22 iunie / Concertul *Balkan Brass Battle*, la Cité de la Musique. Au participat: Fanfara Ciocârlia și Mahala Rai Banda, ansambluri foarte apreciate în Franța. Evenimentul a făcut parte din ciclul de concerte dedicate muzicii balcanice de Cité de la Musique.

25 iunie / „Ziua Doctorală: Literatura română și francofonă în parteneriatele universitare internaționale”, în sala de conferințe a institutului. Au avut loc prezentări ale doctoranzilor, sub forma unui colocviu științific moderat de Marina Mureșanu, precum și intervenții ale profesorilor și o dezbatere privind problematica parteneriatelor inter-universitare, moderată de Martine Dautier. Au luat cuvântul: Nicolae Cojocaru, Alina Costin, Lavinia Șerbu, Cristina Grigori, Paula Toporaș, Dana Monah. Dintre profesori: Marina Mureșanu – Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Martine Dautier, Marie-Emmanuelle Plagnol, Francis Claudon, Papa Samba Diop și Pierre Chiron – Université Paris-Est Créteil (UPEC). La eveniment au mai fost invitați George Banu (Universitatea Paris III), Alain Vuillemin (Universitatea din Artois), Philippe Loubière, traducător, Gabriel Ovidiu Iancu, vice-rector al Universității „Al.I. Cuza” din Iași pentru studii doctorale, Lăcrămioara Petrescu, director al Școlii doctorale „Studii Filologice” a Universității „Al.I. Cuza”, Iași, Nicolae Manolescu, Ambasador al delegației permanente a României pe lângă UNESCO. Proiectul a avut ca scop evidențierea rezultatelor unor cercetători români în domeniul literaturii române de expresie franceză și a constituit un prilej pentru dezbaterile asupra problematicii parteneriatelor universitare internaționale.

26 iunie – 15 iulie / Expoziția și conferința „RO+mania | The Mania of Romania”, la galeria și în sala de conferințe a Institutului, primul proiect dedicat publicității românești și publicității despre România. Expoziția a constat într-o campanie publicitară pentru România, creată de Ioana Negulescu. Temele abordate în cadrul conferinței au fost imaginea de țară, campaniile existente și creativitatea românească. Au participat: Ioana Negulescu (Papaya Advertising), Nick Baum (TBWA Worldwide), Mihai Goncu

(GMP Advertising), Ioana Mihai (IQads) și Yvette Larsson (blogul The Bucharest Lounge). Proiectul s-a adresat specialiștilor din lumea publicității, jurnaliștilor și publicului tânăr și a avut printre obiective sporirea vizibilității României pe lângă un public nou, lider de opinie, promovarea tinerelor talente din domeniile mai puțin abordate ale design-ului și publicității și promovarea imaginii României. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Papaya Advertising.

28 iunie / „George Banu & Friends“: concert susținut de grupul Iza (Ioan Pop, Fat Ioachim Ioan, Anuța Pop, Țepeș Voichița, Chira Grigore), concert de muzică clasică în interpretarea lui Andrei Vieru și lectura bilingvă „Celălalt Cioran“ susținută de George Banu și Patrick Le Mauff, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Manifestarea a combinat tradiții ancestrale românești cu muzica clasică și teatrul și a fost concepută ca un omagiu adus lui George Banu, critic de teatru și profesor universitar de teatrologie la Universitatea Paris III, una dintre personalitățile culturale românești din Franța.

AUGUST

23 – 31 august / Sprijinirea organizării celei de-a XXXVI-a ediții a Festivalului de Cinema de la Douarnenez. La ediția din 2013, a fost adusă în prim-plan, pentru prima oară, cinematografia românească. Având statutul de țară invitată, o serie întreagă de manifestări au fost dedicate României: proiecții de film, întâlniri cu realizatori de cinema și scriitori, concerte de muzică tradițională. Pe parcursul festivalului a fost deschisă o librărie, de unde publicul a putut achiziționa titluri românești. Festivalul a fost și un ecou al amplei manifestări „Les lettres roumaines“ – România țară invitată de onoare la Salon du livre 2013. Au fost proiectate filmele: *Nu te supăra, dar...* / *Oxygen* / *Nea Pinte...Model*, r.: Adina Pintilie, *Pescuit sportiv*, r.: Adrian Sitaru, *Crulic – drumul spre dincolo*, r.: Anca Damian, *Videogramele unei revoluții*, r.: Andrei Ujică și Harun Farocki, *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, *A fost sau n-a fost?*, r.: Corneliu Porumboiu, *Marfa și banii*, r.: Cristi Puiu, *Moartea domnului Lăzărescu*, r.: Cristi Puiu, *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu, *California Dreamin'*, r.: Cristian Nemescu, *Eu când vreau să fluier, fluier*, r.: Florin Șerban, *Felicia înainte de toate*, r.: Răzvan Rădulescu, *Amintiri din Epoca de Aur*, r.: Cristian Mungiu, Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu, *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, r.: Cătălin Mitulescu, *Morgen*, r.: Marian Crișan, *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude, *Cea mai fericită fată din lume*, r.:

Radu Jude, *Domestic*, r.: Adrian Sitaru, *Școala noastră*, r.: Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma, *Blestemul ariciului*, r.: Dumitru Budrala, *Colivia*, r.: Adrian Sitaru, *Megatron*, r.: Marian Crișan, *Lampa cu căciulă*, r.: Radu Jude, *Marilena de la P7*, r.: Cristian Nemescu. Festivalul a inclus o secțiune omagială Lucian Pintilie, în cadrul căreia au fost proiectate: *Reconstituirea*, *Prea târziu* și *Terminus Paradis*. La proiecții și discuții cu publicul au participat: Ada Solomon, Anca Damian, Adina Pintilie, Adrian Sitaru, Marian Crișan, Miruna Coca-Cozma, Dana Bunescu, Vanina Vignal, Anne Schiltz, Charlotte Grégoire, Michelle Kelso, Stéphane Luçon, Yvonne Irimescu. În cadrul festivalului au avut loc concerte de muzică tradițională susținute de Cristian Iordan, Simi Sandu și Ion Sandu din Caransebeș. Parteneri media: TV5 Monde, ARTE, France Culture, France 3 Ouest, RFI, Le Monde Diplomatique, Radio France. Proiect realizat în colaborare cu Ministerul Culturii Francez – Direction Régionale des Affaires Culturelles de Bretagne, Région de Bretagne, Département de Finistère și Ville de Douarnenez.

31 august / Recitalul *Sunt un orb*, în interpretarea lui Horațiu Mălăele, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague, eveniment organizat pentru a celebra Ziua Limbii Române. *Sunt un orb* este un spectacol de poezie în care Horațiu Mălăele recită, pe un fond muzical discret, din operele unor poeți români celebri, precum Nichita Stănescu, Adrian Păunescu sau Emil Brumaru. Proiectul a contribuit la promovarea limbii române în Franța și la facilitarea contactului dintre publicul francez și unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai teatrului românesc – Horațiu Mălăele.

SEPTEMBRIE

7-15 septembrie / Prezența României la Jocurile Francofoniei de la Nisa, în baza memorandumului pe care Institutul Cultural Român de la București l-a semnat alături de Ministerul Tineretului și Sportului, Autoritatea Națională pentru Turism și Consulatul Onorific al României la Nisa. Ajunse la cea de-a VII-a ediție, Jocurile Francofoniei au loc sub egida Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF). Organizată la fiecare patru ani, manifestarea reunește peste 3000 de tineri sportivi și artiști din țările spațiului francofon. Participarea cultural-artistică românească a cuprins un concert susținut de Gheorghe Zamfir împreună cu taraful său, o expoziție de ie românească, demonstrații de olărit (ceramica de Horezu), țesături tradiționale (covoare și țesături oltenesti), sculptură de mici dimensiuni, icoane pe lemn, precum și

demonstrații de artă stradală, expoziții de pictură, povești și povestitori. Demonstrațiile de olărit au fost susținute de Ion Rătezeanu, meșter olar din Târgu-Jiu. Artista Filomena Tiștere a prezentat o colecție de țesături populare tradiționale, iar Nicu Văideanu, sculptor în lemn și realizator de icoane pe lemn, a oferit și el vizitatorilor mostre de maiestrie tradițională.

16 septembrie / Concertul de muzică clasică „Cântecul fără sfârșit” cu ocazia celebrării centenarului Constantin Silvestri (1913-1969), la Sala Bizantină a Palatului de Bé Hague. Au interpretat The London Schubert Players (Anda Anastasescu – pian, Natalia Lomeiko – vioară, Yuri Zhislin – violă, Nikolay Ginov – violoncel, Mihai Crețu – contrabas, Cozmin Sime – bariton). Din program: *Jeux d'Enfants* No. 1 și *Jeux d'Enfants* No. 2 de Constantin Silvestri, *Eu mă duc, codrul rămâne* de George Enescu, *Șapte cântece pe versuri* de Clément Marot, *Trei cântece* op. 28 pe poeme de Rainer Maria Rilke, *Omagiu lui Constantin Silvestri* (cvintet cu pian), *Die Erlkönig* (voce-pian) de Franz Schubert, *The Trout* (cvintet) de Franz Schubert. Compozițiile *Eu mă duc, codrul rămâne* și *Jeux d'Enfants* au fost interpretate în premieră în Franța.

21-26 septembrie / Două reprezentații teatrale ale spectacolului *Amalia respiră adânc*, r.: Gabriel Pricop, la Teatrul Les Déchargeurs și un atelier de gastronomie la sediul Maison d'Europe et d'Orient, în cadrul „Semaine des Cultures Etrangères 2013”. Organizată de Forumul Institutelor Culturale Străine din Paris (FICEP), „Semaine des Cultures Etrangères” este un program care grupează anual acțiunile a peste 40 de centre culturale străine. În 2013 a fost aleasă tema „Artele Scenei”, iar organizatorii au încheiat un parteneriat cu un alt festival parizian din aceeași perioadă, „Fête de la Gastronomie”. Institutul Cultural Român de la Paris împreună cu Teatrul Les Déchargeurs au propus două reprezentații ale spectacolului *Amalia respiră adânc*, r.: Gabriel Pricop, text: Alina Nelega, trad. Mirella Patureau. A interpretat actrița Codrina Pricopoia, care a participat, în data de 25 septembrie, la o masă rotundă organizată de FICEP pe tema mobilității internaționale a artiștilor. Participarea la „Fête de la Gastronomie” s-a concretizat într-un duo culinar și lingvistic între România și Ungaria. Bucătari amatori din ambele țări au gătit simultan pentru public.

OCTOMBRIE

7-12 octombrie / Organizarea celei de-a VI-a ediții a Săptămânii anuale de film românesc de la Nisa, la cinematograful „Mercury”. Au fost proiectate lungmetrajele: *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer; *Puzzle*, r.: Andrei Zincă; *Funeralii fericite*, r.: Horațiu Mălăele; *Sunt o babă comunistă*, r.: Stere Gulea; *Aici...adică acolo*, r.: Laura Căpățână-Juller; *Filantropica*, r.: Nae Caranfil și scurtmetrajele: *Treizeci*, r.: Victor Dragomir; *My Baby*, r.: Luiza Pârvu; *Gândacul*, r.: Cătălin Drăghici; *După fel și chip*, r.: Paula Oneț; *Tabăra de la Răzoare*, r.: Cristi Irim; *Glucoză*, r.: Mihai Grecu. Participanți: Călin Peter Netzer, Luminița Gheorghiu, Andrei Zincă, Adrian Titieni, Horațiu Mălăele, Stere Gulea, Nae Caranfil. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Consulatul General Onorific al României la Nisa, Consiliul General al Alpilor Maritimi, Centrul Național al Cinematografiei din România, Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, Uniunea Producătorilor de Film și Audiovizual din România.

9 octombrie – 8 noiembrie / Expoziția de artă contemporană românească „Pictori figurativi contemporani români”, în sala de expoziții a Institutului. A fost adusă în prim-plan pictura românească din anii '80, într-o încercare de a recupera valori importante ale culturii naționale. Au fost expuse picturi figurative ale artiștilor români: Nicolae Blei, Augustin Costinescu, Horea Cucerzan, Aurel Dan, Radu Daranga, Cornel Dragan, Ion Grigore, Dan Hatmanu, Nicolae Iorga, Teodor Vescu. Lucrările au fost selectate de Institutul Cultural Român de la Paris cu ajutorul domnului Michel Gavaza, fondatorul și președintele asociației „Soleil de l'Est”, care deține o colecție impresionantă de pictură românească.

11 octombrie 2013 – 12 ianuarie 2014 / Expoziția „Scènes Roumaines”, la Espace Culturel Louis Vuitton. Au fost expuse lucrările artiștilor Ioana Bătrănu, Dan Beudean, Mihut Boșcu Kafchin, Geta Brătescu, Simon Cantemir Hauși, Oana Farcaș, Adrian Ghenie, Ion Grigorescu, Ciprian Mureșan, Șerban Savu, Mircea Suci, Sergiu Toma și Bogdan Vlăduț. Ca evenimente conexe au avut loc dezbateri în cadrul cărora artiștii români au fost puși față în față cu critici de artă francezi și specialiști din domeniile conexe. Espace Culturel Louis Vuitton este un spațiu cultural inovativ, inaugurat în ianuarie 2006 la ultimul etaj al Maison Louis Vuitton, pe Champs Elysées.

17-21 octombrie / Festivalul de Film Românesc de la Tolouse, ediția a cincea, la cinema ABC din Toulouse. Coorganizator: Asociația franco-română din Toulouse. În cadrul festivalului au fost proiectate filmele: *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude, *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, *Rocker*, r.: Marian Crisan, *Visul lui Adalbert*, r.: Gabriel Achim, *Love Building*, r.: Iulia Rugină, *Undeva la Palilula*, r.: Silviu Purcărete, *Domnul de la curte*, r.: Cornel Gheorghiu, scurtmetraje care au reprezentat în acest an România la Cannes. Fiecare seară a festivalului a fost încheiată de discuții și prelegeri cu Magda Mihăilescu, critic de film, și actorul principal din filmul *Rocker*, Alin State.

22-27 octombrie / *Performance*-ul artiștilor Alexandra Pirici, Manuel Pelmuș și Rolando Matsangos în cadrul FIAC 2013 (Foire Internationale d'Art Contemporain – Târgul Internațional de Artă Contemporană din Paris). Artiștii români au adaptat, pentru Târgul Internațional de Artă Contemporană, proiectul prezentat în cadrul Bienalei de Artă Contemporană de la Veneția 2013. În cadrul proiectului expozițional au fost reconstituite opere figurative din istoria Târgului Internațional de Artă Contemporană de la Paris. *Performance*-urile au avut loc pe toată durata târgului, pe scara de onoare din Grand Palais. Târgul Internațional de Artă Contemporană - FIAC (Foire Internationale d'Art Contemporain) este un eveniment care are loc anual la Paris, începând cu 1974. Timp de câteva zile, devine un loc de întâlnire la nivel internațional între galeriști, colecționari, curatori de expoziții, directori de muzee și personalități din lumea artei contemporane. În anul 2013, tema aleasă de organizatorii FIAC a explorat ideea de reconstrucție a *performance*-ului. Fiecare artist a fost invitat să creeze un spectacol inspirat de un eveniment sau o acțiune în legătură cu istoria sau cu practicile din arta contemporană de astăzi.

23 octombrie – 12 noiembrie / Expoziția de pictură, fotografie și obiect de artizanat „România, între tradiționalism și modernitate”, la Galerie des Terreaux din Lyon. Parteneri: Muzeul Național „Dimitrie Gusti”, Ministerul Afacerilor Externe și Consulatul General al României la Lyon. Curator: Eliza Ploia, semiotician și critic de artă din Lyon. Au fost expuse lucrări semnate de Laurențiu Dimișcă, Aurel Gheorghiu Cogea, Mimi Revencu, Corina Aioanei-Charpantier, Sorin Onișor și Andrei Baci. Expoziția a oferit și vizite ghidate, ateliere și proiecții cinematografice. Pe toată perioada evenimentului au fost prezenți doi muzeografi de la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”.

Performance susținut de Alexandra Pirici, Manuel Pelmuș și Rolando Matsangos la Târgul Internațional de Artă Contemporană ©Claudia Droc/ICR Paris

26 octombrie / Seminarul „O idee pentru dezvoltarea ta profesională”, la sediul Institutului. Evenimentul a fost prilejuit de lansarea cărții *Candidați și angajatori? Piața muncii are nevoie de voi!*, volum editat de Administrația Fondului Cultural Național (AFCN) și a fost organizat de Asociația Tous pour l'Europe. Participanți: Silviu Mihai Botezatu, autorul cărții, Roxana Iliescu, atașat pentru probleme de muncă și sociale pe lângă Ambasada României în Republica Franceză. Au luat parte la eveniment antreprenori și manageri români care lucrează în instituții și companii franceze.

NOIEMBRIE

5 noiembrie / Concert de muzică clasică în Sala Bizantină a Palatului de Béhague susținut de Karina Șabac (pian),

Teodor Coman (violă) și Raquele Magalhaes (flaut). În program: lucrări de Bohuslav Martinů, Maurice Duruflé, Paul Arma și George Enescu.

8 noiembrie / Concert susținut de Oana Cătălina Chițu la Lyon, în Salonul Noble Jehan Catherin al Château de Montchat, în cadrul amplei manifestări „România, între tradiționalism și modernitate”. Au fost interpretate melodii de pe albumul *Divine*, pe care Oana Cătălina Chițu l-a dedicat Mariei Tănase. Artista a fost acompaniată de acordeonistul sârb Dejan Jovanović. Proiectul a contribuit și la consolidarea parteneriatului dintre Institutul Cultural Român și Consatul General al României la Lyon.

8-9 noiembrie / Participarea românească în cadrul Colocviului internațional „Symbolismul în Balcani – Symbolisme et Nouvelles Esthétiques dans les Balkans: réexamen(s) critique(s)”, la Galeria Colbert din Paris, sala Vasari. Colocviul a fost coordonat de Catherine Méneux (Université Paris I Panthéon-Sorbonne) și Adriana Sotropa (Université Bordeaux 3). Invitați: Philippe Dagen, director al publicației *Histoire culturelle et sociale de l'art*, Paris 1 și Catherine Méneux, Maître de conférences în Istoria artei contemporane, Paris I Panthéon-Sorbonne. Adriana Sotropa, Maître de conférences în Istoria artei contemporane, Bordeaux 3, a susținut prelegerea „Introducere: Symbolism și mișcarea secesionistă în Balcani”. Nadège Ragaru, doctor în Științe Politice, cercetător, Sciences Po Paris a participat cu prelegerea „Introducere socioculturală despre Balcani”. În cadrul conferinței cu tema „Lumea slavă: identitate, modernitate” au luat cuvântul: Irina Genova, profesor în Istoria artei, Universitatea Sofia – „Symbolism/Art nouveau – imaginea femeii în artă în Bulgaria”; Irina Subotić, profesor emerit al Facultății de Arhitectură a Universității Belgrad și a Academiei de Artă, Novi Sad, Serbia – „Symbolismul sârb”; Philippe Gelez, Maître de conférences, Studii slave, Université Paris-Sorbonne – „Modernismul în Bosnia, Croația și Serbia: aspecte polemice”; Nebojsa Vukadinovic, doctor în Științe Politice (Sciences Po Paris) – „Artă și politică în Serbia și Croația: un transfer al modernității”; Milica Zivadinovic, doctor în Istoria artei, programator Arte Vizuale la Centrul Cultural Sârb din Paris/Kulturni centar Srbije, Paris – „Symbolism și simbolistică în arta sârbă. Influența școlii de la München”; Breda Mihelič, doctor în Istoria arhitecturii, Institutul de Urbanism al Republicii Slovenia, Ljubljana – „Arta modernă slovenă 1900 în presa contemporană”. Parteneri: Institutul Cultural Bulgar, Centrul Cultural al Serbiei.

15 noiembrie / Dezbateri în jurul cărții *Journal de Roumanie* de Thierry de Montbrial, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Evenimentul s-a remarcat prin participarea invitaților de prestigiu din Franța și România, care au discutat despre România de după 1990 în viziune europeană. Participanți: Thierry de Montbrial, Georges-Henri Soutou, Marc Crépon, Virgil Tănase, Emil Constantinescu, Eugen Simion. Thierry de Montbrial este un specialist de renume în domeniul economiei și politologiei și unul dintre artiștii conceptelor care au modelat lumea în ultimele decenii, fondatorul și președintele Institutului Francez de Relații Internaționale. A primit Ordinul Național „Steaua României” în gradele de Ofițer, Comandor și Mare Ofițer din partea președinților Emil Constantinescu, Ion Iliescu și Traian Băsescu, în semn de înaltă apreciere pentru contribuția avută la dezvoltarea relațiilor academice, politice și culturale dintre Franța și România. Volumul acestuia, *Jurnal Românesc*, a apărut în România la Editura Rao, în 2013. Georges-Henri Soutou este profesor de istorie contemporană la Universitatea Paris Sorbona IV și vicepreședinte al Comisiei de publicare a Arhivelor diplomatice din cadrul Ministerului Francez al Afacerilor Externe. Marc Crépon este director de cercetare al CNRS și director al Departamentului de filosofie al ENS.

18 noiembrie / Spectacolul *Fă-mi loc!*, după un text de Anthony Michineau, în regia lui Radu Beligan, la Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Au interpretat actorii Marius Manole și Medeea Marinescu. Spectacolul a fost supratitrat în limba franceză.

20 noiembrie – 20 decembrie / Expoziția de fotografie „*Invitation à s'asseoir*” de Luca Casavola, la Galeria Institutului Cultural Român de la Paris. Expoziția cuprinde fotografii realizate de fotografii italian Luca Casavola în sate din Maramureș, Moldova și Transilvania, în 2012, și ilustrează câteva dintre obiceiurile specifice satelor românești.

21 noiembrie / Spectacolul *Conu Leonida...* în sala de conferințe a Institutului Cultural Român de la Paris. Spectacolul a fost pus în scenă de actorii Teatrului Municipal Ariel din Râmnicu Vâlcea într-un decor minimalist. Echipa s-a aflat în Franța pentru a prezenta același spectacol la Alonnes, în urma dezvoltării unui parteneriat fructuos cu teatrul L'Enfumerie. Regia i-a aparținut Doinei Miglecz, director al Teatrului Municipal Ariel din Râmnicu Vâlcea. Au interpretat: Camelia Constantin, Dan Constantin, Mădălina Floroica.

21-22 noiembrie / Participarea scriitorului Horia Bădescu – poet, eseist, prozator și diplomat – la colocviul internațional „Littératures en langue française: histoire, mythes, création”, desfășurat la Universitatea Paris-Sorbonne și Universitatea Paris-Est. Horia Bădescu a susținut prelegerea „La poésie – le visage caché de l'histoire” la Universitatea Paris-Sorbonne (21 noiembrie) și la Universitatea Paris-Est (22 noiembrie). Colocviul internațional „Littératures en langue française: histoire, mythes, création” a fost organizat de laboratorul „Lettres, idées, savoirs” al Universității Paris-Est, împreună cu departamentul „Littérature française XIX – XXI siècles” al Universității Paris-Sorbonne și catedra canadiană de cercetare pentru tematica literaturii africane și francofone din cadrul Departamentului de litere moderne al Universității „Omar Bongo”, Gabon. Au participat profesioniști din mediul academic din 24 de țări.

21-22 noiembrie / Două concerte susținute de grupul Arifa în cadrul Festivalului Internațional de Jazz „Jazzycolors”, în data de 21 noiembrie la Marsilia, în sala La Meson și pe 22 noiembrie la Paris, în sala de concerte a Goethe-Institut. Aflat la cea de-a XI-a ediție, Festivalul Internațional „Jazzycolors” a reunit anul acesta 24 de centre culturale străine din Paris, printre care și Institutul Cultural Român. Grupul Arifa este format din: Alex Simu – clarinet, laptop, Mehmet Polat – cobză, Franz von Chossy – pian, Sjahin Düring – percuții afro-anatoliene. Înființat în 2010 la Amsterdam, grupul Arifa este compus din patru muzicieni de origini diferite, care împărtășesc aceeași viziune a idealului muzical. Festivalul „Jazzycolors” se desfășoară sub egida FICEP – Forumul Institutelor și Centrelor Străine din Paris. Pentru ediția de anul acesta, „Jazzycolors” a încheiat un parteneriat important cu „Marsilia, Capitala culturală Europeană 2013”, concertele de la Paris fiind susținute și la Marsilia. Proiect realizat în colaborare cu festivalul „Jazzycolors” (Paris), Goethe-Institut, La Meson, festivalul „Jazz sur la Ville” (Marsilia).

21-29 noiembrie / Zilele Culturii Române la Lyon. Programul evenimentului a inclus conferința „Repères d'histoire sur les rives roumaines du Danube”, susținută de A. Paleologue, specialist în artă românească la Primăria arondismentului 7 din Lyon; atelierul de artă populară și ceremonie de inițiere în arta sacră a icoanei, la Maison de quartier; dezbateri pe marginea filmului *Nuntă mută*, r.: Horațiu Mălăele, la cinematograful Zolă; întâlnirea literară cu Matei Vișniec la Biblioteca Municipală de la Part Dieu; concertul de muzică de cameră românească în interpretarea studenților Conservatorului Național din Lyon și recepția cu ocazia

Zilei Naționale a României. Proiectul a susținut dezvoltarea colaborării cu Asociația Rhône-Roumanie, organizatorul principal al evenimentului, care a permis Institutului Cultural Român de la Paris extinderea activității în regiune și multiplicarea numărului de receptori culturali.

22-23 noiembrie / Sprijinirea organizării atelierelor și conferințelor „România 2020: antreprenoriat fără frontiere“, la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat de GRASP, organizație globală, non-guvernamentală și non-profit, fondată în 2008. GRASP activează în parteneriat cu peste 40 de organizații din România și diaspora, având membri din 15 țări (Olanda, Spania, Germania, Marea Britanie, S.U.A., Belgia, Italia, Franța, România, India, Columbia, Canada, China, Elveția). Proiectul și-a propus să contribuie prin promovarea antreprenoriatului și a leadershipului la dezvoltarea comunităților din diasporă și a comunității globale a tinerilor profesioniști români. Manifestarea a contribuit în același timp la implicarea Institutului Cultural Român de la Paris într-un proiect social și civic, cu parteneri importanți.

23 noiembrie / Deplasarea scriitorului Matei Vișniec la Târgul de carte Gaudeamus, pentru participarea la dezbaterile organizate de Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român, în contextul împlinirii a 20 de ani de la aderarea României, în 1993, ca membru deplin, la Organizația Internațională a Francofoniei (OIF). Evenimentul s-a desfășurat la standul GADIF (Grupul Ambasadelor, Delegațiilor și Instituțiilor Francofone acreditate în România) și a avut ca temă de discuție „Literatura română în limba franceză“. Au fost invitați scriitorii Gabriela Adameșteanu, Bogdan Ghiu și Adrian Cioroianu, fost ministru al Afacerilor Externe, în calitate de moderator. Dezbaterile au prilejuit abordarea unor subiecte legate de contribuția autorilor români contemporani la literatura francofonă, de rolul scriitorului în sfera publică, dilemele scriitorului în era globalizării și de provocările culturale, noile media și modalitatea în care acestea influențează scriitura și rolul traducătorului în dialogul intercultural.

23 noiembrie / Eveniment dedicat muzicii, picturii și literaturii, la sediul Institutului. Din program: lansarea de carte a tinerei scriitoare Maria Roibu, care i-a avut ca invitați la eveniment pe traducătorul ei în catalană și pe scriitorii Doina Butnaru și Iancu Samson; prezentarea regiunii Bran-Moeciu și expoziția pictoriței Daniela Bălănescu. Artista a realizat un tablou în timpul evenimentului, inspirându-se din acompaniamentul muzical oferit de Claudiu Șarpe. Alături de Claudiu Șarpe au

mai interpretat: Noemi Șarpe, Ziurel Band, Johny Mitache & Hazard Band. Proiectul a reprezentat un bun prilej pentru a avea alături comunitatea română din Paris și Île-de-France.

28 noiembrie / Lansarea albumului *Roumanie, un autre regard* de Ziua Națională a României – ecouri în urma manifestării *Les lettres roumaines* din cadrul Salon du livre. În urma ediției de anul acesta a Salonului Cărții, interesul editorilor francezi pentru subiecte românești a crescut considerabil. Unul dintre proiectele rezultate a fost albumul *Roumanie, un autre regard*, coord. Delphine Evmoon, apărut la editura Le monde autrement. Coordonațoarea proiectului editorial, Delphine Evmoon, s-a deplasat în România în luna septembrie pentru a studia mediile locale. În album au fost surprinse obiective importante ale patrimoniului cultural din România: centrul istoric al Sighișoarei, mănăstirile din Bucovina, ansamblul mănăstirilor din lemn din Maramureș, fortărețele dacice din munții Orăștiei, mănăstirile din zona Horezu, bisericile fortificate din Transilvania, Delta Dunării. La eveniment au participat personalități ale culturii române și franceze și personalități ale mediului diplomatic parizian.

DECEMBRIE

4 decembrie / Concert dedicat compozitorului George Enescu, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Sala Bizantină a Palatului de Bé Hague. A interpretat ansamblul ConTempo : Cristian Niculescu – pian, Teodor Coman – violă, Mihaela Smolean – vioară, Oana Unc – violoncel, Florence Binder – vioară. În program, lucrări camerale de George Enescu: *Melodie pentru pian solo*, *Lăutarul*, *Trio Abaude pentru vioară, violă și violoncel*, *Trio Serenada pentru vioară și violoncel*, *Sonata Torso pentru vioară și pian*, *Piesa de concert pentru violă și pian*, *Cvintet pentru pian, două viori, violă și violoncel*.

6 decembrie / Evenimentul „Moș Nicolae... gastronomic“, la sediul Institutului. Manifestarea a fost dedicată tradițiilor și creativității gastronomice românești și a constat în lectură animată după texte de Radu Anton Roman (în interpretarea actorilor companiei de teatru Umbral); povești culinare create și interpretate de Matei Vișniec; promovarea tradițiilor românești de sfârșit de an. Proiectul a promovat gastronomia românească și tradițiile românești de sfârșit de an printr-o abordare clasică și în același timp creativă. Partener: Chez Miha.

Concert susținut de Ansamblul ConTempo cu ocazia Zilei Naționale a României © Claudia Droc/ICR Paris

8 decembrie/ Concertul „Les éblouissements d'Anna“, dedicat Annei de Noailles, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Au interpretat: baritonul Jacques-François l'Oiseleur des Longchamps, soprana Andreea Soare, pianista Axia Marinescu, soprana Viorica Cortez și Sabina Revault d'Allones (vioară și voce). Cercul Anna de Noailles, reprezentat de președintele său, Alexandre d'Oriano, a facilitat, în toamna acestui an, publicarea operei poetice complete a Annei de Noailles, la Editions du Sandre.

11-15 decembrie/ Deplasarea la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Internațional de Film Experimental de la București (BIEFF) a lui Jean Louis Dufour, decanul Ecole Supérieure d'Audiovisuel de la Toulouse (ESAV) și a lui Rémi Bonhomme, director al Semaine de la Critique din cadrul Festivalului de film de la Cannes, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Cei doi

s-au deplasat la București în calitate de membri ai juriului BIEFF 2013. Jean Louis Dufour s-a întâlnit și cu decanul Facultății de Film din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică (U.N.A.T.C.), Sorin Botoșeneanu, în vederea definitivării unei colaborări între ESAV și U.N.A.T.C. Rémi Bonhomme a susținut un seminar despre politicile culturale ale celebrului festival de la Cannes. BIEFF este un eveniment cu puternic scop educațional, creat sub patronajul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică din București, Universității Naționale de Arte București, Centrului Național al Cinematografiei. Din juriul competiției internaționale BIEFF 2013 au mai făcut parte: Mario Micaelo (directorul Festivalului Curtas Vila do Conde), Joost Daamen (selecționar IDFA Amsterdam: Paradocs), Mieke Bernink (director al Masterului de Film, National Film and Television Academy Amsterdam), Andrei Rus (redactor-șef *Film Menu*, profesor U.N.A.T.C., selecționar Timishort).

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA PRAGA**

IANUARIE

10 ianuarie – 8 februarie / Expoziția „Banat 2008” a fotografului Aleš Smékal, la sediul Institutului. Expoziția a făcut parte din proiectul „Banat – perspective etnografice și fotografice. Minoritatea cehă din România”, care a mai cuprins și alte expoziții de fotografii: „Minoritatea cehă din Banatul românesc, 1978-1981”, în perioada 25 octombrie – 16 noiembrie 2012, autor: Stanislav Špoula; „Banat – locuri și oameni”, în perioada 20 noiembrie – 17 decembrie 2012, autor: Ivo Dokoupil. La evenimente au fost invitate personalități din Cehia care s-au dedicat explorării și documentării fotografice a minorității cehe din România. Aleš Smékal este fotograf profesionist și are în portofoliu mai multe proiecte fotografice despre România.

Expoziția „Banat 2008” © Aleš Smékal

15 ianuarie / Ziua Culturii Române și a poetului național, Mihai Eminescu, celebrată prin lectură de poezie și proiecții de film documentar și de animație, la Galeria Institutului Cultural Român de la Praga. La împlinirea a 163 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu, Institutul Cultural Român de la Praga a propus un eveniment de trecere în revistă a impactului lui Mihai Eminescu în Republica Cehă

și Republica Slovacă, de readucere în prim-plan a operei sale literare. Versatilitatea creației literare eminesciene a fost punctată prin lecturi din poezii în limbile română, cehă și slovacă, recitate de traducători, profesori și studenți. Au fost recitate texte din volumele traduse în limba cehă și slovacă: *Křídla z vosku*, tradus de Viera Prokešová și Libuša Vajdová, Ed. MilaniuM, Bratislava 2007 și *Až září voda tmavá*, tradus de Vilém Závada, *Státní nakladatelství krásné literatury a umění*, Praha 1964. PhDr. Libuše Valentová, CSc. și PhDr. Jiří Našinec au susținut o prelegere în baza volumului *Mihai Eminescu în cultura cehă*, prin care s-a prezentat impactul marelui poet în spațiul cultural ceh, care a avut loc în paralel cu proiecția filmelor documentare despre Mihai Eminescu și importanța sa în cultura română. Au fost proiectate două filme despre viața poetului, producție a Televiziunii Române și, în aceeași săptămână, și filmul de animație *Făt-Frumos din Lacrimă* în cadrul cursurilor grădiniței în limba română din Praga. În aceeași perioadă, cursurile de limba română la nivel avansat și, respectiv, cele de limba cehă la nivel avansat, susținute de conf. univ. dr. Jiří Felix și Jarmila Horakova, au inclus ore dedicate poeziei și prozei marelui poet.

24 ianuarie / „Pe Dunăre” – expoziție de fotografie și prelegere susținută de Eva și Alenka Zoubková, la Galeria Institutului Cultural Român de la Praga. Proiectul a continuat seria de prezentări de fotografie și prelegeri susținute în anul 2012 de Pavel Hroch (Dunărea), Petruț Călinescu (Marea Neagră), Șerban Bonciocat (zonele industriale), Jana Šustová (biserici și mănăstiri ortodoxe), Martin Krajcek (munți și deltă), Veronica Škvárová (București) și Ligia Ciorcilă (București). În cadrul evenimentului au avut loc o audiție de muzică românească și un recital de poezie pe tema Dunării, pornind de la poezia *Pe Dunăre* de Ion Minulescu.

FEBRUARIE

14 februarie – 15 martie / Expoziție de pictură „Ieri, azi, mâine” a artistei slovace de origine română Victoria Giurencu / Viktoria Dzurenko, la sediul Institutului. În cadrul evenimentelor de promovare a artiștilor de origine română cu activitate culturală în Cehia și Slovacia, Institutul Cultural Român de la Praga a organizat expoziția de lucrări semnate de pictorița Victoria Giurencu / Viktoria Dzurenko, inspirate de călătoriile artistei în România, care prezintă viziunea acestora asupra locurilor, credințelor și artei tradiționale românești.

16 februarie / Concertul formației Weltmaistro Band și al ansamblului Kodrjanka din Republica Moldova, în Clubul Břevnov din Praga. Formația Weltmaistro Band, ai cărei membri provin din Banatul românesc, are în repertoriu muzică tradițională bănățeană, ce se inspiră din creația poezilor români clasici și contemporani. Pe parcursul seriei li s-au alăturat și membrii ansamblului Kodrjanka din Republica Moldova. Produsele culinare românești au fost prezentate și oferite publicului de firma „U Emmy“.

27 februarie / Seară de lectură la Galeria Institutului Cultural Român de la Praga, cu prilejul apariției unei antologii de poezie cehă veche în limba română, la Editura Universității din București. Invitații din Cehia au fost poeții Vít Janota și Milan Ohnisko, reprezentanți ai poeziei cehe contemporane, care au citit fragmente din creația lor literară (varianta în limba cehă și traducerea în română). Coordonatoarea volumului, prof. univ. Anca Irina Ionescu, a fost prezentă la eveniment. Viitoarea apariție editorială, coordonată tot de prof. univ. dr. Anca Irina Ionescu, va fi publicată sub patronajul Catedrei de Boemistică a Universității din București. Printre traducători se numără nume de marcă ale boemisticii și slovacisticii românești precum Teodora Alexandru, Cornel Barborică, Sorin Paliga, Marilena Țiprigan.

MARTIE

4 martie – 16 decembrie / Cursuri de limba română organizate la sediul Institutului, pentru a promova cultura și civilizația românească. Programul a fost inițiat în completarea cursurilor de limba română din cadrul Secției de Românistică de la Facultatea de Filosofie a Universității Caroline (coord. Libuse Valentova) și a cursurilor organizate de Universitatea din Ostrava (coord. David Bozetch). Cursurile sunt structurate pe trei niveluri: începător, intermediar și avansat. Cursurile pentru nivel intermediar, susținute de prof. univ. dr. Jiří Felix, au avut loc o dată pe săptămână, iar modulul avansat, coordonat de același profesor, a avut loc o dată pe lună.

6 martie / Evenimentul „Carte și măștișoare” la sediul Institutului. În cadrul programului de promovare a artiștilor români din Cehia și Slovacia, Institutul Cultural Român de la Praga a organizat o seară literară dedicată personalității și creației lui Lucian Vasile Băgiu, membru al Uniunii Scriitorilor din România, în prezent lector de limba română la Facultatea de Litere a Universității Caroline din Praga (FFUK). Au fost citite, în original și în traducere cehă, fragmente din

creația autorului și recenzii ale cărților și articolelor publicate de el. Autoarea traducerilor în cehă este Jarmila Horáková, pedagog în cadrul seriei de Studii Românești a FFUK. A fost prezent și Kryštof Míka, tânăr absolvent de Românistică și traducător, care a citit o recenzie în limba cehă a volumului *Dramaturgia blagiană. Instituirea estetică a absolutului*, al cărei autor este Lucian Vasile Băgiu. Cu aceeași ocazie, a avut loc vernisajul expoziției de măștișoare și artefacte „Uzina de petice” a artistei Angelica Florentina Crângașu.

11 martie – 17 iunie / Institutul Cultural Român de la Praga a sprijinit organizarea cursurilor de limba română pentru preșcolari, la sediul Institutului. Proiectul a fost realizat ca urmare a demersurilor Asociației Românilor din Cehia de a ajuta membrii comunității cu educația în limba română a copiilor românilor din Cehia sau a celor care provin din familii mixte. Cursurile de limba română pentru preșcolari încearcă să familiarizeze copiii cu limba, cultura și civilizația română, prezentând un program educativ și cultural. Cursurile au fost susținute de educatoarele Aida Boldeanu și Ioana Ivan.

13 martie – 1 iunie / Expoziția de fotografie, pictură și sculptură „ET CETERA” a artiștilor Elisabeth Springer, Teodor Buzu și Tomáš Pergler, la sediul Institutului. Expoziția reprezintă munca celor trei artiști în domenii artistice diferite, pe tema culturii fără frontiere în Uniunea Europeană. Elisabeth Springer este fotograf austriac, interesată de România, pe care o consideră „un paradis pentru fotografii”. A câștigat numeroase premii și a mai susținut expoziții de fotografie în saloanele Ambasadei României din Praga. Teodor Buzu este un pictor român, originar din Basarabia, care lucrează de trei decenii în Cehia. Este unul dintre cei mai activi artiști plastici români, considerat ambasador cultural al diasporei române din Cehia. Tomáš Pergler a vizitat, în adolescență, atelierul lui Constantin Brâncuși din Târgu-Jiu, apoi a călătorit în România timp de o lună pentru a cunoaște locurile care l-au inspirat pe sculptorul Măiestrei și Domnișoarei Pogany.

23-24 martie / Spectacolul *Leonce și Lena*, în regia lui Gábor Tompa, la Teatrul Național din Praga, pe scena „Stavovské divadlo”. Spectacolul Teatrului Maghiar de Stat din Cluj-Napoca a fost nominalizat la Premiile UNITER pentru „Cel mai bun spectacol al anului 2010” și pentru „Cea mai bună scenografie”, iar actorul Gabor Viola a primit premiul UNITER pentru „Cel mai bun actor în rol secundar”. Spectacolul a fost subtitrat în limba cehă.

24 martie / Spectacolul *Poem irlandez despre vioară și suflet*, adaptare dramatică după John Kendrick, în cadrul Festivalului de Teatru „Děčinská brána 2013“, la Děčín, Cehia. Spectacolul Teatrului Ludic din Iași are o biografie remarcabilă, fiind selectat de jurii internaționale și jucat, cu succes, în peste douăzeci de țări. Festivalul „Děčinská brána 2013“ este unul din principalele festivaluri de teatru din Cehia, cu o lungă tradiție.

27 martie / Concertul „25 years“ susținut de Bălănescu Quartet la Palác Akropolis din Praga. Coorganizator: Centrul de Cultură Independentă Palác Akropolis. Bălănescu Quartet este o formație bine-cunoscută în Cehia datorită colaborărilor cu Michael Nyman pentru coloana sonoră a filmelor lui Peter Greenway. Concertul a făcut parte din programul Planet Connection inițiat de Palác Akropolis, care încearcă să prezinte, începând din 2008, arta modernă combinată cu arta tradițională din diferite țări.

27 martie / Seară culturală organizată cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei la Palatul Morzin, sediul Ambasadei României la Praga. În cadrul acestui eveniment, a fost proiectat filmul documentar *Compania Franco-Română de Navigație Aeriană, un Orient-Express al aerului*, r.: Anca Filoteanu. Filmul prezintă istoria Companiei Franco-Române de Navigație Aeriană, prima companie civilă de zbor din lume care a efectuat curse regulate internaționale și transcontinentale de pasageri și mărfuri, precum și primele zboruri nocturne de pasageri. Compania a asigurat transportul pe ruta Paris – Strasbourg – Praga – București – Istanbul, traversând Europa, trecând prin capitalele europene. Proiecția filmului a fost precedată de recitalul lui Lucian Velciu. Din repertoriu au făcut parte lucrările: *Pour le piano* – *Prelude* de Claude Debussy; *Sonata nr. 14* de Ludwig van Beethoven și *Scherzo 1* de Frédéric Chopin.

APRILIE

2 aprilie – 3 mai / Proiectul „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere“, la galeria institutului. Institutul Cultural Român din Praga a aniversat împlinirea a 80 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai cunoscuți și iubiți poeți postbelici, Nichita Stănescu, printr-un eveniment ce a cuprins o expoziție omagială, seară de lectură și proiecție de film. În cadrul evenimentului au fost citite fragmente din volumul *11 Elegii/Jedenáct elegií*, tradus din limba română în limba cehă de Josef Hiršal și Eva Strebingrová. Seara a fost încheiată cu proiecția filmului documentar *Nichita Stănescu*, r.: Marian Baciu.

2 aprilie – 18 iunie / Cursuri de limba cehă pentru români, la sediul Institutului. Proiectul a venit ca urmare a demersurilor Asociației Românilor din Cehia de a ajuta membrii comunității în adaptarea și integrarea lor în Cehia și au fost structurate pe trei niveluri – începător, pre-intermediar și intermediar. Cursurile adresate nivelurilor începător și pre-intermediar au fost susținute de Jarmila Novotná, iar cursurile pentru nivelul intermediar de Petra Mendlova, absolvente ale Catedrei de Românică a Universității Caroline din Praga.

11-18 aprilie / Participare românească la cea de-a XX-a ediție a festivalului „Zilele filmului european“, la cinematografele Lucerna și Světozor din Praga și la cinematograful ART din Brno. Festivalul „Zilele filmului european“ este unul din cele mai importante festivaluri de gen din Praga. România a fost reprezentată de filmul *Și cailor sunt verzi pe pereți*, r.: Dan Chișu.

17 aprilie – 20 mai / „Duminici botezate de tine“, seară de poezie și expoziție de fotografie, la galeria institutului. Proiectul a fost dedicat poetei și fotografei Aida Boldeanu și a constatat într-un moment inedit de poezie, în limbile română și cehă, și o expoziție de fotografie. Proiectul s-a adresat publicului pasionat de fotografie, românilor din diaspora cât și specialiștilor în literatură.

24 aprilie / Seară literară dedicată personalității marelui scriitor Mircea Eliade, la galeria institutului. Evenimentul a făcut parte din Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc „România: brandul cultural de țară“ (Zile generice Eminescu, Blaga, Enescu, Brâncuși, Eliade, Ionescu, Grigorescu, Cioran și alții) și a marcat împlinirea a 27 de ani de la moartea lui Mircea Eliade. Realismul magic a fost prezentat ca un curent important în literatura română, iar prezența invitaților, buni cunoscători, admiratori și exegeți ai operei lui Mircea Eliade, a asigurat creșterea impactului proiectului atât în rândurile publicului larg, cât și în mass-media cehă și slovacă. În cadrul serii literare au participat: Jiří Našinec, distins traducător ceh din literatura română și autorul a numeroase traduceri din creația lui Mircea Eliade, din care a lecturat în limba cehă cele mai interesante pagini; poetul și regizorul indian Ranjan Rampak, care a prezentat în limba engleză un ciclu de poezii inspirat de realismul magic din creația autorului român; compozitorul și instrumentistul ceh Tomáš Reindl, care a interpretat la sitar și la instrumente de percuție câteva scurte compoziții inspirate de romanele *Maytrei*, *Întoarcerea din rai* și *Noaptea de Sânziene*.

27 aprilie / Concert susținut de Rodica Stegărescu la sediul Institutului. Pentru a celebra Sărbătoarea Florilor, Institutul

Cultural Român din Praga a organizat, în colaborare cu Asociația Românilor din Cehia și Asociația Cehia-România, un concert de muzică tradițională românească în interpretarea Rodicăi Stegărescu, solistă de muzică tradițională românească din Cehia. Interpreta a fost acompaniată de ansamblul Kodrjanka, din care fac parte soliști și instrumentiști din România și Republica Moldova. Partener: Asociația Euromoldova.

MAI

10-11 mai / Proiectul EUNIC „Ziua Europei”, în parcul Kampa din Praga și la sediul Ambasadei României în Republica Cehă. În fiecare an, Reprezentanța Comisiei Europene în Cehia a organizat mai multe evenimente publice în jurul datei de 9 mai, în care au fost angrenate ambasadele țărilor membre UE și reprezentanțele culturale ale acestora. Institutul Cultural Român de la Praga a participat la festivalul în aer liber, alături de Ambasada României în Cehia, cu un stand de prezentare. Alături de România au fost reprezentate: Belgia, Bulgaria, Danemarca, Spania, Franța, Finlanda, Croația, Ungaria, Italia, Lituania, Portugalia, Suedia, Slovacia, Slovenia. Pe data de 11 mai, la sediul Ambasadei României în Republica Cehă a avut loc un concert susținut de celebrul cantautor și folkist Ducu Bertzi.

13 mai / Concertul trupei Lights Out! (Oana Pop, Teodora Retegan, Andrei Bobiș, Andrei Sîncrăian, Mircea Laslo), la clubul ROXY din Praga. Proiectul a făcut parte din Programul-cadru de promovarea a creativității românești, trupa clujeană Lights Out! fiind una dintre cele mai cunoscute trupe tinere românești din sfera muzicii alternative. Formația s-a aflat în turneu european în prima parte a anului, iar în Republica Cehă a susținut două concerte în luna mai, la invitația cluburilor din Praga și Ceske Budejovice, urmate de concerte în Viena și Budapesta. Partener: clubul ROXY din Praga.

15 mai / Proiectul „Noaptea Literaturii”, la cafeneaua Duky Douky Coffee din Praga. Evenimentul s-a desfășurat în noaptea de dinaintea deschiderii Târgului Internațional de Carte „Lumea Cărții” din Praga. A fost promovat romanul *Rusoaica / Ruska* de Gib I. Mihăescu, tradus în limba cehă de Jitka Lukesova și apărut în 2012 la editura Havran. Evenimentul a constat în zece lecturi, ce au avut loc la un interval de 30 de minute. Înaintea fiecărei serii de lecturi, Jitka Lukesova a făcut scurte prezentări ale volumului și autorului.

Programul „Noaptea Literaturii”, realizat în colaborare cu clusterul EUNIC Cehia a făcut parte din programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural.

16-19 mai / Participare românească la Târgul Internațional de Carte „Svět knihy”/„Lumea cărții” de la Praga. Tema Târgului din acest an a fost „Rozmanité cesty poezie. Čteme jedním dechem aneb Když se řekne bestseller” („Necunoscute sunt căile poeziei. Citim dintr-o suflare sau Ce e un bestseller”). Țara invitată a fost Slovacia. Prin participarea cu un stand românesc s-a asigurat reprezentarea României și a literaturii române în cadrul acestei manifestări europene și internaționale. Au participat cu sprijinul Institutului Cultural Român din Praga autorii Cătălin Mihuleac și Ioan Es. Pop. Poemele semnate de Ioan Es. Pop au fost traduse în cehă de Libuše Valentova; texte de Cătălin Mihuleac au fost traduse de Jiri Sabat. A fost lecturat și un fragment din *Cartea șoaptelor* de Varujan Vosganian, în traducerea Jarmilei Horakova. Poemele invitaților Ministerului Culturii, Andra Rotaru și Liviu Stoiciu, au fost traduse de Jitka Lukesova. În cadrul Târgului s-au lansat revista *Psi vino*, dedicată poeziei românești contemporane, și *Dicționarul de specialitate româno-ceh și ceho-român din domeniul juridic, administrativ, economic și politic* de ing. David Bozetch. Partener: Ministerul Culturii din Cehia.

19 mai – 15 iunie / Evenimentul „Zilele României la Plzeň”, în cadrul „Săptămânii Culturii Tradiționale și Culinare Românești”, la clubul Žatec. Au avut loc: o serie de degustări de vinuri și produse culinare tradiționale românești; un concert de muzică tradițională românească susținut de muzicianul Iosif Pelnaș (originar din județul Caraș-Severin), acompaniat de o orchestră de instrumente tradiționale; un

concert al solistei Rodica Stegărescu (originară din Republica Moldova). Degustările de produse culinare tradiționale și vinuri românești s-au realizat cu sprijinul firmei Kingston din Republica Cehă, specializată în importul de vinuri din România.

27-29 mai / Proiectul „Trademark Romania” – Artă și tradiție (ediția a V-a), în Piața Păcii și la Muzeul etnografic Kinsky din Praga, parte a Programului-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc. Au fost expuse ouă încondeiate și ouă pictate, icoane, sculptură în lemn, broderie și costume populare tradiționale. Timp de trei zile, arta tradițională bucovineană a fost însoțită de cântece și jocuri populare, în interpretarea Ansamblului „Arcanul” din Suceava și de un atelier de creație și demonstrații de artă meșteșugărească, susținute de meșteri români. La centrul de informare amenajat în cadrul târgului au fost puse la dispoziție materiale informative culturale și turistice. Parteneri: Primăria Suceava, Consiliul Județean Suceava, Universitatea „Ștefan cel Mare”, S.C. Optik Tataru Suceava, Axa Computers Grup Suceava și Muzeul Etnografic Kinsky, Muzeul Național al Cehiei, Primăria Praga 2, Agenția de turism CEDOK.

IUNIE

1 iunie – 15 septembrie / Participare românească la Bienala de Artă Contemporană de la Praga, la Palatul Colloredo-Mansfeld din Praga. Cel mai mare festival de artă contemporană din Centrul Europei a atras o participare artistică masivă: o medie de peste 150 de artiști și 15 curatori din întreaga lume la fiecare ediție. Anul acesta au fost reprezentate artele vizuale (plastice, fotografice și media) din Republica Cehă, Slovacia, India, Canada, țările scandinave, Germania, Italia, România, Ungaria, Republica Moldova. În programul ediției din acest an, cei doi curatori principali, Helena Kontova și Giancarlo Politi, și-au propus să prezinte o secvență a picturii contemporane europene și internaționale, precum și secțiunea „PHOTO”. România a fost reprezentată de lucrările artiștilor Florin Maxa și Mihuț Boșcu. Institutul Cultural Român de la Praga a sprijinit participarea românească încă de la prima ediție a Bienalei din 2007, care este un partener de tradiție al Institutului.

5 iunie / Proiecția filmului documentar *Gernik*, r.: Kateřina Bubeníčková și Lenka Vochocová, la sediul Institutului. Comunitatea cehă din România este una din cele mai vechi comunități din afara Cehiei, păstrătoare a tradițiilor și limbii vechi. Prin proiecția filmului *Gernik* au fost puse în discuție

mai multe aspecte legate de cehii din România și relația lor atât cu autoritățile locale, cât și cu autoritățile din Cehia și cu investitorii străini. Cele două regizoare prezintă satul Gernik, unul din satele cehești fondate acum 180 de ani în Banatul românesc. Filmul a fost prezentat în cehă, cu subtitrare în limba engleză. Parteneri: Catedra de Limba Română din cadrul Facultății de Litere a Universității Caroline, Asociația Cehia-România și Asociația Inventura.

11 iunie – 15 iulie / Expoziția de fotografie „Mineri și Saxoni – Anul UE al Cetățeanului” la sediul Institutului. În scopul promovării fotografiei românești în Cehia, Institutul Cultural Român de la Praga a colaborat cu Reprezentanța Comisiei Europene în Cehia pentru organizarea acestui proiect. Primul eveniment a fost expoziția „Minerii și Saxonii” a fotografului român Bogdan Croitoru. Acesta a susținut o prezentare a vieții și culturii minerilor din România, evidențiind legăturile cu viața și cultura minerilor din Cehia. O parte a expoziției a fost prezentată la Institutul Cultural Român de la Istanbul. Expoziția s-a axat pe două teme principale, foarte actuale atât în România, cât și în Cehia. Prima a fost o expoziție de portrete de mineri atât în timpul lucrului, cât și în viața de zi cu zi, subiectul fiind unul apropiat Cehiei, care a avut mari regiuni miniere cu o evoluție similară cu a celor din România. A doua temă propusă pentru expoziție a fost cea a saxonilor din România, regiune colonizată de aceștia în aceeași perioadă cu colonizarea Cehiei. Expoziția a făcut parte dintr-un program vast al Reprezentanței UE în Cehia, gândit pentru a sărbători Anul Cetățeanului, în care au fost implicate institute culturale, școli de artă și instituții ale statului ceh. Parteneri: Art Imaging și Reprezentanța Comisiei Uniunii Europene în Republica Cehă.

24 iunie / „Ziua Eminescu”, la sediul Institutului. Proiectul a fost parte a Programului-cadru România: brand cultural de țară. Formula aleasă în cadrul acestui proiect strategic a fost organizarea unei lecturi din corespondența Veronica Micle – Mihai Eminescu, „Eminul meu iubit”, în interpretarea actorilor Renate Müller Nica și Cătălin Neghină.

25 iunie / Evenimentul „Fresh Senior”, la Písecká brána (Poarta de nisip) din Praga. „Fresh Senior – cehii de vârstă a treia despre România din tinerețea lor” și-a propus să readucă România în memoria persoanelor de vârstă a treia. În anii '60-'90, România era locul obișnuit al vacanțelor cehoslovacilor. Prin acest proiect, Institutul Cultural Român de la Praga a invitat publicul ceh să rememoreze momentele petrecute în România, făcând astfel o colecție de mărturii de memorie colectivă privind relațiile dintre România și fosta

Anul UE al Cefăteanului – expoziție Bogdan Croitoru „Mineri murdari, mineri curați și Saxonii din România” © ICR Praga

Cehoslovacie. În cadrul evenimentului, a fost prezentată expoziția „Munții României și Delta Dunării” de Martin Krájčík, care a vorbit despre experiențele sale recente în România, în calitate de fotograf. Partener: Asociația Porțe.

IULIE

9 iulie 2013 – 29 ianuarie 2014 / „Serial lunar de filme documentare: Marile familii”, la sediul Institutului, parte a Programului-cadru pentru promovarea creativității românești. Proiectul a constat într-o prezentare a istoriei României prin intermediul filmelor documentare realizate de Anca Filoteanu. Filmele au fost proiectate lunar, în perioada iulie 2013 – ianuarie 2014, după cum urmează: *Familia Ghica* (9 iulie 2013), *Brătienii* (15 octombrie 2013), *Familia Rațiu* (29 octombrie 2013), *Cazabanii* (7 noiembrie 2013), *Familia Regală – Regele Carol I* (23 ianuarie 2013), *Războaiele României Mari* (29 ianuarie 2014).

11 iulie – 31 august / Expoziția de artă plastică „București în vis, în realitate, în amintiri”, semnată de Štěpán Vrbický, la galeria Institutului. În timpul rezidenței sale artistice la București, în 2011, Štěpán Vrbický a desenat realitatea orașului așa cum o percepea pentru prima dată, cu ochii unui străin. Înainte de a păși în București, Vrbický a schițat și câteva imagini ale

orașului, care apăruseră la granița între vis și imaginație. Și pentru a completa proiectul, acesta a realizat, la doi ani de la vizita în București, o nouă serie de imagini, așa cum au fost ele păstrate în amintirea lui. Fiecare dintre cele trei perioade cuprinde aproximativ cincisprezece schițe.

16 iulie / Lansarea numărului 24/2013 al revistei *H-aluze*, dedicat literaturii române contemporane, la sediul Institutului. Au fost traduse și publicate fragmente din operele poetelor Maria-Paula Erizanu, în traducerea Olgăi Chojnacká și Aida Boldeanu, în traducerea lui Kryštof Míka. La eveniment au fost prezenți poeți și scriitori din Cehia și Chile, precum și membri ai catedrei de românistică a Universității Caroline din Praga.

17-21 iulie / Proiectul „Brunch with designers – Săptămâna românească de design”, la Galeria B1 Centre for Contemporary Design din Praga. Parte a Programului-cadru pentru promovarea creativității românești, proiectul a constat în prezentarea artiștilor români: Angela Ciobanu – design de bijuterii, Ioana Ciurea și Bogdan Gotia (Prototip Studio) – design de produs (căști de lemn), Dragoș Duțu – design de produs (jucării și ceasuri), Lana – design vestimentar, Adriana Falup – design de bijuterii, Irina Neacșu – design de mobilă și accesorii, Cristian Samfira – design vestimentar, Alexandra Terzi – designer grafic (cărți obiect), Catinca Tilea – design de obiect, Alina Turdean – design de obiect (lămpi).

Designerii și-au prezentat conceptele, invitând vizitatorii la un „brunch”. Galeria B1 Centre for Contemporary Design rezervă în fiecare an o perioadă pentru promovarea noilor designeri, implicându-i în proiecte inovatoare de grup.

AUGUST

28 august – 1 septembrie / Participare românească în cadrul Festivalului Internațional de Film „Fresh Film Fest” de la Praga. Proiectul a fost parte a Programului-cadru pentru promovarea creativității românești. A fost proiectat filmul *RIO 2016*, r.: Bianca Rotaru, documentar care a fost premiat a secțiunea Confruntări. Partener: Young Talents.

31 august / Participare românească la Festivalul „Barevna Devitka”, desfășurat în parcul Podviní din Praga. Ajuns la cea de-a IX-a ediție, festivalul „Barevna Devitka” (The Vibrant Nine – Festival of flavours from around the world) a avut ca scop prezentarea varietății culturilor internaționale și a minorităților etnice care trăiesc în Republica Cehă prin muzică, gastronomie și divertisment. Anul acesta au participat 34 de naționalități, cu 41 de standuri și 400 de artiști, beneficiind de aproximativ 5 000 de vizitatori. Institutul Cultural Român de la Praga a promovat România și comunitatea românească din Cehia printr-un stand de prezentare organizat în colaborare cu Asociația Românilor din Republica Cehă. În cadrul festivalului au fost prezentate produse gastronomice tradiționale românești. De asemenea, Ansamblul Kodrjanka, condus de Rodica Stegărescu, a susținut un spectacol de muzică și dansuri populare românești, iar participanții au primit un mini curs de limba română și un quiz despre România .

SEPTEMBRIE

12-15 septembrie / Premiera filmului *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, la cinema Evald, Praga și distribuirea acestuia în cinematografele din Cehia și Slovacia. Partener: casa de distribuție Film Europe. Acțiunea s-a integrat cu succes în demersurile Institutului Cultural Român de la Praga de promovare a cinematografilei românești pe piața culturală locală – prin introducerea, în mod constant, a celor mai noi și de succes producții românești. Seara premierei s-a încheiat cu o sesiune de întrebări și răspunsuri.

22 septembrie / Susținerea evenimentului „Sărbătoarea românilor din Republica Cehă”, la Muzeul Etnografic-Musaion din Praga. Evenimentul, aflat la cea de-a IV-a ediție, a fost organizat de Asociația Românilor din Republica Cehă, cu sprijinul Primăriei Praga 5 și s-a desfășurat sub patronajul E.S. doamna Daniela Gițman, Ambasadorul României la Praga și al E.S. domnul Ștefan Gorda, Ambasadorul Republicii Moldova la Praga. Programul evenimentului a cuprins momente artistice susținute de Ansamblul folcloric „Cununița” din Satu Mare și de Ansamblul „Kodrjanka” din Praga, dar și scenete interpretate de artiști din Republica Moldova, ateliere meșteșugărești, activități pentru copii, degustări de produse culinare românești, tombole pentru participanți.

23 septembrie – 20 octombrie / Participarea românească la Architecture Week Prague 2013, la Biserica Sf. Gheorghe, Castelul Praghez și Galeria Institutului Cultural Român din Praga. Cea de-a șaptea ediție a Architecture Week Prague 2013 s-a desfășurat sub patronajul Președintelui Republicii Cehie, Miloš Zeman. Tema festivalului a fost „Patrimoniul arhitectural și arhitectura contemporană în contextul dezvoltării turismului”. România a participat la secțiunile: „Expoziție – Patrimoniu Arhitectural”; „Expoziție – Arhitectura în Lume 2013”; „Expoziție dedicată Studenților – Proiecte studențești UAUIM 2012-2013”. În cadrul festivalului, conf. dr. Codina Dușoiu, membru al Uniunii Arhitecților din România, a susținut o conferință despre monumentele UNESCO din România (3 octombrie), a participat la vernisajul expoziției „Arhitecți români creatori de patrimoniu (1892-2012)” (2 octombrie, la sediul Institutului Cultural Român de la Praga). În cadrul expoziției de machete Arch World 2013, la Biserica Sf. Gheorghe și la Castelul Praghez a avut loc prezentarea proiectului „O casă din garaje” – laureat al Premiului Secțiunii Locuințe din cadrul BNAB 2012, realizat de Abruptarhitectura (arh. Cosmin Pavel și arh. Cristina Constantin).

24 septembrie / Seară de literatură română contemporană în cadrul celei de-a XIII-a ediții a Serilor Literaturii Europene, găzduite de Muzeul Național al Literaturii din Praga. În cadrul evenimentului au participat traducătorii Libuše Valentová, Jitka Lukešová și George Našinec, precum și directorul Institutului Cultural Român din Praga, Dan Mircea Duță. Evenimentul a fost moderat de David Vaughan, iar actorul Kajetan Písařovic a interpretat fragmentele selectate. Parteneri: Institutul de Teatru, Muzeul Național al Literaturii din Praga, Reprezentanța Comisiei Europene la Praga și Camera de Comerț și Industrie mixtă ceho-română.

26 septembrie / „Ziua Europeană a Limbilor“, eveniment organizat de EUNIC Praga în capitala cehă (la sediul Institutului și Lucerna Arcade), la Bratislava (la sediul Catedrei de limbi romane din cadrul Universității Comenius) și la Teplice (Gimnaziul Teplice). La Lucerna Arcade a fost organizat un eveniment adresat publicului larg: fiecare țară participantă a invitat un profesor care a oferit lecții a câte cinci minute tuturor celor care au dorit să învețe câteva cuvinte în limba țării respective. Pentru cursurile de limba română, Institutul Cultural Român din Praga a colaborat cu conf. univ. dr. Jiří Felix. La sediul Institutului au avut loc: o scurtă prezentare evolutivă a limbii române; prezentarea ofertei de cursuri organizate; o proiecție de film documentar; jocuri lingvistice, sesiuni scurte de introducere în limba română. Pe pagina web a evenimentului a existat un quiz cu întrebări referitoare la limbile țărilor participante. La Teplice a avut loc o prezentare de imagini comentate despre România, urmată de vernisajul expoziției „Munții României și Delta Dunării“ de Martin Krajček, care a rămas deschisă timp de două luni. Activitățile au fost organizate în colaborare cu Centrul cultural de limbi romane din cadrul Gimnaziului Teplice. La Bratislava a avut loc un quiz despre limba română.

28-29 septembrie / Două reprezentații ale spectacolului *Performing Archive* / *Arhiva Performativă* de Gianina Cărbunariu, parte a proiectului „Parallel Lives/ Vieți paralele“, prezentat în cadrul Festivalului Internațional de Teatru – Divadelná Nitra desfășurat în perioada 27 septembrie – 2 octombrie la Nitra, în Slovacia. Producția *Performing Archive* / *Arhiva Performativă* este bazată pe studierea arhivelor Securității și este o coproducție a dramAcum, Teatrul Odeon din București și Festivalul Divadelná Nitra. Cel de-al doilea spectacol a fost urmat de o serie de discuții cu titlul „The Breakfast with.../ Mic dejun cu... Gianina Cărbunariu“.

OCTOMBRIE

9 octombrie / Participare românească la Festivalul de Muzică Ortodoxă „Archaion Kallos“, la galeria Institutului. Festivalul de muzică ortodoxă „Archaion Kallos“, singurul festival de profil din Cehia, aflat anul acesta la cea de-a treia ediție, continuă, prin mijloace artistice, să întărească legătura culturală dintre Bisericele ortodoxe și cultura ortodoxă din Europa. În paralel cu evenimentele muzicale, au fost organizate și evenimente conexe: expoziții sau prezentări de film. La sediul Institutului a fost proiectat filmul documentar *Olga Greceanu – o artistă monumentală*, r.: Anca Filoteanu.

Pe durata a două episoade (26 min./episod), criticul de artă Adina Nanu a vorbit despre pictorul, scriitorul și omul Olga Greceanu, o militantă pentru drepturile și afirmarea femeii prin artă, care a abordat, la început de secol XX, genul plasticii monumentale rezervat până atunci exclusiv bărbaților. Olga Greceanu a realizat manuscrisul unui Dicționar Biblic Ortodox, un dicționar al pictorilor monahi, precum și mai multe volume în domeniul artei plastice.

7 octombrie 2013 – 30 iunie 2014 / Primul trimestru al cursurilor de limba română pentru preșcolari „Mogâldeață“, la sediul Institutului. Proiectul s-a constituit ca urmare a colaborării dintre Institutul Cultural Român de la Praga și conducerea Asociației Românilor din Republica Cehă. Cursurile de limba română pentru preșcolari încearcă să familiarizeze copiii cu limba, cultura și civilizația românească, prezentând un bogat program educativ și cultural. Cursurile au fost susținute de educatoarele Aida Boldeanu și Ioana Ivan.

15 octombrie / Proiecție din ciclul de documentare *Marile familii* de Anca Filoteanu – *Brățienii*, la galeria Institutului Cultural Român de la Praga.

23-24 octombrie / Cel de-al IV-lea Colocviu Internațional de Studii Românești din Cehia și Slovacia, organizat în colaborare cu Universitatea Carolină din Praga și Universitatea Komenský din Bratislava, la sediul Institutului. Tema ediției din acest an a fost „Literatura română non-fiction ieri și azi“. Simpozionul a fost deschis doctoranzilor și masteranzilor, profesorilor, lectorilor cehi/slovaci și tuturor celor care promovează limba română în învățământ. Selecția participanților a fost făcută de echipa de coordonatori științifici formată din: dr. Libuše Valentová, Facultatea de Litere a Universității Caroline din Praga și dr. Libuša Vajdová, Institutul de Literatură Mondială al Academiei Slovacă de Științe din Bratislava. Invitați: Mihai Spăriosu, Mihaela Ursa, Laura Mesina, Doina Jela.

29 octombrie / Proiecție din ciclul de documentare *Marile familii* de Anca Filoteanu – *Familia Rațiu*, la galeria Institutului Cultural Român de la Praga.

NOIEMBRIE

4 noiembrie / Concertul trupei *Lights Out!* la Café v lese din Praga. Din componența trupei fac parte: Oana Pop, Teodora Retegan, Andrei Bobiș, Andrei Sîncrăian, Mircea Laslo.

7 noiembrie / Proiecție din ciclul de documentare *Marile familii* de Anca Filoteanu – Cazabanii, la galeria Institutului Cultural Român de la Praga.

14 noiembrie / Vernisajul expoziției „Pe unde am fost” de Anca Covrig, la Galeria Institutului Cultural Român de la Praga. Expoziția a cuprins o colecție de tablouri pe care artista română stabilită în Cehia le-a pictat de-a lungul vremii, o parte dintre ele prezentând teme preluate din pictura asiatică.

16 noiembrie / Concert Lucian Ban în cadrul Festivalului Internațional de Jazz Piano – recitaluri solo, la Church of Saint Lawrence din Praga. Festivalul reunește muzicieni din mai multe țări, printre care: Austria, Cehia, Germania, Israel, Polonia, Slovacia, S.U.A. Printre participanții de anul acesta s-au numărat: Jiří Levíčěk, Tomas Gajlík, Dominik Wania, Louis Rastig, Roberta Pikeš, Omer Klein, Naoko Sakata, Philipp Riest. Partener: Agenția P&J Music, organizatorul festivalului.

19-21 noiembrie / Participarea scriitoarei Anca Mizumschi la Festivalul Internațional „Zilele Poeziei”, organizat de Societatea Poeziei la Praga. Institutul Cultural Român de la Praga a promovat, în cadrul festivalului, poezii și creațiile lirice românești contemporane. Festivalul, dedicat exclusiv poeziei, s-a aflat anul acesta la cea de-a XV-a ediție, având tema „Pasiune și cenușă”. Anca Mizumschi a susținut lecturi de poezie în data de 19 noiembrie, la Cafeneaua literară Blaze și în 21 noiembrie în cadrul Cafenelei literare Cafe Max din Usti Nad Labem. Festivalul a reprezentat un bun prilej de promovare a programelor de traducere derulate de Centrul Național al Cărții.

26-27 noiembrie / Două reprezentații ale spectacolului (*anti*) *aging*, r.: Mădălina Dan și Mihaela Dancs, la Teatrul „Alfred ve dvoře” din Praga. Spectacolul a fost produs în 2011 cu sprijinul Centrului Național al Dansului București, al programului E-Motional Bodies & Cities/Fundația Gabriela Tudor și a avut premiera în luna octombrie 2011, la Muzeul Național de Artă Contemporană.

DECEMBRIE

5 decembrie / „Centenar Constantin Silvestri”, la Academia de Muzică din Praga. Concertul, dedicat Zilei Naționale a României, a fost susținut de artiștii Anda Anastasescu, Cozmin Sime și Nicholas Carpenter. Programul concertului a cuprins lucrări de: B. Martinu, Constantin Silvestri, George Enescu, Claude Debussy, Franz Schubert și Șerban Nichifor.

10 decembrie / Proiectul „Ecouri ale festivalului de scurtmetraj Brno 16”, la sediul Institutului. Evenimentul a fost prilejuit de retrospectiva Festivalului de film Brněnská šestnáctka (B16) și a constatat în proiectarea peliculelor câștigătoare la ediția din acest an a cunoscutului festival, dar și scurtmetrajelor românești Ștefan, r.: Radu Stanca, Întoarcerea și Next, r.: Nicolae Constantin Tănase.

12 decembrie / Lansarea volumului *Coama leului pe pernă. Antologie de proză cehă contemporană*, la sediul Institutului. Volumul a apărut la editura Arc Publishing House din Chișinău, la începutul anului 2013. Traducătoarele Lidia Nașincovă și Helianna Ianculescu le aparține selecția autorilor și a textelor, precum și redactarea medalioanelor biografice despre autori. Volumul cuprinde texte scrise de paisprezece prozatori cehi contemporani, exponenți ai unor curente și școli diferite.

17 decembrie / Program tradițional românesc cu ocazia sărbătorilor de iarnă, la sediul Institutului. A avut loc un concert de colinde românești și colinde cehești susținut de colindători, membri ai Asociației Moldovenilor din Republica Cehă și de corul ceh „Vocalica”.

19 decembrie / Expoziția-concurs de arte plastice pentru copii „Sărbătorile de iarnă”, la sediul Institutului. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Clubul Mogâldeață și Asociația Românilor din Republica Cehă din dorința de a aduce laolaltă membrii comunității românești și a comunității mixte ceho-române prin intermediul unui program festiv oferit copiilor. A fost organizată, astfel, prima expoziție-concurs de arte plastice, cu tema „Sărbătorile de iarnă”, deschisă tuturor copiilor cu vârstele între 4 și 12 ani. Clubul de copii preșcolari Mogâldeață a organizat și o mică serbare de Crăciun, cu povești, cântece și jocuri românești.

ACCADEMIA DI ROMANIA
DIN ROMA

IANUARIE

23 ianuarie / Prezentarea cărții *L'empereur Maxence de Ramiro Donciu* (Edipuglia, 2012), la Biblioteca Accademiei di Romania. Cartea a fost prezentată de Domenico Vera, profesor de istorie romană la Universitatea din Parma, în prezența autorului. Ramiro Donciu este cercetător specializat în istoria romană, doctor în științe istorice al Universității din București.

FEBRUARIE

9-15 februarie / Expoziția „Spiritualita”, în sala de expoziții a Accademiei di Romania, pentru promovarea dialogului artistic Orient-Occident. Vernisajul din 9 februarie a fost urmat de un recital Ada Bracchi (pian) și Giuseppe Magliocca (clarinet). Expoziția a reprezentat un dialog între artiști plastici italieni, francezi (Fausto Arrighi, Caterina Spatafora, Daniela Covarelli, Maurizio Farina, Giovanni Iovene, Grazia Massa, Laurence Lamandais, Fabio Cicuto, Paolo Mirmina, Anna Sticco, Alessandro Trani, Marguerite Monticelli, Maria Malara, Patricia Del Monaco, Mario Salvo, Maura Menichetti, Antonella Lagana) și tineri artiști români rezidenți în cadrul Accademiei di Romania în calitate de bursieri „Vasile Pârvan” (Marius Burhan, Irina Grosu, Claudia Mandi). Curator: Maria Teresa Prestigiacomo, critic de artă, curator, jurnalist, președinte al Accademia Euromediterranea delle Arti (Messina, Sicilia).

21 februarie / „Etica științei la începutul veacului XXI”, zi de studii desfășurată la Accademia di Romania, cu participarea prof. Emilian M. Dobrescu, lector univ. dr. Gabriel Olteanu, prof. Mariano Bianca și prof. Saverio Fortunato. Cei patru conferențieri au prezentat cele mai noi tendințe din etica științei și evaluarea cercetărilor științifice din domeniile lor de specialitate – filosofie, sociologie, drept, criminalistică – ilustrându-le prin exemple concludente. Parteneri: Academia Română, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Facoltà di Lettere e Filosofia dell'Università di Siena, Università di Lugano.

MARTIE

25 martie / Proiecția filmului *Odessa în flăcări* în sala de conferințe a Accademiei di Romania, în colaborare cu Asociația de promovare socioculturală „Dacia” din Roma. Discursul introductiv a fost susținut de Tatiana Ciobanu, președintele asociației. Evenimentul a fost dedicat în mod simbolic Unirii Basarabiei cu România (27 martie 1918 – 28 iunie 1940). *Odessa în flăcări* este un film realizat în anul 1942, în coproducție româno-italiană, regăsit în 2004, întâmplător, în arhivele studiourilor Cinecitta din Roma. Filmul a fost regizat de Carmine Gallone, pe un scenariu de Nicolae Kirițescu, având în distribuție actorii români Maria Cebotari, Mircea Axente, George Timică alături de actorii italieni Carlo Ninchi, Filippo Scelzo, Olga Sobelli, Bella Starace Sainati. Filmul a fost prezentat în 1942 la Expoziția Internațională de Artă Cinematografică de la Veneția, unde a câștigat Marele Premiu.

27 martie / Serată literară dedicată operei lui Nichita Stănescu, la sediul Accademia di Romania. Prof. Bruno Mazzone (Universitatea din Pisa) și poeta Daniela Crăsnaru au discutat despre universul poetic al autorului. Accademia di Romania s-a alăturat reprezentanțelor Institutului Cultural Român din străinătate pentru aniversarea a 80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu.

APRIIE

1 aprilie – iunie / Cursuri de limba română, un modul pentru nivelul începător și un modul pentru nivelul avansat, la sediul Accademia di Romania. Pentru cele două niveluri, cursurile de limba română au frecvență săptămânală, iar un curs are durata de două ore.

4-18 aprilie / Expoziția de pictură „Reverii Simbolice” a artistei Paula Tudor, în Sala de expoziții a Accademia di Romania. Expoziția propusă de criticul de artă român Grigore Arbore-Popescu a constituit o expresie a metamorfozei mai multor curente artistice care se regăsesc în opera artistei: hiperrealismul, pictura metafizică sau influențele clasicilor români. Proiectul s-a desfășurat în colaborare cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Venetia (care a găzduit expoziția în perioada 23 aprilie – 17 mai 2013). Participanți: artista plastică Paula Tudor și curatorul prof. Grigore Arbore-Popescu.

12-14 aprilie / Evenimentul „Il sorriso del cinema romeno” (Zâmbetul cinematografului românești), organizat de Accademia di Romania în cadrul Festivalului de film „Karawan. Festa itinerante nelle terre di Torpignattara”, la Casa della Cultura di Villa De Sanctis din Roma. Filmele propuse au fost: *Nuntă în Basarabia*, r.: Nap Toader; *Amintiri din Epoca de Aur*, r.: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu și Cristian Mungiu; *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu. Ca eveniment conex, a fost organizată o expoziție a bursierilor Accademiei di Romania – Marius Ovidiu Burhan, Claudia Mandi, Iulia Natalia Morcov, Leontina Rotaru, Matei Luca Stoian – în spațiile Casa della Cultura di Villa De Sanctis. Organizator principal: Associazione culturale „Bianco e Nero”.

MAI

18 mai / Colocviul internațional „Mărturii și trasee spirituale în Athos-ul contemporan” (ediția a XII-a), organizat împreună cu Asociația „Insieme per l'Athos”, în sala de conferințe a Accademia di Romania. Ambasadorul României pe lângă Sf. Scaun, E.S. dl. Bogdan Tătaru-Cazaban, a susținut o comunicare despre tradiția atonită în spiritualitatea călugărului român Andrei Scrima. La colocviu au participat reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe din Italia, Grecia, România, Rusia, Bulgaria, Serbia, Ucraina.

IUNIE

7-8 iunie / Colocviul internațional „Columna lui Traian: 1 900 de ani de la inaugurare”, în colaborare cu Academia Română, Muzeul Național de Istorie a României și Universitatea din Perpignan. Au avut loc mai multe sesiuni de comunicări și o vizită ghidată la Columna lui Traian

din cadrul Museo dei Mercati di Traiano și Museo dei Fori Imperiali. În cadrul colocviului, au susținut comunicări numeroase personalități din lumea academică română și italiană: Filippo Coarelli (profesor emerit, Universitatea din Perugia), Mihai Bărbulescu (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca / Accademia di Romania in Roma), Roberto Meneghini (Sovrintendenza Capitolina, Roma), Riccardo Santangeli Valenzani (Universitatea Roma Tre), Anna Maria Liberati (fost director al Museo della Civiltà Romana, Roma), Leonard Velcescu (Universitatea din Perpignan), Liviu Petculescu (Muzeul Național de Istorie a României), Pier Gabriele Molari (Universitatea di Bologna), Alexandru Vulpe (Academia Română), Mario Luni (Universitatea di Urbino), Oscar Mei (Universitatea di Urbino), Constantin C. Petolescu (Universitatea din București), Ovidiu Țentea (Muzeul Național de Istorie a României), Lucrezia Ungaro (Mercati di Traiano, Roma), Cinzia Conti (Soprintendenza speciale per i Beni Archeologici, Roma). De asemenea, au participat trei tineri cercetători români: Anca Cezarina Fulger (Universitatea Roma Tre), Matei Luca Stoian (Universitatea din București) și Dan Matei (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), care au expus, în cadrul a două comunicări, rezultatele studiilor lor de specialitate. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc.

13-23 iunie / Expoziția internațională „Spazi Aperti”, ediția a XI-a, având tema „Borderless”, la sediul Accademia di Romania. Expoziția internațională de artă contemporană - video-art, instalații, pictură, sculptură, arhitectură, fotografie, muzică, dans și teatru - a reunit peste 40 de artiști rezidenți ai academiilor și institutelor străine prezente la Roma, alături de invitați speciali, personalități ale scenei artistice românești și italiene. „Spazi Aperti” este unicul eveniment care presupune implicarea academiilor și institutelor culturale din Roma într-un eveniment unitar de promovare a artei contemporane. Din programul expoziției au făcut parte: Happening teatral „Lights without stage” de Thomas Otto Zinzi & Progetto Minier, DJ Vlad Stoica; proiecții video; concert de pian Massimiliano Chiappinelli (în colaborare cu Conservatorul din Frosinone), în cadrul Festa Europea della Musica; recital de dans contemporan susținut de Șoimița Lupu; concert „Piano solo” de Massimo Fedeli (blues, jazz, pop); performance Anne Rochat și Benoit Billot (Istituto Svizzero). În organizarea evenimentului au fost implicați bursierii „Vasile Pârvan”, rezidenți la Accademia di Romania. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu British School at Rome, Accademia di Danimarca, Real Academia di España en Roma, Istituto Svizzero di Roma, Accademia Austriaca,

Académie de France à Rome, Accademia Tedesca di Villa Massimo, American Academy in Rome, Accademia d'Ungheria in Roma, Institutum Romanum Finlandiae și cu Festa Europea della Musica.

26 iunie / Recital de poezie „La steaua care-a răsarit“, în interpretarea actorului Emil Boroghina, la sediul Accademia di Romania. Manifestarea a marcat comemorarea a 124 de ani de la moartea poetului Mihai Eminescu și a fost completată de o expoziție de carte. Poeziile au fost recitate în limba română, fiind însoțite de o proiecție a textului poeziilor în limba italiană, în traducerea lui Vasile Alecsandri, Geo Vasile, Sauro Albisani și George Popescu. Proiectul a fost cuprins în Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc.

IULIE

11-14 iulie / A treia ediție a Festivalului de Teatru și Arte Performative „teatROmania“, organizată în colaborare cu compania toscană Telluris Associati, la sediul Accademia di Romania. Programul a inclus șase spectacole, prezentate în cadrul a patru seri consecutive, precum și o întâlnire a

publicului cu dramaturgul Matei Vișniec, prezent la festival cu mai multe piese. Ediția a reunit spectacole inovatoare, realizate de companii din Italia după piesele autorilor români, dar și companii românești care și-au îndreptat atenția, într-un demers artistic original, către autori italieni contemporani. Proiect realizat în colaborare cu Telluris Associati (Pontedera).

24-29 iulie / Participare la cea de-a XIX-a ediție a Festivalului „Ventotene Film Festival“, în insula Ventotene din Marea Mediterană, organizat de Asociația culturală „Notti magiche“. La ediția din acest an, organizatorii au oferit Premiul „Vento d'Europa“ regizorului Radu Mihaileanu. Premiul a fost decernat, de-a lungul anilor, unor artiști, muzicieni și regizori consacrați precum: Emir Kusturica, Nino Manfredi, Mario Monicelli, Franco Battiato, Giovanna Taviani, Lucio Dalla. În cadrul festivalului, au fost proiectate două filme ale regizorului român: *Concertul* și *La source des femmes*. Proiect realizat în colaborare cu Asociația „Notti magiche“, Ambasada României la Roma, Primăria Ventotene, Regione Lazio și cu Ministero per i Beni e le Attività Culturali.

SEPTEMBRIE

3-8 septembrie / Expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național al Literaturii Române cu ocazia celebrării Zilei Limbii Române, în sala de conferințe a Accademia di Romania. Au fost expuse 50 de fotografii-portret ale unor scriitori și poeți români, precum și facsimile sau fragmente din manuscrise.

4-14 septembrie / Expoziția de pictură a artistului plastic George Păunescu, „Tainicele lumini ale Italiei“, în sala de expoziții a Accademia di Romania. George Păunescu este lector titular la Universitatea din București, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Secția Artă Sacră. Lucrările sale se regăsesc în colecții particulare și muzee din țară și din S.U.A., Canada, Australia, Italia, Franța, Japonia, Germania, Anglia, Ungaria, Austria, Finlanda, Suedia, Spania, Serbia.

7 septembrie / Participarea scriitoarei Daniela Crăsnaru la conferința Societății Culturale Balkania Contemporană din Atena, în Sala Ligii Franco-Elene, Grecia. Daniela Crăsnaru a ținut o conferință pe tema răspândirii culturii românești în Italia și a prezentat programele derulate de Accademia di Romania.

13-15 septembrie / Trei reprezentații ale spectacolului itinerant de teatru *Rinoceronti a Roma* și conferința „De la absurdul istoriei la Teatrul Absurdului: Rinocerii lui Eugène Ionesco” susținută de Octavian Saiu, la sediul Accademiei di Romania. Spectacolul a redat o poveste modernă despre rezistența umană, suflet și libertate. Reprezentația a fost gândită și scrisă special pentru spațiile Accademia di Romania. Idee, text și regie: Thomas Otto Zinzi.

13-15 septembrie / Evenimentul „Il sorriso del cinema romeno” (Zămbetul cinematografiei românești), în cadrul festivalului de film „Karawan. Festa itinerante nelle terre di Capalbio” (Roma), la Festa in piazza di Capalbio. Filmele propuse în program au fost: *Nuntă în Basarabia*, r.: Nap Toader; *Amintiri din Epoca de Aur*, r.: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu și Cristian Mungiu; *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu.

27 septembrie / Prezentarea volumului *Adriatico/Adriatică* dedicat lui Alessio Colarizi Graziani, cu ocazia celebrării Zilei Europene a Limbilor, în sala de conferințe a Accademia di Romania. Cartea conține poezii de Alessio Colarizi Graziani în limba italiană, franceză și română. Au participat muzicienii: Sabina Colarizi (soprană), Giuseppe Armezzani (acordeon diatonic), Simone Colavecchi (lăută și chitară), împreună cu membrii Școlii de Muzică S. Ganassi, condusă de Chiara Pontecorvo și Adriano Ancarani. Au luat cuvântul: prof. Mihai Bărbulescu, Tatiana Ciobanu, prof. Luigi Maria Musati, Giorgio Weiss, Teonia Boloș, Laura Vincze.

OCTOMBRIE

octombrie – decembrie 2013 / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, un modul pentru nivelul începător și un modul pentru nivelul avansat, la sediul Accademiei di Romania. Pentru cele două niveluri, cursurile de limba română au avut frecvență săptămânală, iar un curs are durata de două ore. Numărul total de ore predate: 48. Cursurile sunt susținute de profesoara Nicoleta Neșu.

11 octombrie / Prezentare de carte a Elenei Dumitru: *L'emigrazione intellettuale dall'Europa centro-orientale. Il caso di Panait Istrati*, la biblioteca Accademiei di Romania. Lucrarea, intitulată *Emigrația intelectuală din Europa Centrală și de Est. Cazul lui Panait Istrati*, tratează dinamica conceptului de emigrație intelectuală în perioada interbelică, concentrându-se pe experiența românească.

Elena-Lavinia Dumitru este cercetător în cadrul proiectului PRIN 2009 (Programmi di ricerca di Rilevante Interesse Nazionale) al Unità di ricerca Università degli Studi di Teramo. A fost cadru didactic asociat la Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș și stagiar al Ambasadei Române în Italia. Colaborează cu catedra de „Istoria Europei Orientale” a Facultății de Filozofie, Litere, Științe Umane și Studii Orientale, Universitatea „La Sapienza” din Roma.

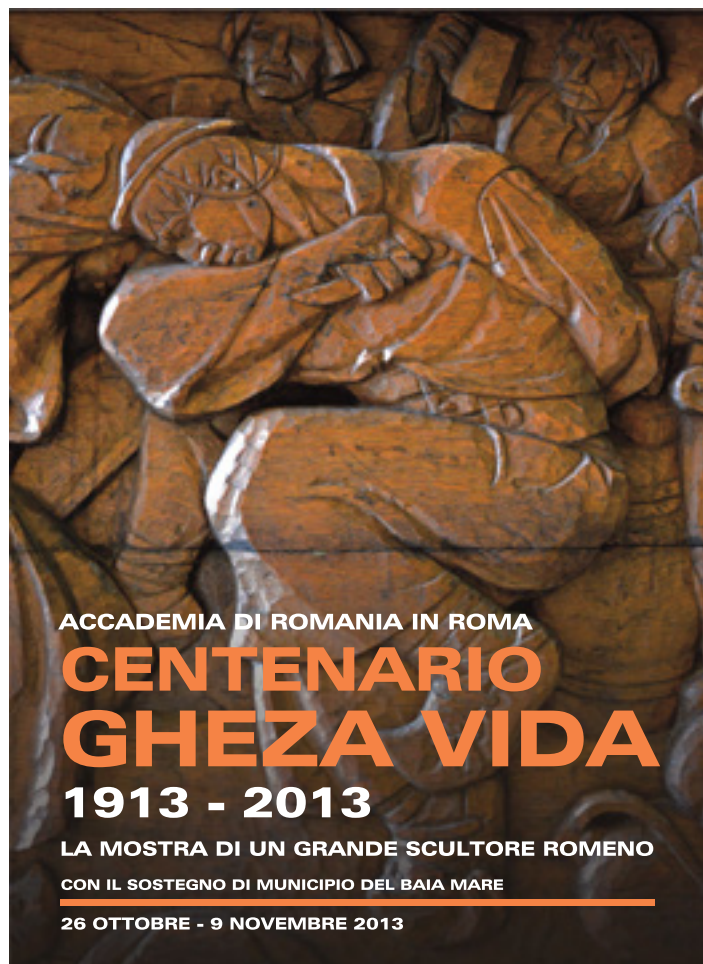
17 octombrie / Concertul „De profundis sau Patimile după Bach” susținut de pianistul Nicolae Dumitru, în sala de concerte a Accademiei di Romania. În program, lucrări de: Johann Sebastian Bach, Franz Liszt, Serghei Rahmaninov.

26 octombrie – 9 noiembrie / Expoziția „Centenar – Gheza Vida 1913-2013”, în sala de expoziții a Accademia di Romania, cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la nașterea marelui sculptor român. Opera sculptorului Gheza Vida se află în patrimoniul mai multor muzee din țară și din străinătate, dar și în numeroase colecții private (Franța, Spania, Italia, Ungaria, Israel, Rusia și Iran). Expoziția de la Accademia di Romania a cuprins 30 de lucrări din colecția familiei Gheza Vida, din colecții particulare și de la Muzeul de Artă din Baia Mare și din Cluj-Napoca; reproduceri ale unor monumente de for public: „Sfatul bătrânilor” – Baia Mare; Monumentul ostașului român de la Carei; Monumentul martirilor de la Moisei (ansamblu și detalii). Marius Porumb și Grigore Arbore Popescu au susținut câte o prelegere în cadrul vernisajului. Partener: Asociația Ars Transsilvaniae Cluj.

NOIEMBRIE

3-11 noiembrie / Festivalul Internațional de Muzică „altreRisonanze – dall'antico al moderno” – a doua ediție, în colaborare cu Ansamblul Altrerisonanze, în sala de concerte și la Oratorio del Caravita, Roma. Festivalul a marcat 100 de ani de la nașterea compozitorului Constantin Silvestri, 300 de la moartea lui Ancangelo Corelli și 20 de ani de școală de clavecin la București.

5 noiembrie / Prezentarea volumului *La via del marmo artificiale da Roma a Bucarest e in Romania tra Otto e Novecento*, de Enrica Ballaré, Gianluca Kannes, Nicolae Lascu, la sediul Accademiei di Romania. Principalii autori ai volumului, apărut la Editura Zeiscu în anul 2010, au reconstituit activitatea din România a antrepriei fraților Pietro și Giovanni Axerio, cei mai importanți specialiști în

decorarea cu marmură artificială, care au activat la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea în România. Participanți: prof. dr. arh. Nicolae Lascu, de la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, Departamentul Istoria și Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului, Gianluca Kannès, licențiat în istoria artei la Universitatea „Cattolica” din Milano și Enrica Ballarè, istoric de artă și consultant științific la „Casa del Marmo artificiale” din Rima San Giuseppe.

7 noiembrie / Colocviu de studii și prezentarea a trei volume dedicate lui Mircea Eliade, la sediul Accademia di Romania. Proiectul a făcut parte din programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc – „România: brandul cultural de țară”. În cadrul colocviului au fost prezentate cărțile: *Mircea Eliade Le forme della Tradizione e del Sacro* - ediție îngrijită de Giovanni Casadio și Pietro Mander, *Mircea Eliade Salazar e la rivoluzione in Portogallo* - ediția italiană îngrijită de Horia Corneliu Cicortas, postfață de Horia Corneliu Cicortas și Sorin Alexandrescu și *Mircea Eliade e la Tradizione. Tempo, Mito, cicli cosmici* de Lara Sanjakdar. Au participat: prof. Mihai Bărbulescu, prof. Giovanni Casadio, dr. Horia Cicortas, prof. Enrico Montanari, prof. Pietro Mander, prof. Roberto Scagno, dr. Lara Sanjakdar. Interesul pentru opera lui Eliade este în creștere în ultimii ani în Italia, fapt reflectat și în proiectul editurii Jaca Book pentru traducerea completă a operei sale (coordonator prof. Roberto Scagno). În cursul ultimilor doi ani, în Italia au apărut noi studii științifice dedicate operei lui Eliade. Colocviul i-a pus în contact pe cei mai importanți specialiști din Italia, fiind un prilej de aprofundare a lucrărilor recent publicate și o ocazie de a discuta viitoare proiecte.

28-29 noiembrie / „Il Canto Degli Uccelli” - concert susținut de Maxim Belciug, în sala de concerte a Hotelului Aldrovandi – Villa Borghese, cu ocazia Zilei Naționale a României. La concert au fost invitați reprezentanți ai corpului diplomatic, artiști și jurnaliști italieni, reprezentanți ai comunității de români din zona Romei. Concertul a atras atenția în mod pozitiv asupra României și asupra instituțiilor care reprezintă statul Român în Italia. În data de 29 noiembrie, cu ocazia Zilei Naționale a României, chitaristul român a susținut un recital și pentru publicul Accademiei di Romania.

DECEMBRIE

6-7 decembrie / Colocviul internațional „Epoca lui Constantin. Aspecte sociale, politice și religioase în zona danubiană și în restul Imperiului”, la sediul Accademia di Romania. Colocviul a fost dedicat epocii împăratului Constantin cel Mare, cu ocazia împlinirii a 1700 de ani de la promulgarea Edictului de la Milan, prin care creștinii din Imperiul Roman primeau libertatea de credință, după 250 de ani în care perioadele de persecuții anticeștine au alternat cu epoci de relativă toleranță. Cercetători români și italieni au discutat noțiuni de natură politică, socială și religioasă. Dezbaterile au fost conduse de doi membri de onoare ai Academiei Române, Emilian Popescu și Cesare Alzati, bun cunoscător al istoriei românilor, cărora li s-a alăturat Andrea Giardina, profesor la Pisa, specialist în istoria Imperiului Roman și Arnaldo Marcone (Roma), cel mai important istoric italian specializat în epoca lui Constantin cel Mare.

13 decembrie / Concert de colinde și folclor românesc, expoziție de icoane și expoziție de fotografie, la sediul

Accademia di Romania. Concertul de colinde și folclor românesc, susținut de Teodora Valerica Badiu și Iulian Stoica, a cuprins: colinde românești, melodii folclorice, compoziții proprii (Iulian Stoica) și colinde internaționale. Expoziția de icoane pictate de Constantin Udroiș și studenții Școlii Nikopeia a inclus lucrări în tehnică fresco, icoane pe lemn aurit și uleiuri pe pânză. Expoziția de fotografie cu peisaje reprezentând locuri și tradiții din spațiul românesc i-a aparținut lui Cristian Merchea. În cadrul evenimentului, firma PUNCTRO a oferit participanților preparate tradiționale românești, specifice sărbătorilor de iarnă.

18-27 decembrie / Seria concertelor de orgă cu ocazia Crăciunului, la Bisericile *Sant'Antonio dei Portoghesi*, *San Giuseppe*, *Santa Lucia del Gonfalone*. Concertele de orgă au fost susținute de prof. univ. dr. Felician Roșca și studenți ai Școlii de orgă a Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Muzică. Din program: César Franck, Johann Sebastian Bach, Gordon Young, Alexandre Guilmant, John. E. West.

ACCADEMIA DI ROMANIA IN ROMA

L'ÈRA COSTANTINIANA. PERCORSI SOCIALI, POLITICI E RELIGIOSI IN AREA DANUBIANA E NEL RESTO DELL'IMPERO

*Convegno a cura di:
Mihai Bărbulescu, Lietta De Salvo, Iulian M. Damian*

ACCADEMIA DI ROMANIA IN ROMA
6 – 7 DICEMBRE 2013

Programma

VENERDÌ, 6 DICEMBRE, ORE 15 – 17.30

*Apertura dei lavori
Indirizzi di saluto*

Presiede: Andrea Giardina (Scuola Normale Superiore di Pisa)

Lietta De Salvo (Università degli Studi di Messina),

Introduzione ai lavori

Giorgio Bonamente (Università degli Studi di Perugia),

Profili tetrarchici nell'azione politica di Costantino

Roberto Cristofoli (Università degli Studi di Perugia),

La politica e la memoria di Massenzio nell'Oratio ad Sanctorum Coetum

Coriolan Opreanu (Istituto di Archeologia e Storia dell'Arte, Cluj-Napoca),

*Relazioni politico-diplomatiche e economiche tra l'Impero Romano e i
Barbari a Nord del Danubio (IV sec.)*

Rita Lizzi Testa (Università degli Studi di Perugia),

*Le trasformazioni delle élites sociali nell'era costantiniana
Discussione*

ORE 18 – 20

Presiede: Emilian Popescu (Accademia Romana, Bucarest)

Mihail Zahariade (Istituto di Archeologia, Bucarest),

Di nuovo sul foedus del 332 tra l'Impero e i Goti

Enrico Silverio (Foro di Roma),

*L'età di Costantino e la sorte delle istituzioni di sicurezza della città di
Roma: questioni e prospettive*

Lucietta Di Paola (Università degli Studi di Messina),

Ordo clericorum e dignitates civiles in epoca costantiniana.

Alcune riflessioni

Marilena Casella (Università degli Studi di Messina),

*Costantino e Giuliano: un'antitesi amplificata
Discussione*

SABATO, 7 DICEMBRE, ORE 9 – 11

Presiede: Cesare Alzati (Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano)

Emilian Popescu (Accademia Romana, Bucarest),

Il cristianesimo in Romania al tempo di Costantino

Alexandru Barnea (Università di Bucarest),

I martiri della Dobrugia (III – IV sec.)

Doina Benea (Università di Timișoara),

La Dacia al tempo di Costantino, tra paganesimo e cristianesimo

Nelu Zugravu (Università di Iași),

Una eco anticonstantiniana in Aurelio Vittore

Carla Falluomini (Università degli Studi di Torino),

*La cristianizzazione dei Goti: le fonti linguistiche
Discussione*

ORE 11.30 – 13.30

Presiede: Arnaldo Marcone (Università degli Studi Roma Tre)

Sorin Nemeti (Università di Cluj-Napoca),

Costantino, i Goti e la diffusione del cristianesimo a Nord del Danubio

Mihai Cătoi (Commissione Romana per la Storia e lo Studio del

Cristianesimo, Bucarest),

Correzioni e integrazioni alla cronologia dell'Audanesimo

Anna Maria Liberati (Museo della Civiltà Romana, Roma),

*A proposito di una interpretazione dell'era costantiniana dagli anni Trenta
del Novecento ad oggi in Italia*

Cesare Alzati (Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano),

*Costantino: un variegato paradigma e la sua fortuna
Discussione*

Conclusioni: Arnaldo Marcone (Università degli Studi Roma Tre)

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA STOCKHOLM**

IANUARIE

24 ianuarie – 17 februarie / Etapa suedeză a expoziției „Copilăria. Rămășițe și patrimoniu”. Institutul Cultural Român a participat în calitate de coorganizator, alături de Muzeul Țăranului Român, Asociația Artées din Paris și Muzeul din Leżbork, Polonia, la proiectul „Childhood. Remains and Heritage” (Copilăria. Rămășițe și patrimoniu), cofinanțat de Uniunea Europeană prin programul „Cultura 2007-2013” (50% din suma totală a proiectului). Perioada de derulare a fost 1 mai 2011 – 30 aprilie 2013. În perioada iunie 2012 – martie 2013, Institutul Cultural Român a organizat o serie de expoziții la institutele din Londra (iunie 2012), Paris (septembrie 2012), Madrid (octombrie 2012), Roma (noiembrie 2012), Stockholm (ianuarie 2013), Varșovia (februarie 2013), București (aprilie 2013). În cadrul proiectului european „Copilăria: Rămășițe și patrimoniu”, Institutul Cultural Român de la Stockholm a contribuit, în perioada 9-16 februarie, cu un program adiacent adresat în egală măsură copiilor și adulților: proiecția filmelor *Veronica* (1972) și *Amintiri din copilărie* (1964), r.: Elisabeta Bostan, lansarea cărții bilingve pentru copii *Lacrima / Tåren* de Arina Stoenescu (designer) și Elena Dunca (autor), prelegerea „Nenumăratele fațete ale lui Superman, Batman și Wonder Woman” susținută de Anders Lundgren și Ola Hellsten, de la Biblioteca de Bandă Desenată Serieteket a Kulturhuset, ateliere pentru copii susținute de pedagogul Irina Lăzărescu. Parteneri: Editura pionier press, Biblioteca de Bandă Desenată Serieteket și centrul de artă Marabouparken, care au răspuns invitației Institutului, precum și Centrul Național al Cinematografiei din România care a pus la dispoziție, cu titlu gratuit, cele două filme pentru copii. Totodată, Institutul a găzduit expoziția itinerantă. Curatori: Lila Passima, Cosmin Manolache.

FEBRUARIE

11 februarie – 29 aprilie / Cursuri de limba română organizate de Institutul Cultural Român de la Stockholm în colaborare cu Universitatea Populară (Folkuniversitetet) din Stockholm. Proiectul a fost inițiat de Institutul Cultural Român de la Stockholm ca urmare a unei îndelungate acțiuni de lobby în ultimii ani. Apreciind eforturile recunoscute ale Institutului Cultural Român de la Stockholm de a promova cultura și civilizația română în Suedia, Folkuniversitetet a fost de acord să introducă, în premieră, limba română în curriculum. Institutul Cultural Român de la Stockholm a organizat cursuri gratuite de limba română la sediul său, în perioada 2007-2008. Folkuniversitetet este cel mai mare furnizor de cursuri din Suedia, filiala din Stockholm organizând nu mai puțin de 1 200 de cursuri în domenii vaste precum limbi străine, arte plastice, muzică, informatică, scriere creativă, meșteșuguri, dezvoltare profesională, economie, protecția mediului etc. Pentru început, a fost organizat un curs pentru nivelul începători (A1), cu o grupă de 15 cursanți. Cursul a constat într-o ședință de 1h 30 min / săptămână, timp de 12 săptămâni, și s-a desfășurat la sediul Institutului Cultural Român de la Stockholm. Partener: Folkuniversitetet (Universitatea Populară).

MARTIE

5-8 martie / Turneul de promovare a scriitorului român Marius Daniel Popescu, stabilit în Elveția, organizat de Institutul Cultural Român de la Stockholm, în colaborare cu Ambasada Elveției la Stockholm, Asociația Profesorilor de Limba Franceză, Universitatea Stockholm și Școala Franceză. Programul a cuprins: întâlnire cu elevii Școlii Franceze din Stockholm, întâlnire cu publicul la sediul Institutului Cultural Român de la Stockholm, discuție între Marius Daniel Popescu și Jonas Ellerström și lectură în limbile română, franceză și suedeză din romanele *Symphonie du loup* și *Les Couleurs de l'hirondelle*, precum și din versurile scriitorului român. Dezbaterile s-a desfășurat în limba franceză și a fost tradusă în limba suedeză de Anna Nyman. La final a avut loc o întâlnire cu studenții de la Facultatea de Limba Franceză a Universității Stockholm.

18 martie / Participarea scriitorului Andrei Codrescu la Festivalul Internațional de Literatură de la Umeå (Littfest), ce a avut loc în perioada 14-16 martie, și la salonul de poezie de la sediul Institutului Cultural Român de la Stockholm. Cu ocazia participării la unul dintre cele mai importante

Salonul de poezie de la ICR Stockholm. Jonas Ellerström, Gunnar Harding, Andrei Codrescu, Christian Fex © ICR Stockholm

festivaluri dedicate literaturii, Institutul Cultural Român de la Stockholm a organizat, în data de 18 martie, la sediu, un salon de poezie la care scriitorul de origine română a luat parte alături de cunoscutul poet suedez Gunnar Harding, membru al Academiei De Nio, editorul și traducătorul Jonas Ellerström și actorul Christian Fex. În cadrul evenimentului au fost prezentate atât poeme de Andrei Codrescu publicate în antologia *Om jag inte får tala med någon nu* (*Dacă nu am cu cine vorbi acum*), cât și traduceri recente, încă nepublicate.

19 martie / „Le Baryton Chevelu ou Ionesco et le Génie de l'Absurde” – prezentare a operei și personalității lui Eugen Ionescu, organizată în colaborare cu Ambasada României în Suedia. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului Cultural Român de la Stockholm, în contextul Lunii Francofoniei. Prezentarea a fost susținută, în limba franceză, de Catherine Zawadzki, reprezentant al Clubului Francophonic. În plus, în cadrul evenimentului, a avut loc și o proiecție video a unui interviu cu Eugen Ionescu, care a fost urmată de o discuție cu publicul pe marginea unor fragmente din piesele *Cântăreața cheală* și *Rinocerii*.

21 martie / Dezbateri despre activarea socială a spațiului public, cu participarea arhitecților români Constantin

Petcou, Doina Petrescu (atelier d'architecture autogere, Paris), Alex Axinte și Cristi Borcan (studioBASAR, București), precum și a mai multor artiști, arhitecți și reprezentanți ai unor instituții culturale din Suedia. Evenimentul, care a avut loc la sediul Institutului Cultural Român de la Stockholm, a fost organizat sub forma unei serii de 5-7 prezentări a câte 15 minute fiecare, urmată de o dezbateri moderată de arhitecții români. Arhitecții Constantin Petcou, Doina Petrescu, Alex Axinte și Cristi Borcan s-au aflat la Stockholm în rezidență la laspis (centrul suedez pentru rezidențe artistice). Seria de dezbateri pe tema spațiului public a fost inițiată în 2011.

23 martie – 19 aprilie / Expoziția individuală a artistei și arhitectei Ligia Podorean-Ekström. Cu această ocazie, Institutul Cultural Român de la Stockholm l-a avut ca invitat pe istoricul de artă Adrian-Silvan Ionescu, un bun cunosător al operei Ligiei Podorean-Ekström, pentru a deschide expoziția și a dialoga cu artista despre rolul pe care îl joacă acuarela în istoria picturii. Pe parcursul expoziției, Ligia Podorean-Ekström a susținut o prezentare despre istoria acuarelei, pornind de la cartea sa *O istorie povestită a culorilor de apă*, publicată în 2009 la Editura Universitară „Ion Mincu”, București. Artista s-a născut în România, iar din 1977 locuiește și lucrează în Suedia și România, expunând de-a lungul timpului în Suedia

și România, Canada, Elveția, Austria, Italia și Danemarca. Adrian-Silvan Ionescu, directorul Institutului de Istoria Artei, este cercetător științific gradul I și, în prezent, profesor asociat la Universitatea Națională de Arte din București.

APRIIE

2-26 aprilie / Eveniment omagial „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, la sediul Institutului. Institutul Cultural Român de la Stockholm a aniversat 80 de ani de la nașterea lui Nichita Stănescu printr-o prelegere despre opera și personalitatea poetului român, susținută de traducătoarea Inger Johansson, implicată în publicarea celui mai recent volum de Nichita Stănescu, apărut în traducere suedeză (*Ljusets böjning*, 2008, trad. Inger Johansson și Gabriela Melinescu). În deschiderea programului, a fost proiectat filmul documentar *Nichita Stănescu*, r.: Marian Baciuc, și a fost vernisată expoziția care a prezentat publicului panouri cu poeme semnate de Nichita Stănescu, traduse în limba suedeză. Proiectul a fost dezvoltat de Institutul Cultural Român de la Stockholm alături de întreaga rețea a institutelor culturale românești din străinătate și a făcut parte din seria „Aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române în 2013”, unul dintre Programele-cadru ale Institutului Cultural Român pentru promovarea creației românești.

18 aprilie / Proiecția filmului documentar *The Last Survivor*, r.: Michael Kleiman și Michael Pertnoy, la sediul Institutului. Evenimentul a marcat 68 de ani de la eliberarea lagărului Bergen-Belsen. Prezentarea documentarului a fost făcută de unul dintre protagoniști, scriitoarea de origine română Hédi Fried, supraviețuitoare a lagărului Bergen-Belsen, care a vorbit despre supraviețuire și despre drumul de la traumă la implicarea socială activă. Hédi Fried s-a născut în 1924 la Sighet (Sighetu Marmăției). În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost deportată, ca mare parte din populația de origine evreiască din zonă. A supraviețuit lagărelor de la Auschwitz și Bergen-Belsen, iar după război și-a găsit adăpost în Suedia, la invitația Crucii Roșii. A studiat pedagogia și psihologia și este fondatoarea centrului psihosocial Café 84 din Stockholm, centru care oferă asistență supraviețuitorilor Holocaustului.

26-29 aprilie / Participarea creatorilor de bandă desenată, ilustrație de carte și animații Veronica Solomon și Matei Branea la Festivalul Internațional de Bandă Desenată, eveniment realizat în colaborare cu Biblioteca de Bandă Desenată Serieteket. Veronica Solomon și Matei Branea au

discutat cu președintele Asociației de bandă desenată din Suedia, Fredrik Strömberg, despre activitatea lor și despre scena de bandă desenată din România, prezentând publicului atât lucrări proprii cât și creații ale colegilor de breaslă. Totodată, o selecție de cărți de bandă desenată a fost pusă la dispoziția publicului, spre consultare, pe tot parcursul festivalului, la standul Bibliotecii Serieteket, iar cei doi creatori români au participat la mai multe întâlniri cu editori și artiști suedezi. Veronica Solomon a absolvit, în 2003, Academia de Arte Vizuale „Ioan Andreescu” din Cluj-Napoca, iar în prezent locuiește la Berlin unde studiază animația de film la HFF „Konrad Wolf”, Potsdam Babelsberg. Primul scurtmetraj de animație al Veronicăi Solomon, *How to Deal with Nonsense* (2010), a fost proiectat în festivaluri internaționale de film, iar benzile desenate realizate de ea au fost publicate în antologii internaționale precum *L'Europe se Dessine* (Angoulême 2012) și *Graphic Novel Day* (ILB Berlin 2012). De asemenea, a contribuit la antologia românească *Cartea lui George*. Matei Branea este unul dintre cei mai cunoscuți autori de bandă desenată și animație din România, fiind activ pe scena de BD încă din 1998. Desenele lui au fost publicate în reviste precum *Esquire*, *Vice*, *Re:Publik*, dar și în cotidiene și antologii, precum *Stirpburger* din Slovenia, *Internazionale* și *Crack* din Italia, sau *Cartea lui George*.

MAI

18 mai / Recital de vioară susținut de Vlad Stănculeasa și Per Enoksson, la sediul Institutului. Repertoriul a cuprins *Sonata pentru 2 viori în mi minor*, Op.3:5 de J.M. Leclair, *Moz-Art* (după un fragment KV 416 d) de A. Schnittke și 9 duo-uri de B. Bartók. Vlad Stănculeasa a câștigat peste 25 de premii și medalii la concursuri naționale și internaționale, fiind laureat al Festivalului „George Enescu”. Este concertmaestru invitat la Kammerorkester Basel și concertmaestru permanent al Orchestrei Simfonice din Göteborg. Cântă la o vioară de Sanctus Serafin (1739), care a aparținut lui George Enescu. Per Enoksson a absolvit Academia Regală de Muzică din Copenhaga în 1982, continuându-și studiile cu Dorothy DeLay la prestigiosul colegiu Juilliard din New York. Este profesor la Colegiul Regal de Muzică din Stockholm și la Colegiul de Muzică al Universității Göteborg, prim-concertmaestru al Orchestrei Simfonice din Göteborg. Cântă pe o vioară Stradivarius din 1697 și o vioară Nicolas Lupot din 1798.

9 mai / „Noaptea Literaturii Europene” la Malmö, la Moriska Paviljongen, proiect EUNIC. Pentru a promova literatura europeană și a încuraja traducerile, țările membre EUNIC au

organizat o lectură din opera mai multor scriitori europeni, mai puțin cunoscuți în Suedia. Institutul Cultural Român de la Stockholm a prezentat în cadrul acestui eveniment un pasaj din volumul *Cartea șoaptelor* de Varujan Vosganian, care a apărut în limba suedeză la începutul lunii mai, la editura 2244. Ceilalți scriitori reprezentați au fost: Radka Denemarková (Cehia), Giulia Fazzi (Italia), Dea Lohr (Germania), André Oliveira, Tiago Patrício (Portugalia), Emmanuelle Pireyre (Franța), Angelika Reitzer (Austria), Milan Rúfus, Ștefan Pecho (Slovacia) și Michał Witkowski (Polonia). Fragmentele literare selectate au fost interpretate în limba suedeză de patru actori ai Teatrului Municipal din Malmö, Fredrik Gunnarson, Mattias Linderöth, Cecilia Lindqvist și Karin Lithman. Gazda serii a fost jurnalistul și scriitorul Per Svensson. Dintre instituțiile reprezentate în cadrul EUNIC Stockholm, au mai participat la proiect: Centrul Ceh, Institutul Francez, Goethe-Institut, Institutul Italian de Cultură, Institutul Polonez, Ambasada Portugaliei, Ambasada Slovaciei și Ambasada Austriei. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu membrii EUNIC Stockholm.

22 mai / Dezbateri pe tema fascismului din România din punct de vedere istoric și literar, la sediul Institutului. Dezbateri, prilejuită de împlinirea a 80 de ani de la incendierea publică a 25000 de volume, la comanda Partidului Naționalist din Germania, și de apariția în Suedia a lucrării *Ålskade fascism* („Fascism lubit”) de Henrik Arnstad (care cuprinde un capitol dedicat mișcării legionare din România) a fost susținută în limba engleză și i-a avut ca invitați pe Henrik Arnstad și pe istoricul român Adrian Cioflâncă. Adrian Cioflâncă este cercetător științific la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” și membru al Colegiului Consiliului Național pentru Studiul Arhivelor Securității, calitate în care a studiat recent dosarele penale și informative de la CNSAS privindu-l pe Corneliu Zelea Codreanu. Partener: Editura Norstedts.

23 mai / Proiecția filmului *Mănuși roșii*, r.: Radu Gabrea, în cadrul programului de ecranizări românești. În contextul participării României ca țară invitată de onoare la Târgul de Carte Bok&Bibliotek de la Göteborg în luna septembrie, Institutul Cultural Român de la Stockholm a organizat, la sediu, proiecții de ecranizări după romane și nuvele românești. Programul a inclus atât filme de arhivă, cât și lungmetraje recente. Programul a debutat cu proiecția filmului *Mănuși roșii*, ecranizare a romanului omonim al lui Eginald Schlattner. Proiecția a avut loc în prezența regizorului Radu Gabrea și a actriței Victoria Cociaș.

IUNIE

4 iunie / Aforismul ca formă literară la Emil Cioran și Stanisław Jerzy Lec, la sediul Institutului. Evenimentul a constat într-o discuție între filosoful Fredrika Spindler, în calitate de expert în opera lui Cioran, profesorul și traducătorul Leonard Neuger, în calitate de expert în opera lui Lec, și Jonas Ellerström, editorul lui Lec în limba suedeză și bun cunoscător al operei ambilor scriitori. Actorul Christian Fex a citit fragmente din volumele recent publicate în Suedia, *Tratat de descompunere* de E.M.Cioran, editura H:ströms și *Ganduri nepieptănate* de S.J.Lec, Editura Ellerströms. Proiectul s-a încadrat în programul-cadru „România: brandul cultural de țară”. Parteneri: Institutul Polonez din Stockholm, Editurile Ellerströms și H:ströms.

13 iunie / Expoziția de grup „She – A Factory (Ea – o fabrică)”, la sediul Institutului. Piesa centrală a expoziției a fost performance-ul *How to Protect Your Heart at Work*, interpretat de artiste române Irina Gheorghe și Alina Popa, reprezentate ale Biroului de Cercetări Melodramatice. Expoziția a mai inclus următoarele lucrări ale artiștilor: John Russel – *Vermillion Vortex*, film HD, 2011; Auto Italia South East – *My Skin is at War with a World of Data* (Pielea mea este în război cu o lume a informațiilor), film HD, 2012; Marika Troili – *Keep Improving II* (Continuă să te dezvolti II), instalație cu 8 laptopuri, 2012; Torsten Lauschmann – *Truths which No Longer Entertain Become Lies* (Adevărurile care nu mai distrează devin minciuni), instalație video cu sunet, 2011. Expoziția face parte din proiectul final al curatorului Benjamin Fallon în cadrul programului suedez de studii curatoriale CuratorLab al Universității de Arte, Meșteșug și Design (Konstfack) din Stockholm. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Benjamin Fallon și cu University College of Arts, Crafts and Design (Konstfack) din Stockholm.

13 iunie / Concertul „Doina – Omagiu Maria Tănase”, susținut de Maria Răducanu, în deschiderea celei de-a VII-a ediții a Zilelor Filmului Românesc la Stockholm, la Teatrul Södra. Concertul a fost susținut de Maria Răducanu, acompaniată de Krister Jonsson (chitară). Evenimentul s-a înscris în programul „Aniversări și comemorări ale unor personalități ale culturii române în 2013” și a marcat aniversarea a 100 de ani de la nașterea Mariei Tănase. Partener: Teatrul Södra.

14-16 iunie / Cea de-a VII-a ediție a Zilelor Filmului Românesc, la cinematograful Victoria din Stockholm. Au fost proiectate filmele: *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu, urmat de o sesiune

de întrebări și răspunsuri cu actrița Cristina Flutur și criticul de film Hynek Pallas; *Turn off the lights*, r.: Ivana Mladenovic, *Rocker*, r.: Marian Crișan, *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude; *Evrei de vânzare*, r.: Radu Gabrea, *Blu*, r.: Nicolae Constantin Tănase, *Domestic*, r.: Adrian Sitaru, *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, *Eminescu - Călătorie virtuală în absolut*, r.: Anca Damian. Proiecțiile au fost completate de discuții despre noile tendințe din cinematografia românească.

AUGUST

23 august – 10 octombrie / Expoziția individuală Remus Grecu, în cadrul programului „Tineri artiști români în Suedia”. Expoziția a cuprins picturi în ulei, precum și desene în tuș și cărbune, din seriile „The Beginning of the End” și „The Visible Darkness”, precum și o serie nouă de picturi în ulei aflată în curs de finalizare. Selecția lucrărilor a fost făcută de Irina Lăzărescu, artist și redactor la revista suedeză de artă *Hjärnstorm*. Proiectul a făcut parte din strategia institutului de a promova artiștii români stabiliți în Suedia, prin organizarea de expoziții și susținerea de colaborări cu instituții de artă suedeze.

SEPTEMBRIE

5 septembrie / Proiecția filmului *Ovo*, r.: Eva Pervolovici, în cadrul REX (Recent Experimental Shorts), proiect EUNIC dedicat scurtmetrajelor experimentale recente

din țările afiliate rețelei și implicate în proiect. Selecția filmelor proiectate în cadrul platformei a fost realizată de Niclas Gillberg, director de programare al Festivalului de Scurtmetraje de la Uppsala. Proiecțiile au avut loc la Cinematograful Sture din Stockholm. Țările participante la ediția 2013 au fost: Austria, Cehia, Croația, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Lituania, Polonia, Portugalia, România și Slovacia. Anul acesta, Institutul Cultural Român de la Stockholm a fost coordonator al proiectului EUNIC.

10 septembrie / Lansarea cărții *Vid himlens början* („Acolo unde începe raiul”) de Elisabeth Hjorth, în sala de conferințe a Institutului. Lansarea a avut loc în prezența autoarei și a jurnalistului literar Martina Lowden. Volumul pune în discuție problematica minorităților și a fost scris pe baza unei vizite de documentare pe care scriitoarea a realizat-o în România. Partener: Editura Norstedts. Lansarea a reprezentat prima etapă dintr-un proiect mai amplu, care a vizat organizarea unui seminar despre imaginea romilor în literatură, în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg.

21 septembrie 2013 – 2 februarie 2014 / Expoziția-proiecție a artistului Ștefan Constantinescu la Muzeul de Artă din Göteborg. Vernisajul a avut loc în prezența artistului, a directorului muzeului, Isabella Nilsson, și a curatorului Johan Sjöström. Au fost proiectate trei filme din seria *Lovestories*, realizate în perioada 2009-2013: *Troleibuzul 92* (8 min, România, 2009), *Cină în familie* (15 min, producție Suedia, 2012), *6 pești mari* (14 min, Suedia, 2013). Filmele au fost prezentate în trei săli de cinema special construite în sala de expoziție a Muzeului de Artă din Göteborg. Designul expoziției a fost realizat de Alex Axinte, unul dintre membrii biroului de arhitectură studioBASAR, aflat în rezidență de lucru la Iaspis, în Suedia, de la începutul anului 2013. Muzeul de Artă din Göteborg a realizat un catalog de expoziție, care a inclus texte despre artistul de origine română și despre lucrările incluse în expoziție. Unul dintre aceste texte a fost semnat de Simina Neagu, curator român activ la Londra și București. Proiectul a reprezentat prima colaborare a Institutului Cultural Român de la Stockholm cu Muzeul de Artă din Göteborg.

25-26 septembrie / Participarea artistului Matei Bejenaru la Bienala Internațională de Artă de la Göteborg – „Play! Recapturing the Radical Imagination”. Programul participării: vizite de lucru la Centrum för fotografi, Centrul de Artă Tensta, Muzeul de Fotografie Fotografiska, în data de 25 septembrie și participare la prelegerea pe tema practicilor artistice și curatoriale influențate de transformările

din Europa de Est în perioada 2000-2008, în data de 26 septembrie. Prelegerea a fost urmată de o dezbatere pe aceeași temă cu binecunoscuta curatoare suedeză Maria Lind, directoarea Centrului de Artă Tensta. Scopul vizitelor de lucru a fost prezentarea Centrului de Fotografie Contemporană, C_F_C, înființat de Matei Bejenaru și Cristian Nae în 2013, curatorilor și reprezentanților de instituții culturale din Suedia în vederea încheierii de parteneriate. Proiectul a contribuit la introducerea și promovarea unor reprezentanți ai culturii române pe piața culturală suedeză.

26-29 septembrie / România a participat la ediția din acest an a Târgului de Carte de la Göteborg ca invitată de onoare, sub sloganul *România are cuvântul!*. Lista scriitorilor români invitați i-a inclus pe Gabriela Adameșteanu, Svetlana Cârstea, Mircea Cărtărescu, Marius Chivu, Daniela Crăsnaru, Mircea Dinescu, Cătălin Dorian Florescu, Dana Grigorcea, Florina Ilis, Dan Lungu, Norman Manea, Felicia

Mihali, Ioana Nicolaie, Ioan Es. Pop și Varujan Vosganian. Literatura română a fost în centrul atenției la Târgul de Carte de la Göteborg: 15 scriitori, 18 sociologi, politologi și artiști din România, precum și profesori de limbă română din Suedia, organizarea a 16 seminarii, 28 programe la stand și 16 evenimente pe alte scene din cadrul târgului – acesta a fost palmaresul participării României ca țară invitată de onoare la Târgul de Carte de la Göteborg. Programele românești au fost întâmpinate cu interes de presa suedeză (peste 150 de mențiuni ample ale participării românești la târg, sub forma unor articole în presa scrisă și online, interviuri radio și TV). Anul 2013 a însemnat pentru literatura română în Suedia și un număr de 11 titluri apărute în traducere suedeză. În total, 90 de titluri românești publicate în limba suedeză au fost puse în vânzare la standul României prin colaborarea cu anticariatul Spättans din Göteborg. Un succes remarcabil pentru literatura română în Suedia, un context favorabil pentru promovarea scriitorilor invitați și o contribuție la

Ceremonia de inaugurare a Târgului de Carte de la Göteborg – Maria Källson, Androulla Vassiliou, Mircea Cărtărescu, Dan Shafran
© Niklas Maupoix

imaginea externă a României, participarea României la Târgul de Carte de la Göteborg în 2013 a reprezentat cel mai amplu proiect derulat până acum de ICR Stockholm. Evenimentele au fost organizate în colaborare cu Centrul Național al Cărții și Direcția Generală Cooperări Externe.

30 septembrie / Întâlnire cu Norman Manea, la sediul Institutului. În continuarea programelor literare din cadrul Târgului de Carte de la Göteborg, unde România a fost în 2013 țară invitată de onoare, Institutul Cultural Român de la Stockholm a organizat discuții cu autorii câtorva dintre titlurile apărute în traducere suedeză în anul 2013. Primul eveniment a fost dedicat lui Norman Manea și romanului său *Vizuina*, apărut la editura 2244 în anul 2013. Întâlnirea cu autorul, în dialog cu criticul literar suedez Annina Rabe, a fost însoțită de lecturi din roman în interpretarea actorului suedez Björn Granath.

OCTOMBRIE

1 octombrie / „Este exilul o parte a literaturii române?” – întâlnire cu autorii Cătălin Dorian Florescu și Felicia Mihali, la sediul Institutului. Subiectul dezbaterii, abordat și în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg, a fost unul de interes și pentru publicul din Stockholm. Cei doi scriitori participanți, stabiliți în afara granițelor țării, au discutat împreună cu moderatorul Jonas Ellerström despre importanța bagajului cultural și identitar pe care o are venirea dintr-o altă cultură, despre modalitățile diferite de expresie ce decurg din apartenența la două sisteme diferite și despre cele mai recente romane ale lor. Discuția a fost însoțită de lectura din romanele celor doi, în interpretarea Benitei Funke. Parteneri: Ambasadele Elveției și Canadei la Stockholm, Pro Helvetia și AIEQ (Asociația de studii din Quebec).

2 octombrie / Prezentarea volumului de versuri *Austerloo* de Daniela Crăsnaru, publicat în limba suedeză în 2013. Volumul, apreciat de critică încă de la lansare, nu este singura apariție în limba suedeză semnată Daniela Crăsnaru, aceasta fiind și autoarea uneia dintre nuvelele incluse în antologia *Skräpliv (Viață de aruncat)*, publicată de editura 2244 și prezentată publicului în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg. În cadrul evenimentului, Daniela Crăsnaru a dialogat cu editorul Jonas Ellerström, iar actrița Angela Kovacs a citit din versurile incluse în volumul de poezie.

10-27 octombrie / Expoziția internațională de artă contemporană „Haptosonics”, la Atelier Nord din Oslo, Norvegia. Curatorul expoziției transdisciplinare de tehnologie soft și artă textilă ce investighează prin tehnici specifice relațiile care se pot stabili între experiențele tactile și cele sonore a fost Tincuța Heinzl, iar conceptul expozițional a fost dezvoltat împreună cu artista norvegiană Hillevi Munthe. Artiști participanți: Zane Berzina și Jackson Tan, Maurin Donneaud și Vincent Roudaut, Anna Biro, Luk Fischbeck, Hillevi Munthe și Elisabeth Schimana, Tincuța Heinzl, Karina Siegmund. Catalogul expoziției a inclus eseul *On texture and touch*, semnat de curatorul Tincuța Heinzl, și interviuri cu artiștii participanți. Participanți de origine română incluși în expoziție: Anna Biro și Tincuța Heinzl. Anna Biro este absolventă a Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca, secția Textile. Locuiește în Montreal din 1988. La această expoziție a contribuit cu lucrarea *Text in Textiles* (2010). Tincuța Heinzl este artist, cercetător și curator, membru al Institutului Paidia (Köln, Germania) și al Asociației 2580 (Cluj-Napoca, România). În cadrul expoziției a participat cu lucrarea *Hedgehog fabric* (2010).

17 octombrie – 15 noiembrie / Expoziția de carte ilustrată „Se vede ceea ce facem – Clubul Ilustratorilor Români povestește”, la sediul Institutului. Expoziția a cuprins lucrările a 32 de ilustratori români, membri ai Clubului Ilustratorilor, precum și lucrări ale artistei Livia Rusz, invitată de onoare în cadrul expoziției. Au participat cu lucrări: Livia Rusz, Cristina Barsony, Doina Butușină Roșu, Georgiana Chițac, Raluca Ciubotaru, Livia Coloji, Andra Corfaru, Iulia Costache, Cristina Crișu, Irina Dobrescu, Adriana Gheorghe, Bianca Hațeganu, Iulia Ignat, Irina Maria Iliescu, Oana Ispir, Stela Lie, Mihaela Magopat, Florian Mihalache, Maria Moldovan, Veronica Neacșu, Sebastian Oprea, Marina Plantuș, Cristiana Radu, Alexandra Rădulescu, Alina Saoschi, Patricia Suliman, Suzan Sulman, Ileana Surducan, Maria Surducan, Zelmira Szabo, Anuța Vârsta, Andrea Vlad. Curatorul expoziției a fost Arina Stoenescu. La vernisaj a fost prezentă și ilustratoarea Livia Rusz. Seara a continuat cu o discuție în limba engleză între ilustratorii români Sebastian Oprea și Mihaela Paraschiv și Jenny Lindahl Persson și Lennart Eng, ilustratori și președinți ai Asociației Ilustratorilor Suedezi (Svenska Tecknare). În data de 19 octombrie, Sebastian Oprea și Mihaela Paraschiv au susținut, la sediul Institutului, un atelier de ilustrație adresat copiilor cu vârste de până la 10 ani, programul adresându-se în egală măsură copiilor suedezi și copiilor din diaspora românească.

Atelier pentru copii în cadrul expoziției „Copilăria: Rămășițe și patrimoniu”
© ICR Stockholm

NOIEMBRIE

7 noiembrie / Concert de muzică populară românească susținut de formația Orientexpressen, la sediul Institutului. Bosse Nordenfelt (chitară bas), Danne Lundberg (clarinet, fluier), Ismet Lolic (acordeon), Anders Sjöberg (chitară) și Owe Ronström (vioară și cimpoi) au interpretat piese renumite din folclorul românesc. Evenimentul a avut loc cu ocazia lansării CD-ului cu muzică populară românească *Music from Romania* al formației suedeze. Owe Ronström, muzicolog și profesor cu vastă expertiză în muzica tradițională românească, a susținut și o prelegere despre piesele muzicale de pe CD, culese de etnologul indian Deben Bhattacharya, în anii '60. Partener: casa de discuri Caprice.

13 noiembrie / Seară literară cu poetul Mircea Dinescu, la sediul Institutului. Întâlnirea a pus în dialog un scriitor cunoscut, ale cărui poeme (selecție) au fost deja traduse în limba suedeză, cu traducătoarea și autoarea Inger Johansson. Seara a fost completată cu lecturi în română și suedeză din versurile poetului român, în interpretarea sa și a actorului suedez Christian Fex. La final, a avut loc o degustare de vin românesc din seria „Poezii pe sticlă”, producție personală Mircea Dinescu, serie în care eticheta fiecărei sticle „găzduiește” un poem. Proiectul s-a încadrat

în strategia Institutului Cultural Român de la Stockholm de a crește interesul editorilor suedezi față de scriitorii români și de a încuraja traducerea operelor acestora în limba suedeză. De asemenea, a contribuit la completarea imaginii literaturii române și la familiarizarea publicului suedez cu opera poetului român Mircea Dinescu.

22-23 noiembrie / Participarea curatoarei Livia Pancu la Simpozionul „Context in Flux”, la The Swedish Exhibition Agency și Baltic Art Center, Visby, Suedia. La eveniment au mai luat parte: Livia Paldi (Baltic Art Center), Signe Johannessen și Caroline Malmström (Art Lab Gnesta), Rasa Antanavičiūtė și Vytautas Michelkevičius (Nida Art Colony), Pernilla Glaser și Maria Andersson (Swedish Exhibition Agency), colectivul artistic Kultivator și artistul Olav Westphalen, Katty Hauptman (lider de proiect și cercetător la Muzeul de Istorie din Stockholm) ș.a. Livia Pancu a participat activ la discuții, datorită experienței sale în înființarea și conducerea unei instituții de artă (Asociația Vector din Iași și tranzit.ro – organizație non-guvernamentală cu sediul în România, inițiată și finanțată de Fundația ERSTE, cu misiunea de a identifica și problematiza contextul, atitudinile și metodele artei contemporane). Livia Pancu cunoaște provocările cu care se confruntă instituțiile culturale mici, cu resurse limitate, active în zone culturale periferice.

27 noiembrie / Seară literară Marin Sorescu – Werner Aspenström, la sediul Institutului. Proiectul și-a propus să readucă în atenția publicului suedez opera lui Marin Sorescu, în contextul apropierii datei de decernare a Premiului Sorescu și a apariției în limba suedeză, în acest an, a volumului de versuri *Erratum till paradiset* (*Erată la paradis*) de Marin Sorescu, precum și datorită similitudinii operelor lui Marin Sorescu și ale lui Werner Aspenström, ca stilistică și tematică. Despre opera lui Marin Sorescu și Werner Aspenström au discutat scriitorii suedezi Kjell Espmark, bun cunoscător al operei lui Marin Sorescu, și Nina Burton, câștigătoare a Premiului Sorescu în 2008 și a premiului Werner Aspenström în 2007, împreună cu Jonas Ellerström, publicist și scriitor suedez interesat de opera poetului român, membru al juriului Sorescu. Discuția a fost însoțită de lecturi din lirica celor doi autori, în interpretarea actorului suedez Christian Fex.

30 noiembrie – 1 decembrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film despre Rromi, la Muzeul din Göteborg. Filmul documentar *Școala noastră, r.: Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma*, a fost proiectat de două ori în cadrul Festivalului Internațional de Film despre Rromi, aflat la a patra ediție. Filmul documentar prezintă povestea copiilor de etnie rromă care caută să se integreze în peisajul normalității. Documentarul a fost nominalizat la peste 30 de festivaluri de gen, naționale și internaționale, printre care Tribeca Film Festival 2011. În 2012, filmul a fost proiectat în cadrul festivalului Zilele Filmului Românesc la Stockholm. Proiecțiile au fost urmate de intervenții ale directorului festivalului, Domino Kai, care a răspuns întrebărilor publicului, plasând povestea documentarului în contextul mai larg al situației rromilor în Europa.

DECEMBRIE

2 decembrie / Decernarea Premiului „Marin Sorescu”, înființat de Institutul Cultural Român de la Stockholm în 2007 și decernat anual unui scriitor suedez. Premiul a fost acordat scriitoarei suedeze Marie Silkeberg, „care, ca poetă, traducătoare și eseistă, se deplasează între diverse moduri de exprimare și genuri literare cu o precizie și o sensibilitate rar întâlnite. Traducerile ei sunt caracterizate de un simț al nuanței deosebit de fin; prin poeziile sale, Marie Silkeberg și-a creat un loc unic în limba suedeză – un loc unde trupurile și limbajul se combină și se întâlnesc. În operele ei, scriitoarea se îndreaptă continuu către lumea înconjurătoare, într-un avânt ce trădează atât integritate și cunoaștere estetică, cât și generozitate și dăruire molipsitoare” (motivația juriului). Ceremonia de decernare a avut loc la sediul Institutului Cultural Român de la Stockholm. Marie Silkeberg a susținut prelegerea „A treia oglindă”, iar actorul Christian Fex a lecturat câteva poeme ale laureatei și versuri din creația lui Marin Sorescu în traducere suedeză. Marie Silkeberg (n.1961) este poetă, eseistă, traducătoare și dramaturg, autoare a șase volume de versuri, majoritatea publicate de prestigioasa editură Albert Bonniers Förlag. Juriul a fost format din Yukiko Duke – traducător, scriitor și critic literar, Jonas Ellerström – editor, scriitor și traducător, Anna Hallberg – scriitor și critic literar, Annina Rabe – critic literar și jurnalist, și Dan Shafran – traducător și director al Institutului Cultural Român de la Stockholm. La eveniment au fost prezenți și membrii juriului.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA TEL AVIV**

FEBRUARIE

15 noiembrie 2012 – 23 februarie 2013 / Expoziția „Common Roots. Design Map of Central Europe”, la Muzeul Designului din Holon. Proiectele au fost semnate de designeri din Croația, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Ungaria. Din România au fost selecționate obiecte create de AA Studio (Alex Adam & Roger Pop), Alexe Popescu & Radu Manelici, AtelierA4 (Raluca Bumbac, Adina Segal), Cristina Popescu Russu, Dragoș Motica, Akronym Studios (Emilian Dan Carțiș), Emil Răgușilă, IEKA (Basil Rasputin), Ioana Corduneanu, Marius Marcu Lapadat, NUCA (Robert Marin & Ramona Macarie), Radu Comșa, Radu Teacă, Șerban Sturdza, Iulian Ungureanu, Virgil Scripcariu. Istoria designului din România a fost punctată prin câteva obiecte aparținând arh. Corvin

Cristian, cuprinse în proiectele sale de amenajare interioară „Atelier Mecanic” și „Papiota”. Catalogul expoziției a inclus un text de Mirela Duculescu, rezultat al cercetărilor sale cu privire la istoria designului românesc. Presa de specialitate a dedicat articole ample acestui eveniment expozițional.

10-15 februarie / Standul României la Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim, desfășurat la Jerusalem International Convention Center. Standul românesc a fost organizat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, cu sprijinul Ambasadei României în Statul Israel. Invitații celei de-a XXVI-a ediții a târgului au fost scriitorii: Varujan Vosganian, Vasile Ernu, Lucian Dan Teodorovici și Bogdan-Alexandru Stănescu. Desfășurat pentru prima oară în 1963, Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim are loc o dată la doi ani și atrage zeci de mii de vizitatori. În acest an au participat aproximativ 600 de editori și scriitori din peste 30 de țări. Punctul culminant al târgului este acordarea Premiului Ierusalim, acordat în 2013 scriitorului spaniol Antonio Muñoz Molina. Pe lângă prezența sa în cadrul „Cafenelei Literare” (11 februarie), scriitorul Varujan Vosganian a participat, în data de 10 februarie, la o discuție despre romanul său *Cartea șoaptelor*, la Muzeul Național de Știință, Tehnologie și Spațiu Cosmic din Haifa și la o întâlnire cu membrii comunității armenice din Israel la standul național în data de 11 februarie. Evenimentul din Haifa a fost organizat în colaborare cu Primăria Haifa și Universitatea din Haifa, alături de scriitor fiind prezenți Irina Cajal Marin – subsecretar de stat în Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Herzl Hakak – președintele Asociației Scriitorilor Israelieni de Limbă Ebraică, Richard Armonn – primul consul onorific al României și președintele Muzeului Evreilor Români

Expoziția „Common Roots. Design Map of Central Europe” la Holon © Design Museum Holon

din Rosh Pina, și poeta Riri Silvia Manor. Parteneri: Primăria Haifa, Universitatea din Haifa și Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim.

12 februarie – 2 iunie / „Spiritul Săpânței” – proiect româno-israelian de artă tradițională și contemporană, organizat în colaborare cu profesorul Haim Maor, la Kibbutz Be’eri Art Gallery, Galeria Municipală Omer și Galeria „The Edge” din Nahariya. Proiectul și-a propus să evidențieze unele trăsături comune ale artei contemporane israeliene și ale artei tradiționale românești. Lucrările (picturi, desene, fotografii documentare, înregistrări video) au fost realizate în perioada august-septembrie 2012 la Săpânța, și au fost prezentate într-o expoziție organizată la Galeria Lina – Sinagoga Bistrița – Societatea de Concerte Bistrița, cu sprijinul Ambasadei Statului Israel la București, în colaborare cu Centrul Cultural Municipal Bistrița, Comunitatea Evreilor Bistrița-Năsăud și Primăria Municipiului Bistrița. Expoziția cuprinde lucrări semnate de Haim Maor, artist israelian, profesor universitar, Nora (Eleonora) Stanciu, artist israelian de origine română și Dumitru Pop Tincu, artist popular, continuatorul muncii fondatorului „Cimitirului vesel”, Stan Pătraș. Timp de o lună, cei trei artiști au lucrat împreună la Proiectul „Spiritul Săpânței”, concretizat în lucrări ce fac apel la memorie, comemorare, artă și folclor. Lucrările au fost expuse în perioada 16 februarie – 10 martie la Kibbutz Be’eri Art Gallery. Vernisajul, inclus în Festivalul Darom Adom, a avut loc în data de 16 februarie și a fost urmat de o conferință pe tema proiectului și a studiilor efectuate în perioada călătoriei în România de Haim Maor. În perioada 17-19 februarie au avut loc workshop-uri cu artiști israelieni din zona Negev. Expoziția a fost itinerată la Galeria Municipală Omer, în perioada 4-30 aprilie și la Galeria „The Edge” din Nahariya, în perioada 2 mai – 2 iunie. În cadrul expoziției de la Galeria „The Edge” au avut loc, săptămânal, workshop-uri cu artiști din Nahariya. Finisajul expoziției, la care a participat și artistul popular Dumitru Pop, a avut loc în data de 1 iunie.

28 februarie / „Zilele literaturii israeliene de limbă română”, serie de evenimente inițiată în ianuarie 2011. La sediul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv a avut loc cea de-a treia ediție, în colaborare cu Asociația Scriitorilor Israelieni de Limbă Română, moderată de av. G. Mosari, președintele ASILR. În cadrul evenimentului au avut loc lansarea noului număr al revistei *Izvoare*, la care au contribuit 42 de scriitori din Israel și din România, și prezentarea și analiza aparițiilor editoriale din anul 2012. Evenimentul a fost dedicat memoriei

lui Shaul Carmel, poet israelian de origine română. În luna aprilie, Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a organizat partea a doua a seriei de evenimente, în colaborare cu Cercul Cultural din Haifa. Partener: ASILR.

MARTIE

1 martie / Concert de jazz în cadrul „Zilelor Francofoniei” (1-20 martie 2013), la Institutul Francez din Tel Aviv. Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a inițiat astfel colaborarea cu Ambasada Franței și Institutul Francez din Israel, prin participarea la activitățile dedicate Zilei Internaționale a Francofoniei. Prezența românească în cadrul evenimentelor a fost marcată printr-un concert de muzică jazz susținut de trei studenți din cadrul Conservatorului Israelian din Tel Aviv – Departamentul de Muzică Jazz (Yoav Shlomov, Tal Mashiach, Yarden Paz), și printr-un stand național organizat de Ambasada României în Israel. Repertoriul artiștilor a constat în reorchestrări ale unor piese tradiționale românești interpretate la chitară, saxofon și bas. Fiecare stat participant a fost reprezentat de un stand național deschis publicului la sediul Institutului Francez din Tel Aviv. Programul a inclus o serie de activități din domenii variate: colocvii, conferințe, spectacole de teatru, proiecții de film, concerte, precum și vizite educative în cele mai importante licee și școli francofone din Israel. Parteneri: Ambasada Franței, Institutul Francez și Conservatorul Israelian din Tel Aviv.

4 martie – 24 aprilie / Proiectul „Și s-au dus ca vântul...”, film documentar și expoziție de fotografie despre Teatrul Barașeum, la sediul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, la Cinemateca din Ierusalim și la Cinemateca din Tel Aviv. Evenimentul a fost organizat cu ocazia aniversării a 72 de ani de la înființarea Teatrului Barașeum din București. Expoziția de fotografie documentară „Barașeum – un teatru evreiesc în umbra războiului” (curator Costel Safirman, prelucrare digitală de Perry Mendelboim), a cuprins prelucrări digitale ale fotografiilor realizate în perioada 1941-1945, în timpul spectacolelor. În paralel, la Cinemateca din Ierusalim (18 martie) și la Cinemateca din Tel Aviv (22 martie) a fost proiectat documentarul *Și s-au dus ca vântul...*, r.: Radu Gabrea și Costel Safirman. O parte dintre interviurile incluse în documentar au fost filmate în biblioteca Institutului Cultural Român de la Tel Aviv. Parteneri: Cinemateca din Ierusalim și Cinemateca din Tel Aviv.

21 martie – 12 aprilie / Expoziția „Like Animals“, deschisă la Casa Artiștilor din Tel Aviv, a reunit o selecție de lucrări ale artistului israelian de origine română Edwin Salomon și ale altor trei artiști israelieni: Bosem Harel, Farid Abu Shakra și Assi Meshullam. Lucrările selecționate de curatorul prof. Haim Maor explorează unele stereotipuri legate de animale și oameni. Textul care a însoțit expoziția a făcut referire la fragmente literare, filme, expresii din cultura orală. Proiectul s-a înscris în seria expozițiilor dedicate promovării artiștilor israelieni de origine română și s-a constituit într-un prilej de comunicare cu jurnaliștii culturali din Tel Aviv, dar și cu publicul larg. Partener: Casa Artiștilor din Tel Aviv.

APRILIE

10 aprilie / Continuarea seriei de evenimente sub genericul „Zilele literaturii israeliene de limbă română II. Cercul Cultural din Haifa“, la sediul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv. Programul seriei a cuprins prezentarea programelor Cercul Cultural din Haifa și a activității literare a membrilor acestuia, precum și lecturi publice. Biti Caragiale a susținut o prelegere despre cele mai recente scrieri de limba română din Israel. Madeleine Davidsohn, Ivan Lungu și Francisca Stoleru au dialogat pe marginea celor mai recente apariții editoriale. Partener: Cercul Cultural din Haifa.

10 aprilie – 10 mai / Seria de evenimente literare și artistice în vederea comemorării a 80 de ani de la nașterea lui Nichita Stănescu, la sediul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, care s-a alăturat inițiativei de implementare a proiectului strategic unitar „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere“. În cadrul cursurilor de limba română, au fost citite și discutate poeziile: *De rerum, Piatra, Cântec (Nu mă face frumos nici tristețea...)*, *Emoție de toamnă, Cântec (E o întâmplare a ființei mele)* și *Ce este omul? Care-i este originea? Ce fel de destin are el?*. Selecția poeziilor care au fost studiate la curs a fost realizată în concordanță cu structurile gramaticale însușite deja de cursanții Institutului Cultural Român de la Tel Aviv. Expoziția comemorativă „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere“, a avut loc în perioada 10 aprilie – 10 mai 2013 și a cuprins lucrări de grafică semnate de Mircea Dumitrescu, însoțite de versurile lui Nichita Stănescu traduse în limba ebraică de Simon Haran. În cadrul acestui eveniment a avut loc o comunicare despre personalitatea marcantă a poetului, locul ocupat de creația sa lirică în literatura română și stadiul actual al traducerilor în limba ebraică, susținută de dr. Florența Simion, reprezentantă a

Institutului Limbii Române și lector asociat la Universitatea din Tel Aviv – Secția de Limbă Română. Poeți și prozatori, membri ai Cercului Cultural din Haifa, congeneri cu poetul român, au susținut o lectură bilingvă (română-ebraică) a poeziilor lui Nichita Stănescu. Parteneri: Muzeul Național al Literaturii Române, Cercul Cultural din Haifa, Institutul Limbii Române și Asociația Scriitorilor Israelieni de Limbă Română.

18 aprilie / Înființarea cluster-ului EUNIC în Israel. Din cluster fac parte 13 membri, institute culturale și ambasade al unor țări europene în Israel: Forumul Cultural Austriac, British Council, Camões – Instituto da Cooperação e da Língua, Centrul Ceh, Ambasada Greciei, Ambasada Irlandei, Institutul Francez, Goethe-Institut, Istituto Italiano di Cultura, Istituto Cervantes, Institutul Polonez, Institutul Cultural Român, Institutul Cultural Danez și trei membri asociați: Ambasada Belgiei, Ambasada Finlandei, Ambasada Olandei.

25 aprilie / Lansarea volumelor *Profesori și studenți evrei la Universitatea din Iași și la alte universități românești și europene (sfârșitul secolului al XIX-lea – sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial)* și *Evreii din Hârlău. Istoria unei comunități* de prof. Carol Iancu, la sediul Institutului. Proiectul s-a desfășurat în limba română și a fost adresat comunității israelienilor originari din România. Obiectivele proiectului au fost: familiarizarea comunității românești din Israel cu recentele cercetări și apariții editoriale în domeniul istoriei evreilor din România; menținerea legăturii cu organizațiile evreilor originari din România; promovarea în Israel a recentelor publicații în domeniul istoriei evreilor din România și încurajarea traducerilor în limba ebraică a lucrărilor de cercetare din acest domeniu. În cadrul proiectului au participat: dr. Gina Pană – directorul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv; prof. Carol Iancu de la Universitatea „Paul Valéry Montpellier 3“; Richard Armonn – președintele Muzeului Evreilor Români din Rosh Pina; dr. Shlomo Leibovici Laiș – președinte ACMEOR; dr. Silviu Sanie, Universitatea „Al.I. Cuza“ din Iași. Volumul *Evreii din Hârlău. Istoria unei comunități* de prof. Carol Iancu, a fost publicat în luna martie 2013 la Editura Universității „Al.I. Cuza“ din Iași. Volumul *Profesori și studenți evrei la Universitatea din Iași și la alte universități românești și europene (sfârșitul secolului al XIX-lea – sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial)*, coordonat de prof. Carol Iancu și prof. Alexandru-Florin Platon (Facultatea de Istorie, Universitatea „Al.I. Cuza“ din Iași), publicat în 2012 la Editura Universității „Al.I. Cuza“ din Iași, în colecția „Historica“, reunește textele comunicărilor prezentate în cadrul colocviului internațional cu același titlu, desfășurat

În perioada 1-3 septembrie 2010, la Iași, sub egida comună a Universității „Al.I. Cuza” și a Universității „Paul Valéry Montpellier 3”. Parteneri: ACMEOR și AMIR.

MAI

2 mai / Conferința „Europe's Way Out of Crisis” și stand informativ în cadrul evenimentului „European Market”, dedicat Zilei Europei, la Universitatea din Haifa. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural. Președintele Institutului Cultural Român, prof. Andrei Marga, a fost invitat să participe la primul panel intitulat „Crisis in the Euro Zone – Scenarios and Global Consequences”, alături de prof. Benny Miller – Facultatea de Științe Politice, Universitatea din Haifa; prof. Benjamin Bental – Departamentul Economie, Universitatea din Haifa; dr. Sharon Pardo – Directorul Centrului pentru Studiul Politicii și Societății Europene, Universitatea „Ben Gurion” din Beer Sheva și dr. Tal Sade – Departamentul de Științe Politice, Universitatea din Tel Aviv. Panelul a constat în discuții libere despre aspectele actuale ale problematicei UE. Evenimentul „European Market” a fost organizat de Centrul de Studii Germane și Europene în colaborare cu Asociația Studenților din cadrul Universității din Haifa. În cadrul „European Market”, misiunile diplomatice și institutele culturale europene acreditate în Israel au organizat standuri pentru promovarea culturii și identității naționale și europene. La standul românesc au fost prezentate activitățile organizate de Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, cursurile de limba română, oportunitățile de studiu în România; au fost distribuite materiale de promovare etc. Parteneri: Universitatea din Haifa, Centrul de Studii Germane și Europene, Delegația UE în Israel.

2 mai – 1 iunie / Expoziția de artă tradițională și contemporană „Spiritul Săpânței”, la Galeria „The Edge” din Nahariya. Artistul popular Dumitru Pop a avut întâlniri cu galeriștii din zona de nord a Israelului, a susținut o conferință, a participat la un atelier alături de artiștii din zona Galil, în cadrul căruia a prezentat tehnicile de realizare a lucrărilor de artă populară de la Săpânța. De asemenea, artistul a prezentat obiectivele de turism cultural de la Săpânța și zonele învecinate. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Kibbutz Be'eri Art Gallery, Galeria Municipală Omer, Galeria „The Edge” din Nahariya și compania Tarom.

10-15 mai / Participare românească în cadrul proiectului „New Approaches in the Romanian Public Memory of the Holocaust”, la Institutul Yad Vashem și Parlamentul Israelian (Knesset) din Ierusalim. Proiectul a cuprins trei evenimente și a avut ca scop prezentarea în Israel a ultimelor cercetări în domeniul Holocaustului din România, prin promovarea unor cercetători tineri din cadrul Institutului Național pentru Studiul Holocaustului din România „Elie Wiesel” din București, dar și a unor personalități consacrate în domeniu. Primul eveniment a constat într-o serie de conferințe desfășurate, în limba engleză, la Institutul Yad Vashem. Dr. Gina Pană, directorul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, a susținut cuvântul introductiv; prof. dr. Michael Shafir a susținut prezentarea „HoloGulag: History, Memory and Myth in the Holocaust-Gulag «Competitive Martyrology»”; dr. Adina Babeș – „Romanian Jewish Emigration in the 1940's”; dr. Ana Bărbulescu – „Forgotten vs. Recollected Past: Divergent Ways of Remembering the Holocaust in Post-Communist Romanian Textbooks”; drd. Alexandru Climescu – „Competing Public Memories of the Holocaust in Romania”. Prof. dr. Alexandru Florian a deschis conferința, cu o prelegere având tema „Perceptions on the Holocaust in Romania within the Public Space”. În perioada 2-10 mai, prof. Michael Shafir a avut întâlniri cu studenții israelieni, prilejuate de Ziua Europei. Cel de-al doilea eveniment a constat într-o masă rotundă, în cadrul căreia participanții la

conferință s-au întâlnit cu supraviețuitorii Holocaustului din România. Evenimentul a avut loc la Parlamentul Israelian, în prezența oficialilor israelieni și români și a reprezentanților organizațiilor evreilor originari din România, pe tema memoriei victimelor Holocaustului și a acțiunilor întreprinse de statul român în vederea preservării acesteia. Evenimentul s-a bucurat de prezența E.S. dl. Yuli Edelstein, președinte al Parlamentului Israelian, care a rostit o alocuțiune. Au avut loc întâlniri de lucru la Universitatea Ebraică din Ierusalim și la Arhiva Yad Vashem. La evenimente au participat și specialiști de renume din Israel: prof. Raphael Vago, Universitatea Tel Aviv; Alexander Avram, director Hall of Names, Yad Vashem; prof. Dan Michman, președintele Institutului Internațional pentru Studiarea Holocaustului; Colette Avital, președinte al Organizațiilor Supraviețuitorilor Holocaustului din Israel și din S.U.A.; dr. Radu Ioanid, director în cadrul Muzeului Holocaustului din Washington D.C. Parteneri: Muzeul Yad Vashem, Parlamentul Israelian, A.M.I.R., USHMM Washington D.C., Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel” din București.

13-14 mai / Masterclass de istoria muzicii și tehnică vocală, susținut de baritonul Ionuț Pascu la Conservatorul Israelian din Tel Aviv. Baritonul Ionuț Pascu, muzician și prim-solist al Operei Naționale București, a susținut masterclass-ul de istoria muzicii și tehnică vocală pentru studenții secției de canto a Conservatorului Israelian din Tel Aviv și a Conservatorului din Ierusalim. Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a inițiat o colaborare cu Opera Israeliană și Conservatorul Israelian din Tel Aviv, în vederea promovării tinerelor talente muzicale românești în cadrul proiectelor organizate de aceste instituții. Parteneri: Opera Națională Israeliană din Tel Aviv și Conservatorul Israelian din Tel Aviv.

20 mai / Stand informativ în cadrul evenimentelor dedicate Zilei Europei, la Universitatea din Tel Aviv. Evenimentul a fost organizat de The Harold Hartog School of Government and Policy, din cadrul Universității din Tel Aviv, în colaborare cu Delegația Uniunii Europene în Israel. La stand au fost prezentate activitățile și evenimentele organizate de Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, cursurile de limba română, oportunitățile de studiu în România. În cadrul evenimentului au avut loc o prezentare introductivă, susținută de dr. Tal Sadeh, președintele The Harold Hartog School of Government and Policy și o întâlnire informală a ambasadurilor țărilor membre UE cu studenții Universității din Tel Aviv. Nir Colcher, studenta care a realizat un internship la Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, a fost implicată activ

în organizarea standului României. Parteneri: The Harold Hartog School of Government and Policy și Universitatea din Tel Aviv.

IUNIE

1 iunie / Finisajul expoziției de artă tradițională și contemporană „Spiritul Săpânței” de la Galeria „The Edge” din Nahariya. Artistul popular Dumitru Pop a avut întâlniri cu galeriști din zona de nord a Israelului, a susținut o conferință alături de prof. Haim Maor, Dumitru Pop și Nora Stanciu și a participat la un atelier cu artiști din zona Galil, în cadrul căruia a prezentat tehnici de realizare a lucrărilor de artă populară de la Săpânța. De asemenea, artistul a prezentat obiectivele de turism cultural de la Săpânța și zonele învecinate. Parteneri: Kibbutz Be'eri Art Gallery, Galeria Municipală Omer, Galeria „The Edge” din Nahariya, compania Tarom.

3-10 iunie / Omagierea poetului Mihai Eminescu în cadrul cursurilor de limba română. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru promovarea profilului identitar românesc, „România: brandul cultural de țară”. Cursanții au parcurs biografia lui Mihai Eminescu și au studiat poezii relevante pentru creația sa lirică. De asemenea, cursanții au citit poemul *Luceafărul*, tradus în limba ebraică de Tomy Siegler. La aceste ore speciale au participat și studenții cursului de limba română organizat de Universitatea din Tel Aviv.

7-15 iunie / Prezența românească la Tel Aviv International LGBT Film Festival, la Cinemateca din Tel Aviv și la Tel Aviv LGBT Center. În fiecare an, Primăria Tel Aviv-Yafo rezervă luna iunie celor două evenimente majore dedicate comunității LGBT din Israel: Tel Aviv Pride Parade și TLVFest International LGBT Film Festival. La ediția din acest an a TLVFest a fost invitată Alexandra Carastoian în calitate de membru în juriul competiției internaționale și pentru a participa la sesiunea de *pitching*, în cadrul căreia a fost proiectat scurtmetrajul *Vreau să știu cum e*. Parteneri: Festivalul Internațional de Film LGBT și LGBT Center din Tel Aviv.

10 iunie – 15 septembrie / Expoziția „Portrete de la Săpânța” a artistului și istoricului de artă prof. Haim Maor, la sediul Institutului. Expoziția a fost organizată în continuarea proiectului româno-israelian de artă contemporană „Spiritul Săpânței”, prezentat în galerii de artă contemporană din Israel. Au fost prezentate lucrări de pictură, grafică și elemente de documentare vizuală (fotografie, filmări video

de tip „candid camera”) realizate de prof. Haim Maor în timpul călătoriei de documentare de la Săpânța, din august 2012. Expoziția aduce în atenția publicului din Tel Aviv unul dintre cele mai interesante centre de creație populară din România (Săpânța, Cimitirul Vesel), precum și integrarea creației populare românești în context contemporan. Proiectul s-a înscris în seria expozițiilor dedicate spațiului cultural românesc de artiști, curatori și istorici de artă israelieni. În cadrul expoziției, prof. Haim Maor a susținut o conferință despre afinitățile vizuale dintre cultura românească și cultura israeliană. Conferința a fost organizată cu sprijinul H.O.R. (Asociația Evreilor Originari din România), fiind promovată de TVR Internațional. Prof. Haim Maor, artistul popular Dumitru Pop și Nora Stanciu au contribuit la organizarea workshop-ului din România. Proiectul a beneficiat de sprijinul Ambasadei Statului Israel la București și Universității Ben Gurion din Beer Sheva.

16 iunie – 12 iulie / Participarea a trei studenți români de la Universitatea din București – Florentina Jantea (masterat, Studii Religioase), Georgian Toader (masterat, Studii Religioase), Diana Adascălului (licență, Studii Iudaice) – în cadrul „Kinneret Regional Project” (KRP) 2013 – siturile arheologice Tel Kinrot și Horvat Kur de la Marea Galileii. Cercetarea din cadrul proiectului s-a concentrat asupra explorării siturilor arheologice de la Tel Kinrot, Horvat Kur și împrejurimi. Unul dintre coordonatorii proiectului KRP a fost prof. dr. Jürgen K. Zangenberg, profesor de arheologie și șeful departamentului Exegeza Noului Testament și Literatura Creștină Timpurie din cadrul Facultății de Științe Umaniste a Universității din Leiden. Echipa de voluntari, formată din studenți și specialiști, a participat activ la săpăturile arheologice desfășurate la Tel Kinrot, precum și la „Field School” – un curs de inițiere / aprofundare în arheologie. Pe tot parcursul programului, studenții au avut posibilitatea să participe activ la procesul de documentare și redactare a publicațiilor academice de specialitate. La finalul proiectului, studenții români și străini, împreună cu coordonatorul proiectului, prof. dr. Jürgen K. Zangenberg, au participat la o masă rotundă despre KRP și implicarea studenților români în KRP și în programele arheologice din Israel. Parteneri: Universitatea din București, University of Helsinki, Finland, The Finnish Institute in the Middle East, Finnish Cultural Foundation, Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Auswärtiges Amt der Bundesrepublik Deutschland, Deutscher Verein vom Heiligen Lande, Alexander von Humboldt-Stiftung, Schröter Stiftung, UniBern Research Foundation, Leids Universiteits Fonds și Wofford College.

19-24 iunie / Participarea românească la cea de-a XIV-a ediție a Festivalului Internațional de Film Studentesc de la Tel Aviv, la Cinemateca din Tel Aviv, cu proiecția scurtmetrajului *Tabăra din Răzoare*, r.: Cristi Iftime. Festivalul este organizat și condus de studenți ai Universității din Tel Aviv – Departamentul de Film și Televiziune. Parteneri: Festivalul Internațional de Film Studentesc (Universitatea din Tel Aviv – Departamentul de Film și Televiziune) și UNATC.

25-29 iunie / Turneul Cvartetului Arcadia în Israel, dedicat aniversării a 65 de ani de relații bilaterale România-Israel, la Sala Auditorium a Conservatorului Israelian din Tel Aviv, la Kibbutz Mishmar Ha'Emek și la Kibbutz Ein Ha'Shofet. Cvartetul Arcadia, format din Ana Török (vioară), Răsvan Dumitru (vioară), Traian Boală (violă) și Zsolt Török (violoncel), a susținut o serie de concerte și un workshop cu studenții Conservatorului. Proiectul a fost realizat la inițiativa muzicologului Raz Binyamini, prezent la festivalul „George Enescu” în cadrul programului de mobilitate derulat de ICR în 2011, în cadrul festivalului „George Enescu” de la București. Proiectul marchează începutul colaborării cu Chamber Music Center din cadrul Conservatorului Israelian din Tel Aviv. Parteneri: Conservatorul Israelian din Tel Aviv, Kibbutz Ein Ha'Shofet și Kibbutz Mishmar Ha'Emek.

30 iunie / Conferința „Rezistența, lupta și salvarea evreilor români în al Doilea Război Mondial” și expoziția „Israelieni de origine română laureați ai Premiului Israel”, la Cinemateca

din Rosh Pina. Evenimentul a continuat seria conferințelor organizate de A.M.I.R. în vederea înființării Muzeului de la Rosh Pina al evreilor originari din România și a adus în discuție acțiunile și eforturile conducerii comunității pentru salvarea evreilor români în timpul Holocaustului. Au fost dezbătute teme mai puțin frecvente în istoriografia română și israeliană referitoare la comunitățile evreiești din România, și, respectiv, la comunitatea israelienilor originari din România. Dr. Yaakov Geller, istoric, a vorbit despre „Rezistența spirituală a evreilor români în timpul Holocaustului”; prof. Carol Iancu, istoric, despre „Contribuția Rabinului-șef Alexandru Șafran la salvarea evreilor din România”; Richard Armonn, președintele comitetului de organizare a Muzeului Evreilor Originari din România „Moshe Nativ” de la Rosh Pina despre „Wilhelm Filderman – personalitate marcantă a istoriei evreilor din România”; Aurel Vainer, deputat, președintele Federației Comunităților Evreiești din România despre „Federația Comunităților Evreiești din România, 75 de ani de la înființare”. În paralel, a avut loc expoziția „Israelieni de origine română laureați ai Premiului Israel”, formată din peste 20 de panouri, fiecare dedicat unei personalități din rândul evreilor israelieni originari din România. Din România au participat: Georgică Severin, președintele Comisiei de cultură, artă și mijloace de informare în masă, Senatul României, Victor Opaschi, secretar de stat, Secretariatul de Stat pentru Culte și Irina Cajal-Marin, subsecretar de stat, Ministerul Culturii. Moderator: Dan Bela Krizbai, director adjunct ICR Tel Aviv. Partneri: A.M.I.R., Primăria din Rosh Pina și F.C.E.R.

IULIE

4 iulie / Conferință despre afinitățile vizuale dintre cultura românească și cultura israeliană susținută de prof. Haim Maor în cadrul expoziției „Portrete de la Săpânța”, la sediul Institutului. Expoziția a prezentat lucrări ale artistului și istoricului de artă prof. Haim Maor și a fost o continuare a proiectului româno-israelian de artă contemporană „Spiritul Săpânței”, prezentat în galerii de artă contemporană din Israel în perioada februarie – iunie 2013. Proiectul s-a înscris în seria expozițiilor dedicate spațiului cultural românesc de artiști, curatori și istorici de artă israelieni. La eveniment au luat cuvântul prof. Haim Maor, artistul plastic Nora Stanciu, dr. Gina Pană și Zeev Schwartz, președintele Hitachdut Olei Romania. Evenimentul a fost înregistrat integral de o echipă a TVR Internațional și a fost difuzat în cursul lunii august în cadrul emisiunii *Lumea și noi*. Evenimentul a fost organizat cu sprijinul H.O.R. (Asociația Evreilor Originari din România).

7-9 iulie / Participarea românească la Simpozionul Internațional „Autonomy & Anatomy of the Moving Image: Video & Experimental Cinema in the Last Decade”, la Centrul de Artă Contemporană Mamuta Passal și Complexul Hansen. Simpozionul a avut loc în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Ierusalim și a beneficiat astfel de o foarte bună promovare. Proiectul a acoperit domeniile: academic, cinematografic, video, *new media*, industrii creative. Din România a fost selecționată lucrarea cu titlul „Dis-cuvry 2013” (subtitlul „In Concrete and in an Almost Analogue Terms”) propusă de dr. Marta Jecu. Conferința a tratat aspecte mai puțin cunoscute ale simbiozei dintre tehnicile și tehnologiile video de ultimă oră și imaginile realizate analogic în film, televiziune și arta video. Au fost prezentate și unele rezultate parțiale ale unei cercetări post-doctorale realizate de dr. Marta Jecu, în colaborare cu José Manuel Gomes Pinto, în cadrul CICANT (The Home Institution for the Centre for Research in Applied Communication, Culture, and New Technologies), Universitatea Lusófona (Lisabona, Portugalia). Parteneri: The Mamuta Art and Media Center, Universitatea Ebraică din Ierusalim – Facultatea de Arte și Discipline Umaniste, Academia de Arte și Design Bezalel – Departmentul Film și Video, Cinemateca din Ierusalim și Festivalul Internațional de Film de la Ierusalim.

17-18 iulie / Conferința „Spațiu și identitate în teatrul românesc de azi” susținută de teatrologul Octavian Saiu, la Teatrul Karov din Tel Aviv. Evenimentul s-a desfășurat în limba engleză, cu participarea criticului de teatru Octavian Saiu, conf. univ. dr. al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București, și a regizorului Nicu Nitai, fondator și director al Teatrului Karov din Tel Aviv. Acest proiect strategic a făcut parte din Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural, și a contribuit la conturarea identității românești în spațiul cultural internațional. Obiectivele principale ale evenimentului au fost promovarea dramaturgiei românești și a teatrului românesc, precum și poziționarea cercetătorilor români într-un context internațional de prestigiu. Teatrul Karov din Tel Aviv este singurul teatru din Israel care are un program coerent și continuu de promovare a creațiilor dramaturgice românești, prin piese traduse și puse în scenă în limba ebraică. Teatrul activează, de la înființarea în anul 2001, sub egida Ministerului Culturii din Israel și a Primăriei orașului Tel Aviv. Parteneri: Teatrul Karov din Tel Aviv.

21 iulie – 8 august / Participarea tânărului violonist Răzvan-lonuț Anemțoaiei, în cadrul „Programului Internațional de Vioară” și instrumente cu corzi de la Keshet Eilon Music Center.

Stagiul de pregătire, organizat de Keshet Eilon Music Center, s-a desfășurat pe parcursul a trei săptămâni și a fost gândit în jurul unui program intensiv de masterclass-uri, lecții particulare și concerte; cursurile au fost susținute de maeștri în domeniu și de artiști din întreaga lume. Keshet Eilon Music Center are ca scop principal instruirea și promovarea tinerilor violoniști israelieni și străini. Violonistul român a fost selectat de Keshet Eilon Music Center, în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Tel Aviv și Universitatea Națională de Muzică București. Răzvan-Ionuț Anemțoaie este student în cadrul Universității Naționale de Muzică București, Facultatea de Interpretare Muzicală, secția vioară, la clasa prof. conf. univ. dr. Luminița V. Burcă. Stagiul de pregătire s-a încheiat cu un concert extraordinar susținut de toți participanții, împreună cu Israeli Symphony Orchestra, la Opera Israeliană din Tel Aviv. Acest proiect a constituit debutul colaborării Institutului Cultural Român de la Tel Aviv cu Keshet Eilon Music Center, unul dintre obiectivele principale ale Institutului Cultural Român de la Tel Aviv fiind sprijinirea tinerelor talente din România. Parteneri: Keshet Eilon Music Center, Opera Națională Israeliană din Tel Aviv, Fundația „Principesa Margareta”, Bruno Landesberg (CEO Sano) și Paul Goldberg (CEO Metalî Zivun).

AUGUST

3-9 august / Participarea românească la Festivalul Internațional de Teatru de Păpuși din Ierusalim, găzduit de Teatrul de Păpuși „Train” din Ierusalim. Daniela Vartic a susținut atelierul „Istoria teatrului de păpuși și marionete din România” în cadrul „International Exposure Programme” susținut de Ministerul de Externe israelian, la care au participat directori artistici din peste zece țări. Daniela Vartic este director literar la Teatrul de Păpuși „Puck” din Cluj-Napoca și coordonator al Festivalului Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete din Cluj-Napoca. Înființat în 1983, festivalul este cel mai important eveniment internațional de gen din Israel. Parteneri: Festivalul Internațional de Teatru de Păpuși din Ierusalim și Ministerul de Externe israelian.

5-17 august / Participare românească la cea de-a XXXVIII-a ediție a Târgului de Arte și Meșteșuguri de la Ierusalim. Evenimentul s-a desfășurat simultan în Amfiteatrul „Merrill Hassenfeld” din „Sultan's Pool” și Centrul de Arte și Meșteșuguri „Khutsot HaYotser”. Pentru această ediție, organizatorii târgului, în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, au selecționat un grup de meșteri populari din județul Prahova. Interesul central al standului

României la această ediție a fost reprezentat de renumitele ii de Breaza, prezentate împreună cu alte elemente de costum popular și alte obiecte tradiționale: fețe de masă, ștergare, cămăși bărbătești, marame și altele. Artiștii populari au prezentat vizitatorilor tehnicile de realizare ale obiectelor expuse, precum și simbolurile motivelor decorative. Au făcut demonstrații de realizare a acestor piese și au promovat turismul cultural din județul Prahova. Grupul de artiști populari a fost compus din: Anca-Mihaela Vitaliș, Alina-Andreea Moraru și Georgiana Cristina Bălășescu. Parteneri: Centrul de Arte și Meșteșuguri „Khutsot HaYotser”, Primăria Ierusalim, Amfiteatrul „Merrill Hassenfeld”.

SEPTEMBRIE

18 septembrie – 18 octombrie / Expoziția „De ieri și de azi” a pictorului israelian de origine română Moris Manes, la sediul Institutului. În cadrul vernisajului din data de 2 octombrie au participat: Moris Manes, dr. Dalia Hakker – Orion (critic și istoric de artă), dr. Vlad Solomon (scriitor și jurnalist), Yael German (ministru israelian al sănătății) și Yonathan Yassur (primarul orașului Herzliya).

19-28 septembrie / Proiecția filmelor *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer și *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Haifa. Festivalul are loc în fiecare an, timp de opt zile, în timpul sărbătorii iudaice a *Sukkot*-ului (sărbătoarea corturilor). Evenimentele din cadrul festivalului au avut loc la Cinemateca din Haifa, Sala Auditorium, Sala Rapaport, Muzeul de Artă Japoneză Tikotin, Centrul Cultural Krieger și Muzeul Hecht. Oana Giurgiu, producătorul filmului *Despre oameni și melci*, a participat la o sesiune de întrebări și răspunsuri după proiecția filmului, precum și la întâlniri și workshop-uri de specialitate în cadrul festivalului, alături de ceilalți invitați israelieni și internaționali. Parteneri: Primăria Haifa prin Ethos (Departamentul Cultură din cadrul Primăriei), Festivalul de Film de la Haifa, Cinemateca din Haifa.

19-29 septembrie / Participarea românească la cea de-a XIX-a ediție a Festivalului și Concursului Internațional de Caricatură de la Haifa. Tema ediției de anul acesta a fost „Turism, vacanță, relaxare și sporturi extreme”. Evenimentul s-a desfășurat la Haifa Auditorium și a inclus un concurs internațional de caricatură, o expoziție de caricatură și grafică satirică și festivitatea de premiere. Festivalul și Concursul Internațional de Caricatură de la Haifa constituie

singurul eveniment internațional de caricatură din Israel, cunoscut în mediile de profil pe plan internațional. Anual, la expoziție sunt selecționate aproximativ 130 de lucrări realizate de artiști din întreaga lume. Expoziția Festivalului Internațional de Caricatură de la Haifa a fost prezentată într-o selecție extinsă la Centrul pentru Cultură și Artă Rappaport din Haifa (19-29 septembrie) și la Centrul Cultural Castra (16 septembrie – 6 octombrie). Caricaturistul român Pavel Constantin a primit premiul special acordat de juriul festivalului, în colaborare cu Asociația de Turism din Haifa. Premiul i-a fost înmănat de Primarul orașului Haifa, Yona Yahav, în cadrul festivității de premiere din data de 28 septembrie, la Centrul pentru Cultură și Artă Rappaport, Haifa. Pavel Constantin a avut întâlniri de lucru cu membrii asociației caricaturiștilor „Pencom” și a susținut un workshop cu caricaturiști israelieni de origine română, la Centrul Cultural Castra din Haifa. Parteneri: Festivalul Internațional de Caricatură de la Haifa, Centrul Cultural Castra, Asociația Caricaturiștilor „Pencom”, Primăria Haifa.

21-26 septembrie / Spectacolul *Mic și-al dracu'* la Festivalul Internațional de Storytelling desfășurat la Teatrul din Givatayim. Reprezentația spectacolului *Mic și-al dracu'*, în data de 24 septembrie, și participarea invitaților români (Maia Morgenstern și Valentin Roșca) în cadrul evenimentului *Noi, Români*, în data de 25 septembrie, au reprezentat inițierea colaborării cu Festivalul Internațional de Storytelling. Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a propus includerea seriei românești în programul festivalului, atât pentru promovarea noilor tipuri de teatralitate și dramaturgie din România în rândul publicului israelian, cât și pentru stabilirea de noi contacte între artiștii români și ceilalți artiști participanți la festival. Festivalul Internațional de Storytelling s-a desfășurat în perioada 19-27 septembrie 2013 și este considerat unul dintre cele mai importante proiecte culturale internaționale din Israel. Ediția din 2012 a fost deschisă de președintele Israelului, Shimon Peres. Parteneri: Festivalul Internațional de Storytelling, Teatrul Evreiesc de Stat din București, Teatrul din Givatayim și Teatrul „HaAm”.

27 septembrie / Evenimentul literar „Eterna Călătorie și dilemele identitare. Despre neliniștea și provocările Drumului”, cu autorii Carmen Firan, Adrian Sângeorzan și Vlad Solomon, la sediul Institutului. Evenimentul, dedicat „Zilei Limbii Române”, a fost moderat de dr. Marlena Braeșter, Universitatea din Haifa, și a fost structurat în două părți: lecturi din volumele *Detectorul de emoții*, *Cuvinte locuite*, *Valiza cu melci* / *Un horoscop al emigrantului* de Carmen Firan

și *Între două lumi* / *Povestirile unui doctor de femei*, proză memorialistică; *Cercul din fața casei*, roman; *Anatomia Lumii*, poeme, de Adrian Sângeorzan și masă rotundă cu tema „Eterna Călătorie și dilemele identitare. Despre neliniștea și provocările Drumului”. În cadrul evenimentului au participat scriitori americani și israelieni de limbă română. Evenimentul, adresat israelienilor originari din România, a avut ca scop menținerea contactului acestora cu limba română și a interesului pentru literatura română contemporană. Scriitorii israelieni și americani de limbă română abordează, în operele lor, teme comune precum: emigrarea, adaptarea, probleme identitare.

OCTOMBRIE

6-10 octombrie / Participarea românească în cadrul Festivalului Internațional de Film Evreiesc „Jewish Eye” de la Ashkelon, la Convention Center – Ashkelon Academic College. Cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, au fost prezenți la festival regizorul Radu Gabrea și producătorul Victoria Cociaș. În deschiderea oficială a festivalului a fost proiectat documentarul *Răscumpărarea evreilor*, r.: Radu Gabrea. Programul festivalului a cuprins o retrospectivă „Radu Gabrea”, în cadrul căreia au fost proiectate filmele *Cocoșul decapitat*; *Nu plânge, Iacobi*; *Călătoria lui Gruber*; *Răscumpărarea evreilor* și *Căutându-l pe Schwartz*. Parteneri: Festivalul Internațional de Film Evreiesc „Jewish Eye” de la Ashkelon.

17 octombrie / Seara omagială „Amurg: în memoriam Ștefan Iureș”, la Teatrul Karov din Tel Aviv. Evenimentul, dedicat operei și personalității scriitorului Ștefan Iureș, a cuprins: o dezbatere pe tema „Opera și personalitatea scriitorului Ștefan Iureș”, la care au participat Nicu Nitai, director al Teatrului Karov; Biti Caragiale, jurnalist; Tannenzaf Herbert Victor, Arian Mircea și Nistor Blum; momente muzicale susținute de actrița Rudy Friedman și lecturi din volumele de proză și poezie ale lui Ștefan Iureș, susținute de Dorit Nitai-Neeman (în limba ebraică), Nicu Nitai, Doina Meiseles, Yael Bat Yosef, Costel Safirman și Vlad Solomon. Ștefan Iureș (1931-2013) a fost un important poet, prozator, traducător și eseist român de origine evreiască, elev al lui Mihail Sebastian. Parteneri: Teatrul Karov din Tel Aviv.

21-29 octombrie / Proiecția filmelor românești: *Marussia*, r.: Eva Pervolovici – în competiția internațională și *Crulic – drumul spre dincolo*, r.: Anca Damian, în cadrul International

Women's Film Festival de la Rehovot. Prezența regizoarei Eva Pervolovici la festival a fost posibilă cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv. Aceasta a făcut parte din jurul competiției israeliene, iar filmul său, *Marussia*, a fost prezentat în cadrul competiției internaționale, după fiecare proiecție având loc câte o sesiune de întrebări și răspunsuri. Parteneri: International Women's Film Festival de la Rehovot.

24 octombrie 2013 – 14 februarie 2014 / „Pro Memoria“, expoziție de pictură și grafică a artistei Marilena Murariu, la sediul Institutului. Pastelurile sunt interpretări plastice ale unor pietre funerare evreiești din cimitirele din nordul Moldovei și ale artei naive iudaice din România. Expoziția a mai cuprins o serie de lucrări poetice legate de tematica expoziției, ale unor autori evrei născuți în România: Benjamin Fondane, Ilarie Voronca, Paul Celan, Alfred Kittner și Rose Ausländer. Parte din lucrări au fost deja prezentate în Israel, în anul 2002, la Muzeul Bibliei din Tel Aviv, într-un eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României de la Tel Aviv. Partener: Tarom.

NOIEMBRIE

4 noiembrie 2013 – 2 iunie 2014 / Cursuri gratuite de limba română, pentru începători și avansați, la sediul Institutului. Cursurile au fost susținute de Gabriela Ștefan, referent în cadrul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, după o programă flexibilă, adaptată solicitărilor și necesităților cursanților. Au fost utilizate ca suport didactic, în afara manualului de studiu, texte literare și din alte domenii de interes general, articole din presa românească, mijloace audio-video. Cursurile au pus accentul pe dezvoltarea fluentei în vorbire, prin conversații libere. De asemenea, cursanții au fost încurajați să participe la activitățile organizate de institut pentru a lua contact în mod direct cu valorile culturale ale României, dar și pentru a-și dezvolta fluența în comunicare într-o situație reală. Cursurile se încheie cu un examen scris, iar absolvenții primesc o diplomă de participare și absolvire a modului.

10-14 noiembrie / Recitaluri de orgă susținute de Steffen Schlandt în Israel, la Catedrala Anglicană „St. George“ și Institutul de Muzică Magnificat din Ierusalim; Muzeul Hecht din cadrul Universității din Haifa. Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a continuat colaborarea cu Centrul de Studii Germane și Europene și Universitatea din Haifa și a inițiat o colaborare cu Institutul de Muzică Magnificat și cu reprezentanța anglicană din Israel. De asemenea, implicarea Reprezentanței Bisericii

Ortodoxe Române de la Ierusalim, Iordan și Ierihon a oferit acestui proiect valențe interculturale și interconfesionale într-un mediu multiethnic și multicultural. Parteneri: Reprezentanța Bisericii Ortodoxe Române de la Ierusalim, Iordan și Ierihon; Catedrala Anglicană „St. George“ din Ierusalim; Institutul de Muzică Magnificat din Ierusalim; Centrul de Studii Germane și Europene din Haifa; Universitatea din Haifa; Institutul Bucerius.

28 noiembrie și 2 decembrie / Continuarea colaborării cu Organizația Unitară a Originarilor din România (A.M.I.R.) prin organizarea a două evenimente de anvergură, la Kfar Maccabiah Convention Center din Ramat Gan și la sediul Institutului.

În data de 28 noiembrie 2013 au avut loc mai multe evenimente culturale:

- Conferința anuală A.M.I.R. „Scena ideologică Itzhak Artzi“, tema de anul acesta fiind „Contribuția evreilor români la dezvoltarea culturii și mass-media israeliene“. La acest eveniment au fost invitați aproximativ 600 de reprezentanți importanți ai scenei culturale și politice din Israel, printre care Yuli Edelstein (președinte Knesset), Avraham Katz (ministru transporturilor), Michael Harish (președinte A.M.I.R. și fost ministru în mai multe guverne israeliene), Avigdor Lieberman (președintele Comisiei de Politică Externă din Knesset), Colette Avital (președintele „Centralei Organizațiilor Israeliene ale Supraviețuitorilor Holocaustului“) și Ilan Gilon (membru în Knesset).

- Expoziție cu lucrări de Marcel Iancu, Reuven Rubin (primul ambasador al Statului Israel în România), Nachum Guttman și Baruch Elron, pictori israelieni de origine română. De asemenea, a fost prezentată expoziția de fotografie documentară „Barașeum – un teatru evreiesc în umbra războiului“ (curator Costel Safirman), aflată în proprietatea Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, însoțită de fragmente din filmul documentar *Și s-au dus ca vântul...*, r.: Radu Gabrea și Costel Safirman.

- Panel despre cultură, la care au participat Dan Bela Krizbai (director adjunct al Institutului Cultural Român de la Tel Aviv), Aharon Appelfeld (scriitor), Rina Frank Miterani (scriitoare), Shmuel Atzmon (directorul Teatrului Yiddishpiel), Simha Yakobovich (regizor).

- Panel despre mass-media, la care au participat importanți reprezentanți de origine română ai presei israeliene: Rafi Barbiro (jurnalist cultural), Dani Kushmaro (prezentator știri Canal 2), Doina Meiseles (Jurnalul Săptămânii), Yael Bat Yossef (KollIsrael), Yoni Tuvia (KollIsrael), Noam Yaffe (KollIsrael).

- Program artistic oferit de Rudy Friedman (actriță a Teatrului Barașeum), Yakov Bodo (Teatrul Yiddishpiel), Monika

Vardimon (Teatrul Yiddishpiel), Natan Natanzon (actor), Riva Avivi (artistă) și Arthur Gurevich (pianist).

Invitații de onoare din România au fost regizorul Alexander Hausvater și Aurel Vainer (președinte FCER). Pe data de 2 decembrie, Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a găzduit conferința în limba ebraică „Reflectarea culturii evreiești în teatrul românesc și internațional”, susținută de regizorul Alexander Hausvater. Conferința a fost destinată specialiștilor în domeniu: Lia Koenig (actriță Teatrul Habima), Ilan Ronen (director general Teatrul Habima), Michal Isaak (regizor Teatrul Habima), Kfir Azulay (regizor la Teatrul Habima și participant în cadrul Festivalului Național de Teatru de la București cu sprijinul Institutului Cultural Român), Noam Semel (director Teatrul Cameri), Moshe Kepten (regizor Teatrul Cameri), Michael Ajzenstadt (director artistic Opera Națională Israeliană), Nicu Nitai (director Teatrul Karov), Dorit Neeman-Nitai (regizor Teatrul Karov), Yakov Bodo (actor Teatrul Yiddishpiel), Monika Vardimon (actriță Teatrul Yiddishpiel), Shmuel Atzmon (director Teatrul Yiddishpiel), Yoni Eilat (regizor Teatrul Yiddishpiel), Iris Lackner (critic de film și teatru), Sandra Sadeh (actriță), Daniel Gherman (actor) etc. Evenimentele au fost organizate de A.M.I.R. în colaborare cu Yad Vashem, Knesset, Teatrul Habima, Teatrul Cameri, Teatrul Yiddishpiel și Institutul Cultural Român de la Tel Aviv.

29 noiembrie / Eveniment cultural dedicat activității și operei scriitorului Radu Țuculescu, la Cercul Cultural din Haifa. Evenimentul și-a propus să întrețină colaborarea cu Cercul Cultural din Haifa și să prezinte publicului israelian activitatea și opera scriitorului, muzicianului și regizorului de teatru Radu Țuculescu. Programul a cuprins prezentarea cărților *Povestirile mamei bătrâne*, Editura Cartea Românească, București, 2006; *Stalin cu sapa-nainte*, Editura Cartea Românească, București, 2009, precum și povestirea fantastică *Scorpionul galben*. În cadrul evenimentului a avut loc și ceremonia aprinderii lumânărilor de Hanuka. Cercul Cultural din Haifa este o organizație culturală importantă a israelienilor de origine română. Parteneri: Hitachdut Olei Romania (H.O.R.), Cercul Cultural din Haifa, Horev Center Haifa.

DECEMBRIE

1 decembrie 2013 – iulie 2014 / Serie de evenimente organizate în parteneriat cu Opera Națională Israeliană din Tel Aviv pentru a marca aniversarea a 10 ani de la înființarea Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, stagiunea 2013-2014. În cadrul parteneriatului, vor avea loc numeroase

spectacole la Opera Națională Israeliană din Tel Aviv, spectacole la Festivalul de Operă de la Akko și Festivalul de Operă de la Massada. Artiștii români prezenți în cadrul proiectului: tenorul Cristian Mogoșan, baritonul Ionuț Pascu și soprana Aurelia Florian. Tenorul Cristian Mogoșan a debutat în Israel în stagiunea precedentă. Baritonul Ionuț Pascu va fi distribuit în șapte spectacole cu multiple reprezentații, în roluri principale, o premieră pentru un artist străin în Israel în ultimii 20 de ani. Ionuț Pascu a debutat în rolul Enrico din *Lucia di Lammermoor* (Donizetti), stagiunea 2011 – 2012, spectacol considerat de critica de specialitate ca fiind cel mai bun din ultimii ani. Pe lângă reprezentațiile de la Opera din Tel Aviv, vor avea loc patru reprezentații cu opera *La Traviata* în cadrul celui mai important festival de operă din Israel, Festivalul de Operă de la Massada. La Akko, în perioada 19-21 iunie 2014, va avea loc un alt eveniment de anvergură internațională, la care vor fi prezenți o mare parte a artiștilor din stagiunea 2013-2014, inclusiv soliștii români. Datorită talentului, profesionalismului și seriozității artiștilor români, dar și sprijinului oferit acestora de Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, Opera Națională Israeliană consideră importantă distribuirea artiștilor români în producțiile sale internaționale. La sărbătorirea a 90 de ani de la primul spectacol de operă din Tel Aviv (*Traviata*, 28 iulie 1923), Ionuț Pascu a avut rol principal (*Traviata*, 2013). Partener: Opera Națională Israeliană din Tel Aviv.

8-12 decembrie / Concert de muzică clasică și expoziția „Portrete de oameni. Minorități naționale”, organizate cu ocazia Zilei Naționale a României, la Centrul Cultural Enav din Tel Aviv – Primăria Tel Aviv-Yaffo. Concertul a avut loc în data de 10 decembrie și a fost susținut de pianistul Andrei Licareț din România și de soprana Dika Philosoph din Israel, acompaniată la pian de Sofia Mazar. Înaintea concertului a fost proiectat un fragment din filmul documentar *Wild Carpathia*, produs de Travel Channel. Expoziția a fost realizată în colaborare cu Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” – Ministerul Culturii din România și a fost deschisă publicului în perioada 8-12 decembrie. Parteneri: Ambasada României, Tarom, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” – Ministerul Culturii din România, Opera Națională Israeliană, GAP Israel și Travel Channel România.

13-19 decembrie / Seria proiecțiilor documentarului *Evrei de vânzare*, r.: Radu Gabrea, organizată în colaborare cu Cinematecele din Tel Aviv (13 decembrie), Haifa (15 decembrie), Ierusalim (17 decembrie) și Rosh Pina (19 decembrie). Proiecțiile au fost organizate ca urmare a succesului de care s-a bucurat documentarul, atât la

premiera sa din deschiderea Festivalului Internațional de Film Evreiesc „Jewish Eye” de la Ashkelon (6 octombrie), cât și la proiecția specială de la Cinemateca din Tel Aviv (1 noiembrie). Proiecțiile au avut loc în prezența regizorului Radu Gabrea și a producătorului Victoria Cociaș și au fost precedate de scurte prezentări ale filmului și urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri cu cei doi invitați. Parteneri: Cinemateca din Tel Aviv, Cinemateca din Haifa, Cinemateca din Ierusalim și Cinemateca din Rosh Pina.

17 decembrie / Masa rotundă „Teme particulare de conceptualizare a Muzeului Evreilor Originari din România Moshe Nativ de la Rosh Pina: Conducerea comunității evreiești în perioada celui de-al Doilea Război Mondial”, la sediul Institutului. Au participat: prof. dr. Raphael Vago, istoric,

Universitatea din Tel Aviv („Despre problematica leadership-ului evreiesc în timpul Holocaustului, în context european și în România”); Richard Armonn, președinte al Comitetului de organizare a Muzeului Evreilor Originari din România „Moshe Nativ” de la Rosh Pina („Wilhelm Filderman – conducătorul comunității evreiești din România”); dr. Lucian Zeev Herșcovici, Biblioteca Națională din Ierusalim („A.L. Zissu – Lider sionist în perioada Holocaustului”); dr. Zvi Hartman, Universitatea din Haifa („Lideri sioniști și asimilaționiști în Transilvania, în criza de identitate din ajunul și din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. 1937-1945”); dr. Alexandru Florian, director general al Institutului Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, laureat al Premiului Ianculovici 2013 (concluzii și discuții finale). Evenimentul a adus în atenția publicului israelian teme mai puțin frecvente în istoriografia

română și israeliană referitoare la istoria comunității evreiești din România, respectiv la comunitatea israelienilor originari din România. În același timp, s-a dorit deschiderea unor oportunități de cercetare în ceea ce privește istoria recentă a României. În cadrul evenimentului au fost dezbătute o serie de teme particulare axate pe conceperea tematică și vizuală a Muzeului Evreilor Originari din România *Moshe Nativ* de la Rosh Pina, aflat în faza aprobărilor de mediu și de construcție. Prin realizarea acestui proiect, Institutul Cultural Român de la Tel Aviv a urmărit: dezvoltarea relațiilor cu organizațiile evreilor originari din România, universități și alte organizații guvernamentale și non-guvernamentale israeliene; atragerea în viitoare proiecte academice a unor specialiști interesați de proiecte de cercetare vizând istoria și cultura română, stabilirea/medierea de contacte între aceștia și centele universitare/de cercetare, precum și Muzeul Evreilor Originari din România „Moshe Nativ” de la Rosh Pina. Parteneri: Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; A.M.I.R., Comitetul de Organizare

a Muzeului Evreilor Originari din România *Moshe Nativ* de la Rosh Pina; Universitatea din Tel Aviv; Fundația pentru Promovarea și Dezvoltarea Iudaismului Românesc; Centrala Organizațiilor Supraviețuitorilor Holocaustului.

19 decembrie / Prelegerea „Teatrul și societatea deschisă” susținută de dr. Ioana Moldovan, în cadrul Festivalului Internațional de Teatru Fringe „Citizen Kan”, la Teatrul Karov din Tel Aviv. În data de 18 decembrie, Ioana Moldovan a participat la deschiderea oficială a festivalului și la întâlniri profesionale cu specialiști israelieni din domeniul teatrului, iar în data de 19 decembrie a susținut prelegerea „Teatrul și societatea deschisă”, în limba engleză, în cadrul conferinței „Despre Societate și Cultură”, la care a participat Yaakov Chefetz, artist și activist social israelian. Proiectul a promovat dramaturgia românească/teatrul românesc și a poziționat cercetătorii români într-un context internațional de prestigiu. Parteneri: Festivalul Internațional de Teatru Fringe „Citizen Kan” și Teatrul Karov din Tel Aviv.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA VARŞOVIA**

IANUARIE

30 ianuarie / Lansarea programului cinematografic CINEFANI.RO, dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului. Programul a oferit publicului posibilitatea de a viziona capodopere ale cinematografiei românești din secolul XX, majoritatea în premieră în Polonia. Serile de film românesc au fost organizate lunar, în ultima zi de miercuri a fiecărei luni, în colaborare cu instituții românești din domeniul cinematografiei. Seria de proiecții a fost inaugurată, în luna ianuarie, cu filmul *Concurs*, r.: Dan Pița (1982).

FEBRUARIE

26 februarie – 17 martie / Expoziția „Copilăria. Rămășițe și patrimoniu” la Muzeul de Etnografie din Varșovia. Concepută ca o manifestare itinerantă, expoziția este parte a proiectului european „Childhood. Remains and Heritage”, organizat de Muzeul Național al Țăranului Român și Institutul Cultural Român în cadrul programului Cultura 2007-2013, în colaborare cu Ministerul Culturii, Muzeul din Leżbork, Polonia, și Asociația Artees din Franța. Având ca punct de plecare definițiile și percepțiile copilăriei în culturi și epoci diferite, expoziția s-a dorit a fi o documentare a diferențelor importante existente la nivelul copilăriei în diverse părți ale Europei, precum și a schimbărilor survenite de-a lungul vremii legat de raportarea la copii și dezvoltarea lor. În perioada 22 martie – 30 aprilie 2013 expoziția a fost itinerantă la Muzeul din orașul polonez Leżbork, partener al proiectului.

27 februarie / Proiecția filmul *Nunta de piatră*, r.: Mircea Veroiu și Dan Pița (1972), în cadrul programului cinematografic CINEFANI.RO dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului.

28 februarie – 7 martie / Filmul *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu, în cinematografele poloneze: proiecții în premieră la Varșovia și Wrocław, cu participarea actriței Cristina Flutur. În data de 1 martie, cel mai nou film al regizorului Cristian Mungiu, *După dealuri*, premiat la Festivalul de la Cannes, în 2012, pentru scenariu și cea mai bună interpretare feminină (actrițele Cristina Flutur și Cosmina Stratan), a intrat în cinematografele poloneze. Institutul Cultural Român de la Varșovia împreună cu Asociația Nowe Horyzonty, distribuitorul polonez al filmului, a organizat o serie de proiecții, având-o ca invitat special pe actrița Cristina Flutur. Pe 28 februarie, în complexul Multikino Żłote Tarasy din Varșovia a avut loc o proiecție specială a filmului, cu participarea actriței românce, moment care a inaugurat proiectul „Kocham Kino w Multikinie” (Iubesc cinematograful la Multikino). Vineri, 1 martie, Cristina Flutur a fost oaspetele Cinematografului Nowe Horyzonty din Wrocław, ambele proiecții fiind precedate de sesiuni de interviuri cu actrița româncă în mass-media poloneze, intervenții live radio și TV, și urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri. Filmul și o retransmisie a întâlnirii cu Cristina Flutur au fost prezentate pe 7 martie în alte 17 cinematografe ale rețelei Multikino (Bydgoszcz, Gdańsk, Gdynia, Koszalin, Kraków, Łódź, Poznań, Stary Browar, Radom, Rumia, Rzeszów, Sopot, Szczecin, Warszawa Ursynów, Warszawa Targówek, Wrocław Arkady, Wrocław Pasaż Grunwaldzki, Zabrze).

MARTIE

13 martie / Spectacolul Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, *Călătoriile lui Gulliver*, în regia lui Silviu Purcărete, prezentat în cadrul celei de-a XIX-a ediții a Festivalului Internațional al Spectacolelor Plăcute și Neplăcute. Festivalul se desfășoară la Łódź începând din anul 1999. Tema ediției din acest an a fost „autoritate, icoană, idol”. Construind programul de spectacole al Festivalului din 2013, cărora li s-au adăugat expoziții, concerte, discuții cu public, organizatorii au dorit o dezbatere în jurul noțiunii de „autoritate”: ce înseamnă astăzi să fii o autoritate? cine poate fi o autoritate? avem astăzi nevoie de autorități? cât de importante au fost ele pentru generația '50 și ce înseamnă acum pentru tineri? La discuții au fost invitați reprezentanți ai lumii teatrului, politici și artei. Evenimentul s-a desfășurat sub patronajul Institutului Cultural Român de la Varșovia.

15 martie – 28 iunie / Continuarea cursului de cultură, istorie și limbă română „Introducere în cultura, istoria și limba română – curs săptămânal în liceele poloneze”. Lansat ca un curs-

pilot pentru anul școlar 2012/2013, într-o singură unitate de învățământ din Varșovia, proiectul a demarat în data de 14 septembrie 2012 la liceul „Jan Kochanowski”, la una dintre clasele a XI-a, și se derulează sub patronajul Ambasadei României la Varșovia. Biroul de Turism al României la Varșovia și Asociația Polono-Română de la Cracovia au sprijinit proiectul cu materiale didactice. Pe parcursul anului școlar, elevii au participat la ateliere despre imaginea României contemporane, istoria României, cultura, limba și literatura română. Atelierele de 45 de minute au loc săptămânal, fiind pregătite și conduse de doamna Agnieszka Majewska. Elevii au ocazia să se întâlnească, de asemenea, cu profesori polonezi de limba și literatura română, cu artiști și jurnaliști polonezi preocupați de România. Rezultatele preliminare, în urma analizei activității la clasă, sunt deosebit de îmbucurătoare, conducerea liceului, la fel părinții elevilor, au contribuit activ la un program de activități extrașcolare legat de România și au organizat, din fonduri proprii, o tabără în România.

19-20 martie / Sărbătorirea Zilei Internaționale a Francofoniei în Polonia. În fiecare an, la 20 martie, 77 de membri și observatori ai Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF) celebrează Ziua Internațională a Francofoniei. Și în Polonia, statele francofone au dedicat acestei aniversări, în luna martie, diverse manifestări culturale, artistice și educaționale, pentru o mai bună promovare a limbii franceze, dar și în scopul cooperării și solidarității dintre state. Pe tot parcursul acestei luni, atât la Varșovia, cât și în alte importante orașe poloneze – Cracovia, Poznań, Wrocław – au avut loc concerte, seri de poezie, conferințe, prelegeri, reprezentații de teatru, proiecții de filme și emisiuni radio, toate acesteaacompaniate de un bogat program educațional. Institutul Cultural Român de la Varșovia s-a aflat printre organizatorii manifestărilor din acest an, participând la Festivalul Filmelor Francofone de la Varșovia, cu filmul *Cabală la Kabul*, r.: Dan Alexe, într-unul dintre spațiile varșoviene dedicate filmelor de artă – Cinematograful KinoLab din cadrul Centrului de Artă Contemporană Zamek Ujazdowski. Manifestării s-au alăturat ambasadele Belgiei, Elveției, Franței, Luxemburgului, Republicii Congo, Republicii Central Africane, Canadei, Libanului, cu proiecții ale unor producții naționale. În data de 20 martie, România – prin Institutul Cultural Român și Ambasada României la Varșovia – a participat la Seara Gusturilor, o manifestare la realizarea căreia au contribuit toți organizatorii Zilei Francofoniei. Fiecare țară a prezentat produse culinare specifice, recognoscibile pe harta gastronomică a popoarelor francofone.

27 martie / Prezentarea filmului *Reconstituirea*, r.: Lucian Pintilie (1968), în cadrul programului cinematografic CINEFANI.RO, dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului.

APRILIE

11-26 aprilie / Eveniment dedicat lui Nichita Stănescu la Cracovia. Institutul Cultural Român de la Varșovia a marcat momentul aniversar „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere” printr-o expoziție inedită, organizată împreună cu Institutul Cervantes de la Cracovia. Douăsprezece planșe de mari dimensiuni, pregătite de Institutul Cultural Român și Muzeul Literaturii din București, cuprinzând versuri ale poetului, într-o concepție grafică semnată de Mircea Dumitrescu, au fost expuse publicului cracovian, la sediul Institutului Cervantes. Evenimentul din Polonia a fost gândit ca un dialog între limbi, dar și între poeți. Legătura între versurile lui Nichita Stănescu, traduse în limbile polonă și spaniolă, a fost făcută prin intermediul altui poet, de limbă spaniolă, foarte cunoscut și apreciat în Polonia, Gerardo Beltrán, în prezent profesor al Universității din Varșovia. Una dintre poeziile lui Beltrán, inspirată de *Elegia a doua, getica*, a funcționat ca o punte care a unit limbaje poetice, gândiri și moduri de expresie, fiind prezentată în două limbi: polonă și spaniolă, iar planșele fiind însoțite de poemul românesc care le-a fost inspirație. Vernisajul din 11 aprilie a prilejuit o prezentare a creației poetului român și o discuție pe tema operei sale, la care au participat Kazimierz Jurczak, profesor la Catedra de Limba și Literatura Română a Universității Jagiellone, Codruța Antonesei, lector de limba română la aceeași universitate; Gerardo Beltrán; Abel Murcia, directorul Institutului Cervantes din Cracovia, el însuși un remarcabil poet și traducător; Ireneusz Kania, cel mai titrat traducător de limba română din Polonia și Sabra Daici, directorul Institutului Cultural Român de la Varșovia. Evenimentul de deschidere s-a încheiat cu proiecția filmului documentar *Nichita Stănescu*, r.: Marian Baci.

13-14 aprilie / Proiecția de gală a filmului *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, în cadrul Festivalului Internațional de Film „Primăvara filmelor” de la Varșovia. Pelicula *Poziția copilului* a fost prezentată în premieră în Polonia, cu ocazia Festivalului Internațional de Film „Primăvara filmelor”, desfășurat la Varșovia în perioada 7-14 aprilie 2013. Proiecția de gală a filmului a avut loc, în data de 13 aprilie, în prezența regizorului

Călin Peter Netzer, marcând ceremonia de închidere a Festivalului, și a continuat cu o sesiune de întrebări și răspunsuri cu participarea invitatului român. Filmul *Poziția copilului*, recentul câștigător al Ursului de Aur la Festivalul Internațional de Film de la Berlin, a intrat în distribuție poloneză în a doua parte a anului 2013.

17 aprilie / Seria de întâlniri cu mari personalități ale culturii române, sub titlul „Impresii românești – proiecții cu Conferințele TNB”. Realizată ca o continuare a proiectului cu același nume, derulat de Institutul Cultural Român de la Varșovia în 2011, seria de întâlniri s-a desfășurat o dată pe lună la sediul Institutului Cultural Român de la Varșovia. În cadrul acestor reuniuni lunare au fost proiectate înregistrări ale conferințelor susținute la Teatrul Național din București de scriitori, istorici, actori, filozofi, oameni ai ideilor. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Teatrul Național din București. Prima întâlnire a avut loc în data de 17 aprilie la sediul Institutului Cultural Român de la Varșovia, când a fost prezentată conferința susținută de Emil Hurezeanu sub titlul „România în Europa și Europa în România”.

19 aprilie / Eveniment literar în Polonia – Max Blecher tradus pentru prima dată în limba polonă. În perioada 15-20 aprilie a avut loc la Poznań cea de-a III-a ediție a Festivalului „Inwazia barbarilor”, organizată de Fundația Barak Kultury. Unul dintre evenimentele Festivalului a fost dedicat lui Max Blecher, cu ocazia apariției primei traduceri în limba polonă a scrierilor sale – volumul *Întâmplări în irealitatea imediată*, în traducerea Joannei Kornaś-Warwas, publicat la editura Pogranicze. Promovarea cărții a avut loc în cadrul unei întâlniri dedicate vieții și creației scriitorului român, cu

participarea poetului și traducătorului Claudiu Komartin. Întâlnirea, care a avut loc în 19 aprilie, la librăria Bookarest, a fost moderată de reputatul critic și istoric literar Dariusz Sośnicki și a beneficiat de prezența traducătoarei cărții.

19 aprilie – 2 iunie / „The present as Misstake / Prezentul greșit” – expoziție Nicu Ilfoveanu la Galeria Wozownia din Toruń. Evenimentul a deschis un program de expoziții ale artiștilor români, conceput pe o perioadă de patru ani, inițiat de Institutul Cultural Român de la Varșovia în colaborare cu galeria toruneză. Curatorul întregului program a fost Marta Smolińska, bună cunosătoare a artei românești contemporane, istoric de artă, profesor la Academia de Arte Frumoase din Poznań și la Universitatea „Nicolaus Copernic” din Toruń. Expoziția lui Nicu Ilfoveanu a cuprins o prezentare a mai multor cicluri de fotografii și filme ale artistului, precum și diapozitive rulate cu un proiector carusel. Laitmotivul lucrărilor a fost călătoria, cu motivele ei adiacente: drumul, peisajul, timpul. Lucrările lui Ilfoveanu s-au dovedit deosebit de interesante pentru spectatorul polonez, ținând cont de faptul că artistul s-a inspirat din scrierile cunoscutului prozator Andrzej Stasiuk, în special din volumul *Călătorind spre Babadag*. Expoziția a fost însoțită de un catalog publicat de Galeria de Artă Wozownia, cu un text al curatoarei Marta Smolińska, în care aceasta a analizat fenomenul eterogenității temporale a fotografiilor și filmelor lui Nicu Ilfoveanu.

24 aprilie / Prezentarea filmului *E pericoloso sporgersi*, r.: Nae Caranfil, în cadrul programului cinematografic CINEFANI. RO, dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului.

MAI

15 mai / Seria de întâlniri cu mari personalități ale culturii române, sub titlul „Impresii românești – proiecții cu Conferințele TNB”. A fost proiectată înregistrarea conferinței „Bășcălia la români, de la salvare la sinucidere”, susținută de Ana Blandiana la Teatrul Național din București. Realizată ca o continuare a proiectului cu același nume, derulat de Institutul Cultural Român de la Varșovia în 2011, seria de întâlniri s-a desfășurat o dată pe lună la sediul Institutului. În cadrul acestor reuniuni lunare au fost proiectate înregistrări ale conferințelor susținute la Teatrul Național din București de scriitori, istorici, actori, filozofi. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Teatrul Național din București.

24-25 mai / Prezentarea spectacolului *Herr Paul*, r.: Radu Afrim, la Festivalul „Zilele Artei Contemporane”, desfășurat la Białystok. În cadrul Festivalului, pe scena Teatrului de Păpuși au avut loc două reprezentații ale spectacolului românesc *Herr Paul*, producție a Teatrului Tineretului din Piatra Neamț. Cu această ocazie, în holul teatrului a fost organizată o expoziție cu fotografii reprezentând scenografiile Iulianeî Vâlsan, fotografii semnate de Bogdan Stângă, Mihaela Jipa și Alexandru Boicu. Festivalul „Zilele Artei Contemporane” este un eveniment complex, organizat anual de Centrul Cultural din Białystok. Ajunsă în 2013 la cea de-a XXVIII-a ediție, manifestarea este una multidisciplinară, prezentând o selecție a celor mai interesante fenomene artistice ale teatrului contemporan (dramatic, de păpuși, alternativ, de autor), dansului, muzicii, filmului și artelor vizuale (grafică, fotografie, multimedia), atât poloneze, cât și străine. Pe parcursul celor zece zile de festival au avut loc aproximativ 25 de evenimente (spectacole de teatru și dans, proiecții de film, expoziții, concerte), în diverse locuri din oraș – Teatrul de Păpuși, Academia de Teatru, Palatul Branicki, cinematograful Forum, clubul Fama, parcul Arhivelor de Stat ș.a. Programul Festivalului a inclus și ciclul „East Side Street Art”, dedicat artei stradale. Institutul Cultural Român de la Varșovia a fost partener al Festivalului, colaborând la prezentarea spectacolului românesc.

29 mai / Proiecția filmului *Balanța*, r.: Lucian Pintilie (1992), în cadrul programului cinematografic CINEFANI.RO, dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului.

Spectacolul *Herr Paul* la Zilele Artei Contemporane din Białystok © N. Kalina

IUNIE

7-30 iunie / Expoziția „The Mistaken Present Tense”, semnată de Nicu Ilfoveanu, la Galeria Arsenał din Poznań. Curator: Marta Smolińska. Expoziția fotografului român a cuprins o prezentare a mai multor cicluri de fotografii și filme ale artistului, precum și a unor diapozitive rulate cu un proiector carusel. De asemenea, a avut o componentă video, de interacțiune cu spațiul exterior, viu, al galeriei, prin captarea permanentă a imaginilor străzii (Galeria este amplasată în Piața Mare a orașului, kilometrul 0 și punct de întâlnire recognoscibil pentru toată lumea). Expoziția a fost însoțită de un catalog propriu.

12 iunie / Seria de întâlniri cu mari personalități ale culturii române, sub titlul „Impresii românești – proiecții cu Conferințele TNB”. Partener: Teatrul Național din București. A fost prezentată conferința susținută de Constantin Ticu Dumitrescu sub titlul „Deconspirarea Securității, imperativ al democrației”.

14-30 iunie / Reorganizarea Bibliotecii Institutului Cultural Român de la Varșovia. În dorința de a spori funcționalitatea bibliotecii Institutului și pentru a o deschide unui public cât mai larg, a avut loc reorganizarea fondului de cărți și reviste. Printr-un acord cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și cu Editura Muzicală a fost inițiată organizarea mediatecii și a secției muzicale a bibliotecii, care cuprinde numeroase CD-uri cu muzică românească de diverse genuri (muzică contemporană, jazz, pop, creații corale), partituri și cărți de muzicologie. Fondul de CD-uri a fost completat ulterior cu materiale primite din partea Institutului Cultural Român de la București. O parte dintre ele au fost oferite bibliotecilor universităților și academiilor de muzică din Polonia, intrând, de asemenea, în fondul filarmonicilor poloneze, în perspectiva organizării unor concerte de muzică românească. O altă latură a relației cu toți cei interesați de cultura română este organizarea unei secțiuni a mediatecii dedicate filmului românesc – de ficțiune, documentar și animație. În colaborare cu UNATC și cu regizori români de film a fost inițiată constituirea unui fond consistent de materiale video, în diverse formate, și a unui fond de publicații din domeniul cinematografiei. Publicațiilor existente le vor fi adăugate materiale turistice și de promovare a României, care să dubleze albumele din dotare. Cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, a fost completată în ultimele luni colecția de carte cu titlurile din limba română traduse în limba polonă.

16 iunie / Proiectul de literatură EUNIC Varșovia „READING somewhere else”, ediția a V-a. Proiectul este o inițiativă a EUNIC Varșovia care urmărește două obiective principale: promovarea literaturilor europene contemporane și popularizarea plăcerii de a citi. Sub forma unor happening-uri literare realizate în locuri mai puțin obișnuite, actori importanți ai scenei poloneze citesc fragmente literare. Proiectul se adresează persoanelor de toate vârstele, cărora le place să citească, intenționând, în același timp, să îi atragă și pe cei mai puțin familiarizați cu literatura. Ajuns la cea de-a cincea ediție, proiectul a fost produs de Studioul Teatral Kofo, cu participarea mai multor membri ai clusterului EUNIC Varșovia: Ambasada Lituaniei, Ambasada Olandei, Centrul Ceh, Forumul Cultural Austriac, Institutul Camões, Institutul Goethe, Institutul Slovac, Institutul Cultural Bulgar, Institutul Cultural Danez, Institutul Cultural Italian, Institutul Cultural Maghiar, Institutul Cultural Român, Pro Helvetia, Reprezentanța Flandrei. Au fost prezente atât literatura pentru adulți, cât și literatura pentru copii, programul presupunând câteva trasee de-a lungul cărora s-au aflat punctele unde au avut loc lecturile. Ediția a fost dedicată cărților recente, apărute în ultimii cinci ani în Polonia. În acest sens, din literatura română au fost citite fragmente din volumele *Vizuina* de Norman Manea (apărut la Editura Czytelnik, în traducerea lui Kazimierz Jurczak) și *Leagănul respirației* de Herta Müller (apărut la Editura Czarne, în traducerea Katarzinei Leszczyńska).

19-28 iunie / Vizită de documentare în scopul pregătirii, strângerii de materiale și organizării unor întâlniri și interviuri cu artiști și membri marcanți ai intelectualității din România. Vizita de documentare în România, întreprinsă de Łukasz Galusek și Michał Korta, a avut patru obiective precise, care s-au concretizat în toamna lui 2013: expoziția „Cartograful unei istorii de rău augur. Tara (von Neudorf)” la Galeria Centrului Internațional pentru Cultură din Cracovia, organizată în perioada 3 septembrie – 24 noiembrie; pregătirea și publicarea albumului bilingv al expoziției, editat în limbile polonă și engleză; numărul tematic dedicat artei și culturii românești al revistei trimestriale *Herito*, editat în limbile polonă și engleză conținând articole, eseuri, interviuri cu personalități din România; realizarea unui fotoreportaj despre artistul Tara (von Neudorf) și sașii din Transilvania, destinat publicării într-unul din marile cotidiene poloneze. Łukasz Galusek este redactor-șef al revistei trimestriale *Herito*, curatorul expoziției „Cartograful unei istorii de rău augur. Tara (von Neudorf)”. Michał Korta este fotograf, autor de fotoreportaje și portretist, laureat al Grand Prix la BZ WBK Press Foto 2012.

21 iunie / Mihai Eminescu omagiat la Varșovia printr-un recital extraordinar de poezie, în interpretarea reputatului actor Ilie Gheorghe (Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova). Programul a cuprins versuri, fragmente de articole și scrisori semnate de Mihai Eminescu, într-un omagiu adus unuia dintre simbolurile culturii române. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Ambasada României la Varșovia, la sediul acesteia, fiind însoțit de un material publicat cuprinzând versuri ale poetului omagiat, în limbile română și polonă.

25 iunie / Concertul de muzică contemporană „Tânăra școală componistică din Cluj-Napoca”, în sala de Concerte Melcera a Universității Naționale de Muzică „Fryderyk Chopin” din Varșovia. Protagonistii concertului au fost tineri reprezentanți, compozitori și interpreți ai Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca. Concertul a fost pregătit și susținut în cadrul proiectului de cercetare „Impactul artistico-social al creației muzicale contemporane în secolul al XXI-lea prin prisma relației creator-interpret-public consumator”, director de proiect: lect. univ. dr. Cristian Bence-Muk. Evenimentul a făcut parte dintr-un ciclu de concerte care a vizat, pe de-o parte, promovarea lucrărilor autohtone de referință, scrise în secolul XX pentru clarinet, iar pe de altă parte prezentarea unor lucrări inedite din secolul XXI (compuse pe perioada desfășurării proiectului de cercetare de compozitorii Cristian Bence-Muk, Șerban Marcu și Răzvan Metea, precum și de către compozitorul invitat permanent al echipei de cercetare, Ciprian Pop), toate avându-l ca unic solist pe interpretul Răzvan Poptean. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Universitatea Națională de Muzică „Fryderyk Chopin”, vechi partener al Institutului Cultural Român de la Varșovia, și s-a înscris în „Programul-cadru de promovarea a creativității românești”.

27 iunie – 20 iulie / Expoziția de fotografie „Patru orașe: Chișinău – Liov – București – Cracovia”, desfășurată la Casa Polonezilor de Pretutindeni din Cracovia. În dorința de a omagia personalitatea unuia dintre cei mai cunoscuți și activi reprezentanți ai refugiaților polonezi în România în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, arhitectul Tadeusz Gaydamowicz, Asociația „Wspólnota Polska” din Cracovia, Institutul Cultural Român de la Varșovia și Asociația de Prietenie Polono-Română de la Cracovia au inițiat realizarea unei expoziții de fotografie, cu materiale inedite, din perspectivă istorică, provenite din arhiva de familie a acestuia. Exponatele sunt însoțite de un catalog bilingv, româno-polonez. Cunoscutul arhitect cracovian

Tadeusz Gaydamowicz, fost refugiat polonez în România în perioada 1939-1945, este membru activ al Asociației de Prietenie Polono-Română de la Cracovia și motorul grupului de refugiați polonezi repatriați, participând intens la evenimentele dedicate relațiilor româno-polone. În 2003 i-a fost acordat în România titlul de „Personalitate de Prim Rang” din partea comunității polonezilor originari din Moldova. Expoziția „Patru orașe: Chișinău – Liov – București – Cracovia” a prezentat momente inedite din existența refugiaților polonezi, dintr-o perspectivă personală: relațiile cu autoritățile românești, diverse activități administrative, viața religioasă, viața culturală etc. După Cracovia, expoziția a fost itinerată întâi la Rzeszów, la Casa Polonezilor de Pretutindeni (1-20 august), apoi la Suceava, la începutul lunii septembrie, unde a fost prezentată în cadrul Zilelor Culturii Polone.

28 iunie – 2 iulie / Constantin Chiriac – invitat de onoare la cea de-a VII-a ediție a Festivalului Internațional al Școlilor de Teatru ITSELF de la Varșovia. Festivalul este organizat o dată la doi ani de Academia de Teatru „Aleksander Zelwerowicz” din Varșovia, cu sprijinul Primăriei Varșoviei și Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, sub Înaltul Patronaj al Președintelui Poloniei. România a fost reprezentată de Constantin Chiriac, în calitate de fondator al școlii de teatru de la Sibiu, totodată director al Teatrului Național „Radu Stanca” și al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu. La ediția de anul acesta, printre școlile invitate s-au numărat: Shanghai Theatre Academy, Yoram Loewenstein Acting School din Tel-Aviv, Accademia Teatrale di Roma Sofia Amendolea din Roma, Lithuanian Academy of Music and Theatre din Vilnius, Latvian Academy of Culture din Riga, Real Escuela Superior de Arte Dramatico RESAD din Madrid, Soore University din Teheran, Royal Conservatoire of Scotland din Glasgow, Farghaly for Performance Arts in Egypt, Saint-Petersburg State Theatre Arts Academy din Sankt Petersburg, Academy of Arts din Bańska Bistrica, Folkwang University of the Arts din Essen. Proiectul s-a înscris în Programul-cadru pentru poziționarea creației românești contemporane în dialogul intercultural.

IULIE

21-24 iulie / Participarea regizoarei Iulia Rugină la atelierele „Studio Nowe Horyzonty”, care au avut loc în cadrul celei de-a XIII-a ediții a Festivalului Internațional de Film „Nowe Horyzonty” de la Wrocław. Desfășurat în fiecare an la Wrocław, festivalul prezintă filme care depășesc cadrul cinematografiei convenționale. Având în paralel mai

multe secțiuni – concurs, retrospective, proiecții speciale, completate de concerte, proiecții cu muzică live, proiecții în aer liber – evenimentul aduce în prim-plan regizori care merg contra curentului, creatori cu stil propriu. În ultimii ani, programul fiecărei ediții a inclus filme românești. Unul dintre punctele importante din program este reprezentat de atelierele „Studio Nowe Horyzonty”, o inițiativă dedicată tinerilor profesioniști polonezi din domeniul cinematografiei, dornici să acumuleze cunoștințe pe tema funcționării pieței internaționale a filmului (promovare, marketing, vânzări, pitching, networking, organizare de festivaluri etc.). Atelierele au fost susținute de experți în domeniu – regizori, producători, agenți de vânzări, programatori de festivaluri, creatori de renume. Un rol important și activ în organizarea atelierelor îl au London Film Academy, și Media Desk Polska. Alături de regizoarea Iulia Rugină, reprezentarea românească la ateliere a fost sporită de prezența compozitorului Cristian Lolea, invitat special al festivalului (cei doi participând la întreaga sesiune de cursuri, susținând totodată prezentări dedicate cinematografiei românești și propriei creații) și de o serie de proiecții ale filmelor *Din dragoste, cu cele mai bune intenții* (2011), r.: Adrian Sitaru, și *După dealuri* (2012), r.: Cristian Mungiu.

AUGUST

4-5 august / Emil Boroghină în recital extraordinar la Festivalul Internațional „Shakespeare” de la Gdańsk, una dintre cele mai prestigioase manifestări teatrale europene de gen. Spectacolul românesc selectat pentru ediția din acest an a fost monodrama *Recitindu-l pe Shakespeare. Lumea întreagă e o scenă și toți oamenii-s actori*, în regia și interpretarea lui Emil Boroghină, director fondator al Festivalului Internațional Shakespeare, Președintele Fundației Shakespeare și vicepreședinte al Rețelei Europene a Festivalurilor Shakespeare. Reprezentațiile au avut loc în zilele de 4 și 5 august, pe scena Teatrului Wybrzeże din Gdańsk, ambele fiind urmate de discuții între realizatorii români și public. Festivalul s-a aflat anul acesta la cea de-a XVII-a ediție și a prezentat spectacole din Georgia, Germania, Croația, România și Polonia. Festivalul „Shakespeare” 2013 a fost completat de conferința internațională „Limbajele puterii/Limbajele artei”, care a avut loc în perioada 1-4 august, la Primăria Veche din Gdańsk. Punctul de plecare al conferinței l-a reprezentat punerea în scenă, în 1992, a piesei *Titus Andronicus* de William Shakespeare, în regia lui Silviu Purcărete, la Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova.

Apărută la trei ani de la căderea lui Nicolae Ceaușescu, piesa a fost receptată nu numai ca un comentariu politic, o analiză profundă a răului, dar și ca o parabolă atemporală. Scopul Conferinței, aflată în strânsă legătură cu Festivalul, a fost analiza modului în care regizorii tinerei generații vorbesc despre lume prin intermediul aceleiași opere a lui Shakespeare, *Titus Andronicus*. Invitatul din România al conferinței a fost istoricul Marius Stan, care a susținut un referat cu titlul *Post-communist Romania and Its Rocky Road to Transition*.

22-23 august / Concerte ale formației de muzică psaltică „Byzantion” în Polonia, în cadrul celei de-a XXXVIII-a ediții a Festivalului Internațional „Muzică în vechea Cracovie” și la Festivalul Internațional de Muzică de la Mielec. Concertele au avut loc în Biserica Maicii Domnului din Mielec și în Biserica Dominicană, situată în apropierea Pieței Mari a Cracoviei. Organizat de Fundația Capella Cracoviensis, Festivalul Internațional „Muzică în vechea Cracovie” este una dintre principalele manifestări muzicale ale celei de-a doua capitale culturale a Poloniei. Concertul Corului „Byzantion” a reprezentat cea de-a cincea prezență românească la celebrul Festival „Muzică în vechea Cracovie”.

26 august / Participarea Teatrului Evreiesc de Stat din București la cea de-a X-a ediție a Festivalului Culturii Evreiești „Varșovia lui Singer”. Teatrul Evreiesc de Stat a fost invitat de Fundația Shalom, organizatoarea Festivalului, să prezinte spectacolul *Yentl* de Isaac Bashevis Singer și Leah Napolin, în regia lui Erwin Șimșensohn. Reprezentația a avut loc pe scena Teatrului Evreiesc din Varșovia. Manifestarea a fost organizată sub patronajul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național, a Primarului Varșoviei și a Ambasadorilor Israelului, Statelor Unite ale Americii și Germaniei. Cu *Yentl*, Teatrul Evreiesc de Stat din București își continuă seria de spectacole pe texte din cele mai semnificative opere ale marelui scriitor de limbă idiș, Isaac Bashevis Singer (1904-1991), născut în Polonia și emigrat în Statele Unite ale Americii.

30 august / Sărbătorirea Zilei Limbii Române la Biblioteca Voievodală din Cracovia. Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat un eveniment de promovare a învățării limbii române, marcând, totodată, festiv, Ziua Limbii Române. Împreună cu Școala de Limbi Străine „Calitate”, cu sprijinul Societății Polono-Române și al Bibliotecii Voievodale din Cracovia, institutul a organizat ateliere de limba română, precedate de un concurs de cunoștințe generale despre limbă, cele mai bune lucrări fiind premiate cu cărți, albume,

ghiduri de conversație româno-polone și CD-uri cu muzică românească. Evenimentul a fost structurat în două ateliere, unul destinat începătorilor, celălalt avansaților, susținute de lectorii Școlii de Limbi Străine „Calitate”.

SEPTEMBRIE

21-28 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor, eveniment anual organizat de EUNIC Varșovia în colaborare cu Reprezentanța Comisiei Europene în Polonia, Departamentul de Educație al Primăriei Varșoviei, Universitatea din Varșovia și Fundația pentru Dezvoltarea Sistemului de Educație. Ediția de anul acesta a depășit cadrul unei zile, derulându-se în perioada 21-28 septembrie. Institutul Cultural Român de la Varșovia a participat, pentru al patrulea an consecutiv, cu un bogat program de evenimente, în trei orașe poloneze: Varșovia, Wrocław și Lublin. În program: Varșovia – participarea Danielei Kohn, autor de manuale de limba română pentru străini, la conferința internațională „Motivation in teaching and learning”, organizată la Vechea Bibliotecă a Universității din Varșovia; cursuri demonstrative de limba română, la Biblioteca publică din cartierul Praga și la Institutul de Romanistică al Universității din Varșovia; ateliere pentru copii, în limba polonă, în cadrul cărora au fost citite povești din literatura română, la sediul Asociației Franco-Polone din Varșovia; Wrocław – cursuri demonstrative de limba română și cursuri de civilizație românească, la Biblioteca Publică Tadeusz Mikulski; Lublin – componenta românească a jocului urban.

22 septembrie / Eveniment dedicat rezistenței anticomuniste din România la Casa Întâlnirilor cu Istoria din Varșovia – întâlnire cu Ioana Voicu Arnăuțoiu. Întâlnirea a fost însoțită de o expoziție de documente și fotografii și de proiecția filmului *Partizanii libertății*, realizat de Lucia Hossu-Longin (2009), documentar care reconstituie viața, lupta și moartea ultimilor partizani din grupul de rezistență de la Nucșoara. Filmul a fost produs de Televiziunea Română, în colaborare cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România. Ioana Voicu Arnăuțoiu este violonistă, conferențiar universitar doctor la Universitatea Națională de Muzică din București, fiica născută în munți a Mariei Plop și a lui Toma Arnăuțoiu, arestată odată cu mama ei, la vârsta de doi ani, împărțind astfel condiția de deținut politic.

25 septembrie / Proiecția filmului *Secvențe*, r.: Alexandru Tatos (1982), în cadrul programului cinematografic CINEFANI.

RO, dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului.

30 septembrie / „Ziua Internațională a Traducătorilor“, la Teatrul Polski. La sfârșitul lunii septembrie, la Varșovia a avut loc un alt proiect EUNIC Varșovia, organizat anual începând din 2009 – „Ziua Internațională a Traducătorilor“, la care Institutul Cultural Român de la Varșovia, membru deplin și activ al rețelei, a participat pentru a patra oară consecutiv. Proiectul „Ziua Internațională a Traducătorilor“ a adus un omagiu meseriei de traducător, în particular traducătorilor din diferite limbi străine în limba polonă, „ambasadori“ ai acestor literaturi în Polonia. Formatul acestei ediții a proiectului a constat în prelegeri susținute de traducători în liceele poloneze, având ca temă propria experiență în domeniu, urmate, seara, de discuții pe tema traducerii pieselor de teatru. Traducătorul propus de Institutul Cultural Român de la Varșovia pentru a lua parte la eveniment a fost Kazimierz Jurczak, în traducerea căruia au apărut volumele *Întoarcerea huliganului* și *Vizuina* de Norman Manea.

OCTOMBRIE

1 octombrie – 20 decembrie / Introducere în cultura, istoria și limba română – curs săptămânal în liceele poloneze. Institutul Cultural Român de la Varșovia a propus pentru anul școlar 2013/2014 un nou curs de cultură, istorie și limbă română, destinat elevilor din liceele poloneze. Proiectul reprezintă o continuare a cursului-pilot realizat în 2012/2013 la Liceul „Jan Kochanowski“ din Varșovia. Unitatea de învățământ care a introdus în programul său cursul românesc este Liceul nr. XXIV „C.K. Norwid“, unul dintre renumitele licee varșoviene. Elevii clasei au inițiat și un grup pe internet, postând permanent informații despre România și prezențele românești în Polonia, participând și la evenimentele institutului. Elevii clasei alese au participat la ateliere despre imaginea României contemporane, istoria României, cultura română, limba și literatura române. Ateliere, conduse de Agnieszka Majewska, de 45 de minute, au avut loc săptămânal. Printre invitații atelierelor s-au aflat profesori polonezi de limba și literatura română, istorici polonezi, artiști români, care au discutat cu elevii pe probleme specifice domeniului în care activează.

10-13 octombrie / Ediția a VI-a a Festivalului Culturii Române la Cracovia, cel mai amplu eveniment organizat de Institutul Cultural Român de la Varșovia în 2013, un eveniment ajuns deja tradițional și un punct de reper în programul

de manifestări derulate în Polonia, prin complexitate și numărul de participanți. Conceput ca un proiect sincretic, cuprinzând diferite forme artistice și culturale (muzică, film, literatură, prelegeri ș.a.), Festivalul s-a desfășurat în mai multe spații cunoscute din oraș, atrăgând în rândul partenerilor polonezi importante instituții cracoviene, printre care: Centrul Internațional pentru Cultură, Universitatea Jagiellonă, Cinematograful Pod Baranami, Centrul Cultural Rotunda, Biblioteca Voievodală. Un moment deosebit al ediției de anul acesta a Festivalului l-a reprezentat reluarea activității Catedrei de Românică din cadrul Universității Jagiellone. Institutul Cultural Român de la Varșovia a marcat acest moment inaugural, alături de conducerea Universității, de cadrele didactice ale Catedrei și de studenți, în data de 11 octombrie, punctul central al evenimentului reprezentându-l prelegerea susținută de prof. Liviu Papadima, prorectorul

Universității București. Programul Festivalului din acest an s-a adresat atât publicului adult, cât și copiilor, celor din urmă fiindu-le destinate o serie de ateliere pe teme variate, legate de România, dar și proiecții de filme de desene animate. O parte din evenimentele Festivalului au fost urmate de degustări de vinuri românești. Programul Festivalului a cuprins: concertul de deschidere susținut de grupul Lie Ciocârlie (muzică tradițională veche românească, în aranjament orchestral urban), în data de 10 octombrie, la Centrul Cultural Rotunda; evenimentul inaugural festiv al redeschiderii Catedrei de Limba și Literatura Română din cadrul Universității Jagiellone, prelegere susținută de prof. Liviu Papadima, în data de 11 octombrie, în Auditorium Maximum; întâlnirea cu poetul Ioan Es. Pop și lansarea volumului *leudul fără ieșire și alte poeme (leud bez wyjścia i inne wiersze*, Ed. Pogranicze, colecția Inicjał, trad. Joanna Kornaś-Warwas), în data de 11 octombrie, la Librăria ELITE; proiecții de lungmetraje și scurtmetraje românești, în perioada 11-13 octombrie, la Cinematograful Pod Baranami; concert Moonlight Breakfast, în data de 11 octombrie, în Clubul Piękny Pies; cursuri demonstrative de limba română, realizate în colaborare cu Școala de Limbi Străine „Calitate”, în data de 12 octombrie, la Biblioteca Voievodală din Cracovia; „Călătorie prin Transilvania” – Zile românești la Centrul Internațional pentru Cultură, în zilele de 12 și 13 octombrie: proiecție de film și vizitare ghidată a expoziției *Cartograful unei istorii de rău augur. Tara (von Neudorf)*, în data de 12 octombrie; ateliere pentru copii și adulți, vizitare ghidată a expoziției, prelegeri și degustări de vinuri românești, în data de 13 octombrie; proiecție de desene animate românești, însoțită de ateliere pentru copii, în data de 13 octombrie, la Cinematograful Pod Baranami.

11-20 octombrie / Filme românești la cea de-a XXIX-a ediție a Warsaw Film Festival. Au fost proiectate filmele: *O vară foarte instabilă*, r.: Anca Damian (2013), *Căinele japonez*, r.: Tudor Cristian Jurgiu (2013), *Micul Spartan*, r.: Dragoș Luga (2013), *Love Building*, r.: Iulia Rugină (2013), cărora li s-a adăugat coproducția româno-moldovenească *La limita de jos a cerului* r.: Igor Cobileanschi. Filmele au fost selectate atât în secțiuni competiționale cât și în afara concursului, în cadrul secțiunilor „Discoveries” sau „The World Today”. Warsaw Film Festival este unul dintre cele mai prestigioase evenimente cinematografice poloneze (care a obținut de câțiva ani statutul excepțional de festival de clasă A), organizat în fiecare an de Fundația de Film Varșovia.

12 și 18 octombrie / Evenimente românești la Festivalul Literaturilor din Europa Centrală și de Est „Endemity” de la Poznań. Primul eveniment, întâlnirea cu poetul Ioan Es. Pop, a avut loc la librăria Tristero, fiind prilejuit de traducerea și publicarea în Polonia a volumului de versuri *leudul fără ieșire și alte poeme (leud bez wyjścia i inne wiersze*, Ed. Pogranicze, colecția Inicjał, trad. Joanna Kornaś-Warwas). Evenimentul a fost moderat de prof. Bogusław Bakuła de la Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań. Cel de-al doilea moment literar a fost dedicat creației lui Max Blecher. În 2013, o importantă editură poloneză, Pogranicze, a publicat volumul scriitorului român *Întâmplări în irealitatea imediată (Zdarzenia w bliskiej nierzeczywistości*, colecția Meridian, trad. Joanna Kornaś-Warwas). Evenimentul a avut loc la Librăria Bookarest, cu participarea unuia dintre cei mai însemnați critici literari polonezi, prof. Przemysław Czapliński, a Sabrei Daici, directorul Institutului Cultural Român de la Varșovia, moderator fiind dr. Anita Jarzyna. Născut din dragostea pentru literatură, Festivalul Literaturilor din Europa Centrală și de Est „Endemity” de la Poznań încearcă, prin manifestările sale, să răspundă la întrebări precum: Există o identitate central-europeană?

21-27 octombrie / Secțiune specială dedicată filmelor românești în cadrul celei de-a XXI-a ediții a Festivalului Internațional de Film „Tofifest” organizat de Fundația Biuro Kultury la Toruń. Institutul Cultural Român de la Varșovia a fost partener al evenimentului, contribuind la organizarea unei ample secțiuni dedicate filmului românesc, care a inclus o selecție a celor mai noi producții românești: lungmetrajele *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu (2012); *Din dragoste, cu cele mai bune intenții*, r.: Adrian Sitaru (2012); *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu (2012); *Love building*, r.: Iulia Rugină (2013); *O lună în Thailanda*, r.: Paul Negoescu (2012); *Pescuit sportiv*, r.: Adrian Sitaru (2009); *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer (2013); *Rocker*, r.: Marian Crișan (2012); *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude (2012). Pe lângă acestea, prezența românească a fost sporită prin prezentarea unora dintre cele mai bune scurtmetraje românești: *Captivi de Crăciun*, r.: Iulia Rugină (2010); *Călătorie la oraș*, r.: Corneliu Porumboiu (2003); *În acvariu*, r.: Cristian Tudor Jurgiu (2012); *Lampa cu căciulă*, r.: Radu Jude (2006); *Măna lui Paulișta*, r.: Cristian Mungiu (1999); *Superman, Spiderman sau Batman*, r.: Tudor Giurgiu (2011). Oaspetele de onoare al Festivalului a fost Marian Crișan, regizorul peliculei *Rocker*, invitat să participe la Gala de deschidere a Festivalului Internațional de Film „Tofifest” și la o sesiune de întrebări și răspunsuri după proiecția filmului său. Festivalul „Tofifest” este organizat

anual din 2003 și este unul dintre cele mai dinamice evenimente poloneze de acest gen, punând accent pe filmul independent.

26 octombrie – 6 decembrie / Proiectul „Micii curatori, copii”, inițiativă a EUNIC Varșovia care a avut ca obiective principale promovarea artelor vizuale europene, familiarizarea publicului polonez extrem de tânăr cu artele vizuale, dezvoltarea abilităților artistice. Proiectul a fost produs de Studioul Teatral Koto, cu participarea Reprezentanței Comisiei Europene și a mai multor membri ai clusterului EUNIC Varșovia: Institutul Camões, Institutul Goethe, Institutul Slovac, Institutul Cultural Bulgar, Institutul Cultural Român. Pe parcursul desfășurării proiectului au avut loc ateliere pentru copii cu vârste între 8 și 10 ani, care i-au inițiat pe aceștia în tainele muncii de curator și a muncii în galeriile de artă și le-a dat posibilitatea familiarizării cu artele vizuale ale țărilor participante la proiect. Atelierele au fost însoțite de lecții de limba română, portugheză, germană, slovacă și bulgară, menite să înlesnească și mai mult contactul copiilor cu arta specifică fiecărei țări în parte. În data de 6 decembrie, ca rezultat al selecției realizate de copii în cadrul atelierelor, a avut loc vernisajul unei expoziții concepute de micii curatori.

NOIEMBRIE

16 noiembrie / A șasea ediție a proiectului „READING somewhere else”, important eveniment dedicat literaturilor europene, la Varșovia. Produs de Studioul Teatral Koto, proiectul a fost organizat sub egida EUNIC Varșovia și a reunit mai multe instituții – Ambasada Olandei, Centrul Ceh, Forumul Cultural Austriac, Institutul Camões, Institutul Goethe, Institutul Cultural Danez, Institutul Cultural Român de la Varșovia, Pro Helvetia, Reprezentanța Flandrei – care au prezentat opere valoroase din literaturile naționale. Proiectul „READING somewhere else” a fost inițiat de EUNIC Varșovia în urmă cu trei ani și se desfășoară în două ediții anuale – primăvara și toamna, în care sunt prezentate cărți dintre cele mai recent publicate, respectiv ediții mai vechi, ieșite din circuitul activ. Literatura română a fost reprezentată de volumele *Nuntă în cer* de Mircea Eliade, în traducerea lui R. Florans, Editura Czytelnik, Varșovia, 1977, și *Travesti* de Mircea Cărlărescu, în traducerea Joannei Kornaś-Warwas, Editura Czarne, Wołowiec: 2007. Regia întregului eveniment a fost semnată de Igor Gorzkowski, dramaturg și creator de teatru polonez.

21 noiembrie / Întâlnire dedicată scriitorului român Max Blecher în cadrul Festivalului „Bruno Schulz”, desfășurat în perioada 20-24 noiembrie la Wrocław. Festivalul reprezintă o importantă manifestare literară care se dorește a fi o formă de cinstire a memoriei scriitorului polonez și o rememorare a operei sale, totodată o mare sărbătoare a literaturii. Festivalul are un caracter internațional, prilejuind atât întâlniri literare, cât și discuții privind relațiile polono-ucraineano-germano-evreiești și imaginea acestor relații în literatură și artă, și se desfășoară sub patronajul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, precum și a Primarului orașului Wrocław. Structura Festivalului din acest an a cuprins sesiuni științifice, cu participarea unor istorici ai literaturii și artei polonezi și străini, mese rotunde dedicate vieții literare și traducerilor, expoziții de fotografie și grafică, proiecții de film, concerte, prelegeri, lansări de carte. Proaspăta publicare în versiune poloneză a volumului lui Max Blecher, *Întâmplări în irealitatea imediată* (Ed. Pogranicze, Sejny 2013, trad. Joanna Kornaś-Warwas) a prilejuit organizarea în cadrul Festivalului a unei întâlniri dedicate scriitorului român, punând în discuție realele afinități literare și biografice dintre Max Blecher și Bruno Schulz. La eveniment au participat prof. Jerzy Jarzębski, reputat exeget polonez al operei lui Schulz, profesor al Universității Jagiellone de la Cracovia, traducătoarea Joanna Kornaś-Warwas și Sabra Daici, autoarea unei lucrări de doctorat despre creația celor doi scriitori. Discuția a fost moderată de scriitorul Wojciech Bonowicz.

25 noiembrie – 1 decembrie / Proiecție de filme de animație din seria *Mihaela* și ateliere de limba română pentru copii în cadrul celei de-a XXII-a ediții a Festivalului European de Film „Euroshorts” de la Gdańsk. În cadrul Festivalului, Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat un eveniment special dedicat copiilor cu vârste cuprinse între 4 și 6 ani, care a inclus proiecții de film din seria *Mihaela*, r.: Nell Cobar și ateliere de limba română susținute de Delia Bar-Kotellis, cadru didactic al Universității din Gdańsk. Organizat anual de Fundația „Młodego Kina” (Fundația Cinematografiei Tinere), inițial la Varșovia și mutat ulterior la Gdańsk, Festivalul European de Film „Euroshorts” este dedicat producțiilor de scurtmetraj.

27 noiembrie / Proiecția filmului *O lacrimă de fată*, r.: Iosif Demian (1980), în cadrul programului cinematografic CINEFANI.RO, dedicat membrilor comunității românești și tuturor celor interesați de România și de limba română, la sediul Institutului.

28 noiembrie / Crearea materialelor de identitate vizuală a programului Institutului Cultural Român de la Varșovia dedicat aniversării a 75 de ani de la Marele Refugiu Polonez în România, care va fi lansat în 2014.

29 noiembrie / Ziua Națională a României sărbătorită la Varșovia, în colaborare cu Ambasada României. A fost organizat un spectacol de muzică și culoare, de lumini și sunete pline de energie, la Muzeul de Istorie a Evreilor Polonezi, o clădire impresionantă, un nou reper instituțional și cultural al Varșoviei. Deschiderea evenimentului a fost făcută de violonistul Alexandru Tomescu, printr-un recital inedit însoțit de proiecții video, special concepute de Silviu Vișan. Recepția care a continuat a beneficiat de aceeași ambianță energică și spectaculoasă – în spațiul Muzeului a răsunat vocea Mariei Tănase, în timp ce au rulat imagini din România.

DECEMBRIE

3-8 decembrie / „Caravana filmului românesc“ la Varșovia, un program de promovare a filmului românesc în Polonia, inițiat de Institutul Cultural Român de la Varșovia în urmă cu doi ani. Proiectul destinat în 2013 Varșoviei a inclus o selecție a celor mai noi producții românești: lungmetrajele *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu (2012); *Din dragoste, cu cele mai bune intenții*, r.: Adrian Sitaru (2012); *După dealuri*, r.: Cristian Mungiu (2012); *Love building*, r.: Iulia Rugină (2013); *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer (2013); *Crulic – drumul spre dincolo*, r.: Anca Damian (2011); *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude (2012). De asemenea, a fost prezentată o serie de scurtmetraje românești: *Captivi de Crăciun*, r.: Iulia Rugină (2010); *Călătorie la oraș*, r.: Corneliu Porumboiu (2003); *Superman, Spiderman sau Batman*, r.: Tudor Giurgiu (2011); *Mâna lui Paulișta*, r.: Cristian Mungiu (1999); *Trafic*, r.: Cătălin Mitulescu (2004).

Recital Alexandru Tomescu, cu ocazia Zilei Naționale, la Muzeul de Istorie a Evreilor Polonezi © Tomasz Łukasiewicz

**INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ
ȘI CERCETARE UMANISTICĂ
DE LA VENETIA**

IANUARIE

28 ianuarie / Prezentarea volumelor de studii *Integrazione, Assimilazione, Esclusione e Reazione Etnica* și *Multa&Varia* în sala de conferințe „Marian Papahagi” a Institutului. Volumul *Integrazione, Assimilazione, Esclusione e Reazione Etnica* (Integrare, Asimilare, Excluziune și Reacție Etnică) este coordonat de Adriano Pavan și Gianfranco Giraudo și a apărut la Editura Muzeul Țării Crișurilor, Oradea. Cartea reunește actele congresului internațional de studii organizat în 2006 la Veneția de Universitatea Ca' Foscari, în colaborare cu Primăria orașului Veneția, Centrul German de Studii Venețiene, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, Centrul Interdepartamental de Studii Balcanice și alte centre și asociații de importanță internațională. Cel de-al doilea volum, *Multa&Varia*, coordonat de Florina Creț Ciure, Viviana Nosiglia și Adriano Pavan, și apărut la Biblion Edizioni, Milano, reunește numeroase studii privitoare la Europa Centrală și de Est, fiind dedicat profesorilor Marcella Ferraccioli și Gianfranco Giraudo, personalități marcante ale lumii culturale și universitare din Veneția.

FEBRUARIE

2-12 februarie / Participare românească la cea de-a IV-a ediție a Carnavalului Internațional al Copiilor de la Veneția, cu proiectul „Omulețul lui Gopo”. Evenimentul a fost dedicat celebrării a 90 de ani de la nașterea maestrului Ion Popescu-Gopo (1923-1989), pionier al filmului de animație românesc, artist vizual și creator al personajului care l-a făcut celebru și care i-a adus recunoașterea internațională încă din 1957, câștigând premiul Palme d'Or la Festivalul Internațional de Film de la Cannes pentru *Scurtă istorie*. România a propus o serie de filme de animație celebre: *Scurtă istorie*, *7 arte*, *Ecce homo!*, *Quo vadis homo sapiens?*, *Sport*, și *totuși se mișcă*, *Animagic film*, *Tu, Ucenicul vrăjitor*, în care personajul principal al filmelor, Omulețul lui Gopo, prezintă cu ironie

și inteligență cum au apărut artele, cum a evoluat omul, încotro se îndreaptă și răspunde la multe alte întrebări legate de existență și problemele cu care se confruntă omenirea. Parteneri: Dacin Sara, Springer&Jacoby, Arhiva Națională de Filme și Centrul Național al Cinematografiei din România.

2-14 februarie / Expoziția „România: Costume și măști populare de ceremonie” în cadrul Carnavalului de la Veneția, la Scuola Grande di San Teodoro din Veneția. Expoziția a fost organizată cu sprijinul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București și în colaborare cu Scuola Grande di San Teodoro – Venezia și Venezia Marketing & Eventi – organizatorii oficiali ai Carnavalului de la Veneția. Tema din anul 2013 a Carnavalului de la Veneția a fost „Vivi in colori/ Trăiește în culori”. De asemenea, pe durata desfășurării expoziției, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București a realizat în Noua Galerie a institutului și o expoziție

„Costumul românesc de ceremonial” în programul oficial al Carnavalului de la Veneția

de artă populară românească. Au fost prezentate creații textile (covoare și piese de vestimentație tradițională), iar meșterul Paul Bușă a făcut demonstrații de confecționare a măștilor populare românești. Partener: Nuova CRS.

15 februarie / Inaugurarea „Raftului românesc” la Biblioteca Civică din Valeggio sul Mincio. Însușind câteva sute de titluri românești, raftul se adresează atât românilor care locuiesc în Valeggio (dintr-o populație de circa 10000 de locuitori, comunitatea românească numără mai mult de 900 de membri), cât și italienilor care manifestă o reală deschidere și interes față de cultura română. Inițiativa înființării unui raft românesc îi aparține profesoarei Luisa Fazzini. O donație consistentă a fost oferită și de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, precum și de Liceul „Dante Alighieri” din București. Cu această ocazie, Corina Bădeliță, coordonator proiecte științifice și literare în cadrul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a susținut conferința „Întâlnire peste ani: scriitorii români Marin Preda și Dan Lungu”, constând într-o analiză în paralel a romanelor *Moromeții* și *Raiul găinilor*. La eveniment au participat: Ion Calciu, consul, Consulatul General al României la Trieste, Leonardo Oliosi, directorul Direcției Cultură din cadrul Primăriei Valeggio sul Mincio, Marco dal Forno, directorul Direcției Educație din cadrul Primăriei, Silvana Zamboni, directoarea școlii „Istituto Comprensivo Graziella Murari di Valeggio sul Mincio”, Luisa Fazzini, inițiatoarea și coordonatoarea proiectului, profesoară de limba italiană la „Istituto Comprensivo Graziella Murari di Valeggio sul Mincio”, Ileana Mărășescu, profesoară de română în provincia Mantova, în cadrul programului Institutului Limbii Române „LCCR” și Cristina Acsinte, mediator cultural.

19 februarie – 9 martie / Expoziția „Conexiuni” a artistului vizual Marius Burhan, bursier „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania, în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, în cadrul programului de sprijinire a bursierilor și studenților români din Italia care activează în domeniul artelor vizuale. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a inițiat acest program în august 2011, prin organizarea unor expoziții personale sau de grup propuse de tinerii artiști în propriile spații expoziționale. Marius Burhan a transformat Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția într-un atelier deschis, expunând zilnic cercetările prilejuite de sejurul la Veneția. Documentarea fotografică realizată zilnic a servit drept material pentru realizarea unor intervenții grafice și picturale în spațiul galeriei.

MARTIE

4-5 martie / Congresul internațional de studii venețiene „Veneția între Orient și Occident”, organizat la Istituto Veneto di Lettere, Scienze ed Arti și la Universitatea Ca' Foscari din Veneția. Colocviul a analizat poziția statului venețian în cadrul evoluției contextului internațional pe parcursul întregii istorii a „Serenissimei” Republici. A fost evidențiată poziția Veneției de intermediar între cele două spații numite în mod convențional „Orient” și „Occident”, pentru a ilustra modalitatea în care Republica a reușit să preia și să adapteze influențele acestor „lumi” aparent ireconciliabile. Participanți: Nicola Bergamo (Asociația Culturală Bizanț și EHESS Paris), Luigi Andrea Bertò (Western Michigan University), Șerban Marin (Arhivele Naționale ale României), Guillaume Saint-Guillain (Universitatea din Amiens), Manuela Dobre (Universitatea din București), Marcella Ferraccioli și Gianfranco Giraudò (Universitatea Ca' Foscari din Veneția), Dana Caciur (bursier „Nicolae Iorga” la Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția), Florina Ciure (Muzeul Crișurilor din Oradea), bursier „Nicolae Iorga” la Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția), Josef Koohestanian (Universitatea din Florența), Andrea Nanetti (Nanyang Technological University, Singapore), Chiara Frison (Centrul de studii medievale și renașcentiste „E.A. Cicogna” Veneția), Dorit Raines (Universitatea Ca' Foscari din Veneția), Andrea Zinato (Universitatea din Verona), Aldo Ferrari (Universitatea Ca' Foscari din Veneția), Giampiero Bellingeri (Universitatea Ca' Foscari din Veneția). Eveniment organizat de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, sub patronajul Istituto Veneto di Lettere, Scienze ed Arti și al Universității Ca' Foscari din Veneția.

8-9 martie / Promovarea limbii române la Open Day Università Ca' Foscari 2013 / Ziua Porților deschise la Universitatea Ca' Foscari, eveniment organizat de forul academic venețian cu scopul de a prezenta ofertă educațională pentru anul universitar 2013/2014. Au fost promovate și cursurile de limbi străine organizate de Departamentul de Studii Lingvistice și Culturale Compareate din cadrul Universității Ca' Foscari din Veneția. Cu acest prilej, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a organizat un spațiu dedicat atât promovării cursurilor de limba și literatura română, cât și culturii române în sens larg. Cursurile de limba și literatura română pentru studenții Universității Ca' Foscari sunt o inițiativă a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și se desfășoară în baza Convenției

semnate între Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Universitatea Ca' Foscari din Veneția. Parteneriatul strategic încheiat în anul 1998 a fost reînnoit în toamna anului 2012 pentru o nouă perioadă de trei ani academici. Fiind vorba de cursuri universitare, acestea se adresează studenților Universității Ca' Foscari care aleg limba română ca prima, a doua sau a treia limbă, precum și celor interesați să descopere România. De asemenea, cu sprijinul Biroului Național de Turism al României, la Roma au fost proiectate spoturi de promovare turistică a României și au fost distribuite pliante cu informații turistice despre România.

14 martie / Întâlnire cu scriitoarea Marta Petreu la Bistrot de Venise, unul din punctele predilecte de întâlnire a elitei artistice venețiene. Din 2009, în luna martie a fiecărui an, selectul local venețian găzduiește întâlnirea cu un poet român, selectat de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Evenimentul din 14 martie, care a avut-o ca invitată pe scriitoarea Marta Petreu, a reprezentat cea de-a cincea întâlnire de acest fel, după serile de poezie cu Nina Cassian (2009), Mircea Dinescu (2010), Ileana Mălăncioiu (2011) și Matei Vișniec (2012). Proiectul s-a înscris în strategia Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, inițiată în 2008, privind promovarea literaturii române și a traducerilor în limba italiană. Ca un omagiu adus profesorului Marco Cugno (1939-2012), Roberto Merlo, discipolul și urmașul acestuia la catedra de română a Universității din Torino, la rândul său traducător cu experiență, a tradus zece poeme din opera Martei Petreu și a purtat un dialog pe marginea creației literare a poetei.

16-23 martie / Parteneriat cu Elefant Films România, pentru promovarea filmului de scurtmetraj *Dreaming Apecar* produs de Redibis Film Italia, care îi are în rolurile principale pe Lorenza Indovina și Mircea Andreescu, în regia lui Dario Leone. Filmul a fost selecționat în festivalul de scurtmetraj „Arcipelago” de la Bari, Italia, care a avut loc între 16-23 martie. Scurtmetrajul este o „comedie socială” care descrie schimbările societății din Italia zilelor noastre.

16-31 martie / Expoziția colectivă a Premiului Internațional „Arte Laguna” în Noua Galerie a Institutului și Arsenale di Venezia. Au participat finaliștii celei de-a VII-a ediții a premiului Internațional „Arte Laguna”, conform hotărârii juriului format din Umberto Angelini, Gabriella Belli, Adam Budak, Cecilia Freschini, Mario Gerosa, Lina Lazaar, Kanchi Mehta, Sabine Schaschi, Felix Schöber și Claudia Zanfi. Institutul Român de

Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a continuat și în acest an parteneriatul început în 2008 cu MoCA (Modern Contemporary Art) și Studio Arte Laguna Mogliano Veneto (Treviso) pentru realizarea concursului „Premiul Internațional Arte Laguna”. Premiul a fost acordat în urma unor concursuri cu participare internațională, destinate artiștilor din variate domenii ale artelor vizuale contemporane, organizate începând cu anul 2006. Cea de-a VII-a ediție a Premiului „Arte Laguna” s-a desfășurat în spațiile Arsenale din cadrul Bienalei de la Veneția și în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, care a găzduit lucrările câștigătorilor secțiunii „Under 25”: Pablo Andino (Ecuador), Nadia Sofia Bteibet (Italia), Zoe Chressanthi (SUA), Radan Cicen (Turcia), Danny Cohen (Australia), Julie De Warquier (Franța), Piergiorgio Del Ben (Italia), Khairulddin Fulgvres (Singapore), Egor Gavrilin (Rusia), Tiara Ghandour (Liban), Nicola Guastamacchia (Italia), Anna Kostka (Polonia), Valeria Talamonti (Italia), Hajime Yamada (Japonia), Ilia Yefimovich (Rusia).

APRILIE

2 aprilie / „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, expoziție omagială în spațiile Noii Galerie a Institutului și manifestare literară dedicată marelui poet român. Inaugurarea expoziției și seara literară s-au desfășurat în Sala de conferințe „Marian Papahagi” a Institutului. În acest cadru, asist. univ. dr. Corina Bădeliță a susținut o prelegere despre personalitatea și opera lui Nichita Stănescu și despre stadiul actual al traducerilor în limba italiană, iar poezii Anita Menegozzo și Gianfranco Chinellato au comentat două poezii ale autorului român. La final au avut loc lecturi bilingve în interpretarea unor studenți italieni din cadrul lectoratului de limbă română de la Universitatea Ca' Foscari din Veneția și a bursierelor „Nicolae Iorga”, proiecții video și *intermezzo*-uri muzicale. Evenimentul s-a desfășurat în colaborare cu Asociația „Romeni în Veneto”.

18 aprilie / Prezentarea volumului *Un italiano a Bucarest: Luigi Cazzavillan (1852-1903)/Un italian la București: Luigi Cazzavillan (1852-1903)* de prof. univ. dr. acad. Ioan-Aurel Pop și conf. univ. dr. Ion Cârja, în sala de conferințe „Marian Papahagi”. Volumul dedicat personalității lui Luigi Cazzavillan, creatorul ziarului *Universul*, a apărut în italiană la editura Viella, 2012, și în limba română la Editura Academiei Române – Centrul de Studii Transilvane, 2011. Au fost prezenți prof. univ. dr. acad. Ioan-Aurel Pop și conf. univ. dr. Ion Cârja,

ale țării de origine. Manifestările organizate de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția pe parcursul desfășurării Salonului Internațional de Carte de la Torino au reunit peste 30 de invitați: scriitori români, româniști, reprezentanți ai unor edituri italiene, traducători de literatură română în limba italiană, jurnaliști, istorici și filosofi preocupați de cultura română. Printre participanți s-au numărat scriitorii Doina Ruști, Gabriela Adameșteanu, Stelian Țurlea, Tatiana Niculescu Bran. Organizarea anuală a prezenței României la Salonul Internațional de Carte de la Torino se înscrie în strategia Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția privind promovarea literaturii române în Italia. Parteneri: Salonul Internațional de Carte de la Torino, Il Circolo dei Lettori, Biroul Național de Turism al României în Italia și Librăriile Humanitas. Parteneri media: Radio Torino International, „Ora României, *Orizonturi culturale italo-române* și site-ul Cultura Romena. Proiectul a fost implementat de Direcția Generală Cooperări Externe, cu sprijinul Centrului Național al Cărții.

28 mai / Participarea artistului Bogdan Rață, curator Cosmin Năsui, la evenimentul colateral „Personal Structures” (Palazzo Bembo), din cadrul celei de-a LV-a ediții a Bienalei de Artă de la Veneția. Din anul 2012, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a început colaborarea cu centrul expozițional de la Palazzo Bembo unde, în fiecare an, se desfășoară un eveniment colateral care are ca obiectiv prezentarea și promovarea artiștilor contemporani din întreaga lume.

29 mai – 24 noiembrie / România la cea de-a LV-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția, cu două proiecte naționale, expuse în Pavilionul național din spațiul „Giardini della Biennale” și în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Conform rezultatelor concursului național organizat de Institutul Cultural Român, Ministerul Culturii și Ministerul Afacerilor Externe, proiectele care au reprezentat România la ediția 2013 a Bienalei de Artă de la Veneția au fost: „O retrospectivă imaterială a Bienalei de la Veneția”, autori: Maria Alexandra Pirici, Manuel Pelmuș, în Pavilionul Național din „Giardini della Biennale” și „Centru de reflecție pentru istorii suspendate”, curator: Anca Mihuleț, autori: Apparatus 22 (Dragoș Olea, Maria Farcaș, Erika Olea), Irina Botea, Nicu Ilfoveanu, Karolina Bregula, Adi Matei, Olivia Mihălțianu, Sebastian Moldovan în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Comisar: Monica Morariu. Vice-comisar: Alexandru Damian. Proiectul a fost implementat de Direcția Generală Cooperări Externe.

IUNIE

7 iunie / Conferința „Investițiile Străine directe ale Italiei spre țările Balcanice. Studiu detaliat la nivel de țară și de firmă”, susținută de Iulia-Maria Rusu, bursieră „Nicolae Iorga”, la sediul Institutului. La conferință a participat și Stefano Soriani, profesor de geografie politico-economică în cadrul Departamentului de Economie al Universității Ca' Foscari din Veneția. Conferința a făcut parte din seria de manifestări dedicate bursierilor „Nicolae Iorga” ai Institutului.

14-15 iunie / Simpozionul și expoziția multimedia „Lunga Criză. Italia, România și Sud-Estul European de la 1908 la Pacea de la București (1911-1913)”. Evenimentul s-a desfășurat în Sala Marino Berengo a Universității Ca' Foscari și în Sala „Marian Papahagi” a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și a fost organizat în colaborare cu Departamentul de Științe Politice al Universității Roma Tre, Academia Română, Asociația Italiană de Studii Sud-Est Europene, sub patronajul Ministerului Afacerilor Externe și al Universității Ca' Foscari din Veneția. Participanți: Alberto Basciani (Universitatea Roma Tre), Massimo Bucarelli (Universitatea din Salento), Ion Bulei (Universitatea din București), Daniel Cain (Academia Română, Institutul de Studii Sud-Est Europene, București), Adrian Bogdan Ceobanu (Academia Română, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași / Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Emanuela Costantini (Universitatea din Perugia), Antonio D'Alessandri (Universitatea Roma Tre), Rudolf Dinu (Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția), Aldo Ferrari (Universitatea Ca' Foscari Veneția), Egidio Ivetic (Universitatea din Padova), Fabrice Jesné (Universitatea din Nantes), Tatjana Krizman Malev (IRSML Friuli Venezia Giulia, Trieste), Claudiu Topor (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Francisco Veiga (Universitatea Autonomă din Barcelona), Gianluca Volpi (Universitatea din Udine). Președinți de sesiuni: Dan Berindei (Academia Română), Francesco Guida (Universitatea Roma Tre) și Fabrice Jesné (Universitatea din Nantes). La pregătirea materialului documentar și fotografic au colaborat: Ministerul Afacerilor Externe – Unitatea Arhive Diplomatice, Arhivele Naționale ale României, Muzeul Național de Istorie a României și Centrul Româno-Italian de Studii Istorice (CeRISS).

20 iunie / Poeta Ileana Mălăncioiu la Festivalul Internațional de Poezie de la Genova. Pentru al cincilea an consecutiv, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a organizat participarea românească la Festivalul

Internațional de Poezie de la Genova „Parole Spalancate”, cea mai importantă manifestare de gen din Italia, aflată la cea de-a XIX-a ediție. Festivalul este organizat de asociația culturală „Il Circolo dei Viaggiatori nel Tempo”, sub direcția artistică a poetului genovez Claudio Pozzani și beneficiază de sprijinul Regiunii Liguria, al Primăriei și al Camerei de Comerț din Genova, de patronajul UNESCO, al Comisiei Europene și al Ministerelor de Cultură și Educație din Italia, precum și de colaborarea cu numeroși parteneri culturali, printre care se numără și Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, din 2009. La ediția din acest an a festivalului, desfășurat în perioada 16-23 iunie, România a fost reprezentată de poeta Ileana Mălăncioiu și de traducătorul acesteia în limba italiană Danilo De Salazar. În data de 20 iunie, în curtea interioară a Palatului Ducal din Genova, Ileana Mălăncioiu a participat la un „Reading internațional” alături de poetul Nazir Ahmed Shawi (Kashmir). Cu această ocazie, poezii ale Ilenei Mălăncioiu au fost recitate în limbile română și italiană de autoare și de traducătorul său care, în deschidere, a făcut și o scurtă prezentare a operei poetei române. Lecturile au fost acompaniate la pian de Fabio Vernizzi.

20 iunie / Recitalul de poezie „Recitându-l pe Eminescu... La steaua care-a răsărit”, pentru a marca împlinirea a 124 de ani de la moartea poetului Mihai Eminescu, în Sala „Marian Papahagi” a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Evenimentul a făcut parte din proiectele strategice ale Institutului Cultural Român pe anul 2013 pentru promovarea creativității românești. Recitalul susținut de actorul Emil Boroghină de la Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova a cuprins poezii precum: *Floare albastră*, *O, rămâi*, *Dorința*, *Glossă*, *Venere și Madonă*, *Epigonii*, *Odă (în metru antic)*, *Mai am un singur dor*, *Memento mori* etc. Cu aceeași ocazie, în noile spații ale Bibliotecii Institutului Cultural Român de la Veneția au fost expuse opere de Mihai Eminescu sau dedicate acestuia.

22 iunie / Participarea românească la „Art Night Venezia 2013”: concert susținut de pianistul Giorgio Agazzi la Palatul Correr și expoziția „Reflection Centre for Suspended Histories. An attempt”. Partener: Academia Muzicală Italiană, prin fondatorul său, Maestrul Claudio Gasparoni. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a inclus în programul oficial al celei de-a III-a ediții a „Art Night Venezia” și cel de-al doilea proiect al României la Bienala de Artă de la Veneția: „Reflection Centre for Suspended Histories. An attempt”, artiști: Apparatus 22, Irina Botea și Nicu Ilfoveanu,

Karolina Bregula, Adi Matei, Olivia Mihălțianu, Sebastian Moldovan. Curator: Anca Mihuleț.

24-30 iunie / Expoziția „Locust (Dissonance)” a artistei Laura Partin (bursieră „Nicolae Iorga”) în Mica Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Expoziția a prezentat lucrări de grafică și artă video, urmărind reconstituirea metaforică a unor experimente de psihologie socială. Cu ocazia vernisajului a avut loc și un performance participativ. Proiectul a făcut parte din programul Institutului de susținere a bursierilor și studenților români din Italia.

IULIE

3-10 iulie / Expoziția de pictură și video-performance „Mimicry” de Gabriela Stoica (bursieră „Nicolae Iorga” a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția) în Mica Galerie a Institutului. Proiectul a presupus o paralelă între studiul antropologic, social și cultural al măștilor venețiene din secolul al XVIII-lea și practicile artistice vizuale contemporane, reunind o serie de lucrări de pictură și video-performance, masca identificându-se cu un ideal generat de societate (prin acțiunea de a deveni sau de a se identifica cu celălalt), ca element de camuflare socială sau sexuală, depersonalizare sau obiect fetișist.

4-7 iulie / A treia participare a României la Festivalul Literar al Sardiniei de la Gavoi, ediția a X-a, organizat de Asociația Culturală „L'Isola delle Storie”, cu sprijinul Regiunii Autonome a Sardiniei și al Primăriei din Gavoi, în parteneriat cu Goethe-Institut, Institutul Polonez din Roma, Forumul Austriac de Cultură din Roma și, din 2011, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Pentru a marca ediția aniversară din acest an, dar și pentru a asigura o cât mai mare vizibilitate institutelor cu care colaborează, organizatorii au propus ca tradiționalul concert inaugural al festivalului să reunească muzicieni de jazz din țările care sunt reprezentate, la care s-au adăugat și doi muzicieni italieni. Concertul intitulat „Concert pentru Europa la Gavoi” a avut loc pe 4 iulie, la Giardino Comunale – Binzadonna și a fost susținut de Christopher Dell – vibrafon (Germania); Gavino Murgia – saxofon (Italia); Nicolas Simion – clarinet (România); Maciej Fortuna – trompetă (Polonia); Lelio Giannetto – bas (Italia); Wolfgang Reisinger – baterie (Austria). Cei șase muzicieni au dat viață unei producții muzicale originale, studiată special pentru această manifestare. În data de 7 iulie, în piața Mesubidda din Gavoi, în cadrul secțiunii „Scrieri

poetice", poeta Ruxandra Cesereanu a participat împreună cu poetul austriac Karl Lubomirski la un dialog moderat de Chiara Valerio, scriitor și critic literar. La eveniment a participat și Giovanni Magliocco, traducătorul poetei în limba italiană și cercetător al operei sale poetice. Evenimentul s-a încheiat cu un scurt recital de poezie din opera celor doi autori invitați, în lectura actorului Alessandro Melis. Special pentru acest eveniment, Editura Aracne a reeditat antologia de poezie COMA în cadrul noii colecții „Danubiana”, coordonată de Giovanni Magliocco și Gisèle Vanhese, adăugând o postfață semnată de Paola Laskaris.

15 iulie – 15 august / Expoziția „Sacrifice” a artistului Mihai Țopescu, designer de sticlă și artist decorator cunoscut la nivel internațional, în Mica Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Expoziția a avut la bază un performance creat de artist în cadrul expoziției de la Palatele Brâncovenesti, Mogoșoaia, din luna aprilie 2013. Proiectul de la Veneția a explorat tema sacrificiului de sine în scopul creației, printr-un video care captează procesul de topire, până la dispariție, al autoportretului din gheață al artistului, rezultând o ediție limitată de 50 de fiole în care este îmbuteliată apa obținută în cadrul performance-ului inițial. Nume importante ale artei contemporane românești și internaționale precum: Luminița Sabău, curator și inițiator al proiectului „Premiul European de Artă”, Victor Kornis, designer, Cătălin Davidescu, critic de artă, au sprijinit realizarea acestui proiect. Evenimentul s-a desfășurat sub patronajul Primăriei orașului Veneția și a fost organizat în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici din România – Filiala Gorj.

23-25 iulie / Participarea saxofonistului Nicolas Simion la Trieste Loves Jazz 2013 și la Venezia Jazz Festival 2013. The Backyard Jazz Orchestra, formație din care face parte saxofonistul român Nicolas Simion, a susținut trei concerte la Trieste, la Veneția și la Fiesse d'Artico. The Backyard Orchestra este un proiect susținut de Goethe-Institut, în colaborare cu Stefan Schultze și Peter Ehwald, cu scopul de a prezenta bogata moștenire muzicală din zona Balcanilor, într-o formulă de jazz contemporan. Din orchestră fac parte: Peter Ehwald – saxofon și clarinet (Germania); Stefan Schultze – pian (Germania); Martin Lubenov – acordeon (Bulgaria); Theresia Philipp – saxofon și flaut (Germania); Nicolas Simion – saxofon și clarinet (România); Darko Sedak-Benčić – trompetă (Croatia); Branko Ilievski – trombon (Macedonia); Gordan Spasovski – clape (Macedonia); Daniel Schröter – percuție (Germania); Elena Hristova – vocal (Macedonia); Erald Rodi

– saxofon și flaut (Albania); Christian Althölshorst – trompetă (Germania); Nemanja Zlatarev – trombon (Serbia); Filip Gavranovic – chitară (Austria); Fedor Ruskuc – bas (Serbia). Proiect organizat în colaborare cu Trieste Loves Jazz, Venice Jazz și Goethe-Institut.

SEPTEMBRIE

5-8 septembrie / Participare românească la cea de-a XVII-a ediție a Festivalului Internațional de Literatură de la Mantova. România a fost reprezentată de scriitorul Dan Lungu, care a participat la două evenimente. Primul a avut loc în data de 5 septembrie, la Biserica Santa Maria della Vittoria, și s-a înscris în secțiunea „Vocabolario Europeo”, în cadrul căreia cei zece scriitori aleși au fost invitați să prezinte publicului un cuvânt reprezentativ pentru opera și cultura lor. Dan Lungu a propus cuvântul „umor”. Împreună cu scriitorul român, la acest eveniment a participat scriitorul finlandez Tuomas Kyrö, care a optat pentru cuvântul „voce”. Întâlnirea a fost moderată de lingvistul Giuseppe Antonelli. Al doilea eveniment s-a desfășurat în data de 6 septembrie, la Palazzo di San Sebastiano, unde Dan Lungu a participat alături de scriitorul italian Diego De Silva la un dialog moderat de criticul literar Simonetta Bitasi, o discuție în jurul operelor celor doi scriitori, ale cărei cuvinte cheie au fost „ironia” și „iubirea”. La evenimente a participat și Ileana M. Pop, unul dintre cei mai activi traducători de literatură română în limba italiană.

26 septembrie / Evenimentul „PassaParola” organizat cu ocazia „Zilei Europei a Limbilor”, la Universitatea Ca' Foscari din Veneția de Departamentul de Studii Lingvistice și Culturale Comparate, căruia îi sunt afiliate și cursurile de limba și literatura română, conform convenției încheiate între Universitatea Ca' Foscari și Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția în 1998. Cu ocazia acestui eveniment, au fost prezentate cele 22 de limbi străine predate în cadrul Departamentului prin intermediul unei înălțări de cinci secțiuni, fiecare dintre ele cuprinzând șapte limbi, care au comunicat între ele prin interconexiuni culturale de diferite tipuri: tematice, formale, cronologice etc. Limba română a fost promovată în trei din cele cinci secțiuni ale evenimentului, de studenți, doctoranzi și profesori.

27 septembrie / Prezentarea volumului dedicat personalității lui Luigi Cazzavillan, creatorul ziarului *Universul*, la sediul Institutului de Cercetări a Istoriei Sociale și Religioase din Vicenza. Volumul monografic *Un italiano a Bucarest*:

Luigi Cazzavillan (1852-1903)/*Un italian la București: Luigi Cazzavillan (1852-1903)* de prof. univ. dr. acad. Ioan-Aurel Pop și conf. univ. dr. Ion Cârja, a apărut în italiană la Editura Viella, 2012, și în limba română la Editura Academiei Române – Centrul de Studii Transilvane, 2011. La eveniment au luat cuvântul prof. Giorgio Cracco, secretarul Institutului de Istorie de la Vicenza, conf. Rudolf Dinu, directorul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Gian Maria Pitton, ziarist la *Giornale di Venezia*.

28 septembrie / „Ziua Porților Deschise” la Milano, cu ocazia „Zilei Europene a Limbilor”, eveniment organizat în parteneriat cu EUNIC Milano. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, în parteneriat cu Centrul Cultural Italo-Român din Milano a organizat, la sediul centrului din Milano, mai multe evenimente pe parcursul întregii zile: expoziția „Numai hârtie” a artistei Daniela Nenciulescu; prezentarea cursurilor de limba română desfășurate la centrul Italo-Român și întâlnire cu prof. Valentina Negrițescu; prezentarea proiectului „Cafeneaua literară”, proiect inițiat în anul 2012 ca schimb intercultural, un eveniment ce reunește, la Biblioteca centrului, iubitorii de literatură română, italiană și universală; prezentarea proiectului „Basmul românesc” cu prof. Mariana Paliev, un proiect al Institutului Eudoxiu Hurmuzachi pentru Românii de Pretutindeni, lansat la 1 iunie 2013, în cadrul programului „Limbă, Cultură și Civilizația Românească”, organizat de Institutul Limbii Române din București.

OCTOMBRIE

18 octombrie – 1 noiembrie / Expoziția omagială Paul Celan „Spune adevărul cel ce vorbește despre umbre/Dice il vero chi parla di ombre” de Maria Grazia Galatà și Traven Milovich, în Mica Galerie a Institutului. „Spune adevărul cel ce vorbește despre umbre”, una din aserțiunile emblematică ale lui Celan, este cheia de lectură pe care artiștii fotografi Maria Grazia Galatà și Traven Milovich au dat-o în cercetarea și documentarea fotografică a fostului spital psihiatric din Rovigo – utilizat în cadrul acestui eveniment ca element de reconstituire a ultimilor ani ai poetului român.

NOIEMBRIE

6 noiembrie / Evenimentul „Personalități ale Risorgimentului italian și românesc”, la sediul Institutului. A avut loc

prezentarea volumelor *La Romania illustrata. Ricordi di viaggio* (1888) de Bruto Amante, reeditare îngrijită de Nicola Terracciano; Actele congresului național de studii *Errico e Bruto Amante e il Risorgimento Italiano e romeno*, desfășurat la Fondi (Latina), în martie 2012. La eveniment au participat: îngrijitorii celor două volume, prof. Nicola Terracciano și prof. Nilo Cardillo, precum și profesorii Francesco Guida și Antonio D'Alessandri de la Catedra de Istorie a Europei Orientale a Departamentului de Științe Politice (Universitatea Roma Tre). Evenimentul a adus în atenția publicului un moment important din istoria relațiilor bilaterale italo-române (epoca renașterii naționale și a formării statelor moderne) și rolul celor două figuri ale Risorgimentului italian în promovarea cauzei Confederației țărilor latine.

21–23 noiembrie / Participarea scriitoarei Nora Iuga la festivalul „BookCity Milano”, aflat la a doua ediție. Autoarea a luat parte la simpozionul literar „Europa și iubirea”, desfășurat la Biblioteca Centrale/Palazzo Sormani, în Sala del Grechetto. Evenimentul a fost organizat de Institutul Francez din Milano în colaborarea cu membrii cluster-ului EUNIC Milano din care face parte și Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Scriitori participanți: Alicia Giménez Barlett, Nino Haratischwilli, Matteo Galli, Nora Iuga, François Jullien, Véronique Olmi, Aldo Pirola, Katerina Rudcenkova, Evelyn Schlag, și prof. Fabio Scotti. Nora Iuga a dezbătut tema iubirii în literatura română. În data de 23 noiembrie a avut loc o întâlnire cu scriitoarea Nora Iuga la Società di incoraggiamento di arte e mestieri, eveniment care a inclus lecturi bilingve din *Sexagenara* și *tânărul*. Evenimentul a fost moderat de Marco Dotti, jurnalist și critic literar; iar traducerea a fost asigurată de Ileana M. Pop.

22 noiembrie / Seminarul de studii „Italia, România și Europa centro-orientală. Diplomatie culturală și imperative geopolitice de la Versailles până în zilele noastre”, la Universitatea din Perugia. Evenimentul a fost structurat în două părți: o sesiune dedicată politicilor culturale și una acțiunilor politico-diplomatice activate de cele două state în aria europeană centro-orientală. Participanți: Stefano Santoro, Lorenzo Medici, Carmen Burcea, Lucian Jora și experți în istoria Europei de Est și în actualitatea internațională, precum Luigi Vittorio Ferraris, Emanuela Costantini și Alberto Basciani. Seminarul a avut ca scop promovarea diplomatiei culturale românești, realizarea de networking instituțional prin participarea specialiștilor de la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române și a cercetătorilor și profesorilor din trei Universități italiene (Roma Tre, Perugia și

Trieste), precum și menținerea Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția în circuitul universitar și academic de elită din Italia.

29 noiembrie – 1 decembrie / „SoNoRo Bucharest On Tour“ – serie de concerte susținute, cu ocazia Zilei Naționale a României, de trio-ul format din Răzvan Popovici, Christian Naș și Vlad Maistorovici, la Verona, Torino și Veneția. Concertele au avut loc după cum urmează: 29 noiembrie – Verona, la Conservatorio di Verona Evaristo Felice Dall'Abaco, în colaborare cu Consulatul General al României de la Trieste, Conservatorul din Verona și Asociația Open Onlus din Verona; 30 noiembrie – Torino, la Conservatorio Statale di Musica Giuseppe Verdi, în colaborare cu Consulatul General al României de la Torino, Primăria din Torino, Radio Torino International și Ziarul *Ora României*; 1 decembrie – Veneția, la Conservatorio Benedetto Marcello di Venezia, în colaborare cu: Consulatul General al României de la Trieste și Conservatorul din Veneția. Proiect desfășurat sub patronajul: Ambasadei României în Italia, Regiunii Veneto, Regiunii Piemonte, Provinciei Verona, Provinciei Torino, Provinciei Veneția, Primăriei orașului Verona, Primăriei orașului Torino

și Primăriei orașului Veneția. Parteneri: Consulatul General al României la Trieste, Consulatul General al României la Torino, Primăria orașului Torino, Conservatorul „Evaristo Felice Dall'Abaco” din Verona, Conservatorul de Muzică „Benedetto Marcello” din Veneția, Asociația Open Onlus din Verona și Promos Comunicazione din Milano.

DECEMBRIE

5-15 decembrie / Expoziția „Patrimoniul arhitectural al județului Prahova/Il patrimonio architettonico della provincia di Prahova“ în Nova Galerie a Institutului. Expoziția a făcut parte dintr-un proiect mai amplu, care a avut drept scop popularizarea și introducerea în circuitul turistic a valorilor arhitecturii din zona Valea Prahovei. Au fost prezentate monumente importante ale zonei: casa Hagi Prodan și casa Ghiță Ionescu din Ploiești, Biserica Sf. Nicolae Tabaci și complexul memorial Nicolae Iorga din Vălenii de Munte, Castelul Peleș din Sinaia, Mănăstirea Sinaia, Castelul Zamora din Bușteni, Conacul Bellu din Urlați, fosta Mănăstire Brebu cu reședința domnească a lui Matei Basarab, mănăstirile fortificate de la Apostolache și Vărbila, Casa Cămărășiei și Biserica Sf. Trei Ierarhi din Slănic Prahova, Biserica Sf. Trei Ierarhi din Filipeștii de Pădure (pictată de Părvu Mutu Zugravu). Expoziția a fost însoțită de o broșură în limba italiană. Partener: Direcția Județeană pentru Cultură Prahova.

10-19 decembrie / Expoziția de fotografie „Inspired by Bucharest“ în Mica Galerie a Institutului. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu CreArT – Centrul de Creație, Artă și Tradiție al Municipiului București și B365.ro, sub patronajul Regiunii Veneto, al Provinciei Veneția și al Primăriei orașului Veneția. Expoziția „Inspired by Bucharest” a reunit lucrările celor mai buni fotografi care au participat la un concurs inițiat de B65.ro: Vlad Eftenie, Mihai Petre, Alex Mazilu, Aurel Virlan, Marius Iancu, Marius Georgescu, Dani Ioniță, Andrei Bîrsan, Alex Gâlmeanu, Mirela Momanu, Robert Trică și Irina Groza. Lucrările au promovat un București actual prin imagini surprinse de artiști fotografi cu stiluri diferite de abordare. Conceptul expoziției a fost completat de proiecția filmului *Colțuri de București*, un proiect realizat de Vlad Trandafir.

**INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
DE LA VIENA**

IANUARIE

15 ianuarie / Ziua Culturii Naționale la Institutul Cultural Român de la Viena. Spațiile Institutului s-au transformat în librărie și săli de lectură, unde cei interesați au putut răsfoi cărțile oferite spre vânzare de Editura Polirom. De asemenea, au putut fi consultate și cărțile apărute la Editura Institutului Cultural Român. Evenimentul a mai inclus: proiecții de reportaje realizate de Antena 3, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Viena, dedicate unor personalități remarcabile și tinere talente ale comunității românești din Austria; un recital de vioară; prezentarea volumului și audiobook-ului *Povești, legende și muzică – Dunărea*, realizat de Asociația Diezwei, care cuprinde și câteva texte românești în lectura lui Victor Rebengiuc și a Marianeii Mihuț, precum și un dialog despre literatura contemporană susținut de Rodica Guja și dr. Florin Opreșcu, lector la Institutul de Romanistică al Universității din Viena.

FEBRUARIE

23 februarie / Concert de muzică contemporană susținut de ansamblul Green Thing, cu lucrări ale compozitorilor români Dan Dediuc, Violeta Dinescu, Cristian Lolea, Călin Ioachimescu, Doina Rotaru și Sabina Ulubeanu, organizat în cadrul programului muzical al centrului de literatură și muzică contemporană Alte Schmiede din Viena. Ansamblul Green Thing, ce îi are în componență pe flautistul Matei Ioachimescu și pianista Cătălina Butcaru, din România, alături de violoncelista Ana Topalovic din Serbia și violonistul german Paul Rosner, a propus un repertoriu exclusiv românesc. În program: lucrări de Dan Dediuc (*Furia*), Violeta Dinescu (*Wu Li*), Cristian Lolea (*Sonată*), Călin Ioachimescu (*Celliphonia*), Doina Rotaru (*Crystals*), Sabina Ulubeanu (*Raum und Liebe – In memoriam Myriam Marbe*) și Diana Rotaru (*Tremurcutremur*). Piesa compozitoarei Sabina Ulubeanu, *Raum und Liebe*, a fost creată special pentru

acest eveniment. Concertul a făcut parte dintr-o serie de patru serate de „muzică nouă”, dirijate de compozitorul austriac Gerald Resch.

MARTIE

1 martie / „Un mărtișor pentru un cititor”, proiect dedicat membrilor comunităților românești din Austria, ce a marcat sărbătoarea tradițională a mărtișorului. Evenimentul a constat într-o expoziție de carte românească (Editura Polirom și Editura Institutului Cultural Român).

1 martie – 30 iunie / „Coaching Romanian jr.” – cursuri de limbă și cultură română pentru copiii români școlari și preșcolari, la sediul Institutului. Începând cu anul școlar 2005/2006, Institutul Cultural Român de la Viena a sprijinit inițiativa doamnei Vasilea Mihali, de a crea posibilitatea învățării și perfecționării limbii române în rândul copiilor români din diaspora vieneză. Cursurile au avut loc de două ori pe săptămână, fiecare curs având o durată de 45 minute. Copii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani au învățat limba română prin jocuri, poezii, cântece, obiceiuri și datini românești.

4 martie – 7 iunie / „Coaching Romanian” – cursuri gratuite de limbă și civilizație română pentru adulți, nivelurile A 1.2, B 1.1 și B 2.2, conform descrierii propuse de *Cadrul european comun de referință pentru limbi*, coordonate de prof. Claudia Nistor. Programul „Coaching Romanian” s-a desfășurat la sediul Institutului, având o structură de trei cursuri pe săptămână, susținute de prof. Claudia Nistor și de dr. Florin Opreșcu.

20 martie / Seară de lectură din operele scriitorilor Ioana Baetica Morpurgo (România) și Radoslaw Kobierski (Polonia), autori selectați de juriul premiului „Bank Austria Literaris” pentru bursa Milo Dor. Parteneri: Bank Austria și KulturKontakt Austria. Premiul „Bank Austria Literaris”, decernat din anul 2006 de Bank Austria, KulturKontakt și editura Wieser, se acordă din doi în doi ani și promovează vocile autorilor din regiunea est și sud-est-europeană în spațiul germanofon, operele câștigătorilor fiind traduse și publicate în limba germană. Premiul „Bank Austria Literaris 2012” a acoperit 16 țări est și sud-est-europene. Juriile locale au propus 42 autori, selecționând cele mai bune apariții editoriale din anii 2010 și 2011. Juriul din Viena, prezidat de György Dalos (scriitor și istoric), a stabilit câștigătorii categoriilor proză și poezie. Totodată, au fost aleși și șapte bursieri Milo Dor pentru a participa la programul de rezidențe al KulturKontakt Austria.

Juriul a fost format din Tatjana Langásková (director Centrul Cultural Ceh Viena), Catrinel Pleșu (fost director Centrul Național al Cărții), Annemarie Türk (KulturKontakt Austria) și Lojze Wieser (Editura Wieser).

APRILIE

4-6 aprilie / Trei concerte de jazz susținute de Adrian Gaspar Trio și Lucian Nagy, la sediul Institutului, la Jazz-Cafe Kreuzberg și la Palatul Palfy. Concertele s-au înscris în seria „Romanian Jazz&More”, program de jazz inițiat de Institutul Cultural Român de la Viena în anul 2006, în cadrul căruia au fost promovați muzicieni din țară, muzicieni de origine română din Austria și colaborări muzicale româno-austriece. Parteneri: Societatea Austro-Română, Café Kreuzberg, Palatul Palfy.

10 aprilie / Proiectul „Nichita Stănescu – 80 de ani de la naștere”, la sediul Institutului. Evenimentul a cuprins: prezentarea unor imagini ale scriitorului, însoțite de ilustrații muzicale; prelegerea „Nichita Stănescu. Profilul unui poet reacționar”, susținută de dr. Florin Oprescu; lectura de poezie bilingvă (româno-germană) susținută de Rodica Guja (autoarea blogului literar *caprikornk13*) și actrița Katharina Stemberger. Lecturile au fost acompaniate de proiecții cu clipuri muzicale cu piese de Nicu Alifantis și Augustin Frațilă, pe versuri de Nichita Stănescu. Dr. Florin Oprescu este lector de limba română la Institutul de Romanistică din cadrul Universității din Viena. Teza sa de doctorat, intitulată „Model și cataliză în lirica românească modernă” (magna cum laude), urmărește poetica influențelor literare în poezia românească. Un capitol semnificativ are în prim-plan influența poeziei lui Mihai Eminescu asupra lui Nichita Stănescu.

23-27 aprilie / „Paștele la români” – ateliere deschise și expoziție de ouă încondeiate la Galeria Kunstbarkeiten din Graz, eveniment dedicat comunității românești din Graz și împrejurimi. Partener: Asociația românilor din Graz – AUTproROM. Atelierele au fost susținute de Ileana Hotopilă, artist popular din comuna Ulma, județul Suceava. Meșter și artist popular, Ileana Hotopilă lucrează cu migală ouă încondeiate sau „închistrite”, păstrând tradiția de sute de ani. „Brăul Maicii Domnului”, „Crucea Paștelui”, „fierul plugului”, „coarnele berbecului”, „desagii popii” sunt motive vechi, prezente în arta sa. Asociația AUTproROM a organizat și o expoziție de costume populare din România.

MAI

23 mai – 12 decembrie / Serie de proiecții de filme documentare din ultimii ani, sub titulatura „KopfKino / DocuMental. Viziuni ale realului”, ediția a II-a, la sediul Institutului. Au fost proiectate documentarele: *Doina groparilor*, r.: Pavel Cuzuioac; *Victoria*, r.: Ana Vlad, Adi Voicu; *Muzicantul din Göttingen*, r.: Mihai Andrei Leaha; *Turn off the Lights*, r.: Ivana Mladenovic; *Noosfera*, r.: Artchil Khetagouri, Ileana Stănculescu; *Puterea suspiciunii – Eginald Schlattner și trauma Securității*, r.: Walter Wehmeyer; *Roșia Montană, un loc la marginea prăpastiei*, r.: Fabian Daub; *Gone Wild*, r.: Dan Curean; *Satul de demult în Muzeul Astra*, r.: Dumitru Budrala; *Constantin și Elena*, r.: Andrei Dăscălescu; *Azi eram frumoasa jună*, r.: Alexandra Gulea; *Mămăliga te așteaptă*, r.: Laurențiu Calciu; *Blestemul ariciului*, r.: Dumitru Budrala; *Mama Illegal*, r.: Ed Moschitz. Invitați: regizorii Pavel Cuzuioac, Ed Moschitz și Walter Wehmeyer. Selecția filmelor a fost realizată de Astra Film Festival Sibiu și Institutul Cultural Român de la Viena. Proiectul s-a desfășurat lunar și a fost realizat în colaborare cu HBO România.

IUNIE

10 iunie / Seară de lectură Robert Șerban la Museumsquartier din Viena. În calitate de scriitor în rezidență al Museumsquartier Viena (cu sprijinul Ministerului Afacerilor Europene și Internaționale din Austria), scriitorul, jurnalistul și realizatorul TV Robert Șerban a susținut o lectură publică în Raum D. Actorul Ștefan Wieland a citit câteva poeme în limba germană. Seara literară a reprezentat cel de-al cincilea eveniment din seria „Lecturi în rezidență”, inaugurată în anul 2011 și organizată de institut în cooperare cu Museumsquartier Viena. Quartier 21 (Museumsquartier Wien) este susținut de Programul european Tranzit, Erste Bank, Ministerul Afacerilor Europene și Internaționale din Austria și Comisia Fulbright.

14-17 iunie / Deplasarea curatorului Nicolaus Schafhausen, director Kunsthalle Wien, curator principal al Bienalei Internaționale de Artă Contemporană București, 2014, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Nicolaus Schafhausen s-a deplasat la București pentru a explora scena de artă contemporană din România și pentru a pregăti expoziția „Efectul Brâncuși”, programată la Kunsthalle Wien, prin întâlniri cu artiști,

Robert Șerban © Mircea Struțeanu

manageri de galerii. Totodată, a vizitat o serie de muzee bucureștene, precum și potențiale spații de desfășurare a Bucharest Biennale 2014.

20 iunie / „Internationalität des Exils / Internaționalitatea exilului“, eveniment prilejuit de aniversarea a 30 de ani de la înființarea revistei *Zwischenwelt*. Fondată în 1984 de Societatea Theodor Kramer, revista *Zwischenwelt* promovează literatura exilului din afara spațiului germanofon. Evenimentul a avut loc la Bruno-Kreisky-Forum für internationalen Dialog și a adus în prim-plan sincronicitatea și diversitatea literaturilor exilului. În cazul literaturii române, scriitorul Andrei Oișteanu a susținut o prezentare a scriitorului Mihail Sebastian. În program a fost introdusă și o inserție muzicală susținută de Teodora Miteva (violoncel) și Rusanda Panfili (vioară). În intervalul 17-19 iunie, Institutul Cultural Român de la Viena, Societatea Theodor Kramer, Institutul de Iudaică (reprezentat de prof. Gerhard Langer), Institutul pentru Istorie Contemporană (prof. Oliver Ratkolb), Institutul pentru Istorie Est-Europeană (prof. Oliver Schmitt), Institutul de Traductologie (reprezentat de Larissa Schippel, traducătoarea scriitorului Andrei Oișteanu), precum și Institutul de Romanistică (prof. Petrea Lindenbauer) au cooperat pentru o prezentare și o dezbatere pe marginea volumului *Das Bild des Juden in der rumänischen Volkskultur* (*The Image of the Jew in Romanian Popular Culture*), care a avut loc în sala de festivități a Institutului de Iudaică/ Universitatea Viena.

27 iunie / Concert al Cvartetului Maxim, organizat împreună cu Ambasada României la Viena și Societatea Austro-

Română, la sediul ambasadei. Concertul a avut loc în cadrul unui turneu al cvartetului în Austria și Germania. Fondat în anul 2011, Cvartetul Maxim reunește artiști de prim rang ai scenei concertistice românești. Horia Maxim este unul din cei mai valoroși pianiști ai momentului, desfășurând o intensă activitate concertistică atât în țară, cât și în străinătate. Alături de acesta au concertat Mihaela Anica (flaut), Fernando Mihalache (acordeon), Săndel Smărăndescu (contrabas).

28 iunie / Lectură din corespondența Veronica Micle – Mihai Eminescu, „Eminul meu iubit“, și conferința „În intimitatea textului eminescian“, susținută de dr. Florin Oprescu, la sediul Institutului. Proiectul a făcut parte din programul „România: brandul cultural de țară“. Au interpretat actorii Renate Müller Nica și Cătălin Neghină.

IULIE

3 iulie - 29 august / Expoziția de pictură și sculptură „ausBlicke/ perspective“, prezentând lucrări de artă emergentă din România și Republica Moldova, organizată în cooperare cu Tarus Media și Abația Klosterneuburg, la sediul abației. În decursul ultimilor șapte ani, iubitorul de artă și mecena Norbert Valentin Țăruș, organizatorul unui atelier de creație în Munții Retezat, o academie de vară în mijlocul Carpaților, a colecționat lucrările participanților, tineri studenți și absolvenți ai Academiei de Arte din Chișinău și Iași. Mentorii

lor au fost profesorii celor două academii. Între 2005 și 2012 au rezultat astfel peste 300 de picturi și 15 sculpturi în marmură. Expoziția a fost coordonată de Anamaria Altmann, istoric de artă, care a lucrat de-a lungul anilor cu unele dintre cele mai repute muzee și galerii vieneze (Belvedere, Albertina, Leopold ș.a.) și a fost finanțată de Institutul Cultural Român de la Viena, compania Tarus Media și Abația Klosterneuburg.

10 iulie – 14 august / Participarea românească la programul de ateliere, proiecte de cercetare, tehnică a dansului și performance-uri „danceWEB“, ediția 2013 (parte a programului-cadru european „Cultura 2000“). Programul „danceWEB“ oferă anual, unui număr de aproximativ 70 de tineri dansatori profesioniști, oportunitatea participării la un program intens de ateliere de creație și performance-uri într-un mediu internațional (190 de workshop-uri coordonate de 90 de experți). Programul se derulează într-un interval de cinci săptămâni, în paralel cu „ImpulsTanz – Vienna International Dance Festival“ și este coordonat de mentori artistici, selecționați din rândurile celor mai bine cotați coreografi și performeri ai momentului, a căror operă și activitate influențează dezvoltarea dansului contemporan. În anul 2013 au fost depuse 1023 candidaturi de participare din 72 de țări, fiind acceptate 66 din 40 de țări. Din România a fost selectat: Dorin Eugen Ionescu.

19 iulie / Participarea românească la cea de-a VI-a ediție a Festivalului de Scurtmetraje „espresso film“. La propunerea Institutului Cultural Român de la Viena, organizatorii festivalului au dedicat o seară regizorului Cristi Iftime. Scurtmetrajul selecționat a fost *Tabăra din Răzoare*, prezentat și în secțiunea „Cinefondation“, din cadrul Festivalului Internațional de Film de la Cannes, ediția 2012. Proiect organizat în colaborare cu „espresso film“.

SEPTEMBRIE

1 septembrie – 31 decembrie / „Coaching Romanian jr.“: cursuri de limbă și cultură pentru copiii de origine română (școlari și preșcolari – cu o frecvență de două unități didactice / săptămână). În cadrul acestor ore este exersată limba română prin jocuri, poezii, cântece, obiceiuri și datini românești.

26 septembrie / „Ziua Europeană a Multilingvismului“, la sediul Institutului. Institutul Cultural Român de la Viena a participat pentru a cincea oară consecutiv la proiectul organizat de Ministerul Educației, Artelor și Culturii din Austria (BUKK) și Centrul austriac de competență lingvistică (ÖSZ). Partener: Biroul de Turism al României în Viena. Din program:

Programul danceWEB © ICR Viena

proiecție de scurtmetraje românești; *Coaching the Public* – pachet informativ legat de oferta anuală de cursuri a Institutului Cultural Român de la Viena, prezentat de profesorii Claudia Nistor (coordonatoarea cursurilor de limbă română organizate de Institutul Cultural Român de la Viena), dr. Florin Oprescu (lector la Institutul de Romanistică al Universității Viena, profesor în cadrul cursurilor de limbă și civilizație română) și Vasilea Mihali (profesor în cadrul cursurilor de limbă română); lectură în limba germană din autori români traduși în Austria și recital de pian cu Katharina Stemberger (actriță) și Bela Körenyi (pianist). Pe durata evenimentului a fost organizat un stand de carte al librăriei Kupptsch, unde au fost expuse manuale de limbă română, traduceri din autori români, precum și ghiduri turistice.

28 septembrie – 1 decembrie / Expoziția artistei Carmen Dobre, parte a expoziției internaționale „Străin și Familiar”, la Galeria Taxispalais din Innsbruck. Proiectul expozițional a inclus fotografii, filme, instalații care cercetează străinul ca *teren și spațiu* socio cultural. Carmen Dobre a prezentat în cadrul expoziției o serie de 10 fotografii panoramice din seria „Furry – A Study of the Furry Community”, un proiect de cercetare și fotografie socială la care lucrează din 2010.

28 septembrie – 31 decembrie / Expoziția de gravură a artiștilor Anca Boeriu și Florin Stoiciu, la sediul Institutului. Spațiul expozițional a cuprins atât elemente bidimensionale cât și tridimensionale: imagini imprimate și gravuri pe hârtie.

OCTOMBRIE

1 octombrie / Proiectul „10 lecturi în 10 cafenele vieneze”, organizat de cluster-ul EUNIC Viena, cu ocazia Zilei Internaționale a Cafelei, în cadrul Café Hummel. Titlul seriei de lecturi a fost „Literatura europeană în sufrageriile extinse ale Vienei” / Europa zu Gast im erweiterten Wohnzimmer. Evenimentul a făcut parte din programul „Săptămânii EUNIC / EUNIC Week”, care a mai cuprins și o serie de tururi ghidate, „European Places in Vienna”, dedicate familiarizării publicului vienez cu locurile din capitala austriacă asupra cărora și-au lăsat amprenta diverse personalități originare din țările reprezentate de membrii cluster-ului EUNIC Viena. Cele zece lecturi au avut loc în tandem. Pentru România, a citit în germană Ronald Rudoll din cartea Hortensiei Papadat-Bengescu – *Concert din muzică de Bach* (traducere germană Kriterion, 1975). Parteneri: Café Hummel; Asociația Cafenelelor Veneze: Norbert Lux, Direktor/Geschäftsführer; Fachgruppe Wien der Kaffeehäuser; Fachgruppe Wien

der Reisebüros; Wirtschaftskammer Wien; 1010 Wien; EUNIC Viena; Centrul Sloven Viena.

7 octombrie – 12 decembrie / „Coaching Romanian” – cursuri gratuite de limbă și civilizație română pentru adulți, nivelurile A 1.2, B 1.1 și B 2.2, conform descrierii propuse de *Cadrul european comun de referință pentru limbi*, coordonate de prof. Claudia Nistor. Programul „Coaching Romanian” s-a desfășurat la sediul Institutului, având o structură de trei cursuri pe săptămână, susținute de prof. Claudia Nistor și de dr. Florin Oprescu.

9-13 octombrie / Participarea a opt galerii de artă din România la ViennaFair. România a fost reprezentată de galeriile: Anca Poterașu Gallery (București), BARIL (Cluj-Napoca), Club Electroputere (Craiova), Experimental Project (București), Ivan Gallery (București), JECZA Gallery (Timișoara), KILOBASE (București), Salonul de proiecte (București). Artiști prezentați: Călin Dan, Irina Botea, Lea Rasovszky, Oana Fărcaș, Zoltán Béla, Maxim Liulca, Sorin Neamțu, Tiberiu Adelmann, Mihail Trifan ș.a. Parteneri: Erste Bank Austria, OMV Austria, Ministerul Federal al Educației Artei și Culturii.

18-30 octombrie / Expoziția artistei Mihaela Diaconu la Salzburg. Artista a fost desemnată de UNArte București și Centrul Cultural Mogoșoia ca câștigătoare a unei rezidențe de creație în orașul Salzburg, în perioada 1-30 octombrie 2013.

NOIEMBRIE

18-23 noiembrie / Lansarea romanului *Cartea șoptelor* de Varujan Vosganian în Austria și Germania, în traducerea scriitorului Ernest Wichner. Romanul a apărut la editura Zsolnay, una dintre cele mai reputeate în spațiul de limbă germană, parte a grupului Hanser Verlag (Germania). Program: lectură la Lepsius-Haus, Potsdam (Germania); moderator: Ernest Wichner; lectură la Donauschwäbisches Zentralmuseum, Ulm (Germania); moderator: Ernest Wichner; lectură la Kulturzentrum bei den Minoriten, Graz (Austria); moderator: Ernest Wichner, lectură: Ninja Reichert; lecturi în cadrul târgului de carte BuchWien 2013, Viena; moderator: Ernest Wichner; lectură în sala Urania, Viena; moderator: Norbert Mayer (jurnalist cultural cotidianul *Die Presse*), lectură: Peter Wolf (actor); lectură la Stefan Zweig Centre, Salzburg; moderator: Ernest Wichner, lectură: Peter Pökl. Parteneri: Editura Zsolnay, BuchWien, Literaturhaus Krems și Graz, Literaturhaus Salzburg.

Galerii românești la Vienna Fair
© Alexander Muraschkin / Vienna Fair

19-22 noiembrie/ Participarea românească la „13 festival for fashion & photography”: prezentarea noii colecții PATZAIKIN a designerului român Oláh Gyárfás, la Muzeul de Artă Aplicată/MAK din Viena.

DECEMBRIE

4 decembrie / Seară Dimitrie Cantemir, organizată la sediu Institutului. Proiectul a propus o incursiune în istoria și operele lui Dimitrie Cantemir (domnitor al Moldovei, istoric, muzicolog, compozitor, filosof, geograf și umanist). Seara a debutat cu o prelegere susținută de Stefan Fraunberger, intitulată „Dimitrie Cantemir – o punte istorică între aspecte lingvistice, muzicale și politice în recepția românească”. Prelegerea a fost urmată de un moment artistic susținut de Ansamblul Makamhane și Diana Rășină, care au interpretat creații muzicale compuse de Dimitrie Cantemir și Anton Pann.

13 decembrie / „Forum România X”, organizat la sediul Institutului. Lansat în 2002 de Institutul pentru Studii Est și

Sud-Est Europene al Universității din Viena, colocviul de romanistică „Forum România” este organizat începând din 2005 în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Viena. Având un profil transdisciplinar, „Forum România” găzduiește contribuții din zona cercetării filologice, istorice, sociologice, politologice, antropologice și geografice. Tema ediției din 2013 a fost: „Relații de gen în România”. Evenimentul a inclus o prezentare de carte, două prelegeri și câteva momente muzicale. A fost prezentat volumul *Liebesglut. Dragoste și Sexualitate în societatea românească între 1750 și 1830*, scris de Constanța Vintilă-Ghițulescu. Volumul a fost tradus în limba germană și a fost prezentat de autoare, în premieră. Mihaela Frunză, cadru universitar la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, specialistă în abordarea filosofică a politicii de gen în societatea modernă, a susținut o prelegere intitulată „Love on Trial: Images of Women, Words of Men”. De asemenea, a avut loc un eveniment muzical, cuprinzând opere ale compozitoarelor din secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. Ana Szilagyi, compozitor, a selectat operele prezentate. Moderatorii ai evenimentului: Thede Kahl și Larissa Schippel.

DIRECȚIA GENERALĂ
PROMOVAREA CREAȚIEI

Direcția Generală Promovarea Creației a asigurat coordonarea, elaborarea și derularea proiectelor și programelor menite să promoveze actul de creație și creatorii din domeniile culturii scrise, artelor vizuale și artele spectacolului, ale arhitecturii, științei și tehnologiei. Prin acțiunile sale, Direcția Generală Promovarea Creației a încercat să faciliteze deschiderea către alte orizonturi culturale, o mai bună vizibilitate și receptare a valorilor culturii și civilizației românești.

În noua arhitectură instituțională de la începutul anului 2013, Direcția Generală Promovarea Creației a avut în subordine Serviciul Arte și Științe și Centrul Național al Cărții, organizat la nivel de direcție, care a inclus Editura ICR și Serviciul Tipărituri și Publicații.

Centrul Național al Cărții

Centrul Național al Cărții (CENNAC), fondat în 2007, funcționează ca o verigă între editorii străini și interesele culturale ale României. Activitatea sa sprijină traducerea și promovarea operelor autorilor români, prin programele Translation and Publication Support Programme – TPS, PUBLISHING ROMANIA și „20 de autori”.

Pe lângă programele de finanțare a traducerii și publicării autorilor români și a cărților despre cultura română în străinătate, Centrul Național al Cărții organizează standul României la o serie de importante târguri internaționale de carte. De asemenea, Centrul Național al Cărții programează întâlniri cu editori din diverse spații lingvistice și asigură prezența în străinătate a scriitorilor români la festivaluri, târguri internaționale de carte, workshop-uri etc. În anul 2013, în cadrul Centrului Național al Cărții au funcționat Editura ICR, Serviciul Tipărituri și Publicații, precum și Programul de Burse și rezidențe al ICR.

Programele de traduceri

Translation and Publication Support Programme (TPS)

Programul se adresează editorilor străini interesați de traducerea și publicarea autorilor români și funcționează după modelul programelor similare derulate de instituții consacrate din Europa și din lume. Lansat în anul 2006, în cadrul programului TPS au fost organizate până acum 15 sesiuni de finanțare: martie și octombrie 2006; martie și octombrie 2007; martie și octombrie 2008; martie și octombrie 2009; martie și octombrie 2010, martie și octombrie 2011, martie 2012 și octombrie 2012 (sesiune dedicată cărților în limba franceză), septembrie 2013. Începând cu anul 2006, în cadrul programelor TPS și „20 de autori” au fost finanțate 315 volume apărute la edituri din 30 de țări (Austria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Cehia, Croația, Elveția, Franța, Germania, Georgia, Grecia, Israel, Italia, Letonia, Marea Britanie, Macedonia, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, Rusia, Serbia, Slovacia, Slovenia, Spania, SUA, Suedia, Turcia și Ungaria).

În 2013, cu finanțare prin programul TPS au apărut 27 de volume:

1. Gabriela Adameșteanu, *Der gleiche Weg an jedem Tag* (titlul original: Drumul egal al fiecărei zile), traducere de Georg Aeschtl, Schoffling, Germania, 2013
2. Răzvan Rădulescu, *La vie et les agissements d'Ilie Cazane* (titlul original: Viața și faptele lui Ilie Cazane), traducere de Philippe Loubière, Zulma, Franța, 2013
3. Claudiu Komartin, *Und wir werden die Maschinen für uns weinen lassen*, traducere de Georg Aeschtl, Edition Korrespondenzen, Austria, 2013
4. Alex Leo Șerban, *La planète Proust : Esquisses d'un journal de lecture*, Non Lieu, Franța, 2013
5. Académie Roumaine, *Une histoire des roumains: Études critiques*, Prefată de Dinu C. Giurescu, Stephen Fischer Galati și Ioan-Aurel Pop, traducere de Marily le Nir, Editions Vaillant, Franța, 2013
6. Ana Blandiana, Mircea Cărtărescu, Nina Cassian, Nora Iuga, Ion Mureșan, Nichita Stănescu, Claudiu Komartin, Ofelia Prodan, Ion Pop, Lucian Vasilescu, Doina Ioanid, Cosmin Perța, *Voor de prijs van mijn mond: Hedendaagse poëzie uit Roemenië*, traducere de Jan H. Mysjkin, PoezieCentrum, Belgia, 2013

7. Mircea Cărtărescu, *Travesti*, traducere de Leila Ünal, Ayrinti, Turcia, 2013

8. Varujan Vosganian, *Le Livre des chuchotements* (titlul original: Cartea șoaptelor), traducere de Laure Hinckel și Marily le Nir, Editions des Syrtes, Franța, 2013

9. Petru Cimpoeșu, *Siméon L'Ascenseurite* (titlul original: Șimon Liftnicul), traducere de Dominique Ilea, Ginkgo Éditeur, Franța, 2013

10. Dinu Pillat, *En attendant l'heure d'après* (titlul original: Așteptând ceasul de apoi), traducere de Marily le Nir, Editions des Syrtes, Franța, 2013

11. Norman Manea, *La cinquième impossibilité: essai* (titluri originale: Plicuri și portrete / Laptele negru), traducere de Marily le Nir și Odille Serre, Seuil, Franța, 2013

12. Ștefan Agopian, *Almanacco degli accidenti* (titlul original: Manualul întâmplărilor), traducere de Paola Polito, Felici Editore, Italia, 2013

13. Radu Aldulescu, *L'Amant de la veuve* (titlul original: Amantul colivăresei), traducere de Dominique Ilea, Editions des Syrtes, Franța, 2013

14. Lucian Dan Teodorovici, *L'histoire de Bruno Matei* (titlul original: Matei Brunul), traducere de Laure Hinckel, Gaïa Éditions, Franța, 2013

15. Ion Băieșu, *ПАВНОБЕСИЕ* (titlul original: Balanța), traducere de Ognean Stamboliev, Avangard Print, Bulgaria, 2013

16. Cecilia Ștefănescu, *Sun Alley* (titlul original: Intrarea Soarelui), traducere de Alexandra Coliban și Andreea Höfer, Istors Books, Marea Britanie, 2013

17. Marta Petreu, *L'Apocalypse selon Marta: Choix de poèmes*, traducere de Linda Maria Baros, Caractères, Franța, 2013

18. Floarea Țuțuianu, *Je guéris avec ma langue: Choix de poèmes*, traducere de Linda Maria Baros, Caractères, Franța, 2013

19. Constantin Abăluță, *Întâmplări imaginare pe străzile Bucureștiului*, traducere de Lidija Dimkovska, Cultural Institution Blesok, Macedonia, 2013

20. Nichita Stănescu, *ПЕДЪТ НА ДУМИТЕ* (titlul original: Ordinea cuvintelor 1-2), traducere de Ognean Stamboliev, Geia Libris, Bulgaria, 2013

21. Nicolae Breban, *In assenza dei padroni* (titlul original: În absența stăpânilor), traducere de Maria Floarea Pop, Edizioni Cantagalli, Italia, 2013

22. Dora Pavel, *Agata muriendo* (titlul original: Agata murind), traducere de Marian Ochoa de Erbe, Editorial Creadite, Spania, 2013

23. Norman Manea, *Завръщанемо на хулигана* (titlul original: Întoarcerea huliganului), traducere de Rumiana Stanceva, Balkani 93, Bulgaria, 2013

24. Lucian Dan Teodorovici, *Нашият цирк ви представя* (titlul original: Circul nostru vă prezintă), traducere de Vanina Bojicova, Paradox Publishing Group, Bulgaria, 2013

25. Andrei Oișteanu, *Rauschgift in der rumänischen Kultur: Geschichte, Religion und Literatur* (titlul original: Narcotice în cultura română), traducere de Julia Richter, Frank & Timme, Germania, 2013

26. Marin Sorescu, *Per entre els dies. Antologia poètica*, traducere de Corina Oproae și Xavier Monoliu Pauli, Lleonard Muntaner, Spania, 2013

27. Nicolae Manolescu, *Sujets français* (titlul original: Teme franceze), traducere de Dominique Ilea, Ginkgo Éditeur, Franța, 2013

În cadrul sesiunii 2013 a programului TPS, în perioada 15 aprilie – 15 septembrie 2013, au fost înregistrate 57 de cereri de finanțare eligibile. În urma evaluării, juriul de experți alcătuit – pe baza propunerilor Uniunii Scriitorilor din România – din criticii literari Mihai Zamfir și Dan Cristea, și traducătorul George Volceanov, a decis finanțarea unui număr de 42 de proiecte, volumele fiind programate să apară până la sfârșitul anului 2014:

1. Constantin Abăluță, *Groapa Roșie*, traducere de Vanina Dimitrova Bozhikova, SONM, Bulgaria

2. Daniel Bănuțescu, *Fugi din viața, revoltătoare și slută, în cartea mea*, traducere de Péter Demény, SCOLAR Kiado, Ungaria

3. Ana Blandiana, *Patria mea A4*, traducere de Viorica Pâtea Birk, PRE-TEXTOS, Spania
4. Ana Blandiana, *Patria mea A4*, traducere de Viorica Pâtea Birk / Paul Scott Derrick, BLOODAXE BOOKS, Marea Britanie
5. Lucian Blaga, *Eonul dogmatic*, traducere de Rainer Schubert, LITVERLAG, Austria
6. Max Blecher, *Inimi cicatrizate*, traducere de Tomasz Klimkowski, Foksal, Polonia
7. Max Blecher, *Întâmplări în irealitatea imediată*, traducere de Adrian Dumitru Oproiu / Ana Brnardic Oproiu, ELITECH - EDICIJE BOŽIČEVIĆ, Croația
8. Lucian Boia, *Capcanele istoriei. Elita intelectuală românească între 1930 și 1950*, traducere de Larisa Schippel, Frank & Timme, Germania
9. Lucian Boia, *Sfârșitul Occidentului? Spre lumea de mâine*, traducere de Clara Mitola, EDIESSE, Italia
10. Leo Butnaru, *Jefuindu-l pe Picasso*, traducere de Ognean Stamboliev, Avangard Print, Bulgaria
11. Mateiu Caragiale, *Craii de Curtea-Veche*, traducere de Mauro Barindi, Rediviva, Italia
12. Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Corpul*, traducere de Bruno Mazzoni, VOLAND, Italia
13. Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Aripa Stângă*, traducere de Sunia Iliaz Küçükbıçakçı, AYRINTI (Turcia)
14. Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, traducere de Fulvio Del Fabbro, Maria Floarea Pop, Rubbettino Editore, Italia
15. Alexandru Ecovoiu, *Ordinea*, traducere de Joaquin Garrigos Bueno, Subsuelo, Spania
16. Micaela Ghițescu, *Între uitare și memorie*, traducere de Ingrid Beatrice Coman, Rediviva, Italia
17. Garabet Ibrăileanu, *Adela*, traducere de Hristo Boev, PERSEUS, Bulgaria
18. Letiția Ilea, *Despre câștiguri și pierderi*, traducere de Xavier Montoliu Pauli, Valparaiso Ediciones, Spania
19. Florina Ilis, *Viețile paralele*, traducere de Marily le Nir, Editions des Syrtes, Franța
20. Panait Istrati, *Spovedanie pentru învinși*, traducere de Ognean Stamboliev, Avangard Print, Bulgaria
21. Gherasim Luca, *Le Vampire Pasiff*, traducere de Manuel Tavares Teles, 7 NOS, Portugalia
22. Norman Manea, *Vizuina*, traducere de Jiří Našinec, ARGO, Cehia
23. Norman Manea, *Variante la un autoportret*, traducere de Anita Bernacchia, Il Saggiatore, Italia
24. Ioana Nicolaie, *Cerul din burtă*, traducere de Vasilka Ivanovna Aleksova, BALKANI 93, Bulgaria
25. Marta Petreu, *Apocalipsa după Marta*, traducere de Nemeti Rudolf, PALAMART, Ungaria
26. Marta Petreu, *Acasă, pe Câmpia Armaghedonului*, traducere de Nemeti Rudolf, PALAMART, Ungaria
27. Marta Petreu, *Acasă, pe Câmpia Armaghedonului*, traducere de Florica Courriol, Edition L'Age d'Homme, Elveția
28. Ioan Popa, *Robi pe Uranus*, traducere de Florica Courriol, Non Lieu, Franța
29. Liviu Rebreanu, *Adam și Eva*, traducere de Jiří Našinec, Havran, Cehia
30. Doina Ruști, *Zogru*, traducere de Paloma Gracia, Mioara Angheluță, Ediciones Traspies, Spania
31. Monica Săvulescu Voudouri, *Fetele Nikas în lumina zilei mare și albă*, traducere de Susana Vasquez, Doina Făgădar, Aerolineas, Peru
32. Lăcrămioara Stoenescu, *Copiii – dușmanii poporului*, traducere de Mauro Barindi, Edizioni SAECULA, Italia
33. Bogdan Suceavă, *Miruna, o poveste*, traducere de Roberto Merlo, Atmosphere Libri, Italia

34. Crisula Ștefănescu, *Uimitoarele aventuri ale motanului Tuțu, povestite de el însuși*, traducere de Iulia Niculescu, Edition L'Age d'Homme, Elveția

35. Stelian Tănase, *Moartea unui dansator de tango*, traducere de Joaquin Garrigos Bueno, ENEIDA Editorial, Spania

36. Cristian Teodorescu, *Medgidia, orașul de apoi*, traducere de Radosława Janowska-Lascar, ATUT / Amaltea, Polonia

37. Lucian Dan Teodorovici, *Matei Brunul*, traducere de Radosława Janowska-Lascar, ATUT / Amaltea, Polonia

38. Urmuz, *Pagini bizare*, traducere de Adrian Dumitru Oproiu și Ana Brnardic Oproiu, LITTERIS, Croația

39. Matei Vișniec, *Domnul K. eliberat*, traducere de Sunia Iliaz Küçükbiçakçı, VERSUS Kitap, Turcia

40. Matei Vișniec, *Domnul K. eliberat*, traducere de Anastasia Starostina, IVAN LIMBAKH Publishing house, Rusia

41. Varujan Vosganian, *Cartea șoaptelor*, traducere de Zsolt Karácsonyi, ORPHEUSZ KIADO, Ungaria

42. George Vulturescu, *Orb prin nord*, traducere de Leons Briedis, OMNIA MEA, Letonia.

Programul „20 de autori“

Programul de traducere a autorilor români în limbi de circulație internațională a fost lansat în 2006. Juriul a selectat din cele 292 de propuneri un număr de 20 de autori: Gabriela Adameșteanu, Daniel Bănulescu, Max Blecher, Mircea Cărtărescu, Petru Cimpoeșu, Lena Constante, Gheorghe Crăciun, Filip Florian, Ioan Groșan, Florina Ilis, Mircea Ivănescu, N. Manolescu, Ion Mureșan, Constantin Noica, Răzvan Petrescu, Andrei Pleșu, Ioan Es. Pop, N. Steinhart, Stelian Tănase, Ion Vartic. Fragmentele traduse au fost trimise atât institutelor culturale românești din străinătate, cât și unor edituri din Anglia, Austria, Belgia, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, Luxemburg, Norvegia, Spania. În cadrul acestui program, ICR a finanțat integral costurile de traducere și un quantum din cheltuielile de editare.

În cursul anului 2013, prin programul „20 de autori“ au apărut alte trei titluri cu sprijinul ICR: volumul *Zdarzenia w bliskiej nierzeczywistości* (titlul original: *Întâmplări în irealitatea imediată*) de Max Blecher, în traducerea Joannei Kornaś-Warwas, editura Fundacja Pogranicze, Polonia, *leud bez wyjścia i inne wiersze / leudul fără ieșire și alte poeme* de Ioan Es. Pop, traducere de Joanna Kornaś-Warwas, Pogranicze și *Acontecimentos na irrealidade imediata* (titlul original: *Întâmplări în irealitatea imediată*) de Max Blecher în traducerea lui Fernando Klabin, editura Cosac Naify, Brazilia.

Programul PUBLISHING ROMANIA

Lansat în anul 2007, PUBLISHING ROMANIA este un program de finanțare a proiectelor editoriale destinate promovării culturii române scrise în străinătate. Programul este structurat în două secțiuni cu obiective și criterii specifice de selecție a proiectelor.

Secțiunea I se adresează editurilor și instituțiilor străine interesate să publice albume și/sau cărți dedicate culturii române care se înscriu într-unul din domeniile: istorie, istoria gândirii și filozofiei, istoria artelor și culturii, istoria literaturii, patrimoniu cultural, lingvistică, monografii despre autori români. Sprijinul material acordat poate acoperi până la 75% din onorariile titularilor drepturilor de autor și traducătorilor, precum și din cheltuielile de editare aferente (machetare, prelucrare imagine, copertă, corectură, hârtie, tipar etc.), fără ca valoarea totală solicitată să depășească 20 000 EUR/propunere pentru album sau 10 000 EUR/propunere pentru carte.

Secțiunea II are drept scop promovarea în mass-media internațională a creațiilor românești de valoare și încurajarea apariției sau dezvoltării unor publicații academice dedicate studiilor românești sau care să conțină articole, interviuri sau cercetări referitoare la cultura, societatea și istoria României, constituind astfel o platformă de dialog pentru specialiștii din domeniu. Secțiunea se adresează publicațiilor în limbi străine care doresc să editeze suplimente, numere tematice, precum și editorilor de reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești. ICR acoperă în proporție de până la 75% din onorariile titularilor drepturilor de autor și ale traducătorilor, precum și cheltuielile de editare aferente (machetare, copertă, corectură, hârtie, prelucrare imagini, tipar), fără ca valoarea totală a sumei solicitate să depășească 8 000 EUR.

Volume publicate prin programul PUBLISHING ROMANIA în anul 2013:

1. Număr special al revistei *La traductière. Revue franco-anglaise de poésie et art visuel: Dossier de poésie roumaine contemporaine*, Association franco-anglaise de poésie, Franța, 2013

2. Eleni Samios-Kazantzaki, *La véritable tragédie de Panaït Istrati*, Lignes, Franța, 2013

3. Filippo Bonini Baraldi, *Tsiganes, musique et empahtie*, Éditions de la Maison des Sciences de l'Homme, Franța, 2013

4. Gabriela Lupu, *Carnet de charbon*, album de fotografie, text de Frédérique Chapuis, Filigranes Éditions, Franța, 2013

5. Album *Maurice Mircea Novac*, Doina Talmann (coord.), Klartext, Germania, 2013

6. *Historie českých komunit v Rumunsku* (Istoricul comunităților cehe în România), Desideriu Gecse, Herrmann & synové, Republica Cehă, 2013

7. *Kobierce anatolijskie z kolekcji muzeum narodowego Brukenthala w Sibiu / Anatolian Carpets from the Collection of the Brukenthal National Museum in Sibiu*, Muzeum Narodowego w Gdansk, Polonia, 2013

8. Album *Paula Ribariu*, Doina Talmann (coord.), Klartext, Germania, 2013.

În cadrul sesiunii 2013 a programului PUBLISHING ROMANIA, în perioada 15 aprilie – 15 septembrie 2013, au fost înregistrate 21 de cereri de finanțare. În urma evaluării din data de 9 decembrie, juriul de experți alcătuit – pe baza propunerilor Uniunii Artiștilor Plastici din România – din criticii de artă Magda Cârneci, Raluca Voinea și Adrian Guță, a decis finanțarea unui număr de șapte proiecte, volumele fiind programate să apară până la sfârșitul anului 2014:

1. Album *Șapte artiști români contemporani. Vol. IV: Tridimensionalitatea*, Klartext Verlag / Jakob Funke Medien Beteiligungs GmbH & Co. KG, Germania

2. Album *Ciprian Paleologu: Proiectul uman* (Doina Talmann, ed.), Klartext Verlag / Jakob Funke Medien Beteiligungs GmbH & Co. KG, Germania

3. Monografie *Ioan Jakob* (Doina Talmann, ed.), Klartext Verlag / Jakob Funke Medien Beteiligungs GmbH & Co. KG, Germania

4. *Doubt and Despair. Cioran as Philosopher* de Jurgen Grosse, Dunker & Humblot GmbH, Germania

5. *Adevărata tragedie a lui Panaït Istrati* de Eleni Samios Kazantzakis, Avangard Print LTD, Bulgaria

6. Album *Art Nouveau at the Edge of Europe* de Ana Hajdu, Editions du Sommet, Canada

7. Album *The Magic of the Exterior Painting of Bucovina Churches* de Adela Vaetisi, Editions du Sommet, Canada

Târguri internaționale de carte

Salonul Cărții de la Paris

În perioada 21-25 martie 2013 a avut loc cea de a XXXIII-a ediție a Salon du Livre, Paris, unul dintre marile târguri internaționale de carte din Europa, cel mai important eveniment editorial din Franța. România a participat, în calitate de țară invitată de onoare, cu un stand de țară având sloganul „La Roumanie se livre”. Decizia invitării României în această calitate onorantă a fost anunțată oficial în data de 11 aprilie 2012 de Sindicatul Național al Editorilor (Syndicat national de l'édition) din Franța. Punctele de interes au fost literatura și traduceri de autori români publicate în limba franceză, în special prin programele derulate de ICR. Organizarea participării la eveniment a fost asigurată de Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Ministerul Culturii. Standul de 400 mp a avut un design tradițional, care a pus în valoare sculptura lui Constantin Brâncuși. La eveniment au participat, în calitate de exponanți, peste 30 de editori români și peste 50 de autori români, reprezentând toate genurile literare, de la poezie la dramaturgie, de la bandă desenată la eseu și roman.

Pavilionul României de la Salonul Cărții de la Paris a fost vizitat de numeroase personalități franceze, de la președintele Franței, François Hollande, în data de 21 martie, la doamna Aurélie Filippetti, ministrul Culturii francez, în data de 25 martie, și domnul Manuel Valls, ministrul francez de Interne, în 23 martie.

Cultura și literatura română au fost reprezentate la vârf de scriitori, academicieni, critici, poeți, esești, istorici, profesori, printre care: Norman Manea, Matei Vișniec, Eugen Simion, George Banu, Ana Blandiana, Stelian Tănase, Mircea Dinescu, Ileana Mălăncioiu, Gabriela Adameșteanu, Mircea Martin, Eugen Uricaru, Ion Mureșan, Nicolae Manolescu, Solomon Marcus, Ioan Es. Pop, Marta Petreu, Dinu Flămând, Lucian Boia, Serge Celibidache, fiul marelui dirijor român Sergiu

Celibidache. Li s-au alăturat personalități ale lumii culturale din diaspora română și din Franța, alături de reprezentanți ai unor edituri din România, invitați să participe la eveniment. Programul celor peste 50 de autori și artiști români participanți la Salon a inclus mese rotunde, recitaluri, ateliere, sesiuni de autografe. Statutul de țară invitată de onoare a prilejuit, pe lângă programul derulat la standul României și în spațiile dedicate din incinta Salonului, evenimente găzduite de ICR Paris, de Ambasada României, la Centre National du Livre, la Sorbona, la Pen Club Paris precum și la Librăria l'Ecume des Pages, Saint Germain. Literatura română actuală, raporturile scriitorilor cu istoria secolului trecut, legăturile culturale cu Franța, diaspora literară au fost câteva dintre temele abordate în cadrul dezbaterilor. Printre mesele rotunde organizate: „Cum se reflectă criza societății în literatura română contemporană?” (moderator: acad. Eugen Simion); „Thriller-ul între senzational și politic” (moderator: Horia Gârbea); „Est-Vest: regăsiri literare; Avangarda în Franța și România, destine încrucișate” (moderator: Raphaël Sorin); „Literatura emigrației române – A scrie dincolo de granițe” (moderator: Eugen Simion); „România lui Ovidiu” (moderator: Paul de Sinety); „PIF, un personaj francez în România” (moderator: Didier Dutour); „Culisele Scriiturii: principiul incertitudinii” (moderator: Basarab Nicolescu);

„Spiritualitate românească în Europa secolului XX: Alteța Sa Regală Principele Radu de România” (moderator: Adrian Cioroianu); „Exilul literar românesc în Franța secolului XX – Marile figuri” (moderator: Catherine Durandin); „Prospețime și înflăcărare. Noul val al teatrului românesc” (moderator: George Banu). Au avut loc, de asemenea, lecturi de basme românești și o prezentare și demonstrație culinară – „Latinitatea unei bucătării orientale” – realizată de Mircea Dinescu.

Compania FNAC, partenerul Salonului cărții, în colaborare cu Librăriile Cărturești, a pus la dispoziția publicului peste 1000 de titluri în limba română și peste 600 de titluri de autori români în limbă franceză, pe parcursul evenimentului desfășurându-se peste 60 de evenimente și dezbateri, mese rotunde și întâlniri profesionale – la Pavilionul României, la standul Centrului național al cărții, standul Institutului Francez și pe cele trei scene ale salonului. În ziua de deschidere, peste o mie de persoane au vizitat standul României. Sub „pomul cunoașterii” – simbolul ales de artistul designer al standului, multe din cărțile aflate la vânzare și-au găsit cumpărători. Evenimentul a fost consemnat în ziare de prestigiu precum: *Le Monde* (5 pagini), *Magazine Littéraire* (3 pagini), *Lire* (3 pagini).

Această participare a reprezentat un veritabil succes

Andrei Oișteanu, Nicolae Manolescu și
Matei Vișniec la Salon du Livre
© Agerpres

pentru cultura noastră, contribuind la creșterea notorietății și prestigiului culturii române, la sporirea contactelor autorilor cu alte edituri și publicații, precum și la creșterea interesului europenilor pentru cultura română.

Proiectul a fost organizat în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Paris, Direcția Generală Cooperări Externe și Direcția Generală României de Pretutindeni.

Târgul de Carte de la Londra

Literatura română a fost prezentă pentru a șasea oară consecutiv, cu sprijinul Institutului Cultural Român, la cel mai mare eveniment literar organizat în Marea Britanie, Târgul Internațional de Carte de la Londra / London Book Fair, dedicat profesioniștilor din industria cărții (editori, agenți literari, librari, tipografi). La ediția desfășurată între 15 și 17 aprilie 2013, evenimentele organizate la stand și la Institutul Cultural Român din Londra, sub numele generic *Romania at the London Book Fair: A Tribute to the Labours of Love*, au pus în valoare, ca un bilanț de parcurs, patrimoniul literar românesc realizat în lumea anglo-saxonă și i-au omagiat pe toți cei care – traducători, editori, promotori literari – au contribuit la crearea unei substanțiale și diversificate biblioteci de proză, poezie, carte academică în traducere engleză.

Programul românesc a cuprins discuții, lansări de carte, întâlniri, expoziții, reunind pe câțiva dintre profesioniștii britanici ai cărții care, cu pasiune, competență și dedicare, au asigurat, independent sau cu sprijinul unor instituții românești, prezența României și a literaturii noastre în spațiul anglo-saxon. Acestora li s-au alăturat scriitorii britanici care, prin cărțile lor de ficțiune sau de călătorii, au făcut mai bine cunoscute România și cultura română în Marea Britanie și în întreaga lume anglofonă. Printre protagoniștii evenimentelor s-au numărat scriitoarea și promotoarea culturală Lucy Abel-Smith, scriitorul Paul Bailey, scriitorul Alan Brownjohn, scriitoarea Carmen Bugar, jurnalistul Tim Burford, editoarea Susan Curtis-Kojakovic, editoarea Alexandra Dugdale, scriitoarea Tessa Dunlop, scriitorul și traducătorul Daniel Hahn, director al British Centre for Literary Translation, traducătorul și editorul Peter Jay, cercetătoarea Irina Marin, profesorul Patrick McGuinness, editoarea Ramona Mitrică, realizatorul TV Charlie Ottley, scriitorul și editorul Mike Phillips, jurnalista Brownen Riley, poetul și traducătorul George Szirtes, editoarea Miranda Spicer, scriitoarea Cecilia Ștefănescu, profesorul Marius Turda, poetul și traducătorul Stephen Watts și alții.

Au fost prezentate și cele mai noi apariții românești în limba engleză, atât cărți de proză, cât și titluri academice: *Burying the Typewriter* de Carmen Bugar, *Sun Alley* de Cecilia Ștefănescu, *Small Changes in Attitude* de Răzvan Petrescu, *Kill the General* de Bogdan Hrib, *Crafting Humans* de Marius Turda și *Contested Frontiers in the Balkans: Ottoman, Habsburg and Communist Rivalries in Eastern Europe* de Irina Marin.

La standul de 71 mp au fost expuse volume aparținând a 27 de edituri românești. Partenerii principali ai Institutului Cultural Român, au fost Ambasada României în Regatul Unit al Marii Britanii și School of Slavonic and East European Studies a University College London. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Londra și Direcția Generală Cooperări Externe.

Dezbateri la standul României de la London Book Fair
© Răzvan Dănăilă

Salonul de Carte de la Torino

Pentru al cincilea an consecutiv, România a participat la Salonul Internațional de Carte de la Torino cu un stand de 70 mp și o serie de evenimente cu tema „LIBROmania al Salone di Torino”.

Standul României a inclus un spațiu dedicat vânzării de carte, organizat cu sprijinul Librărilor Humanitas, unde au fost expuse, spre vânzare, peste 1500 de titluri și 6000 de volume în limba română publicate la peste 25 de edituri, precum și circa 100 de titluri de traduceri de autori români în limba italiană. De asemenea, standul a fost prevăzut cu un spațiu destinat organizării de întâlniri cu autori români, în cadrul ciclului de evenimente literare „LectuRomania”, precum și a altor manifestări conexe, cu o cabină radio ce a găzduit

echipa *Radio Torino International* – unul dintre partenerii media – și un punct de informare turistică organizat în parteneriat cu Reprezentanța de promovare turistică a României în Italia.

În cadrul evenimentului de deschidere a Salonului Internațional de Carte de la Torino, Ernesto Ferrero, directorul editorial al Salonului, a salutat prezența României și în acest an la cea mai importantă manifestare de profil din Italia. Seria de manifestări literare românești a fost inaugurată, în data de 16 mai, de întâlnirea cu scriitorii Doina Ruști, Stelian Țurlea și Ingrid Beatrice Coman, în cadrul căreia au fost prezentate volumele în limba italiană: *Lisoanca* de Doina Ruști (titlu original: *Lizoanca la 11 ani*, traducere de Ingrid Beatrice Coman, Rediviva Edizioni, 2013), *In assenza del padre* de Stelian Țurlea (titlu original: *În absența tatălui*, traducere de Ingrid Beatrice Coman, Rediviva Edizioni, 2013) și *Per chi crescono le rose* de Ingrid Beatrice Coman (Rediviva Edizioni, 2013). Alături de cei trei scriitori, au fost prezenți Roberto Merlo, profesor de limba și literatura română la Universitatea din Torino și Viorica Nechifor, jurnalist, membră a Asociației Naționale a Presei Interculturale.

Seria de manifestări a continuat, în data de 17 mai, cu prezentarea volumului *Gaudeamus* de Mircea Eliade (traducere de Celestina Fanella, Jaca Book, 2012). La eveniment au luat cuvântul Celestina Fanella, profesor de limba și literatura română la Universitatea din Udine, Bruno Mazzone, profesor de limba și literatura română la Universitatea din Pisa și Roberto Scagno, profesor de limba și literatura română la Universitatea din Padova și președinte al Asociației Italiene a Româniștilor. De asemenea, a fost inaugurat ciclul „LectuRomania”, organizat la Standul României din Pavilionul 3, serie de manifestări menită să pună în contact publicul larg cu scriitorii români și opera lor. Participanți: Doina Ruști, alături de care au luat cuvântul traducătoarea Ingrid Beatrice Coman și Roberto Merlo. Cea de-a doua zi a participării României la Salonul Internațional de Carte de la Torino s-a încheiat cu prezentarea romanelor *În absența stăpânilor* de Nicolae Breban, publicat în italiană la Editura Cantagalli (2013) și *Spovedanie la Tanacu* de Tatiana Niculescu Bran, publicat în italiană la Editura Hacca (2013).

Programul românesc a mai cuprins: masa rotundă „Actualitatea politico-socială, economică și culturală a României. Provocări și perspective pentru viitor”, la care au participat profesorul Francesco Guida, directorul Departamentului de Științe Politice al Universității Roma Tre, prof. Annunziata Nobile, specialist în demografie contemporană la aceeași Universitate, profesorii Bruno

Mazzone și Roberto Scagno; prezentarea revistei *Orizonturi culturale italo-române* și a volumului *Orizonturi culturale italo-române. Perspective și experiențe*, la care au luat parte Afrodita Carmen Cionchin, directorul publicației, Giovanni Ruggeri, director adjunct, Mauro Barindi, redactor, și profesorii Bruno Mazzone și Roberto Scagno, colaboratori la acest proiect; prezentarea volumului inedit de corespondență *Lettere al culmine della disperazione* (1930-1934) de Emil Cioran (Editura Mimesis Edizioni, 2013), în prezența prof. Giovanni Rotiroli de la Universitatea din Napoli, coordonatorul volumului, filosoful Antonio Di Gennaro, semnatul postfeței, traducătoarea Marisa Salzillo și Irma Carannante.

Ciclul „LectuRomania” s-a încheiat cu întâlnirea cu scriitoarea Gabriela Adameșteanu, alături de criticul literar Marilia Piccone și prof. Roberto Merlo. În aceeași zi, scriitoarea Gabriela Adameșteanu a fost prezentă la Circolo dei Lettori din Torino, în cadrul programului Salone Off, organizat de Fundația pentru Carte, Muzică și Cultură. Participanți: Celestina Fanella, Marilia Piccone și Roberto Merlo.

Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, Salonul Internațional de Carte de la Torino, Il Circolo dei Lettori din Torino, Reprezentanța de promovare turistică a României în Italia, Librăriile Humanitas și Direcția Generală Cooperări Externe.

Târgul de Carte de la Göteborg

În perioada 26-29 septembrie 2013, România a fost prezentă în calitate de țară invitată de onoare la Târgul de Carte Bok&Bibliotek de la Göteborg, cel mai important eveniment de profil din Scandinavia și manifestarea literară a anului în Suedia. Târgul atrage anual în jur de 100 000 de vizitatori. În fiecare an, sunt acreditați la manifestare în jur de 1500 de jurnaliști din toată lumea, iar evenimentul și țara invitată sunt, pentru o săptămână, principalul subiect al publicațiilor suedeze și al emisiunilor culturale radio-TV. Propunerea ca România să participe la Târgul de Carte la Göteborg ca invitată de onoare a fost adresată țării noastre în 2010, prin intermediul Institutului Cultural Român de la Stockholm.

La standul de 153 mp au fost expuse volume aparținând a 30 de edituri românești. Printre invitați s-au numărat scriitorii consacrați din România – Gabriela Adameșteanu, Mircea Cărtărescu, Svetlana Cârstea, Marius Chivu, Daniela Crăsnaru, Dinu Flamând, Kányádi Sándor, Dan Lungu, Ioana Nicolaie, Ioan Es. Pop, Varujan Vosganian, autori de prestigiu din diaspora – Cătălin Dorian Florescu, Dana Grigorcea,

Norman Manea, Felicia Mihali, precum și scriitori, traducători, critici, editori, universitari și publiciști cunoscuți din Suedia.

Ediția din anul 2013 a Târgului de Carte Bok & Bibliotek de la Göteborg a fost deschisă de Mircea Cărtărescu, la eveniment fiind prezentă doamna Androulla Vassiliou, comisarul european pentru Educație, Cultură, Multilingvism și Tineret. În cadrul festivității, oficialul european a anunțat câștigătorii ediției din acest an ai Premiului European pentru Literatură, printre care s-a aflat și scriitoarea Ioana Pârvulescu. De asemenea, rezidența de creație oferită de Târgul de Carte de la Göteborg, rezidență aflată la prima ediție, i-a revenit anul acesta scriitorului și criticului literar Marius Chivu.

Programul grupat sub sloganul *România are cuvântul! / Rumänien har ordet!* a inclus seminarii pe teme relevante pentru literatura și cultura română, menite să ofere o imagine

concludentă publicului suedez: o dezbatere consacrată nuvelei ca specie literară, seminarii dedicate romanului, masă rotundă referitoare la principalele curente literare și tendințe ale literaturii române. Au fost discutate, de asemenea, teme precum literatura exilului sau imaginea romilor în literatură. În cele patru zile ale târgului, standul României a fost vizitat de un număr de aprox. 22000 de persoane. Multe dintre seminariile organizate de ICR Stockholm au avut loc cu sala plină. Din statisticile primite de la organizatorii târgului a rezultat că publicul a participat în număr foarte mare la seminariile: „În mintea unui scriitor” (Mircea Cărtărescu în dialog cu Sara Danius), „Implicarea scriitorului în dezbateră publică” (discuție între Björn Wiman, Mircea Cărtărescu, Norman Manea), „A scrie despre și sub oprimare” (seminar cu Mircea Cărtărescu și Sofi Oksanen), „Destinul armenilor” (Varujan Vosganian în dialog cu Ola Larsmo).

Pe toată durata târgului, la standul României a fost prezent Ștefan Popa Popa's, cel mai rapid caricaturist din lume, potrivit *Guinness Book of Records* care a desenat portretele oficialilor, dar și pe cele ale vizitatorilor.

România a participat la eveniment, printre altele, cu o expoziție care a cuprins cele mai frumoase apariții editoriale din producția românească de carte din ultimii doi ani, pornind de la cartea pentru copii la albume de artă, de la cartea științifică la cea de beletristică. Din cele aproximativ o sută de titluri românești expuse spre vânzare, traduceri ale unor importanți scriitori români, s-au vândut circa o mie de exemplare, au declarat reprezentanții Anticariatului Spattans din Göteborg, firma care a pus la dispoziția publicului suedez, în regim de librărie, cele mai noi titluri. Programele românești din cadrul Târgului de Carte de la Göteborg au fost întâmpinate cu interes de presa suedeză, seminariile și evenimentele la stand fiind urmate de numeroase interviuri acordate de participanții români. Evenimentul s-a bucurat de un real succes, dovadă fiind numeroasele articole publicate în ziare de prestigiu precum *Dagens Nyheter*, *Aftonbladet*, *Svenska Dagbladet*, *Göteborgs-Posten*, *Sysdsvenskan* sau aparițiile din cadrul unor emisiuni de la televiziunea națională suedeză (jurnalul cultural, programul de știri, precum și cea mai urmărită emisiune culturală, Babel). Proiectul a fost organizat în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Stockholm, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Culturii, Ministerul Educației Naționale, Târgul de Carte Bok&Bibliotek, Ambasada Elveției în Suedia, ProHelvetia, AIEQ (Association des études québécoises), Anticariatul Spättans, Clubul Ilustratorilor, Institutul Camões, Biblioteca Regală a Suediei, Ambasada Austriei la Stockholm, Uniunea Scriitorilor din Suedia, Federația Internațională a Femeilor Imigrante (RIFFI), Biblioteca de bandă desenată Serieteket, Seriescenen, cotidianul *Dagens Nyheter*, Editurile 2244, Ellerströms, Albert Bonniers, pionier press, Norstedts, 10TAL Bok, Ramus, Podium.

Târgul de Carte LIBER de la Madrid

România a participat la Târgul Internațional de Carte LIBER, ce are loc alternativ în Madrid și Barcelona, ajuns anul acesta la cea de-a 31-a ediție. În anul 2013, târgul a avut loc între 2 și 6 octombrie la Madrid Arena, amplu complex expozițional aflat în Casa de Campo, cel mai mare parc din Madrid. Scriitori invitați, alături de jurnaliști și critici literari spanioli, au fost Marius Daniel Popescu, Cătălin Dorian Florescu, Ion Manolescu și Ioana Gruia. Una dintre temele de discuție

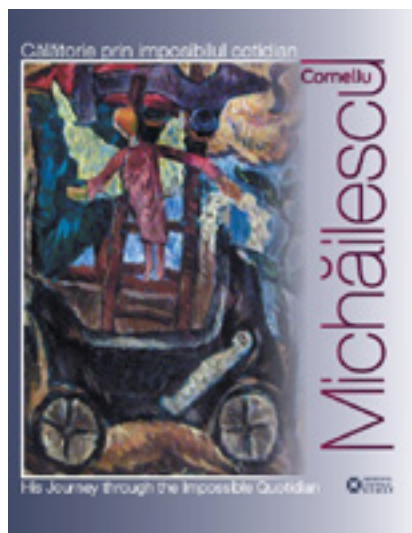
a fost relația dintre literatură și banda desenată, un gen extrem de popular în Spania, căruia îi sunt dedicate librării (cea mai bună librărie de gen din lume a fost aleasă anul trecut o librărie din Madrid) și în care activează mulți scriitori de literatură. Unul dintre aceștia, jurnalist, critic literar, dar și autor de ficțiune tradițională și de texte pentru banda desenată, Ignacio Vidal-Folch, a avut o discuție cu Ion Manolescu, scriitor, autorul unuia dintre puținele volume apărute în România dedicate acestui fenomen (*Benzile desenate și canonul postmodern*, Editura Cartea Românească, 2011). Ioana Gruia este autoarea romanului apărut în Spania, *La Vendedora de tiempo* (*Vânzătoarea de timp*, Editorial Renacimiento, 2013). Cătălin Dorian Florescu, autor de origine română rezident în Elveția, are două romane publicate până acum în Spania (*El masajista ciego și Zaira*), semnalate de presa spaniolă. Marius Daniel Popescu a fost tradus, de asemenea, în spaniolă, prezența lui fiind legată și de lansarea cărții sale, *La sinfonía del lobo*, la Nocturna Ediciones. Cei trei scriitori au în comun faptul că scriu în altă limbă decât cea maternă, aceasta fiind și tema discuției cu Cecilia Drey Müller, scriitoare și jurnalistă la *El País*. La discuție a participat, de asemenea, traducătoarea Marian Ochoa. Pentru prima dată acest târg, dedicat în mod tradițional profesioniștilor, a fost deschis și publicului larg, în zilele 4, 5 și 6 octombrie în Pabellón Sátelite. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Madrid.

Serviciul Tipărituri și Publicații

Editura Institutului Cultural Român

Aparițiile cuprinse în programul editorial al anului 2013 exprimă preocuparea constantă a Institutului Cultural Român de a promova valori reprezentative ale patrimoniului cultural național în lume. Lucrările editate completează colecțiile și seriile deja afirmate – albume dedicate artei românești, monografii sau ediții critice –, care s-au bucurat de o bună primire din partea publicului și a criticii de-a lungul timpului.

Albumul monografic *Corneliu Michăilescu. Călătorie prin imposibilul cotidian* este dedicat creației unuia dintre cei mai importanți artiști ai Avangardei românești din peisajul cultural al primei jumătăți a secolului XX. Albumul *Covoare Basarabene. Din patrimoniul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală al Republicii Moldova* reproduce colecția istorică a zemstvei basarabene, a cărei constituire a început la sfârșitul secolului al XIX-lea și continuă până astăzi. Volumul a fost realizat în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Chișinău. Albumul *Presence de la peinture contemporaine roumaine en France avec Soleil de l'Est entre 2009-2012*,

apărut tot în 2013, este dedicat creației a peste 50 de pictori contemporani români, printre care Dorin Baba, Dan Cioca, Dan Hatmanu, Romul Nuțiu, Petre Velicu, Horea Cucerzan, Levente Albert ș. a. Societatea culturală *Soleil de l'Est*, creată în 1994 de Michel Gavaza, francez de origine română, se ocupă de promovarea creației unor pictori români contemporani, răspândiți în toate colțurile lumii, prin organizarea de expoziții în Franța, în

Belgia și Olanda, dar și în România, prin editarea de cărți și prin invitarea unora dintre artiști, anual, în patru sesiuni, în tabăra de creație pe care acesta a inițiat-o la Collioure.

În colecția Biblioteca memoriei au fost editate patru volume de excepție: *La Roumanie vue par les français d'autre fois* – selecție de texte de Paula Romanescu din volumul *Les Français et la Roumanie* de Paul Desfeuilles et Jacques Lassaigne, București 1937; *Les Revues littéraires de l'Exile roumain*. *Lucașfărul* (Paris 1948-1949); *Ivor Porter (1913-2012)*, un englez în istoria României, volum bilingv (română-engleză), realizat în parteneriat cu Fundația Culturală

Memoria, dedicat acestei personalități mitice pentru România sfârșitului celui de-al Doilea Război Mondial; *Povestea vieții mele* de Ecaterina Chele, lucrare realizată în parteneriat cu ICR Chișinău, ce relatează drama unei tinere învățătoare din Basarabia deportată în Siberia de regimul bolșevic.

În colecția Argumente a fost publicat volumul *Avant-Gardes et Modernités. Brancusi, Duchamp, Brauner, Voronca, Tzara...* de Cristian-Robert Velescu, un amplu studiu dedicat autorilor de notorietate, români și francezi, ale căror

creații se circumscriu curentului avangardist european. Editura ICR a continuat editarea unor publicații prestigioase: *Euresis*, revistă de istorie și teorie literară, ediție franceză-engleză, nr. 2012-2013, și *Quaderni della Casa Romana di Venezia*, în parteneriat cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Volumele publicate de Editura ICR au fost prezentate în cadrul celor mai importante târguri de carte naționale (Bookfest, Gaudeamus) și internaționale (Londra, Paris, Torino Frankfurt, Madrid, Goteborg, Varșovia etc).

Evenimente

29 mai – 2 iunie / Participare la Salonul Internațional de Carte Bookfest, desfășurat la Complexul Expozițional Romexpo. La standul ICR a fost lansat albumul *Corneliu Michăilescu. Călătorie prin imposibilul cotidian*, prezentat de Ruxandra Dreptu, istoric și critic de artă, autoarea lucrării monografice, și de Adrian Silvan Ionescu, istoric și critic de artă, directorul Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”, și albumul *Covoare basarabene/Bessarabian Carpets*, realizat de Varvara Buzilă, prezentat de Eugen Băzgu (Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Republica Moldova) și Georgeta Roșu (Muzeul Național al Țăranului Român).

14 noiembrie / Lansarea albumului *Présences de la peinture contemporaine roumaine en France avec Soleil de l'Est entre 2009-2012*, la sediul Institutului. La eveniment au luat parte Michel Gavaza, președintele asociației *Soleil de l'Est*, și artiști implicați în proiect. De asemenea, în perioada 2-20 noiembrie 2013, la Institutul Cultural a putut fi vizitată expoziția „Pictori români în Franța cu *Soleil de l'Est*, 2009-2012”. Au fost expuse lucrări create în Franța de 29 de artiști contemporani din România, care au fost, la invitația asociației *Soleil de l'Est*, la reședințele de creație de la Briare și Collioure: Jan Albu, Cornel Bârsan, Calin Beloescu, Cristina Ciobanu, Dan Cioca, Bogdana Contraș, Gelu Costea, Daniel Crăciun, Horia Cucerzan, Gabriela Culic, Aurel Dan, Ion Athanasie-Delamare, Corneliu Drăgan-Târgoviște, Nicolae Găgeanu, Mihai Gavril, Ion Grigore, Dan Hatmanu, Lucian Liciu, Mirela Iordache, Nicolae Iorga, Mihaela Modălcă, Costin Neamțu, Lisandru Neamțu, Vasile Pop-Negreșteanu, Vasile Tolan, Angela Tomaselli, Corneliu Vasilescu, Teodor Vescu și Daniela Zbarcea.

20-24 noiembrie / Participare la Târgul Internațional Gaudeamus – Carte de Învățătură, la Pavilionul Central Romexpo. Au fost lansate cel de-al șaselea volum din seria

Opere de William Shakespeare, volum realizat în parteneriat cu Editura Tracus Arte; participanți: Ioan Cristescu, directorul Editurii Tracus Arte, traducătorul George Volceanov și Horia Gârbea și albumul *Présences de la peinture contemporaine roumaine en France avec Soleil de l'Est entre 2009-2012*, Editura ICR, prezentat de istoricul de artă Adrian Silvan Ionescu. Directorul Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, Valeriu Matei, și jurnalista Stela Popa au prezentat cartea *Povestea vieții mele* de Ecaterina Chele, Editura ICR, volum memorialistic al unei învățătoare din Basarabia, deportată de regimul bolșevic în Siberia în iunie 1941. Tot la Târgul de Carte Gaudeamus a fost lansată lucrarea *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic* de Mihai Cimpoi.

5 decembrie / Lansarea volumului *Ivor Porter (1913-2012) - Un englez în istoria României*, editat de ICR în parteneriat cu Fundația Culturală „Memoria”, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea acestui mare diplomat legat de istoria României și biograf al Regelui Mihai I. Lucrarea, coordonată de publicista Marilena Lică-Mașala, inițiatoarea acestui demers aniversar, cuprinde evocări semnate de prietenii lui Ivor Porter, de oamenii care l-au cunoscut, de personalități ale diplomației și culturii britanice și românești. Volumul a fost prezentat de Nigel Townson, director al British Council România, Adrian Cioroianu și Christian Mititelu. Lansarea de la sediul Institutului Cultural Român a avut loc în prezența doamnei Katerina Porter, soția diplomatului.

Revista LETTRE INTERNATIONALE

În anul 2013 au apărut patru numere din trimestrialul *Lettre Internationale*, totalizând 488 de pagini. Revista *Lettre Internationale* și-a continuat misiunea de a prezenta texte ale unor autori străini și români, constituind o polifonie de voci distincte în jurul problematicii alese de redacție, astfel încât să contribuie la emergența unei identități culturale europene. Alegerea textelor și a temelor abordate în fiecare număr s-a făcut în urma lecturii și a corespondenței cu revistele: *Le Nouvel Observateur*, *Esprit*, *Commentaire*, *Magazine littéraire*, *Times Literary Supplement*, *New York Review of Books*, *Die Zeit*, *Lettre Internationale* (ediția germană, italiană, spaniolă). Textele au fost semnate de autori străini reprezentativi, dar și de autori români de mare distincție intelectuală. În anul 2013, redacția *Lettre Internationale* a reușit să colaboreze cu personalități importante din lumea

academică franceză, precum antropologul Pascal Lardellier, profesor la Universitatea din Dijon, sociologul Jean-Claude Soulages, profesor la Universitatea din Lyon, Francoise Albertini, profesor la Universitatea din Ajaccio, Jacques Arnould, director de cercetare la CNRS, Paris. Redacția a contactat, de asemenea, scriitori și cercetători români din străinătate, personalități eminente în lumea occidentală: G.C. Săndulescu, specialist în opera lui James Joyce, a oferit un ciclu de articole scrise special pentru revistă; Mariana Beliş, stabilită în Franța, a relatat parcursul ei științific printre paradigmele secolului al XX-lea; Mihai Spăriosu, stabilit în SUA, a oferit o analiză pertinentă asupra dimensiunii religioase a contemporaneității; George Banu, președinte onorific al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru a onorat paginile revistei cu eseurile sale teatrale. Politica redacției a fost, în anul 2013, aceeași ca în anii anteriori, fiind păstrate anumite linii de continuitate. Revista are colaboratori permanenți, care s-au adaptat perfect demersului său: Ion Vianu, Rodica Binder, Mircea Țicudean, Carmen Firan sunt corespondenții revistei în diferite capitale ale lumii. Au fost abordate teme noi, precum: influența culturii bizantine asupra economiei românești (Cécile Morrisson, Mircea Coșea, Bogdan Murgescu); mecenatul în artă (Marina Dumitrescu, Tudor Banus); dimensiunea culturală a tehnologiei informaționale (Jean-Claude Soulages, Gheorghe M. Ștefan, Adrian Mihalache). În plan religios, remarcabile sunt contribuțiile unor autori precum Jacques Arnould, Cătălin Bogdan, Mihai Spăriosu. Revista *Lettre Internationale* a fost multă vreme preponderent literară și această dimensiune nu a fost neglijată. Marile premii literare obținute de Michel Houellebecq, Alexis Jenni și Jérôme Ferrari au fost reflectate prin analize aprofundate. Au fost publicate fragmente din romanul *Limonov* de Emmanuel Carrère, fragmente interesante referitoare la România. De menționat și textul necunoscut în limba română al lui Ivo Andrić, *Convorbiri cu Goya*, care a fost însoțit de un eseu interesant referitor la acest mare autor. Autori ca Alan Brownjohn și Bedros Horasangian au oferit texte literare inedite. Revista a acordat atenție artei contemporane românești, astfel încât copertele au fost dedicate unor artiști de marcă precum Ion Pantilie, Marin Gherasim, Marielena Preda-Sânc. Printre arte a fost inclusă cinematografia, dar și arta realizată prin intermediul computerului. Nu au fost neglijate relațiile dintre artă și economie, incluzând contribuții importante, ca acelea ale lui Heinz-Norbert Jocks sau Boris Groys. Revista *Lettre Internationale* – ediția germană a publicat pe site-ul său o prezentare apreciativă a numărului 87 al revistei noastre. De asemenea, în anul 2013, revista *România literară* a elogiat revista *Lettre Internationale* în numerele 20, 46, 52 la rubrica „Ochiul Magic” și în numărul 25–26, la rubrica „Revista revistelor”. Revista poate fi procurată și on-line, pe www.e-icr.ro.

Revista ROMANIAN BOOK REVIEW

Publicația lunară *Romanian Book Review* a fost editată în limba engleză de Institutul Cultural Român. Între lunile februarie și septembrie 2013 au apărut primele șase numere. Revista a avut drept scop popularizarea aparițiilor de toate genurile de pe piața editorială românească, adresându-se publicului din străinătate, ca și potențialilor editori și traducători de volume în alte țări. Revista era prevăzută cu apariție lunară în 12 pagini color, fiind difuzată gratuit prin rețeaua Institutului Cultural Român din străinătate. Editorialul inaugural a fost semnat de președintele ICR, profesorul Andrei Marga.

Primul număr al revistei a fost prezentat public printr-o lansare ce a avut loc la sediul Institutului Cultural Român pe data de 19 februarie 2013. În numărul doi au fost incluse și două pagini în limba franceză despre participarea României la Salon du Livre, Paris 2013. Revista a semnalat aparițiile editoriale recente, cu precădere evenimentele editoriale, indiferent de gen (beletristica, lucrări de referință, de artă, didactice, istorie, știință etc.).

Din redacție, sub coordonarea vicepreședintelui ICR, Horia Gârbea, au făcut parte scriitorii Ioan Es. Pop, redactor-șef, Gelu Negrea, secretar general de redacție, Denisa Mirena Pișcu, Andra Rotaru, Simona Brânzaru.

Romanian Book Review a semnalat și traduceri ale celor mai importante opere ale autorilor români apărute la edituri străine cu sau fără sprijinul ICR. În fiecare număr a fost prezentată și opera unui autor clasic roman (Marin Preda, I.L. Caragiale, Liviu Rebreanu și alții), precum și câte un interviu cu scriitori români relevanți și pentru publicul din afara țării (Matei Vișniec, Linda Maria Baros și alții).

Printre autorii ale căror volume au fost prezentate în *Romanian Book Review*: Gabriela Adameșteanu, Gabriel Andreescu, Grigore Arbore, Savatie Baștovoi, Sergiu Bălan, Irina Bădescu, Mușata-Dacia Bocoș, Lucian Boia, Nicolae Breban, Carmen Sylva, Lucian Croitoru, B. Fundoianu, Florina Ilis, Dan Lungu, Adrian Mahu, Mircea Malița, Florina Marin, Alexandru Mușina, Alina Nelega, Răzvan Rădulescu, Mircea Roman, Doina Ruști, Valerian Sava, Simona Sora, Bogdan Suceavă, Dorin Ștefănescu, Mircea Tiberian, Dumitru Țepeneag, Radu Țuculescu, Eugen Uricaru, Radu Vancu și mulți alții. Revista este disponibilă în format electronic pe site-ul www.icr.ro.

Programul Burse și rezidențe

Direcția Generală Promovarea Creației a administrat în cursul anului 2013 toate bursele oferite de Institutul Cultural Român. Programul „Bursele Institutului Cultural Român” are ca scop sprijinirea cercetătorilor, traducătorilor, jurnaliștilor culturali și, nu în ultimul rând, a artiștilor, în efortul lor de pregătire specializată, atât în România, cât și în străinătate, asigurând o comunicare permanentă între diferite platforme naționale și internaționale care să susțină și să valorifice rezultatele muncii lor.

Bursele Institutului Cultural Român

Alături de instituții de talie internațională, precum Cité Internationale des Arts, Institutul Cultural Român acordă burse ce au drept scop sprijinirea cercetătorilor, traducătorilor și jurnaliștilor culturali. Pentru anul 2013 s-au acordat bursele „Constantin Brâncuși” (pentru artiștii plastici), „George Enescu” (pentru muzicieni și muzicologi), „Ion Mincu” (arhitectură), „Nicolae Iorga” (diaspora), „Lucian Blaga” (cercetători români), „Seton-Watson” (cercetători străini), „Europa” (jurnaliști). Se adaugă sprijinirea traducătorilor profesioniști prin bursa „Univers” și rezidențele pentru formarea unei noi generații de traducători ai literaturii române din cadrul Palatelor Brâncovenești de la Mogoșoaia. Pentru anul 2013, Institutul Cultural Român a avut în vedere acordarea următoarelor forme de sprijin material (burse), dezvoltate și concepute în conformitate cu noul Regulament general de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material, adoptat prin ordinul nr. 83/13.03.2013 al președintelui ICR:

Bursa „Constantin Brâncuși” se acordă artiștilor plastici și constă din acordarea unui sprijin financiar pentru un stagiu de trei luni la instituții de profil din Paris (Cité Internationale des Arts). Se acordă 2 burse a câte 4545 EUR/persoană/3 luni.

Bursa „George Enescu” se acordă muzicienilor și constă din acordarea unui sprijin financiar pentru o perioadă de trei luni la instituții de profil din Paris (Cité Internationale des Arts). Se acordă 2 burse a câte 4545 EUR/persoană/3 luni.

Bursa „Nicolae Iorga” se acordă românilor care trăiesc în afara țării și constă din acordarea unui sprijin financiar pentru a petrece două luni într-o instituție din România. Se acordă 3 burse a câte 2000 EUR/persoană/2 luni.

Bursa „Seton-Watson” se acordă cercetătorilor străini și constă din acordarea unui sprijin financiar a trei luni de stagiu într-o instituție de profil din România, în vederea elaborării unei lucrări care dezbate subiecte de țin de diverse sfere ale

societății românești. Se acordă 4 burse a câte 3000 EUR/persoană/3 luni.

Bursele „Lucian Blaga” reprezintă unul dintre tipurile noi de burse și se adresează cercetătorilor români și constă din acordarea unui sprijin financiar pentru a petrece trei luni în vederea documentării și cercetării științifice într-o instituție dintr-o altă țară relevantă pentru cercetările propuse. Se acordă 3 burse a câte 4500 EUR/persoană/maximum 3 luni.

Bursa „Europa” se adresează jurnaliștilor străini și constă în acordarea de sprijin financiar pentru un stagiu de documentare de o lună în România, pentru a realiza proiecte vizând țara noastră și cultura română, în scopul promovării acestora în afara granițelor. Se acordă 10 burse a câte 1500 EUR/persoană/o lună.

Bursele „Ion Mincu” (pentru studiul arhitecturii și/sau a patrimoniului cultural și istoric). Acest tip de bursă a fost inaugurat în anul 2013, pentru încurajarea absolvenților la nivel de doctorat în domeniile predilecte: arhitectură, urbanism, conservarea patrimoniului cultural și istoric, de a își perfecționa studiile, timp de două luni, în cadrul unor instituții de învățământ și cercetare prestigioase din Europa (alese de candidați în funcție de proiectele de cercetare gândite). Se acordă două burse, în valoare de 3000 EUR pentru o perioadă de două luni.

Bursele „Univers”

(A) Pentru traducători profesioniști
Acest program își propune o colaborare mai strânsă cu traducătorii profesioniști existenți. Candidaților selecționați li se oferă posibilitatea de a petrece în România o perioadă care să le permită cunoașterea directă a literaturii române și a mediului care o definește. Se acordă 10 burse a câte 2000 EUR/persoană/2 luni.

(B) Rezidențe pentru traducători în formare
Programul de rezidențe își propune formarea unei noi generații de traducători ai literaturii române într-un număr cât mai mare de limbi străine. În acest sens, candidaților selecționați li se oferă posibilitatea de a petrece în România o perioadă care să le permită cunoașterea directă a literaturii române și a mediului care o definește. Se acordă 10 burse a câte 1000 EUR/persoană/lună.

Bursele „George Enescu”

Obiectivele acestui program sunt introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, oferind oportunitatea de a lucra într-un mediu artistic internațional. Programul se adresează muzicienilor români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. Sunt oferite anual două burse „George Enescu”, cu o durată a câte 3 luni. Termenul limită de depunere a dosarelor pentru sesiunea 2013 a fost 15 februarie 2013, în vederea desfășurării unor proiecte artistice în atelierul închiriat la Cité Internationale des Arts, Paris. Valoarea unei burse este de 4 545 EUR pentru 3 luni. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, trimis spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts. Juriul pentru acordarea Burselor „George Enescu” (muzicologie) în anul 2013 a fost compus din: lect.univ.dr. Alexandru Petrovici, Facultatea de Interpretare Muzicală, UNMB, Departamentul de Canto și Artele spectacolului muzical; conf.univ.dr. Șerban Nechifor, Facultatea de Interpretare Muzicală, UNMB, Departamentul de Instrumente cu Claviatură și Muzică de cameră; prof.univ.dr. Mihai Cosma, Facultatea de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie Muzicală, UNMB, Departamentul de Muzicologie și Științele educației muzicale. Bursele „George Enescu” au fost acordate candidaților: Irina Boga (1 martie – 30 aprilie 2013), Roxana Susanu (1 august – 31 octombrie 2013).

Bursele „Constantin Brâncuși”

Obiectivele acestui program sunt introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, oferind oportunitatea de a lucra într-un mediu artistic internațional. Programul se adresează artiștilor plastici români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. Sunt oferite anual două burse „Constantin Brâncuși”, cu o durată a câte 3 luni. Termenul limită de depunere a dosarelor pentru sesiunea 2013 a fost 1 aprilie 2013, în vederea desfășurării unor proiecte artistice în atelierul închiriat la Cité Internationale des Arts, Paris. Valoarea unei burse este de 4 545 EUR pentru 3 luni. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, trimis spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts. Juriul pentru acordarea burselor „Constantin Brâncuși” (arte plastice) în anul 2013 a fost alcătuit din conf.univ.dr. Adrian Pîrvu, director al Departamentului de Sculptură, Universitatea Națională de Arte București; lector.univ.dr. Mirela Dăuceanu,

curator independent; Bogdan Teodorescu, artist vizual. Bursele „Constantin Brâncuși” au fost acordate candidaților: Mircea-Darie Dup (1 mai – 31 iulie 2013), Alexandra Croitoru (1 noiembrie 2013 – 31 ianuarie 2014).

Bursele „Europa”

Bursa „Europa” se adresează jurnaliștilor străini și constă în acordarea de sprijin financiar pentru un stagiu de documentare de o lună în România, pentru a realiza proiecte vizând țara noastră și cultura română, în scopul promovării acestora în afara granițelor. Se acordă 10 burse a câte 1 500 EUR/persoană/o lună. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, personalități recunoscute în domeniul jurnalismului, în baza unui dosar de candidatură. Juriul pentru acordarea burselor „Europa” în anul 2013 a fost alcătuit din Monica Ioan-Chihaia, traducator, corespondent RFI la Atena; Gelu Negrea, scriitor, jurnalist; Gabriel Rusu, jurnalist TVR Internațional. Bursele „Europa” au fost acordate candidaților: Eleonora Farina, Italia; Luigi Fassi, Italia; Pavel Hroch, Cehia; Lucia Udvardyova, Slovacia; Ella Veres, S.U.A.; Leon Schnell, Africa de Sud; Armando Rotondi, Italia; Tristan Ranx, Franța; Marc Schroeder, Luxemburg; Kathleen Laraia McLaughlin, S.U.A.

Bursele „Nicolae Iorga”

Bursa „Nicolae Iorga” se acordă românilor care trăiesc în afara țării și constă în acordarea unui sprijin financiar pentru a petrece două luni într-o instituție din România. Se acordă trei burse a câte 2 000 EUR/persoană/2 luni. Acest program este dedicat exclusiv perfecționării academice, vizând studenți din anii terminali doctoranzi, respectiv cercetători, pentru pregătirea lucrărilor de doctorat sau a lucrărilor de cercetare. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării de doctorat, respectiv a lucrării de cercetare. Data limită pentru depunerea dosarelor a fost 15 septembrie 2013. Juriul pentru acordarea Burselor „Nicolae Iorga” destinate românilor din afara țării în anul 2013 a fost alcătuit din: Ion Goian, cercetător științific gradul I, Șef Departament Filosofie politică, Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române; conf. dr. Victor Rizescu, Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București; lector dr. Daniela Zaharia, director al Departamentului de Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei, Facultatea de Istorie,

Universitatea din București; lect.dr. Gabriel Jderu, Facultatea de Sociologie, Universitatea din București; conf. dr. Radu Dudău, Universitatea din București, directorul programelor de cercetare din cadrul Institutului de Studii Diplomatice. Bursele „Nicolae Iorga” au fost acordate candidaților: Elena Roxana Asăndoaie, Grecia; Alina Popescu, Franța; Elena Negru, Republica Moldova.

Bursele „Lucian Blaga”

Bursa „Lucian Blaga” se adresează cercetătorilor români și constă în acordarea unui sprijin financiar pentru a petrece trei luni în vederea documentării și cercetării științifice într-o instituție dintr-o altă țară relevantă pentru proiectul de cercetare propus. Acest program este dedicat schimburilor academice, vizând doctoranzi și cercetători, care lucrează pe o temă românească în directă legătură cu o altă temă mai largă ce presupune o perioadă de cercetare desfășurată în mediul academic (universități, institute de cercetare, biblioteci, etc.) din țara care face obiectul cercetării candidaților, în vederea pregătirii lucrărilor de doctorat/cercetare. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării de doctorat și scrisorile de accept ale instituțiilor pe care le vor avea în vedere și le vor fi contactat în prealabil candidații. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură a fost 30 iunie 2013. Valoarea unei burse: 4 500 EUR. Numărul de burse acordate anual: 3. Durata burselor: 3 luni. Juriul pentru acordarea burselor „Lucian Blaga” cercetătorilor români în anul 2013 a fost alcătuit din: dr. Ion Tănăsescu, Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru”, Academia Română; conf. dr. Ileana Stănculescu, Facultatea de Arhitectură, Universitatea „Șpiru Haret”, Facultatea de Istorie, Universitatea din București; asist. univ. dr. Denisa Oprea, Facultatea de Comunicare și Relații Publice, Școala Națională de Științe Politice și Administrative. Bursele „Lucian Blaga” au fost acordate candidaților: Marin Constantin (stagiu de cercetare la Sofia, Bulgaria); Elena-Crinela Holom (stagiu de cercetare la Budapesta, Ungaria); Valentin Cioveie (stagiu de cercetare la Paris, Franța).

Bursele „Seton-Watson”

Bursa „Seton-Watson” se acordă cercetătorilor științifici străini și constă în acordarea unui sprijin financiar pentru un stagiu într-o instituție de profil din România timp de trei luni, în vederea elaborării unei lucrări care dezbată subiecte de

țin de diverse sfere ale societății românești. Programul este dedicat perfecționării academice, vizând doctoranzi sau cercetători străini, care lucrează pe o temă românească, pentru pregătirea lucrărilor de doctorat/a lucrărilor de cercetare. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării doctorat sau a lucrării de cercetare. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură este 15 mai 2013. Valoarea unei burse: 3 000 EUR. Numărul de burse acordate anual: 4. Durata burselor: 3 luni. Juriul pentru acordarea burselor „Seton-Watson” cercetătorilor străini în anul 2013 a fost alcătuit din: lect. dr. Claudia Maria Udrescu, Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București; conf. dr. Corina Rădulescu, Academia de Studii Economice; lect. dr. Ionuț Alexandru Tudorie, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din București. Bursele „Seton-Watson” au fost acordate candidaților: Ludmila D. Cojocar, Republica Moldova; Yulia Gordeeva, Polonia; Cristian Capotescu, Germania; Olga Beata Bartosiewicz, Polonia.

Bursele „Ion Mincu”

Bursa „Ion Mincu” a fost inaugurată în anul 2013, cu scopul de a încuraja absolvenții de nivel doctoral în domeniile arhitectură, urbanism, conservarea patrimoniului cultural și istoric, să își perfecționeze studiile, timp de două luni, în cadrul unor instituții de învățământ și cercetare prestigioase atât din țară, cât și din Europa, alese de candidați în funcție de proiectele de cercetare. Se acordă anual două burse, în valoare de 3 000 EUR pentru o perioadă de două luni. Data limită pentru depunerea dosarelor a fost 1 octombrie 2013. Juriul pentru acordarea burselor „Ion Mincu” arhitecților români în anul 2013 a fost alcătuit din: conf. univ. dr. Tiberiu Florescu, decanul Facultății de Urbanism, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”; conf. univ. dr. Marian Moiceanu, decanul Facultății de Arhitectură, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”; conf. univ. dr. Marius Marcu Lăpădat, decanul Facultății de Arhitectură de Interior, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”. Bursele „Ion Mincu” au fost acordate candidaților: Ioana Cristina Ardelean (stagiu de cercetare la Paris, Franța); Gabriel-Ionuț Mândrișcanu (stagiu de cercetare în România).

Bursele „Univers” pentru traducători profesioniști

Programul își propune o colaborare cât mai strânsă cu traducătorii profesioniști, rezidenți în alte țări, specializați în traducerea autorilor români în limbi străine. Candidaților selecționați li se oferă posibilitatea de a lucra în România

și de a interacționa cu scriitorii, editorii și traducătorii români, cât și cu mediul care o definește. Data limită pentru depunerea dosarelor de candidatură a fost 15 aprilie 2013. Valoarea unei burse este de 2000 EUR/lună/persoană (bursele destinate traducătorilor profesioniști pot avea o durată de una până la două luni, în funcție de opțiunea exprimată în proiectul de traducere deus de fiecare candidat). În anul 2013 s-au acordat 10 burse. Juriul pentru acordarea bursei „Univers” pentru traducătorii profesioniști a fost alcătuit din: Ana Antonescu, traducător, editor; Claudiu Șfirschi-Lăudat, editor, traducător; director al Fundației Culturale Grecești; Ileana Scipione, traducător, jurnalist, profesor al catedrei de Limba și Literatura Spaniolă, Universitatea „Spiru Haret”, București. Bursele „Univers” au fost acordate candidaților: Monica Ioan-Chihaia (Grecia); Tomasz Klimkokowski (Polonia); Joaquin Garrigos (Spania); Mircea M. Pop (Germania); Gabriella Koszta (Ungaria); Jana Klokockova-Topinkova (Cehia); Balazs Boroka (România); Zsolt Karacsonyi (România); Adriana Roșca (Grecia); Xavier Montoliu Pauli (Spania).

Rezidențele pentru traducători în formare

Programul de rezidente își propune formarea unei noi generații de traducători ai literaturii române într-un număr cât mai mare de limbi străine, precum și o colaborare mai strânsă cu traducătorii profesioniști existenți. În acest sens, candidaților selecționați li s-a oferit posibilitatea de a petrece în România o perioadă care să le permită cunoașterea directă a literaturii române și a mediului care o definește. S-au acordat 10 burse a câte 1 000 EUR/persoană/lună, asigurându-se pentru bursieri un număr de trei cursuri pe săptămână, timp de trei săptămâni. Au fost invitați profesori consacrați în trei domenii importante, pe care cei zece bursieri le-au parcurs pe durata stagiului: Introducere în limba română – noțiuni de gramatică și sintaxă; Introducere în literatura română și Seminarul de traductologie. Institutul Cultural Român a asigurat cazarea celor zece bursieri, pe toată durata stagiului de o lună, la complexul Palatele Brâncovenesti din Mogoșoia, precum și transportul pe ruta Mogoșoia-București. Termenul limită pentru depunerea candidaturilor a fost 30 mai 2013.

În anul 2013 au fost acordate 10 burse. Juriul pentru acordarea rezidențelor destinate traducătorilor în formare pentru anul 2013 a fost alcătuit din: scriitoarea Doina Ruști, Facultatea de Arte, Universitatea Hyperion, București, doctor în teoria simbolurilor; Oana Boșca-Mălin, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din

București, traducător; Corina Anton, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București, traducător. Comisia a decis acordarea celor zece burse candidaților: Paola Polito (Italia); Paolo Sergio de Souza Jr. (Brazilia); Barbara Pavetto (Italia); Ishiguro Eiko (Japonia); Bartosz Radomski (Polonia); Sanja Husain (Croatia); Paul Hendrik Lackus (Germania); Anna Marquer-Passicot (Franța); Goran Majstorovic (Slovenia); Kristina Voloshniuk (Ucraina).

Serviciul Arte și Științe

Și în anul 2013, în domeniul artelor vizuale și artelor spectacolului au fost stabilite parteneriate cu organizatorii unor festivaluri de artă plastică, film, teatru, cu universități de arte plastice și galerii de artă din țară și din străinătate. Parteneriatele au avut drept scop desfășurarea de programe cu regularitate, traduse prin serii de conferințe, dezbateri, întâlniri, prezentări de filme românești, organizarea și deschiderea de expoziții de artă plastică românească, organizarea de festivaluri de teatru, film, dans etc. Institutul Cultural Român a rămas în continuare partener principal în organizarea unor festivaluri de film din țară, precum Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF), Astra Film Festival Sibiu, AnimEst, Divan Film Festival, Anonimul. În cadrul programului „Seara de film”, proiect lunar al Institutului Cultural Român, au fost proiectate filme recente, românești sau realizate de regizori români în străinătate. De asemenea, la sediul Institutului au avut loc periodic expoziții de fotografie, arte plastice, precum și conferințe, cu participarea unor artiști recunoscuți, oameni de știință etc.

Film

7-17 februarie / Promovarea filmului *Poziția copilului*, regizat de Călin Peter Netzer (ICR a realizat subtitrarea filmului, a susținut deplasarea echipei filmului la festival și participarea actriței Ada Condeescu la programul Shooting Stars). Proiect organizat în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Berlin.

27 februarie – 28 mai / Seria de dezbateri și proiecții de film documentar „Caractere”, coordonată de Lucia Hossu Longin, consacrată unei personalități din denunțarea politică de dinainte de 1989. Fiecare manifestare a fost consacrată unei personalități, fiind organizate proiecții video din seria *Memorialul durerii. O istorie care nu se învață la școală*.

Proiect organizat în parteneriat cu Televiziunea Română.

• **27 februarie** / „Caractere – biografii emblematicale ale detenției politice din România”: eveniment dedicat profesorului Nicolae Mărgineanu, personalitate a psihologiei românești moderne. A fost proiectat filmul *Prof. Nicolae Mărgineanu*, din seria *Memorialul durerii*. Proiecția a fost urmată de o discuție moderată de Lucia Hossu Longin, la care au participat regizorul Nicolae Mărgineanu (fiul profesorului), Cristina Anisescu, cercetător CNSAS și Carmen Mușat, redactor-șef al revistei *Observator cultural*. Actorii Maria Ploae și Armand Calotă au citit fragmente din jurnalul *Amfiteatre și închisori*.

• **27 martie** / „Caractere – biografii emblematicale ale detenției politice din România”: eveniment dedicat lui Tudor Greceanu, fost pilot de vânătoare și deținut politic. A fost proiectat filmul *Tudor Greceanu*, din seria *Memorialul*

durerii. Proiecția a fost urmată de o discuție moderată de Lucia Hossu Longin, la care au participat prof. dr. Manuela Cernat, critic de film, prof. dr. Adrian Cioroianu, istoric, generalul de flotilă Ion Dobran și arh. Emanoil Mihăilescu.

• **25 aprilie** / „Caractere – biografii emblematicale ale detenției politice din România”: eveniment dedicat Aniței Nandriș Cudla, autoarea cărții *20 de ani în Siberia - Amintiri din viață*. Actorul Armand Calotă a citit din jurnalul savantului Grigore Nandriș, profesor la Universitatea din Londra, pagini despre anii deportării sale. Filmul proiectat a reconstituit viața Aniței Nandriș Cudla, după jurnalul ei și după mărturiile unor membri ai familiei – cei doi fii, Dumitru și Vasile, și dr. Gh. Nandriș, vărul acesteia.

• **28 mai** / „Caractere – biografii emblematicale ale detenției politice din România”: eveniment dedicat lui Ion Ioanid. A fost proiectat filmul *Un Soljenitin român: Ion Ioanid*, din seria *Memorialul durerii*, proiecția fiind urmată de o discuție moderată de Lucia Hossu Longin la care au participat prof. dr. Manuela Cernat, critic de film, editorul Georgeta Dimisianu și Ion Radu, fost deținut politic. Actorul Armand Calotă a citit fragmente din volumul *Închisoarea noastră cea de toate zilele*, monumentală frescă a vieții deținuților din închisorile comuniste, comparabilă în multe privințe cu scrierile lui Aleksandr Soljenitin.

9-11 mai / Festivalul Filmului European, desfășurat timp de trei zile la București, la Cinema Studio și Cinemateca Eforie. Ajuns la cea de-a XVII-a ediție, evenimentul a inclus filme din zece țări, precum și o selecție de proiecte cinematografice realizate de studenții Universității Naționale de Arte din București. În deschiderea Festivalului, la Cinema Studio a fost proiectată comedia irlandeză *Polițistul*, regizată de John Michael McDonagh, prezentată cu sprijinul Ambasadei Irlandei la București. La eveniment au fost prezenți E.S. domnul Oliver Grogan, ambasadorul Irlandei la București, Laurențiu Damian, președintele Uniunii Cineaștilor din România, Anca Mitran, directorul general al Arhivei Naționale de Filme și Vladimir Simon, vicepreședinte ICR. Ediția 2013 s-a bucurat de prezența la București a regizorului de origine bielorusă, stabilit în Germania, Serghei Loznitza, premiat la Cannes pentru filmul *În ceață* (*In the Fog / V tuname*, coproducție Germania, Rusia, Letonia, Olanda, Bielorusia, 2012). Festivalul Filmului European 2013 a fost organizat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Uniunea Cineaștilor din România, Arhiva Națională de Filme, Ambasada Croației, Ambasada Finlandei, Ambasada Irlandei, Culture Ireland, Irish Film Institute, The Arts Council, Institutul Balassi – Centrul Cultural Maghiar, Ambasada Serbiei, Ambasada Slovaciei, Ambasada Spaniei, Ambasada Suediei, Festivalul Cinepolitica, Libra Film, Voodoo Films și UNARTE.

20-26 mai / Participarea regizorului Tudor Jurgiu la Festivalul Internațional de la Cannes, la invitația organizatorilor. Filmul său, *În acvariu*, a fost selecționat la secțiunea Cinefondation.

31 mai – 9 iunie / Festivalul Internațional de Film Transilvania – TIFF, ediția a XII-a, la Cluj-Napoca. ICR a acordat premii (Trofeul Transilvania și Premiul pentru cel mai bun film de lungmetraj românesc) și a contribuit la organizarea „Zilelor Filmului Românesc”, secțiunea cea mai importantă și vizibilă a festivalului pe plan internațional, oferind o platformă excelentă de expunere internațională pentru cele mai bune filme românești realizate în ultimul an. De asemenea, o delegație de critici, distribuitori și reprezentanți ai unor prestigioase festivaluri americane, s-a deplasat la Cluj-Napoca pentru a lua parte la festival, în cadrul programului de mobilitate derulat de ICR.

9-18 august / Festivalul Internațional de Film Independent ANONIMUL, ediția a X-a, organizat de Fundația Anonimul la Sfântu Gheorghe, în Delta Dunării. Institutul Cultural Român a asigurat servicii de subtitrare și a acordat Premiul pentru cel mai bun film scurtmetraj românesc, care i-a revenit anul acesta filmului *Tuns, ras și frezat, regizat*, de Bogdan Mureșanu.

26 august – 1 septembrie / Divan Film Festival, dedicat în 2013 comediei balcanice, ajuns la a IV-a ediție, la Portul Cultural Cetate, pe malul Dunării. Fundația pentru poezie „Mircea Dinescu” și Institutul Cultural Român au organizat gala de deschidere a festivalului și o conferință de presă. Degustătorii de film și artă culinară au putut viziona filmele unor importanți regizori din Serbia, Grecia, Albania, Bulgaria, Turcia, Croația, Slovenia, Macedonia și din provincia Kosovo.

4-13 octombrie / Festivalul de Film de Animație Anim'est, la Cinema Patria, Cinema Studio și Club Control din București. Institutul Cultural Român a fost și în acest an partener, sprijinind festivalul în încercarea sa de a promova animația autohtonă.

9-27 octombrie / Participare românească la cea de-a șasea ediție a Festivalului CinEast - Festival du Film d'Europe centrale et orientale au Luxembourg. România a fost prezentă în acest an la Luxembourg cu patru filme de lungmetraj: *Domestic*, r.: Adrian Sitaru, *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu, *O lună în Thailanda*, r.: Paul Negoescu și *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer, la a cărei proiecție va fi prezentă actrița Ilinca Goia. Documentarul *8 martie* regizat de de Alexandru Belc și două scurtmetraje - *Șanțul* de Adrian Silișteanu și *Betoniera* de Liviu Săndulescu – au completat selecția.

14-20 octombrie / Festivalul Internațional de Film Documentar „Astra Film Festival”, Sibiu. Institutul Cultural Român a contribuit la organizarea unor evenimente culturale care au avut rolul de a prezenta realizările cinematografeiei românești în materie de film documentar. La festival au fost prezente atât nume noi din cinematografie, cât și nume sonore, fiind proiectate filme noi, precum și o retrospectivă a celor mai importante documentare prezentate la AFF în ultimii 20 de ani. Organizatori: Astra Film – CNM Astra, Fundația Astra Film, cu sprijinul Consiliului Județean Sibiu, Consiliul Local Sibiu prin Primăria Sibiu, Centrul Național al Cinematografeiei, Institutul Cultural Român și Ministerul Culturii.

20-24 octombrie / Festivalul Filmului Evreiesc, ediția a III-a, la Studioul Horia Bernea din cadrul Muzeului Național al Țăranului Român și la cinematograful Elvira Popescu de la Institutul Francez. Fundația Culturală „Art Promo” și Institutul Cultural Român au organizat Gala de deschidere din acest an, dedicată regizorului Radu Gabrea. A fost omagiată bogata sa carieră cinematografică și a fost lansată colecția de DVD-uri cu cele mai recente șapte producții ale sale.

31 octombrie / Cele mai bune scurtmetraje balcanice de la Divan Film Festival 2013 au fost proiectate la Seara de Film de la Institutul Cultural Român. În program: *Șanțul*, r.: Adrian Silișteanu, *Scările*, r.: Ilir Harxhi, *Stella și cu mine*, r.: Amerissa Basta, *Taiă-te, naibil!*, r.: Bill Kalamakis, *Patria mea*, r.: Miloš Radović, *Moartea neașteptată și timpurie a colonelului K.K.*, r.: Miloš Radović. La eveniment au fost prezenți poetul Mircea Dinescu, amfitrionul festivalului, și criticul de film Marian Țuțui, director artistic.

3-4 decembrie / Zilele Filmului Irlandez, ediția a V-a, la Cinema Elvira Popescu, eveniment organizat de Ambasada Irlandei în România cu sprijinul Institutului Irlandez de Film, Culture Ireland

și Arts Council, în parteneriat cu Institutul Cultural Român și cu Institutul Francez. În deschiderea festivalului au fost prezenți actrița Laura Vasiliu (protagonista filmului de lungmetraj *Milo*), alături de David Costello, șef adjunct al Ambasadei Irlandei la București, Liviu Jicman, vicepreședintele Institutului Cultural Român și Stanislas Pierret, directorul Institutului Francez. Programul a cuprins lungmetrajul *Milo*, în regia lui Berend și Roel Boorsma și documentarul *Ballymun Lullaby*, în regia lui Frank Barry, precum și un grupaj de scurtmetraje – *Cuilin Dualach*, regia: Nora Twomey, *The Boy in the Bubble*, regia: Kealan O'Rourke, *Fear of Flying*, regia: Conor Finnegan și *Give Up Yer Aul Sins*, regia: Cathal Gaffney.

9 decembrie / Prezentarea proiectului video „Colțuri de București” realizat de Vlad Trandafir, care prezintă sentimentele bucureștenilor pentru locurile care definesc peisajul urban și alcătuiesc fondul intim al orașului. Printre cei care i-au împărtășit regizorului Vlad Trandafir amintirile și „pățaniile” lor urbane se numără Adina Nanu, Neagu Djuvara, Dan C. Mihăilescu, Tiberiu Soare, Georgeta Filitti, Marius Constantinescu, Vintilă Mihăilescu, Paul Negoescu, Gabriel Sandu, Laura Marinescu, Romulus Bena, Andra Ilie, Simona Ghiță și Andrei Mateiu.

Teatru

27 februarie – 3 martie / Spectacolul *Lulu*, producție a Teatrului Național „Radu Stanca” de la Sibiu, prezentat pe scena Teatrului Metropolitan din Tokyo, Japonia, la invitația directorului artistic al teatrului, dramaturgul Hideki Noda. Spectacolul *Lulu*, în regia lui Silviu Purcărete, a marcat inaugurarea noii clădiri a Teatrului Metropolitan din Tokyo. Spectacolul a fost prezentat în cadrul secțiunii „Focus Romania”, care a inclus și proiecția filmului *Undeva la Palilula*, regizat de Silviu Purcărete, lansarea unui volum despre Teatrul Național „Radu Stanca”, semnat de criticul de teatru Eisuke Shichiji, dar și organizarea unui atelier deschis artiștilor din Tokyo, susținut de regizorul Silviu Purcărete.

29 aprilie – 6 mai / Expoziția de fotografie „Actori de teatru”, a artistului Simion Buia, gazduită de Teatrul „Ștefan Iordache” din Caracal, organizată cu ocazia Festivalului de Teatru de la Caracal. Parteneri: Fundația culturală „Mișcarea de Rezistență” și *Jurnalul Național*.

27 mai – 17 decembrie / Clubul Dramaturgilor. În anul 2013 au avut loc primele cinci întâlniri din seria Clubul Dramaturgilor, proiect inițiat de Uniunea Scriitorilor din România – Filiala București-Dramaturgie în parteneriat cu Institutul Cultural Român.

• **27 mai** / Clubul Dramaturgilor la Institutul Cultural Român: spectacolul-lectură cu piesa *Tunul de cireș* de Pașcu Balaci, în lectura actorilor Constantin Cojocaru, Violeta Berbiuc, Alexandru Georgescu, Mihai Dinvale, Monica Ghiuță, Florin Anton. Regia: Mihai Lungeanu. La final a avut loc o dezbatere moderată de Lucia Verona. Proiect inițiat de Uniunea Scriitorilor din România, filiala București-Dramaturgie, în colaborare cu Institutul Cultural Român.

• **30 septembrie** / Clubul Dramaturgilor la Institutul Cultural Român: spectacolul-lectură *Blana de păianjen* de Dinu Grigorescu. Au citit actorii Dan Condurache, Alexandru Bindea, Adriana Trandafir și Julieta Strâmbeanu-Wiegel. Regia: Vasile Manta. Spectacolul-lectură a fost urmat de discuții critice, moderate de scriitoarea Lucia Verona și Horia Gârbea.

• **28 octombrie** / Clubul Dramaturgilor la Institutul Cultural Român: spectacolul-lectură *Ghinionistul sau Cum a petrecut Popescu la aniversarea șefului său* de Lucia Verona. Regia: Ingrid Bonța. Au citit actorii Ruxandra Bălașu, Laura Voicu, Nicu Rotaru, Pavel Bârsan, Ovidiu Ușvat.

• **25 noiembrie** / Clubul Dramaturgilor la Institutul Cultural Român: spectacolul-lectură *Serviciu cu infinit* de Puși Dinulescu, regia: Vasile Manta. Întâlnirea a fost moderată de Horia Gârbea, președintele Filialei București – Dramaturgie a Uniunii Scriitorilor. Au fost prezenți actorii Mihai Niculescu, Manuela Ciucur, Ioana Calotă, Julieta Strâmbeanu-Weigel, Puiu Mărgescu, Liliana Pană. Partener: Radio România Cultural.

• **17 decembrie** / Spectacolul-lectură cu comedia inedită *Vrei să fii prietenul lui Dumnezeu?* de Daniel Bănuțescu, la Teatrul de Comedie. Distribuția a cuprins patru tineri actori: Vali Pena, Alexandra Laura Badea, Alexandru Unguru și Bogdan Ilie, cărora li s-a alăturat Horia Gârbea. Parteneri: Filiala București-Dramaturgie și Filiala București Poezie ale Uniunii Scriitorilor, Teatrul de Comedie și Radio România Cultural.

7-8 iunie / Spectacolele *Platonov*, regia Alexandru Dabija, *Faust*, regia Silviu Purcărete și *Un tramvai numit Popescu*, regia Gavril Pinte, prezentate în cadrul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

3 iulie / *Cehov reîncărcat* la Institutul Cultural Român – spectacol oferit de Facultatea de Arte, specializarea Actorie, din cadrul Universității Hyperion. Coordonat de lect. dr. Mihaela Triboi și lect. dr. Silvia Ciobanu, spectacolul a inclus o selecție de fragmente și scene din opera dramatică a lui Anton Pavlovici Cehov

8-18 iulie / Participarea Teatrului de păpuși Prichindel, din Alba-Iulia, la Festivalul de Teatru de la Avignon, cu spectacolul *Universul din Lanterna Magică*.

25 octombrie – 3 noiembrie / Festivalul Național de Teatru, ediția a 23-a, la București. Organizatori: Uniunea Teatrală din România – UNITER, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Primăria Municipiului București prin ArCuB – Centrul de Proiecte Culturale al Primăriei Municipiului București, Consiliul General al Municipiului București, Institutul Cultural Român. Pe parcursul ultimilor ani, festivalul a luat o amploare deosebită, la ediția din 2013 ajungându-se la un număr de 32 de spectacole și 61 de reprezentații în teatrele bucureștene. Numărul invitaților din străinătate – directori de festivaluri, critici, manageri, regizori – a crescut an de an, ajungând în anul 2012 la 60 invitați străini, care au venit să evalueze fenomenul teatral românesc.

Arte plastice. Arhitectură

15 martie – 13 aprilie / Expoziția de artă plastică a artistului Mircea Maurice Novac în spațiile asociației Virtuelli Visuell din Dorsten Germania, organizată în parteneriat cu Galeria KunstART din Bochum. Expoziția a fost însoțită de un album monografic publicat la editura Klartex din Essen. Artistul Mircea Maurice Novac a susținut și o prelegere despre arta contemporană românească. Proiect organizat în parteneriat cu ICR Berlin.

29 martie – 12 aprilie / „80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu” (2013) la sediul Institutului Cultural Român. În deschidere, au luat cuvântul Andrei Marga, președintele ICR, artistul plastic Mircea Dumitrescu, Lucian Chișu, directorul Muzeului Național al Literaturii Române, Ioan Cristescu,

© Festivalul Internațional de Teatru
de la Sibiu

curatorul expoziției, și Horia Gârbea, vicepreședinte al ICR. Invitați speciali: Ioana Crăciunescu și Eusebiu Ștefănescu. Traducătorul și criticul literar bulgar Ogdean Stamboliev a prezentat volumul *Ordinea cuvintelor*, apărut în Bulgaria. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Muzeul Național al Literaturii Române și Radio România Cultural. Expoziția a propus publicului un material documentar constituit din manuscrise și fotografii deținute de Muzeul Literaturii Române, precum și din arhiva de fotografii a Dorei Stănescu, soția poetului. De asemenea, a inclus 18 panouri cu poeme de Nichita Stănescu traduse în mai multe limbi străine. Artistul Mircea Dumitrescu a expus două cărți bibliofile cu poeziile dedicate lui de Nichita Stănescu. Pentru aniversarea a 80 de ani de la nașterea lui Nichita Stănescu (n. 31 martie 1933, Ploiești — d. 13 decembrie 1983, București), au fost organizate evenimente care au rememorat biografia poetului și au adus în discuție opera sa, atât la București cât și în țară – la Ploiești, Timișoara, Satu Mare, Bistrița, Brașov, Iași, Brăila.

15-30 aprilie / Expoziția „România în filatelie”, organizată în parteneriat cu Muzeul Național Filatelic și Romfilatelia, la sediul Institutului. Pe simezele ICR au putut fi vizionate mărci românești cu subiecte diverse: moneda în filatelie, București – Micul Paris, Vechiul București, Constantin Brâncuși, Sportivii de aur ai României, Muzeul de Artă veche Apuseană, Ceramica românească, Spiritualitate și artă bisericească, Delta Dunării. Expoziția a fost inaugurată de acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici, acad. Răzvan Theodorescu și prof. Silviu Angelescu.

24-28 aprilie / Participarea Galeriei de artă Zorzini la Târgul Internațional de Artă Contemporană „Art Monaco”, eveniment care reunește participarea a peste 30000 de galerii de artă din Europa. Participanți: artiștii Roxana Mihalea Gamart și Lucian Urdea, ale căror lucrări au fost prezentate în cadrul târgului, și Adina Zorzini, proprietara galeriei.

15-29 mai / Expoziția de arhitectură „From Pyramids to Spacecrafts”, în sala Unirii din Palatul Parlamentului, în cadrul celei de-a doua ediții a Convenției Române de Arhitectură și Design (ROCAD). Curatori: arhitecții Arturo Vittori (Italia) și Andreas Volger (Elveția). Expoziția a mai fost prezentată la Chicago, Hamburg, Munchen, Cairo, San Francisco, Cincinnati, Tokyo.

3-14 iunie / Expoziția „Arhitecți români creatori de patrimoniu cultural”, organizată la sediul Institutului în parteneriat cu Uniunea Arhitecților din România. Proiectul și-a propus punerea în valoare a patrimoniului arhitectural ca axă majoră de dezvoltare culturală și, totodată, sublinierea contribuției arhitecturii la coagularea spiritului comunitar și la dezvoltarea identității naționale. La vernisaj au participat: prof.dr. Andrei Marga, președintele ICR, dr. arh. Viorica Curea, președintele Uniunii Arhitecților din România, prof.

dr.arh. Nicolae Lascu, curator, și prof.dr.arh. Cristina Olga Gociman, comisarul Bienalei Naționale de Arhitectură București. Au fost expuse peste 100 de panouri cu operele arhitecților români construite între anii 1869 și 1989. Proiectul a evidențiat evoluția spațiului construit românesc, indiferent de vicisitudinile istoriei, războaie mondiale sau schimbări de regimuri politice. Eveniment organizat în parteneriat cu Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate.

9 octombrie / Conferința „Arhitecți români în închisorile comuniste 1944-1964”, susținută de arh. drd. Vlad Mitric-Ciube și invitații săi, prof. dr. arh. Sorin Vasilescu și arh. Emanoil Mihailescu, la sediul Institutului. Dacă la nivelul breslei arhitecților erau cunoscute câteva cazuri care au suferit rigoarea extremă a regimului comunist – temnița politică – proiectul de cercetare „Arhitecții români și detenția politică 1944-1964” – finanțat de Ordinul și Uniunea Arhitecților din România – a identificat și documentat aproximativ 100 de cazuri.

25 octombrie – 7 decembrie / Expoziția de artă contemporană „urban-suburban”/ Imre Bukta și Teodor Graur, realizată în colaborare cu ICR Budapesta, la Galeria Viltin din Budapesta. Operele selectate au reflectat atât creația contemporană a celor doi artiști, dar și importante momente ale anilor '80 sau '90. Curatori: Erwin Kessler (România) și Tibor Iski Kocsis (Ungaria).

27 noiembrie – 6 decembrie / Expoziția de fotografie „Flashback 2: Comunism glorios, capitalism victorios” a artistului Florin Andreescu, la sediul Institutului. La vernisaj a luat cuvântul dr. Adrian-Silvan Ionescu, directorul Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”. În prezența autorului, a fost lansat albumul *Flashback 2: Comunism glorios, capitalism victorios*, Editura Ad Libri.

9 decembrie / Expoziția „Biblioteca Română din Freiburg – izvor de cultură românească în Occident și loc al memoriei exilului românesc”, organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), în parteneriat cu Institutul Român/Biblioteca Română din Freiburg, la sediul Institutului. Expoziția cu documente și obiecte rare din colecția Bibliotecii Române din Freiburg a ilustrat, prin imagini și prețioase documente de arhivă, activitatea culturală a bibliotecii de-a lungul a mai bine de 60 de ani de activitate. Expoziția a făcut parte din proiectul „Biblioteca Română din Freiburg – patrimoniu cultural al românilor din exil”, coordonat de Mihaela Toader, împreună cu Irina Hasnaș-Hubbard (curator) și George Ștefan Năzăreanu (grafician). La vernisaj au luat cuvântul Lilian Zamfiroiu, președintele Institutului Cultural Român, Brândușa Predescu, Ministerul Afacerilor Externe, Mihail Sturdza, istoric, și Dinu Zamfirescu, președintele Consiliului științific al IICCMER.

17 decembrie 2013 – 24 ianuarie 2014 / Expoziția „Arhitecți români creatori de patrimoniu cultural II”, organizată la sediul Institutului în parteneriat cu Uniunea Arhitecților din România. Au fost prezentate unele dintre cele mai importante opere de arhitectură edificate între anii 1869 și 1989.

Muzică. Dans

3 martie / Proiecția filmului de animație *Aventurile Prințului Ahmed*, r.: Lotte Reiniger, cu acompaniament orchestral, la Ateneul Român. Coloana sonoră originală compusă de Wolfgang Zeller a fost interpretată live de Orchestra Română de Tineret, dirijată de Ștefan Geiger. Organizatori: Goethe-Institut București, Primăria Municipiului București prin CreArT – Centrul de Creație, Artă și Tradiție al Municipiului București, Filarmonica „George Enescu”. Parteneri:

Asociația Clasic e fantastic, Universitatea Națională de Muzică București.

6 aprilie / Concertul-spectacol „MAEȘTRII – Despre Muzică și alte nimicuri”, susținut de celebrul pianist Dan Grigore, cu participarea extraordinară a sopranei Angela Gheorghiu, alături de Victor Rebengiuc, Ion Caramitru, Marina Constantinescu, Medeea Marinescu, Andrei Vieru și Mihai Brâncoveanu, la Ateneul Român. Eveniment organizat de TVR 2 și Dasimo Studio în parteneriat cu Institutul Cultural Român, Radio România Cultural, Radio România Muzical, Fundația Culturală Moftul Român, Media In și Astra Entertainment.

7 aprilie / „Gala Premiilor de Jazz”, la Hard Rock Cafe, București. Au fost premiate cele mai reușite performanțe ale muzicienilor, creatorilor, interpreților, managerilor și publiciștilor români din țară și din străinătate, pasionați de jazz. Gala Premiilor de Jazz i-a avut ca invitați, printre alții, pe cunoscuții muzicieni Adrian Enescu (Premiul de excelență), Mircea Tiberian, Nicolas Simion, Sorin Romanescu, Alex Man și Peter Sarosi, Irina Popa & The Sinners, Oana Mureșan și Grupul Youvenis, dar și alte formații apreciate, revelații ale ultimilor ani, precum Mario & The Teachers, Mircea Bunea Trio și Marcian Petrescu & Trenul de noapte (blues band). ICR a acordat premiul „Formația Anului”, obținut de Mario & The Teachers Band și Peter Sarosi Quartet.

12-19 mai / Festivalul de Jazz de la Sibiu. Colaborarea dintre ICR și Fundația Sibiu Jazz Festival s-a concretizat în organizarea concertelor Drum Kitchen Berlin. Percuționiștii de la Drum Kitchen Berlin au adus la Sibiu ritmuri jamaicane, indiene, argentinene, cubaneze, balcanice, etiopiene, presărate cu accente funk, tango, sau chiar belly dance.

14 iunie / Participarea compozitorului Ulpui Vlad la concertul susținut de European Contemporary Composers Orchestra la Viena, cu ocazia aniversării a 100 de ani de existență a OKB. Concertul a inclus piese semnate de compozitorul român.

17-22 iunie / Serie de concerte susținute de Corul Madrigal: „Cântecele Renașterii” la Biertan (17 iunie), „Cântece romanesti de altădată la Sighișoara” (18 iunie), „Ritual pentru setea pământului la Viscri (19 iunie), concert „Marea trecere la Horezu (20 iunie), „Cantecele sacre ale secolului XIX” la Voroneț (21 iunie), „Colinde românești” la Mănăstirea Humorului (22 iunie). Partener: Asociația de Educație și Cultură.

28 iunie / Concert susținut de Maxim Quartet în prima zi a prestigiosului festival „Festspiele Europäische Wochen” la Passau. Partener: Consulatul Român din München.

19 iulie / Concert susținut de Orchestra Română de Tineret, dirijor Cristian Mandeal, solist Barry Douglas, la Ravello Festival 2013. În program: George Enescu – *Rapsodia* op. 11, nr. 1 în La major, P.I. Ceaikovski – *Concertul nr. 1 pentru pian și orchestra*, Musorgski/Ravel – *Tablouri dintr-o expoziție*.

24 iulie – 11 august / Festivalul și Academia „Icon Arts”, la Sibiu și Roma. Lansat în 2003, ICon Arts reunește un curs internațional (Academia ICon Arts) și un festival de concerte și spectacole (Festivalul ICon Arts). În 2013, Icon Arts s-a extins în Italia, prin continuarea lecțiilor de percuție, muzică de cameră și clarinet, la Accademia di Romania. Parteneri: UCIMR, Exces Music, Ensemble Telemaque, Ministero dell’Istruzione, dell’Università e della Ricerca – alta Formazione Artistica Musicale Le manege.mons/Mousiques Nouvelles.

13-15 septembrie / Festivalul „Balkanik Festival”, organizat de Asociația Culturală Metropolis la Grădina Uranus din București. Printre trupele care au concertat în cadrul celei de a treia ediții s-au numărat Fanfara Ciocârlia (România), Kottarashky & The Rain Dogs (Bulgaria), Taraf de Haïdouks (România), Mitsoura (Ungaria) și Kal (Serbia). Organizatorii au pregătit și un târg meșteșugăresc, proiecții de film, expoziții de pictură și obiecte tradiționale, ateliere tematice, spectacole de dans și de circ, cât și preparate din bucătăria tradițională a Balcanilor. Institutul Cultural Român a fost partener al proiectului.

24 septembrie – 2 noiembrie / Festivalul „Serile Lipatti” – serie de concerte de pian desfășurate la Conacul Lipatti, la Filarmonica Pitești și la Ateneul Român. Serile Lipatti 2013 au continuat promovarea muzicienilor tineri; nouă studenți, masteranzi sau doctoranzi ai Universității Naționale de Muzică din București au deschis fiecare recital, ca preambul la programul mai amplu al interpreților consacrați, precum pianiștii Nikolai Demidenko sau Alexandra Siloce. Organizator: Asociația Art à la carte. Evenimentul a fost cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național, Institutul Cultural Român numărându-se printre partenerii proiectului.

30 septembrie – 6 octombrie / Masterclass de dirijat, susținut de Enrique Garcia Asensio la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, organizat în parteneriat cu Fundația „Sergiu Celibidache”. Din cele șapte zile, două au fost alocate predării tehnicii de dirijat, a noțiunilor de fenomenologie muzicală, și cinci zile aplicării noțiunilor teoretice în practică, pe baza unui repertoriu care a inclus și o lucrare compusă de Sergiu Celibidache. Masterclass-ul s-a finalizat cu un concert în sala „Eduard Caudella” a Universității de Arte „George Enescu” din Iași, partener al proiectului.

10 decembrie / „Când imposibilul devine posibil”, eveniment organizat la sediul Institutului în parteneriat cu Ambasada Finlandei la București. Interpretul finlandez de muzică rap Signmark (Marko Vuoriheimo), născut hipocuzic, a susținut o prelegere despre cum îți poți îndeplini visele în ciuda obstacolelor. Ajutat de mulți prieteni și de un mare grup de voluntari, Signmark a reușit să lanseze în anul 2006 primul său DVD cu muzică hip-hop în limbajul semnelor.

Literatură. Conferințe

16 ianuarie / Ceremonia de semnare a Acordului de parteneriat între Institutul Cultural Român și Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, la sediul Institutului. Ceremonia a fost urmată de dezbaterea „Cum trebuie condamnat comunismul?” Participanți: prof. dr. Andrei Marga, președintele ICR, dr. Andrei Muraru, președinte executiv IICCMER, Dinu Zamfirescu, președinte al Consiliului Științific IICCMER, dr. Marius Oprea, director Departamentul Investigații Speciale din cadrul IICCMER.

21 ianuarie / „Un secol pentru România” – documentar istoric lansat pe DVD de Televiziunea Română la sediul Institutului Cultural Român. Filmul *Un secol pentru România* este produs de Televiziunea Română, după un scenariu și în lectura istoricului Adrian Cioroianu. La eveniment au luat cuvântul prof. dr. Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român, prof.dr. Adrian Cioroianu, decanul Facultății de Istorie a Universității București, Beatrice Comănescu, directoarea TVR Internațional și Ștefan Popescu, directorul Direcției Generale Cooperări Externe din cadrul ICR.

23 ianuarie – 9 octombrie / „Conferințele ICR” – serie de întâlniri lunare cu personalități ale lumii culturale din România, la sediul Institutului Cultural Român. Programul și-a propus să stimuleze dezbaterea de idei și promovarea valorilor consacrate ale culturii române, abordând teme de interes general prezentate și dezbătute de figuri reprezentative ale societății românești, oameni de cultură, profesori, autori și specialiști de prestigiu.

- **23 ianuarie** / Conferința „Constituirea României moderne” susținută de acad. Dan Berindei, istoric și vicepreședinte al Academiei Române
- **20 februarie** / Conferința „Există adevărata filosofie?” susținută de Mircea Flonta, filosof, membru corespondent al Academiei Române
- **20 martie** / Conferința „Eterna reformă a educației” susținută de Valentin Mureșan, profesor al Facultății de Filosofie din Universitatea București

- **24 aprilie** / Conferința „Confluente între științele naturii și științele umaniste” susținută de acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române
- **22 mai** / Conferința „Un veac de brutalitate” susținută de Vasile Morar, profesor al Facultății de Filosofie din Universitatea București
- **19 iunie** / Conferința „Are un viitor modelul cultural francez?” susținută de acad. Eugen Simion

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

CONFERINȚELE
INSTITUTULUI CULTURAL ROMÂN

ETERNA REFORMĂ A EDUCAȚIEI

MANAGEMENT ACADEMIC
PSEUDO-REFORMĂ
BOVARISM INSTITUȚIONAL
INVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC
UNIVERSITATE ANTREPRENORIALĂ
etică universitară
management academic

prof. dr. VALENTIN MUREȘAN

20 martie 2013, ora 18.00

Institutul Cultural Român
Alea Alexandru 38, București

ACCES LIBER

- **9 octombrie** / Conferința „Arhitecți români în închisorile comuniste” susținută de Vlad Mitric-Ciupe, Universitatea de Arhitectură București.

15 februarie / Dezbateră cu tema „România și Uniunea Europeană”. Participanți: prof. univ. dr. Radu Baltasiu, Facultatea de Sociologie a Universității București, prof. univ. dr. Iordan Bărbulescu, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Radu Grațian Ghețea, președinte CEC Bank, Nicolae Idu, șeful reprezentanței Comisiei Europene la București, Lilian Onescu, secretar general la Ministerul Fondurilor Europene, conf.univ.dr. Dorina Poanta, rector al Universității Financiar-Bancare, conf. univ. dr. Cristian Socol, consilier al Primului Ministru, prof univ. dr. Ene Dinga, Institutul Bancar Român. Discuția a fost moderată de Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român și de Vladimir Simon, vicepreședinte al Institutului Cultural Român.

3 aprilie / Lansarea cărții *Evreii din Hârlau. Istoria unei comunități* de Carol Iancu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, la sediul Institutului. Participanți: prof. dr. Carol Iancu, prof. dr. Vasile Morar, prof. dr. Alexandru-Florin Platon și dr. Aurel Vainer, președintele Federației Comunităților Evreiești din România. În deschiderea evenimentului a luat cuvântul prof. dr. Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român.

24 aprilie / Colocviul anual al Secției de Critică a Asociației Scriitorilor din București – „Critica tânără – o nouă critică?”, la sediul Institutului. În deschiderea lucrărilor au luat cuvântul Horia Gârbea, vicepreședintele Institutului Cultural Român, coorganizator al manifestării, și Gabriel Dimisianu, președintele Secției de Critică a Asociației Scriitorilor din București. Comunicările din cadrul colocviului au fost susținute de membri ai Secției de Critică a ASB, precum și de invitați din partea altor filiale ale Uniunii Scriitorilor, critici literari recunoscuți, personalități ale vieții literare: Radu Voinescu, Adrian Lesenciuc, Florin Mihăilescu, Ana Dobre, Bogdan Crețu, Emanuela Ilie, Paul Aretzu, Bianca Burța-Cernat, Lucian Chișu, Paul Cernat, Vasile Spiridon.

23 aprilie / Lansarea a două apariții editoriale: volumul VI din seria *Opere de William Shakespeare* – într-o nouă versiune românească – și volumul întâi din *Caietele Shakespeare* – o colecție de studii despre opera scriitorului. Volumele au fost realizate de Editura Tracus Arte în parteneriat cu Editura Institutului Cultural Român. Lansarea a avut loc la sediul Institutului cu prilejul aniversării a 449 de ani de la nașterea lui William Shakespeare, când este sărbătorită și Ziua Mondială a Cărții. Participanți: Horia Gârbea, Violeta Popa, Lucia Verona, Ioana Diaconescu și coordonatorul ediției, George

Volceanov. Au fost prezentate fragmente din piesele *Cum vă place*, *Doi tineri din Verona* și *Henric al VI-lea* (partea întâi), în lectura unui grup de actori.

16-19 mai / Târgul Național al Cărții de Poezie (TNCP), la Muzeul Național al Literaturii Române și la Biblioteca Metropolitană din București. În cadrul târgului, realizat în parteneriat cu Biblioteca Metropolitană și Uniunea Scriitorilor din România, au avut loc lecturi publice, lansări de carte, spectacole de muzică și poezie.

24-26 mai / Festivalul Internațional de Literatură „Tudor Arghezi”, la Târgu-Cărbunești. Institutul Cultural Român i-a acordat Premiul Opera Omnia acad. Eugen Simion.

2-7 iunie / „Turnirul de poezie” de la Gyula, proiect al Uniunii Scriitorilor din România. La acest concurs au participat filialele Arad și Cluj ale USR. Fiecare echipă a fost compusă din șase poeți, iar poetul clasat pe primul loc a primit Cununa de lauri de la Gyula. În anul 2013, laureatul a fost poetul Ioan Moldovan (Arad).

4-6 decembrie / Cea de a VI-a ediție a Festivalului Internațional de Literatură de la București (FILB), la Clubul Țăranului, librăriile Cărturești și Humanitas Cișmigiu, Institutul Balassi – Institutul Maghiar din București și la Muzeul Național al Literaturii Române. Ediția din acest an le-a prilejuit iubitorilor de literatură din București întâlnirea cu nume importante ale literaturii contemporane, din Marea Britanie (Sarah Dunant), Israel (Zeruya Shalev, Eyal Megged), Croația (Marinko Koščec, Robert Perišić), Ungaria (Andrea Tompa), Serbia (Srđan Srdić), Jamaica (Kei Miller) și România (Corina Sabău, Marin Mălaicu-Hondrari, Andrei Dósa, Adrian Schiop). Pentru prima dată în istoria sa, FILB a făcut posibil un schimb cultural, prin intermediul unui parteneriat semnat cu Uniunea Scriitorilor din Croația: prozatorii români Radu Pavel Gheo și Răzvan Petrescu au fost invitați la Zagreb, iar scriitorii Robert Perišić și Marinko Koščec au fost prezenți la FILB 6, cu sprijinul Centrului Național al Cărții din cadrul ICR. Festivalul Internațional de Literatură de la București (FILB) un proiect independent, inițiat în 2008, de Oana Boca (manager cultural), alături de scriitorii Bogdan-Alexandru Stănescu și Vasile Ernu.

DIRECȚIA GENERALĂ
COOPERĂRI EXTERNE

Direcția Generală Cooperări Externe își desfășoară activitatea, în principal, în spații geografice în care Institutul Cultural Român nu are reprezentanțe, conform următoarelor obiective: dialogul și colaborarea între personalitățile și comunitățile culturale și științifice românești cu parteneri din Europa, cele două Americi, Africa și Asia; încurajarea cooperării culturale, educaționale și științifice din România și alte țări; deschiderea către diferite culturi ale lumii și receptarea acestora în spațiul românesc. În vederea atingerii misiunii sale, Direcția Generală Cooperări Externe derulează parteneriate cu instituții publice și private care au ca scop susținerea culturii în general și a culturii românești în particular. De asemenea, are în vedere cooperările cu alte institute culturale europene prin activitățile din cadrul rețelei EUNIC – European Union National Institutes for Culture – și consolidarea acordurilor bilaterale cu diferite centre culturale și misiuni diplomatice străine la București. Direcția Generală Cooperări Externe și-a propus organizarea unor evenimente care să aducă laolaltă artiști, reprezentanți ai societății civile și decidenți din domeniul politicilor culturale.

Direcția Generală Cooperări Externe este formată din Direcția Cooperări Internaționale și EUNIC, Serviciul Prezență Românească în Biblioteci, Muzee, Târguri și Festivaluri, Serviciul Cooperări cu Instituții Europene și Serviciul Limba Română.

Direcția Cooperări Internaționale și EUNIC implementează proiectele culturale rezultate din calitatea Institutului Cultural Român de membru al clusterului EUNIC București. European Union National Institutes for Culture este rețeaua institutelor culturale naționale din Europa cu sediul central la Bruxelles, constituită la Praga în 2006, la inițiativa British Council. În prezent, EUNIC reunește 32 de organizații culturale de nivel

național din 26 de state membre ale Uniunii Europene, precum British Council, Institut Français, Goethe-Institut, Instituto Cervantes, Instituto Camões, Institutul Italian de Cultură, Centrul Ceh, Delegațiile Wallonie-Bruxelles. Scopul EUNIC este de a crea rețele de lucru și parteneriate cât mai eficiente între organizațiile participante, pentru promovarea diversității culturale în societatea europeană, precum și îmbunătățirea dialogului cultural și cooperarea cu țări din afara Europei. La nivel mondial, Institutul Cultural Român activează ca membru în 26 de clustere EUNIC.

Serviciul Prezență Românească în Biblioteci, Muzee și Festivaluri asigură prezența națională la câteva dintre cele mai reprezentative manifestări internaționale din domeniul muzicii, culturii scrise, artelor spectacolului și artelor vizuale. Serviciul Limba Română are ca principal obiectiv transmiterea de cunoștințe lingvistice, de cultură și civilizație românească rezidenților străini de pe teritoriul României, dar și diferitelor grupuri academice și profesionale din întreaga lume, prin intermediul cursurilor derulate atât la București, cât și în cadrul Școlii de vară de la Brașov, ajunsă, în 2013, la a 19-a ediție.

Direcția Cooperări Internaționale și EUNIC

Conferințe și dezbateri

23 ianuarie / Conferința „Președinția irlandeză a Uniunii Europene și România“, la sediul Institutului, în cadrul acordului semnat de Institutul Cultural Român cu Ambasada Irlandei la București. Participanți: prof. univ. dr. Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român, Mircea Coșea, profesor la Academia de Studii Economice, E.S. dl. Oliver Grogan, ambasadorul Irlandei în România, Effrosyni Mita, consilier pentru Afaceri Comerciale și Economice al Ambasadei Greciei și Jonas Mazeika, Secretar I al Ambasadei Lituaniei în România. Dezbaterile a vizat teme precum: exercițiul bugetar 2014-2020, Spațiul Schengen, imigrația, criza economică. O premisă importantă a dialogului au reprezentat-o trăsăturile comune ale celor două țări: Irlanda și România sunt situate, ambele, la frontiera Uniunii Europene, au fost afectate de criza economică și au nevoie de o schimbare a modului de dezvoltare social-economică.

21 februarie / Evocarea personalității cardinalului John Henry Newman, la Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, cea de-a doua reuniune din cadrul parteneriatului încheiat între Institutul Cultural Român și Ambasada Irlandei la București, acord menit să marcheze președinția irlandeză a Uniunii Europene. Invitați: dr. Stephen Kelly, cu o prelegere intitulată „A Sympathetic Realist: John Henry

Newman and Irish Nationalism", și dr. Andrew Pierce, care a susținut prezentarea „Newman and the Idea of Equilibrium”. Evenimentul s-a desfășurat în prezența prof. univ. dr. Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român, a E.S. dl. Oliver Grogan, ambasadorul Irlandei la București, și a lect.dr. Claudia Maria Udrescu, prodecan al Facultății de Științe Politice. Cu această ocazie, cei doi invitați, alături de reprezentantul Institutului Cultural Român, au fost invitați în cadrul emisiunii radiofonice „Zebra”, difuzată la RFI România.

15 aprilie / Conferința „The Story of English în 100 Words”, susținută de reputatul lingvist David Crystal, la sediul Institutului. Eveniment organizat în colaborare cu British Council Romania și Universitatea București. Scriitor, editor, conferențiar, realizator de emisuni de radio și televiziune, prof. David Crystal a publicat peste o sută de cărți în sfera lingvisticii și a aplicațiilor sale practice, fiind editorul lucrărilor de referință *Cambridge Encyclopedia of the English Language* și *The Cambridge Encyclopedia of Language*. David Crystal este profesor onorific la University of Bangor și conduce, în prezent, Asociația Internațională a Profesorilor de Engleză ca Limbă Străină (IATEFL) și Asociația pentru Învățarea Limbilor (ALL). Este președintele Asociației Naționale pentru Alfabetizare din Marea Britanie și vicepreședinte onorific al Colegiului Regal de Logopedie, al Institutului de Lingvistică și al Societății Redactorilor și Corectorilor.

23-25 mai / Forumul internațional „Levantul, leagănul diplomației culturale. Redescoperind Mediterana”, organizat de Fundația Română pentru Democrație în parteneriat cu Academia de Diplomatie Culturală din Berlin, Senatul României, Camera Deputaților, Guvernul României, Institutul Cultural Român, Universitatea din București și Black Sea - Caspian Sea International Fund, la Palatul Parlamentului. Tradițiile, prezentul și perspectivele diplomației culturale în Balcani, Orientul Mijlociu și Africa de Nord, precum și reconsiderarea rolului Mediteranei în secolul XXI au fost abordate, în cadrul sesiunilor de comunicări și dezbateri în plen și în paneluri, de personalități academice, culturale și politice din Albania, Armenia, Austria, Bulgaria, Bosnia și Herțegovina, Egipt, Elveția, Franța, Macedonia, Muntenegru, Republica Moldova, România, SUA, Turcia. În deschiderea manifestării, au susținut discursuri prof. dr. Emil Constantinescu, fost președinte al României, Crin Antonescu, președintele Senatului României, prof. dr. Ivo Slaus, președintele Academiei Mondiale de Artă și Știință, prof. Mark Donfried, directorul Institutului de Diplomatie Culturală din Berlin, Titus Corlățean, Ministrul Afacerilor Externe, prof. dr. Remus Pricopie, Ministrul Educației Naționale, prof. dr. Daniel Barbu, Ministrul Culturii, prof. univ. dr. Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român și acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române. Simpozionul a cuprins sesiuni cu teme: „De la trecut la prezent” (moderator: prof.

dr. Bianca Valota Cavallotti, profesor emeritus Universității degli Studi di Milano); „Semnificația actuală a Levantului” (moderatori: prof. dr. Vlad Nistor, președintele Senatului Universității din București, director fondator al Institutului pentru Studii Diplomatice Universitatea din București și dr. Adrian Silvan Ionescu, directorul Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”); „Levant, o viziune de la prezent spre viitor” (moderator: Garry Jacobs, președinte executiv, Academia Mondială de Artă și Știință); „Cooperarea în domeniul învățământului superior și al cercetării în zona Levantului” (moderator: prof. dr. Adrian Curaj, director general al Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării – UEFISCDI); „Dimensiunea Mediteraneană a Europei” (moderator: prof. dr. Michael Metzeltin, Institutul de Romanistică, Universitatea din Viena); „Cultura alimentară în Levant. Slow Food vs Fast Food” (moderator: Dan A. Petre, directorul Institutului Diplomatic Român). Participanții la simpozion au dezbătut rolul jucat de „Levant” la răscrucea Mării Mediterane, a Asiei de Vest și a Africii de Nord ca o regiune cu un imens potențial venit din asemănările și diferențele de ordin cultural, politic, religios și economic.

15 iunie / A doua ediție a festivalului „Bloomsday în București”, eveniment organizat în colaborare cu Ambasada Irlandei la București, dedicat operei literare *Ulise* a scriitorului irlandez James Joyce. Bloomsday se sărbătorește în întreaga lume pe data de 16 iunie. În 2013, Bucureștiul s-a alăturat, din nou, celor peste 40 de orașe din lume care sărbătoresc Bloomsday. Festivalul a avut loc în Piața Sf. Anton din Centrul Vechi și a cuprins lecturi din roman, precum și piese muzicale asociate cu opera lui Joyce. Au participat actorii Ilinca Goia, Dorin Andone și Dan Tudor de la Teatrul Național „I.L. Caragiale” București, acompaniați de Florin Ormenișan și cvartetul de coarde de la Universitatea Națională de Muzică din București.

26 iunie / Conferința „Uniunea Europeană: limite ale integrării?”, susținută de E.S. Daithí Ó Ceallaigh, director general al Irish Institute for European Affairs, președinte al Consiliului de Presă Irlandez. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului Cultural Român în cadrul parteneriatului cu Ambasada Irlandei la București. Participanți: Dan A. Petre, directorul Institutului Diplomatic Român, și E.S. dl. Oliver Grogan, ambasadorul Irlandei la București și prof. univ. dr. Andrei Marga, președintele Institutului Cultural Român. Prelegerea a fost urmată de discuții cu membri ai corpului diplomatic, reprezentanți ai comunității irlandeze din București, studenți.

Serviciul Prezența Românească la Târguri, Biblioteci, Muzee și Festivaluri

Târguri de carte

21-25 martie / România, țară invitată de onoare la Salon du Livre – Salonul Internațional al Cărții de la Paris. Dominantele târgului au fost literatura și domeniile conexe, în particular, literatura română publicată în limba franceză. La Pavilionul României, construit pe o suprafață de 400 mp, a fost organizată o librărie FNAC care a comercializat peste 1600 de titluri. Programul dezbaterilor și sesiunile de autografe s-au bucurat, dincolo de prezența autorilor invitați, de participarea unor distinși reprezentanți ai literaturii și vieții academice române și reprezentanți ai lumii editoriale franceze. Seria evenimentelor conexe a cuprins seri de poezie și muzică la Ambasada României, întâlniri ale editorilor francezi cu cei români, reuniuni literare în librării pariziene și la sediul ICR Paris. Cu această ocazie, a fost redactată o broșură electronică de prezentare în limba franceză a scriitorilor români invitați la Târgul de Carte. Programul celor peste 50 de autori și artiști români participanți la Salon a inclus mese rotunde, recitaluri, ateliere, sesiuni de autografe. Statutul de țară invitată de onoare a prilejuit, pe lângă programul derulat la standul României și în spațiile dedicate din incinta Salonului, evenimente găzduite de ICR Paris, de Ambasada României, la Centre National du Livre, la Sorbona, la Pen Club Paris precum și la Librăria l'Ecume des Pages, Saint Germain. Literatura română actuală, raporturile scriitorilor cu istoria secolului trecut, legăturile culturale cu Franța, diaspora literară sunt câteva dintre temele care au fost abordate în cadrul dezbaterilor. Au fost organizate mesele rotunde: „Cum se reflectă criza societății în literatura română contemporană?” (moderator: acad. Eugen Simion); „Thriller-ul între senzațional și politic” (moderator: Horia Gârbea); „Est-Vest: regăsiri literare; Avangarda în Franța și România, destine încrucișate” (moderator: Raphaël Sorin); „Literatura emigrației române–A scrie dincolo de granițe” (moderator: Eugen Simion); „România lui Ovidiu” (moderator: Paul de Sinețy); „PIF, un personaj francez în România” (moderator: Didier Dutour); „Culisele Scriiturii: principiul incertitudinii” (moderator: Basarab Nicolescu); „Spiritualitate românească în Europa secolului XX: Alteța Sa Regală Principele Radu de România” (moderator: Adrian Cioroianu); „Exilul literar românesc în Franța secolului XX – Marile figuri” (moderator: Catherine Durandin); „Prospețime și înflăcărare. Noul val al teatrului românesc” (moderator: George Banu). Au avut loc, de asemenea, lecturi de basme românești și o prezentare și demonstrație culinară „Latinitatea unei bucătării orientale”, realizată de Mircea Dinescu. Proiect organizat în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Paris, Centrul Național al Cărții și Direcția Generală României de Pretutindeni.

15-17 aprilie / România a participat la Târgul Internațional de Carte de la Londra / London Book Fair. Proiect organizat în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Londra și Centrul Național al Cărții.

16-20 mai / Pentru al cincilea an consecutiv, România a participat la Salonul Internațional de Carte de la Torino cu un stand de 70mp și o serie de evenimente cu tema „LIBROmania al Salone di Torino”. Proiect organizat în colaborare cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Centrul Național al Cărții.

26-29 septembrie / România, țară invitată de onoare la Târgul Internațional de Carte Bok & Bibliotek de la Göteborg, evenimentul literar al anului în Suedia și cel mai mare târg de carte din Scandinavia. Proiect realizat de Centrul Național al Cărții și Institutul Cultural Român de la Stockholm, cu sprijinul Direcției Generale Cooperări Externe.

Evenimente

14 ianuarie / Traducerea în limba vietnameză și publicarea în revista *Literatura străină* a unui număr dedicat literaturii române contemporane (ianuarie 2013), cu traduceri din operele scriitorilor Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ana Blandiana, Geo Bogza, Ștefan Aug. Doinaș, Marin Sorescu, Nichita Stănescu, Nicolae Velea, Vasile Voiculescu și Aurel Baranga. Traducerea textelor a fost realizată de prof. Le Nguyen Can, șeful Catedrei de Literatură Europeană a Universității Pedagogice din Hanoi și profesorul Nguyen Van Dan, redactorul-șef al revistei *Literatura străină*.

15 ianuarie / Decernarea premiului „Cartea de poezie a anului 2012”, în cadrul proiectului „Gala Tinerilor Scriitori”. Juriul alcătuit din acad. Eugen Simion, conf. dr. Daniel Cristea Enache, lector dr. Paul Cernat și lector dr. Bogdan Crețu l-a desemnat câștigător pe poetul Liviu Ioan Stoiciu. Organizatori: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Institutul Cultural Român, Muzeul Național al Literaturii Române din București și Asociația Euro Culturart.

13-16 februarie / România a participat în calitate de „Țara Anului” la Târgul Internațional de Produse Ecologice BioFach, la Complexul Expozițional Nürnberg Messe de la Nürnberg, Germania. La standul românesc au avut loc concerte susținute de Teo Milea (pian) și Nicolae Voiculeț (nai).

14 mai / Proiecția filmului *Lecții de îmbrățișare / Vaje v objemu*, r.: Metod Pevec, la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Ambasada Sloveniei la București. Participanți: E.S. dna. Jadranka Šturm Kocjan, ambasadorul Sloveniei la București, vicepreședintele

Orchestra Națională Radio la Shanghai

Institutului Cultural Român, Vladimir Simon și regizorul Metod Pevec, care la finalul proiecției a răspuns întrebărilor publicului. De asemenea, regizorul a acordat un interviu în cadrul emisiunii de cultură urbană „Zebra” de la RFI România (realizator: Mihaela Dedeoglu).

28 aprilie – 18 mai / Participarea Orchestrei Naționale Radio la Shanghai International Spring Festival, proiect realizat în colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune. Muzica lui George Enescu a entuziasmat publicul de la Shanghai Oriental Art Center, în interpretarea Orchestrei Naționale Radio, dirijată de Tiberiu Soare. La concert au fost prezenți peste 1500 de spectatori. Organizat de Ministerul Culturii din China, Administrația de Radio, Film și Televiziune și de Guvernul Municipal al Poporului, festivalul este un important promotor al culturii muzicale, reunind anual artiști din toată lumea.

21 iunie / Participarea Ansamblului „Joc” din Chișinău la Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și Tradiții în Cișmigiu”. Evenimentul a fost organizat de Primăria Municipiului București, prin CreArt – Centrul de Creație, Artă și Tradiție al Municipiului București, în colaborare cu Institutul Cultural Român.

28 iunie / Seară dedicată dramaturgului Matei Vișniec la sediul Institutului Cultural Român de la Londra. Evenimentul a inclus prezentarea spectacolului *Sexul femeii ca un câmp de luptă în războiul din Bosnia* (după Matei Vișniec, regia Alexandru Nagy, cu Simina Lavinia Cojocaru și Anna Burkholder, video: Cinty Ionescu), urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri în prezența autorului, moderată de Adrian Titieni, rectorul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale”.

2 septembrie – 28 noiembrie / Proiectul „Tribut valorilor culturale românești”, dedicat tinerilor talentați cu vârsta sub 25 de ani, organizat de Fundația „Sergiu Celibidache”. Institutul Cultural Român s-a numărat printre partenerii proiectului. Concursul național s-a desfășurat online în perioada 2 septembrie – 28 noiembrie 2013 și a avut ca scop promovarea valorilor naționale, oferindu-le tinerilor artiști români oportunitatea de a fi descoperiți, de a debuta, de a fi promovați, de a performa, de a primi suport educațional (burse, masterclass-uri, cursuri de specializare în România sau în străinătate).

26 septembrie / Dezvelirea unui monument dedicat marelui poet Mihai Eminescu, amplasat în fața Parohiei Ortodoxe Române de la Viena (Simmering Hauptstraße 161). Realizat de artistul român Vergilius Moldovan, monumentul este compus dintr-un soclu de marmură și un bust original din bronz.

28 septembrie – 9 octombrie / Participarea artiștilor Vlad Trandafir, Ion Grigorescu, Alina Șerban și Andra Roxana Ilie la evenimentul „Carte blanche à Mnemosyne”, parte din proiectul „Marseille – Capitale Européenne de la Culture 2013”. În acest context, evenimentul a pus în evidență relația artistică dintre România și Marsilia. Proiectul a avut loc la Muzeul de Artă Contemporană din Marsilia și a inclus proiecția filmelor *O lună în Thailanda*, r.: Paul Negoescu, *Coins de Bucarest*, r.: Vlad Trandafir, precum și a unui documentar despre artiștii Ion Grigorescu, Mircea Cantor, Dan Perjovschi, Daniel Knorr, regizat de Vlad Trandafir, și a unei serii de scurtmetraje românești premiate în festivaluri internaționale. Proiecțiile au fost urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri. Parteneri: AEFR MNÉMOSYNE, Association Européenne France-Roumanie 1998.

13-15 octombrie / Participarea pianistului Horia Mihail la Festivalul Internațional de muzică clasică de la Ushuaia, Argentina. Ediția din acest an a fost dedicată compozitorului Ludwig van Beethoven. Horia Mihail a reprezentat România cu un recital ce a conținut programul turneului național „Pianul călător” organizat de Radio România Cultural și asociația culturală Accendo. Repertoriul ales – *Patetica*, *Sonata Lunii* și *Appassionata* de Beethoven – a fost prezentat și la Buenos Aires, pe 13 octombrie, în Salonul de Cameră al Centrului Cultural „Usina del Arte” din capitala argentiniană, de referință în peisajul cultural argentinian. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Ambasada României în Republica Argentina.

15-22 octombrie / Participarea artiștilor Emilia Perșu, Vasile Tolan și Marilena Preda Sânc la expoziția „Romania-Korea Fine Arts, Culture Exchange” de la Seul, Coreea de Sud. Vernisajul de la Galeria K a fost deschis de Park Ju Bu, sculptor, președinte al Asociației Artiștilor din Coreea de Sud, Stone Carving Institute din Coreea de Sud și dl. Călin Fabian, ambasadorul României la Seul. Evenimentul a fost organizat de Uniunea Artiștilor Plastici din România și Asociația Artiștilor din Coreea de Sud, Stone Carving Institute din Coreea de Sud cu sprijinul Institutului Cultural Român. Lucrările de grafică, pictură, sculptură, fotografie, video, semnate de artiști români și coreeni, expuse în două din cele trei etaje ale Galeriei K, au reunit tendințe și modalități de expresie artistică din arealul artelor vizuale contemporane. Artiștii participanți: Andreea Albani, Andrei Tudoran, Beti Vervega,

Bogdan Ionuț Mateiaș, Marcel Bunea, Carmen Rasovszky, Casia Csehi, Dana Constantin, Emilia Perșu, Florin Ciubotaru, Gheorghe Anghel, Gheorghe Rasovszky, Ion Atanasiu, Iuri Isar, Marilena Preda Sânc, Petru Lucaci, Romana Mateiaș, Valeriu Mladin, Vasile Tolan, Lisandru Neamțu și Kim Si han, Kwon Tae man, Kim Myung san, Kim Mun ju, Kim Il hae, Kim Jin pil, Ryu Young do, Park Kyung ok, Park Ju nam, Park Ju bu, Park Gi o, An Maran, Yoon Kwang sun, Lee Sang kwan, Jang Eul bong, Cho Hyun jong, Choe So dong, Pyo In suk, Hur Myung sook, Hwang Hyun ja.

19 octombrie / Spectacolul *Maestrul și Margareta*, regia Zoltán Balázs, prezentat în cadrul Café Budapest Contemporary Arts Festival, desfășurat la Budapesta în perioada 17-21 octombrie. Café Budapest Contemporary Arts Festival este unul dintre cele mai importante evenimente culturale din Ungaria, ce reunește spectacole de teatru, muzică, dans, proiecții de film, expoziții, activități pentru copii. Cele două reprezentații ale spectacolului, coproducție a Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu și Teatrului Maladype de la Budapesta, au avut loc pe scena mare a Teatrului Național Budapesta. În distribuție: Mariana Mihu, Ofelia Popii, Marius Turdeanu, Adrian Neacșu, Ema Veșean, Pali Vecsei, Serenela Mureșan ș.a.

20-22 octombrie / „Podurile toleranței” – proiect transnațional pentru Europa Centrală și de Est, organizat în colaborare cu Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel” și Forumul B’nai B’rith Dr. Moses Rosen. Proiectul și-a propus promovarea contribuției evreilor la îmbogățirea vieții culturale europene și a patrimoniului comunității evreiești din România. Deschiderea oficială a proiectului a avut loc la Ateneul Român, cu un concert susținut de Orchestra Medicilor din București și Corul Filarmonicii „George Enescu”. La Palatul Parlamentului au fost organizate workshop-uri privind discriminarea și antisemitismul, contribuția etniei iudaice la dezvoltarea României, susținute de Institutul Național pentru Studierea Holocaustului „Elie Wiesel” și Federația Comunităților Evreiești din România. De asemenea, au avut loc concerte și spectacole, la Sala ArCuB și la Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”. Parteneri: Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe, Camera Deputaților.

24-27 octombrie / Spectacolul *Străini în noapte*, r.: Radu Beligan, în interpretarea artiștilor Florin Piersic și Medeea Marinescu, la Yehudi Menuhin Forum din Berna și la Sala Multiuso Paradiso din Lugano, Elveția. Turneul a fost organizat de Ambasada României la Berna în colaborare cu Institutul Cultural Român, cu prilejul Zilei Românilor din Elveția. Reprezentația de la Lugano a fost sprijinită de Consulatul Onorific al României de la Lugano și Graubunden/Grisons. Partener: Conservatorul din Berna.

24-27 octombrie / Cea de-a treia ediție din Republica Moldova a Festivalului Internațional de Film de Animație Anim'est, la Cinema Gaudeamus din Chișinău.

30 octombrie – 3 noiembrie / Cea de-a doua ediție a Platformei Românești de Dans Contemporan și Performance, la WASP – Working Art Space and Production, București. Programul a inclus spectacole de dans, performance-uri și instalații realizate de coregrafi emergenți și consacrați din România, dezbateri pe teme de interes pentru sectorul artistic național și internațional, vizionări de filme și materiale video cu creațiile actuale și/sau de arhivă ale artiștilor români la care au avut acces publicul larg și invitații străini, ateliere susținute de coregrafi români și străini adresate tinerilor profesioniști din domeniul dansului contemporan. Platforma Românească de Dans Contemporan și Performance este o inițiativă a Asociației 4 Culture, ediția din 2013 fiind realizată cu sprijinul Institutului Cultural Român, al Administrației Fondului Cultural Național și cofinanțat prin Programul Cultura al Uniunii Europene.

5-13 noiembrie / Participarea unui grup de studenți ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale” la Arizona State University. Actorii au susținut două reprezentații cu piesa *Cântăreața Cheală* de Eugen Ionescu și au interpretat scene din piesa *Pescărușul* de A. Cehov, în cadrul cursului „Teatrul și politică”, susținut de profesoara Ileana Orlich la Universitatea din Arizona – Departamentul de Studii pentru cultură românească. Au participat: Tania Filip, Valeria Sitaru, Alina Suărășan, Alina Laura Rotaru, Mihaela Velicu, Andrei Alexandru Huțuleac, Ștefan Pavel, Alexandru Nagy.

17-22 noiembrie / Deplasarea arhitecților Bryan Spencer (Statele Unite ale Americii) și Juhani Katainen (Finlanda) la București, în vederea jurizării concursului de selecție a proiectelor care vor reprezenta România la Bienala de Arhitectură de la Veneția în 2014. Parteneri: Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe, Uniunea Arhitecților din România, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. România va participa și în 2014 la Bienala de Arhitectură de la Veneția, cu două expoziții naționale: în Pavilionul național din spațiul „Giardini della Biennale” și în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Pentru spațiul expozițional din Noua Galerie a IRCCU Veneția a fost desemnat câștigător proiectul „Exploring Identity / arhivele pavilioanelor naționale românești către un muzeu nomadic de arhitectură”. Autori: Emil Ivănescu, Elena-Loredana Mihali, Carmen Tănase, Marius Danciu, Olivia Zahalca, Laura Iosub.

19-22 noiembrie / Participare românească la „13 Festival for Fashion & Photography”, desfășurat la Muzeul de Artă Aplicată/ MAK din Viena. La ediția din 2013 a festivalului a fost organizată o nouă prezentare de modă a designerului român Oláh Gyárfás, care semnează Colecția 2014 a brandului PATZAIKIN. Programul festivalului a cuprins, pe lângă prezentări de modă, și expoziții, discuții cu specialiști în domeniu despre tendințe și proiecte de colaborare în domeniul designului și fotografiei, ateliere de lucru cu tineri creatori de modă și experți.

22 noiembrie / Spectacolul *Străini în noapte*, r.: Radu Beligan, în interpretarea artiștilor Florin Piersic și Medeea Marinescu, la Veranstaltungszentrum Mariahilf din Viena. Turneul a fost organizat de Ambasada României la Viena în colaborare cu Institutul Cultural Român.

29 noiembrie / Concert susținut de pianistul Mihai Ungureanu, acompaniat de Filarmonica Națională Libaneză, dirijor Lubnan Badalbaki, la Biserica Saint Joseph din Beirut. Proiectul a fost organizat cu ocazia Zilei Naționale a României, în cadrul evenimentului „Zilele Culturii Române”, desfășurat în perioada 26 noiembrie – 6 decembrie, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe și Ambasada României în Republica Liban. Concertul a fost transmis integral de televiziunea națională TeleLiban.

2 decembrie 2013 – 2 februarie 2014 / Expoziția „Crăciun ilustrat” la sediul CreArt din București, reunind lucrările a unsprezece artiști români, membri ai Clubului Ilustratorilor: Stela Lie, Adriana Oprea, Sebastian Oprea, Bianca Hațeganu, Emanuela Balint, Veronica Neacșu, Luminița Dumitrache, Margareta Udrescu, Oana Ispir, Mihaela Paraschivu, Alexandra Rădulescu. Curatorul expoziției a fost Stela Lie, alături de cei doi asistenți ai săi, Adriana Oprea și Sebastian Oprea. Discuții cu artiștii, prezentări, ateliere de creație și tururi ghidate ale expoziției au completat programul evenimentului. Parteneri: Clubul Ilustratorilor și CreArt – Centrul de Creație, Artă și Tradiție al Municipiului București.

4 și 17 decembrie / Institutul Cultural Român a fost partener alături de Institutul Balassi – Institutul Maghiar din București în organizarea a două concerte, cu implicarea unor artiști români: recital Victor Savca (contrabas) și Viorica Boerescu (pian), în seria de concerte „Tineri muzicieni lansați de Centrul de Cultură din Arcuș” (4 decembrie) și concert de Crăciun, în interpretarea violonistei Ștefana-Cornelia Zaharia și a pianistei Mihaela Neacșu (17 decembrie), la sediul Institutului Balassi din București. Victor Savca este student la

Universitatea Națională de Muzică din București, la clasa prof. dr. Stefan Thomasz, iar Ștefana-Cornelia Zaharia și Mihaela Neacșu sunt masterande în cadrul Universității Naționale de Muzică București.

6-15 decembrie / „London Calling”: serie de întâlniri, conferințe și workshop-uri susținute de profesorii Tracy Collier (Chelsea College of Art) și David Gothard (National Film School) la sediul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică din București, adresate studenților universității, precum și profesioniștilor în domeniu.

7-14 decembrie / „Exemple culturale autohtone” – serie de evenimente organizate la București cu sprijinul Institutului Cultural Român, cu scopul celebrării artei românești și susținerii creației tinerilor artiști români. Seria a debutat cu prezentarea unei selecții de scurtmetraje realizate de Andrei Ion, Iliana Dumitrache, Simona Deaconescu, Anda Pușcaș, Dragos Dulea, Luiza Pârvu, urmată de un recital de muzică românească oferit de Groove On (Silviu Fologea – chitară, Elena Shulea – voce) și vernisajul expoziției de fotografie „Silent Places” semnată de Oleg Mutu. Evenimentele au continuat cu proiecția filmului *Silent Places* în data de 8 decembrie, la Centrul Național al Dansului București, iar în perioada 9-14 decembrie a fost organizat un workshop de dans contemporan susținut de coregrafa Simona Deaconescu.

8 decembrie / Spectacolul de dans contemporan *Camera 0001 | Fabrica de vise*, în interpretarea artiștilor Alexandra Bălășoiu, Simona Deaconescu, Vlad Merariu, Dragoș Istvan Roșu, Răzvan Stoian și Irina Ștefan, la Centrul Național al Dansului București.

16-19 decembrie / Conferința și spectacolul „Suflet românesc” susținute de Dan Puric, la Sala Studio a Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București, la Ateneul Român și la Palatul Știrbey, Buftea. Institutul Cultural Român a fost partener al proiectului.

Serviciul Cooperări cu Instituții Europene

Evenimente în cadrul rețelei EUNIC

Institutul Cultural Român, prin filialele sale din străinătate, este membru în 20 de clustere ale Rețelei Europene a Institutelor Naționale de Cultură – EUNIC. În plus, Institutul Cultural Român este reprezentat în alte șase clustere prin intermediul ambasadelor României: în Liban, Canada, Irlanda, Tunisia, Thailanda și Iran.

Noaptea Literaturii Europene este un proiect EUNIC cu tradiție, lansat de Centrul Ceh la Praga în 2006, care a crescut de la an la an, în 2012 fiind organizat în 24 de orașe din 20 de țări. Proiectul vizează promovarea literaturii contemporane într-o manieră creativă, prin îmbinarea a trei elemente-cheie: lecturi ale unor texte din literatura contemporană (traduceri recente) în interpretarea unor actori sau personalități notabile în spații atipice, special selectate pentru o anumită noapte din an. Ediția din 2013 a beneficiat de sprijin financiar european prin Programul Cultura (2007-2013), în cadrul unui parteneriat între Centrul Ceh, Praga (coordonator), Institutul Cultural Român, British Council Portugalia, Centrul pentru Programe Culturale Internaționale k-operator din Lituania, Dublin UNESCO City of Literature, Asociația Wrocław-Capitală Culturală Europeană 2016 / Impart 2016 Festival Office și Asociația Větrné mlýny / Wind Mills din Brno (Cehia).

15 mai / Noaptea Literaturii Europene la Dublin. Cea de-a doua ediție irlandeză a Noptii Literaturii Europene (European Literature Night) a avut loc sub deviza *Cuvinte pe stradă* (*Words on the Street*). La fiecare jumătate de oră, timp de trei ore, personalități ale vieții publice irlandeze au citit publicului fragmente din literatura contemporană a douăsprezece țări europene în diferite spații din centrul turistic al orașului. Participarea românească, deschisă de Ambasadorul României la Dublin, s-a bucurat de succes, fiind apreciată datorită combinației dintre clădirea istorică a Royal College of Surgeons, care nu este în mod obișnuit deschisă publicului larg, și popularitatea deosebită în Irlanda a personalității care a citit textul românesc, actorul Eamon Morrissey (actor consacrat de teatru, film și televiziune, cunoscut în special pentru roluri comice). Acesta a lecturat un fragment din volumul *Mici schimbări de atitudine* de Răzvan Petrescu, în traducerea lui James Christian Brown. Spațiul dedicat României a fost printre cele mai vizitate. Pe parcursul întregului eveniment, lectura fragmentului din opera românească a fost ascultată de peste 300 de persoane, printre care s-au numărat și membri ai Parlamentului irlandez, reprezentanți ai corpului diplomatic și membri ai comunității românești din Irlanda. Noaptea Literaturii Europene la Dublin, ediția 2013, a fost organizată în cadrul proiectului „European Literature Nights”, finanțat prin Programul Cultura (2007-2013), de institutele culturale și ambasadatele a 12 state europene:

British Council, Alliance Française, Institutul Italian de Cultură, Goethe-Institut, Institutul Cervantes, Institutul Polonez, Forumul Cultural Austriac, Institutul Cultural Român și Ambasada României în Irlanda, alături de ambasadele Belgiei, Olandei, Maltei și Danemarcei, reunite în clusterul EUNIC Irlanda, împreună cu Dublin | UNESCO City of Literature. **29 mai** / Noaptea Literaturii Europene la București (ediția a doua), a avut loc în prima zi a Salonului Internațional de Carte Bookfest 2013 și a propus publicului un traseu inedit. Treisprezece parteneri – institute culturale și ambasade – i-au invitat pe iubitorii de literatură în treisprezece spații atipice, la o întâlnire cu textele unor autori europeni clasici și contemporani. Actorii Ioana Abur, Florin Busuioc, Ilinca Goia, Gabriela Ioniță, Nicoleta Lefter, Axel Moustache, Marian Rălea, Mihai Smarandache, Mihaela Teleoacă, Adrian

Titieni, rapperul Norzeatic, jurnalistul Cătălin Ștefănescu și scriitorul Mircea Dinescu au dat glas unor pagini din autori contemporani de anvergură precum Jonathan Coe, Péter Esterházy, Paweł Huelle, Daniel Glattauer, Thierry Debroux, Jérôme Ferrari, Florina Ilis, Gonçalo M. Tavares, Elif Shafak, dar și unor clasici – Bohumil Hrabal, Jaroslav Hašek, Franz Kafka, James Joyce, Dino Buzzati, Muñoz Molina. Lecturile s-au desfășurat în paralel, la fiecare jumătate de oră, în intervalul 19.30-22.30, în locurile special selectate (zona Bd. Carol I – Bd. I.C. Brătianu – Bd. Corneliu Coposu – Str. Traian): Diane 4, The Living Room Café, ZOOM Out Lounge, AristoCats Bistro, Alchemia Art Gallery & Lounge, Asociația Generală a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România, Bursa de Valori București, Lente & cafea, Saga Film, benzinăria MOL Corneliu Coposu, La Scena, GreenTea, Blind Restaurant. Pasionații de beletristică au avut la dispoziție, pentru deplasarea de la o lectură la alta, 100 de biciclete din proiectul de bike-sharing l'Velo, oferite de Asociația Green Revolution. Pe lângă lecturi din cele mai bune traduceri de literatură în limba română, organizatorii au pregătit și concursuri cu premii în cărți și alte surprize. Noaptea Literaturii Europene la București a fost organizată, sub coordonarea Institutului Cultural Român, de membrii clusterului EUNIC în România (Forumul Cultural Austriac, Delegația Wallonie-Bruxelles, Centrul Ceh, Institutul Francez, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, British Council, Institutul Polonez, Camões, Instituto da Cooperação e da Língua / Ambasada Portugaliei în România, Institutul Cervantes, Centrul Cultural Turc „Yunus Emre”, Institutul Balassi – Institutul Maghiar din București și ICR), cărora li s-a alăturat Ambasada Irlandei în România.

10-15 iunie / Academia de vară EUNIC, ediția a cincea, la Bruxelles. Proiectul a fost coordonat de Wallonie-Bruxelles International, care deține președinția rețelei EUNIC (European Union National Institutes for Culture) pentru perioada iunie 2013 – iunie 2014. Academia de Vară EUNIC este mai mult decât un program anual, este deja o tradiție și un prilej extraordinar pentru tinerii angajați ai institutelor culturale membre EUNIC de a se cunoaște și de a intra în dialog despre posibile proiecte comune și chiar despre viitorul rețelei. Tema acestei ediții a fost „Cultura urbană”, oferind participanților posibilitatea de a întâlni artiști și reprezentanți ai autorităților publice implicate în proiecte privind arta urbană sau dezvoltarea orașelor creative. Sub coordonarea unor experți media, participanții au creat trei materiale video în urma vizitării locurilor reprezentative pentru cultura urbană din trei orașe belgiene (Bruxelles, Liège, Mons) și a interviurilor cu autoritățile locale. Materialele au fost prezentate în cadrul reuniunii EUNIC Heads Meeting la care au participat directorii institutelor membre ale rețelei, fiind un punct de plecare în dezvoltarea unui proiect de colaborare în cadrul programului Europa Creativă (2014-2020).

14 iunie / Noaptea Institutelor Culturale, un eveniment cu tradiție în București, organizat sub egida EUNIC, a ajuns la a șaptea ediție. Noaptea Institutelor Culturale a devenit în timp unul dintre cele mai vizibile și apreciate evenimente din București, prin numărul de centre și institute culturale participante, dar și prin numărul de evenimente. Pentru ediția din 2013, partenerii au pregătit filme, expoziții, concerte, performance-uri, prezentări de modă, ateliere de creație, jocuri, concursuri. ICR și-a primit vizitatorii începând cu ora 18.30 cu o lecție demonstrativă de limba română pentru străini (în grădina ICR), expoziția de design de obiect și vestimentație de inspirație tradițională „Made in Ro în vizită la ICR” (15 expozanți) și concursul „Povestiri despre ie”, recital de pian „Teo Milea în vizită la ICR pe clape albe... și negre”, 18 dintre cele mai recente scurtmetraje românești prezentate în premieră la Festivalul de la Cannes: Romanian Short Waves 2013. De asemenea, sediul Institutului a găzduit o expoziție de ii. Pentru promovarea tinerilor designeri români, ICR, împreună cu partenerii săi Designist și Modernism.ro, și cu sprijinul financiar al Bitdefender, a editat o serie de nouă cărți poștale (tiraj 1000 buc./măchetă) cu reprezentări sau fotografii ale obiectelor și lucrărilor designerilor implicați: ArhiDot Design, Lightsquare, Cai verzi pe pereți, Alina Turdean, The Awesome project, Una ca Luna, Mihaela Ivana, Ciprian Vrabie, Semne Cusute, Lana Dumitru și Valentina Vidrașcu. Evenimentul a atras la sediul ICR aproximativ 600 de participanți, în majoritate tineri. Un eveniment organizat de centrele și institute culturale membre ale clusterului EUNIC în România: British Council, Centrul Ceh, Centrul Cultural Turc

„Yunus Emre”, Delegația Wallonie-Bruxelles, Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut, Institutul Balassi – Institutul Maghiar din București, Institutul Cervantes, Institutul Cultural Român, Institutul Francez, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso” și Institutul Polonez (coordonator), cărora li s-a alăturat anul acesta Reprezentanța Comisiei Europene în România și Biroul de Informare al Parlamentului European în România.

26 septembrie / Seminarul „Lumea fluidă a cuvintelor”, desfășurat sub egida Noptii Literaturii Europene în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg. Au participat scriitorii Florina Ilis (România), Pavel Zajíček (Republica Cehă), Mícheál O Conghaile (Irlanda), Afonso Cruz (Portugalia) și traducătorii Laimantas Jonušys (Lituania), Dorota Jovanka Ćirić (Polonia), Tora Hedin (Suedia). Discuțiile au fost moderate de Gunnar Bolin (Suedia). Traducerile și traducătorii au un rol cheie în ocrotirea și promovarea diversității lingvistice și culturale, mai ales în cazul limbilor de circulație redusă. Participanții au discutat despre rolul limbilor mici în relație cu identitatea culturală și despre efectele globalizării asupra traducerilor. Scriitorii au împărtășit din experiența lor și au dezbătut pe tema importanței traducerii literaturii contemporane. Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român, Centrul pentru Programe Culturale Internaționale Lituania, Centrul Ceh, Dublin UNESCO City of Literature, British Council Portugalia, Asociația Wrocław-Capitală Culturală Europeană 2016, în cadrul proiectului „Noaptea Literaturii Europene” finanțat de UE prin programul Cultura (2007-2013).

Noaptea Institutelor Culturale la ICR – expoziție de design contemporan românesc

16-18 octombrie / Dialogul Cultural Europa-China, program de cooperare culturală directă ce reunește artiști, curatori, manageri și decidenți din domeniu și creează cadrul pentru inițierea unor parteneriate durabile care să conducă la extinderea activității artiștilor în spații mai puțin accesibile. Dialogul Cultural Europa-China este un proiect EUNIC cu tradiție și de mare anvergură, organizat anual, prin rotație, în Europa și în China. Prima ediție a conferinței s-a desfășurat la Beijing, în octombrie 2008, prilej cu care au fost puse bazele colaborării culturale dintre Europa și China, datorită interesului arătat de EUNIC acestui proiect. Cea de a doua ediție s-a desfășurat la Copenhaga în octombrie 2009, cea de-a treia la Shanghai, în perioada 20-22 octombrie 2010, iar ediția a patra a fost organizată la Luxembourg, în decembrie 2011. România a fost reprezentată, prin Institutul Cultural Român, la toate cele patru ediții, comunicând totodată intenția de a fi gazdă celei de-a șasea ediții a Dialogului (2014). Ediția a cincea, planificată inițial pentru octombrie 2012, a fost amânată pentru toamna anului 2013. Ediția din acest an s-a desfășurat în Xi'an, provincia Shaanxi. Tema centrală a fost *Spațiu ▪ Cultură ▪ Obiect*. Dezbaterile au reunit specialiști și manageri culturali din Europa și din China și au urmărit patru subiecte: Spațiul public și designul urban, Artele plastice și dezvoltarea durabilă, Industriile creative și educația artistică, Protecția patrimoniului și cultura regională. Dezbaterile au fost precedate de o rezidență de creație derulată în perioada 9-15 octombrie 2013, de care au beneficiat artiști europeni și chinezi, sub coordonarea cunoscutului sculptor francez Jean-Charles Pigeau. La activități a participat, cu sprijinul Institutului Cultural Român, sculptorul român Virgil Suci. Conferința „Dialogul Cultural Europa-China” a fost deschisă de Charles-Etienne Lagasse, președinte al Rețelei Europene a Institutelor Naționale de Cultură (EUNIC), Wang Wenzhang, președinte al Academiei Naționale de Arte a Chinei, Lv Jianzhong, CEO al Xi'an Tang West Market Cultural Industry Investment și de viceguvernatorul provinciei Shanxi (director al Departamentului Provincial pentru Cultură). ICR a confirmat angajamentul de a organiza la București ediția a VI-a a Dialogului Cultural în România, între 16-18 octombrie 2014.

6-8 noiembrie / Programul de cursuri EUNIC, pentru angajații institutelor membre ale rețelei EUNIC. Primul astfel de training a fost organizat la Bruxelles, de clusterul EUNIC Bruxelles, tema fiind „Dezvoltarea unui proiect european”. Cursul a fost organizat în vederea pregătirii pentru accesarea fondurilor disponibile în cadrul programului Europa Creativă (2014-2020).

20-22 noiembrie / Participarea românească la Forumul organizat la Beijing în cadrul „UE-China Summit”, care a reunit dezbateri structurate în cinci sesiuni: *Urban Mobility, The Green and Inclusive City, Creative City, Smart City* și *Cultural City*. Coordonatorul european al secțiunii „Orașul cultural” a fost Eric Messerschmidt, directorul Institutului Cultural Danez și președintele EUNIC în China. Prin intermediul EUNIC, Comisia Europeană a adresat statelor membre invitația de a participa la lucrările sesiunii culturale a Forumului cu profesioniști cu o expertiză relevantă atât în domeniu, cât și în cooperarea culturală sino-europeană. Institutul Cultural Român a susținut participarea specialistului Grăia Bădescu, doctorand la Universitatea Cambridge, cercetător în domeniul urbanistic.

7 noiembrie – 5 decembrie / Salonul European de Bandă Desenată, ediția a treia, la Victoria Art Center. Evenimentul a inclus expoziții, ateliere de creație, întâlniri cu artiști de bandă desenată, dezbateri, sesiuni de autografe, lansări de carte. În cadrul amplului eveniment, ICR a susținut o serie de activități dedicate promovării artiștilor români de bandă desenată: o expoziție cu lucrări ale unor autori români de bandă desenată consacrați în străinătate și două mini-expoziții cu lucrări ale artiștilor români publicați în reviste populare pe piața românească, ateliere de creație pentru copii și discuții cu specialiștii din domeniu. Proiectul EUNIC a fost realizat, în parteneriat, de Delegația Wallonie-Bruxelles, coordonatorul ediției 2013, Institutul Francez, Institutul Polonez, Centrul Ceh, Goethe-Institut, Institutul Balassi – Institutul Maghiar din București, Institutul Cultural Român. Expoziția de la Victoria Art Center, un mozaic variat ca stil și tematică, a prezentat lucrări apărute în 15 țări, semnate de 34 de artiști: Șerban Andreescu, Mircea Arapu, Adrian Barbu, Matei Branea, Remus Brezeanu, Burschi Gruder, Alexandru Ciubotariu, Valentin Cristescu, Cristian Dârstar, Victor Drujiniu, Sandu Florea, Cristian Loghin, Traian Marinescu, Marian Mirescu, Andrei Molotiu, Nicolae Nobilescu, Viorel Pîrligras, Augustin Popescu, Dan Popescu, Ionuț Popescu, Cristian Prandea, Radu Marian, Daniel Rizea, Gîrge Roman, Livia Rusz, Veronica Solomon, Călin Stoicănescu, Ileana Surducan, Maria Surducan, Alexandru Talambă, Valentin Tănase, Roman Tolici, Mihai Tymoshenko, Sorina Vasilescu.

Susținerea proiectelor EUNIC din cadrul clusterelor în care Institutul Cultural Român are reprezentanți

30 iulie / „40 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între România și Regatul Thailandei”, proiect organizat în parteneriat cu Ambasada României în Thailanda la BACC – Bangkok Art and Culture Center. Programul a inclus un spectacol compus din două piese de teatru realizate

în coproducție româno-thailandeză (*Carnival*, teatru experimental și pantomimă și *NONTOK*, teatru experimental thailandez), urmat de o sesiune de discuții, precum și o expoziție de fotografie de promovare a patrimoniului cultural al României.

25-29 august / Participare românească la „European Summer Film Week“ la Teheran, Iran. În cadrul evenimentului, coordonat, sub egida EUNIC, de Forumul Cultural Austriac și Ambasada Austriei în Iran, au fost prezentate filme din Austria, Franța, Germania, Polonia, România și Turcia, premiate la festivalurile internaționale. România a fost reprezentată de filmul *Morgen*, regizat de Marian Crișan. Proiecțiile au avut loc la reședința ambasadorului Austriei la Teheran, E.S. dl. Thomas Buchsbaum, și s-a adresat experților iranieni din domeniul cinematografului, precum și corpului diplomatic acreditat în Iran. A fost prima participare românească la activitățile clusterului EUNIC Iran, înființat în decembrie 2012.

1-10 noiembrie / Salonul de carte francofonă de la Beirut, Liban, ediția a XXI-a. Salonul este al treilea ca amploare între cele dedicate, pe plan mondial, cărții francofone, fiind vizitat de aproximativ 100 000 de persoane. Pentru ediția din 2013, Ambasada României la Beirut și Institutul Cultural Român, cu sprijinul Asociației România-Levant, a organizat în cadrul standului EUNIC Liban o prezentare a ultimelor apariții editoriale românești în limba franceză. De asemenea, au avut loc activități pentru copii și au fost spuse povești tradiționale românești în limba franceză.

7 noiembrie / Irlanda – Short Short Film Festival, un eveniment al clusterului EUNIC în Irlanda, desfășurat la sediul Irish Film Institute, care a găzduit proiecțiile mai multor scurtmetraje europene. La finalul vizionării, scurtmetrajul *Head Over Heels*, r.: Timothy Reckart, a primit EUNIC Dublin Trophy. Evenimentul a fost organizat și finanțat în parteneriat de Alliance Française, British Council, Institutul Italian de Cultură, Ambasada Austriei în Irlanda, Goethe-Institut și Institutul Cultural Român, prin intermediul Ambasadei României în Irlanda, și a fost găzduit de Irish Film Institute. Pentru acest eveniment, ICR a selectat pelicula *Pastila fericirii*, r.: Cecília Felméri, 2012.

15-24 noiembrie / Participare românească la World Film Festival of Bangkok, ediția a XIX-a, Thailanda, unul din cele mai importante evenimente din regiunea Asia-Pacific. Având în vedere vizibilitatea de care se bucură acest eveniment, larg mediatizat în presa scrisă și TV, toți membrii cluster-ului EUNIC Thailanda au înscris în festival filme din cinematografia națională. Cinematografia românească

a fost promovată prin două filme de dată recentă; la recomandarea Ambasadei României în Regatul Thailandei au fost înscrise în festival lungmetrajele *Despre oameni și melci*, r.: Tudor Giurgiu (2012) și *O lună în Thailanda*, r.: Paul Negoescu (2012).

20 noiembrie – 2 decembrie / Festivalul Filmului European din Liban, eveniment organizat de Delegația Comisiei Europene în colaborare cu statele membre UE și institutele culturale membre ale rețelei EUNIC în Liban. Cea de-a XX-a ediție a festivalului s-a desfășurat la Beirut (cinematograful Metropolis Empire Sofil), precum și în orașele Tripoli, Saida și Zahle, unde au fost prezentate filme din 12 state membre UE, la secțiunea de lungmetraje, precum și producții ale tinerilor cineaști libanezi, la secțiunea de scurtmetraje. Au fost proiectate filmele *Poziția copilului*, r.: Călin Peter Netzer și *Toată lumea din familia noastră*, r.: Radu Jude.

Alte evenimente derulate de Serviciul Cooperări cu Instituții Europene

26 martie / Dezbateri „Reflecții și propuneri pentru Constituția României“ la sediul Institutului. Au participat oameni politici, reprezentanți ai societății civile și specialiști în drept. Moderator: Cristian Pîrvulescu (Pro-Democrația).

31 mai – 10 iunie / Expoziția „Romanian Contemporary Design“ la sediul Comitetului Economic și Social European din Bruxelles. Expoziția de grup a fost dedicată industriei creative din România, în particular designului contemporan de produse și bijuterii, și a constituit o premieră la Bruxelles, fiind prima dedicată designului de bijuterii și de obiecte, incluzând exponate de la zona de inspirație tradițională până la materialele și tehnologiile moderne ale designului de interior. Vernisajul a avut loc în prezența designerilor Andra Lupu și Raluca Buzura. Parteneri: ICR Bruxelles, în colaborare cu platformele de promovare Bucharest Design Center și AUTOR. Bijuteriile expuse au sintetizat mișcarea bijuteriei contemporane din România: o deschidere către organic, geometric, conceptual, popular sau spiritual, materiale și forme atipice lucrate cu tehnici noi sau tradiționale. Pentru evenimentul de la Bruxelles, Platforma AUTOR a realizat o selecție de lucrări ale artiștilor: Andra Lupu, Carla Szabo, Doru Dumitrescu, Lidia Puica, Mihaela Ivana, Raluca Buzura și Romana Țopescu. Designerii și studiourile de design 201 Design Studio, Izzi Design (Constantin Alupoaei), Alexe Popescu, Justin Baroncea, Anca Trestian și Alina Turdean, Anca Fetcu, YaU Concept, 11 am Architects, Atelier A4, mOyO (Iulian Mosu), arhiDOT Design, Agnes Lukacs, Nuca Studio (Robert Marin) sunt unii dintre cei mai activi designeri de produs ai momentului și au fost selectați de Bucharest

Design Center pentru a participa cu obiecte la expoziția de la Bruxelles. Obiecte realizate din materiale reciclate, obiecte cu multiple funcționalități, obiecte de decor futuriste sau obiecte inspirate din stilistica brâncușiană sunt doar câteva exemple ale produselor de design românesc prezentate.

18 octombrie / Masă rotundă pe tema finanțării europene nerambursabile pentru proiectele culturale, la sediul Institutului, moderată de experți ai Punctului de Contact Cultural al României (Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii). Evenimentul a fost organizat în contextul lansării noului program european dedicat sectorului cultural, Europa Creativă (2014-2020), care va înlocui programele Cultura, Media și Media Mundus. La discuții au participat reprezentanți ai ICR alături de directorii și coordonatorii de programe de la institutele culturale străine prezente la București.

4-6 noiembrie / Participare românească la Forumul anual al Comisiei Europene dedicat sectorului cultural – European Cultural Forum / Forumul Cultural European – a reunit la Bruxelles factori de decizie în domeniul politicii culturale europene, artiști și manageri culturali, reprezentanți ai institutelor culturale din țările europene. Au fost abordate subiecte de interes pentru sectorul cultural la momentul respectiv (perioada de trecere spre noi programe de

finanțare europeană), cum ar fi finanțarea culturii în era digitală, dezvoltarea publicului (audience development – prioritate-cheie a noului program Europa Creativă), arta participativă, dezvoltarea de parteneriate durabile pentru sectoarele culturale și creative și sinergii cu alte sectoare, metode de evaluare a impactului acțiunilor în domeniul culturii și industriilor creative. Forumul a cuprins și o secțiune specială dedicată programului Europa Creativă (2014-2020), cu informații de actualitate premergătoare lansării noului program. Forumul a fost deschis de președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, și de comisarul european pentru educație, cultură, multilingvism și tineret, Androulla Vassiliou. Institutul Cultural Român a susținut participarea la Forum a domnului Constantin Chiriac, directorul Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, și a șefului Serviciului Cooperări cu Instituții Europene din cadrul ICR.

Serviciul Limba Română

În perioada ianuarie – decembrie 2013, Serviciul Limba Română a organizat mai multe serii de cursuri de limba română pentru străini atât extensive, cât și intensive. Cursurile au fost pentru toate nivelurile (începător, intermediar și avansat), conform Cadrelui European Comun de Referință.

Grupele sunt formate din 8-12 cursanți. Numărul minim de cursanți necesar constituirii unei grupe este de 5 persoane. Printre cursanții ICR se află reprezentanți ai corpului diplomatic, oameni de afaceri, cercetători, studenți etc.

21 ianuarie – 20 martie / În prima serie s-au înscris 30 de cursanți (patru grupe) din Marea Britanie, Franța, Italia, Portugalia, Olanda, Germania, Elveția, Danemarca, Grecia, Polonia, Rusia, Turcia, Siria, Irak, Coreea de Sud, Japonia, SUA.

27 martie – 29 mai / Cea de-a doua serie la care s-au înscris 50 de cursanți (cinci grupe: o grupă de începători A1, o grupă de preintermediari A2, o grupă de intermediari B1, o grupă de intermediari B1.1 și o grupă de intermediari B2.2), din Coreea de Sud, Olanda, Germania, Turcia, Danemarca, Grecia, Egipt, Spania, Siria, SUA, Italia, Rusia, Mexic, Portugalia, Polonia, Bulgaria, Liban, India, Belgia, Finlanda, Suedia, Franța, Irak, Belarus, Vietnam, Marea Britanie.

3 iunie – 27 iunie / Cursul intensiv de limba română, la care s-au înscris 18 persoane (două grupe de începători A1) din: Italia, Spania, Franța, Irlanda, Olanda, SUA, Canada, Thailanda, Filipine, Maroc, China.

16 septembrie – 10 octombrie / Cursul intensiv de limba română, la care au participat 19 cursanți (două grupe de începători A1), din Austria, Germania, Egipt, Liban, Italia, Columbia, Bulgaria, Spania, Mexic, Olanda, Polonia.

16 septembrie – 18 noiembrie / Prima serie de dimineață a cursurilor de limba română, la care s-au înscris 8 persoane (o grupă de începători A1) din următoarele țări: Italia, Franța, Danemarca, Rusia, Canada, El Salvador, Thailanda.

1 octombrie – 1 decembrie / A doua serie de dimineață a cursurilor de limba română pentru străini. S-au înscris 8 persoane din următoarele țări: Italia, Austria, Irlanda, Bulgaria, Iran, Pakistan.

22 octombrie – 19 decembrie / Ultima serie de cursuri de limba română pentru străini, la care s-au înscris 40 de persoane (patru grupe: o grupă de începători A1, o grupă de preintermediari A2, o grupă de intermediari B1 și o grupă de intermediari B2) din: Italia, Franța, Rusia, Bulgaria, Austria, Spania, Marea Britanie, Germania, Portugalia, Elveția, Grecia, Turcia, Ucraina, Belarus, China etc.

Mai multe detalii pot fi găsite la: www.icr.ro/romaniancourses2014

În luna iulie 2011, Institutul Cultural Român a primit statutul de membru afiliat al ALTE (Association for Language Testers in Europe), cu sediul la Cambridge, Marea Britanie, una dintre cele mai vechi și mai prestigioase organizații de acest

gen din Europa, aflată în constantă legătură cu Comisia Europeană, împreună cu care a elaborat Cadrul European Comun de Referință. În aprilie 2012, Institutul Cultural Român și Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca au primit confirmarea ALTE de a deveni membri deplin în cadrul asociației, urmând să fie demarat un audit, la finalul căruia să fie semnat un acord de colaborare între cele două instituții. Obținerea statutului le va permite celor două instituții să organizeze sesiuni de evaluare a competențelor lingvistice de limba română, în urma cărora vor fi acordate certificate de competență lingvistică recunoscute la nivel internațional. Pe data de 20 martie 2013 s-a definitivat acordul între Institutul Cultural Român și Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

2-27 iulie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, ediția a XIX-a, la Brașov. Este cel mai longeviv program al ICR și unul dintre cele mai importante programe de promovare a limbii și culturii române. De-a lungul anilor, la aceste cursuri au participat reprezentanți ai corpului diplomatic, interpreți de la Consiliul Europei, de la Consiliul Uniunii Europene și de la Parlamentul Europei, cercetători, profesori, doctoranzi, studenți. Programul a fost organizat în parteneriat cu Facultatea de Litere a Universității „Transilvania” din Brașov, Muzeul „Casa Mureșenilor” și Centrul Cultural Reduta. În 2013, la Școala de Vară au participat 34 de cursanți, din Austria, Belgia, Brazilia, Italia, Marea Britanie, Mexic, Spania, Franța, Finlanda, Grecia, Olanda, Suedia, Slovenia, Ucraina, Republica Moldova și SUA. Printre participanți s-au numărat profesori, cercetători, traducători de la instituțiile europene etc. Au participat în premieră cursanți din Brazilia (prof. univ. Alzir Oliveira, care predă limbi clasice și filologie romanică la „Universidade Federal do Rio Grande do Norte”, din orașul Natal) și din Mexic. Cursurile de limba română au fost predate după o programă flexibilă, adaptată cerințelor și necesităților cursanților, alternând lecții de gramatică și vocabular, activități și aplicații practice, individuale și de grup pentru dezvoltarea fluentei în comunicare și pentru consolidarea structurilor gramaticale învățate. Participanții au fost încadrați în grupe de studiu pe baza unui test de nivel care a permis evaluarea nivelului de competență lingvistică al cursanților, conform Cadrului European Comun de Referință (A1, A2, B1, B2, C1, C2). Fiecare grupă a avut între 8-12 cursanți. Au fost constituite patru grupe: nivel începător A1 - lector univ. dr. Corina Micu (Universitatea Transilvania, Brașov) și A2 - lect.univ.dr. Andreea Nechifor (Universitatea Transilvania Brașov); nivel intermediar B1 - prof.dr. Ana Borca (Institutul Cultural Român, București) și nivel C1 - lect.univ. dr. Răzvan Săftoiu (Universitatea Transilvania, Brașov). La terminarea cursurilor, participanții au susținut un test (scris și oral), în urma căruia au obținut un certificat de competență lingvistică, oferit de Facultatea de Litere a Universității Transilvania din Brașov și un certificat de evaluare a nivelului

de cunoaștere a limbii române, eliberat de Institutul Cultural Român. Pe o scală de la 1 la 5, în care 1 este minim și 5 maxim, cursurile de limba română au fost evaluate de cursanți cu 4.88 puncte din 5, iar informațiile dobândite cu 4.24. Prelegerile de cultură și civilizație românească au fost susținute de lectori de specialitate atât în limba română, cât și în limba engleză: istorie – prof.univ.dr. Adrian Cioroianu, literatura română – prof.univ.dr. Andrei Bodiu, film – Irina Margareta Nistor. Atelierul de dans de societate, coordonat de Nermina Damian, șef al corpului de balet al Operei din Brașov, i-a familiarizat pe cursanți cu dansul „Romana”, un dans de coloană, extrem de popular în familiile brașovene în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. La atelierul de jurnalism și publicitate participanții au intrat în „bucătăria” unei redacții și au aflat despre istoria publicității în secolul al XIX-lea, în *Gazeta Transilvaniei*, și au învățat să redacteze o știre în limba română. Acest atelier a fost coordonat de istoricul Valer Rus, directorul Muzeului „Casa Mureșenilor”. Atelierul de gastronomie a prezentat „lumea într-o carte

de bucate”, iar cursanții au învățat să gătească mâncare tradițională românească (pâine de casă și pâine de mălai, sarmale, mămăligă în pături și bulz, plăcinte etc.) alături de Ana Borca și bucătarul profesionist Maria Vlasin. Atelierul de actorie s-a desfășurat la Centrul Cultural Reduta, unde participanții au fost inițiați în arta teatrală de actorul Marius Cisar, directorul Centrului Cultural Reduta. Absolvirea cursului a constat în susținerea unui spectacol – *Delir în doi ...în trei, în câți vrei*, adaptare după Eugen Ionesco – la Școala Populară de Arte și Meserii „Tiberiu Brediceanu” din centrul orașului. O dată pe săptămână, la Aula Universității Transilvania, au avut loc vizionări de filme românești ale celor mai buni cinești ai momentului, premiați la marile festivaluri europene de film sau filme devenite clasice. Au fost vizionate peliculele: *După dealuri*, r. : Cristian Mungiu, *Zmeul lui Andrei*, un documentar despre comunitatea românească din Spania, și *Filantropica*, r.: Nae Caranfil. Sâmbăta și duminica au fost organizate programe de documentare culturală la Sibiu (Muzeul Național Brukenthal,

Piața Mică, Piața Mare), la Mănăstirea Cisterciană de la Cârța, la Cetatea Sighișoara) și Mălâncrav (Conacul Apafi și Biserica Evanghelică), Sinaia (Castelul Peleş, Peleşor, Casa Memorială „George Enescu”) și Azuga (Pivnițele Rhein), la bisericile fortificate săsești din Prejmer și Viscri. În aceste vizite de documentare, cursanții au fost însoțiți de istoricul Valer Rus și de ghidul profesionist Peter Suciu. Mai multe detalii pot fi găsite pe site-ul: www.icr.ro/cursuri-brasov

26 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor, sărbătoare care adună anual milioane de oameni în 45 de țări. Inițiat în 2001, proiectul își propune să cultive diversitatea culturală și lingvistică în Europa, încurajarea învățării limbilor străine în rândul cetățenilor europeni. Dincolo de aceste obiective, celebrarea limbilor europene reprezintă și o ocazie de a petrece. Sunt organizate sute de evenimente în toată Europa: spectacole, animații pentru copii, jocuri muzicale, cursuri de limbi străine, emisiuni de radio și televiziune, conferințe. Din anul 2011, Institutul Cultural Român a participat la organizarea Zilei Europene a Limbilor, alături de celelalte institute culturale din București. În 2013, Institutul Cultural Român a luat parte la ambele evenimente organizate cu această ocazie. În data de 26 septembrie, la Reprezentanța Comisiei Europene în România a avut loc Cafeneaua literară interculturală cu tema „Cetățenie europeană și dialog intercultural”, în deschiderea căreia reprezentanții institutelor culturale din București au citit un text despre Europa în română, germană, polonă, franceză, greacă, spaniolă și engleză. În data de 28 septembrie, între orele 11.00-17.00, la Grădina Verona – Cărturești, institutele culturale din București (Institutul Cultural Român, Institutul Italian de Cultură, British Council, Institutul Polonez, Institutul Goethe, Institutul Camões, Institutul Cervantes, Institutul Francez, Delegația Wallonie-Bruxelles, Institutul Balassi – Institutul Maghiar din București, Centrul Ceh, Fundația Culturală Greacă și Reprezentanța Uniunii Europene în România) au organizat lecții demonstrative în mai multe limbi, jocuri lingvistice, diverse spectacole etc. Tema ediției de anul acesta a fost „Traversează Europa într-o excursie lingvistică.”

17-18 octombrie / Atelierul „Evaluarea producțiilor orale și scrise în cadrul examenelor de limba română ca limbă străină”, organizat de Universitatea „Babeș-Bolyai”, prin Departamentul de limbă, cultură și civilizație românească, și Institutul Limbii Române ca Limbă Europeană, în vederea obținerii statutului de membru deplin ALTE. La atelier a participat dr. Ana Borca, coordonatorul programelor de limba română din cadrul Institutului Cultural Român, în calitate de evaluator și expert în domeniu, în vederea demarării unui program de validare a itemilor creați pentru examenele Româna ca limbă străină, nivelurile A1-B2.

DIRECȚIA GENERALĂ
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Direcția Generală Româniilor de Pretutindeni are ca obiectiv afirmarea și promovarea identității culturale, spirituale și lingvistice a românilor. Direcția concepe și derulează programe și proiecte menite să încurajeze și să valorifice cultură română, urmărind creșterea gradului de conștientizare a apartenenței la cultura română a membrilor comunităților românești, indiferent de poziționare geografică. În anul 2013, Direcția Generală Româniilor de Pretutindeni a avut în subordine Direcția Comunități Românești – care a inclus Serviciul Comunități din Blăcani și Serviciul Comunități din Emigrație – și Direcția Cooperări Interne și Filiale – care a inclus Serviciul Evidențierea Patrimoniului Cultural Românesc și Serviciul Programe Interne.

Direcția Generală Româniilor de Pretutindeni a dezvoltat, pe parcursul anului 2013, programe, proiecte și acțiuni culturale destinate comunităților românești din țări aflate în vecinătatea României (Bulgaria, Republica Moldova, Serbia, Ucraina), dar și evenimente al căror public țintă au fost românii stabiliți departe de țară, în diaspora (Canada, Finlanda, Germania, Portugalia, Spania). Un rol important l-a avut, de asemenea, contribuția la seria de întâlniri și dezbateri dedicate inclusiv diasporei literare, organizată în cadrul *Salon du Livre* de la Paris, unde România a fost în 2013 țară invitată de onoare. Programe cu un număr semnificativ de evenimente au fost prilejuite de Ziua Limbii Române (31 august) și de Ziua Națională a României (1 decembrie).

4-8 martie / Caravana culturală pentru românii din regiunea Cernăuți, în cinci localități în care există școli cu predare în limba română: Hliboca, Voloca, Carapciu, Pătrăuții de Sus și Crasna. Proiectul a deschis seria evenimentelor culturale inițiate în 2013 de Direcția Generală Româniilor de Pretutindeni în comunitățile de români din vecinătatea României și Balcani. În localitățile menționate s-au desfășurat ateliere de creație pentru copii; aceștia au învățat de la tineri artizani, absolvenți ai Universității de Arte Plastice din București, istoria măștișorului și cum să confecționeze măștișoare. De asemenea, copiii au participat la ateliere de teatru. Luminița Borta, actriță la Teatrul „Alexandru Davila” din Pitești, a susținut spectacole-lectură interactive, interpretând povești românești. La finalul fiecărei reprezentații, școala participantă a primit, din partea Institutului Cultural Român, materiale didactice pentru copii, cărți în limba română. La evenimente au participat peste 500 de copii români din regiunea Cernăuți.

Proiectul a fost conceput de direcția de specialitate din ICR, având în vedere că, în Ucraina, comunitatea românească reprezintă a treia etnie a țării după numărul de locuitori. Conform estimărilor asociațiilor românești din Ucraina, în această țară trăiesc 400000 de români, în principal în regiunile Cernăuți, Transcarpatia și Odesa. Partener: Centrul Bucovinean Independent de Cercetări Actuale Cernăuți.

9-10 martie / Participare românească la Festivalul „Sabores e Saberes”, la Redondo – Portugalia, proiect organizat în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Lisabona. Aflat la cea de-a doua ediție, festivalul s-a adresat comunităților care locuiesc în regiunea Evora, iar zilele dedicate românilor au fost 9 și 10 martie. Programul a vizat promovarea valorilor și tradițiilor românești, urmărind sensibilizarea publicului străin cu privire la comunitatea românilor stabiliți în regiune. La eveniment au participat artiști ai Ansamblului popular „Măștișorul” din Cluj, condus de coregraful Ioan Cocian.

10 martie / Spectacolul *Jubileul*, producție a Teatrului Metropolis, prezentat la sala de teatru Bürgerhaus Kalk din Köln, în Germania. *Jubileul* de Jean-Marie Chevret și Michele Ressi este regizat de maestrul Radu Beligan, avându-i în rolurile principale pe Maia Morgenstern și Victoria Dicu. Spectacolul a fost oferit comunității românești din Germania (landul Renania de Nord-Westfalia) și a fost aplaudat la scenă deschisă de peste 300 de persoane. Parteneri și colaboratori: Centrul Cultural Român din Köln, Asociația Culturală „Alexandru Ioan Cuza” din Heidelberg.

19-26 martie / Participarea istoricilor Cristian Pârvulescu și Adrian Cioroianu la masa rotundă „La Roumanie et l'Europe”, organizată în cadrul Salonului Internațional de Carte de la Paris. Literatura română actuală, raporturile scriitorilor cu istoria secolului trecut, legăturile culturale cu Franța, diaspora literară au fost câteva dintre temele abordate în cadrul dezbaterii. Întâlnirea s-a bucurat de o prezență numeroasă a publicului românesc din Franța, intelectuali români din exil și tineri studenți, bursieri ai statului român în Franța.

26-30 martie / „95 de ani de la Unirea Basarabiei cu Țara”, la Bălți, Cahul și Chișinău. Artiști de pe ambele maluri ale Prutului s-au întâlnit pe aceeași scenă. Formația Direcția 5 a concertat, pe 26 martie, la Palatul de Cultură din Cahul și, pe 27 martie, la Teatrul „Eugene Ionesco” din Chișinău, unde i s-a alăturat formația Paralela 47 din Chișinău, care a lansat, cu această ocazie, albumul „Măr pe lună”. Fiecare dintre

cele două concerte s-a bucurat de prezența a aproximativ o mie de persoane. La Bălți, a avut loc reprezentația piesei de teatru *Podu'*, în regia lui Horațiu Mălăele, avându-i ca protagoniști pe George Ivașcu, Horațiu Mălăele și Victor Meda. Peste 500 de persoane au umplut sala teatrului din localitate. În data de 30 martie, în scuarul Teatrului de Operă și Balet din Chișinău, s-a desfășurat o *Lecție de istorie pe viu: luptă între daci și romani*, susținută de artiști ai Asociației Terra Dacica Aeterna din Cluj-Napoca. Parteneri și colaboratori: Platforma Civică Acțiunea 2012 și Centrul Pro Europa din Cahul. Parteneri media: Romanian Global News din București și Jurnal TV din Chișinău.

30-31 martie / Spectacolul *Umor, amor, fior de dor...* în București la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău. Cele două reprezentații au fost organizate în colaborare cu Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău. Regia și scenariul: Diana Lupescu. Au interpretat Crenguța Hariton, Ioana Calotă, Raluca Gheorghiu, Cristina Păun, Roxana Colceag, Alexandra Timofte, Gabriel Răuță, Cristian Nicolaie, Vlad Gălățianu, Alexandru Mike Gheorghiu și Ionuț Anghel. Spectacolul reprezintă mici fresce ale Bucureștilor la sfârșit de secol XVIII și început de secol XIX, proiecții cu Bucureștii vechi, muzică, dans, modă și elemente de atmosferă. Turneul a făcut parte din proiectul „Teatrul românesc, între București și Chișinău”, care are ca obiectiv activarea schimburilor culturale reciproce între Teatrul Nottara și Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Republica Moldova.

5-7 aprilie / Congresul al IV-lea al Forumului Internațional al Jurnaliștilor Români, la Donji Milanovăț, Serbia. Evenimentul a fost organizat sub genericul „Europa – Manipulare – Minoritate”. Temele principale incluse în programul dezbaterii au fost: crearea unui sistem coordonat și rapid de reacție în problema cazului încălcării drepturilor minorității românești, profesionalizarea presei de limbă română din afara granițelor, identificarea unor soluții de finanțare/autofinanțare pentru presa din comunitățile românești. Parteneri și colaboratori: Departamentul Politici pentru Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, Forumul Internațional al Jurnaliștilor din România, Consiliul Județean Cluj. La eveniment au participat reprezentanți ai mass-media de limba română din jurul frontierelor României și din țară.

7-17 mai / „Timoc Fest 2013”: Festivalul de Paști al românilor la Malainița și proiecții de film românesc la Bor, Negotin, Zăicear și Maidanpek. Proiectul a presupus organizarea unor

evenimente culturale majore în regiunea Timocului. Festivalul, eveniment cu tradiție de șapte ani, se desfășoară anual pe câmpia din fața bisericii din Malainița și adună peste 2000 de etnici români din localitățile timocene. La eveniment au participat și două ansambluri populare din zona Timocului și artiști populari din Drobeta Turnu-Severin. De asemenea, la Bor, Negotin, Zaićear și Maidanpek, au avut loc proiecții de film românesc: *Sinele și celălalt*, *Balkan Love Story*, r.: Ionuț Pițurescu, 2009, *Timoc. Lumea de dincolo*, r.: Marius Olteanu, 2009. Parteneri: Asociația pentru Cultura Românilor Ariadnae Filum din Bor (Serbia).

23-27 mai / Turneul spectacolului *Meșteșugul vieții* de Hanoch Levin, producție a Teatrului Bulandra din București, în regia lui Felix Alexa, la Montreal și Toronto. Proiectul „Turneele Teatrului Românesc în Canada” s-a bucurat de un real succes în rândul comunității românești încă de la lansarea acestuia, în primăvara anului 2010. În distribuție: Răzvan Vasilescu, Dana Dogaru, Dan Aștilean. Au avut loc două reprezentații în cele mai importante provincii canadiene pentru comunitatea românească din Canada, Quebec și Ontario, în orașele Montreal, la Japanese Canadian Cultural Centre, pe 25 mai, și la Toronto, la Pavillon de l'Entrepot, pe 26 mai. Partener: Asociația culturală ROCADE din Montreal.

8 iunie / Festivalul Cântecului și Dansului Autentic Românesc de la Rabrovo, Bulgaria, ediția a V-a. Evenimentul a marcat atât hramul satului, cât și sărbătoarea Înălțarea Domnului. La această ediție au susținut reprezentații ansambluri din satele cu populație majoritar românească din sudul Dunării, Bulgaria, Serbia, dar și din sate din România. Printre participanți s-au numărat: ansamblul de dansuri din satele Kosovo și Gamzova (comuna Bregova), ansamblul din Rachitnița și fanfara de la Kutova, ansamblul din localitatea Deleina și cel din satul Topolnița (Serbia). Din România au susținut reprezentații grupuri folclorice din satele Ciuperceni (județul Dolj), Maglavit (județul Dolj), Ghidici (județul Dolj) și Covăsânt (județul Arad). De asemenea, au fost prezentate obiceiuri de nuntă și botez, paparudele, precum și alte tradiții păstrate de românii din aceste regiuni. Parteneri: AVE – Uniunea Etnicilor Români din Bulgaria, Asociația Curcubeul peste Dunăre, Casa de cultură „Sfânta Teofana Basarab”, Societatea Culturală a Vlahilor și Casa de cultura „Prosfeta-1928” din satul Rabrovo. Partener: Primăria satului Rabrovo.

8-10 iunie / „J.S.Bach – compozitor al tuturor timpurilor”, concert de muzică barocă și renașcentistă, cu lucrări din

repertoriul marelui compozitor german Johann Sebastian Bach, la Düsseldorf, Germania. Au concertat interpreții Fernanda Romila și Dan Racoveanu. Dirijor: Guida Hartzen. Muzicienii Fernanda Romila și Dan Racoveanu au înființat, în 1998, Societatea Bach – România, care promovează un alt mod de interpretare a muzicii baroce și renașcentiste, pe instrumente de epocă originale sau pe copii ale acestora. Parteneri: Asociația Culturală Româno-Germană Atheneum, TVR Internațional.

23-26 mai / Ansamblul Popular Brașovul Vechi la Festivalul Internațional de folclor din Rimini, ediția a V-a. Participarea românească a reprezentat un demers pentru promovarea patrimoniului cultural al României în Italia, dar și în lume, dat fiind faptul că, în cadrul manifestării, au fost prezente grupuri din peste 20 de țări din Europa și Asia. Ansamblul Popular Brașovul Vechi a susținut o reprezentație de muzică și dansuri populare românești, jocurile și dansurile Junilor, alături de costumele lor, constituind o parte însemnată a moștenirii multiculturale din Sud-Estul Transilvaniei. Partener: Societatea Junilor Brașovecheni.

31 mai – 10 iunie / Teatru românesc pentru copii români și spanioli în opt orașe din Spania, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului. Direcția Generală României de Pretutindeni a colaborat cu Institutul Cultural Român de la Madrid la organizarea în Spania, pentru al doilea an consecutiv, a unui turneu de teatru pentru copii. Turneul a cuprins un număr de zece reprezentații cu spectacolul *Capra cu trei iezi* al Teatrului „Luceafărul” din Iași, la Barcelona, Valencia, Castellón de la Plana, Alicante, Ciudad Real, Alcalá de Henares, Salamanca și Zaragoza. Spectacolul *Capra cu trei iezi* după Ion Creangă, versiunea scenică a cunoscutei povești, reface atmosfera satului de odinioară, atât sub aspect scenografic, cât și muzical. Ideea realizatorilor a fostă aceea de a readuce în atenție jocurile și jucăriile de altădată ale copiilor, prin utilizarea unor materiale și practici specifice tradițiilor folclorice românești.

22 decembrie / Concert omagial dedicat compozitorului și muzicologului Gavriil Musicescu, la Palatul de Cultură „Taras Șevcenko” din Ismail, regiunea Odesa, Ucraina. Concertul a fost susținut de Corul Academic „Gavriil Musicescu” al Filarmonicii de Stat din Iași și a marcat 110 ani de la trecerea în eternitate a renumitului compozitor Gavriil Musicescu, muzicolog și dirijor român, născut pe 20 martie 1847, la Ismail, în sudul Basarabiei. În repertoriu au fost incluse colinde românești și universale, opere corale aparținând

lui Gavril Musicescu, dar și creații ale compozitorilor români contemporani. La eveniment au participat aproximativ 450 de persoane. Partener: Asociația Național-Culturală a Românilor din Regiunea Odesa „Basarabia”.

Evenimente culturale organizate cu prilejul Zilei Limbii Române (31 august)

29 august – 8 septembrie / Evenimente culturale organizate în comunitățile românești din vecinătatea României pentru a sărbători Ziua Limbii Române. Au fost elaborate proiecte culturale pentru comunitățile românești din Serbia, Republica Moldova și Ucraina.

- **29 august** / Concert extraordinar susținut de interpretul Nicolae Furdui-lancu, acompaniat de taraful „Crai Nou” din Alba Iulia, la Casa de Cultură din Uzdin, Voivodina, Serbia. Partener: Comunitatea Românilor din Serbia. La eveniment au participat peste 500 de persoane, printre care oficialități din România și din Serbia, reprezentanți ai mass-media, personalități locale.

- **30 august** / Concert extraordinar susținut de formația de muzică folk Pasărea Colibri la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” din Chișinău. La eveniment

au participat aproximativ 900 de persoane.

- **30-31 august** / Concerte susținute de Tudor Ungureanu și grupul Ștefan Vodă din Căpriana (Republica Moldova) la românii din Sudul Basarabiei, regiunea Odesa din Ucraina. Concertele au avut loc în localitatea Pocrovca Nouă, raionul Ismail, și în localitatea Barta, raionul Reni. Programul a fost completat cu alte două reprezentații ale Ansamblului „Dor Basarabean” din Erdek-Burnu (Utkonosovka, raionul Ismail), unicul ansamblu-promotor al valorilor autohtone ale culturii tradiționale românești din Basarabia Istorică. Partener: Asociația Național-Culturală a Românilor din regiunea Odesa „Basarabia”. La eveniment au participat aproximativ 300 de persoane.

- **8 septembrie** / Concertul „Taina cuvintelor” susținut de Tudor Gheorghe la Teatrul „Olga Kobyljanska” din Cernăuți, Ucraina. Tudor Gheorghe s-a inspirat în acest spectacol din vechile balade românești, din opera lui Ion Luca Caragiale și din poeme de Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Nichita Stănescu și Ion Barbu, interpretând și melodii populare din toate zonele istorice. Concertul a fost inclus în programul manifestării „Limba noastră cea română” organizat de Societatea pentru Cultura Românească „Mihai Eminescu” din Cernăuți, în parteneriat cu Uniunea Interregională

Concert Pasărea Colibri la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” din Chișinău

„Comunitatea românească din Ucraina“. La eveniment au participat aproximativ 400 de persoane.

Evenimente culturale organizate cu ocazia Zilei Naționale a României (1 decembrie) și Zilei Românilor de Pretutindeni (30 noiembrie)

24 noiembrie / „Cât îi Maramureșu“: proiect dedicat comunității de români din Maramureșul Istoric-Transcarpatia (Slatina/Solotvino, Ucraina). Programul a cuprins concerte susținute de cunoscuți interpreți de muzică populară românească și o expoziție de fotografie. Nicolae Furdui-

28 noiembrie / Ziua Românilor de Pretutindeni și Ziua Națională a României la Bălți. În sala Teatrului „Vasile Alecsandri“ din Bălți, cunoscutul actor, regizor și eseist Dan Puric a susținut conferința „Suflet românesc“, alături de scriitorul basarabean Nicolae Dabija. Aflat pentru prima dată la Bălți, Dan Puric a vorbit și despre frumusețea sufletului românilor de dincolo de Prut. „Cea mai acută, cea mai frumoasă intuiție, poporul român o are în Basarabia. Intuiția e un dar. Un basarabean are cea mai frumoasă intuiție a poporului român (...) Sângele care a ieșit din Basarabia ne spală pe noi, pe români, de toate păcatele pe care le-am făcut. Este un sânge curat, agonice“. La eveniment, au participat personalități culturale, profesori universitari de la Universitatea „Alec Russo“ din

Iancu, acompaniat de Tariful „Crai Nou“ din Alba-Iulia, a concertat la Slatina (Solotvino, Ucraina), în sala de evenimente a Complexului Diana. În deschidere, grupul Iza din Maramureș a susținut o reprezentație de folclor autentic românesc. De asemenea, la inițiativa Centrului Cultural din Sighet, la evenimentul de la Slatina a fost invitat și Gheorghe Turda, alături de grupul Mara. În același spațiu, a fost deschisă expoziția „Maramureșul din Dreapta Tisei“ a fotografului Gheorghe Marina, originar din Slatina. Parteneri: Clubul Maramureșenilor din Dreapta Tisei, Asociația Speranța, Institutul Frații Golescu, cu sprijinul Consulatului General al României la Cernăuți. La eveniment au participat aproximativ 400 de persoane.

Bălți, studenți, reprezentanți ai Consulatului României la Chișinău, reprezentanți ai mass-media. Partener: Platforma Civică „Acțiunea 2012“.

28 noiembrie – 15 decembrie / Muzică și teatru pentru românii din Canada, la Ottawa, Toronto și Montreal. Seria evenimentelor a fost deschisă de Mihai Mărgineanu & Banda lui, care au susținut concerte la Montréal (29 noiembrie, Theatre Desjardins), Ottawa (30 noiembrie, Centrul universitar „Jock Turcot“ – Sala „Agora“, University of Ottawa) și Toronto (1 decembrie, Japanese Canadian Cultural Center – Sala Kobayashi). Pe 14 decembrie, la Théâtre Desjardins din Montréal, și pe 15 decembrie, la Sala Kobayashi a Centrului

Cultural Canadiano-Japonez din Toronto, au avut loc reprezentații cu piesa *Miss Daisy și șoferul ei* de Alfred Uhry, în regia lui Claudiu Goga, cu participarea actorilor Maia Morgenstern, Mircea Rusu și Mircea Drîmbăreanu de la Teatrul Evreiesc de Stat din București. Parteneri: Asociația ROCADE din Montreal, Ambasada României la Ottawa, Consulatul General al României la Toronto și Consulatul General al României la Montreal. La aceste concerte au participat, în total, aproximativ 1000 de persoane.

30 noiembrie – 1 decembrie / Ziua Românilor de Pretutindeni și Ziua Națională a României la românii din Timoc. Pe 30 noiembrie, în Sala Școlii de muzică Miodrag Vasiljevici din Bor, a avut loc un concert de muzică populară românească susținut de artiști din România și Serbia. Invitat special: naista Cornelia Tihon, basarabeancă din Orhei (Basarabia). Au oferit un recital de muzică populară românească Angelica Stoican și grupul Izverna. În deschidere, au susținut reprezentații ansambluri de muzică și dansuri populare românești din localități românești din Timoc: Negotin, Criveli, Cobișnița și Bucopcea. Partener: Asociația pentru Cultura Românilor/Vlahilor Ariadnae Filum din Serbia. La eveniment au participat aproximativ 250 de persoane.

1 decembrie / Concert extraordinar cu ocazia Zilei Naționale a României la Teatrul KokoTeatteri din Helsinki, Finlanda. Programul a inclus un concert de muzică folk susținut de Ducu Bertzi și Mihai Neniță. În deschiderea evenimentului a cântat Narcisa Suci, iar imnul de stat al României a fost intonat la începutul evenimentului de Maria Bârsan. Parteneri: Asociația Culturală Română din Helsinki – Finlanda. La eveniment au participat aproximativ 200 de persoane.

1 decembrie / Ziua Națională a României și Ziua Românilor de Pretutindeni la Cernăuți, Ucraina. Seria manifestărilor culturale dedicate comunității românești din regiunea Cernăuți a avut loc în sala de evenimente a Complexului „Deni i Nich” din Cernăuți și a cuprins: depunere de flori la Monumentul lui Mihai Eminescu din centrul orașului Cernăuți și program artistic susținut de interpreta de muzică populară Margareta Clipa. Parteneri: Consulatul General al României la Cernăuți și Uniunea Interregională „Comunitatea românească din Ucraina”. La eveniment au participat aproximativ 200 de persoane.

Direcția Cooperări Interne și Filiale

În cadrul Direcției Cooperări Interne și Filiale au funcționat două servicii: Serviciul Programe Interne și Serviciul Evidențierea Patrimoniului Cultural al României.

Serviciul Programe Interne a încheiat o serie de parteneriate și acorduri semnate cu instituții, ONG-uri și asociații din țară sau din străinătate pentru cofinanțarea din bugetul intern al ICR sau în regim de parteneriat public-privat a unor programe, proiecte și acțiuni culturale. De asemenea, a sprijinit și încurajat programele culturale din provinciile țării, asigurându-le, printre altele, vizibilitate în mediul cultural european. Susținerea unor festivaluri de renume, precum Transilvania International Film Festival, Festivalul Național de Teatru, Festivalul Internațional de Film Independent ANONIMUL de la Sfântu-Gheorghe, Festivalul Internațional „George Enescu”, reprezintă un obiectiv al Institutului Cultural Român de promovare a culturii românești prin crearea unei hărți culturale atractive pentru invitații și participanții din străinătate.

Obiectivul principal al Serviciului Evidențierea Patrimoniului Cultural al României a fost promovarea zestrei de bunuri culturale exemplare de pe teritoriul României și nu numai. Complementar obiectivelor Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și ale altor instituții interne și internaționale cu atribuții în materie, Serviciul și-a propus identificarea produselor culturale românești reprezentative la nivel internațional și realizarea unor programe culturale care să facă aceste produse exportabile, prin atragerea partenerilor instituționali străini și prin dezvoltarea colaborărilor existente.

Institutul Cultural Român, prin Direcția Cooperări Interne și Filiale, a dezvoltat o rețea de parteneriate cu Academia Română, Editura Academiei Române, Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Dolj, Centrul Cultural

„Jean Bart“ Tulcea, Societatea Română de Radiodifuziune, Fundația AnnArt, Centrul Cultural Eugen Ionescu, Administrația Monumentelor și Patrimoniului Turistic București, CreArt – Centrul de Creație, Artă și Tradiție al Municipiului București, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică, Teatrul Nottara, Teatrul Bulandra, Fundația Sergiu Celibidache, Teatrul Național „Marin Sorescu“ din Craiova, Teatrul Național „Radu Stanca“ din Sibiu, Consiliul Județean Tulcea, Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Iași, Casa Regală a României, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Consiliul Județean Gorj, Teatrul „Elvira Godeanu“ din Târgu-Jiu, Universitatea „Constantin Brâncuși“ din Târgu-Jiu, Centrul Municipal de Cultură „Constantin Brâncuși“, Societatea de Științe Istorice din România, Biblioteca Județeană „Christian Tell“, Primăria Târgu-Jiu, Uniunea Artiștilor Plastici, Uniunea Artiștilor Plastici – Filiala Gorj, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I“, Uniunea Ziariștilor Profesioniști, organizația studentască Voluntari pentru Idei și Proiecte și publicația săptămânală *Economistul*. Parteneriatele se referă la cofințarea unor activități în cadrul unor festivaluri, expoziții, târguri de carte etc, și au avut ca principal scop promovarea culturii române în afara granițelor și sporirea resurselor de finanțare a programelor de susținere a valorilor culturale naționale.

Serviciul Evidențierea Patrimoniului Cultural Românesc a inițiat în 2013 programul „Inovatori români / Romanian Innovators“, având ca scop creșterea gradului de cunoaștere a culturii române, ca parte a patrimoniului cultural mondial, dar și întărirea identității românilor din afara granițelor. „Inovatori Români / Romanian Innovators“ și-a propus să valorifice conceptul de cultură în sens larg, care include literatura, muzica, artele plastice, dansul, teatrul, filmul, științele, filosofia, teologia, aplicațiile științelor, descoperirile, inovațiile și invențiile tehnice. Proiectul urma să se concretizeze în trei produse: un volum ilustrat, dedicat marilor inovatori de origine română, publicat în limba română și engleză; un site, cu prezentări ale personalităților invocate; o expoziție de fotografie și obiect, itinerată în țară și în străinătate, pe parcursul mai multor ani. Printre personalitățile prezentate în cadrul acestui program se numără: Petru Poenaru (1799-1875), Anghel I. Saligny (1854-1925), Victor Babeș (1854-1926), Nicolae Tesla (1856-1943), Grigore Antipa (1867-1944), Emil Racoviță (1868-1947), Nicolae Constantin Paulescu (1869-1931), Traian Vuia (1872-1950), Ana Aslan (1897-1988), George Emil Palade (1912-2008) etc.

Proiecte desfășurate în România

8 iulie – 13 august / Programul de tabere „ARC“ 2013 la Poiana Pinului, Buzău și Sulina, Tulcea. Parteneri: Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni și Ministerul Tineretului și Sportului. Proiectul a constat în organizarea unei tabere la care au luat parte 2035 de copii și tineri, etnici români din afara granițelor, precum și voluntari și invitați din România (în serii a câte șapte zile). Proiectul a fost construit având la bază următoarele principii: sprijinirea românilor de pretutindeni pentru păstrarea și afirmarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase; dezvoltarea legăturilor cu România ale românilor de pretutindeni, îndeosebi copii și tineri cu rezultate deosebite; promovarea imaginii României și a românilor în rândul comunităților românești din afara granițelor; promovarea educației în limba română și accesul la valorile patrimoniului cultural românesc; dezvoltarea abilităților de comunicare în limba română și mijlocirea contactului între etnicii români din diferite țări.

11-15 iunie / Transilvania Jazz Festival, ediția a VII-a, desfășurat la Cluj-Napoca și București. În cadrul proiectului au fost organizate masterclass-uri în parteneriat cu Catedra de Jazz a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima“. Printre invitații de marcă ai festivalului s-au numărat muzicienii Maria João (Portugalia), Olivier Gatto (Franta), Shekinah Rodz (Puerto-Rico/Staatele Unite ale Americii), Trio Benito Gonzalez și David Hodek (Ungaria), Teodora Enache (România). Partener: Asociația Culturală Cetatea Albă.

19 noiembrie / Conferința „Descoperiri privind cultura oamenilor preistorici în peșteri din România și protecția acestora“, la sediul Institutului. Participanți: Cristian Lascu, speolog, redactor-șef *National Geographic* România, Viorel Lascu, speolog, explorator, Radu Pop, speolog, artist plastic, și Valentin Beloiu, consilier la Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice. În cadrul conferinței au fost prezentate descoperirile din Peștera Coliboaia, unde se află unele dintre cele mai vechi desene rupestre din lume, inciziile zoomorfe recent puse în evidență în grote și surplombe din Podișul Transilvaniei, precum și ritualuri funerare din Epoca Bronzului și Epoca Fierului descoperite în peșteri.

12 decembrie / Seara literară „Generația '90. Poezie și proză“, la sediul Institutului. Au participat criticul literar Mircea Martin și scriitorii Daniel Bănuțescu, Caius Dobrescu, Anca Mizumschi, Răzvan Petrescu, Ioan Es. Pop și Lucian Vasilescu. Profesorul Mircea Martin a vorbit, în deschiderea întâlnirii,

Spectacolul Poezisele la ICR
© Mihail Cratofil

despre trăsăturile generale care impun Generația '90, despre rolul jucat de Cenaclul Universitas în evoluția acesteia și despre Cristian Popescu (1959-1995), figură emblematică a generației sale și unul dintre marii poeți români din secolul XX. În continuare, scriitorii invitați au citit fragmente din operele lor.

18 decembrie / Spectacolul *Poezisele*, în regia Cristei Bilciu, la sediul Institutului, care urmărește popularizarea poeziei contemporane românești și apropierea ei de public. Au fost interpretate texte semnate de Mariana Marin, Nichita Danilov, Angela Marinescu, Mircea Cărtărescu, Ileana Mălăncioiu, Ion Mureșan, Florin Iaru, Emil Brumaru, Ioan Es. Pop, Mircea Ivănescu, Floarea Țuțuianu și Cristian Popescu. Din distribuție au făcut parte actorii Anda Saltealechi, Sandra Șimon și Florin Stoian.

Proiecte desfășurate în străinătate

10-18 mai / Spectacolul de teatru *Te iubesc*, producție a Centrului Cultural „Jean Bart” din Tulcea, la Festivalul Internațional de Teatru Contemporan de la Dijon, Franța, în cadrul proiectului „Scènes d'insultes: de la lettre à la scène”. Spectacolul *Te iubesc* de Silvia Osman, adaptare

scenică Mihai Gălățean, regia Remus Vlăsceanu, a fost realizat în 2012 în urma unui concurs de dramaturgie. În anul 2013, România a fost invitată special al festivalului găzduit de Universitatea Bourgogne din Dijon. Au participat personalități de marcă ale culturii române: Matei Vișniec, Liviu Malița, Alexandra Badea, Nicoleta Esinencu, Nicu Manda, Gianina Cărbunariu, Mihaela Michalcov. Parteneri: Université de Bourgogne (Maison des Sciences de l'Homme și Ecole nationale d'Arts de Dijon, L'atheneum, Centre Culturel de l'Université de Bourgogne), La région Bourgogne, Ville de Dijon (Primăria); Ambasada Franței (Institutul Francez); L'agence universitaire de la francophonie (Bureau de l'Europe centrale et Orientale); Maison d'Europe et d'Orient; asociațiile studențești Théâtre Universitaire, Brigade Internationale des Mots, Radio Campus; Teatrul Mansart / le Crous de Bourgogne; Médiathèque de Dijon.

7-15 septembrie / Jocurile Francofoniei, ediția a VII-a, la Nisa, manifestare de anvergură în domeniul sportului și al culturii desfășurată în Franța sub egida Organizației Internaționale a Francofoniei. Institutul Cultural Român a propus un concert susținut de celebrul naist Gheorghe Zamfir, împreună cu tariful său, o expoziție de ie românească și demonstrații

meșteșugărești: ceramica de Horezu (artist olar Ion Rătezeanu din Târgu-Jiu), sculptură mică în lemn (meșter Nicolae Văideanu din Peștișani), țesături (artist Filomena Tiștere din Sohodol). Concertul extraordinar Gheorghe Zamfir, organizat cu sprijinul Primăriei Nisa și al Ministerului Tineretului și Sportului, a avut loc în data de 10 septembrie la Centre Universitaire Mediterranee, iar standul unde au avut loc demonstrații meșteșugărești a fost deschis pe toată durata Jocurilor Francofoniei. Standul României de la Jocurile Francofoniei de la Nisa a fost premiat de organizatorii manifestării „pentru calitatea animațiilor, a concertului și a personalităților prezente”.

Filialele ICR

Comitetul Director al Institutului Cultural Român a decis, în octombrie 2012, demararea programului-pilot de înființare a unor filiale ale Institutului Cultural Român în provinciile istorice ale României. Pentru organizarea și funcționarea filialelor, au fost semnate contracte de prestări servicii cu Suzan Mehmet și Daniela Dragomir – Filiala ICR Tulcea; Irina Petraș și Pompei Cocean – Filiala ICR Transilvania; Lucian Blaga – Filiala Banat-Crișana; Cassian Spiridon și Marius Chelaru – Filiala ICR Moldova; Ion Cepoi și Marinela Pîrvulescu – Filiala ICR Oltenia Gorj.

La 31 iulie 2013, în urma unei analize a impactului acțiunilor derulate de filialele Institutului Cultural Român din țară, în raport cu misiunea Institutului, cu prioritățile actuale și cu resursele disponibile, Comitetul Director al ICR a decis încheierea acestui program-pilot.

Filiala ICR Tulcea

20-30 martie / „Săptămâna Francofoniei”, care a cuprins o serie de evenimente: Zilele filmului francez, serie de 15 filme oferite de Institutul Francez, care au rulat la Sala Studio a Teatrului Jean Bart; expoziția „Dis-moi 10 mots”, vernisată în prezența reprezentanților Institutului Francez; spectacol organizat de Inspectoratul Școlar Județean pe scena Teatrului „Jean Bart”; „Atelier Leonard”, susținut de Aymeric Jeudy, lector la Facultatea Politehnică, Jacques Bortuzzo, atașat al Ambasadei Franței pe probleme educative și Pierrette Captal, atașat al Ambasadei Franței, cu participarea elevilor din școlile municipiului Tulcea; Întâlnire metodică a profesorilor de limba franceză cu invitații de la Institutul Francez și Ambasada Franței.

18 martie / „Ziua Dinu Lipatti”: concert susținut de pianistii Mihai Ungureanu și Corina Stănescu, alături de violonistul Octavian Gorun, acompaniați de Orchestra de Cameră a Filarmonicii Oltenia, la Palatul Copiilor din Tulcea.

27 martie / Conferința „Cine are nevoie de teatru? Artistul și dublul său, publicul”, susținută de criticul de teatru Carmen Stanciu, organizată cu prilejul Zilei Internaționale a Teatrului. Carmen Stanciu este conferențiar în cadrul Facultății de Teatru și Film UNATC București.

22-28 aprilie / „Cinemateca ICR” cu tema „Filmul de artă românesc”, la Centrul Cultural Jean Bart din Tulcea. Au fost proiectate filmele: *Reconstituirea*, r.: Lucian Pintilie; *Croaziera*, r.: Mircea Daneliuc; *Osânda*, r.: Sergiu Nicolaescu; *Atunci i-am condamnat pe toți la moarte*, r.: Sergiu Nicolaescu; *Filantropica*, r.: Nae Caranfil.

14 mai / Conferința „Orhan Pamuk, laureat al Premiului Nobel pentru literatură în anul 2006”. Invitat: Nicoleta Voinescu, scriitor.

Filiala Oltenia-Gorj

27 martie / Conferința „Dario Fo și miturile societății contemporane” pe scena Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu”. Conferința a fost susținută de actorul Marian Negrescu, directorul Teatrului „Elvira Godeanu”, și scriitorul Ion Cepoi, director ICR Oltenia-Gorj și a fost urmată de spectacolul de teatru *Bufonul regelui*, one-man show susținut de actorul Radu Botar.

30 martie / Conferința „Nichita”, sub semnul aniversării a 80 de ani de la nașterea lui Nichita Stănescu. Au participat scriitorul Zenovie Cârlegea („Eminescu în viziunea lui Nichita Stănescu”), prof. univ. dr. Ion Popescu Brădiceni („Poezia lui Nichita Stănescu”), prof. Ion Trancău. La conferință, au fost prezenți și membri ai Uniunii Scriitorilor din România.

23-26 mai / Festivalul Internațional de literatură „Tudor Arghezi”, ediția a XXXIII-a, la Târgu-Jiu. Eveniment organizat de Uniunea Scriitorilor din România și Consiliul Județean Gorj prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj. Cu sprijinul sponsorului Complexul Energetic Oltenia S.A, Filiala ICR Oltenia-Gorj a editat albumul bilingv *11 poezii de Tudor Arghezi (română-engleză)*, distribuit pe perioada festivalului. Parteneri: Biblioteca Județeană Gorj, Prămăria Târgu-Cărbunești, Ansamblul Artistic Profesionist Doina Gorjului, Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” Târgu-Jiu.

27 iulie – 7 august / Albumul *Gorjfest 2013*, distribuit în perioada 1-7 august în cadrul Festivalului Internațional al Artelor Vizuale Gorjfest, ce promovează pictura, sculptura mică, fotografia artistică și filmul documentar. Sponsor pentru tipărirea albumului: Complexul Energetic Oltenia S.A.

1-15 septembrie / Catalogul expoziției „Vecinii”, realizat cu sprijinul sponsorului Complexul Energetic Oltenia S.A. Albumul cuprinde creații ale artiștilor plastici din Gorj, Mehedinți și Vâlcea.

Filiala ICR Transilvania

15 februarie - 30 iunie / Lansarea unei serii de conferințe, pe teme de cultură, știință și civilizație transilvană, proiect organizat în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din România – filialele Cluj, Alba-Hunedoara, Sibiu, Brașov, Mureș, cu Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu celelalte universități din regiune, precum și cu Academia Română – Filiala Cluj. S-au desfășurat următoarele conferințe:

- 15 februarie / Conferința „Repere culturale transilvane” susținută de profesorul Mircea Muthu (Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Cluj)

- 21 martie / Conferința „Scriitorul în cetate” susținută de Alina Pamfil

- 1 aprilie / Conferința „Scriitorul în cetate” susținută de Ion Vartic

- 5 aprilie / Corina Braga despre Nichita Stănescu: „De la biografie la universul imaginar”, conferință susținută în seria „Scriitorul în cetate”

- 24 aprilie / Conferința „Un alt ev mediu transilvan” susținută de Ioan-Aurel Pop, rectorul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, în seria „Scriitorul în cetate”

- 17-18 mai / Conferința „Lucian Blaga și poezia populară” susținută de Ion Taloș, în seria „Scriitorul în cetate”

- 20 iunie / Conferința „Gastronomie și istorie în Transilvania secolelor XV-XVII” susținută de Lukacs Jozsef.

1 aprilie / Conferința „Literatura ca armă ideologică”, prilejuită de lansarea cărții cu același titlu de Mirela Ioana Lazăr. Au participat: Ion Vartic și Ovidiu Pecican. Moderator: Irina Petraș, directorul Filialei Cluj. Evenimentul a avut loc la sediul Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor.

7-18 mai / Festivalul internațional de poezie „Sub semnul lui Lucian Blaga” – cu invitați (poet și traducători) din România, dar și din Ungaria, Italia, Franța, Suedia, Germania, Israel, SUA. Parteneri: Primăria și Consiliul Local al Municipiului Cluj-Napoca, Filialele USR din Transilvania, Societatea Culturală Lucian Blaga Cluj, Muzeul de Artă Cluj-Napoca. Festivalul s-a desfășurat la Biblioteca Județeană Octavian Goga, Muzeul de Artă Cluj-Napoca și Filiala USR Cluj.

Filiala ICR Banat-Crișana

16-17 martie / Colocviul „Ivan Krasko – Spațiu cultural, lingvistic, geografie literară” la Nădlag, jud. Arad. Sesiunea de comunicări a fost susținută de Ivan Mirolslav Ambruș, conf. dr. Dagmar Anoka, prof. univ. dr. Gheorghe Schwartz.

11 aprilie / Eveniment dedicat aniversării a 80 de ani de la nașterea poetului Nichita Stănescu, la la Belgrad, în Sala de festivități a Uniunii Scriitorilor din Serbia. Au conferențiat: Gheorghe Schwartz („Posteritatea critică a lui Nichita Stănescu”) și Lucian Alexiu („Nichita Stănescu și generația sa literară”). Despre poet și despre traducerea volumelor sale în limba sârbă au vorbit președintele Uniunii Scriitorilor din Serbia, poetul Radomir Andric, poetul și traducătorul Adam Puslojic, membru de onoare al Academiei Române, realizatorul unui amplu volum bibliofil apărut la Belgrad (Nichita Stănescu, *Jedino moi život. Umreti za mene jednom*, Editura Filip Visnjic, 2013), poetul și traducătorul Slavomir Gvozdenovici. Au mai fost prezentate volume ale unor poeți români apărute în

limba sârbă, precum și traduceri din literatura sârbă editate în România. Scriitorii Dusko Novakovic, Miljurko Vukadinovic, și Liubinka Perinaț Stancov au adus în discuție evenimentele editoriale recente, între care antologia poeziei sârbe contemporane *Malul celălalt*, în versiunea în limba română semnată de Slavomir Gvozdenovici, Aleksandar Stoikovici și Liubinka Perinaț Stancov, volumul de poeme românești *Mereor* de Adam Puslojic și mai multe antologii reprezentative pentru lirica lui Ljubomir Simovic, Miodrag Pavlovic, Mico Cvietic publicate la edituri din România de poeții Lucian Alexiu și Slavomir Gvozdenovici. De asemenea, au amintit de colaborarea tradițională dintre scriitorii români și sârbi.

26-29 aprilie / Zilele literaturii germane din Banat, la Reșița, jud. Caraș-Severin. Evenimentul a inclus dezbateri, expoziții, prezentări de carte, lecturi publice susținute de scriitori reprezentativi ai lumii literare românești și europene. Au participat scriitori și artiști plastici din România, Austria, Germania, Serbia, Slovacia etc. Proiect organizat în parteneriat cu Consiliul Județean Caraș-Severin, Forumul Democratic al Germanilor din județul Caraș-Severin, Asociația Germană de Cultură și Educație a Adulților Reșița.

15-18 mai / Colocviul internațional „Reflex – 100 de ani de roman românesc și european“, la Herculane, jud. Caraș-Severin. Evenimentul a inclus comunicări, dezbateri, mese rotunde, lecturi publice susținute de cercetători, critici și istorici literari, romancieri – personalități ale vieții literare românești și europene. Parteneri: Consiliul Județean Caraș-Severin, Centrul Județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Caraș-Severin, revista *Reflex • artă • cultură • civilizație*. După finalizarea colocviului a fost pregătit un număr tematic al revistei *Reflex* dedicat evenimentului.

29 mai – 1 iunie / Festivalul internațional „Porțile poeziei“, manifestare dedicată promovării poeziei românești, la Reșița, jud. Caraș-Severin. A treia ediție a acestui festival a fost un prilej de promovare a artelor românești, a tradițiilor religioase și, nu în ultimul rând, a potențialului turistic al regiunii, cu o participare a circa 50 de poeți în țară și străinătate. Parteneri: Ministerul Culturii, Consiliul Județean Caraș-Severin, Direcția Județeană de Cultură Caraș-Severin, Fundația Activity, Cez Group România.

DIRECȚIA COMUNICARE

Acțiunile de comunicare derulate pe parcursul anului 2013 au fost adaptate reconfigurărilor în privința programelor și strategiilor Institutului Cultural Român, produse în urma schimbărilor petrecute la nivelul conducerii ICR. Un alt element semnificativ a fost constituit de participarea României în calitate de țară invitată de onoare la două importante manifestări internaționale din domeniul editorial, Salon du Livre de la Paris, în luna martie, și Bok & Bibliotek, Târgul Internațional de Carte de la Göteborg, Suedia, din luna septembrie.

Opțiunile strategice și deciziile adoptate au suscitat dezbateri în spațiul public, care au determinat o creștere a numărului clarificărilor solicitate Institutului Cultural Român, atât de reprezentanți ai mass-media, cât și de alte persoane interesate, prin intermediul Direcției Comunicare.

Comunicarea cu mass-media

Programele și acțiunile desfășurate la sediul ICR și în țară, precum și cele organizate în străinătate de la nivel central, ca și proiectele derulate în parteneriat, aparițiile editoriale și alte inițiative ale institutului au fost promovate printr-un număr de peste 150 de comunicate și informări de presă. Aceștia li s-au adăugat, în prima parte a anului, declarații și luări de poziție asumate de conducerea institutului, difuzate prin intermediul Direcției Comunicare. De asemenea, în prima parte a anului, a fost realizat un *Buletin Informativ* lunar, cu detalii despre programele-cadru ale Institutului Cultural Român și despre hotărârile Comitetului Director.

Pe 21 ianuarie, Institutul Cultural Român a găzduit o conferință de presă organizată în colaborare cu TVR Internațional cu prilejul lansării DVD-ului cu filmul *Un secol pentru România*, produs de Televiziunea Română, după un scenariu și în lectura istoricului Adrian Cioroianu.

Reprezentanți ai mass-media au mai fost prezenți la evenimentele desfășurate la sediul ICR (lansarea publicației lunare *Romanian Book Review*, în luna februarie; seria de dezbateri „Caractere”; Conferințele ICR; „Seara de film”

ș.a.). La solicitarea jurnaliștilor, au fost furnizate informații, imagini, documentații și a fost facilitată realizarea unor interviuri cu reprezentanți ai institutului sau cu persoane implicate în proiectele ICR. Astfel, interviuri ample pe tema programelor ICR au fost realizate de agențiile Mediafax și Agerpres și de postul Radio România Cultural; proiectele derulate de ICR au fost reflectate constant în emisiunile Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio Trinitas, RFI România.

Parteneriate media

Alături de comunicatele de presă, declarații și interviuri, o modalitate constantă de promovare a programelor și evenimentelor organizate au fost materialele realizate și publicate în cadrul parteneriatelor media stabilite, punctual sau pe întreaga durată a anului.

Partenerii media constanți au fost periodicele *Observator cultural*, *Igloo*, *24 FUN*, *Zile și nopți* postul Radio România Cultural.

Proiecte promovate

Cel mai amplu proiect derulat de Institutul Cultural Român în anul 2013 a fost participarea la Salonul Internațional de Carte de la Paris, în perioada 22-25 martie, unde România a avut statutul privilegiat de invitat de onoare. Cu o lună înaintea începerii evenimentului, Direcția Comunicare le-a adresat scriitorilor români participanți la ediția de anul acesta a Salon du livre două întrebări: *Ce poate aduce literaturii române ediția din acest an a Salon du Livre?* și *Ce înseamnă pentru dumneavoastră prezența la această ediție la care România este oaspete de onoare?* La începutul lunii martie au fost publicate zilnic, pe site-ul ICR, și transmise electronic, prin intermediul newsletter-ului, răspunsurile unor scriitori importanți precum Matei Vișniec, Norman Manea, Florina Ilis, Marta Petreu, Virgil Tănase, Radu Aldulescu, Dinu Flămând, Răzvan Suceavă, Daniela Zeca, Ioan Es. Pop, Constantin Abăluță, Bujor Nedelcovici etc. De asemenea, au fost tipărite afișe și semne de carte cu o grafică similară celei de la standul românesc, fiind realizată și o semnătură electronică pe care angajații ICR au folosit-o pe perioada desfășurării Salonului. Atât pe site-ul ICR, cât și pe site-uri partenere (precum ediția online a săptămânalului *Observator cultural*) au fost postate bannere. Site-ul www.icr.ro a fost accesat de peste 40000 de vizitatori unici în luna martie, când a avut loc cel mai important eveniment literar al anului.

Direcția Comunicare a promovat împreună cu Institutul Cultural Român de la Stockholm și cu Centrul Național al Cărții participarea României în calitate de țară de onoare la Târgul de Carte de la Göteborg, desfășurat în perioada 26-29 septembrie. Evenimentul a fost mediatizat, în țară, printr-un spot radio difuzat de Radio România Cultural, partener media, prin machete de presă în revistele *Observator cultural*, 24 FUN, *Igloo* și prin e-bannere sau materiale publicate pe site-urile BeWhere, *liternet.ro*, *artclue.ro*, *modernism.ro*, *veiozaarte.ro*, *artact.ro*, *romaniapozitiva.ro*, *artline.ro*. Alte acțiuni legate de participarea la acest eveniment: editarea broșurii *Rumanie – Har ordet!* pentru Târgul de Carte de la Göteborg; realizarea de semne de carte; editarea, în colaborare cu Centrul Național al Cărții, a broșurii de prezentare a programelor de traduceri TPS și PUBLISHING ROMANIA; realizare afișe și bannere, precum și a unei semnături electronice și a unui header special pentru newsletter cu ocazia Târgului.

La târgurile de carte unde România a fost țară invitată de onoare, Direcția Comunicare a asigurat deplasarea unor jurnaliști: de la agenția Agerpres și Televiziunea Română (Direcția Știri și TVR Cluj) la Salonul de Carte de la Paris; Agerpres, Radio România Cultural, Televiziunea Română (Direcția Știri și TVR 2) la Târgul de Carte de la Göteborg.

România

țară invitată de onoare la
Târgul Internațional de Carte de la Göteborg
26 - 29 septembrie 2013

Printre proiectele promovate de Direcția Comunicare s-au numărat:

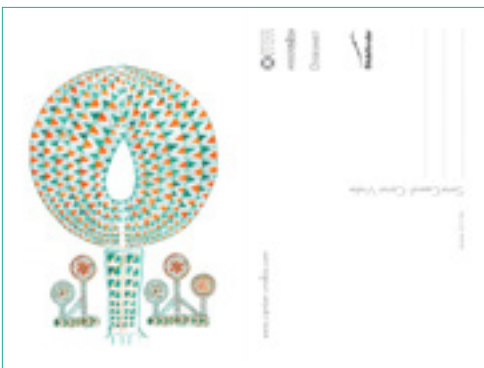
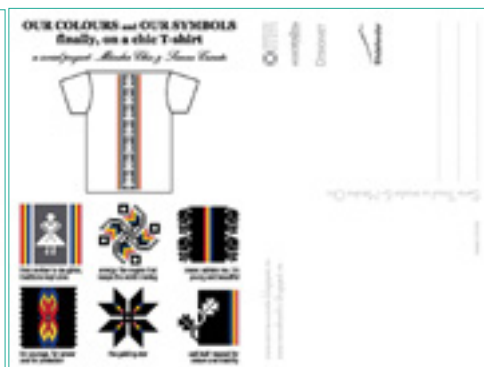
- Seria de conferințe „Caractere – Biografii emblematice ale defecției politice din România” (februarie – mai). Parteneri media: *Observator cultural*, *Zile și nopți*, *Dilema veche*, TVR. Direcția Comunicare a realizat afișe, machete de presă, a transmis invitații electronice.

- Festivalul Filmului European la București (mai). Parteneri: Cinemagia, *Observator cultural*, *Cinefan*, 24 FUN, *FilmReporter*. Împreună cu Direcția Promovarea Creației, a fost organizat un concurs cu premii pe paginile de Facebook ale FFE, ICR și pe Twitter, fiind oferite DVD-uri cu filmul *După dealuri*, regia Cristian Mungiu. De asemenea, Direcția Comunicare a realizat afișe, broșură, machete de presă, e-banner.

- ICR la Salonul Internațional de Carte Bookfest 2013 (29 mai – 2 iunie) – amenajarea standului (afișe autocolante) și organizarea și promovarea lansărilor de carte.

- Noaptea Institutelor Culturale (14 iunie). Parteneriate cu *Revista de Povestiri*, Romanian label, Bitdefender, Designist (Made in RO). Parteneriate media: Modernism.ro, Radio

România Cultural; evenimentul a mai fost anunțat, de asemenea, pe Fațada Media COCOR și pe site-ul TVR Știri. În vederea unei promovări optime a Noptii Institutelor Culturale, care a reunit o expoziție de ii tradiționale, dar și o expoziție de design de obiect contemporan pornind de la motive populare românești reinterpretate, a fost organizat concursul de texte literare *Povestiri despre ie*, jurizat în colaborare cu *Revista de Povestiri*. Din cele 91 de texte trimise, au fost desemnate trei câștigătoare, care au primit licențe antivirus de la Bitdefender și albume de artă de la Editura ICR. Romanian Label i-a oferit câștigătoarei o ie tradițională românească. Concursul a fost anunțat și printr-un spot difuzat de Radio România Cultural, partener media al evenimentului. Au fost tipărite afișe, flyere, stickere invitații, pe site-ul ICR au fost postate bannere și s-a desfășurat o campanie de promovare a evenimentului în rețelele de socializare Facebook și Twitter. Newsletter-ul transmis de ICR celor peste 7000 de abonați a fost personalizat cu un header special conceput pentru acest eveniment. O echipă Digi TV a realizat un reportaj în cadrul expoziției de design contemporan. Ca metodă de promovare a proiectului anual, au fost realizate cărți poștale cu lucrări ale designerilor români, distribuite ulterior și în rețeaua institutelor culturale românești din străinătate.

LA
ROUMANIE
SE
LIURE

**România - țară invitată de onoare la
Salonul Internațional de Carte de la Paris**

**SALON DU LIVRE
22-25 martie 2013**

Constantin Abăluță | Gabriela Adameșteanu | Radu Aldulescu | Savatie Baștovoi | Ana Blandiana |
Horia Bădescu | Lucian Boia | Nicolae Breban | Augustin Buzura | Alexandru Călinescu |
Mircea Cărtărescu | Paul Cernat | Gabriel Chifu | Petru Cimpoeșu | Neagu Djuvara |
Ioana Drăgan | Teodor Dună | Nicoleta Esinencu | Florina Ilis | Doina Ioanid | Gabriel Liiceanu |
Dan Lungu | Norman Manea | Riri Manor | Mircea Martin | Ileana Mălănciolu | Alina Nelega |
Valentin Nicolau | Andrei Oișteanu | Marta Petreu | Andrei Pleșu | Ioan Es. Pop |
Marius Daniel Popescu | D.R. Popescu | Răzvan Rădulescu | Adina Rosetti | Eugen Simion |
Bogdan Suceavă | Ileana Surducu | Alex Tamba | Stelian Tănase | Lucian Dan Teodorovici |
Dumitru Țepeneag | Dănuț Ungureanu | Eugen Uricaru | Matei Vișniec | Varujan Vosganian

- Seriele „Conferințele ICR” și „Dezbaterile ICR”. Parteneriate media: *Observator cultural*, *Radio România Cultural*, *Zile și nopți*, *24 FUN*. Pentru toate evenimentele organizate în cadrul acestor serii, Direcția Comunicare a realizat afișe pe care le-a distribuit în București, a transmis invitații on-line, newslettere electronice și comunicate de presă. Totodată, informații despre evenimente au fost publicate în rețelele de socializare Facebook și Twitter și pe grupurile Yahoo. În funcție de tematică, invitația a fost distribuită către grupurile-țintă.

- Seri de film la ICR, expoziții, lansări de carte. Parteneri media: *Observator cultural*, *Tataia*, *Film Reporter*, *Radio România Cultural*, *Zile și nopți*, *CineFan*, *Cinemagia*.

- Întâlniri ale Clubului Dramaturgilor la ICR (5 ediții), serie de evenimente organizate în colaborare cu secția de dramaturgie a Asociației Scriitorilor București și Uniunea Scriitorilor din România.

- Expoziția „Childhood. Remains and Heritage / Copilăria. Rămășițe și Patrimoniu” și ateliere pentru copii la URBANESC, cu prilejul lansării Muzeului virtual al Copilăriei, rezultat al proiectului omonim derulat, timp de aproape doi ani, de Muzeul Național al Țăranului Român în parteneriat cu Institutul Cultural Român, Muzeul din Leborg (Polonia) și Asociația Artees (Franța) și cofinanțat de Comisia Europeană prin Programul Cultura 2007-2013.

- „MAEȘTRII – Despre Muzică și alte nimicuri”: concert-spectacol cu Dan Grigore și invitații săi la Ateneul Român, proiect realizat în parteneriat cu Filarmonica „George Enescu” și TVR 2 (aprilie). Institutul Cultural Român a realizat afișele și a contribuit la promovarea evenimentului.

- Salonul European de Bandă Desenată, ediția a 3-a (noiembrie – decembrie). Parteneri media: *24 FUN*, *Accente*, *Radio România Cultural*, *RFI*, *Observator cultural*, *Revista 22*, *Metropotam*, *Blitz TV*, *Harap Alb* continuă, *Comics*, Agenția de carte, *BeWhere*, *Liternet*, *România Pozitivă*, *Art Act Magazine*, *Modernism*, *The Institute*, *Tataia*.

- „Când imposibilul devine posibil: Signmark, interpret finlandez de rap în limbajul semnelor” – eveniment organizat de Ambasada Finlandei la București împreună cu Institutul Cultural Român.

Pagini web și prezența în rețele de socializare

Direcția Comunicare a actualizat, permanent, pagina principală și secțiunile *Evenimente* și *Anunțuri* ale site-ului www.icr.ro, colaborând cu institutele culturale românești din străinătate în vederea unei reflectări optime a activității acestora pe site-ul institutului.

Pe site-ul www.e-icr.ro – librăria online unde pot fi găsite cărțile și revistele editate de Institutul Cultural Român – au fost făcute comenzi în valoare totală de aproximativ 2560 lei (2563.2 lei), cumpărătorii beneficiind de o reducere de 20% din prețul de librărie al cărților și albumelor de artă. Au fost expediate comenzi atât în București și în alte localități din țară, cât și în străinătate, în SUA, Danemarca, Japonia, Belgia, Spania, Canada, Franța, Italia, Serbia. Printre titlurile solicitate: revistele *Euresis* și *Lettre Internationale*, albumele *București – memoria unui oraș* de Narcis Dorin Ion, *Covoare basarabene / Bessarabian Carpets*, volumul *Influența franceză asupra spiritului public în România* de Pompiliu Eliade, antologia *Got My MOGO Working*.

Paginile de Facebook gestionate de Direcția Comunicare, sunt:

- <https://www.facebook.com/ICRBucuresti> - ICR București – 9765 fani la 31 decembrie 2013 (de la 7402 la 1 ianuarie 2013)

- <https://www.facebook.com/CENNAC.ro> - Centrul Național al Cărții – 4383 fani la 31 decembrie 2013 (de la 3680 la 1 ianuarie 2013)

- <https://www.facebook.com/ffeRomania> - Festivalul Filmului European – 7372 fani la 31 decembrie 2013, (de la 6615 la 1 ianuarie 2013)

De asemenea, a fost actualizat zilnic site-ul www.romaniaculturala.ro, revistă a presei culturale din România.

Monitorizarea mass-media

Prezența ICR în mass media din țară a fost monitorizată zilnic și reflectată în revista presei, distribuită zilnic, prin e-mail, în rețeaua ICR și actualizată pe parcursul zilei prin ediții suplimentare, în funcție de aparițiile din mediile online și în periodice.

Revista presei a inclus, pe lângă articolele referitoare la acțiuni ale ICR, informații din sfera de interes a Institutului: despre viața culturală din țară și internațională, informații privind diaspora, date despre prezențele culturale românești în afara țării și despre activitatea institutelor culturale străine din România.

Răspunsuri la solicitările de informații publice

În anul 2013 au fost înregistrate 19 solicitări de acces la informațiile publice, conform Legii 544/2001. Toate răspunsurile au fost transmise în termen legal.

CONTUL DE EXECUȚIE BUGETARĂ

CONTUL DE EXECUȚIE PRIVIND INSTITUȚIILE PUBLICE FINANȚATE PARȚIAL DIN VENITURI PROPRII LA DATA DE 31.12.2013

DENUMIREA INDICATORILOR*)	Cod indicator	Credite bugetare		Realizări
		inițiale	definitive	
A	B	1	2	3
VENITURI PROPRII - TOTAL VENITURI	0 0 0 1 10	30,116,000	27,868,000	25,606,341
I. VENITURI CURENTE	0 0 0 2 10	1,000,000	1,000,000	863,326
C. VENITURI NEFISCALE	2900 10	1,000,000	1,000,000	863,326
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII	3300 10	1,000,000	1,000,000	863,326
VENITURI DIN PRESTĂRI DE SERVICII ȘI ALTE ACTIVITĂȚI	3310	700,000	700,000	757,369
Alte venituri din prestări de servicii și alte activități	3310 50	700,000	700,000	757,369
TRANSFERURI VOLUNTARE, ALTELE DECÂT SUBVENȚIILE	3710	300,000	300,000	105,957
Donații și sponsorizări	3710 01	300,000	300,000	105,957
IV. SUBVENȚII	4300 10	29,116,000	26,868,000	24,743,015
SUBVENȚII DE LA ALTE ADMINISTRAȚII	4310	29,116,000	26,868,000	24,743,015
Subvenții pentru instituții publice	4310 09	29,116,000	26,868,000	24,743,015
VENITURI PROPRII - TOTAL CHELTUIELI	5010	30,116,000	27,668,000	25,193,141
CULTURĂ, RECREERE ȘI RELIGIE	6710	30,116,000	27,868,000	25,193,141
CHELTUIELI CURENTE	6710 01	29,916,000	27,668,000	25,027,180
TITLUL I. CHELTUIELI DE PERSONAL	6710 10	6,640,000	5,739,959	5,386,075
Cheltuieli salariale în bani	6710 10 01	5,167,000	4,505,250	4,229,839
Salarii de bază	6710 10 01 01	4,997,000	4,335,250	4,103,779
Indemnizații de delegare	6710 10 01 13	102,000	102,000	95,851
Alocații pentru transportul la și de la locul de muncă	6710 10 01 15	40,000	40,000	3,328
Alocații pentru locuințe	6710 10 01 16	28,000	28,000	26,881
Contribuții	6710 10 03	1,473,000	1,234,709	1,156,236
Contribuții de asigurări sociale de stat	6710 10 03 01	1,060,000	872,800	857,480
Contribuții de asigurări de somaj	6710 10 03 02	28,000	23,609	20,029
Contribuții de asigurări sociale de sănătate	6710 10 03 03	265,000	218,200	213,979
Contribuții de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale	6710 10 03 04	10,000	10,100	6,923
Contribuții pentru concedii și indemnizații	6710 10 03 06	110,000	110,000	57,825
TITLUL II. BUNURI ȘI SERVICII	6710 20	17,318,000	17,593,041	16,234,471
Bunuri și servicii	6710 20 01	1,276,000	1,180,200	1,179,127
Furnituri de birou	6710 20 01 01	160,000	163,000	162,200
Materiale pentru curățenie	6710 20 01 02	22,000	22,200	20,306

	Încălzit, iluminat și forță motrică	6710 20 01 03	175,000	155,000	159,527
	Apă, canal și salubritate	6710 20 01 04	15,000	22,000	21,056
	Carburanți și lubrifianți	6710 20 01 05	80,000	80,000	78,655
	Piese de schimb	6710 20 01 06	24,000	36,000	35,767
	Poștă, telecomunicații, radio, tv, internet	6710 20 01 08	400,000	302,000	301,676
	Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	6710 20 01 30	400,000	400,000	399,940
	Reparații curente	6710 20 02	200,000	157,841	58,443
	Bunuri de natura obiectelor de inventar	6710 20 05	50,000	50,000	49,938
	Alte obiecte de inventar	6710 20 05 30	50,000	50,000	49,938
	Deplasări, detașări, transferări	6710 20 06	320,000	320,000	246,199
	Deplasări interne, detașări, transferări	6710 20 06 01	40,000	40,000	26,777
	Deplasări în străinătate	6710 20 06 02	280,000	280,000	219,422
	Cărți, publicații și materiale documentare	6710 20 11	40,000	40,000	39,922
	Consultanță și expertiză	6710 20 12	80,000	0	0
	Pregătire profesională	6710 20 13	60,000	25,000	25,000
	Protecția muncii	6710 20 14	55,000	33,000	29,292
	Alte cheltuieli	6710 20 30	15,237,000	15,787,000	14,606,550
	Reclamă și publicitate	6710 20 30 01	16,000	0	0
	Protocol și reprezentare	6710 20 30 02	28,000	28,000	17,248
	Chirii	6710 20 30 04	750,000	693,000	693,000
	Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	6710 20 30 30	14,443,000	15,066,000	13,896,302
	TITLUL X. ALTE CHELTUIELI	6710 59	5,958,000	4,335,000	3,406,634
	Burse	6710 59 01	730,000	230,000	208,034
	Acțiuni cu caracter științific și social-cultural	6710 59 22	5,228,000	4,105,000	3,198,600
	CHELTUIELI DE CAPITAL	6710 70	200,000	200,000	165,961
	TITLUL XII . ACTIVE NEFINANCIARE	6710 71	200,000	200,000	165,961
	Active fixe	6710 71 01	200,000	200,000	165,961
	Mașini, echipamente și mijloace de transport	6710 71 01 02	0	0	0
	Mobilier, aparatură birotică și alte active corporale	6710 71 01 03	120,000	120,000	87,375
	Alte active fixe	6710 71 01 30	80,000	80,000	78,586
	Alte servicii în domeniile culturii, recreerii și religiei	6710 50	30,116,000	27,868,000	25,193,141

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Aleea Alexandru nr. 38, sector 1

011824, București, România

Tel.: (+4) 031 71 00 627, (+4) 031 71 00 606

Fax: (+4) 031 71 00 607

E-mail: icr@icr.ro